@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

EDEBİYAT

AYLIK PLANLI

SORU BANKASI

APS

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

EDEBİYAT APS

Sınavlara Hazırlık Kitapları Serisi

ISBN

978-625-5937-01-8

Sevkiyat Adresi

Başkent OSB Mahallesi 25. Cadde No: 15 Malıköy Sincan / ANKARA

0531 300 20 48 - 0312 640 16 00

Basım Yeri

Ertem Matbaa

Bu kitabın her hakkı saklıdır. Tüm hakları **ESEN YAYINLARI**'na aittir. Kısmen de olsa alıntı yapılamaz. Metin ve sorular, kitabı yayımlayan şirketin önceden izni olmadan elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemiyle çoğaltılamaz, yayımlanamaz.

Bu kitapta yer alan ÖSYM sınav sorularının her hakkı ÖSYM'ye aittir. Hangi amaçla olursa olsun, tamamının veya bir kısmının kopya edilmesi, fotoğraflarının çekilmesi, herhangi bir yolla çoğaltılması ya da kullanılması, yayımlanması ÖSYM'nin yazılı izni olmadan yapılamaz. Esen Yayınları telif ücreti ödeyerek bu izni almıştır.

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

SUNUŞ

Sevgili Öğrenciler,

Başarı yolunda değişen ve gelişen, farklı şartları benimseyen, öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılayan "rehber" niteliğindeki **Aylık Planlı Setimiz** ile sizlerleyiz. Sınavlara hazırlık sürecini en verimli şekilde geçirmenize katkıda bulunmak amacıyla hazırlanan kitaplarımızla farklı düzeydeki ihtiyaçlarınıza cevap vermeyi hedefledik.

Titiz bir çalışmanın eseri olan **Aylık Planlı Soru Bankası** hazırlanırken üniversiteye giriş sınavının konu dağılımı, soru tarzları, soruların zorluk derecesi incelenerek sorularımızın bu doğrultuda olmasına özen gösterilmiştir. Testlerde yer alan sorular bilgi düzeyinizi geliştirecek nitelikte, özgün bir şekilde ve sınavdaki başarınızın yüksek olması hedeflenerek hazırlanmıştır. Aylık çalışma planınıza uygun olarak düzenlenen konular, bilgi birikiminizin kademeli olarak artmasını sağlayacak ve başarı basamaklarını emin adımlarla çıkacaksınız.

Aylık Planlı Soru Bankası'nda;

- testlere başlamadan önce konuları hatırlatmak amaçlı **kavramlar,**
- konuları daha kolay öğrenmenizi sağlamak için ÖSYM ve MEB soruları örnek alınarak hazırlanan **kavrama testleri**,
- bilgilerinizi pekiştirmenizi sağlamak için kolay üstü ve orta düzey sorulardan oluşan **pekiştirme testleri**,
- öğrendiklerinizi değerlendirmeniz için **değerlendirme testleri**,
- ÖSYM sorularını ve benzerlerini çözebilmeniz için her ünitenin sonunda 4 sayfalık **deneme sınavları**

bulunmaktadır.

Kitaptaki soruların tamamının video çözümü yapılmıştır. Çözemediğiniz veya yanlış cevapladığınız soruların açıklamalı çözümlerini dinleyerek konu eksiklerinizi tamamlayabilirsiniz. Video çözümlerine ulaşmak için testlerdeki ilgili karekodu uygulama üzerinden okutmanız yeterlidir.

Kitabın hazırlık aşamasında bizlere destek olan tüm ekibimize teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Kitabımızdan en verimli şekilde yararlanmanız ve başarılı olmanız dileğiyle...

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

İÇİNDEKİLER

1. AY

1. ÜNİTE: TÜRK DİLİ VE EDEBİYATINA GİRİŞ - METİN TÜRLERİ

Edebiyatın Temel Kavramları ve Diğer Disiplinlerle İlişkisi 7-12
Metinlerin Sınıflandırılması 13-14
Şiir (Ahenk Unsurları) 15-22
Şiir (Tema – Şiir Türleri) 23-26
Şiir (İmge – Edebî Sanatlar) 27-36
DENEME – 1 37-40

2. AY

Masal - Fabl - Destan - Efsane - Halk Hikâyesi 43-48
Hikâye ve Roman 49-56
DENEME – 2 57-60
Tiyatro 61-64
Geleneksel Türk Tiyatrosu 65-70
Öğretici Metinler – Sözlü Anlatım Türleri 71-74
DENEME – 3 75-78

3. AY

2. ÜNİTE: EDEBÎ AKIMLAR VE DÜNYA EDEBİYATI

Edebî Akımlar 81-92
Dünya Edebiyatı 93-96
DENEME – 4 97-100

3. ÜNİTE: İSLAMİYET ÖNCESİ VE İSLAMİYET ETKİSİNDE GELİŞEN TÜRK EDEBİYATI

İslamiyet Öncesi ve Geçiş Dönemi Türk Edebiyatı 101-106

4. AY

Halk Edebiyatı (Anonim Halk Edebiyatı) 109-114
Halk Edebiyatı (Âşık Edebiyatı) 115-122
Halk Edebiyatı (Dinî-Tasavvufi Halk Edebiyatı) 123-126
DENEME – 5 127-130
Divan Edebiyatı (Şiir) 131-144
Divan Edebiyatı (Nesir) 145-146
DENEME – 6 147-150

5. AY

4. ÜNİTE: BATI ETKİSİNDE GELİŞEN TÜRK EDEBİYATI - I

Tanzimat Edebiyatı (Şiir) 153-156
Tanzimat Edebiyatı (Roman) 157-160
Servetifünun ve Fecriati Dönemi Edebiyatı (Şiir) 161-166
Servetifünun ve Fecriati Dönemi Edebiyatı (Roman) 167-170

6. AY

Millî Edebiyat Dönemi (Şiir) – Beş Hececiler 173-178
Millî Edebiyat Dönemi (Roman) 179-184
Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Türk Tiyatrosu 185-188
Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Türk Hikâyesi 189-192
DENEME – 7 193-196

7. AY

5. ÜNİTE: BATI ETKİSİNDE GELİŞEN TÜRK EDEBİYATI – II

Cumhuriyet Dönemi Türk Şiiri (Saf Şiir - Yedi Meşaleciler) 199-204
Cumhuriyet Dönemi Türk Şiiri (Serbest Nazım ve Toplumcu Şiir) 205-208
Cumhuriyet Dönemi Türk Şiiri (Millî Edebiyat Zevk ve Anlayışını Sürdüren Şiir) 209-214
Cumhuriyet Dönemi Türk Şiiri (Garipçiler) 215-218
Cumhuriyet Dönemi Türk Şiiri (İkinci Yeniciler) 219-222
Cumhuriyet Dönemi Türk Şiiri (Maviciler ve Hisar Topluluğu) 223-226

8. AY

Cumhuriyet Dönemi Türk Şiiri (1960 Sonrası Toplumcu Şiir) 229-232
Cumhuriyet Dönemi Türk Şiiri (1960 Sonrası Metafizik Anlayışı Öne Çıkaran Şiir) 233-234
Cumhuriyet Dönemi Türk Şiiri (Cumhuriyet Sonrası Halk Şiiri) 235-238
DENEME – 8 239-242
Cumhuriyet Dönemi Türk Romanı (1923 - 1950) 243-252
Cumhuriyet Dönemi Türk Romanı (1950 - 1980) 253-264

9. AY

Cumhuriyet Dönemi Türk Romanı (1980 ve Sonrası) 267-276
Cumhuriyet Dönemi Türk Tiyatrosu (1923 - 1950) 277-280
Cumhuriyet Dönemi Türk Tiyatrosu (1950 - 1980) 281-284
Cumhuriyet Dönemi Türk Tiyatrosu (1980 ve Sonrası) 285-290
Cumhuriyet Dönemi Öğretici Metinleri 291-296
DENEME – 9 297-300

CEVAP ANAHTARI 301-304

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

1. AY

- Edebiyatın Temel Kavramları ve Diğer Disiplinlerle İlişkisi
- Metinlerin Sınıflandırılması
- Şiir (Ahenk Unsurları)
- Şiir (Tema – Şiir Türleri)
- Şiir (İmge – Edebî Sanatlar)

APS

AYLIK PLANLAMAM

Gün	Konu Adı	Çözdüğüm Soru Sayısı	Çözdüğüm Süre	Doğru	Yanlış	Boş
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						
21						
22						
23						
24						
25						
26						
27						
28						
29						
30						
31						

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

- Edebiyat-Bilim-Sanat İlişkisi
- Ritmik Sanatlar
- Plastik Sanatlar
- Fonetik Sanatlar
- Türk Edebiyatının Tarihî Dönemleri
- Türk Dilinin Tarihî Gelişimi

TEST • 1

• KAVRAMA •

1. **Bilim ile sanatın karşılaştırıldığı aşağıdaki yargıların hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?**

A) Bilim, akla ve mantığa dayanırken sanat, duygu ve sezgilere dayanır.

B) Bilim gözlemleri nesnel, sanat ise öznel bir tutumla açıklar.

C) Bilimsel eserler bir fayda doğrultusunda, sanatsal eserler ise estetik bir haz uyandırma doğrultusunda üretilir.

D) Bilim, çağrışımlara dayalı bir dil benimserken sanat, terimlere başvurur.

E) Bilimsel eserlerde doğruluk aranır, sanatsal eserlerde ise güzellik aranır.

2. Edebiyat ve tarih birbiriyle önemli ilişkileri, ortak noktaları bulunan iki alandır. Bu iki alanın kesiştiği noktalar vardır. Edebiyat çağına tanıklık ettiği için tarihin şahidi olur. Tarih, yazımında estetik kaygılar önemsendiği ölçüde edebî değere kavuşulur. Dilin estetik bir şekilde kullanıldığı her yerde edebiyat bir olgu olarak karşımıza çıkar. Bu noktada tarih ile edebiyatın geniş bir kesişme alanı vardır.

Bu parçaya göre bir tarihçi aşağıdakilerden hangisini sağlarsa edebiyatçıya yaklaşmış olur?

A) Olay veya olguları değiştirmeden aktarırsa

B) Dili, okura edebî haz verecek şekilde kullanırsa

C) Dönemindeki gelişmeleri dil aracılığıyla yansıtırsa

D) Konuları kanıtlayıcı bir anlatımla sunarsa

E) Aktarılanları bir değerlendirmeye tabi tutarsa

3. Edebiyatla bilim arasındaki ilişki çok yönlüdür. Edebiyatın da bilimin de temel konusu insandır. Edebiyat, insanı çeşitli yönleriyle aktarırken özellikle psikoloji, sosyoloji, tarih, felsefe gibi disiplinlerden yararlanmaktadır.

Buna göre

Çocukken bazı geceler yalnız yatamazdım. Korkardım... Anneme hep çok iyi davranmak zorundaydım. Bazen ona deli gibi kızsam da sinirimi içime atardım. Ona karşı gelirsem yanımda yatmaktan vazgeçmesinden korkardım… Annemle babam bazen gece gezmesine gider, eve çok geç dönerlerdi. Belki yavaş yavaş alışırım diye, gideceklerini on on beş gün öncesinden söylerdi annem…

parçasında edebiyatın hangi disiplinden yararlandığı söylenebilir?

A) Tarih B) Sosyoloji C) Psikoloji D) Felsefe E) Coğrafya

4. Yedi sanatın içinde, diğerlerine de kaynaklık yapabilen tek sanat dalı olarak edebiyat; yaşadığı dünyada yaşamın sırrına ermiş, maddi ve ruhsal dünyayı bir adım önünde olduğu insanlardan farklı görebilen ve bu farkı estetik bir yolla aktarabilen insanların yaptığı iştir. Tabii bu yüzden, ister istemez “<u>boş ve süslü söz</u>” tanımı yine gelip dikiliyor karşımıza.

Bu parçada altı çizili sözle aşağıdakilerden hangisine gönderme yapılmıştır?

A) Estetik kaygı taşımamaya

B) Edebî sanatları kullanmaya

C) Edebiyat yapmaya

D) Edebî olmaya

E) Sanat yapmaya

5. “Kişilerin yaşamının yeniden oluşturulduğu edebî eserler kendini oluşturan mekândan izler barındırır. Bu sebeple evrendeki minimum derecede gelişim göstermiş bir edebiyat misalinde bile içerisinde doğup serpildiği mekânın mührü bulunur.”

Bu parçada edebiyatın aşağıdaki disiplinlerden hangisiyle ilişkisi vurgulanmıştır?

A) Psikoloji B) Felsefe C) Sosyoloji D) Coğrafya E) Biyoloji

6.

	1. grup	2. grup
I.	Melodi	Heykel
II.	Bronz	Edebiyat
III.	Tuğla	
IV.	Tuval	Müzik
V.	Dil	Mimari

Yukarıda 1. gruptaki malzeme adlarından hangisi 2. gruptaki güzel sanatlardan biriyle <u>ilişkilendirilemez</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. Aşağıdakilerin hangisinde bir iletişimden söz edilemez?

A) Kırmızı ışığın yanmasıyla trafikteki araçların durmasında

B) Birinin kendisine sunulan ikrama karşılık teşekkür etmesinde

C) Bir şoförün "Girilemez" levhasını görünce yönünü değiştirmesinde

D) Bir okurun okuduğu romandaki olaylar karşısında duygulanmasında

E) Dinleyicilerin konferansı ses çıkarmadan dikkatle dinlemesinde

8. Aşağıda bazı tanımlar verilmiştir.

I. Belirli bir faaliyet, meslek, grup ya da olayla ilgili olarak kullanılan dil terminolojisidir.

II. Tarihî ve siyasi sebeplerden dolayı bir dilin çeşitli bölgelerde ses, yapı ve kelime hazinesi bakımından önemli farklarla ayrılan biçimidir.

III. Halk dilinin küçük ayrılıklar gösteren belli yerleşim bölgelerine ve kişilere has olan biçimidir.

IV. Bir dilin küçük ses ve söyleyiş farklılıkları gösteren, izlenebilen tarihî dönemlerinde ayrılmış koludur.

Numaralanmış bu cümleler aşağıdaki kavramlarla eşleştirildiğinde hangisi dışta kalır?

A) Ağız B) Şive C) Argo D) Lehçe E) Jargon

9. Aşağıdakilerden hangisi iletişimin ögelerinden biri değildir?

A) Gönderici B) Alıcı C) Kaynak D) Ağız E) Bağlam

10. "Sanat, sanat içindir." görüşü ile "Sanat, toplum içindir." görüşü yüzyılardır tartışılagelen konulardan biridir. Türk edebiyatında da bazı dönemlerde sanatçılar, ağırlıklı olarak "Sanat, sanat içindir." görüşünü benimserken bazı dönemler de "Sanat, toplum içindir." görüşünü benimsemiş; bu doğrultuda eserlerini yazmışlardır.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde "Sanat, toplum içindir." **görüşü ağırlıklı olarak benimsenmiştir?**

A) Divan Edebiyatı'nda

B) I. Dönem Tanzimat Edebiyatı'nda

C) II. Dönem Tanzimat Edebiyatı'nda

D) Servetifünun Edebiyatı'nda

E) Fecriati Edebiyatı'nda

11. I. Tarihin ilk dönemlerinde Türk dilinin, Türkiye Türkçesi dışında, Yakutça ve Çuvaşça gibi iki lehçesi oluşmuştur.

II. Başlangıçta göçebe kültürünün ürünü olan edebiyatımız, İslamiyet'in kabulüyle İran ve Arap kültürünün etkisine girmiştir.

III. Türklerin, İslamiyet'i kabulünden önceki dönem eserlerinde Şaman, Mani ve Buda dinlerinin etkileri görülmektedir.

IV. Türklerin, tarih boyunca birbirinden uzak bölgelere yerleşmelerinin etkisiyle çok farklı şiveleri ve yazı dilleri oluşmuştur.

Numaralanmış bu cümlelerde Türk edebiyatının dönemleriyle ilgili hangi ölçüte değinilmemiştir?

A) Dil anlayışı B) Kültürel farklılaşma C) Dil coğrafyası D) Dinî yaşam E) Sanat anlayışı

12. *En Alttakiler* isimli romanıyla Almanya'daki işçileri anlatan Günther Wallraff; yöneticilerin harekete geçmesini, uygun olmayan şartlarda işçi çalıştıran bazı iş sahiplerinin cezalandırılmasını sağlamıştır.

Bu cümlede anlatılanlar edebiyatın hangi yönüne ışık tutmaktadır?

A) Toplumla ilişkisine

B) Sanat dallarıyla etkileşimine

C) Kültür oluşumuna

D) Bireysel kimliğin inşasına

E) Eğitim sürecindeki işlevine

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Edebiyatın Temel Kavramları ve Diğer Disiplinlerle İlişkisi - II

TEST • 2

• PEKİŞTİRME •

1. Artarak gönlümün aydınlığı her saniyede
Bir mehâbetli sabah oldu Süleymâniye'de
Kendi gök kubbemiz altında bu bayram saati,
Dokuz asrında bütün halkı, bütün memleketi
Yer yer aksettiriyor mavileşen manzaradan,
Kalkıyor tozlu zaman perdesi her an aradan.
Gecenin bitmeye yüz tuttuğu andan beridir,
Duyulan gökte kanat, yerde ayak sesleridir.
Bir geliş var!.. Ne mübârek, ne garîb âlem bu!..
Hava boydan boya binlerce hayâletle dolu...
Her ufuktan bu geliş eski seferlerdendir;
O seferlerle açılmış nice yerlerdendir.
Bu sükûnette karıştıkça karanlıkla ışık
Yürüyor, durmadan, insan ve hayâlet karışık;
Kimi gökten, kimi yerden üşüşüp her kapıya,
Giriyor, birbiri ardınca ilâhî yapıya.
Tanrı'nın mâbedi her bir tarafından doluyor,
Bu saatlerde Süleymâniye târih oluyor.
(Yahya Kemal Beyatlı)

Bu şiirden hareketle sanat eseriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Özgün bir niteliğe sahiptir.
B) İnsan emeğinin ürünüdür.
C) Farklı yorumlamalara kapalıdır.
D) Estetik kalıplar içinde üretilir.
E) Üretildiği kültür ortamıyla bağlantılıdır.

2. I. İnsanlar olgunlaşmak için bazı şeylere muhtaçtır. Bir millet ki resim yapmaz, bir millet ki heykel yapmaz, bir millet ki tekniğin gerektirdiği şeyleri yapmaz; itiraf etmeli ki o milletin ilerleme yolunda yeri yoktur. Hâlbuki bizim milletimiz, gerçek özellikleriyle uygar ve ileri olmaya layıktır ve olacaktır.
Mustafa Kemal Atatürk

II. Aynı milletin çocuklarının hep beraber bulunarak birbirlerini tanımaları, birbirlerini sevmeleri ve bu birlik sevgisinden çıkacak yüksek duygulara aynen uymaları güzel bir şeydir. Eğer güzel sanatlar mensubu bir kişi olarak siz bunu gösterirseniz bütün millete ve bütün insanlığa hizmet edersiniz.
İbrahim Çallı

Bu iki parça ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Sanatta ifade yollarının çeşitliliğini örneklendirmektedirler.
B) Güzel sanatların insanlık için öneminden söz etmektedirler.
C) Sanatsal üretimin nedenleri üzerinde durmaktadırlar.
D) Sanat dallarının birbiriyle etkileşiminden bahsetmektedirler.
E) Sanatın doğuşuna kaynaklık eden amaçları göstermektedirler.

3. Sanat toplumların içinde ve onların gelişimleriyle ilerleyen bir yaşam sürmüştür, sürmeye de devam etmektedir. İnsan hayatında toplumsal yaşam biçimleri, dinî inanışlar, bilimsel ve teknolojik gelişimler vb. ne kadar önemliyse sanat da o kadar önemlidir. Değişen ve gelişen anlayışlar doğrultusunda bazen ters düşseler bile gelişim için daima birbirlerine ihtiyaç duymuşlar ve birbirlerinden beslenmişlerdir. Dolayısıyla sanatın kültürden beslendiği düşünüldüğünde sanattaki gelişmişlik paralelinde toplumun da gelişmişliğinden söz edilir.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Sanat, insana dair etkinliklerden ne kadar etkileniyorsa toplumu ve anlayışları da o kadar etkilemektedir.
B) Sanatçıların birbirlerinden etkilendikleri gibi farklı sanat alanlarındaki eserlerden de etkilenme her zaman olmuştur.
C) Sanatsal üretimin temeli sanatçının iç tecrübe ve birikimlerine dayanmaktadır.
D) Sanat dalları çoğu zaman birbirlerinin alanlarını kullanmaktadır.
E) Sanat eserlerinde özgün olma ve insanlarda güzellik duygusu uyandırma esastır.

4.
- İnsanın, eyleme dönüşmüş ifadelerle kendini veya bir olayı, bir olguyu anlattığı sanata verilen addır.
- Kâğıt, tuval, duvar ya da kumaş üzerine uygulanan bir sanat türüdür.
- İç ya da dış mekânı içine alan ya da düzenleyen bir sanat dalıdır.
- Duygu, düşünce, izlenim ve tasarımları belirli bir güzellik anlayışına göre birleştirerek, biçimlendirilmiş seslerle işleyerek anlatan sanat dalıdır.

Aşağıdaki görsellerden hangisi, yukarıda tanımı verilen güzel sanatlardan biriyle <u>eşleştirilemez</u>?

A)

B)

C)

D)

E)

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

5. Freud bir hastasının teşhisi konusunda problem yaşayıp daha sonra hastasının şikâyetleriyle Goethe'nin *Şiir ve Gerçek* adlı eserinde anlattıkları arasında benzerlik kurmuştur. Freud'un hastası yabancı uyruklu olup Goethe'yi hiç okumamış birisidir. Aradaki benzerlikten yola çıkarak Freud, Goethe'nin çocukluğunu ayrıntılarıyla inceler. İncelemede yetişkin insanlarda birincil süreçlerle ikincil süreçlerin nasıl iç içe geçmiş olduğunu göstermeye çalışır. Her iki olay da dört yaşlarında başlamıştır. Goethe'nin ve Freud'un hastasının yeni doğan kardeşlerini kıskanmaları sonucu pencereden kap kacakları atma eğilimi benzerliği görülmüştür.

Bu parçadan

I. Edebî eserler psikolojik araştırmalara kaynak niteliğindedir.

II. Edebî eserlerde insan psikolojisinin izlerine rastlamak mümkündür.

III. Edebiyat, diğer sanat dallarıyla ilişki içindedir.

yargıların hangilerine ulaşılamaz?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve III E) II ve III

6. Dardanos'un (Çanakkale Boğazı) iki geçişindeki tabyalar, geçişi layıkıyla kontrol edemiyordu. Rüzgârın hızlı estiği günlerde, Tenedos'tan (Bozcaada) kalkan yabancı gemiler, orta sulardan tehlikesizce geçip İstanbul yolunu tutuyordu. Süleyman Bey, gece gündüz denize postalar sürüyor ve geçidi gözaltında bulunduruyordu. Koyduğu düzen gereğince, İstanbul'a geçen veya İstanbul'dan Akdeniz'e inen her gemi, Osmanlı devriye gemilerini görünce yelken indirecek; gemisini aratacaktı. Gemilerde Türk-İslam kürekçileri varsa bunları teslim edecekti. Ayrıca, İstanbul'a savaş malzemesi götürmek yasaktı. Aranan gemilerin ambarında böyle bir şey bulunursa hemen müsadere ediliyordu. Esir, forsa ve savaş malzemesi çıkmazsa serbest bırakılıyordu.

Bu parçada özellikle aşağıdakilerden hangisinin ilişkisi belirgindir?

A) Edebiyat - tarih B) Tarih - psikoloji C) Edebiyat - psikoloji D) Felsefe - coğrafya E) Tarih - felsefe

7. Aşağıdakilerden hangisi Türk edebiyatının dönemlere ayrılmasında etkili olan ölçütlerden biri değildir?

A) Coğrafi farklılaşma B) Sanat anlayışı C) Evrensellik ilkesi D) Kültürel değişim E) Dil anlayışı

8. Bu dönem milattan sonraki ilk asırlardan başlayarak 10-11. yüzyıla kadar devam eden Türk yazı dilinin ilk devresidir. Bu döneme ortak bir yazı dili devresi de denilebilir. Çünkü bu yazı dili o dönemdeki tüm Türklerin kullandığı tek yazı dili olmuştur. O dönemin Türk dünyası yüzyıllarca okuma ve yazmada aynı dili kullanmışlardır. Dönemin eserlerine bakıldığında az farklarla da olsa bu bilgileri destekler mahiyette oldukları görülmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen Türkçenin eserlerinden biridir?

A) *Göktürk Yazıtları*

B) *Dede Korkut Kitabı*

C) *Atabetü'l Hakayık*

D) *Kutadgu Bilig*

E) *Muhakemetü'l Lugateyn*

9. Aşağıdakilerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) Divan edebiyatı, Arap ve Fars kültürünün yoğun etkisi altındadır.

B) Halk edebiyatında çoğunlukla hece ölçüsü tercih edilmiştir.

C) İlk söyleyeni belli olmayan, nesilden nesile sözlü olarak yayılan edebî ürünler, anonim halk edebiyatını oluşturur.

D) Türk edebiyatında Batı edebiyatıyla en yoğun etkileşim Tanzimat'ın ilk döneminde gerçekleşmiştir.

E) Cumhuriyet'in ilanıyla Türk edebiyatı sürekli gelişen ve değişen bir sürece girmiştir.

Doğru Yanlış Boş Net

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Edebiyatın Temel Kavramları ve Diğer Disiplinlerle İlişkisi - III

TEST • 3

• DEĞERLENDİRME •

1. İnsanlığın ilk edebî ürünleri ve bunların ardınca gelen diğer edebî türlerin hepsinde daha kuvvetli ya da daha cılız da olsa toplumun değişik yansımaları söz konusudur.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde toplumsal içerik en zayıftır?

A) Toplumu derinden sarsan olaylardan doğan destanlar

B) Türk edebiyatında Millî Mücadele temasını işleyen romanlar

C) Goethe'nin *Genç Werther'in Acıları*, A. Dumas'nın *Üç Silahşorler*'inin etkisiyle âşık olup suç işleyen insanlar

D) Kahramanlarının iç dünyalarındaki fırtınaları yansıtan hikâyeler

E) İnsanlar arasındaki ilişki ve aksaklıkları diğer canlılar üzerinden ders verici bir tarzda aktaran fabllar

2. ---- Dönemi'nde kaleme alınan en önemli eserlerden biri şüphesiz *Divânu Lugâti't-Türk*'tür. 1072-1074 yılları arasında yazılmış olan eser; Türkçenin bilinen en eski sözlüğü, Batı Asya'nın Türkçesi ile ilgili en geniş bilgiye sahip dil yapıtı, Kaşgarlı Mahmut'un Bağdat'ta kaleme aldığı Türkçe-Arapça sözlüktür.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Kıpçak Türkçesi

B) Eski Anadolu Türkçesi

C) Karahanlı Türkçesi

D) Çağatay Türkçesi

E) Harezm Türkçesi

3. I. Bir ---- heykele dönüştüren şey heykeltıraşın yaratıcılığıdır.

II. Bir ---- şiire dönüştüren şey şairin yaratıcılığıdır, malzemesi dildir.

III. Bir ---- resme dönüştüren şey ressamın yaratıcılığıdır.

IV. Bir ---- şarkıya dönüştüren şey müzisyenin yaratıcılığıdır.

Bu numaralanmış cümlelerde boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

	I	II	III	IV
A)	taşı	sözcüğü	boyayı	sesi
B)	kili	duyguyu	fırçayı	şiiri
C)	taşı	sesi	manzarayı	dili
D)	kayayı	görüntüyü	boyayı	sesi
E)	kili	sesi	manzarayı	teli

4.

Güzel Sanat Adı	Güzel Sanat Tanımı
I. Resim II. Heykel III. Müzik IV. Sinema V. Tiyatro	• Varlıkların, doğadaki görünüşlerinin kalem, fırça gibi araçlarla kâğıt, bez vb. üzerinde yapılan biçimleri. • Taş, tunç, bakır, kil, alçı vb. maddelerden yontularak, kalıba dökülerek veya yoğrulup pişirilerek biçimlendirilen sanat. • Görüntülerin veya çizilmiş desenlerin ışıkla bir perdeye düşürülerek hareketli görüntüler elde edilmesi temeline dayanan sanat dalı.

Yukarıdaki güzel sanat adları ile tanımları eşleştirildiğinde hangi ikisi dışta kalır?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve III

D) III ve V E) IV ve V

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

5. Güzel sanatlar; ---- (mimari, heykel, kabartma, resim, minyatür ve süsleme), ---- (edebiyat ve müzik), ---- (tiyatro, pandomim ve sinema) olarak sınıflandırılmaktadır.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) ritmik sanatlar - plastik sanatlar - fonetik sanatlar
B) fonetik sanatlar - plastik sanatlar - ritmik sanatlar
C) plastik sanatlar - ritmik sanatlar - fonetik sanatlar
D) plastik sanatlar - fonetik sanatlar - ritmik sanatlar
E) fonetik sanatlar - ritmik sanatlar - plastik sanatlar

6. Toplumların hızlı gelişimi, iletişimin bir aracı olan dil üzerinde büyük bir etkiye sahiptir. Dil, sadece insanlar arasında değil, aynı zamanda hayvanlar arasında da en önemli iletişim aracıdır. Günlük yaşamda kullanılan dil gelişiminde, birçok dil çeşitliliği bulunur. Modern yaşamın hızla ilerlemesi ve yeni eğilimler, dil bilgisi yapısını geliştirmesi ve kolaylaştırması ile çeşitli sözcük ve ifade biçimlerinde de kendini göstermektedir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen dil çeşitlerinden biri değildir?

A) Argo B) Jargon C) Mecaz D) Şive E) Ağız

7. ---- iletişimde mesajlar, sözcüklerle kodlanmış ve yazı formatında gönderilmektedir. ---- iletişimde mesajlar dil, dile özgü sesler ve sözcüklerle kodlanmıştır. Bu, konuşmayı ve dinlemeyi gerektiren bir iletişimdir. ---- iletişim ise işaret, resim, hareket, şekil, jest ve mimikler, kaşların kaldırılması, derin ve sığ nefes alış verişi vb. yoluyla mesajların iletilmesini ifade etmektedir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) Sözlü - Yazılı - Sözsüz
B) Yazılı - Sözlü - Sözsüz
C) Yazılı - Sözsüz - Sözlü
D) Sözlü - Sözsüz - Yazılı
E) Sözsüz - Yazılı - Sözlü

8. Argo, standart konuşmadan uzaklaşan kişi ya da grupların konuştuğu dil sapmalarıdır. Argo, genellikle dilde mevcut olan sözcük ve ifadelere çok farklı anlamlar yüklenerek dil içinde yeni bir kullanımlar bütünü oluşturma işidir. Argo; bulunduğu konum itibarıyla belirli derece örtmecelerle, kısmen küfürle ve deyimlerle ilişkilidir. Kaba bir dil kullanımı olarak bilinmesine rağmen sözcük dağarcığına bakıldığında dili zenginleştirdiğine dair örnekler görmek mümkündür.

Bu parçaya göre aşağıdakilerin hangisinde argolu bir söyleyiş yoktur?

A) Ay, bu kadın İngilizceden de çakıyor mu?
B) Lale ile Günnur kendilerini ektiğim için müthiş içerlemişler.
C) Bizim moruk ertesi güne devrisi der de ondan dilim alışmış.
D) Yanımdakini satamazsam size gelemeyeceğim.
E) Bir tehlike sezdiğin anda hemen eve kaçarsın.

9. ----, toplumdaki sosyal grupların kendi aralarındaki iletişimini ve grup dinamiğini güçlendirmek amacıyla dilin kendi imkânlarını kullanıp kelimelere yan ve mecaz anlamlar yükleyerek ya da yabancı kökenli kelimelerden istifade etmek suretiyle oluşturdukları, gizlilik esasına dayalı özel bir dildir.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Jargon B) Argo C) Ağız D) Şive E) Lehçe

10. Aşağıda Türk edebiyatının ana dönemleri verilmiştir.

I. Başlangıçta göçebe veya bozkır kültürlerinden etkilenen Türk edebiyatı
II. İslamiyet'in kabulüyle İslamiyet etkisinde gelişen Türk edebiyatı
III. Tanzimat'ın ilanıyla Batı etkisinde gelişen Türk edebiyatı

Buna göre aşağıdakilerden hangisi diğerlerinden farklı bir dönemde değerlendirilmektedir?

A) Fecriati edebiyatı B) Servetifünun edebiyatı
C) Millî edebiyat D) Divan edebiyatı
E) Tanzimat edebiyatı

TEST • 4

• KAVRAMA •

1. **Aşağıdakilerden hangisi öğretici metinlerin özellikleri arasında yer almaz?**

A) Sözcükler, ağırlıklı olarak gerçek anlamıyla kullanılır.
B) Bir gerçeği, düşünceyi, gözlemi okura aktarmayı hedefler.
C) Genel amacı okurların bilgi dağarcığını zenginleştirmektir.
D) Farklı şekillerde yorumlamaya açık bir yapı gösterir.
E) Okura fayda sağlayacak bilgi ve yeterlikler içerir.

2. **Aşağıdakilerden hangisi bir metnin türünün belirlenmesinde etkili değildir?**

A) Yazarın işlediği konu
B) Konuların işleniş nedeni
C) Konuların sunuluş biçimi
D) Metnin yapısal özellikleri
E) Metni yazanın niteliği

3. Olay çevresinde oluşan metinler anlatmaya bağlı ve göstermeye bağlı metinler olmak üzere ikiye ayrılır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi anlatmaya bağlı metinlerden biri değildir?

A) Roman
B) Trajedi
C) Mesnevi
D) Masal
E) Fabl

4. Bir öğrenci okuduğu metnin özelliklerini şöyle sıralamıştır:

- Günlük dilin söz değerlerinin dışına çıkılmıştır.
- Sözcükler, çağrışım değerleriyle kullanılmıştır.
- Yoruma açık bir anlatım tutumu benimsenmiştir.
- Yazarın kişisel yaklaşımları ağır basmaktadır.

Buna göre öğrencinin aşağıdaki metinlerden hangisini okuduğu söylenemez?

A) Teknede açılan bir hamur ona başarılan bir iş neşesi verir; ateşte, tavada kızaran ciğer, balık, patlıcan veya kabak ona bir musiki gibi gelir ve o ateşte ağdalaşan aştan arada bir, parmağıyla, kaşığın ucuyla tadarak yemeğin kıvamına geldiğini duydukça sevinir; sonra bunu ehemmiyetle haber verirdi. Bu zamanlarda, eniştemizin yüzü, dişleri, kumral sakalı, parlak gözleri, elinde tuttuğu kepçe veya kaşık hep birlikte, aynı cilalanmış neşeyle, raflarda dizili kalaylanmış sahanlar gibi parıldardı.

B) Tan yerleri ışıdı ışıyacaktı. Deniz sütlimandı, apaktı. Küreklerin şıpırtısından başka ses yoktu. Martılar daha uyanmamıştı. Gün doğmadan önceleri, dünya dümdüzken, deniz işte böyle sonsuz bir aklığa keser. Poyraz Musa dün akşamdan bu yana hemen hemen hiç soluk almadan ince, telaşsız bir uyumla kürek çekiyordu. Kimi zaman belli belirsiz bir yel esiyor, sonra yitiveriyordu.

C) Eski dinleri, dilleri, inançları ve ritüelleri incelemek için çocuk oyunları çok zengin bir kaynaktır. Çocuk; taklitçi, tutucu ve güçlü belleği olduğundan iyi bir saklayıcı ve koruyucu etkendir. Eski ritüel kalıntılarını sözleriyle bile saklamaktadırlar: Evcilik oyunu, ölüm inançları, zanaat, tutsak alma, toprak ele geçirme, yağmur yağdırma gibi günümüze kalan çocuk oyunlarıyla eskiyi saptayabiliriz.

D) Ne kadar zaman geçti, bilmiyorum. Kulede yeşil ışık yandı ve kısa bir zaman içinde yelkenlimiz iskeleye yanaştı. Burada bina yerine, hava meydanı gibi geniş bir saha vardı. Yer, asfalttan daha pürüzsüz, kauçuk gibi yumuşak bir maddedendi. Yeni ütülenmiş bir yatak çarşafı kadar düzgün ve temiz. Kılavuzumun hisli ve yere her temasının reaksiyonlarını zarif kıvrılışlarla belli eden çıplak ayakları bir dans neşesi içinde.

E) Şaha kalkmış kır at kişniyordu. Pembeye kesmiş, pespembe olmuş dağ yürümeye başladı, ışıkları köpürdeterek. Pembe bir sel köpürerek akıyordu dağdan aşağı. Ovayı binlerce, pembeye kesmiş kır atın kişnemesi doldurmuştu. Atlar birbirlerine girmişler, uçuyorlardı. Atların kanatları birbirine değiyor; yeleleri, kuyrukları savruluyordu.

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

5.

Metnin Türü	Metnin Sınıflandırılması
I. Anı II. Şiir III. Hikâye IV. Deneme V. Tiyatro	• Coşku ve heyecanı dile getiren metinler • Kişisel hayatı konu alan metinler • Göstermeye bağlı metinler

Yukarıdaki metin türleri ile sınıflandırılmaları eşleştirildiğinde hangi iki metin türü dışta kalır?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve III D) III ve IV E) IV ve V

6. I. Ütü masasının üstündeyse Van Gogh portresi asılı. Kanamaya hazırlanıyormuş gibi, sakalının ve kaşlarının kırmızılığı yavaş yavaş kulağında birikiyor Van Gogh'un. Başındaki hasır şapkanın gölgesi, burun kemerine kadar inmiş. Gözlerindeyse sarı sarı soluk alıp veren, bir çift yeşil fişek var; uygun iklimi bulup ateşlenememişler, ama bir vınlamanın eşiğinde öylece, heyecanla kalakalmışlar gibi...

II. Gülün tam ortasında ağlıyorum
Her akşam sokak ortasında öldükçe
Önümü arkamı bilmiyorum
Azaldığını duyup duyup karanlıkta
Beni ayakta tutan gözlerinin

III. Hikâye, nüansları yakalama sanatıdır. O, roman gibi bütün bir hayatı topuyla kucaklamaz. Hayatın bir enstantanesini tespit eder, sonra o enstantaneyi seri bir üslupla önümüze serer. İyi bir hikâyede gereksiz, tablosunu çizdiği enstantane içinde hedefini bulmamış kelimeler yoktur. Hikâyeci, kelimelerini hesaplayarak ve bir seçime bağlı tutarak kullanmak zorundadır.

Okuduğu metinden estetik bir haz almayı ve heyecan duymayı önceleyen birinin numaralanmış metinlerden hangilerini okuması düşünülemez?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) II ve III

7. I. Âşığın kaderi ayrılık ve hasret üzerine kuruludur. Âşık, sürekli hasret çeker, sevgiliye kavuşma fırsatı bulsa bile bir engel çıkar ve bu fırsattan yararlanamaz. Sevgiliye kavuşabilme ümidini yitirmeyen âşık, bu ümit için bir şans yakaladığında da bu şansın heyecanıyla ne yapacağını bilemez ve sonunda fırsatı kaçırıverir.

(Halil Çeltik)

II. Ayrılık bâdesin tatlı mı sandın
Ne tez tebdil olmuş dumanın dağlar
Bu güzellik geçer sana da kalmaz
Daha neye bağlı gümânın dağlar

Nice güzellerden alırsın bacı
Al yeşil renklerden giyersin tacı
Yardan ayrılması zehirden acı
Bu yüzden gitmiyor dumanın dağlar

(Ruhsatî)

Numaralanmış bu parçalarla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) I. parça bilgi verme, II. parça güzellik duygusu uyandırma amacıyla yazılmıştır.
B) I. parça öğretici metne, II. parça ise sanatsal metne örnektir.
C) I. parçada hayalî ögelere yer verilmezken II. parçada hayalî ögelere yer verilmiştir.
D) I. parçada öznel, II. parçada ise nesnel bir anlatım tutumu ağır basmaktadır.
E) I. parçada anlam tek iken II. parçada birden fazla anlam söz konusudur.

8. **Aşağıdakilerden hangisi gerçeği işleme bakımından ötekilerden farklı bir metin özelliği göstermektedir?**

A) Tarım işçilerinin yaşam serüvenlerini kurmaca kişi ve olaylar yoluyla aktaran bir eser
B) Yalnızlık temasını estetik bir duyuş ve tarzda dile getiren bir metin
C) Türk edebiyatında hikâyenin gelişimini ele alan bir yazı
D) Toplumsal aksaklıkları imgeli ve edebî bir üslupla işleyen bir şiir
E) Okura içsel yönden heyecan ve zevk veren bir metin

Doğru Yanlış Boş Net

- Hece Ölçüsü
- Serbest Ölçü
- Aruz Ölçüsü
- Redif
- Nazım Birimi ve Biçimi
- Asonans
- Aliterasyon
- Kafiye

TEST • 5
KAVRAMA

1. Redif, dize sonlarındaki seslerin hem görev hem de yazılış bakımından aynı olmasıdır.

Buna göre aşağıdaki dizelerin hangisinde redif yoktur?

A) Yürü! Hür maviliğin bittiği hadde kadar
İnsan, âlemde hayal ettiği müddetçe yaşar

B) Beni görüp yüzün öte döndürme
Yıkıp hilal kaşın yere indirme

C) Aşkın şarabından içem
Mecnun olup yollara düşem

D) Bir aydınlık denizin sonsuz derinliğinde
Yüzüyorum gözünün yeşil serinliğinde

E) Erbab-ı teşâur çoğalıp şair azaldı
Yok öyle değil, şairin ancak adı kaldı

2. Bayram özünü bildi
Bileni anda buldu
Bulan ol kendi oldu
Sen seni bil seni

Bu dörtlüğün uyak türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tam uyak B) Yarım uyak C) Tunç uyak D) Cinaslı uyak E) Zengin uyak

3. Aşağıdaki dizelerin hangisinde tam kafiye kullanılmıştır?

A) Çobanoğlu söyler onun sözünü
Yetişmedim, göremedim yüzünü

B) Kimi kul, zulmüne "alın yazım" der
Kimi dünya yansa "neme lazım" der

C) Beynim fırın, bağrım tandır
Yanarım hayli zamandır

D) Çimenler okşasın ayaklarını
Çiçekler koklasın parmaklarını

E) Özü bulmak için indim derine
Geç değdi ellerim dost ellerine

4. "Kafiye (uyak), dize sonlarında birbiri ile aynı olan seslerin, görev ve anlamca farklı olması ile ortaya çıkar."

Buna göre aşağıdaki dizelerin hangisinde kafiye kullanılmamıştır?

A) Nice günlerden beri dünyalar inliyordu,
Göğe uzanan dağlar uzaktan dinliyordu.

B) Dağlar ay ışığında eriyor birer birer,
Gümüşten pul giyerek raks ediyor serviler.

C) Okuma yok, yazma yok, bilmeyiz eski yeni,
Kuzular bize söyler yılların geçtiğini.

D) Günün mor tepelerde kızarırken saçları,
İçim burkulu geçtim dumanlı yamaçları.

E) Gözlerim o dört duvar arasında kalınca,
Dünkü hatıralarım içimde şahlanınca.

5. Dağın uykusuna kuşun gözüne
Sabahın sesine taşıdım seni
Cerenin yaralı ince dizine
Irmağın yasına taşıdım seni

Bu dörtlüğün uyak türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yarım uyak B) Tam uyak C) Zengin uyak D) Tunç uyak E) Cinaslı uyak

6. Bin gemle bağlanan yağız at şaha kalkıyor
Gittikçe yükselen başı Allah'a kalkıyor…
Son macerayı dinlememiş varsa anlatın:
Zapt etmek isteyenler o mağrur, asil atın
Beyhudedir her uzvuna bir halka bulsa da
Boştur köpüklü ağzına gemler vurulsa da…
Coştukça böyle sel gibi bağrında hisleri
Bir gün başında kalmayacaktır seyisleri.

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Ölçü B) Redif C) Tam uyak D) Yarım uyak E) Zengin uyak

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. Aşağıdaki dizelerin hangisinde zengin kafiye kullanılmıştır?

A) Mesut olmuş görmek isterdim hepinizi.
Her bahar gününde, dertliyi, ümitsizi.

B) Köylümüz efendimiz tarlasında perişan
İşçimiz kardeşimiz kavgasında perişan

C) Kimdir bu teselli, bu muhayyel, bu güzel yüz?
Kimdir bu saadet ki düşündüm gece gündüz.

D) Kendi hüsnünden utanmış da kızarmış yanağı
Yüzün örtüp kapamış saçları baştan aşağı

E) Bir zamanlar ben dahi düşdüm belâ-yı gayrete
Doğrulukla uğradım bin dürlü derd ü zahmete

8. Aşağıdaki beyitlerin hangisinde “cinas” **vardır?**

A) Bildürürler her işi n’itmek gerek
Güç yiticek Kâbe’ye gitmek gerek

B) N’eylerim gülşende gülü
Menekşe susam sümbülü

C) Işkun odına gönül pervânedür
Tâkatüm yoh bilmezem pervâ nedür

D) Derdi hasret ile bağrım oyarım
Bana uyana ben de uyarım

E) Zihnî derd elinden her zaman ağlar
Vardım ki bağ ağlar bağban ağlar

9. Aşağıdaki dizelerin hangisinde redif <u>yoktur</u>?

A) Tahammülüm yok artık çiçeklere, tüllere
Yükselen gururunla indir başını yere

B) Bize “Unutalım dünyayı” derdi
Bir aldı sonunda verdi bin derdi

C) Bülbül yuvasına baykuşlar konmuş
Laleler üstünde kızıl kanlar donmuş

D) Bulutların arasından ışık verir ay bize
Yemin edip aşkımıza bakışırız göz göze

E) Bu tarlada doğmuştu, burada büküldü beli
Hiç durmadan uludu bahtının kara yeli

10. Ebr-i bahârdır çemenin güldüren yüzün
Giryânlığım değil mi senin güldüren yüzün

Bu beyitteki uyak türü aşağıdakilerden hangisiyle aynıdır?

A) Yeter itdün sitemi bu dil-i şeydâya yeter
İtdügün cevr ü cefâlar bana dünyâya yeter

B) Bir dil-rübâya düşdi gönül mübtelâsı çok
Aşkun safâsı yok değül ammâ belâsı çok

C) Âşıkların hemîşe niyâzından incinir
Ol nâzenin-i işve ki nâzından incinir

D) Dil-rübâ hercâyi sen âvâre oldun ey gönül
Bir devâsız derd içün bî-çâre oldun ey gönül

E) Gözüm görüp seni gönlüm begendi sultânum
Kumâş-ı hüsne özendüm efendi sultânum

11. Aşağıdaki dizelerin hangisinde, parantez ( ) içinde verilen uyak çeşidi <u>kullanılmamıştır</u>?

A) Aklıma hükmeden bir kahramandı.
Ne tatlı günlerdi, ne hoş zamandı!
(Zengin uyak)

B) Ulaşır mı ulaşmaz mı bilemem
Bir türküyü bütün köye bölemem
(Yarım uyak)

C) Ne vakit karanlık kaplarsa yeri,
Başlar çocukların büyük kederi.
(Tam uyak)

D) Söylemedim namusumu arımı
İnsanoğlu gam kederden arı mı
(Cinaslı uyak)

E) Alnında soluk dalları bir eski çelengin,
Karşında o çarpan, kuduran, haykıran engin
(Tunç uyak)

12. Belki en hülyalısı duyduğun masalların
O şafak saltanatı korularda dalların
Her ufku tek başına bekleyen eski çamlar
Bir sır gibi ömründen sızdırılmış akşamlar,
Ardıçla kestanenin her yıllık macerası
Harap mezarlıklarda ölülerin duası
Gelir ve tekrar doğar ölmüş sandığın aşka
Anlarsın ölüm yoktur geçen zamandan başka.

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisi <u>yoktur</u>?

A) Yarım uyak B) Tam uyak C) Tunç uyak
D) Cinaslı uyak E) Redif

Doğru Yanlış Boş Net

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Şiir (Ahenk Unsurları) - II

EAPS13EDB25-006

TEST • 6

• KAVRAMA •

1. Şiirde ahenk ve ritmik tekrarların aynı olmasını sağlayan ve bir anlamda mısraları sabitleştiren araç onların ölçüsüdür. Türk edebiyatında hece ve aruz ölçüsü kullanılmıştır. Hece ölçüsü, hecelerin sayısına göre kurulmuş bir vezindir. Bu ölçüde esas, dizelerdeki hece sayısının birbirine eşitliğidir.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde hece ölçüsü kullanılmamıştır?

A) Dilim bülbül oldu öter
Ahım cana kılar eser
Türlü türlü yemiş biter
Mamur oldu bostanımız

B) Gene aşk kaynıyor bu garip canda
Bahar seli gibi coştum ne dersin
Âşıkın gemisi yer yer ummanda
Derya-yı dil oldum taştım ne dersin

C) Hey yârenler beni yakar bu sevda
Ateş midir alev midir köz müdür
Her aâim gönlümün kış mevsimidir
Eyyam mıdır bahar mıdır yaz mıdır

D) Yâ Rabb hidâyet eyle vecd ü hâli
Hem savm u salât u hem güzel ef‘âli
Her fikrden eyle gönlümi hâlî
Zikrinle tolup unuda kıyl ü kâlî

E) Gider oldum Avşar ili yoluna
Bakmam gayrı bu diyarın gülüne
Karaların taksın çapar koluna
Yağız atlı nice kullar iniler

2. Bir zamanlar seller gibi çağlattın
Bir güzelin sevdasına bağlattın
Ellerim koynumda koydun ağlattın
Hayli yaman ettin halimi felek

Bu dörtlüğün uyak düzeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Düz uyak B) Sarma uyak C) Mâni tipi uyak D) Çapraz uyak E) Örüşük uyak

3. Hece ölçüsüyle söylenmiş veya yazılmış mısraların gelenekselleşmiş bölümlere ayrılmasına “durak” denir. Duraklar mısrada kelime ortasından bölünmez.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi ötekilerden farklı bir durak kalıbıyla söylenmiştir?

A) Kurtulamam üç nesnenin elinden
Biri firkat biri gurbet biri aşk
Üçü bilmez birbirinin dilinden
Biri firkat biri gurbet biri aşk

B) Küçücüksün güzel etme bu nazı
Ciğerime bastın ateşi közü
Başına sokmuşsun gülü nergisi
Yüzünü yüzüme süresim geldi

C) Ala gözlerini sevdiğim dilber
Şu gelip geçtiğin yollar öğünsün
Kadir Mevla’m seni öğmüş yaratmış
Kısmeti olduğun kullar öğünsün

D) Ela gözlerine kurban olduğum
Yüzüne bakmaya doyamadım ben
İbret için gelmiş derler cihana
Noktadır benlerin sayamadım ben

E) Dedim inci nedir dedi dişimdir
Dedim kalem nedir dedi kaşımdır
Dedim on beş nedir dedi yaşımdır
Dedim daha var mı söyledi yok yok

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) Aruz, hecelerin uzun veya kısa oluşuna dayanan bir ölçüdür.

B) Divan şiirinde yer yer hece ölçüsü kullanılsa da genel olarak aruz ölçüsü tercih edilmiştir.

C) Halk şiirinde hece ölçüsü dışında bir ölçü kullanılmamıştır.

D) Tanzimat ve Servetifünun edebiyatlarında aruz ölçüsü kullanılmıştır.

E) Halk şiirinde en çok yedili, sekizli ve on birli hece ölçüsü kullanılmıştır.

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

5. I. Bir dizeyi aruz veznine uydurabilmek için esasen kısa olan bir heceyi uzatarak okumaktır.

II. Ünsüzle biten bir sözcüğün, ardından gelen ve ünlüyle başlayan sözcüğe bağlanarak okunmasıdır.

III. Uzun okunması gereken bir ünlüyü vezin zarureti sebebiyle kısa okumaya denir.

IV. Esasen tek heceden oluşan kelimeleri bir buçuk hece olacak şekilde okumaya denir.

Aşağıdakilerden hangisinin tanımı yukarıda verilmemiştir?

A) Zihaf B) Takti C) Ulama D) İmale E) Med

6. Aşağıdakilerden hangisi aruz ölçüsü ile ilgili bir terim değildir?

A) Vasl (ulama) B) İmale C) Zihaf D) Med E) Tehzil

7. I. Bulut yağmurunu yağdı geçti
Deniz dalgaların serdi gider
Ömrüm gözlerime değdi geçti
Ömrüm vaitleri verdi gider

II. Ne arzum, ne emelim,
Yaralanmış bir elim,
Ben gurbette değilim,
Gurbet benim içimde!

III. Her şey yerli yerinde; masa, sürahi, bardak,
Serpilen aydınlıkta dalların arasından
Büyülenmiş bir ceylan gibi bakıyor zaman
Sessizlik dokunuyor bir yerde yaprak yaprak...

Numaralanmış dörtlüklerin uyak düzenleri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

	I	II	III
A)	Düz uyak	Çapraz uyak	Sarma uyak
B)	Çapraz uyak	Düz uyak	Sarma uyak
C)	Sarma uyak	Düz uyak	Çapraz uyak
D)	Çapraz uyak	Sarma uyak	Düz uyak
E)	Sarma uyak	Çapraz uyak	Düz uyak

8. Ben âşıkım el göğüste yüz yerde
Gel efendim del sinemi yüz yerde
Yaralarım göz göz oldu yüz yerde
Demem yaram ne yaradır o yâra

Bu dörtlüğün uyak türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Zengin uyak B) Yarım uyak C) Tam uyak D) Cinaslı uyak E) Tunç uyak

9. Elinde bir sepet, yağmur dolusu,
Uzanırken aşkın saçak altına
Satın alınmayan yirmi altına
Kalbinde bir çocuk, bulanık bir su.

Bu dörtlükte aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Tam uyak B) Sarma uyak düzeni C) Cinaslı uyak D) Yarım uyak E) Redif

10. I. Sözüm lezzetlidir hatırlar yıkmaz
Yalan da söylesem dinleyen bıkmaz

II. Keyfin bozma altı için beş için
Çekme kahır olur olmaz iş için

III. Olan oldu Veysel boşuna yanma
Sana kim dedi ki uyu uyanma

IV. Allah'ı seversen tan etme bize
Hak kulun aybını vurmamış yüze

V. Gelsin demiş bugün yine sultanım
Kara göz üstüne kaşı kemanım

Numaralanmış dizeler kafiyelerine göre gruplandırıldığında aşağıdakilerden hangisi dışta kalır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Bahçeler ve güneş ve sahil hülyamda
Aşıyor başımdan süt beyaz gemiler
Zeytin dallarından süzülen atmosfer
Bulutlar ve kuşlar ne güzel dünyamda

Bu dörtlükte aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Tam uyak B) Hece ölçüsü C) Redif D) Sarma uyak düzeni E) Tunç uyak

Doğru Yanlış Boş Net

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Şiir (Ahenk Unsurları) - III

1. I. Som ateşten bu saraylarla bütün karşı yaka
Benzer üç bin sene evvelki mutantan şarka

II. Sonbahar ağaçlarda ağlarken yaprak yaprak
Hışıldayan bu altın yağmuruna dalarak

III. Bırak dokunma ona biraz daha nazlansın
Bırak onun da yarın saçları beyazlansın

Bu dizelerin uyak türü aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

	I	II	III
A)	Tam uyak	Zengin uyak	Tam uyak
B)	Tam uyak	Zengin uyak	Yarım uyak
C)	Zengin uyak	Tam uyak	Tam uyak
D)	Yarım uyak	Tam uyak	Zengin uyak
E)	Zengin uyak	Yarım uyak	Tam uyak

2. Beni bir lâhza müsâit bulamaz idlâle,
Ne beyaz bâkire zambak ne ateşten lâle.

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisiydi?

A) Tam uyak B) Ek hâlinde redif C) Tunç uyak
D) Cinaslı uyak E) Yarım uyak

3.
- İstemem artık ışık, râyiha, renk âlemini,
  Koklamam yosma karanfille güzel yâsemini.
- Âheste çek kürekleri mehtâb uyanmasın,
  Bir âlem-i hayâle dalan âb uyanmasın.
- O ilâh isteyip eğlence hayalhânesine,
  Çevirir camları birden peri kâşanesine.

Bu beyitlerle ilgili

I. Hepsinde zengin uyak vardır.
II. Hepsinde tam uyak vardır.
III. Hepsinde redif vardır.

yargılarından hangileri söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

4. Aşağıdaki dörtlüklerden hangisi uyak şeması bakımından ötekilerden farklıdır?

A) Hatırlayıp sual etmez hâlimden
Kirpikleri kara kalem kaşlı yâr
Zikr ü fikri gitmez benim dilimden
Anadan gülmedik garip başlı yâr

B) Acep ben ne dedim o şivekâra
Bugün yine yüz göz eğri kaş eğri
Yıkmış fesi zülfün dökmüş kenara
Selv-i nazım zülüf kesmiş baş eğri

C) Artık alışılmış hengâmesinde bu dünyanın
Düşündükçe yarı ağlar yarı güler hâlimi
Oynar gördükçe dalgalarda beşer hayalimi
Bakar bakar imrenirim sükûtuna eşyanın

D) İzmir’de bir ağaç gördüm
Adı karabiberdi karabiber
Yaprağının ucunu ısırdım
Tadı karabiberdi karabiber

E) Şirin olmuş dağlar Ferhat gezeli
Bir kutlu yazıdır gurbet alında
Yollar uğurlamış nice güzeli
Türküsüz sevdalar kimin aklında?

5. Aliterasyon, sessiz harflerle oluşturulmuş bir iç ahenk uyumudur. Başka bir deyişle, bir mısra veya şiir parçasında aynı sessizin ahenkli bir bütün oluşturacak biçimde tekrarlanmasıdır.

Buna göre aşağıdaki dizelerin hangisinde aliterasyonla ahenk sağlandığı söylenemez?

A) Seni kara saplı bir bıçak gibi sineme sapladılar
B) İçerisine insan kokusu sinmiş mısralara vurgunum
C) Sızım sızım sızlar gider mezarım
D) Kara kömür çıkarmış on parmağını topraktan
E) Başka bir güneşin altında sabah oluyor

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

6. Ben miyim bu şimdi gülen bu ağlayan saz?
Nasıl da kendiliğinden değişiyor aynalar.

I. bakarsın güller açar
II. her an başka bir ihtizaz
III. kulak ver ki havada
IV. bakarsın bülbüller mahzun

Bu numaralanmış sözlerin tümü kullanılarak sarma kafiye düzeninde anlamlı bir dörtlük kurulmak istendiğinde oluşacak doğru sıralama aşağıdakilerden hangisidir?

A) I - II
IV - III

B) III - II
IV - I

C) IV - I
III - II

D) IV - II
III - I

E) III - II
I - IV

7. Sabah akşam aynı kaldırımlarda,
Birbirimize uzak, yakın.
Gidip gelirken işlerimize
Akın akın.

Bu dizelerin uyak türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tam uyak
B) Cinaslı uyak
C) Tunç uyak
D) Yarım uyak
E) Zengin uyak

8.
- Dağlar taşlar incitmeyin dizini
  Yedisinde kaybetmiş iki gözünü
- Gamzelerin öldürmeye yay tutar
  Gözüm yaşı umman olmuş çay tutar
- Uzak, çok uzağız, şimdi ışıktan
  Çocuk sesinden, gül ve sarmaşıktan

Bu dizelerle ilgili

I. Hepsinde redif vardır.
II. Hepsinde yarım uyak vardır.
III. Hepsinde tam uyak vardır.
IV. Hepsinde zengin uyak vardır.

yargılarından hangileri söylenebilir?

A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve IV
D) II ve III
E) III ve IV

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) Aruz vezniyle yazılmış bir şiirin dizelerinde hece sayısı bakımından denklik aranmaz.
B) Aruz ölçüsünde dize içinde hecelerin açıklık-kapalılık (kısalık-uzunluk) gibi ses değeri bakımından denk olması gerekir.
C) Servetifünun Dönemi'nde hece ölçüsü aruza kesin bir üstünlük sağlamış, çok yaygın şekilde kullanılmıştır.
D) Kısa ünlü ile biten heceler aruza göre açık ya da kısa hecedir.
E) Ünsüz ya da uzun ünlü ile biten heceler aruzda kapalı ya da uzun hece olarak kabul edilir.

10. İncinür ise her gün âhumuza
Tevbeler ola her günâhumuza

Bu beyitin uyak türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Zengin uyak
B) Cinaslı uyak
C) Tunç uyak
D) Yarım uyak
E) Tam uyak

11. Belki rüyalarındır bu taze açmış güller
Bu yumuşak aydınlık dalların tepesinde
Bitmeyen aşk türküsü kumruların sesinde
Rüyası ömrümüzün çünkü eşyaya siner

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) Sarma kafiye düzeninde yazılmıştır.
B) Redif ve tam kafiyeye yer verilmiştir.
C) Aruz ölçüsüyle kaleme alınmıştır.
D) Edebî sanatlara yer verilmiştir.
E) İmgeli bir dil benimsenmiştir.

Doğru Yanlış Boş Net

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Şiir (Ahenk Unsurları) - IV

EAPS13EDB25-008

TEST • 8

• DEĞERLENDİRME •

1. Ruhumu eritip de kalıpta dondurmuşlar;
Onu İstanbul diye toprağa kondurmuşlar.
İçimde tüten bir şey; hava, renk, eda, iklim;
O benim, zaman, mekân aşıp geçmiş sevgilim.
Çiçeği altın yaldız, suyu telli pulludur;
Ay ve güneş ezelden iki İstanbulludur.
Denizle toprak, yalnız onda ermiş visale
Ve kavuşmuş rüyalar, onda, onda misale.

Bu dizelerle ilgili

I. tam uyak kullanıldığı,
II. redife yer verildiği,
III. tunç uyak kullanıldığı,
IV. zengin uyağa yer verildiği,
V. yarım uyağa yer verildiği

ifadelerinden hangileri <u>söylenemez</u>?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) III ve V E) IV ve V

2. Ferhat Şirin için dağları deşti
Âşık maşuk için derde bulaştı
Mecnun Leyla için çöllere düştü
Kerem'e Aslı'nın közü başkadır

Bu dörtlüğün uyak düzeni ve uyak türü aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

A) Düz uyak - yarım uyak
B) Sarma uyak - yarım uyak
C) Düz uyak - tam uyak
D) Sarma uyak - tam uyak
E) Çapraz uyak - yarım uyak

3. Ölü bir camdan ağlayan korku
İniyor serseri ve boş geceye;
Kaldırımlar bütün sükût, uyku...
Her duvar, her kovukta şimdi niye
Bir büyük göz niyaz eder, ağlar
"Bitsin artık bu gizli şüphe!" diye?
Korkarım... Saklanır heyulalar...
Bana der: "İşte bir sahife oku,
Sarı gölgemde hasta kalbin var!.."
Ölü bir camdan ağlayan korku...

Bu şiirin uyak düzeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Örüşük uyak B) Mâni tipi uyak
C) Düz uyak D) Sarma uyak
E) Çapraz uyak

4. Bî-nihâye keremi âleme şâmil mi değil
Yoksa âlemde kulu âleme dâhil mi değil

Bu beytin uyak türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tam uyak B) Yarım uyak C) Zengin uyak
D) Tunç uyak E) Cinaslı uyak

5. Ben bu gönül tezgâhında
Aşk dokudum, aşk okudum
Erenlerin dergâhında
Aşk okudum, aşk dokudum

Bu dörtlük ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Birden fazla kafiye çeşidi içerdiği
B) İstiare sanatına yer verildiği
C) Mistik ögelere yer verildiği
D) Çapraz uyak düzeninde uyaklandığı
E) 8'li hece ölçüsüyle söylendiği

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

6. Gurbet âdemden kara, hasret ölümden acı,
Ne zaman tükenecek bu yollar, arabacı?
Henüz bana "Yolunun sonu budur" denmedi,
Ben ömrümü harcadım bu yollar tükenmedi.

Bu dizelerde kullanılan uyak türleri aşağıdakilerin hangisinde bir arada verilmiştir?

A) Tunç uyak - tam uyak
B) Zengin uyak - yarım uyak
C) Tunç uyak - cinaslı uyak
D) Tam uyak - cinaslı uyak
E) Yarım uyak - tunç uyak

7. Ah eyleyip ağla ömrün oldukça
İntikam al fırsat ele geçtikçe
Varıp rakib ile yâri gördükçe
Var karalar bağla divâne gönül

Bu dörtlükte aşağıdakilerden hangisi kullanılmıştır?

A) Zengin uyak B) Tam uyak C) Yarım uyak
D) Redif E) Tunç uyak

8. Yıldızlar çamlara değer de geçer,
Gün burdan başını eğer de geçer.

Bu dizelerin kafiye türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yarım kafiye B) Tam kafiye C) Zengin kafiye
D) Tunç kafiye E) Cinaslı kafiye

9. Yağmur yağar, yeşil otlar bitirir
Yel estikçe rayihasın getirir
Sarı çiçek sayvan kurmuş oturur
Çimeni leylağa karışan dağlar

Bu dörtlükle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Pastoral ögeler içerdiği
B) Rediften yararlanıldığı
C) Söz sanatları kullanıldığı
D) 11'li hece ölçüsüyle söylendiği
E) "abab" biçiminde uyaklandığı

10. Gönlümde duran âlemi karşımda bulur da
Hayran yaşarım ufku mezarlar dolu yurda

Bu dizelerde kullanılan uyak türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tam uyak B) Zengin uyak C) Yarım uyak
D) Tunç uyak E) Cinaslı uyak

11. Dizelerin ortalarında bulunan uyak türüne iç uyak denir.

Buna göre aşağıdaki beyitlerin hangisinde iç uyağa yer verilmiştir?

A) Hattum hisâbın bil didün gavgâlara saldun beni
Zülfüm hayalin kıl didün sevdâlara saldın beni

B) Çeşm ü ebrûya kafâdârsın ey zülf-i siyah
Sen de kâfirsin o kâfirlere imdâdın için

C) Sorma peyâm-ı lalini peymâne duymasın
Ey dil tehâlük etme amân söylerim sana

D) Yokmuş bir âha ey gül-i ranâ tahammülün
Bağrın ne yakdın âteş-i hasretle bülbülün

E) Ağlama ey bülbül-i dîvâne Allah aşkına
Merhamet kıl haste-i hicrâne Allah aşkına

Doğru ○ Yanlış ○ Boş ○ Net ○

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

- Şiirde Tema
- Şiirde Konu
- Epik Şiir
- Lirik Şiir
- Pastoral Şiir
- Didaktik Şiir
- Satirik Şiir

TEST • 9

• KAVRAMA •

1. Şairin, duygu ve düşüncelerini coşkulu bir dille anlattığı şiir türüdür. Duyguların, hayal gücünün, müziğin ağırlıkta olduğu bu şiirlerde aşk, ölüm, ayrılık, yaşama sevinci, özlem gibi temalar yer alır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen şiir türüne örnek gösterilebilir?

A) Deve dikenleri, çalılık vesaire
Bir âlem bu toprakların üstü.
Tabiatla haşır neşir
Kırlarda geçen ikindi vakti.
Sakin, dinlenmiş, rahat
Bir gün daha bitti.

B) Bir uğursuz karanlık evimizin üstünde
İçimde dar yüreğimde bir gül bir gam, bir kasvet
Sarıldım ellerine:
— Etme Ali'm etme!
Bir uğursuzluk bir sessizlik gezindi durdu
Evimin içinde
Baktım Ali'm doğruldu
Lüver belinde

C) Seni arıyorum kalabalık caddelerde,
Tanımadığım insanlar geçiyor, sen yoksun…
Perişan hayallerimin başladığı yerde,
Sana sesleniyorum, duyuyor musun?

D) Annenden öğrendiğinle yetinme
Çocuğum, Türkçeni geliştir.
Dilimiz öylesine güzel ki
Durgun göllerimizce duru,
Akarsularımızca coşkulu...

E) Malazgirt sakalı, Kosova, Mercidabık,
İstanbul'un surları, burçları, sakaları,
Yeryüzü ve gökyüzü anahtarları,
Ya Hayber Ya Mekke kapıları…
Batırdık gemilerinizi Preveze'de!
Batırdık kalanını Çanakkale'de

2. Böylece bir lâhza kaldığım zaman,
Zulmeti koynuma aldığım zaman,
Gözlerim kapanıp daldığım zaman,
Yeniden yollara düzülüyorum

Bu dörtlüğün teması aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ölüm B) Ayrılık C) Aşk
D) Umut E) Vatan

3. I. Sabahtan uğradım ben bir güzele
Dedim mahmur musun söyledi yok yok
Ak ellerin boğum boğum kınalı
Dedim bayram mıdır söyledi yok yok

II. Edeblü ol cân isen
Hakk'ı bil insan isen
Müştâk-ı Sultân isen
Var edeb öğren edeb

III. Sevdiğimiz bu yana bakmaz
Kaş eğip kirpiğin yıkmaz
Kırıldı kanadım kalkmaz
Kolum yavaşça yavaşça

IV. Küçücükten büyüttüğüm
Saz çalarak uyuttuğum
Malı yüzünü seyrettiğim
Han Ayvaz'ım yerinde mi

V. Çıkrığa sezadır iplik bükmesi
İğneye layıktır libas dikmesi
Ehl-i kemal ile cefa çekmesi
Yeğdir cahil ile sefa sürmeden

Duygudan çok düşünceye dayanan, öğretme amacı ağır basan ve bilgi dağarcığını zenginleştirmeye yönelik bir şiir okumak isteyen birinin yukarıdakilerden hangilerini seçmesi beklenir?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve V
D) III ve IV E) III ve V

4. Âlemi tan eder yanına varsan
Seni yanıltır bir mesele sorsan
Bir cim bile çıkmaz kamını yarsan
Camiye gelir de erkân beğenmez

Bu dörtlük içerik açısından aşağıdaki şiir türlerinden hangisine örnek verilebilir?

A) Epik B) Satirik C) Lirik
D) Didaktik E) Pastoral

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

5. Paşalar onun arkasındaydılar.
O, saati sordu
Paşalar, "Üç" dediler.
Sarışın bir kurda benziyordu
Ve mavi gözleri çakmak çakmaktı.
Yürüdü uçurumun başına kadar,
eğildi, durdu.
Bıraksalar
ince, uzun bacakları üstünde yaylanarak
ve karanlıkla akan bir yıldız gibi kayarak
Kocatepe'den Afyon Ovası'na atlayacaktı.

Bu şiir içerik açısından aşağıdaki şiir türlerinden hangisine örnek verilebilir?

A) Epik B) Satirik C) Lirik
D) Didaktik E) Pastoral

6. Kara gün kararıp kalmaz
Hemen Allah de Allah de
Hangi akşam sabah olmaz
Aman Allah de Allah de

Bu şiirin teması aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yalnızlık B) Aşk C) Sonsuzluk
D) Umutlu olma E) Yaşam sevinci

7. Sultan İbrahim:
Kendi sözlerim hortluyor dört yanımdan!
Her şey Sultan İbrahim'e karşı, her şey, her!
Onun bunun çabasıyla yardım ilk kabuğu.
İkinciyi de aralayabilseydim, o zaman işte
Varlığım taşardı sarayımdan, ülkemin sınırlarından,
Ulu atalarım gibi bir hakan olurdum ben de.
Eh, yaşamamla kıramadığım bu çetin kabuğu
Ölümümle parçalayayım bari, ölümümün sultanı olayım.
Ve benim güneşim çırpınışlarla sönüp giderken,
Oğullarım bir yeni burç gibi yansınlar göğümde!

Bu dizeler aşağıdaki şiir türlerinden hangisine örnek verilebilir?

A) Lirik B) Satirik C) Dramatik
D) Epik E) Didaktik

8. Seyranî söyledi bu doğru sözü,
Haddeden çekilmiş doğrudur özü.
Şehre gelin gitse bir köylü kızı,
Lal ü güher ister mercan beğenmez

Bu dörtlükte aşağıdaki şiir türlerinden hangisine özgü nitelikler ağır basmaktadır?

A) Satirik B) Didaktik C) Epik
D) Lirik E) Pastoral

9. Umut gözlerinde ölü bir bakış,
Çığlık bir bükülüş dudaklarında;
Bulamadıkları nedir ki yaz kış
Dolaşırlar şehrin sokaklarında?

Bu şiirde aşağıdakilerden hangisi sezdirilmektedir?

A) Gayesizlik B) Yalnızlık C) Gurbet
D) Aşk E) Ölüm

10. Uyan yârim, uyan, söndü yıldızlar,
Gün, karşı tepeden doğmak üzredir.
Her sabah güneşi seyreden kızlar,
Mahmur gözlerini oğmak üzredir.

Bu dörtlük içerik açısından aşağıdaki şiir türlerinden hangisine örnek verilebilir?

A) Satirik B) Epik C) Lirik
D) Didaktik E) Pastoral

11. Gemi yüzü görmeyen bir limanın hüznünü
Kimsesiz gönlüm kadar hiçbir gönül duymadı.

Bu şiir içerdiği duygu yönünden aşağıdaki şiirlerden hangisine anlamca en yakındır?

A) Mazim çılgınca çalan, çalan bir orkestra!
Her günüm bir ahenkte, her biri bir hatıra!

B) Tarifin olmuyor ne kadar yazsam,
Ellerim tutmuyor resmini çizsem

C) Baksan bir uzaklık var hangi yana,
Hangi eşyaya dönsen boş bir ayna

D) Ne kaybettiyse hep böyle kaybetti bu sersem.
Sırra ihanet olur bundan bir fazla dersem!

E) Gelir ve tekrar doğar ölmüş sandığın aşka
Anlarsın ölüm yoktur geçen zamandan başka

Doğru Yanlış Boş Net

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Şiir (Tema – Şiir Türleri) - II

1. Dağlar ağlaya ağlaya
İner denize
Kazmalar iner yer altında
Dişliler dişliler dişliler
Kan kemik öğütür.
Ve ben fildişi bir kulede otururum.
Ölüler geçer önümden
Diriler toprağa gömülür
Analar bacılar gelinler
Açlığa alınır satılır
Susar susar kesilir soluğum.
Ve ben fildişi bir kulede otururum.

Bu şiirin teması aşağıdakilerden hangisidir?

A) Geleneği reddetme
B) Aydın yabancılaşması
C) Özgürlük tutkusu
D) Gerçeklerden kaçış
E) İdeal olanı arama

2. Leylam gelir deyi yollar gözlerim
Gelmedi gözümde kaldı hayali
Gizli sırrım beyan etmem gizlerim
Serimi sevdaya saldı hayali

Bu dörtlük içerik açısından aşağıdaki şiir türlerinden hangisine örnek verilebilir?

A) Satirik
B) Didaktik
C) Epik
D) Lirik
E) Pastoral

3. I. Kutuplar kadar ıssız yer
Güneş bile uğramaz
Uzun süre geçmeyince
(...)

II. Ne yanar kimse bana âteş-i dilden özge
Ne açar kimse kapım bâd-ı sabâdan gayrı

Farklı dönemlerde kaleme alınan bu şiirlerin ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ölçüleri
B) Temaları
C) Sadelikleri
D) Nazım birimleri
E) Gelenekleri

4. I. Bu dünya işi kör oyun ol oyun
Oyunka katılma nerek bu oyun
İdi'n yarlığı kıl özin kulluki
Kalı kılmasa sen anuk tut boyun
(Bu dünya işi oyundur, oyun. Oyuna katılma nene gerek, bu oyun. Tanrı'nın yarlığına uy, kendi kulluğunu bil. Eğer böyle yapmazsan boynunun gitmesine hazırlan.)

II. Dost kapusu kilididir doğruluk
Dosta inayeti elden bırakma
Doğru olmayanın sonu uğruluk
Olur feraseti elden bırakma

III. Çün sende Hakk yarattı iki gûş u bir zebân
İki işitmeyince sakın verme bir cevâb
(Mademki Cenabıhak sende iki kulak, bir ağız yarattı; sen de iki kere dinle, bir kere cevap ver.)

Türk edebiyatının farklı şiir geleneklerinden alınan bu dizelerin aşağıdaki şiir türlerinden hangisine yönelik bir çalışmada örnek verildiği söylenebilir?

A) Epik
B) Didaktik
C) Lirik
D) Satirik
E) Pastoral

5. Fukarada kaldı sadece sabır
Kefensiz ölmeye ararlar kabir
Reva mı mü'mine ceza-yı tedbir
Eve haciz geldi kilim kalmadı

Bu dörtlükte aşağıdaki şiir türlerinden hangisine özgü nitelikler ağır basmaktadır?

A) Lirik
B) Pastoral
C) Epik
D) Dramatik
E) Satirik

6. Dadaloğlu'm der oradan geçerse
Elbeyli Avşar'dan yolun aşarsa
Akan kanlı Murad köpük saçarsa
Seyit Battal gibi er var önünde

Bu dörtlük içerik açısından aşağıdaki şiir türlerinden hangisine özgü nitelikler taşımaktadır?

A) Epik
B) Lirik
C) Pastoral
D) Satirik
E) Didaktik

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. Boğazından lıkır lıkır geçen
Şu suyun kıymetini bil
Nedir ki bu mavilik deme
Pencereden görebildiğin kadar
Göğün kıymetini bil
Kıymetini bil çiçek açmış bademin
Güneşli odanın çamurlu sokağın
Beyazın siyahın yeşilin
Pembenin kıymetini bil

Bu şiirin teması aşağıdakilerden hangisidir?

A) Memleket özlemi
B) Yaşama sevinci
C) Geçim sıkıntısı
D) Yoksulluk
E) Doğa sevgisi

8.
- Köroğlu halk şairlerimiz içerisinde kavganın ve özgürlüğün sembolüdür. Şiirlerinde coşkun bir seslenişle yiğitlik temasını sade bir dille anlatmıştır.
- Seyranî, devrindeki taklide dayalı yenileşme hareketlerine, adalet mekanizmasının adaletsizce işlemesine, devlet kurumlarında rüşvetin yaygınlığına kayıtsız kalamamıştır. Şiirlerinde bu tür toplumsal bozuklukları eleştirmiştir.
- Nâbî'nin şiirinin en önemli noktası düşünce yoluyla hakikate ve hikmete ulaşmasıdır. Nâbî'ye göre şiir hikmet ifade edip mana yüklü olmalı hem de insanı doğru yola ulaştırmalıdır.

Buna göre söz edilen şairlerin öne çıktıkları şiir türleri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

	Köroğlu	Seyranî	Nâbî
A)	Lirik	Epik	Didaktik
B)	Pastoral	Satirik	Epik
C)	Epik	Satirik	Didaktik
D)	Lirik	Didaktik	Satirik
E)	Epik	Didaktik	Satirik

9. I. Aşk, sevgili, şarap, bahar gibi konularda coşkulu duyguların anlatıldığı gazel

II. Daha çok hikemî, felsefi konuların ele alındığı rubai

III. Bir kimseyi yerme, alay etme, gülünç duruma düşürme amacıyla yazılan hicviyeler

Numaralanmış cümlelerde söz edilen şiirlerin eşleştirilebileceği şiir türleri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	Lirik	Didaktik	Satirik
B)	Pastoral	Epik	Satirik
C)	Epik	Didaktik	Lirik
D)	Satirik	Epik	Lirik
E)	Lirik	Didaktik	Pastoral

10. I. Ela gözlerine kurban olduğum
Yüzüne bakmağa doyamadum ben
İbret için gelmiş derler cihana
Noktadur benlerün sayamadum ben

II. Sana kimisi canım kimi cananım deyü söyler
Nesin sen doğru söyle can mısın canan mısın kâfir
Niçin sık sık bakarsın öyle mirat-ı mücellaya
Meğer sen dahi kendi hüsnüne hayran mısın kâfir

III. Gözlerin gözlerime değince
Felaketim olurdu ağlardım
Beni sevmiyordun bilirdim
Bir sevdiğin vardı duyardım
Çöp gibi bir oğlan ipince
Hayırsızın biriydi fikrimce
Ne vakit karşımda görsem
Öldüreceğimden korkardım
Felaketim olurdu ağlardım

Bu şiirlerin aşağıdaki şiir türlerinden hangisine örnek olduğu söylenebilir?

A) Epik
B) Lirik
C) Satirik
D) Dramatik
E) Didaktik

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

- İmge
- Teşbih
- Teşhis
- İstiare
- Mübalağa
- İntak
- Mecazımürsel
- Tezat
- Kinaye
- Tevriye
- Tenasüp
- Telmih
- İstifham
- Tecahülüarif
- Hüsnütalil

TEST • 11

• KAVRAMA •

1. Şiirde imge; sözcüklere kendi yorumumuzu katarak, onlara günlük dilde kullanılan anlamlarından farklı anlamlar yükleyerek zihinde bir hayal oluşturmaktır. Şairin işi, imgeleri kullanarak yenilikler oluşturmaktır. Nesnelere yeni adlar, anlamlar, çağrışımlar verir. İmgeler gündelik dilin hâkimiyetini kırar, sınırlarını genişletir; konuşulan dilin yerine başka bir dil yaratır.

Buna göre aşağıdaki dizelerin hangisinde imgeli bir söyleyiş tercih edilmemiştir?

A) Gelecek oğullar için beşiklerin en güzeli
Denizde sallanan o kulenin etekleridir

B) Bir sırrı sürüklüyor terlikler tıpır tıpır,
İzbe sofalarında, izbe sofalarında.

C) Üzerinden örtüyü mü çekti bir el?
Gece ayaklarından akıp giden sel

D) Çadırımın üstüne yağmur yağıyor,
Saros Körfezi'nden rüzgâr esiyordu.

E) Hamza bütün parmaklarını ortaya dökmüştü
Yirmi yıldır cebinde biriktirdiği parmaklarını

2. Sözü daha etkili bir duruma getirmek için, aralarında gerçek veya mecaz gibi yönlerden ilgi bulunan iki şeyden birini diğerine benzetmek yoluyla yapılan bir edebî sanattır.

Aşağıdaki dizelerin hangisinde bu açıklamada söz edilen bir edebî sanat vardır?

A) Her akşam işte böyle gam gelir bana,
Benden kederli bir adam gelir bana!

B) Sesler çıkmadan söner paslı çıngıraklarda
Yassı tabanlarını sürükler bir kenarda

C) Yüzün bir kır çiçeği gibi usulca söner
Uyku ve unutkanlık gittikçe derinleşir

D) Bir şey değişmez gelse de gelmese de Leyla
Fark etmez gitse de gitmese de Mecnun ona

E) Esiyor tane tane yine beyaz bir rüzgâr.
Söyleyin hangi kuşun kanatları yolundu?

3. Yine dolu gemimizin arması
Bizim gemi martı gibi pek oynak

Enis Behiç Koryürek, bu dizelerde gemiyi, oynaklığı; dalgalarla yalpalanması nedeniyle martıya benzeterek ---- sanatı yapmıştır.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) istiare
B) teşbih
C) telmih
D) hüsnütalil
E) kinaye

4. Sevmek şöyle dursun sensiz baharı
Yaşamak ölmekten hazin geliyor.
Kapanmış sabahın bütün yolları,
Geceler ömrümden uzun geliyor…

Bu dörtlükte şair aşkının ağırlığını duyurmak için özellikle aşağıdaki sanatların hangisinden yararlanmıştır?

A) Teşbih
B) Tevriye
C) Tecahülüarif
D) Mübalağa
E) Tariz

5. Teşbih, aralarında ilgi bulunan iki şeyden zayıf olanı kuvvetli olana benzetme sanatıdır. Teşbihi meydana getiren unsurlara erkân-ı teşbih (teşbihin unsurları) adı verilir. Bunlar dört tanedir: benzeyen, kendisine benzetilen, benzetme yönü ve benzetme edatı. Bu dört unsurun da bulunduğu teşbihe tam teşbih denir.

Buna göre aşağıdaki dizelerin hangisinde tam teşbihe yer verilmemiştir?

A) Sesim odaya giren bir serçe kadar ürkek
B) Seni kara saplı bıçak gibi sineme sapladılar
C) Köyler, ufka dizilen tozlanmış birer resim
D) Yağan beyaz bir sükût, bir mahşerdir sanki kar
E) Akar çeşm-i yaşım seller misali

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

6. Teşbihibeliğ (güzel benzetme) hem teşbih edatı hem de benzetme yönünün gizlendiği teşbihtir. En kuvvetli teşbihler bu sanatla yapılır.

Buna göre aşağıdaki dizelerin hangisinde teşbihibeliğ yapılmıştır?

A) Gündüzden, gürültüden ve kâinattan ırak
Akşamı seyredeyim bakışlarında bırak.

B) Aşkını gözlerinle, dün, kalbime işledin,
Bir sanatkâr, eliyle oyar gibi mermeri.

C) Bir kömür dumanıyla tütsülendi akşamlar,
Gurbete düşmüşlerin başına çöktü damlar...

D) Nihayet ben ağlarken toprağın yüzü güldü,
Sokaklardan caddeye doğru sesler döküldü...

E) Ben acılar denizinde boğulmuşum
İşitmem vapur düdüklerini, martı çığlıklarını.

7. Bülbülü nâlân edip urmazdı âteş cânına
Olmasa mâil eğer âlemde sâz u söze gül

Bu dizelerde görülen en belirgin edebî sanat aşağıdakilerden hangisidir?

A) Mübalağa B) Kinaye C) Teşhis
D) Hüsnütalil E) Tariz

8. Açık istiare, benzeyeni düşürülen teşbihtir. Bu istiarede kendisine benzetilen açıkça ifade edilir.

Buna göre aşağıdaki dizelerin hangisinde açık istiare vardır?

A) Kaşların kemandır kirpiklerin oktur
B) Sırma ilen örmüş sümbül saçını
C) Yanakları dönmüş kızıl elmaya
D) Oldu gül yüzüne hasret gözlerim
E) Gonca gülsün has bahçede bitersin

9. Mürsel mecaz; bir sözü benzerlik dışında parça-bütün, neden-sonuç, özel-genel gibi bir ilgi sebebiyle gerçek anlamı dışında kullanmaktır. Mecaz, benzetme ilgisiyle yapılırsa istiare olur. Mürsel mecazda sözün gerçek anlamının dışında kullanıldığının anlaşılmasını sağlayan engelleyici ipucu bulunur.

Buna göre aşağıdaki dizelerin hangisinde mürsel mecaz (mecazımürsel) sanatı yapılmamıştır?

A) Ya hocam, sen neye ta Yıldız'a çektin bu sefer
Otur anlat, bakalım çünkü fena söylediler

B) Ne manzaraydı ki bir kuş kadar uçan o melek
Dururdu bî-hareket, kol kanat kımıldamıyor

C) Fes, külâh, kalpak, sarık vermiş bakarsın el ele
Midelerden fışkırır ta arşa aç bir velvele!

D) O yaman kudrete hâkim olabilsem diyerek
Sarf edip durmada birçok kafa binlerce emek

E) Unutmuyordu beyinler süzerken âfâkı
Nâsîb-i nûrunu topraktan isteyen halkı

10. Bir gazel okudu mecmûa-i gülden bülbül
Lehçe-i şûhunu gâyetde pesend etdi sabâ

Bu dizelerde aşağıdaki edebî sanatlardan hangisine yer verilmiştir?

A) Teşhis B) Tevriye C) Tezat
D) Teşbih E) İstifham

11. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde insana özgü bir özellik insan dışındaki bir varlığa aktarılmamıştır?**

A) Leyla'nın kaşları geldi oturdu karşıma
B) Ay, balkonda başını dayadı parmaklığa
C) Mevsimler hâlimi sormuyor Ayşen.
D) Bak o zaman topraktaki sevince
E) Her gün bu kadar güzel mi bu deniz

Doğru Yanlış Boş Net

Şiir (İmge – Edebî Sanatlar) - II

EAPS13EDB25-012

TEST • 12

• PEKİŞTİRME •

1. Anlatıma hoşluk ve incelik katmak amacıyla, gerçek bir olayın oluşunu, aslından değişik, hayalî ve şairce bir sebebe dayandırma sanatıdır.

Aşağıdaki dizelerin hangisinde bu cümlede söz edilen bir edebî sanat vardır?

A) Ömrünün son faslını sessiz sakin asude
Geçirmek istiyorsan hayıflanma beyhude

B) Kimse bilmez virgüllerin nasıl öldüğünü,
Kimse gitmez virgüllerin cenazesine

C) Kırmızı kiremitler üzerine yağmur yağıyor
Evimizin tahtadan olduğunu biliyorsunuz

D) Ey çoban bıçaktan keskin sesinle
Delinmiş, deşilmiş çaldığın kaval

E) Canan için canıma eziyetim var benim
Mecnun'a gıpta eder vaziyetim var benim

2. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde ayraç içinde verilen edebî sanat <u>yoktur</u>?**

A) Bir ışıktı yanardı yalnız gecelerde;
Akşam, çiçekler uykuya yattı.
(Teşhis)

B) Ateş mi sardı nedir sularını havuzun?
Neden kıpkızıl oldu göze görünen her yer?
(Tecahülüarif)

C) Dert çekenler yolunda ışık oldu varlığın,
Gözünde para, ikbal çamurdan birer yığın.
(Kinaye)

D) Ölüm şifasıdır her üzüntünün,
Sükût defne dalı her yorgunluğa
(Teşbih)

E) Bir takım doldurup bir takım sunar
Bir takım susayıp bir takım kanar
(Tevriye)

3. "*Ne verdiniz bana -Allah için- ki reddedeyim / Cihana verdiğiniz bir selamdan başka?*" dizelerinde şair bilinen bir durumu bir nükteye bağlı olarak bilinmiyormuş gibi ifade edip tecahülüarif sanatı yapmıştır.

Buna göre aşağıdaki dizelerin hangisinde tecahülüarif sanatına yer verilmiştir?

A) İstenir, özlenir gün olur bir hastalık
Sağlam diye yüklenen bu hayata kinlerle

B) Senin aşkının dalgın ordusudur
Benim aşkıma yaslanan uyku

C) Anneler dindiriniz gönlünüzün yasını
Düşman kanıyla sildik palamızın pasını

D) Çoğu böyle hazırlanır hazırlanır da kişi
Sanki yok olur birden havası, titreşimi

E) Uçtukça tebessümler uçar bâl ü perinden
Sevdâ mısın, ümmîd misin, neş'e misin sen?

4. Sessizliğin söze karıştığı bir demde
Konuşmak için iniyor damlalar dünyaya

Bu dizelerde görülen <u>en belirgin</u> edebî sanat aşağıdakilerden hangisidir?

A) İntak B) Kinaye C) Hüsnütalil D) Teşbih E) Nida

5. Bî-tekellüf yüz sürer her şeb ruh-ı rengînüne
Böyle niçün yüz virürsin dûstum bâlînüne

Bu beyitte şair, her gece sevgilinin yastığa (balin) yüzünü koymasını mecazi anlamda da düşünerek ---- sanatı yapmıştır.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) tevriye B) hüsnütalil C) istiare D) kinaye E) teşhis

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

6. Ey Allah'ım beni senden ayırma
Beni senin didarından ayırma

Seni sevmek benim dinim imanım
İlahî dini imandan ayırma

Şeyhim güldür ben onun yaprağıyam
İlahî yaprağı gülden ayırma

Sararıban soldum döndüm hazana
İlahî gazeli daldan ayırma

Bu beyitlerle ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Teşbih sanatından yararlanıldığı
B) İlahi nazım türüne örnek olduğu
C) Mesnevi biçiminde uyaklandığı
D) Nida sanatına başvurulduğu
E) Ahengin redifle sağlandığı

7. Kulağının dibinde haykırıyor fırtına:
"Isınmak istiyorsan toprağı çek sırtına!"

Bu dizelerde yer verilen edebî sanatlar aşağıdakilerin hangisinde birlikte verilmiştir?

A) İntak - istiare
B) Teşhis - teşbih
C) Telmih - intak
D) İstiare - tevriye
E) Nida - tekrir

8. geldin mi şehrimize buğday benizli sonbahar
gökyüzü yine bulutlar bağlamış
deniz ürperiyor içini çektikçe rüzgâr
tarz-ı nevin yola çıkmış beşiktaş iskelesinden
akıntı ters geliyor
mavi sisler içerisinde üsküdar
istanbul yakasında minareler kalem gibi yükseliyor

Bu dizelerle ilgili

I. Sonbahar denince akla gelen sarımsı renk, buğdaydan yararlanılarak iletilmiştir.
II. İnsanların sıkıntılı anlarında gerçekleştirdikleri bir eylem rüzgâr için kullanılarak kişileştirme yapılmıştır.
III. Minareler biçim bakımından kalemle ilişkilendirilerek teşbih yapılmıştır.
IV. Bulutların gökyüzünde toplanması hayalî ve güzel bir nedene bağlanarak hüsnütalil yapılmıştır.
V. "deniz"e intak sanatından yararlanılarak insana özgü bir nitelik kazandırılmıştır.

yargılarından hangileri <u>söylenemez</u>?

A) Yalnız II
B) I ve III
C) I ve V
D) IV ve V
E) III, IV ve V

9. **Aşağıdaki beyitlerin hangisinde, parantez ( ) içindeki edebî sanat <u>yoktur</u>?**

A) Olmazdı böyle hâli perîşân u kaddi ham
Sevdâ-yı zülfün olmasa başında sünbülün
(Hüsnütalil)

B) Var mı Nef'î gibi bir şâir kim
Nazmına ede Nizâmî teslîm
(İstifham)

C) Yâ Rab kerem et bendene ihsân eyle
Düşvâr olan ahvâlimi âsân eyle
(İrsalimesel)

D) Belki Yusuf da seni görse olurdu âşık
Ol kadar hüsn ile mümtâz ü dil-ârâsın sen
(Telmih)

E) Rüzgâr ihsânımı bilmiş benim yâ bilmemiş
Âleme feyz-i hayât-ı câvidânîdir sözüm
(Teşbih)

10. Kaş râ kad elif dehân ise mîm
Kıldun ey <u>mâh</u> halkı emrüne râm

Bu beyitte altı çizili sözcükte aşağıdaki edebî sanatlardan hangisine yer verilmiştir?

A) İstiare
B) Teşbih
C) Teşhis
D) Tecahülüarif
E) Kinaye

11. Dâne toprağ içre şiddet çekdüğiyçün nice gün
Baş çeküb hırmenlenür ârâyiş-i bustân olur

Bu beyitte hububat tanelerinin harmanlarda sergilenip bostanların süsü olması, toprak içinde çile çekmesine dayandırılarak ---- sanatı yapılmıştır.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) tecahülüarif
B) hüsnütalil
C) kinaye
D) tevriye
E) tariz

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Şiir (İmge – Edebî Sanatlar) - III

TEST • 13

• PEKİŞTİRME •

1. Tevriye, iki ya da daha fazla anlamı olan bir kelimenin yakın anlamını söyleyip uzak anlamını kastetmektir. Tevriyede kelime veya kelime grubunun mecaz değil birden fazla olan gerçek anlamları düşünülmelidir.

Buna göre aşağıdaki beyitlerin hangisinde altı çizili sözcükte tevriye sanatına yer verilmiştir?

A) Gönlümün levhinde okurdum elif kaddin revân
Ben dahi bir <u>dogrı</u> harf ögrenmedim üstâddan

B) O kul ki togrı ola hıdmetünden eyleme dûr
Yaman olur elif <u>îmândan</u> gidince hemîn

C) Ezelden rûhı şâd olsun bize <u>üstâdımız</u> Leylâ
Elif-bâ'dan çok evvel nüsha-i aşkı okutdurdı

D) Gam mektebinde kaddüni <u>yâd</u> itsem n'ola
Ey serv çün elifdür okumaga ibtidâ

E) Çekemezler bir elif hattun bigi hattâtlar
<u>Yazamazlar</u> bir girih zülfün gibi nakkâşlar

2. Sem'-i dil âteş-i aşkınla yanar bir <u>er idi</u>
Tünd-bâd-ı gam-ı hicrânını gördü <u>eridi</u>

Bu beyitte altı çizili sözcükler arasındaki ilişki aşağıdaki söz sanatlarından hangisini örneklemektedir?

A) Cinas B) Tevriye C) Kinaye D) Leffüneşir E) Tenasüp

3. Devr eyleyip meh ruhsârın eyler
Her şeb temâşâ ol meh-likânın
(Ay, her gece dolaşıp o ay yüzlünün yüzünü seyreder.)

Bu beyitte, gökteki Ay'ın devri, sevgilinin yüzünü seyretme sebebine bağlanarak ---- sanatı yapılmıştır.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) tevriye B) tecahülüarif C) istiare D) hüsnütalil E) kinaye

4.
- Derd ile sen de bencileyin kanlar ağla kim
  Bugün banaysa yarın efendi sana imiş
- Meyl it gözüm yaşına eyâ serv-i hoş-hırâm
  Derler ki eyle iylügi âb-ı revâna at
- Su uyur düşman uyumaz mesel-i sâdıkdır
  Olsa der-hâb bile olma emîn dâr-ı adû

Bu beyitlerle ilgili

I. Hepsinde irsalimesel sanatı vardır.
II. Hepsinde hüsnütalil sanatı vardır.
III. Hepsinde kinaye sanatı vardır.

yargılarından hangileri söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) I ve III

5. <u>Cânâne</u> <u>cefâ</u> kılsa n'ola câna <u>safâdur</u>
<u>Agyâr</u> <u>elemin</u> çekdügümüz ya ne <u>belâdur</u>

Bu beyitte altı çizili sözcükler arasındaki ilişki aşağıdaki edebî sanatlardan hangisine örnek gösterilebilir?

A) Teşbih B) Tenasüp C) Kinaye D) Mübalağa E) Tariz

6. Nice bir kîn ile tîğ-ı zebâna dil cilâ versin
Usandım rüzgâra söğmeden Allah belâ versin

Bu beyitte şair, sözü beklenmedik bir şekilde sonlandırarak ---- sanatına yer vermiştir.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) tezat B) kinaye C) hüsnütalil D) tevriye E) terdit

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde tarihî bir olaya telmihte bulunulmamıştır?**

A) Mûsâ Peygamber'e koyun yaydırdın
Tur'a davet edip vahyin duyurdun

B) Kamber de Arzu'nun yolunda olup
Genç yaşında ölmüş deyi kınama

C) Biri Şirin, biri Leylâ, bu iki meh-pâreler
Kûhkenle Mecnûn'u dağdan dağa atlattılar

D) Yeleksiz kanatla şahin uçamaz
Kanat ister elbet yelek sevdiğim

E) Mısır'da Züleyha aşkın nârına
Yanmıştır Yusuf-ı Ken'an diyerek

8. Benim yârim güle benzer,
Ovada sümbüle benzer.
Şakıyan bülbüle benzer,
Sohbetine doyamam ki.

Bu dörtlükte altı çizili sözcükler arasındaki ilişki aşağıdaki edebî sanatlardan hangisine örnektir?

A) Tevriyeye B) Cinasa C) Tenasübe D) Kinayeye E) Mecazımürsele

9. Gün doğmayup da olsa cihan tâ ebed karâ,
Âteş sönüp de bilmese âlem nedir zıyâ,
Gözler unutsa mahşer-i elvânı haşre dek:
Dîdâr-ı yârı aydın eder dil yanâ yanâ!

Bu şiirde görülen en belirgin edebî sanat aşağıdakilerden hangisidir?

A) Hüsnütalil B) Tevriye C) Mübalağa D) İntak E) Teşbih

10. Zaman gelir ki cihân içre ins ü cân kalmaz
Değil değil yalınız ins ü cân, cihân kalmaz

Şair, ikinci dizede söylenen sözden bir nükteye dayalı olarak "değil değil" diyerek geri dönmüştür.

Buna göre bu beyitte aşağıdaki edebî sanatlardan hangisine yer verilmiştir?

A) Tezat B) Telmih C) Hüsnütalil D) Rücu E) Tariz

11. Dedim sarı çiçeğe: "Neden benzin sararmış?"
Dedi bana: "Ey âşık! Kaderimde bu varmış."
Dedim sarı çiçeğe: "Aşkın keyfiyeti ne?"
Dedi: "Anı tatmayan, insan değil davarmış."

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Belirli sözcük tekrarlarına dayandığı
B) İntak sanatından yararlanıldığı
C) Satirik ögelere yer verildiği
D) Redif ve zengin kafiye bulunduğu
E) Mâniye özgü kafiye örgüsü kullanıldığı

12. Ditrer eli bir harf elifi togrı çekemez
Ugradı meger küçe-i hammâra benefşe
(Menekşe meyhane köşesine uğramış olmalı, eli titrer ve bir elif harfini doğru çekemez.)

Bu beyitte, menekşe çiçeğinin sapının eğri oluşu, ---- yoluyla ---- sanatı yapılarak sarhoşluk sebebine bağlanmış.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) teşhis - hüsnütalil
B) istiare - kinaye
C) teşbih - tecahülüarif
D) teşhis - mecazımürsel
E) istiare - irsalimesel

Doğru Yanlış Boş Net

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Şiir (İmge – Edebî Sanatlar) - IV

EAPS13EDB25-014

TEST • 14

• DEĞERLENDİRME •

1. I. Bulmag isterdi aşk içinde murâd
Yâr-ı Şîrîn degül midür Ferhâd

II. Dilden giderdi hattı gamın aşk-ı hüsn-i yâr
Def itdi nâr u nûr hicâbını zulmetün

III. Cânı kim cânânı içün sevse cânânın sever
Cânı içün kim ki cânânın sever cânın sever

Bu beyitlerde görülen edebî sanatlar aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

	I	II	III
A)	Tecahülüarif	Tezat	Tekrir
B)	Telmih	Teşbih	Hüsnütalil
C)	İstifham	Nida	İstiare
D)	Kinaye	Tariz	Teşbih
E)	Tekrir	Hüsnütalil	Tezat

2. Sıyrıl, beyaz karanlık içinden, parıl parıl
Berraklığında bilme nedir hafta, ay ve yıl.

Bu beyitte başvurulan edebî sanatlar aşağıdakilerin hangisinde birlikte verilmiştir?

A) Tedric - tezat - tenasüp
B) İstiare - terdit - mecazımürsel
C) Teşbih - tedric - teşhis
D) İstifham - nida - istiare
E) Tevriye - istifham - teşhis

3. Sakın bir söz söyleme… Yüzüme bakma sakın!
Sesini duyan olur, sana göz koyan olur.

Bu dizelerin birincisinde geçen “söz söyleme” ve “yüzüme bakma” ifadelerine karşılık gelecek şekilde ikinci dizede “sesini duyan” ve “göz koyan” sözleri kullanılarak ---- sanatı yapılmıştır.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) tariz B) leffüneşir C) istifham D) kinaye E) tenasüp

4. Âşık oldur cân verir cânânesinin râhına
Akıbet dostum yolunda eylerim cânım fedâ

oldur: odur, **cânâne:** sevgili, **râh:** yol, **akıbet:** son, sonuç.

I. Âşık sevgilinin rahına (yoluna) can verir derken hem sevgilinin geçtiği yer hem de sevgilinin aşkı anlamında kullanıldığı için ---- sanatı vardır.

II. Birinci dizede “âşık can verir” ve ikinci dizede “canım feda” sözleri ile birinci dizede “cananesinin rahına” ve ikinci dizede “dostum yolunda” kelimeleri arasında anlam bakımından ilişki ve benzerlik olduğu için ---- sanatı kullanılmıştır.

III. Can, canane, âşık, canım kelimeleri arasında ---- sanatı vardır.

Numaralanmış cümlelerde boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

	I	II	III
A)	kinaye	leffüneşir	tenasüp
B)	tevriye	tenasüp	tariz
C)	kinaye	tenasüp	leffüneşir
D)	istiare	leffüneşir	mecazımürsel
E)	tevriye	tenasüp	mecazımürsel

5. Ala gözlü nazlı dilber
Seni kandan sakınırım
Kandan değil hey efendim
Seni candan sakınırım

Bu dörtlükte şair, önce söylediği bir sözü geri alıp aynı anlamı daha güçlü bir şekilde yeniden ifade ederek ---- sanatına başvurmuştur.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) terdit B) rücu C) telmih D) tariz E) kinaye

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

6. Bağa gel kadd ü ruh u hâlin görüb olsun hacel
Serv gülden gül karanfilden karanfil lâleden

Bu beyitte "bağ, serv, gül, karanfil ve lale" sözcükleri bir arada kullanılarak ---- sanatı yapılmıştır.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) tekrir
B) tenasüp
C) mübalağa
D) tevriye
E) tariz

7. I. Dizgin etsem gönül atın
Geçer göğün yedi katın
Yalan dünya maslahatın
Kâh bitmez kâh biter çektim

II. Seyranî bilmem mert midir
Yoksa cana cömert midir
Eyyup'un derdi dert midir
Ben ondan besbeter çektim

III. Bir destanım vardır zamana uygun
Yattıkça yat kardaş asla uyanma
Bir meşhur cevaptır sen kazan sen ye
El için beyhude ateşe yanma

IV. Fakir olan her dem gider engine
Parasız bellidir baksan rengine
Her mecliste buyur derler zengine
Yaran ahbap lutf u ihsan paradır

V. Bahar gelir kudurursun
Kızılırmak seni seni
Ne uyursun ne durursun
Kızılırmak seni seni

Aşağıdaki dörtlük ile kullanılan edebî sanat eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

A) I - mübalağa
B) II - telmih ve tecahülüarif
C) III - tariz
D) IV - mecazımürsel ve tezat
E) V - intak

8. Ey Fuzûlî muttasıl devrân muhâlifdür sana
Gâlibâ erbâb-i istidâdı devrân istemez

Bu beyitte görülen edebî sanatlar aşağıdakilerin hangisinde bir arada verilmiştir?

A) İstifham - teşbih
B) Hüsnütalil - istiare
C) Nida - tecahülüarif
D) Mübalağa - istifham
E) Tekrir - tenasüp

9. Dîdâr-ı yâre dilde olan şevk u hâhişi
Tursun ifâde etmeyelim imtinân olur
(Gönlümüzde sevgilinin yüzüne duyduğumuz şiddetli arzuyu ifade etmeyelim, başa kakmış oluruz.)

Bu beyitte şair, sevgilisini gücendirme, onun başına kakmış olma korkusuyla ona karşı duyduğu aşkı ifade etmekten kaçındığını söylüyor. Aslında aşkını dile getirmesi sevgilisini gücendirmez ama onu incitmemek hususunda aşırı titizlik göstermesinden kaynaklanan bu beklenmedik düşüncesini dile getirerek ---- sanatı yapıyor.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) tedric
B) terdit
C) tevriye
D) tariz
E) kinaye

10. Kendi hâliyle takayyüd eyleyen Sâlim olur
Tolsa da bezm-i cihân ger fitne vü âşûb ile
(Dünya meclisi fitne ve karışıklıkla dolsa da kendi hâlinde olan kişi salim olur.)

Bu beyitte şair, adını ---- olarak kullanmıştır.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) kinayeli
B) istiareli
C) tevriyeli
D) mübalağalı
E) mecazlı

Doğru Yanlış Boş Net

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

1. Aşağıdaki dizelerin hangisinde irsalimesel sanatı yoktur?

A) Sıcak tutuşmadan evvel basılmamışsa eğer
Yanında yaş da yanar, çaresiz, yanan kurunun

B) Âlemde ne ektinse biçersin anı mutlak
Öyleyse nedir şer yaparak faide ummak

C) Büsbütün kızdırayım bâri, dedim…
— Ya? Çok iyi:
Çivi, bir ananedir bizde, sökermiş çiviyi.

D) Bu fedâiliği bir biz göze aldırmıştık
Ama Hâlik biliyor, bilmesin isterse balık.

E) Yerin altında sinen zelzeleler fışkırsın,
Yerin üstünde ne bulduysa devirsin, kırsın.

2. Omzunda çapa, ardında keçisi,
Kör karanlığında sabahın,
Düşerdi kır yollarına;
Dönerdi akşamları damına,
Sırtında bir yük yeşil otla.

Bu dizelerle ilgili;

I. realist bir tutum sergilendiği,
II. yoksulluk temasının sezdirildiği,
III. estetik söyleyişin öncelendiği

ifadelerinden hangileri söylenemez?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

3. Orhan Veli kitabe-i seng-i mezarını
En sonda tuhfe kıldı Süleyman Efendi'ye

Kitabe-i Seng-i Mezar: Orhan Veli'nin bir şiirinin adı

Tuhfe: hediye.

Bu dizelerde aşağıdaki edebi sanatlardan hangisine yer verilmiştir?

A) Tariz B) Kinaye C) Tevriye
D) İrsalimesel E) Hüsnütalil

4. I. Neyleyim böylesine ıssız yerde?
Can yoldaşı olmadı mı neylersin
En güzel tabiat manzarasını?
Cennet bile olsa orada yaşanmaz.

II. Vurdukça bu engin su haricinde
Kalbime denizler dolar, boşalır.
Asırlık kayalar gibi içimde
En sonra oyulmuş koğuklar kalır.

Numaralanmış bu dörtlüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Aynı uyak düzeninde yazıldıkları
B) Aynı kafiye türünden yararlandıkları
C) Aynı tema üzerinde yoğunlaştıkları
D) İstifham sanatına başvurdukları
E) Epik şiire özgü ögeler içerdikleri

5. İpekler tel tel bir araya geldiler dokunmak üzere
Lale nerdeyse menekşeye, gül suya dokunmak üzere

Bu dizelerde aşağıdaki açıklamalardan hangisine uyan bir edebî sanat yoktur?

A) Bir kelimenin birden çok kez yinelenmesiyle oluşma
B) Yazılışları aynı fakat anlamları farklı kelimelere yer verme
C) Bir durumu gerçek nedeninden farklı olarak hayalî bir nedene bağlama
D) Aralarında anlam ilişkisi olan sözcükleri bir arada kullanma
E) Bilinen bir durumu bilmiyormuş gibi yaparak verme

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

6. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde parantez ( ) içinde verilen sanat yoktur?**

A) Ne bilir kâğıdın canlara can kattığını?
Başımız dertte şu her gün geciken postacıdan!
(Mecazımürsel)

B) Gül koklamak usulünü yıllarca meşk edip
Binbir çeşit dikenlere katlanmışız gülüm.
(İstiare)

C) Dağılır yaprak yaprak hayalindeki suya
Bir başka gözle bakarsın ömür denen uykuya.
(Hüsnütalil)

D) Kapı kapı bu yolun son kapısı ölümse
Her kapıda ağlayıp o kapıda gülümse
(Tekrir)

E) Gelmezsen eğer mevsimlerden bilecekler?
Sahil seni, rüzgâr seni, akşam seni bekler.
(Teşhis)

7. I. Sana meyil vermek benden değildir
Gönül düştü nedir çare sevdiğim

II. Hesap ettim on yedidir yaşını
Akıtayım gözlerimin yaşını

III. Müminler işine münafık şaşa
Münkirler başını ko vursun taşa

IV. Şahin kocasa da vermez avını
Aslı kurt yavrusu gene kurt olur

Bu dizelerde görülen edebî sanatlar aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

	I	II	III	IV
A)	Tecahülüarif	Cinas	Tezat	İrsalimesel
B)	Hüsnütalil	Tevriye	Kinaye	Mübalağa
C)	Tecahülüarif	İstiare	Cinas	Teşhis
D)	Tenasüp	Cinas	Tevriye	Mecazımürsel
E)	Hüsnütalil	Kinaye	Cinas	Teşbih

8. Yazmış debîr-i hikmet ezel safha-i güle
Bülbül demadem ağlaya her bâr gül güle

Bu beyitte aşağıdaki edebî sanatlardan hangisine yer verilmiştir?

A) Cinas - tezat
B) Tenasüp - teşbih
C) Rücu - cinas
D) İstifham - istiare
E) Teşbih - tariz

9. Emrah eydür can bülbülü kafeste
Benim hasb-i hâlim bildirin dosta
Kendim gurbet ilde, dost kara yasta
Gitmiyor kervanım kış mıdır, nedir?

Bu dörtlükte aşağıdaki edebî sanatlardan hangisi yoktur?

A) Teşbihibeliğ
B) İstiare
C) Tecahülüarif
D) Hüsnütalil
E) Tenasüp

10. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde parantez ( ) içinde verilen sanat yoktur?**

A) Affetme suçumu ey sevgi seli,
Beşerim, şaşarım, insanlık hâli
(İrsalimesel)

B) Ateşe su dedim göz göre göre
Aklım zavallıydı duyguma göre
(Cinas)

C) Sen varsan mutluluk yoksan elemsin
Sen varsan neşemsin yoksan çilemsin
(Leffüneşir)

D) Hesaba vurulsa kulda güzellik,
Rakam eklenir mi senin üstüne?
(Teşhis)

E) Hey gözü aşk renkli, sesi ahenkli
Hey ceylan bilekli şiir yürekli
(Nida)

Doğru Yanlış Boş Net

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Bu testte 20 Türk Dili ve Edebiyatı sorusu vardır.

EAPS13EDB25-016

1. Ben hele şol denlüce bildüm ki hüsn içre o yâr
Göz terâzûsıyla Mısr'un Yûsuf-ı Ken'ân'ıdur

Bu beyitte aşağıdaki edebî sanatlardan hangisine başvurulmuştur?

A) Tezat B) Tekrir C) Telmih D) Teşhis E) Tevriye

AYT - 2024 ÖSYM

2. Dolandım el gibi bir gönül gibi
Sarardım dal gibi solgun gül gibi
Çiğnendim yol gibi şaşkın çöl gibi
Sofraya tuzunu verenler bilir

Bu yollar yar gibi gönlüm dar gibi
Bu sevda zor gibi sinem sır gibi
Bu gönlüm kar gibi içim nar gibi
Meydanda kozunu sürenler bilir

Bu dörtlüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Hece ölçüsüyle kaleme alındığı
B) Ahenk unsuru olarak redif kullanıldığı
C) Düz uyak düzeniyle kafiyelendiği
D) Yalın bir anlatımın benimsendiği
E) Semai nazım biçimiyle yazıldığı

AYT - 2024 ÖSYM

3. XIII. yüzyılda şairler benzetme yaparken "sevgilinin servi gibi uzun boyu" veya "sevgilinin gonca gibi küçük ağzı" şeklinde ifadeler kullanırdı. Bir sonraki yüzyılda "sevgilinin servi boyu", "sevgilinin gonca ağzı" demek yeterli geliyordu. XV ve XVI. yüzyıllara gelindiğinde ise benzetme yapılırken sadece "servi" veya "gonca" sözcüğünü kullanmak yeterliydi çünkü servinin sevgilinin uzun boyunu, goncanın da küçük ağzını karşıladığı biliniyordu.

Bu parçaya göre XV. yüzyıldan itibaren aşağıdaki edebî sanatların hangisinin kullanımında bir artış görüldüğü söylenebilir?

A) Tecahülüarif
B) Telmih
C) Hüsnütalil
D) Tenasüp
E) İstiare

AYT - 2023 ÖSYM

4.
- Güzelleme türünde kaleme alınmıştır.
- Klasik âşık ve sevgili tipinin yansımaları görülmektedir.
- Mübalağa sanatına başvurulmuştur.
- Tam kafiye kullanılarak ahenk sağlanmıştır.

Verilen özellikler aşağıdaki dörtlüklerin hangisinde bir arada görülmektedir?

A) Nesin methedeyim bir kaşı kara
Şu sineme açtı onulmaz yara
Cümle tabip gelse derdime çara
Derdimin dermanı Lokman'a kalsın

B) Ok atılır karasından
Hak saklasın belasından
Köroğlu'nun narasından
Her yan gümbür gümbürlenir

C) Karşımızdan gelen aceb yar m'ola
Benim gibi yaralanmış zar m'ola
Benim sevdiğimden güzel var m'ola
Hakk'ın yarattığı kullar içinde

D) Boşuna kendimi eyledim helak
Görünmez gözüme o hürü melek
Zalim yar giyinmiş sihirli gömlek
Arkasında geze geze usandım

E) Âdem'den bu deme neslim getirdi
Bana türlü türlü meyve yetirdi
Her gün beni tepesinde götürdü
Benim sadık yârim kara topraktır

AYT - 2023 ÖSYM

5. Vermez selâm o <u>serv-i hırâmân</u> gelir geçer
Yollarda ömr-i âşık-ı nâlân gelir geçer

Bu beyitte altı çizili sözle yapılan edebî sanat aşağıdakilerden hangisidir?

A) İstiare B) Tevriye C) Mecazımürsel D) Teşhis E) İntak

AYT - 2020 ÖSYM

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

6. Yazar, eserinde gerçek hayatın değil düşlediği hayatın, ortamın, yok ülkenin, yok ilişkilerin hikâyesini anlatabilir, içinde yaşadığı toplumsal gerçekliği olduğu gibi aktarmayabilir, bu gerçekliği dönüştürüyor yahut bozuyor da olabilir. Ne var ki son tahlilde yapıp etmelerinde sosyal ortam ve kendi bireysel gözlem alanı/düşsel dünyasını bir arka plan olarak kullanmak yani örnekliğini toplumsal ortamdan almak durumundadır.

Bu parçadan hareketle edebiyat ve toplum ilişkisi ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Edebiyatın, toplumu değiştirme gücü olduğuna

B) Toplumsal hayatın edebî esere yön verdiğine

C) Edebî eserin tek başına var olamadığına

D) Toplumsallığın, edebî eserin kalıcılığını sağladığına

E) Edebîlikle toplumsallığın bir arada yürümediğine

7. Sanat eserlerinin bazı özellikleri şunlardır:

- Sanatçının hayal gücünü yansıtır.
- Kişisel bir yaklaşımın ürünüdür.
- Biriciktir, aynısı tekrar üretilemez.
- Estetik kaygılar sonucu oluşur.
- Farklı yorumlamalara açıktır.

Buna göre aşağıdaki görsellerden hangisinin bir sanat yapıtı olduğu <u>söylenemez</u>?

A)

B)

C)

D)

E)

8. Edebiyat ile ---- arasında geçmişten bugüne doğrudan, kimi zaman da dolaylı olarak bir ilişki söz konusudur. R. Wellek ve A. Warren, ünlü *Edebiyat Teorisi* kitaplarında, edebiyatın sosyal bir kurum olduğunu ve kullandığı araçların hayatın içinde doğduğu için sosyal olduklarını belirtirler.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) toplum B) psikoloji C) felsefe

D) coğrafya E) tarih

9. Bundan böyle sözlerde saklı büyüyü de anlamaktayız. Söz, bir insanın başkasını etkilemede başvurduğu en önemli çare, söylendiği kimsede ruhsal değişikliklere yol açma bakımından eşi bulunmaz bir araçtır; dolayısıyla, sözlerdeki büyüden yararlanılarak hastalık belirtilerinin, hele bunlar arasında ruhsal nedene dayananların giderilebileceği savında yadırganacak bir taraf yoktur.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi arasındaki ilişkiden söz edilmektedir?

A) Psikoloji ve müzik

B) Edebiyat ve felsefe

C) Psikoloji ve edebiyat

D) Felsefe ve psikoloji

E) Müzik ve edebiyat

10. Aşağıdaki özelliklerden hangisi parantez ( ) içinde belirtilen şiir türüyle <u>örtüşmemektedir</u>?

A) Temiz ve masum kır hayatının güzelliklerini yansıtma **(Pastoral)**

B) Destansı ve abartılı bir söyleyiş benimseme **(Epik)**

C) İğneleyici ve alaya alıcı bir dil kullanma **(Satirik)**

D) Bilgilendirme, öğretme amacını öne çıkarma **(Didaktik)**

E) Kişisel heyecanları duygusal ve coşkun bir söyleyişle verme **(Dramatik)**

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

11. I. Onun küçük dünyasında,
kırmızı bir yerlere sefer eden gemilerin,
bu gece yelkenleri kopmuş,
direkleri kırılmıştır.
Dışarda, kocaman kanatlı vahşi kuşlar…

II. Bilmem ki bizi nedir böyle matemli eden?
Niye onun sevimli, yeşil alnında hüzün?
Neye diyorlar bana: "Ne kadar solgun yüzün?"
Boşaldıkça gönlümüz her gün biraz neşeden,
Sonbahar yaklaşıyor onunla doluyoruz,
Her gün bir parça daha kuruyor, soluyoruz!..

III. Ey uzak, mutlu, kaygısız günler!
Size benden yığın yığın şükran,
Size benden yığın yığın hasret,
Size ey şimdi kaybolan cennet!

IV. Gözyaşımda dehşetli bir sır arayan gözlerin,
Issız kalan vicdanıma karanlıklar serperdi.
"Baba! Annem nerde?" dedin. Hep tüylerim ürperdi!
Hançer gibi tâ rûhuma battı yaman sözlerin.

V. Anlattı her kulağın duyduğu yalanları,
Kalbini üç beş karış kumaşla alanları,
Nasıl çevirdiğini yolda geç kalanları…
En hazini evine tek döndüğü zamandı!

Numaralanmış şiirlerden hangileri temaları bakımından özdeştir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve IV D) II ve V E) III ve IV

12. I. Her şey yerli yerinde; havuz başında servi
Bir dolap gıcırdıyor uzaklarda durmadan,
Eşya aksetmiş gibi tılsımlı bir uykudan,
Sarmaşıklar ve böcek sesleri sarmış evi.

II. Ey mavi göklerin beyaz ve kızıl süsü…
Kız kardeşimin gelinliği, şehidimin son örtüsü,
Işık ışık, dalga dalga bayrağım,
Senin destanını okudum, senin destanını yazacağım.

III. Sokaktayım, kimsesiz bir sokak ortasında;
Yürüyorum, arkama bakmadan yürüyorum
Yolumun karanlığa saplanan noktasında,
Sanki beni bekleyen bir hayal görüyorum.

Numaralanmış dizelerin hangilerinde lirik şiire özgü duygular ağır basmaktadır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve III E) II ve III

13. I. Yılkı yayın atlanır
Otlap anın etlenür
Begler semüz atlanur
Sevnüp öğür ısrışur

(Sürülerdeki taylar, yazın at olur; otlayıp etlenirler. Böylece beyler, besili atlara binerler. Atla kısrak yazın verdiği coşkunlukla birbirlerini ısırırlar.)

II. Yaz göç ediyor -Ne yazık, yine güz!-
Uzak, bilmedik bir ülkeye doğru.
Mor dağlarda güneş doğmadan henüz
Yağdı bahçeme bir yaprak yağmuru.

III. Tam otların sarardığı zamanlar,
Yere yüzükoyun uzanıyorum.
Toprakta bir telaş, bir telaş,
Karıncalar öteden beri dostum

IV. Sivas yollarında geceleri
Katar katar kağnılar ilerler
Tekerleri meşeden.
Ağız dil vermeyen köylüler
Odun mu, tuz mu, hasta mı götürürler?
Ağır ağır kağnılar gider
Sivas yollarında geceleri.

V. Gülek Boğazı'nda dağla
Yan yana durur.
Gördüm Aladağ'dan aştı bir turna
Ben gördüm yârim gördü
Sıcak yüreciği vuran.

Yukarıdaki şiirlerden hangisi türü bakımından ötekilerden faklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

14. Bir kasırga altüst etti dünyayı bütün.
Kanlı, viran mabedinde tarihin bugün
Kaç hükümdar tacı kandil olup asıldı...
Kaç istiklâl gömmek için mezar kazıldı...
Bu kazılan mezarlardan biri en derin.
Bu en derin mezar senin, ey vatan senin!
Kızıl gökten çalacaktı ayla yıldızı
Ölümünden şenlik yapan kefen hırsızı.

Bu dizeler içerik açısından aşağıdaki şiir türlerinden hangisine özgü nitelikler taşımaktadır?

A) Pastoral B) Lirik C) Epik D) Satirik E) Didaktik

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

15. Dağlara, denizlere, ovalara
Uzansaydık yağarak iplik iplik,
Tohumları susamış tarlalara
Bahar, gölge ve yağmur götürseydik.

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Çapraz uyak düzeninde uyaklandığı
B) Uyak ve redife yer verildiği
C) 11'li hece ölçüsüyle yazıldığı
D) Söz sanatlarına yer verildiği
E) Duraklarda belirli bir kurala uyulduğu

16. Yordu beni yıllar geçti genç çağım
Hiç karı kalkmayan dumanlı dağım
Okyanus dibinde boğulacağım
Denize ne desem göle ne desem

Bu dörtlükle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Düz uyak düzeninde uyaklandığı
B) Zengin kafiyeye yer verildiği
C) Tenasüp sanatından yararlanıldığı
D) Nazım türünün ağıt olduğu
E) 6+5 durak düzeninde söylendiği

17. Aşağıdaki dizelerin hangisinde şiirsellik daha sınırlıdır?

A) Omuzunda bağbozumu uykusuz saçlarının
Katı toprağı döğsün çıldıran topukların

B) Kaç güneş çırpındı kanlar içinde,
Yosun bahçelerin uzak vehminde

C) İnsanlar taş gibi bana yabancı
Ağaçlar bensiz hüküm giyecek bulvarda

D) Güneş, sessiz kumsala ışıktan elleriyle
İnce, altın renginde bir kadife seriyor.

E) Evlerine tozlu çamurlu sokaklardan gidilir
O soluk tahta kapılardan avlularına geçtin mi

18. Sahillerin yasta, ufkun bütün sis;
Deniz, bu akşam bir matemin mi var?
Sularında soldu son açan nergis,
Yaza mersiye mi ufkunda rüzgâr?

Bu dörtlükle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) 11'li hece ölçüsüyle yazıldığı
B) "abab" biçiminde kafiyelendiği
C) Tam uyağa yer verildiği
D) İç kafiyeden yararlanıldığı
E) Söz sanatlarına başvurulduğu

19. Dağlar (I) olmuş bunca yıldır durağın (II),
Dumanlar (III) başında taçlı duvağın (IV).
Çekilmez oluktan elin ayağın,
Pınarlarla akarsın dertli çiçek (V).

Bu dörtlükte numaralanmış sözlerden hangisi bir benzetmenin temel unsurlarından biri değildir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

20. Haber eylen âşıklara ışka gönül viren benem
Işka bahâ kim yitüre ışk madenin bulan benem

Bu beyit ile ilgili aşağıdaki açıklamalardan hangisi yanlıştır?

A) "Işka bahâ kim yitüre" ifadesinde şair hem soru sorduğu hem de bildiği bir gerçeği bilmezden geldiği için istifham ve tecahülüarif sanatı vardır.
B) "Işk" ve "maden" arasında benzerlik ilişkisi kurularak istiare sanatı yapılmıştır.
C) "Âşık, ışka, ışk" kelimelerinin kökü aynı olduğu için bu sözcükler iştikak sanatına örnektir.
D) Birbiriyle ilişkili "gönül vermek-ışk-âşık" kelimeleriyle tenasüp sanatı yapılmıştır.
E) "Işk" kelimesi beyitte aynı anlamda tekrarlandığı için tekrir sanatına yer verilmiştir.

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

2. AY

- Masal - Fabl - Destan - Efsane - Halk Hikâyesi
- Hikâye ve Roman
- Tiyatro
- Geleneksel Türk Tiyatrosu
- Öğretici Metinler - Sözlü Anlatım Türleri

APS

AYLIK PLANLAMAM

Gün	Konu Adı	Çözdüğüm Soru Sayısı	Çözdüğüm Süre	Doğru	Yanlış	Boş
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						
21						
22						
23						
24						
25						
26						
27						
28						
29						
30						
31						

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

- Masal
- Fabl
- Doğal Destan
- Yapay Destan
- Halk Hikâyeleri
- Efsane
- Serim
- Düğüm
- Çözüm
- Döşeme

TEST • 1

• KAVRAMA •

1. Develer tellal, pireler berber iken, karıncalar keklik gibi sekerken, anam düştü beşikten, babam düştü eşikten, ben düştüm eşekten. Vay amanın vay!.. Kemiklerim kırı idi, kargalar başıma derildi. Bir taş attım kargaya, gitti düştü ovaya. Ovanın suyu seli yok. Has bahçenin gülü yok. Ben Gülizar'a gülü nereden götüreyim? Şimdi Gülizar zar edip ağlamaz mı? Karalar bağlamaz mı? Ben şimdi ne edeyim? Hangi diyara gideyim? Emeklerim oldu zay, vay amanın vay!..

Bu parça ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Bir masaldan alındığı
B) Uyaklı yapılara yer verildiği
C) Uydurma sözcükler kullanıldığı
D) Tekerlemelerden yararlanıldığı
E) Ahenkli bir söyleyiş benimsendiği

2. **Aşağıdakilerden hangisi masalın bölümlerinden biri <u>değildir</u>?**

A) Döşeme
B) Serim
C) Düğüm
D) Dilek
E) Öğüt

3. **Masal ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>yanlıştır</u>?**

A) Çoğunlukla insanlar, hayvanlar; cadı, cin, dev, peri vb. varlıkların başından geçen olağanüstü olayları anlatan bir edebî türdür.
B) Anonim halk edebiyatı kapsamında ele alınır ve toplumun ortak malı olarak kabul edilir.
C) Başında, ortasında ve sonunda tekerlemeler bulunabilir.
D) Dinleyenleri, anlatılanlara inandırma gibi bir zorunluluk taşır.
E) İnsanların yaşam karşısındaki hareketlerini, duygularını, düşüncelerini konu edinir.

4. Masallarda bazı tipler, sembolik tiplerdir. Bu sembolik tipler ve karakteristik özellikleri aşağıda verilmiştir.

	Sembolik Tip	Karakteristik Özellik
I.	Keloğlan	şansı, zekâyı, aklı
II.	Köse	ikiyüzlülüğü, hainliği
III.	Üvey anne	kötülüğü ve zulmü
IV.	Üvey kız kardeş	kıskançlığı
V.	Kocakarı	zekâyı, aklı, başarıyı

Buna göre tablodaki eşleştirmelerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Kurdun biri, ırmaktan su içen kuzuyu gözüne kestirmiş. Kuzuya bağırmış:
"Sen benim içtiğim suyu niye bulandırıyorsun!" demiş. Kuzu: "Ben sizin suyunuzu nasıl bulandırırım? Siz yukarıdasınız, ben aşağıdayım. Su yukarı doğru akmıyor ya!" demiş.
Kurt sinirlenmiş: "Sen ne haddini bilmez bir kuzusun, seni ilk gördüğümde yemediğime pişman ettin." demiş.
Güçlü olanlar bahanelere sığınarak her zaman kendilerini haklı çıkarırlar.

Bu parçadan hareketle fabl türü ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Öyküleyici anlatım biçiminden yararlanıldığı
B) Sonunda bir ahlak dersine yer verildiği
C) Zaman ve mekân ögesinin belirsiz olduğu
D) Çoğunlukla manzum şekilde yazıldığı
E) Teşhis ve intak sanatlarına başvurulduğu

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

6. Bu masalda hayvanlar küçük,
Ama gördükleri iş yine büyük.
Bir güvercin su içiyormuş,
Durgun bir derenin kıyısında.
Bir de bakmış zavallı bir karınca
Su içeyim derken dereye düşmüş,
Çırpınıp duruyor biçare,
Kıyıya varabilir mi, nerede!
Güvercin acımış,
Bir saman çöpü atmış suya,
Çöp, iskele olmuş karıncaya,
Çıkmış üstüne, kurtulmuş.
Derken bir serseri çıkagelmiş,
Yalınayak, elinde tüfek.
Görünce güzelim güvercini,
— Yaşadık, demiş, okşamış tüfeğini.
Haşlaması mı, kızartması mı diye
Düşünüp nişan alırken
Karınca ısırıvermiş topuğundan.
Uf deyip kımıldayınca gebeş,
Gökleri boylamış güvercin kardeş.
Akşam yemeğine güvercin ha?
Soğan ekmek nene yetmiyor, mankafa!

Bu fablın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisiyle ifade edilebilir?

A) Mazlumun ahı yerde kalmaz.
B) İyilik et denize at, balık bilmezse Halik bilir.
C) İyilik eden iyilik bulur.
D) İyilik iki baştan olur.
E) Kötü söyleme eşine, ağı katar aşına.

7. Aşağıdaki yapma destanlardan hangisi, karşısında verilen sanatçıya ait __değildir__?

A) *Atatürk Kurtuluş Savaşı'nda* - Cahit Külebi
B) *Üç Şehitler Destanı* - Fazıl Hüsnü Dağlarca
C) *Bozkurtların Destanı* - Niyazi Yıldırım Gençosmanoğlu
D) *Cabbaroğlu Mehmet* - Necip Fazıl Kısakürek
E) *Maraş'ın ve Ökkeş'in Destanı* - Gülten Akın

8. Aşağıdakilerden hangisi Türk destanlarından biri __değildir__?

A) *Göç Destanı*
B) *Alp Er Tunga Destanı*
C) *Şu Destanı*
D) *Gılgamış Destanı*
E) *Oğuz Kağan Destanı*

9. Aşağıdakilerden hangisi Türk destanlarında yer alan motiflerden biri __değildir__?

A) Ok-yay
B) Çeşme
C) Kurt
D) Ağaç
E) Rüya

10. Türk milletinin, dünyanın yaratılışı hakkında inanışlarını anlatan, Türk destanları için bir başlangıç sayılan ----, Altay-Yakut Türkleri arasında derlenen bir destandır. Ayrıca ilk Türk destanlarının özelliklerini göstermesi bakımından önemlidir. Asya kıtasının çeşitli bölgelerinde yaşayan Türk boyları ve Altay Türkleri arasında söylenmektedir. Verbitsky ve Radloff tarafından derlenmiş iki versiyonu vardır. Yüce bir tek Tanrı inancı hâkimdir. Bununla birlikte destanda, Türklere yakın coğrafyayı paylaşan Çin, Hint ve İran dinlerinin de tesiri görülür.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) *Yaratılış Destanı*
B) *Ergenekon Destanı*
C) *Türeyiş Destanı*
D) *Bozkurt Destanı*
E) *Oğuz Kağan Destanı*

11. *Orhun Kitabeleri*, *Divânu Lugâti't-Türk* ve *Kutadgu Bilig*'de hakkında bilgi bulunabilecek destan aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Oğuz Kağan Destanı*
B) *Alp Er Tunga Destanı*
C) *Atilla Destanı*
D) *Ergenekon Destanı*
E) *Türeyiş Destanı*

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) Destan anlatıcısı, anlatımını gerçekleştirirken tasvirlerinde orijinal sıfatlara yer verir.
B) Kahraman, destan anlatıcısı tarafından tabii mekân içinde olağanüstü özellikleriyle tanıtılır.
C) Destanlar; mübalağa, benzetme, tezat gibi edebî unsurlarla süslü, zengin bir üsluba sahiptir.
D) Destanlar, nesir şeklinde ortaya çıkan en eski halk edebiyatı mahsullerinden biridir.
E) Destanlar tarihî olayların ve şahsiyetlerin tarihçi gözüyle değil, halkın gözüyle yorumlanmasıdır.

Doğru Yanlış Boş Net

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Masal - Fabl - Destan - Efsane - Halk Hikâyesi - II

EAPS13EDB25-018

TEST • 2

• PEKİŞTİRME •

1. I. Hayal ürünü olma

II. Genellikle olağanüstülük içerme

III. Zaman ve yer ögesinin belli olması

IV. Ahlaka dayalı ve eğitici olma

V. Çoğunlukla nazım türüyle söylenme

VI. Sadece çocuklara yönelik olma

VII. Genellikle mutlu sonla bitme

Yukarıdakilerden hangileri masalların özellikleri arasında yer almaz?

A) I ve III B) II ve IV C) III ve VI D) III, V ve VI E) V, VI ve VII

2. Her masalın kendine göre bir mantığı vardır; masal kahramanlarının bir anda yerin yedi kat dibine inmesi, hayvanların kılık değiştirip konuşmaları masal dünyasının içinde yaşanılabilir şeylerdir.

Bu cümledeki altı çizili sözle masalın hangi özelliği vurgulanmaktadır?

A) Olağanüstülüğü B) Tek yönlülüğü C) Eğiticiliği D) İlgi çekiciliği E) Evrenselliği

3. Aşağıdakilerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) Hemen her masal iyi-kötü çatışması üzerine kurulur.

B) Masallarda anlatım kısa ve yoğun olmakla birlikte benzetmeler ve söz oyunlarına sıkça başvurulur.

C) Masallar, toplumun her kesimine hitap edebilen bir söyleyişe sahiptir.

D) Masallarda uzun betimlemelere ve ayrıntılara yer verilir.

E) Masallar dil ve söyleniş bakımından açık ve kulağa hoş gelen bir anlatıma sahiptir.

4. İhtiyar, oğlanın sırtını üç defa sıvazlamış. Çocuk yine ıssız çöllere düşmüş. Açlıktan, susuzluktan bitkin bir hâle gelmiş. Yedi canlı devin sarayına varmış. Devi öldürerek saraydaki peri kızı ile tanışmış. Oradan yoluna tekrar devam etmiş. Gide gide sekiz canlı devin sarayına varmış. Bu devi de öldürerek oradaki peri kızı ile tanışmış. Kız onun nereye gittiğini sormuş, o da “Altın Bülbül’e” diye cevap vermiş. Kız, buraya nasıl gidileceğini, dokuz canlı devden nasıl korunacağını anlatmış. Çocuk, tekrar yola koyulmuş ve dokuz canlı devi de haklamış. Fakat devin sarayında hangi odaya dalacağını şaşırmış. Çünkü 99 odası varmış.

Sarayda bir kedinin işareti üzerine “Altın Bülbül”ü alarak yola koyulmuş ve önce rastladığı ihtiyarın yanına gelmiş. Saraydan getirdiği eşyaları ihtiyarın yanına bırakarak kardeşlerini aramak üzere yeniden yola çıkmış.

Bu parça masal türünün

I. anlatımda belirsiz geçmiş zaman kullanılması,

II. olağanüstü olay ve kişiler içermesi,

III. tekerleme denen kalıplaşmış sözler bulunması,

IV. olay anlatımının öne çıkarılması

özelliklerinden hangilerini taşımamaktadır?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II D) II ve IV E) III ve IV

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) Masalların çoğu “Bir varmış, bir yokmuş” ya da “Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde” gibi ifadelerle başlar.

B) Pertev Naili Boratav ve Eflatun Cem Güney Türk masalları üzerine çalışmalarıyla öne çıkan yazarlardır.

C) Eski Yunan’daki *Ezop Masalları*, bilinen en eski masal/fabl örnekleridir.

D) Hint edebiyatındaki *Pançatantra* adlı eser ile Beydeba’nın yazdığı *Binbir Gece Masalları*, Doğu’daki ilk masal/fabl örnekleridir.

E) Türk edebiyatında Uygur Dönemi eseri olan *Kalyanamkara ve Papamkara,* masal özelliği gösteren ilk eserlerdendir.

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

6. Masal deyip geçmemeli:
Bakarsınız bir hayvan bize hocalık eder.
Yalın bir ahlak dersi sıkar insanı,
Masal, öğütle birlikte dillerde gezer.
Bu türlü şiir yapıtlarında
Hem öğretecek hem hoşa gideceksin.
Masal için masal ucuz iştir bence.
Bir şeyler öğretmek içindir aslında
Masal anlatması nice ünlü kişilerin.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen edebî türle ilişkilendirilemez?

A) *Ezop Masalları* B) *Harnâme* C) *Mesnevi*
D) *Zafernâme* E) *Kelile ve Dimne*

7. İslamiyet'in kabulünden önceki Türk destanlarının en yenisi bile bin yıldan daha eskidir. Bu destanlardan elimize küçük parçalar veya haklarında bilgi veren küçük kayıtlar geçmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen destanlardan biri değildir?

A) *Ergenekon* B) *Türeyiş* C) *Şu*
D) *Bozkurt* E) *Timur*

8. Aşağıdaki destan-ulus eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

A) *Manas* - Kırgız
B) *Kalevala* - Alman
C) *Le Cid* - İspanyol
D) *Odysseia* - Yunan
E) *Ramayana* - Hint

9. Negüz ve Kıyan kaçarak sarp ve kayalık bir dağa saklanmışlardır. Daha sonra burada çoğalmışlar ve bir süre sonra bu bölgeye sığmamaya başlamışlardır. Bunun üzerine bir çıkış yolu aramışlar ve dağın bir bölümünün demir olduğunu farkederek bunu büyük ateşler ile eritmişlerdir. Atlarının geçeceği kadar bir yer açtıktan sonra da buradan çıkarak kendilerine yeni yurtlar edinmişlerdir.

Bu parçada anlatılanlar aşağıdaki destanlardan hangisinin içeriğiyle örtüşmektedir?

A) *Ergenekon* B) *Türeyiş* C) *Yaratılış*
D) *Şu* E) *Bozkurt*

10. Türk edebiyatında destanlar İslamiyet'ten önce ve İslamiyet'in Türkler tarafından kabulünden sonraki döneme uzanmaktadır.

Buna göre aşağıdaki Türk destanlarından hangisi diğerlerinden farklı bir döneme aittir?

A) *Göç* B) *Bozkurt* C) *Atilla*
D) *Yaratılış* E) *Timur*

11.

I	• *Alp Er Tunga Destanı* • *Şu Destanı*
II	• *Oğuz Kağan Destanı* • *Atilla Destanı*
III	• *Bozkurt Destanı* • *Ergenekon Destanı*
IV	• *Türeyiş Destanı* • *Göç Destanı*

Bu tabloda numaralanmış yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

	I	II	III	IV
A)	Saka	Hun	Göktürk	Uygur
B)	Hun	Saka	Göktürk	Uygur
C)	Saka	Göktürk	Uygur	Hun
D)	Hun	Uygur	Saka	Göktürk
E)	Uygur	Saka	Hun	Göktürk

12. İranlılarla Sakaların, Orta Asya ve Türkistan'da yapmış oldukları savaşlardan kaynağını alan destan; tarihî gelişmelerden, İskender'in Türkistan üzerine yapmış olduğu sefer ve savaşlardan izleri bünyesine katmış ve bunları Türklerin zihinlerinde yaşayan kültürel hatıralarla kaynaştırarak İslamiyet'ten sonra gelişen Türk toplum düzeniyle de birleştirmiştir.

Bu cümlede söz edilen destan aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Şu* B) *Alp Er Tunga* C) *Ergenekon*
D) *Atilla* E) *Bozkurt*

Doğru Yanlış Boş Net

Masal - Fabl - Destan - Efsane - Halk Hikâyesi - III

EAPS13EDB25-019

TEST • 3

• DEĞERLENDİRME •

1. Aşağıdaki eser-yazar eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

A) *Zaman Zaman İçinde* - Pertev Naili Boratav

B) *Altın Işık* - Ziya Gökalp

C) *Billur Köşk Masalları* - Tahir Alangu

D) *Keloğlan Masalları* - Naki Tezel

E) *Az Gittik Uz Gittik* - Sabahattin Eyüboğlu

2. Bir eşek varimiş zaif ü nizâr
Yük elinden katı şikeste vü zâr

Gâh odunda vü gâh suda idi
Dün ü gün kahr ile kısuda idi

Ol kadar çeker idi yükler ağır
Ki teninde tü komamışdı yağır

Nice tü kalmamışdı et ü deri
Yükler altında kana batdı deri

Ayduridi gören bu suretlu
Tan değül mi yürür sünük çatlu

Bu beyitler aşağıdaki eserlerin hangisinden alınmış olabilir?

A) *Gülistan* B) *Mantıku't-Tayr* C) *Harnâme* D) *Mesnevi* E) *Kelile ve Dimne*

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) Gülşehrî'nin XIV. yüzyılda Farsçadan çevirdiği *Mantıku't-Tayr* adlı eser fabl özelliği göstermektedir.

B) XIII. yüzyılda Mevlânâ'nın *Mesnevi*'sinde fabl özelliği taşıyan parçalara rastlanmaktadır.

C) XIII. yüzyılda yaşamış İranlı şair Sadî'nin *Gülistan* adlı eserinde fabl özelliği taşıyan parçalara rastlanmaktadır.

D) Şinasi, 1859 yılında La Fontaine'in fabllarını Türkçeye çevirmiştir.

E) XV. yüzyılda Âşık Paşa'nın yazdığı *Harnâme*, Türk edebiyatındaki ilk fabl örneğidir.

4. Melik Ahmed eytdi: "Bu gice düşümde iki cihan güneşi Muhammed Mustafa Hazretin gördüm. Bana eydür: 'Neçün gaza kılmazsın?' Ben eytdüm: Şehir halkı bana meded kılmazlar.' didüm. Andan Resul Hazreti sallallahu aleyhi ve sellem eytdi: 'Yarın size bir ulu kişi karşu gelür. Adı Süleyman'dur. Sizi şehre davet ider. Varun sizun elinüzden çok işler kim kopısardur.' dedi. Ben eytdim: 'Ey ceddüm! Bana inayet eyle, didüm. Eytdi: Allahu Ta'âlâ'nun inayeti sizin iledür.' didi. "Derhâl uykudan uyandum, gördüm sabah olmuş namazı kıldum, yola düşdüm. Gördüm uş size uğradum. Dahı Resûl Hazreti'nin mübarek sözi yerine geldi."

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Rüya motifine yer verildiği

B) Kahramanın fiziksel özelliklerinin betimlendiği

C) Yazıldığı dönemin dil özelliklerini yansıttığı

D) Din uğruna mücadele temasının işlendiği

E) *Danişmend Gazi Destanı*'ndan alındığı

5. Uygur ülkesinde iki nehir vardı. Bunlardan birine Toğla diğerine Selenge adı verilirdi. Bu nehirler akarak Kamlancu adlı bir yerde birleşirdi. Bu iki ırmağın arasında iki tane ağaç vardı.

Bir gün bu iki ağacın arasına, gökten bir ışık indi. Bunun üzerine, iki yandaki dağlar büyümeye başladı. Bu durumu gören halk ise hayretler içinde kalarak oraya doğru yaklaştı. Kulaklarına çok güzel müzikler gelmeye başladı ve her gece buraya bir ışık iniyordu.

Bir gün ağacın yakınında kurulu beş tane çadır gördüler. Bunların her birinde, birer çocuk oturuyordu. Her çocuğun karşısında da süt dolu emzikler asılı idi. Halk ve halkın ileri gelenleri bu çocuklara çok büyük saygı gösterdiler.

En büyüğünün adı Songur Tegin, ikincisinin adı Kotur Tegin, üçüncüsünün adı Tükel Tegin, dördüncüsünün adı Or Tegin ve beşincisinin adı da Bögü Tegin idi. Halk bu çocukların kutsal olduğunu düşünerek onlardan birini hükümdar olarak seçmeye karar verdi. Gerek güzelliği, gerek aklı ile diğerlerinden önde olan Bögü Tegin'i hakan olarak seçtiler. Bögü Han adına büyük törenler düzenlediler.

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Uygurlara ait *Türeyiş Destanı*'ndan alıntılandığı

B) Olayların gerçekleşmesinde olağanüstülükler görüldüğü

C) Türk destanlarında görülen motiflere yer verildiği

D) Kişilerin iç dünyalarına ait ayrıntılardan söz edildiği

E) İslamiyet'in kabulünden önceki dönemle ilgili olduğu

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

6. Aşağıdakilerden hangisinde tümüyle İslamiyet'in Kabulünden Önceki Dönem'e ait Türk destanları bir arada verilmiştir?

A) *Atilla - Türeyiş - Manas*

B) *Göç - Şehnâme* - Bozkurt

C) *Bozkurt - Ergenekon - Göç*

D) *Cengiz Han - Göç - Alp Er Tunga*

E) *Şu - Gılgamış - Türeyiş*

7. Kayseri'nin Dere mevkisinde büyük bir kaya parçası varmış. Vaktiyle çobanın biri bu kayanın üzerine çıkmış ve Allah'a şöyle duada bulunmuş:

"Ya Rabbim, senden bir dileğim var. Bana kara kaşlı, kara gözlü bir yâr vermen."

Daha sonra da içinden şöyle bir düşünce geçmiş: Eğer duam kabul olursa bu kaya sallansın.

Derken kaya sallanmaya başlamış, içinden çobanın âşık olacağı güzellikte bir kız çıkmış. Birbirlerine âşık olmuşlar. O günden sonra dileği olan kayanın üstüne çıkmaya başlamış. Bugün hâlâ kayanın üzerine çıkıldığında kaya sallanmaktadır.

Bu parça aşağıdaki edebî türlerin hangisinden alınmış olabilir?

A) Destan B) Masal C) Efsane

D) Hikâye E) Roman

8. Efsane ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Sözlü gelenekte doğup geliştiği

B) Çoğunlukla insan, dünya, evren ve tabiat olaylarını neden-sonuç ilişkisine dayalı açıkladığı

C) İnsanları anlatılan olaya inandırma iddiası taşıdığı

D) Genellikle olağanüstü olayları nesir biçiminde anlattığı

E) Yer yer üslup kaygısı taşıdığı ve hazır kalıplara yer verdiği

9. (I) Doğal destanlar, sözlü ve ilkel olarak vasıflandırılır. (II) Yapma destanlar ise edebî epik olarak tanınır. (III) Birincisi sözlü edebiyata dayalıdır, çok uzun zaman sonra yazıya geçer. (IV) Bu kategoriye *Gılgamış, Oğuz Kağan, İlyada, Kalevala* ve *Nibelungen*'i koyabiliriz. (V) İkinci gruptakilere de *Aeneid, Kurtarılmış Kudüs, Köroğlu Destanı, Kayıp Cennet* ve *Ergenekon Destanı* adlı eserleri dâhil edebiliriz.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Şövalyelik ülkülerini, erdemlerini, savaşlarını anlatan şövalye epikleri, Fransızların ---- ve İspanyolların ---- adlı epikleriyle en ileri örneklerini bulur. Bu kahramanlık ve şövalyelik destanları, Orta Çağ Avrupa'sının en yaygın eserleri hâline gelir. Almanların *İlyada*'sı olarak kabul edilen ve "kahramanlık destanlarıyla daha sonraki şövalyelik ve derebeylik destanları arasında bir köprü" olup bir yandan Avrupa'nın söylencesel geçmişine, bir yandan da şövalyeliğin geleceğine ışık tutan ----; İngilizlerin meşhur epiği ---- gibi önemli epikler, bu dönemde yazıya geçirilerek yaygınlaştırılır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada boş bırakılan yerlerden birine <u>getirilemez</u>?

A) *Chanson de Roland* B) *Ramayana*

C) *Le Cid* D) *Nibelungen*

E) *Beowulf*

11. Karakurum çaylarından sayılan iki nehir vardı. Bunlardan birine Toğla ve diğerine Selenge adı verilirdi. Bu nehirler akarak Kamlancu adlı bir yerde birleşirlerdi. Bu iki ırmağın arasında iki tane ağaç vardı. Bu ağaçlardan biri fusuktu ve diğeri de Farsların naj dedikleri ağaca benziyordu. Kışın bile bunların yaprakları, servi gibi dökülmezdi. Meyvesinin tadı ve şekli ise tıpkı çam fıstığının tadına benzerdi. Öbür ağaca da tur ağacı derlerdi. Bu iki ağaç da iki dağın arasında yetişerek büyümüştü.

Bu parça aşağıdaki destanlardan hangisinden alınmış olabilir?

A) *Ergenekon Destanı* B) *Türeyiş Destanı*

C) *Göç Destanı* D) *Alp Er Tunga Destanı*

E) *Bozkurt Destanı*

12. Aşağıdakilerden hangisi ayraç ( ) içindeki destanla <u>uyuşmamaktadır</u>?

A) İlyon ya da Troya olarak anılan kentin destanı olan eserin konusu Troya Savaşı'nın kısa bir dönemini kapsar. **(*İlyada Destanı*)**

B) İlk insanın (Keyûmers) yaratılışından başlayan destan, İran'da Arapların egemen olduğu döneme kadar geçen zaman sürecindeki İran'ın destansı tarihiyle gerçek bilgileri harmanlayarak verir. **(*Ramayana Destanı*)**

C) Epik devir Sanskrit dilinde yazılmış olan destanın ana konusu, Kurular ile Pandavalar arasında taht mücadelesi yüzünden çıkan bir savaştır. **(*Mahabharata Destanı*)**

D) İnsanlığın dokunaklı bir öyküsü olan destan, MÖ 3000'in Sümer'inden, Asurlulara, Babillilere ve Anadolu'ya Hititlilere kadar dilden dile dolaşan kutsal bir kahramanlık öyküsüdür. **(*Gılgamış Destanı*)**

E) Batı Hun İmparatorluğu'nun hükümdarı, ismi dünyaca meşhur ordu komutanı, Kıpçak bozkırlarının evladı İdil Bahadır'ın Avrupa'ya yaptığı seferleri tarihî bilgiler ile efsane ve hikâyeler temelinde anlatan bir destandır. **(*Atilla Destanı*)**

Doğru Yanlış Boş Net

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

- Olay (Maupassant) Hikâyesi
- Durum (Çehov) Hikâyesi
- Manzum Hikâye
- Küçürek Hikâye
- Roman
- Anlatıcı - Bakış Açısı
- Anlatım Teknikleri
- Serim - Düğüm - Çözüm
- Roman Türleri

TEST • 4
• KAVRAMA •

1. Tanzimat'la birlikte yeni bir edebî tür olarak Batı'dan alınan hikâyenin Batı edebiyatında en eski şekli mitler ve destanlar olarak kabul edilebilir. *Tevrat* ve *İncil*'de de pek çok hikâye anlatılır. Batı edebiyatında da tahkiye anlamından dolayı anlatmaya bağlı türleri kapsayacak şekilde kullanılan hikâyenin bağımsız bir edebî forma dönüşmesi, 14. yy.da Giovanni Boccaccio'nun ---- hikâyeleri ile gerçekleşir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) *Decameron*
B) *Don Kişot*
C) *Canterbury Hikâyeleri*
D) *Heptameron*
E) *Prenses Dö Klev*

2. ----; belli bir zaman diliminde belli bir mekânda olayın kaydedilmesi ya da bir durumun âdeta fotoğrafının çekilmesi ile oluşturulan; nedensellik bağının bulunduğu, bütünlüklü, gereksiz hiçbir ayrıntıya yer verilmeyen; sözcüklerin işlevsel değerlerinin bulunduğu, bazen toplum yaşamından bazen bireyin yaşamından olay ya da durum kesitlerini, bazen de kişilerin psikolojilerini ele alan yoğun bir anlatı türüdür.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Roman
B) Tiyatro
C) Hikâye
D) Masal
E) Manzum hikâye

3. Ahmet Mithat Efendi'nin <u>*Letâif-i Rivayât*'ı</u> (I) ve Emin Nihat'ın <u>*Müsameretnâme*'si</u> (II) hikâye türünün ilk örnekleri arasında sayılır. <u>Şemsettin Sami'nin</u> (III) *Küçük Şeyler* adlı eseri ise <u>Batılı anlamda ilk hikâye kitabı</u> (IV) sayılır. Hikâyenin tür olarak Türk edebiyatına yerleşmesini ise <u>Ömer Seyfettin</u> (V) sağlamıştır.

Bu parçada numaralanmış yerlerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Bu hikâyelerde kurgu, serim-düğüm-çözüm bölümlerinden oluşur. Kişilerin ve mekânın betimlenmesi ile olaya giriş yapılır. Önemli olan olayın nakledilmesidir. Okurun ilgisini canlı tutmak amacıyla hikâyede bir ya da birden fazla merak unsuru düğüm bölümünde ortaya atılır. Bu düğümler, çözüm bölümünde sonuçlandırılır. Hikâye bittiğinde okurun merak edeceği bir şey kalmaz. Her şey sonuçlanır.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisinden söz edilmektedir?

A) Durum hikâyesi
B) Manzum hikâye
C) Klasik hikâye
D) Halk hikâyeleri
E) Küçürek hikâye

5. Bir öğrenci okuduğu bir hikâyenin özelliklerini şöyle sıralamıştır:

- Giriş bölümünde mekân ve kişiler tüm ayrıntısıyla verilmiştir.
- Kahramanlar üst özelliklerle vasıflandırılmış, idealize edilmiş, ahlaki açıdan örnek kişilerdir.
- Olay, kişi ve mekân ilişkisi gerçeklik duygusu uyandırılarak aktarılmıştır.
- Olay örgüsü merak uyandıracak biçimde oluşturulmuş ve olaylar beklenmedik şekilde bitirilmiştir.

Buna göre söz konusu öğrencinin aşağıdaki hikâyelerden hangisini okuduğu <u>söylenemez</u>?

A) Memduh Şevket Esendal'ın *Mendil Altında*'sını
B) Ömer Seyfettin'in *Diyet*'ini
C) Sabahattin Ali'nin *Sırça Köşk*'ünü
D) Refik Halit Karay'ın *Şeftali Bahçeleri*'ni
E) Orhan Kemal'in *Ekmek Kavgası*'nı

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

6. Türk edebiyatında durum hikâyeciliğinin en önemli iki ismi aşağıdakilerin hangisinde bir arada verilmiştir?

A) Refik Halit Karay - Sait Faik Abasıyanık
B) Ömer Seyfettin - Reşat Nuri Güntekin
C) Samipaşazade Sezai - Ömer Seyfettin
D) Memduh Şevket Esendal - Sait Faik Abasıyanık
E) Ahmet Mithat Efendi - Halit Ziya Uşaklıgil

7. Roman, hayatı yoğunlaştıran ve çarpıcı niteliklerle kodlayan atasözü, vecize, şiir, resim, müziğin aksine hayatı açan, sergileyen, gerçeklikleri çoğu zaman soyutlayarak yeniden üreten edebî bir türdür. Romancı; dış dünyadan, yaşantılarından, gözlem, izlenim ve incelemelerinden amacına ve anlayışına göre bir seçme yapar; onları dünya görüşü ve inancına göre belirli bir senteze ve yoruma tabi tutarak iç bütünlüğüne kavuşmuş canlı bir gerçeğimsi dünya kurar.

Bu parçadan hareketle roman türü ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Özlü bir anlatım yerine konuları detaylandırarak aktarır.
B) Yazarının duygu ve hayal ve bakış açısına göre şekillenir.
C) Gerçek yaşama yakın olaylar bütününden meydana gelir.
D) Olaylar zaman kırılmalarına uğrayarak aktarılır.
E) Anlatılanlar kendi içinde bir tutarlılık ve bütünlük taşır.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) Roman; yaşanmış ya da yaşanabilir olay veya durumları kişi, yer ve zamana bağlı olarak anlatır.
B) Romanda olaylar serim, düğüm ve çözüm planı çerçevesinde sunulur.
C) Roman türünün ilk örneği, Cervantes'in XVII. yüzyılın başlarında yayımlanan *Don Kişot* adlı eseridir.
D) Türk edebiyatında ilk çeviri roman, Yusuf Kâmil Paşa'nın Fransız yazar *Fenelon*'dan çevirdiği *Telemak* adlı eserdir.
E) Türk edebiyatında ilk yerli roman, Samipaşazade Sezai'nin *Taaşşuk-ı Talat* ve *Fitnat* adlı eseridir.

9. Romanın anlatıcı ögesi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Romanda geçen tüm olan biteni aktaran kişidir.
B) Çoğu zaman roman yazarı ile aynı kişi olarak kabul edilir.
C) Romanda geçen hikâyenin kişilerinden biri olabilir.
D) Olayları sunarken araya girip ilave bilgiler aktarabilir.
E) Olay ve kişilerin aktarımında öznel ya da nesnel davranabilir.

10. Aşağıdaki parçalardan hangisi diğerlerinden farklı bir bakış açısı ile yazılmıştır?

A) O gece ilk defa İsmail Hakkı Bey'i dinliyordum. Fakat buna musiki dinlemek denebilir miydi? Daha doğrusu etrafımda onun ve arkadaşlarının sesi, sazların bir türlü tutamadığım ahengi vardı; bu ahenk beni öbür dinleyiciler gibi alıp peşinden sürükleyeceği yerde, üzerime bir dalga gibi yığılıyor, bazen de sonsuz bir çukur gibi ayaklarımın dibinde açılıyordu.
B) Mademki sefil hayatımı sürdürmem mümkün değildi, mademki olacakları önlemek elimde değildi, beynim dağılırken ben de başkalarının hayatlarını dağıtacaktım. Böylece sefilliğini ikiye katladığım hayatımı hiç değilse kendi gözümde değerli kılacaktım.
C) Gülesim geldi. Hatta güldüm. Cümlesi ucuzdu. Kendine fazla güveniyordu. Ayrıca bilmediği bir şey vardı. Ben bu tür ucuz sözler ansiklopedisini kaç kere hatmetmiştim.
D) Çorbacı Hüseyin'in meydana bakan küçücük dükkânına girdiler. Zayıf bir liste: İşkembe, paça, kelle, köfte. Bol bol da ekmek ve dörde bölünmüş beyaz soğan… Madenci bir paça çorbası istedi. Mürşit bir iki saat önce biraz ekmek peynir atmıştı ağzına, toktu, zaten aç olsa da açlık hissetmiyor yıllardır.
E) Yemek, Recai Bey'in gevezeliğiyle sürdü. Hasan Bey'in arada adamı uyarmak için sözünü kesmesi, benim varlığımı hatırlatarak konuyu değiştirmeye çalışması faydasızdı. Recai Bey'in kimseye aldıracak sabrı yoktu.

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Hikâye ve Roman - II

EAPS13EDB25-021

TEST • 5

• PEKİŞTİRME •

1. Hikâyenin geçtiği mekânı, zamanı ve hikâye kişilerini farklı yönleriyle tanıtma amacı ile kullanılan betimleme (tasvir), anlatıcının oluşturduğu kurmaca evreni okurun zihninde ve gözünde canlandırır.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinin anlatımında betimleme ağır basmaktadır?

A) Şimdi saçlar küçük aktar dükkânı bebeklerinin ne kıla ne de ota benzeyen, dokunsanız hışırdayacağını sandığınız cansız, kuru, soluk rengini, şeklini almış. Gözleri eski şekerlenmiş şuruplar kadar donuk, cansız, katı, suyu çekilmiş… Dibe çökmüş bir tasa, kaygı tortusu…

B) Direnmedi. Yüzüme baktı. Bir an öyle durdu. Eğer hocaya söylemeyeceğime yemin edersem saklamayacaktı. Anlatacaktı. Ben hemen meraklanıyordum.

C) İhtiyar, ocağa doğru yürüdü. Magda kapıyı itti. Ve ocağa koştu. Odun attı, tutuşturmaya başladı. İhtiyar çubuğunu dolduruyordu. Magda ateşi yaktıktan sonra ortada, kaba ve kalın ayaklı masanın yanındaki bir sandalyeye oturdu.

D) Evvela bu sözün manasını anlayamadık fakat ne vakit ki hepimiz birden eğilip ayaklarını ta dizlerine kadar saran kirli bezleri birer birer çözdük; o vakit, iki yanmış odundan hiç fark edilmeyen kötürüm bacaklarını gördük. Derhâl maksadının ne olduğunu anladık.

E) Sonraları borcu iki liraya indi; bir liraya, daha sonra da elli kuruşa. En son gün gelir iki gazetemi verirse borcunu ödemiş oluyordu ki gelmedi. Şaştım. Neden gelmemişti? Elli kuruşumun üstüne yatabileceği aklımın kıyısından bile geçmiyordu. Sakın herhangi bir trafik kazasında...

2-3. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bu tekniğin en önemli avantajı, yazarın araya girişleri olmaksızın bizi kişinin iç yaşamına dolaysızca sokmasıdır. Bu teknikte, bireyin zihninden geçenler; düzensiz, birbirinden bağımsız, tamamlanmamış cümlelerle âdeta bir sayıklamayı andırır biçimde sergilenir. İnsanın iç dünyasının derinliklerinde yer alan gizli duygular, düşünceler ve dürtüler, sansürsüz bir biçimde dışa vurulur. Bu dışa vurum, serbest çağrışım esasına dayalı olarak gerçekleşir.

2. **Bu parçada söz edilen anlatım tekniği aşağıdakilerden hangisidir?**

A) İç konuşma
B) Diyalog
C) Bilinç akışı
D) Betimleme
E) İç çözümleme

3. **Bu parçada söz edilen anlatım tekniğine**

I. Keşif için dört kişi gönderilmişti. Döndüler mi? Beni de yaraladılar. Babam yaraladı. Kerime büyüyünce sen de ata bineceksin. Neden ağlayıp durursun kardeşim? İstanbul'dasın. Seziyorum... İstanbul mavi... Üşüyorum.

II. Öleceğine olan kanaati sarsılmamıştı fakat bu ona yarım bir şey gibi geliyordu. Etrafında bir eksiklik vardı, düşünmeye çalıştı: Kafasından sis hâlinde birtakım şekiller geçti; kimisini köyüne, kimisini anasına benzetmek istedi fakat hiçbir şeyi tamamıyla seçemedi.

III. Birader, dün sizin hatırınızı kırdım. Sonradan ben de pişman oldum. Sizden özür dilemeye geldim. Kusura bakmayın, insanlık hâli... İnsan bazen boş bulunuyor... Siz olsanız ne yaparsınız? Özür dileyen bir adam. Kalkıp evinize kadar da gelirse... Benim yüzüm tutmaz. Buyurun, dedik. Kahve de pişirttik.

IV. Kayaya çıkıp ayakkabısını çözüyor, öte yandaki suya atıyor kendini. Tabanları ateşe değmiş gibi sızlıyor. Sular ince ince kanlanıyor ayağını kaldırınca. Budalalıktı bu yaptığı. Çakılların üzerini örten keskin kireç parçalarını, kavkıları daha önce fark etmesi gerekirdi... Suyun içinde dikkatle ilerliyor...

parçalarından hangilerinde başvurulmuştur?

A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I ve II
D) II ve IV
E) III ve IV

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

4. *Mai ve Siyah*'ın birçok kişinin bir sofrada yer aldığı açılış sahnesinden hareketle eleştirmen, romandaki anlatıcı figürü ile ilgili şunları söyler: "Yukarıdaki sayfalarda *Mirat-ı Şuun* gazetesi yazarlarının Tepebaşı bahçesinde sofra çevresindeki hâlleri Halit Ziya'nın dikkati ile anlatılmıştır, demek, onların da Halit Ziya gibi belirli bir zaman dilimi içerisinde yaşadıklarını kabul etmektir. Böyle bir iddia Halit Ziya'nın yalnızca gözlemlerini aktaran bir yazar olduğunu akla getirir. Bu takdirde de romandan söz edilemez. Ayrıca, normal şartlar altında, topluluğu meydana getiren şahısların konuşmalarını dinleyen, hareketlerini takip eden insan; onların, zihinlerinden geçirdiklerini, geçmişte neler yaptıklarını, aralarında neler konuştuklarını bilemez."

Bu parçadan hareketle

I. Romancı ile anlatıcı aynı kişiler değildir.
II. Anlatıcı kurgusal bir karakterdir.
III. Anlatıcı, kişilerin iç dünyalarına hâkim olabilir.
IV. Romancı, romanın dışında tutulamaz.

yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

A) Yalnız II B) Yalnız IV C) I ve II D) II ve IV E) III ve IV

5. Bazı ağır yaz gecelerinde odaya azgın bir arı musallat olur; korkunç bir uğultu ile lambanın etrafında çarpınıp çırpınmaya, odanın içinde dönmeye başlar. O kadar hızla ki vücudunun hareketini ancak duvarlarda, tavanda büyüyen gölgesinden takip eder, bu mahlukun bu kadar kuvveti nereden bulduğuna, bu kadar ısrar ve kudurganlıkla neyi isteyip kovaladığına şaşarsınız. Afife'yi görünceye kadar geçen iki gün içinde ben de böyle mütemadi (sürekli) bir çarpınıp çırpınma ihtiyacıyla kuduran bir küçük canavar oldum.

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Aşkın kahraman üzerindeki etkisinin işlendiği
B) Mekânın kahramanın ruh hâliyle bağlantılı verildiği
C) Olayların kahraman bakış açısıyla aktarıldığı
D) Zaman ögesinin belirli olarak yer aldığı
E) Konunun mizahi bir edayla işlendiği

6. Yazar, bir anlatıda zamanın akışını aynı tempoda karşımıza çıkarmaz. Zamanın akışı; yazarın, olayı işleyiş biçimine göre hızlanabilir veya yavaş bir tempoda ilerleyebilir. Bazen zaman, durağan bir hâlde de olabilir. Anlatıcı, zamanı geriye dönüşlerle, özetleyerek veya ileriye sıçramalarla verebilir.

I. O gün ve daha sonraki günler kadının rahatsızlığı arttı. Gelen doktor, Binnur Hanım'ın hastaneye yatması gerektiğini söylüyordu. Binnur Hanım'sa hastaneyi istemiyor, "Öleceksem kendi evimde öleyim." diyordu.
II. Uzun zamandır gelmemişti buraya. Artan apartmanları, yeni yapılan dükkânları görünce şaşırdı. Nigar Hanım'ın yıkandığı belli olan taş basamaklarına adımını attığında, eski bir yakınlığın kıpırtısını duydu içinde.
III. Zülfikar Bey; annesini, eşini görmeyi ekimden şubata kadar her ay denedi. İlk gidişinde Goriçka'da konağın yakınlarında Hamza ile karşılaştı. Ablası Remziye Hanım'la oğlu Saffet Bey'in konakta annesinin konukları olduğunu öğrenince geceyi Hamza'nın evinde geçirdi. Sabah erkenden değirmene döndü. Kasım ayı gidişinde, yarı yolda tutulduğu kar altında ulaştı konağa. Kar üç gün üç gece yağdı.
IV. Dumrul sallanarak sokak kapısında yarım kalan sözünü bitirmeye çalışıyordu, "Sen yazmalısın artık azizim." diyordu. Bir sandalyeye çöktü: "Asıl sen yazmalısın bu evde." Hikmet gülümseyerek Sevgi'nin mücevherleri çoktan bıraktığını söyledi. Dumrul, dili dolaşarak "Sen bitirmelisin mücevherleri." dedi.

Buna göre yukarıdakilerin hangilerinde zaman ögesi özetlenerek aktarılmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız IV C) I ve III D) II ve IV E) III ve IV

7. Şehir, hiç de bıraktığım şehir değildi. Bana insanlar değişmiş, hayat değişmiş; evler, sokaklar ihtiyarlamış, yıpranmış gibi geldi. Daha sonraları İstanbul sokaklarının cazibesinin bir tarafını yapan satıcı seslerinin bile, eski satıcı seslerine benzemediklerini fark ettim.

Bu parçanın teması aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yabancılaşma B) Doğu-Batı çatışması C) Gurbet D) Ulusal bilinç E) Kaçış

Doğru Yanlış Boş Net

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Hikâye ve Roman - III

TEST • 6

• PEKİŞTİRME •

1. Monolog (iç konuşma) tekniği; öykü karakterinin kendi iç sesi ile baş başa kaldığı, bir bakıma hesaplaştığı tekniktir. Bu teknikle anlatıcı aradan çekilir ve okuyucu, öykü kişisinin iç dünyasıyla doğrudan karşı karşıya gelir. Kişi, karşısında biri varmış gibi belli bir düzen çerçevesinde konuşur. Cümleler akla ve dil bilgisi kurallarına uygundur. Dil, doğal ve yalındır.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde iç konuşma tekniği kullanılmıştır?

A) Bir başka uçağın sesi gelmeye başladı. Bizim Ada, uçakların üstünden geçtikleri bir yol güzergâhı olmalı ki hep ya üstümden ya solumdan geçip gidiyorlar. Kedi sustu. Köpeğim gözünü kapadı. Karga sesleri geliyor şimdi de. Vaktiyle bu Ada'ya bu zamanda kuşlar uğrardı. Cıvıl cıvıl öterlerdi.

B) Güğümlerini yüklendi, başka kapıya gitti. Gün çabucak bitti sokağın ucunda. Ezik büzük, mor mor çöküverdi akşam mahalleye. Yoğurtçular, turşucular birbirini kovaladı. Sabahtan beri toz toprak içinde yuvarlanan, kavga eden çocuklar evlerine döndüler.

C) Öksürük nöbeti geçtikten sonra, yaşaran gözlerini önüne dikti. Ayaklarının arasında patlıcan ve soğan kabukları ile iki aşık kemiği vardı. Bir aralık bunlar kayboldular ve o, tükenmez bir yolda giden bir adamı durup durup arkasına baktıran bir hisle, bir anda ve hızla hafızasında geriye doğru kaydı.

D) O gergedanı yenmeliyim. Yeneceğim de… Çünkü Arslan Bey'in yenilmesi demek, şu suyun kuruması demektir. Şu ağacın bir daha yaprak açmaması, şu kuşun uçmaması, şu bulutun yağmur indirmemesi… Güçlüyüm ben. Nehir gibi, dağ gibi. Bu gücü bana Tanrı verdi. O öyle istediği için güçlüyüm.

E) Bu gece, harikulade güzel bir geceydi. Her zamankinin iki misli kadar büyük görünen ay, yerinden fırlamış, toprağa ve denize adamakıllı yaklaşmış gibiydi. Duvar harabelerinin ve çöp yığınlarının üzerinde fışkıran arsız nebatlar bir masal bahçesinin çiçekleri gibi nazlı nazlı sallanıyorlardı.

2. Öyküleme; herhangi bir olayın belli bir akış içerisinde anlatılması, olayların zaman, yer ve oluş sıraları esas alınarak anlatılmasıdır. Öykülemede eylem önemli bir yer tutar. Anlatımda bir sahneden diğerine geçiş hareketi doğurur ve böylece hareket olguların birbirini etkilemesiyle oluşur.

Bu parçada söz edilen anlatım biçimine aşağıdakilerin hangisinde başvurulmuştur?

A) Sonbahar başlangıçta gün ışığından süzüle süzüle, daha sonraki günlerde ise gün ışığını yene yene geldi. Gökyüzü daha akşam alacası basmadan çocukları oyunlarından alabiliyordu. Öyle güzeldi. Güneş büyüyor; ardındaki bulutları mora, turuncuya, sarıya boyuyordu.

B) Çıplak üç çocuk böğürtlen çalısının serinliğinden Murat'ın bostanına atıldılar. Tarlanın kızgın toprağı ayaklarını yakıyordu. Kavunu karpuzu çabuk çabuk toplamaya, yanlarında getirdikleri torbalara doldurmaya başladılar. Torbaları doldurup suya attılar. Sonra yapışıp akıntıya aşağı sürdüler... Bostandan epey uzaklaştıktan sonradır ki arkalarından bir ses duyuldu.

C) Çok güzel bir evimiz var. Kocaman kocaman odaları, aynalar, yaldızlı koltuklarla; duvarları, tavanları resimlerle süslü. Tavanlardan yerlere değin uzanan koyu renkli kadife perdeler, her odada irili ufaklı sanki yüzlerce halı... Üstelik kırılacak eşya dolu bir sürü küçük masa... Cilası ayna gibi parlayan büyük yemek masası...

D) Hüseyin Feyzullah, Langa'da, ahtapot gibi bir evde oturuyordu. Ahtapot gibi bir ev çünkü iki yanından, sağından, solundan destekleyici direklerle ayakta duruyordu bu ev; yıkılmak için de kasırgayı bekliyordu. İki katlıydı, ahşap, sokağın başından bakana sancılı bir dil gibi görünürdü.

E) Köşenin başında durup bakarsanız her pencerede kırmızı toprak saksılar ve kararmış gaz sandıkları görürsünüz. Saksılarda al, beyaz, koyu kırmızı sardunya; küpe çiçeği, karanfil... Gaz sandıkları da öbek öbek yeşil fesleğen ile dolu. Ta köşede bir mor salkım çardağı altında çevrenin en işlek çeşmesi var.

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

3. Sanatta ve edebiyatta, anlatılacak şeyden çok anlatım biçimi önemlidir. Çünkü biçim anlatılacak şeyi (mesajı, amacı, felsefeyi) anlatılana (okuyucuya, izleyiciye) ulaştıran bir araçtır. Bu nedenle nitelikli bir metnin sağlam bir biçime sahip olması gerekir. Biçim, eserin okuyucu üzerinde derli toplu bir izlenim bırakmasını sağlar.

"Otuz yaşlarında, hafif sarı esmer, tıknazlığa doğru gidebilecek yapıda, ortadan uzun boylu, genç bir adamdı. Büyük, dalgın bakışlı, çok siyah gözleri vardı. Bununla beraber ilk bakışta insan ne bu gözleri ne de düzgün sayılacak yüzünü görebiliyordu. Ramiz Bey kendisiyle ilk karşılaşan insan üstünde daha ziyade anlaması güç bir aksaklık duygusu bırakıyordu. Sonradan, kendisine iyice alışınca bu duygunun, ileriye doğru çıkık alnı ve kemikli yüzün düzgün mimarisiyle bütün çizgileri kaçmak istiyormuş gibi birdenbire bitiveren çenenin arasındaki uygunsuzluktan geldiğini anladım."

Bu parçanın parçasının anlatımında aşağıdakilerden hangisine başvurulmuştur?

A) Öyküleme
B) Betimleme
C) İç konuşma
D) Bilinç akışı
E) İç çözümleme

4. Latife Tekin, *Muinar* adlı romanında Melih Cevdet Anday'ın *İstasyon* şiirine yer vermiştir:

"Yukarıda bırakmıştım seni, gökte,
Karanlıktı ağaçlar ve yol,
Karanlıktı ak giysilerin.
Gece, o hazne, yabancı taş,
Ağaçların üstündeydi penceren,
Artık ses ve demir onamaz beni.
İşte burada saatlardayım,
Saatlar hiçbir yerde değil,
Ne bu yönde ne o yönde,
Yukarıda bırakmıştım seni, gökte."

Buna göre *Muinar* adlı romanda aşağıdaki anlatım tekniklerinden hangisine yer verilmiştir?

A) Parodi
B) Montaj
C) İroni
D) Geriye dönüş
E) Mektup

5. İç çözümleme (tahlil), roman veya öykü kişilerinin ruhsal durumlarının, zihinlerinde olup bitenlerin aktarılabilmesi için kullanılan bir tekniktir. Anlatıcı, zaman zaman araya girerek öykü veya roman kişisinin ruhsal durumunu tüm yönleriyle kendi bakış açısına göre okuyucuya tanıtır.

I. Bir sessizlik oldu. Havasız sıcak odada eşyaların kendi kendilerine genişleyip çıtırdadıklarını duyar gibi oldum. Pencereden içeri ölü, sanki yıllanmış bir ışık giriyordu. "Bir şey söylemeyecek misin?" dedi Babaanne. "Babaanne yolda Hasan'ı gördük!" dedi Nilgün.

II. Dünkü çamaşırdan elleri morumsuydu. Biliyor muydu? Belli değildi. Kadın çıkınca 3 numarada kalan üç delikanlı indi, ellerinde tahtadan valizler vardı. İkisi ince bıyıklı, biri bıyıksızdı. Dün akşam sormuş, askere geldiklerini söylemişlerdi.

III. Uyumak üzere iken uyandı. Alnında bir avuç vardı. Kendi eli değil. Bütün vücudu gerildi. Rüya mı? Hayır. Alnında parmaklar geziniyor ve nemli saçlarının arasına dalıyordu. Parmaklar yahut parmaklar hâlinde bir şefkat, içine baygınlığa benzer bir haz da karışan korkunç bir hayret Ferid'in kımıldanmasına engel oldu.

Buna göre yukarıdakilerden hangileri iç çözümleme tekniğine örnek verilebilir?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve III
E) II ve III

6.
- Cevdet Bey'in, alafranga bir yaşam kurmak için satın aldığı Nişantaşı'ndaki evin alafranga tuvaletini yıktırıp alaturka bir tuvalet yaptırması ve hizmetçilerle birlikte kendisinin de burayı kullanması
- Nusret'in askerî doktor olmasına rağmen verem hastalığına yakalanması
- Refik'in arkadaşı Muhittin'in şiir kitabının adının "Zamansız Yağmur" olması ve kitap hakkında neden değerlendirme yazılarının çıkmadığının sorulması üzerine Muhittin'in, "Benim kitabımın hazmı güçtür." demesi

Orhan Pamuk'un *Cevdet Bey ve Oğulları* romanında yer alan bu durumlar aşağıdaki anlatım tekniklerinden hangisine örnektir?

A) Parodi
B) Pastiş
C) Montaj
D) İroni
E) Leitmotiv

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Hikâye ve Roman - IV

TEST • 7

• DEĞERLENDİRME •

1. Aşağıdaki parçalardan hangisi parantez ( ) içinde verilen açıklamayla uyuşmamaktadır?

A) Dönüp eve doğru baktı. Şimdi güneş parça parça içeriye süzülmüş olmalıydı. Gözlerini süslü çıkmaya çevirdi. Çocuklar oraya koşup, "Babamız geldi!' diye bağıracaklardı. **(Olay zamanında ileriye kırılmalar olmuştur.)**

B) Ertesi gün Sadık Bey geldiğinde iki araba tutuldu. Düşelim bakalım yollara, diyordu Gülsüm Ana. Yeldirmesi altında zayıf vücudu kaybolmuş gibiydi. Bu yük arabasının yerini bir an Usturumca'daki süslü faytonlar aldı. Mesirelere gidişlerdeki sevinç ve coşkunluk sardı yüreğini. Siniler, yağlıklara sarılı yiyecekler yüklenirkenki heyecan… Tasasız günler… **(Zamanda geriye kırılmalar olmuştur.)**

C) Kemikleri gelişti. Ne zamandır gönlü bir yerlere sığamaz. Çocuğun düşleri, şehirlere doğru uzanır gider. Sığırların, tezek kokusunun, ocak islerinin ötesinde bir dünya düşünüp durur. **(Kişiler arasındaki çatışmalara yer verilmiştir.)**

D) Ben şapkasız giderim. Evde bir fesim var. Hem bir daha bu mahalleye şapkalı gelmeyeceğim. Ben dinî hislere çok hürmet ederim... Ben, ben vaktiyle bir nevi derviştim. **(Kültürel ögelere yer verilmiştir.)**

E) Bizim dünyamız bir bütün dünyadır, parçalanmış bir dünya değil. Bu âlemin içinde başka bir âlem daha vardır ama Batılıların dünyasında olduğu gibi görüntülerin, dekorların arkasındaki gizli saklı bir dünya değildir ki bu, örtüleri kaldırınca arkasındaki gerçeği zaferle görelim. Bizim alçak gönüllü âlemimiz her yerdedir, bir merkezi yoktur, haritalarda bulunmaz. Ama esrarımız da budur işte bizim çünkü bunu kavramak çok ama çok zordur. Çile gerektirir. **(Doğu-Batı çatışması ele alınmıştır.)**

2. Çehov'da olaydan, konudan daha çok, insan ön plandadır ve öykü onun psikolojisini yansıtır. İlk defa Çehov; olaysız, entrikasız sadelikle de öykü yazılabileceğini ispatlamıştır. Onun öykülerinde olağanüstü şeyler olmaz. Küçük bir diyalog, bir anın tespitidir yaptığı. Ama seçtiği şeyler, anlamlı ve tam öykülüktür. Öyküler sıcak, içten, inandırıcıdır. İnsanın zaaf ve güçlü yanlarını, onları yaşatan iç dinamikleri, değişim karşısındaki tavırlarını öyküleriyle açık etmiştir. Olağanüstü olaylara başvurmadan sıradan durumların insanlardaki izlerine eğilir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin Çehov'un hikâye anlayışıyla örtüştüğü söylenemez?

A) Küçük bir çam ormanı. Vakit sabah. Arı, sinek, kuş sesi. Bir siyah gözlükten görülen yerde ve ağaçlarda güneş parçaları. Sonra uzak göğün kendi renginden biraz daha koyu kıyılara giden hudutlu bir deniz… İşte böyle bir yerde köyün insanlarını düşünüyorum.

B) Tosun Bey dışarı çıkınca aceleyle adamlarını buldurdu. Atını değiştirdi. Kimseyle konuşmadan tek başına, padişahın otağını aramaya çıktı. Hava gittikçe kararıyordu. Derin yarlardan, sel yarıklarından aştı. Taşan, köpüren derelerden geçti. Ormanlara dalan yollara girdi. Tepelere çıktı. Dört yana naralar savurdu.

C) Evet, o, sevdiğim kız dahi değişmişti. Beni sevmediğini biliyordum. Bir seferinde, kendisini ne kadar sevdiğimi söylemek cüretini göstermiştim. O ise alaylı bir kahkaha savurmuş, beni arsızlıkla suçlamıştı. Fakat terfi ettiğimden bir hafta sonra karşılaşmamızda her şey baştan aşağı farklıydı.

D) Uykum çok hafiftir. Sabaha yakındı. Dışarıdan bir gürültü geliyordu. Âdeta dut ağacında birisi vardı. Korkmuşum ki kalkamadım, bağıramadım. Tam bu sırada da pencerede bir hayal belirdi. Oydu, yavaşça pencereden sıyrıldı. Benim önümden geçerken gözlerimi kapadım, dolapları karıştırdı.

E) Kayığı temizleyenler sekiz kişi idi. Yedisi bizim adadandı. Sekizincisini, zayıf, sarı, hastalıklı adamı hiç görmemiştim. Ne kadar dostça, ne kadar içten bir sevgi ile çalışıyordu. Balığın bol çıkmaya başladığı duyulduğu zaman dışarıdan da insanlar gelirdi.

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

3. Doğudaki dağların başı ağardı. Şimdiye kadar gün doğmadan önce dağların başının ağardığını hiç görmemişti. Gün doğmadan önce usuldan seher yeli esiyor, toprak buğulanıyordu. Kuşlar ötüşüyorlardı. İri, kanatları ıslanmış gözüken mavi, sarı, mor, kırmızı kelebekler uçuşuyorlardı. Arılar, çekirgeler, karıncalar uyanıyorlar; yuvalarından dışarıya, ıslak toprağın üstüne çıkıyorlar; doğan günü bekliyorlardı. Yeryüzü, gökyüzü, ağaçlar, sular, çiçekler, hayvanlar, kuşlar, böcekler sabırsız bir uyanmanın telaşında, doğacak günün sevincindeydiler. Her şey güzeldi, her şey sevinçten uçuyordu. Az sonra gün doğdu. Seyran günün doğuşunu da hiç böyle görmemişti. Gökyüzü açıldı, hayal meyal tatlı bir mavide. Tertemiz, pırıl pırıl, yunmuş arınmış, gıcır gıcır bir gökyüzü. Gökyüzünde hiçbir bulut yoktu. Bir tek kuş bile geçmiyordu.

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Betimleyici anlatıma yer verildiği

B) Zamanla ilgili gerçeküstü unsurlar olduğu

C) Kahramanın ruh hâlinin mekânla birlikte verildiği

D) Sayıp dökmelere yer verildiği

E) Üçüncü kişili anlatımla oluştuğu

4. **Aşağıdakilerden hangisi ayraç ( ) içindeki anlatım tekniğiyle örtüşmemektedir?**

A) Bir alıntının ya da belli bir davranış biçiminin, belli bir özelliğin roman boyunca birçok kez tekrarlanması biçiminde kullanılan bir anlatım tekniğidir. **(Laytmotif)**

B) Yazarın gerçekliği çok boyutlu yansıtmak amacıyla çok çeşitli alanlardan hazır ifade kalıplarından yararlanması, bu kalıpları kendi romanının anlatım dokusuna ustalıkla eklemlenmesidir. **(Montaj)**

C) Romanın kurmaca dünyasında yer alan kişi, zaman, olay, mekân gibi unsurları; sanatın sağladığı imkânlardan yararlanarak görünür kılma tekniğidir. **(Betimleme)**

D) Karakterin kendi iç sesi ile baş başa kaldığı, bir bakıma hesaplaştığı, karşısında biri varmış gibi belli bir düzen çerçevesinde konuştuğu bir tekniktir. **(Bilinç akışı)**

E) Anlatıcının, zaman zaman araya girerek öykü veya roman kişisinin ruhsal durumunu tüm yönleriyle, kendi bakış açısına göre okuyucuya tanıttığı bir tekniktir. **(İç çözümleme)**

5. "**Bre** misafir!" dedi, "Senin adın ne? Adını bağışlamadın."

"**Bre** İnce Memed'" dedi Süleyman, "Hiç söylemedin. Nereden gelip, nereye gidiyorsun?"

"**Bre** İnce Memed!" dedi, "Deniz buraya tam on beş günlük yol çeker."

"**Bre** İnce Memed!" dedi, "Senin başında bir hâl var. Söylesene bana onu. Ne diye düştün yollara böyle?"

"**Bre** İnce Memed, benim işim var şu karşıki evde. Oraya gitmeliyim. Sen, ne istersen onu yap. Gez köyün içini."

İnce Memed I romanından alınan yukarıdaki sözlerde bölge halkının kişilere seslenirken kullandıkları "bre" ünlemi çok sık kullanılarak ---- tekniğinden yararlanılmıştır.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) montaj B) parodi C) pastiş

D) metinler arasılık E) laytmotif

6. Sekreter Rüzgâr,

Beş yıl sonra yazı makinemin başına oturduğumda o ilkel siyah tuşların sesi, ilk kez kulağıma tanımadığım bir çarpıntıyla beraber çıkıp geldi. (...)

O çarpıntımın korku olduğunu keşfetmeseydim, gerçek bir derbederlik yaşadığım o kapısız ve duvaklı evde, yalnızca polise yakayı kaptırmamak için saklanıp durduğumu düşünecektim... Orada, hiç ama hiç farkında olmadan, dostlarımın can acıtıcı, hep yüreğimi üzen, savruk ve öfkeli görüntülerinden uzakta kendi incinmiş sesimi dinlemeyi düşlediğimi biliyorum artık...

Bu parçada aşağıdaki açıklamalardan hangisine uyan bir anlatım tekniği kullanılmıştır?

A) Bir yazarın, başka bir yazara, bir şaire ait ya da anonim bir metni, bir ifadeyi kendi eserinin dokusu içinde kullanması

B) Anlatıcının araya girerek kahramanın duygu ve düşüncelerini okuyucuya aktarması

C) Anlatıcının karakterin duygu, düşünce ve tepkilerini mektup türünden yararlanarak aktarması

D) Anlatıcının okuyucuyu, kahramanın iç dünyasıyla karşı karşıya getirmesi

E) Kahramanın düşüncelerinin birbirinden kopuk bir şekilde aktarılması

Doğru Yanlış Boş Net

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Bu testte 20 Türk Dili ve Edebiyatı sorusu vardır.

EAPS13EDB25-024

1. İsfahan'da yaşayan bir hükümdarın ve Keşiş adlı hazinedarın çocuğu olmamaktadır. Keşiş'in karısı ve Hanım Sultan bir gün yolda bir ihtiyarla karşılaşır. İhtiyar, Hanım Sultan'a bir elma fidanı verir. Fidan önce meyve vermez. Bu duruma üzülen Hanım Sultan'ın rüyasına ihtiyar girer ve fidanın meyve verdiğini müjdeler. Hanım Sultan ile Keşiş'in karısı elma fidanının meyvesini ikiye bölerek yer. Çocukları olursa birbirleriyle evlendireceklerine dair sözleşirler. Bir zaman sonra Keşiş'in kızı, hükümdarın ise oğlu olur. Oğlana Ahmet Mirza, kıza ise Kara Sultan adı verilir.

Bu parçada söz edilen halk hikâyesi aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Ferhat ile Şirin*
B) *Kerem ile Aslı*
C) *Leyla ile Mecnun*
D) *Arzu ile Kamber*
E) *Tahir ile Zühre*

AYT - 2024 ÖSYM

2. Masallarda okuyucunun/dinleyicinin ilgisini çekmek amacı taşıyan tekerlemeler ve kafiyeli kalıp sözlerden oluşan bölümdür. Anlatıcının, sazı eline aldığını duyuran söz başı da denilebilir. "Bir varmış bir yokmuş, evvel zaman içinde kalbur saman içinde, develer tellal iken pireler berber iken ben babamın beşiğini tıngır mıngır sallar iken..." gibi bir söz dizisi, okuyucuları/dinleyicileri birazdan başlayacak masalın olağanüstülüklerle dolu atmosferine hazırlamak amacına yöneliktir.

Bu parçada söz edilen masal bölümü aşağıdakilerin hangisidir?

A) Döşeme
B) Serim
C) Düğüm
D) Çözüm
E) Dilek

AYT - 2024 ÖSYM

3. Türk kültür tarihinin sözlü ve yazılı kaynaklarından bir bölümünü de masallar oluşturmaktadır. Bu masallardan bazıları eski Türk metinlerinden veya başka dillerden günümüz Türkçesine çevrilmiştir. Bu çerçevede Türk edebiyatında Uygur Dönemi eseri olan ---- masal özelliği gösteren ilk eserlerdendir. Arap ve İran kaynaklı ---- adlı eser ise Türk edebiyatının farklı dönemlerinde birçok şair ve yazara ilham vermiştir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerin hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) *Kalyanamkara ve Papamkara - Binbir Gece Masalları*
B) *Kelile ve Dimne - Billur Köşk*
C) *Kalyanamkara ve Papamkara - Pançatantra*
D) *Kelile ve Dimne - Pançatantra*
E) *Billur Köşk - Binbir Gece Masalları*

AYT - 2021 ÖSYM

4. **Aşağıdakilerden hangisi İslamiyet öncesi Türk destanlarından biridir?**

A) *Cengiz Han Destanı*
B) *Köroğlu Destanı*
C) *Satuk Buğra Han Destanı*
D) *Danişmend Gazi Destanı*
E) *Bozkurt Destanı*

AYT - 2020 ÖSYM

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

5. ...

Yine günlerden bir gün Ay Kağan'ın gözü parladı. Doğum sancıları başladı ve bir erkek çocuğu oldu. Bu çocuğun yüzü gök, ağzı ateş gibi kızıl, gözleri ela, saçları ve kaşları kara idi. Perilerden daha güzeldi. Bu çocuk anasının göğsünden ilk sütü emdi ve bir daha emmedi. Çiğ et ve çorba istedi. Dile gelmeye başladı. Kırk gün sonra büyüdü, yürüdü ve oynadı. Ayağı öküz ayağı gibi, beli kurt beli gibi...

...

***Oğuz Kağan Destanı*'ndan alınan bu metinle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) Kahramanı ruhsal derinlikleriyle tasvir edilmiştir.
B) Gerçek ve hayalî unsurlar bir arada verilmiştir.
C) Tasvirlerde tabiat unsurlarına başvurulmuştur.
D) Zamanla ilgili unsurlar gerçeküstüdür.
E) Kahramanı olağanüstü özellikler taşımaktadır.

AYT - 2019 ÖSYM

6. **Aşağıdakilerden hangisinin bir masalın döşeme bölümünden alındığı söylenebilir?**

A) Beyaz atlı, uzun dil dökmelerden sonra Ayşegül'ü uzun kavaktan inmeye razı eder.
B) Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde, cinler cirit oynarken eski hamam içinde…
C) Bir daha ne çıkabilmişler yüze ne görülmüşler göze.
D) Dağ başında durulmaz ki dursunlar, ev kurulmaz ki kursunlar.
E) Onlar ermiş muratlarına, darısı başınıza.

7. Masallar, olağan dışı ve doğaüstü olayları içeren anlatılardır. Bu durum, masala bir bilinmezlik katar. Masal başlarında yer alan "Bir varmış, bir yokmuş. Memleketin birinde bir padişah varmış…" benzeri formeller masallardaki ----.

Bu parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) olayların halkın ortak anlayışı sonucunda ortaya çıktığını göstermektedir
B) olayların kişilerin merak duygusunu canlı tuttuğu ve okuma zevkini artırdığını göstermektedir
C) yer ve zaman kavramının belirsiz olduğunu göstermektedir
D) olayların her şekilde gelişebileceğini, masallarda imkânsız diye bir şey olmadığını göstermektedir
E) kahramanların, oldukça çeşitli olmasına rağmen tek boyutlu olarak meydana getirildiğini göstermektedir

8. Onun eserlerinde sadelik ve açıklık görülür. Konuşma şeklinde akıcı şiirleri, hayvanlar üzerinden tenkitleri, incitmeden iğneleme usulleri ile Fransız edebiyatına büyük eserler kazandırır. Fabllarındaki konular, şark klasiklerinden alınmıştır. Ondan çok önceleri yazılmış Beydeba'nın *Kelile ve Dimne* adlı eserindeki hikâyelerin pek çoğu, onun tarafından şiir şeklinde tekrarlanmıştır. Fablları çoğunlukla herkesin anlayabileceği bir şekilde yazılmıştır. Canlı, hızlı, incelik ve nükte dolu bir anlatımı vardır. Kişilerini çoğunlukla hayvanlar dünyasından seçmişse de bazen insanları, bilhassa köylüleri de olaylara karıştırdığı olur.

Bu parçada söz edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

A) La Fontaine
B) Ezop
C) Ivan Krilov
D) Victor Hugo
E) Molière

9. **Aşağıdakilerden hangisi Türk masallarındaki Keloğlan tipinin özelliklerinden biri değildir?**

A) Gerçek adı belirsizdir.
B) Anası yoksul ve dul bir köylü kadınıdır.
C) Akıl ve zekâyı temsil eder.
D) Çelimsiz ve kuvvetsiz biridir.
E) En büyük yardımcısı Köse'dir.

10. **Aşağıdakilerden hangisi bir destanın oluşma, gelişme ve günümüze ulaşma süreçlerinden biri değildir?**

A) Destanı yaratan topluluğun sözlü geleneğe sahip olması
B) Toplumu derinden etkileyen çekirdek bir olayın gerçekleşmesi
C) Toplumu sarsan tarihî olayın gerçeğe bağlı kalınarak işlenmesi
D) Destanın şekillenmesini sağlayacak uygun bir ortamın olması
E) Ozanlar tarafından olayın işlenip edebî bir metin hâline getirilmesi

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

11. Aşağıdaki destan-ulus eşleştirmelerinden hangisi yanlış verilmiştir?

A) *İlyada* - Yunan
B) *İgor* - Japon
C) *Mahabharata* - Hint
D) *Beowulf* - İngiliz
E) *Nibelungen* - Alman

12. *Oğuz Kağan Destanı*'yla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Eski Türk inancının izlerini taşımaktadır.
B) Mitolojik birçok unsur içermektedir.
C) Oğuz'un yaptığı kahramanlıkları aktarmaktadır.
D) Uygur Türklerine ait bir destandır.
E) Kahramanlık ve savaş temasına yoğunlaşmaktadır.

13. Aşağıdaki karakter-destan eşleştirmelerinden hangisinde bir yanlışlık yapılmıştır?

A) Uluğ Türk - *Oğuz Kağan Destanı*
B) Semetey - *Manas Destanı*
C) Efrumiye - *Danişmend Gazi Destanı*
D) Kıyan - *Ergenekon Destanı*
E) Abdülvehhab Gazi - *Satuk Buğra Han Destanı*

14. Destanlar oluşumları bakımından doğal destan ve yapay destan olmak üzere ikiye ayrılır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi yapay destana örnek gösterilemez?

A) *Üç Şehitler Destanı*
B) *Atatürk Kurtuluş Savaşı'nda*
C) *Sakarya Meydan Savaşı*
D) *Maraş'ın ve Ökkeş'in Destanı*
E) *Battal Gazi Destanı*

15. Bir gün bu iki ağacın arasına gökten bir ışık inmişti. Bunun üzerine iki yandaki dağlar yavaş yavaş büyümeye başladılar. Bu durumu gören halk ise hayretler içinde kalmıştı. Uygurlar, içlerinde büyük bir saygı duyarak oraya doğru yaklaştılar. Tam yaklaştıkları bir sırada kulaklarına çok tatlı ve güzel müzik nağmeleri gelmeye başladı. Her gece buraya bir ışık inmeye ve ışığın etrafında da otuz defa şimşek çakmaya başladı. Diğer bir gün de aynı yerde ayrı ayrı kurulmuş beş tane çadır gördüler. Bunların her birinde birer çocuk oturuyordu. Her çocuğun karşısında da onları doyurmaya yetecek kadar süt dolu emzikler asılı idi. Çadırın tabanı da baştan aşağıya kadar gümüşle döşenmişti.

***Türeyiş Destanı*'ndan alınan bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) Işık motifine yer verildiği
B) Betimleyici anlatıma başvurulduğu
C) Kişiler arasındaki çatışmalara değindiği
D) Halkın içsel duygularına yer verildiği
E) Olağanüstü olaylara yer verildiği

16. Bir doğa olayının, bir varlığın meydana gelişinin, doğa elemanlarından birinde olan bir değişikliğin, doğaüstü özellikler gösteren kişilerin hayatlarının dinleyiciye gerçek olduğuna inanılarak anlatıldığı; merak uyandıran, nesilden nesile aktarılarak gelen anlatım türüne ---- denir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) destan
B) halk hikâyesi
C) masal
D) fabl
E) efsane

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

17. Masalın gelişme bölümünde olay anlatılır. Genellikle zıt kavramlar arasında olay gerçekleşir. İyi ile kötü birbirine üstünlük kurmaya çalışır. Kötü, hedefine ulaşmaya çalışırken iyi, durumun farkına varır ve kazanır.

I. Keloğlan horozu daha fazla üzmemek için sesini çıkarmamış. Günler geçmiş aradan, esirgesin yaradan; köye bir “gölge vergisi” toplayıcısı gelmiş. Çünkü o ülkenin tahta yeni çıkan padişahı “Her insandan bir kat, gölgesinden iki kat vergi alınacak.” diye bir yasa çıkartmış.

II. Köse, köse olalı bu kadar öfkelenmemiş. Her tarafını bir titreme almış. Kızları, babalarının bu halini görünce uzağa kaçışmışlar. Bu sırada “Of!..” diye bir ses duyulmuş.

Keloğlan:

— Hah, işte anam geldi, demiş.

“Anan da batsın, sen de bat!” demiş Köse, Keloğlan’ı kulağından tuttuğu gibi ağacın kapısından fırlatıp atmış. Kapıyı kapamadan önce başını dışarı çıkarmış.

III. Eğri oturanların doğru oturanlardan çok olduğu bir zamanda, ya şu yanda ya bu yanda bir köy varmış. Derelerine yağmur yağarken tepelerine yağan karmış. Bu köyün aşağı mahallesinde dul bir kadın yaşarmış, ne altın asılıymış fesinde ne de gerdanından inci sarkarmış.

Buna göre yukarıdaki parçalardan hangilerinin bir masalın gelişme bölümünden alındığı söylenemez?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve III E) II ve III

18. Türk iline, Oğuz Han soyundan İl Han padişah oldu. Bu sırada Tatarların başında Sevinç Han vardı. Aralarında vuruş çıkmıştı. İl Han daima galip geliyordu. Sevinç Han, Kırgız Hanı’na birçok adam ve hediye göndererek onu kendi tarafına çekti. Oralardaki kabilelerin en kalabalığı Türkler olduğundan bütün savaşlarda üstün geliyorlardı. Bütün Türk illerinde Türk’ün oku ötmeyen, kolu yetmeyen bir yer yoktu. Bundan dolayı bütün kabileler Türk’ü kötülerlerdi. Sevinç Han, öteki boylara da elçiler gönderip birleşmek ve Türklerden öç almak üzere anlaştı. Hepsi birleşerek Türklerin üzerine yürüdüler. Türkler, çadır ve sürülerini bir yere yığıp etrafına hendek kazdılar; beklediler. Sevinç Han geldi.

Bu parçada anlatılanlar aşağıdaki destanların hangisinde geçmektedir?

A) *Ergenekon Destanı* B) *Göç Destanı* C) *Atilla Destanı* D) *Oğuz Kağan Destanı* E) *Türeyiş Destanı*

19. Aslan toprakla oynuyormuş bir gün;
Bir de bakmış pençesinde bir fare.
Aslan, aslan yürekliymiş o gün,
Kıymamış canına, bırakmış yere.
Boşuna gitmemiş bu iyiliği.
Kimin aklına gelir
Farenin aslana iyilik edebileceği?
Etmiş işte, hem de canını kurtarmış.
Günün birinde aslan
Biraz çıkayım derken ormandan,
Düşmüş bir tuzağa,
Ağlar içinde kalmış;
Kükremiş durmuş boşuna.
Bereket fare usta yetişmiş imdada:
— Bu iş kükremekle değil,
Kemirmekle olur, demiş.
Başlamış incecik dişlerini işletmeye
Gelmiş ipin hakkından kıtır kıtır.
Bir ilmek kopunca ağdan hayır mı kalır?
Sabır, biraz da zaman
Güçten, öfkeden daha yaman.

Bir fabldan alınan bu parçada verilmek istenen öğüt aşağıdakilerden hangisidir?

A) Herkes herkese yardım etmeli / Ben büyük de o küçük de dememeli.

B) Herkesin gidişi bir olmamalı / Her gördüğünü yapanın yamandır hâli.

C) Hiçbir korkağı yoktur ki dünyanın / Kendinden daha korkağını bulmasın.

D) Hep böyle kendi bildiğimizi okuruz yalnız / Bela başımıza gelmedikçe inanmayız.

E) Gerçek dileği şudur her insanın: / Her mihnet kabul, tek ölüm olmasın!

20. Bütünüyle kelime oyunlarından, birbiriyle ilgisi olmayan ama dinleyicinin ilgisini masala çekmek için bir araya getirilen sözlerden oluşan ---- dinleyicileri masala hazırlar.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) bilmeceler B) tekerlemeler C) muammalar D) döşemeler E) kafiyeler

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Tiyatro - I

- Trajedi
- Komedi
- Dram
- Üç Birlik Kuralı
- Diyalog-Monolog-Tirat
- Sahne
- Perde

TEST • 8

• KAVRAMA •

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) Sahnede seyirciler önünde sergilenmek üzere yazılan metinlere tiyatro denir.

B) Tiyatro eserlerinin oynandığı yere ve eserlerin ara bölümlerine perde denilir.

C) Klasik tiyatrolarda giriş, gelişme, sonuç bölümleri ve zaman, mekân, olayda birliğe dayanan üç birlik kuralı yer almaktadır.

D) Tiyatrolar konularına göre trajedi, komedi, dram, opera gibi çeşitli adlar almaktadır.

E) Konusunu tarihten alan tiyatro eserleri trajedi; insanların gülünç yönlerinin ortaya konulduğu hem güldüren hem de ders veren, eleştiren tiyatro eserleri de komedi olarak adlandırılmaktadır.

2. İnsanlarla birlikte var olduğu kabul edilen bu tür, göze ve kulağa hitap eder. Eski Yunan'da bağ bozumu törenlerinde karşımıza çıkan bu edebî türün bizde değişik şekilleri görülür. Tanzimat'la birlikte modern şekli ülkemiz sınırlarında yer alır. XX. yüzyılda ise "Darülbedayi"nin açılması türün gelişmesinde önemli bir olaydır.

Bu parçada tanıtılan edebî tür aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tiyatro B) Öykü C) Masal D) Deneme E) Roman

3. Komedi tiyatro türüyle ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) XVII. yüzyıla kadar manzum olarak yazılırken XVII. yüzyıldan sonra mensur olarak da yazılmıştır.

B) Konusunu meydana geldiği çağ ve toplumun günlük yaşayışından alır.

C) Kişiler, günlük hayatta görülen rastgele kişilerdir.

D) Kaba, çirkin ve bayağı sözlere yer verilir.

E) Ölüm, yaralamak gibi olaylar çirkin sayıldığı için sahnede gösterilmez.

4.
I. Tiyatro sahnesinde, sanatçıların bütün el, kol, ayak ve benzeri beden hareketleri

II. İzleyicilere fark ettirmeden oyunculara sözlerini hatırlatan kişi

III. Oyuncunun, sözü karşısındakine bırakırken söyleyeceği son söz

IV. Sahneyi eserin konusuna göre döşeyip hazırlamada kullanılan eşyanın toplu adı

Aşağıdakilerden hangisi bu cümlelerde tanımı verilen terimlerden biri <u>değildir</u>?

A) Suflör B) Jest C) Replik D) Tirat E) Dekor

5. Kahramanları; krallar, kraliçeler, komutanlar gibi soylu kişiler olan, bu kişilerin hayatlarının kötü duruma düşmesinin anlatıldığı, günlük konuşma dilinin değil sade ama işlenmiş bir kültür dilinin kullanıldığı ve içinde gülme unsurunun bulunmadığı tiyatro türüdür.

Bu cümlede söz edilen tiyatro türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Dram B) Opera C) Trajedi D) Komedi E) Fars

6. Aşağıda bir tiyatro ürüne ait özellikler belirtilmiştir.

Olay Dizisi: Ahlak yönünden ciddi, kendi içinde bütünlenmiş (başı, ortası ve sonu olan) ve yeterli ölçüde uzunluğu olan bir ögedir.

Araç: Güzelleştirilmiş bir dil.

Yöntem: Anlatılmaz, oynanır.

Sonuç: Etik-entelektüel arınma.

Bazı özellikleri verilen tiyatro türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Trajedi B) Komedi C) Dram D) Epik E) Absürt

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. ---- dendiğinde nasıl Shakespare, ---- dendiğinde nasıl Corneille ve Racine akla geliyorsa ---- dendiğinde de hatıra Molière gelir.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) Trajedi - dram - komedi
B) Dram - trajedi - komedi
C) Dram - komedi - trajedi
D) Trajedi - komedi - dram
E) Komedi - trajedi - dram

8. Fars, kaba güldürü özellikleri taşıyan bir komedi türüdür. Daha çok Orta Çağ'da Fransızlar tarafından işlenmiştir. Fars türünde yaşam koşulları kısıtlı ya da orta düzeyde olan kişilerin yaşantısı ve karı kocanın gündelik yaşam içinde birbirlerine davranışlarının güldürü biçiminde sergilenmesi amaçlanır. Farsta ön planda olan kişiler değil durumlardır. Kişileri tip özelliği gösterir. Karakterlerin ayakkabıları büyük, giysileri çok eski ya da abartılı, şapkaları ilginç olur.

Buna göre

I.

II.

III.

IV.

görsellerinden hangileri fars oyun türünü yansıtmaktadır?

A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve III
D) I ve IV E) II ve III

9. ----, olayları uzun uzadıya geliştirmeden, en can alıcı çizgiler içinde veren, çoğu kez günlük olaylara ve aile sorunlarına değinen, bir nükte ile biten, esprili, kısa süreli güldürü türüne denir.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Pandomim B) Operet C) Opera
D) Skeç E) Fars

10. **Aşağıdakilerin hangisinde boş bırakılan yere parantez ( ) içindeki terim getirilemez?**

A) ----, bir kişinin konuşmasına dayalı, tek kişilik oyunlardır. **(Monolog)**
B) ----, piyesteki kişilerden birinin oyunun bir bölümünde uzun bir konuşma yapmasıdır. **(Diyalog)**
C) ----, ikiden fazla kişinin karşılıklı konuşmasına denir. **(Polilog)**
D) ----, piyesin başında bulunan ve oyunla ilgili herhangi bir içeriği sunan konuşmadır. **(Prolog)**
E) ----, piyesin sonunda bulunan konuşmaya denir. **(Epilog)**

11. **Perrin:** Ah! Evet, efendim, işte tam bu.

Sganarelle: Sizin sözlerinizi hemen anladım. Babanız ne söylediğini bilmiyor. Şimdi benden bir ilaç mı istiyorsunuz?

Perrin: Evet efendim.

Sganarelle: Onu iyi edecek bir ilaç?

Perrin: Evet, istediğim bu.

Sganarelle: İşte şu peynir parçasını da ona yedirin.

Perrin: Peynir mi efendim?

Sganarelle: Evet, bu mahsus hazırlanmış bir peynirdir; içinde altın, mercan ve daha birçok kıymetli şey vardır.

Perrin: Aman efendim, size çok minnettarız, ona derhâl bunu veririz.

Sganarelle: Haydi bakalım. Ölürse cenazesini iyi kaldırın.

Bu parça içerik açısından aşağıdaki tiyatro türlerinden hangisine örnek verilebilir?

A) Trajedi B) Dram C) Komedi
D) Absürt E) Epik

Doğru Yanlış Boş Net

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Tiyatro - II

EAPS13EDB25-026

TEST • 9

• PEKİŞTİRME •

1. **Aşağıdakilerden hangisi parantez ( ) içindeki tiyatro terimiyle <u>örtüşmemektedir</u>?**

A) Oyuncuların konuya bağlı olup metne bağlı kalmaması, içinden geldiği gibi konuşması **(Doğaçlama)**

B) Sessiz hareketler, jestler, yüz ifadeleri ve kostümler yoluyla duyguları, düşünceleri, tutkuları anlatmaya yarayan tiyatro çeşidi **(Pandomim)**

C) Opera, operet, tiyatro ve benzeri sahne sanatlarında, oyuncuların, eser kişilerini sahnede canlandırmaları **(Rol)**

D) Tiyatroda, eserden önce gösterilen müzikli ve danslı oyun **(Bale)**

E) Hayatın hem acıklı hem de gülünç yanlarını birlikte ele alan, müzikal hâle getirilmiş, daha ziyade halka ve orta tabakanın zevkine hitap eden müzikal tiyatro türü **(Operet)**

2. **Lear:** Esin rüzgârlar, esin! Yanaklarınız çatlayıncaya kadar üfürün! Kudurun! Esin! Seller, boşanın! Kuleleri, tepelerindeki fırıldaklara kadar sulara gömün! Düşünce hızıyla bir an içinde çakıp sönen kükürtlü ateşler, meşeleri yaran yıldırımın öncüleri, alazlayın şu ak saçlı başımı! Siz de ey gökler, kâinatı saran o korkunç gürlemelerinizle yamyassı edin şu yuvarlak dünyayı! Tabiatın insan döken kalıplarını paramparça edin, nankör insan üreten tohumları silip süpürün!

Bu parçada olduğu gibi, bir tiyatro oyununda oyuncuların bir defada söylediği parçalara ne ad verilir?

A) Monolog B) Tirat C) Replik

D) Rol E) Diyalog

3. **Gazeteci:** Gün gelecek ağanızla bir olacaksınız. Aynı masada oturup yemek yiyip sohbet edeceksiniz.

Fahri: O zaman ağalık n'olacak?

Gazeteci: Tarihe karışacak.

Haceli: Allah aşkına doğru söyle. Bunları senin ahlın alıyor mu? Ben kim, Süleyman Ağa kim. Ben o adamın gapısında dudma bilem olamam. Onun dünya gadar arazisi var.

Gazeteci: O kadar araziyi nerden almış?

Haceli: Töbe töbe, Allah'ın arazisi nereden alınırmış? Tabii ki babasından.

Gazeteci: Ne babası be babacığım? Sen cephede çarpışırken o cephe gerisini gaspetmiş.

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Konusunu köy ve köylünün sorunlarından aldığı

B) Kişilerin, ait oldukları yöre ağzıyla konuşturulduğu

C) Tiyatro türü bakımından komediye örnek olduğu

D) Anlatımda diyalog tekniğinden yararlanıldığı

E) Halkın, toprak arazisi konusunda bilinçlendirildiği

4. I. Masalımsı, olağanüstü olayları işleyen dram çeşididir.

II. "Besteli dram" anlamına gelir, acıklı rastlantılar üzerine kurulmuş dram çeşididir.

III. Hem acıklı hem de gülünç olayların anlatıldığı dram çeşididir.

Numaralanmış cümlelerde tanımı verilen dram çeşitleri aşağıdakilerin hangisinde doğru sırayla verilmiştir?

A) Feeri - melodram - trajikomik

B) Melodram - trajikomik - feeri

C) Trajikomik - feeri - melodram

D) Melodram - feeri - trajikomik

E) Feeri - trajikomik - melodram

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

5. (*Has Oda. Süleyman, Rüstem.*)

Süleyman: *(Sinirli)*

Bunlar kimin başının altından çıkıyor paşa?

Rüstem: Gerçi Şehzade Mustafa'yı isteyenler

Şehzade'yi akla getiriyor ister istemez ancak…

Süleyman: Ancak?

Rüstem: Kendimden kuşkulanırım, Şehzade'den kuşkulanmam.

Süleyman: Bence Mustafa masumdur
Başka yerde aramalı fesadın kaynağını
Ocak Ağası'na söyle de o yeniçerileri bulup
Ocak'tan atsın…
(*Ağız ararcasına*)
Atsın mı, ne dersin?

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Konusunu tarihten aldığı

B) Seçkin kişilere yer verildiği

C) Trajedi türünde yazıldığı

D) Mekân ögesine yer verildiği

E) İç konuşmalara yer verildiği

6. Tragedya da komedya da MÖ 5. yy.da Atina'da gelişmiştir. Kültür ve sanatın koruyucusu olan Peisistratus, Dionysos şenliklerinde tragedya yarışmalarını başlatmış; giderek komedya türü de yarışmalarda yer almaya başlamıştır. Bu yüzyılda oyunlarının ancak bir bölümü günümüze kadar gelebilen ----, ----, ---- gibi tragedya; ---- gibi komedya yazarları yetişmiştir. Bu usta yazarların yapıtlarında ilkel törenlerden kalma büyü ve sihir ögesinin yerini çağdaş düşünce almış, taklit tiyatrosal bir değer kazanmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada boş bırakılan yerlerden birine getirilemez?

A) Aiskhylos B) Sophokles C) Victor Hugo

D) Euripides E) Aristophanes

7. **O:** … ve o günden beri kendime ve bütün yakınlarıma üç köşeli bir terbiye vermeye çalıştım: Parayı anlamak, hesabı bilmek, zaaflardan kurtulmak.

Oğlu: Babacığım, bize verdiğiniz bu yalçın terbiyenin altından bilmem ki nasıl bir eser çıkacak?

O: (*Oğluna*) Öyle bir ki bana yakın herkesin her işte ve her hadisede kendisini en iyi müdafaa edecek kıvama erdiğini göstermeli.

Oğlu: (*Ayağa kalkar.*) Neyi müdafaa edeceğim? Müdafaamın gayesi ne?..

O: (*Sert*) Menfaat!..

Oğlu: Ya bu menfaat daha ulvi menfaat kutuplarının hakları ile çarpışırsa? Ya benim şahsi menfaatimle memleketimin, ailemin, babamın, annemin menfaati boğaz boğaza gelirse?

Bu parçayla ilgili

I. Paranın merkeze alınması eleştirilmiştir.

II. Dram türünde bir yapıttan alınmıştır.

III. İç ve dış mekânlara yer verilmiştir.

IV. Zaman unsuru açık olarak belirtilmiştir.

yargılarından hangileri söylenemez?

A) Yalnız II B) Yalnız IV C) I ve III

D) II ve IV E) III ve IV

8.
- İnsanların gülünç yönlerini ele alan komedi çeşididir.
- Toplumun gülünç ve aksak taraflarını işleyen komedi çeşididir.
- Hareketli, eğlenceli bir konu etrafında gelişen, şarkılara da yer verilen komedi çeşididir.
- Olayların hileye ve şaşırtmaya göre şekillendiği komedi çeşididir.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümlelerde tanımı verilen terimlerden biri değildir?

A) Karakter komedisi B) Vodvil

C) Entrika komedisi D) Fars

E) Töre komedisi

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

- Köy Seyirlik Oyunları
- Meddah
- Karagöz ve Hacivat
- Gölge Oyunu
- Orta Oyunu
- Kukla

TEST • 10

• KAVRAMA •

1. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?**

A) Karagöz perdesine "Şeyh Küşteri Meydanı" adı verilir.

B) Karagöz oyununda kuklaları oynatan perde arkasındaki kişiye hayalî veya hayalbaz denir.

C) Karagözcüler Ramazan'ın ilk günü *Mandıra* oyunu, son günü ise *Meyhane* oyununu oynatırlardı.

D) Karagöz ustasına yardım eden kişiye çırak, çırağa yardım eden kişiye ise sandıkkâr adı verilir.

E) Karagöz oyununun icrası sırasında müziğe yer verilmez.

2. Geleneksel Türk tiyatrosu ---- (doğaçlama) dayanan, toplumsal olayları ve günlük meseleleri yansıtan bir sanat türüdür. Bu bakımdan gerçekçi özellikler göstermektedir. Gerçekçiliğini de toplumun yapısından, değerlerinden ve sosyal unsurlarından alır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) tuluata B) dramaya C) muhavereye D) güldürüye E) trajediye

3. (I) Karagöz oyunları dört bölümden oluşmaktadır: mukaddime, muhavere, fasıl, bitiş. (II) Mukaddime bölümü oyuna giriş bölümü olduğu için bu bölümde kalıplaşmış sözcükler, mâniler, şarkılar yer almaktadır. (III) Karagöz metinlerinin çoğunun mukaddime bölümünde perde gazelleri bulunmaktadır. (IV) Bu perde gazelleri dörtlükler hâlinde ve heceyle yazılan aşk içerikli şiirlerdir. (V) Mukaddime bölümü, oyunların çoğunda asıl bölüm olan fasıldan bağımsız bir görüntüyle başlamaktadır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Ekin zamanı, hasat mevsimi, kıtlık, kuraklık zamanları, düğün-bayram zamanları, hayvanların çiftleşme dönemleri, mevsim dönümleri gibi önemli zamanlarda köylünün bir araya gelip birlikte icra ettiği oyunlardır. Doğaçlama oynanmaktadır. Belirli bir metin yapısı olmamakla birlikte oyunların belli bir çatısı ve konusu vardır. Bu konular arasında tohum atma, hasat, hayvanların doğumu gibi konular yer almaktadır. Müzikli, danslı, taklitli oyunlar içermektedir.

Bu parçada söz edilen oyun aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kukla B) Gölge oyunu C) Orta oyunu D) Meddah E) Köy seyirlik oyunları

5. **Aşağıdakilerden hangisi Karagöz oyununda yer alan ikincil tiplerden biri <u>değildir</u>?**

A) Zenne B) Çelebi C) Beberuhi D) Tuzsuz Deli Bekir E) Kavuklu

6. *(Zurna Pişekâr havası çalar, Pişekâr meydana gelir, iki eliyle dört bir yanı selamladıktan sonra zurnacıyla şöyle konuşur.)*

Pişekâr: Efendi cümleten safalar geldiniz! *(Zurnacıya)* Amma benim pehlivanım!

Zurnacı: Buyur benim pehlivanım!

Pişekâr: Bu da hesap değil

Zurnacı: Nedir hesabın!

Pişekâr: Borcu sıkıyor kasabın *Kunduracı* nam oyunun taklidini aldım. Çal da oyunumuz başlasın!

Bu parça orta oyununun hangi bölümünden alınmıştır?

A) Muhavere B) Mukaddime C) Fasıl D) Muamma E) Bitiş

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. ----, birçok kişinin içinde bulunduğu bir olayı tek başına canlandıran bir oyuncudur. Mimik ve şive taklitleriyle birden fazla kişiyi canlandırır. Zengin kaynaklara dayanan çok çeşitli hikâye dağarcığına sahiptir ve gülmecenin yanı sıra her türlü havayı, mizacı veya değişik anlatım tutumlarıyla işlenen pek çok konuyu ele alabilir. Seçtiği konulara göre seyircide coşkunluk, üzüntü, merak, acıma duyguları uyandırır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Hayalbaz B) Karagözcü C) Meddah D) Kuklabaz E) Karagöz

8. Orta oyunu ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Canlı oyuncular tarafından doğaçlama olarak oynanır.
B) Hacivat okumuş, orta sınıf şehirliyi temsil eden bir tiptir.
C) Kol oyunu, meydan oyunu, taklit oyunu, zuhuri olarak da adlandırılır.
D) Oyunun oynandığı yuvarlak ya da oval alana palanga denir.
E) Karagöz oyunundaki gibi yanlış anlamalara, nüktelere ve gülünç hareketlere dayanır.

9.
- Oyuncuların kostümlerinin bulunduğu ve giyinip soyundukları çadır ya da perdeyle kapatılmış bir yer.
- Oyuncuların meydana girip çıktıkları kısım.
- Oyuncuların oynadığı yaklaşık 15x25 metrelik alan.
- Oyuna göre ev, hamam gibi mekânlar olarak kullanılan yaklaşık 1,5 m yüksekliğinde tahtadan yapılmış 2-4 kanatlı paravanadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümlelerde tanımlanan terimlerden biri değildir?

A) Kapı B) Meydan C) Sandık odası D) Kafes E) Yenidünya

10. Oyun temelde Kavuklu ile Pişekâr'ın atışması üzerine kuruludur. Bu kişilerin Karagöz'de olduğu gibi sosyal statüleri farklıdır. Dolayısıyla konuşmaları ve hareketleri de bu duruma göre biçimlenir. Oyunun girişi ve bitişinin bir kalıbı olmakla birlikte çok büyük bir bölümü doğaçlamaya dayanır. Sadece konu bellidir.

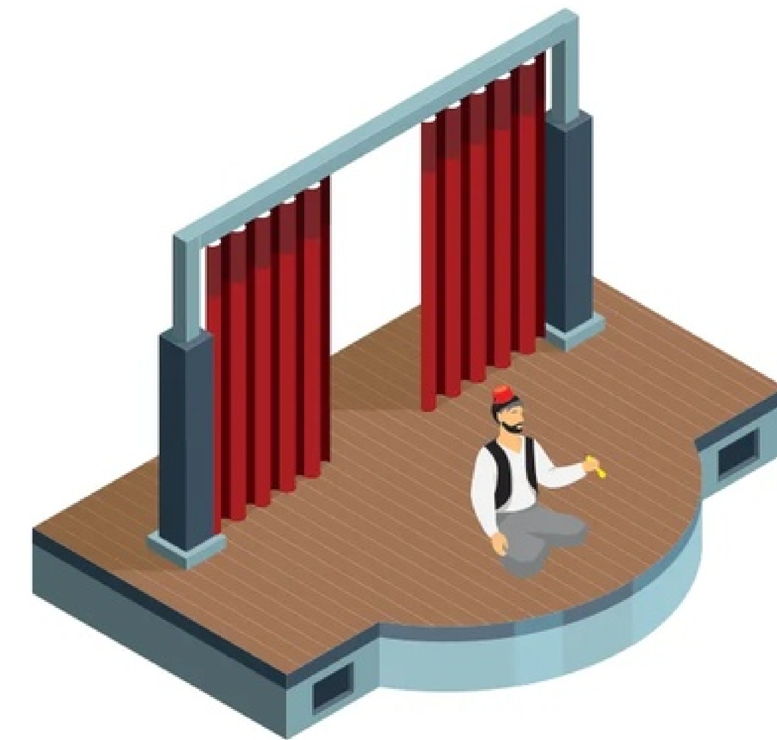
Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen oyunla ilgili bir terim değildir?

A) Palanga B) Sandık odası C) Yenidünya D) Kapı E) Kukla

11. Aşağıdakilerin hangisinde terim ve açıklama birbiriyle uyuşmamaktadır?

A) Dayrezen: Oyun esnasında tef çalan yardımcı.
B) Çırak: Perdenin hazırlanması, fasılda oynatılacak olan tasvirlerin seçilip sıralanması gibi görevleri yapan kişi.
C) Sandıkkâr: Tasvirler ve perdenin konulduğu sandığı taşır.
D) Nevrekân: Deriler üzerine kalıplar yardımıyla tasvirleri çizmeye yarayan sivri uçlu bıçak.
E) Yardak: Karagöz oyunun icrası sırasında şarkı ve türküleri okuyan yardımcı.

12.

Bu görselin temsil ettiği oyun aşağıdakilerden hangisidir?

A) Karagöz B) Orta oyunu C) Kukla D) Meddah E) Tuluat

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Geleneksel Türk Tiyatrosu - II

TEST • 11

• PEKİŞTİRME •

1.

Orta oyununu temsil eden bu görselden hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) İskemleye oturmuş, bacak bacak üstüne atmış kişi Pişekâr'dır.

B) Dilimli sarıklı kavuğu ve kırmızı çuha kaftanı ile ayakta dikilmiş kişi Kavuklu'dur.

C) Sağda çömelmiş durumda, çalgı aletini çalan kişi Kavuklu Arkası'dır.

D) Sahne ile seyirci arasındaki mesafe oldukça kısadır.

E) Sahnede yer alan kafes biçimindeki paravana yenidünya adı verilir.

2.

Bu görselin temsil ettiği oyun aşağıdakilerden hangisidir?

A) Meddah B) Kukla C) Orta oyunu

D) Köy seyirlik oyunu E) Karagöz

3. **Hacivat:** (*Gelir.*) Vay efendim!
Hoş geldin sefa geldin şikest olmuş çanak
Gel bu akşam neş'e-yâb ol bir iki tek bâde çak
Sen çakarken gelsin âlâ taze dolma bir tabak
Ellerini bağlasınlar ben yiyeyim sen de bak
Karagöz:
Hoş bulduk sefa bulduk birader bana bak
Böyle şeyler söyleme herkes sana der dangalak
Nafile üzme yüreğin boş yere etme merak
Dolma niyetine yer misin âlâ dayak (*Vurur.*)
Hacivat: Karagöz, nasılsın?
Karagöz: Çocuğun oturağı senin burnuna asılsın! (*Vurur.*)

Bu parça Karagöz oyununun hangi bölümünden alınmıştır?

A) Mukaddime B) Muhavere C) Bitiş

D) Muamma E) Fasıl

4. **Geleneksel Türk tiyatrosu ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) Şarkı, dans ve söz oyunlarına dayanır.

B) Herhangi bir yazılı metne dayanmaz.

C) Oyunlarda güldürü ögesi ön plandadır.

D) Usta-çırak geleneği söz konusudur.

E) Ağırlıklı olarak kırsal kesimde gelişmiştir.

5. **Aşağıdakilerden hangisi gölge oyununun başkomiği Karagöz'ün özelliklerinden biri değildir?**

A) Başında "ışkırlak" adı verilen bir başlık bulunur.

B) Gözü karalığı, atılganlığı ve içtenliğiyle öne çıkar.

C) Pervasız, sade, açık kalpli olan halkın temsilcisidir.

D) Dalkavuk ruhlu, işinin çıkarına bakan bir tiptir.

E) Yabancı sözcükleri Türkçe sözcüklere benzeterek onlara ters anlamlar verir.

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

6. Orta oyunundaki iki ana tipten birisidir. Ustalıkla yaptığı gülünç hareketlerle seyirciyi güldüren bir tiptir. Onun diğer tiplerle olan ilişkileri, orta oyununun güldürme amaçlı yapısının temelidir. Her entrikanın içinde yer alır. Bilip bilmezlikten, anlayıp anlamazlıktan gelerek ya da ters veya yanlış anlayarak oyunun gelişmesini sağlayan ana tiptir.

Bu parçada tanıtılan orta oyunu kahramanı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Pişekâr B) Kavuklu C) Curcunabaz D) Zenne E) Beberuhi

7. ----, konuşmaları ve ses taklitlerini tek bir sanatçının üstlendiği ve kişileri temsil eden yapma bebeklerin oynatıldığı geleneksel bir seyirlik oyundur.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Kukla B) Karagöz C) Tuluat D) Çengi E) Meddah

8.
- Kurucusu Şeyh Küşteri kabul edilen oyun, Osmanlılar zamanında zıll-i hayal adı altında oynatılmıştır.
- Oyunun bütün gerilimi Kavuklu ile Pişekâr arasındaki çatışmaya dayanır.
- Oyunda eski-yeni, ak-kara, ölüp dirilme ve kız kaçırma; sıkça kullanılan motiflerdendir.
- Varlıklı, çiftlik sahibi bir kişi olan İhtiyar ile İhtiyar'ın uşağı İbiş oyunun temel kişileridir.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümlelerden biriyle <u>ilişkilendirilemez</u>?

A) Orta oyunu B) Meddah C) Karagöz D) Köy seyirlik oyunu E) Kukla

9. Karagöz oyununda önce müzikle boş perdede ---- adı verilen ve çoğu kez oyunun konusuyla ilgisi olmayan bir görüntü sergilenir. Bu manzara ya da görüntü (bir saksıda limon ağacı, vakvak ağacı, hayat ağacı vb.), izleyiciyi oyuna hazırlamayı amaçlayan bir "gong" işlevi görmektedir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) sandıkkâr B) nareke C) tasvir D) göstermelik E) dayrezen

10. **Aşağıdakilerden hangisi meddah oyununun bölümlerinden biri <u>değildir</u>?**

A) Başlangıç B) Açıklama C) Öğüt D) Bitiş E) Hikâye

11. **Sarhoş:** Mahalleli mi gelmiş?
Karagöz: Sen aşağıya gel de muhallebiyi sütlacı görürsün.
Sarhoş: (*Gelir.*) Ulan, ne istiyorsunuz bakayım?
Karagöz: Ne isteyeceğiz? Seni o evden dışarıya edeceğiz.
Sarhoş: Bu sene Sarıyer'e mi gideceğiz?
Karagöz: Bak, sarı yere mi yoksa kırmızı yere mi anlarsın.
Sarhoş: Ne demek istiyorsun?
Karagöz: Türkçesi: Seni o evde oturtmıyacağız.
Sarhoş: Öyleyse, benim silahıma cevap ver. (*Beberuhiler kaçar.*)

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Yanlış anlamalarla güldürü unsuru sağlandığı
B) Gölge oyununun fasıl bölümünden alındığı
C) Kişilerin hareketlerinin ayraç içinde gösterildiği
D) Anlatımda dinî-tasavvufi ögelere yer verildiği
E) Sıradan, bayağı, gündelik bir dil kullanıldığı

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Geleneksel Türk Tiyatrosu - III

EAPS13EDB25-029

TEST • 12

• DEĞERLENDİRME •

1. **Kavuklu**: Haydi Allah'ını seversen! Şu hâlime bak. Sebep oldun, bir de "Gel görüşelim." diyorsun. Haydi, işine git de herkesi kendi hâline bırak. (*Cüce'ye hitaben*) Haydi, sen de geldiğin yere defol!

Cüce: Def olurum, dümbelek olurum, sana ne? Sen dizlikle çakşırını düşün. Kokusuna bak. Âleme ne karışıyorsun, ukala dümbeleği?

Kavuklu: Ulan, dümbelek kim?

Cüce: Sen.

Kavuklu: Ben mi?

Cüce: Ben mi?

Kavuklu: Dümbelek sensin.

Cüce: Sen de zurna ol. Ben ne olursam olurum, keyfimin kâhyası değilsin ya!

Kavuklu: (*Üzerine hücum eder, Cüce kaçar.*) Hay Allah'ın cezası! Ne musibet şeymişsin sen! Az kaldı belaya girecektim.

Bu parça orta oyununun hangi bölümünden alınmıştır?

A) Mukaddime B) Muhavere C) Fasıl D) Bitiş E) Muamma

2. — Hay Hak!

Geldim yine buraya,
Karagöz'ü bulmaya,
Sizi güldürmek için
Onunla konuşmaya!

Oyunumuz neşedir,
Hem de ibretler verir,
Şiir, şarkı ve dansla
Pek güzel seyredilir.

Bu manzumede söyleyici aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kavuklu B) Hacivat C) Pişekâr D) Tiryaki E) Beberuhi

3. **Zenne:** (*İçeriden*) Ah bacı, bizimki geldi, bak! İsmail Efendi ile uzun uzun konuştular. Bizim burada olduğumuzu bilmez, İsmail Efendi de söylemedi. Haydi, biraz kıyafetimizi değiştirelim de alay edelim.

Kayarto: Aa! Ayol, değişmeye ne hacet. Bizi nereden tanıyacak. Yüzümüzü kapar, çıkarız. Hadi yürüyelim!

Zenne: Haydi bacı! (*Yüzlerini örterek Kavuklu'nun karşısına gelirler fakat biraz uzakta dururlar.*)

Kayarto: Aa! Aa! İsmail Efendi, ayol! O maymunu nereden buldun, ayol? (*Pişekâr cevap vermez, meseleyi anlamıştır, bir kenara çekilir.*)

Kavuklu: Ulan, bu da kim? Bana mı söylüyor?

Zenne: Ay! Bu nasıl maymun? Böyle maymun olmaz.

Kavuklu: Ya nedir?

Kayarto: Olsa olsa kızıl ayı olur.

Bu parça orta oyununun hangi bölümünden alınmıştır?

A) Mukaddime B) Muhavere C) Fasıl D) Bitiş E) Muamma

4. Bir tiyatro gösterisine giden genç, gösteriyle ilgili şu bilgileri paylaşmıştır:

Taburenin üzerinde oturan anlatıcı değneğini yere vurarak izleyicilerin dikkatini üzerinde topladı. Sonra şu tekerlemeyi söyledi:

"Hak dostum hak, yanıldım bir çırak aldım yanıma eve gelmez külhani dükkânda yatır, kovsam o da düşmez şanıma kibardır çarşafsız yorganda yatır, haşa huzurdan ustası çırağını sever, eşek aldı pazardan eşek göze geldi çatladı nazardan, eşek çıktı mezardan eşeğin aşkından ormanda yatır, bizim çırak da hırtıyı pırtıyı toplamış külhanda yatır, zamanı evailde…"

Bu gencin izlediği gösteri aşağıdakilerden hangisidir?

A) Karagöz B) Meddah C) Kukla D) Orta oyunu E) Köy seyirlik oyunu

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

5. **Hacivat:** Her neyse… Sen şu işi başından iyice anlat?

Karagöz: Aaaah ah Hacı Cavcav, her şey bugün yemekten sonra başladı. Sonra gidip iş ararım diye köşemde şöyle bir şekerleme yapıyordum.

Hacivat: Eeeeee, sonra?..

Karagöz: Kes sesini de dinle! Birden acı acı kapı çalındı. Kapıyı açmamla iki kişinin beni yaka paça dışarı çıkarmaları bir oldu.

Hacivat: Vah vah vah!.. Kimse görmedi mi, "Kurtarın!.." diye bağırmadın mı?

Karagöz: Ağzımı da kapattılar. Derken kendimi suratsız bir adamın yanında buldum. "Bana olan borcunu neden vermiyorsun?" diye bağırdı.

Hacivat: Borcun mu varmış?

Karagöz: Ne bileyim? "Borcum yok!" dedim. "Oğlun otomobil kredisi aldı, hanımın on tane bilezik kredisi aldı." dedi.

Hacivat: Sana neden haber vermemişler?

Karagöz: Onları bırak, ben de kendime haber vermeden villa kredisi almışım Hacı Cavcav!

Hacivat: Allah Allah? Adamlar haklı Karagöz'üm neden işin bile yokken böyle kredi alıp yersin?

Bu parçanın teması aşağıdakilerden hangisidir?

A) Vurdumduymazlık
B) Bilinçsiz harcama
C) Zararlı alışkanlıklar
D) Eğitimsizlik
E) Bilinçli vatandaşlık

6. Bu oyununun başkomiği dilimli sarıklı kavuğu ve kırmızı çuha kaftanı ile ---- denen kişidir. Oyun kuruluşunu ---- düzenlese de bütün hareketlerin, konuşmaların Kavuklu ile bağlantılı olması şarttır. Onun kambur veya cüce bir yardımcısı vardır oyunda, ona da ---- denir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Kavuklu - Pişekâr - Kavuklu Arkası
B) Karagöz - Hacivat - Tiryaki
C) Kavuklu - Hacivat - Zenne
D) Karagöz - Pişekâr - Kavuklu Arkası
E) Pişekâr - Kavuklu - Kavuklu Arkası

7. Karagöz oyunu perde önünde curcunalı bir dünyadır. Birbirinden farklı tasvirler, değişik ses tonları, şiveli konuşma şekilleri, okunan türküler, semailer, aralarda tef ve zil ile yapılan efektler; tüm bunlar perde önünde seyircilere süreğenlik, hareketlilik, cümbüş etkisi yaratır. Perdenin arkasında nasıl bir dünya olduğuna bakacak olursak tamamen sükûnet, sessizlik ve uyumun baş gösterdiğini görürüz. Herkes nerede, ne zaman, ne yapması gerektiğini bilir. Perdenin arkasındaki bu ekip toplam altı kişiden müteşekkildir.

Bu parçada söz edilen altı kişi arasında

I. Sandıkkâr,
II. Çırak,
III. Cüce,
IV. Kambur,
V. Yardak,
VI. Dayrezen,
VII. Hamal,
VIII. Hayalî

adlı kişilerden hangileri yoktur?

A) I ve V
B) II ve III
C) III ve IV
D) IV ve VII
E) V ve VIII

8. Hazret-i Sultân Orhan Rahmetullahdan berû
Yâdigâr-ı Şeyh Küşter'den becâdır perdemiz

Bu beyitte aşağıdaki oyunlardan hangisine gönderme yapılmıştır?

A) Kukla
B) Orta oyunu
C) Meddah
D) Karagöz
E) Köy seyirlik oyunu

9. **Karagöz oyunu ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) Hareketten çok söz oyunudur, bu yüzden de konuşmanın önemi çok büyüktür.
B) Tipler; kendi lehçeleriyle, şive, ağız ya da kendilerine göre bir telaffuzla konuşurlar.
C) Tipin karakteristik bir alışkanlığı, mesleği ya da çok belirgin bir özelliği tasvir üzerinde de belirtilir.
D) Kişilerin olaylara verdikleri tepkiler önceden kestirilemez.
E) Karagöz, oyun içerisinde neredeyse söylenen her şeyi yanlış anlama eğilimindedir.

Doğru Yanlış Boş Net

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

- Makale
- Fıkra
- Deneme
- Eleştiri
- Anı
- Biyografi
- Otobiyografi
- Mektup
- Söyleşi
- Röportaj
- Gezi Yazısı

TEST • 13

• KAVRAMA •

1. Babam muhasebecilikte, defterdarlıkta dolaşır olduğu için, Erzurum'da doğmuş, Kastamonu'da yürümüş, İşkodra'da mektebe başlamış, sonra bir aralık Boğaziçi'nde aile ocağımız olan Vaniköyü'nde zaman geçirdikten sonra Şam Rüştiyesinde (ortaokulunda) ilk tahsilimi yapmıştım. Vaniköyü'ndeki yalımızın yerinde şimdi başka yalının bahçesi var; orasını ne zaman görsem çocukluğumun üç senesini geçirdiğim bu asude köyün eski şekli gözümün önüne gelir. Vapur iskelesi ta öte başta, Kandilli Lisesinin altına tesadüf eden açıklık yerdeydi ve iskeleden sonra İstanbul tarafına doğru sırayla çok büyük yalılar diziliydi.

Bu parça ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Açıklayıcı anlatıma yer verilmiştir.

B) Yer yer betimleyici ögelerden yararlanılmıştır.

C) Anlatıcı, çocukluğunu geçirdiği bazı mekânlardan söz etmektedir.

D) Birinci kişili anlatıma başvurulmuştur.

E) Biyografi türüne ait bir yazıdan alınmıştır.

2. Bu metinlerde yazarın merkezi kendisidir, kendi yaşamı ve başından geçen olaylardır. Yazar aynı zamanda metnin anlatıcısı ve başkişisidir. Her şey onun bakış açısıyla, onun izlenimleriyle aktarılır.

Bu parçada söz edilen yazı türü aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) Deneme B) Otobiyografi C) Biyografi

D) Günlük E) Hatıra

3.
- Sanatçıların birbirlerine yazdıkları, dönemin fikir, sanat ve edebiyat olaylarını yansıtan mektuplardır.
- Zamanla gazete, dergi ve kitaplarda yayımlanarak yazıldıkları döneme ışık tutan belge niteliği taşır.
- Pek çok konu aydınlığa kavuştuğu için tartışmacı, öğretici ve kanıtlayıcı anlatım türleri kullanılır.

Bazı özellikleri verilen mektup türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Özel mektup B) Edebî mektup C) Resmî mektup

D) Açık mektup E) İş mektubu

4. ----, başlı başına edebî tür olsa da bir hikâye veya romana da kaynaklık edebilir. Yazar çoğu zaman kurmaca ile eserini oluştururken kimi zaman da yaşadıkları, şahit oldukları, roman veya hikâyeye konu olur. Ömer Seyfettin'in çocukluk yıllarında yaşadıklarına dayanan üç dört hikâyesi vardır. Bunlardan *At* adlı hikâyesi, aynı zamanda onun ilk hikâyesi olma özelliğini taşır. Bunun dışında *İlk Namaz, Ant* ve *Kaşağı* onun çocukluk yıllarını sergiler özelliktedir. Gerçekten de Ömer Seyfettin'in çocukluğundan somut izlerini taşıyan bu anlatılar, ---- türü arasında gider gelir. Bu nedenle olmalıdır ki; bu hikâyeleri değerlendiren çoğu araştırmacı, Ömer Seyfettin'in hikâyelerindeki birinci tekil kişi olan "ben" anlatıcıyı Ömer Seyfettin'in kendisi olarak görür.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Gezi yazısı - biyografi ile anı

B) Anı - hikâye ile anı

C) Anı - roman ile anı

D) Hikâye - otobiyografi

E) Günlük - hikâye ile günlük

5. Biyografi; edebiyat, sanat, siyaset, spor gibi alanlarda başarı göstermiş, topluma önderlik etmiş kişilerin yaşamının anlatıldığı metinlerdir. Yaşam öyküsü de denilen biyografiler tarihin, edebiyat tarihinin ve eleştirinin önemli kaynaklarıdır. Biyografi bir kişi ile ilgili bilgileri alt alta sıralama işi değildir. ----. Yazılışlarına göre ayrıntılı olarak hazırlanan biyografilerin yanında ansiklopedilerde, sözlüklerde yer alan ve kişiyle ilgili bilgileri ana hatlarıyla veren biyografiler de vardır.

I. Biyografilerde sanatsal ya da akademik bir yol izlemek yazarın tercihine kalmıştır

II. Anlatıcı, kişinin yaşamını anlatırken kronolojik bir sıra izlemek zorundadır

III. Biyografi, kişinin yaşamının belirli bir dönemi üzerinde yoğunlaşabilir

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre yukarıdakilerden hangileri <u>getirilemez</u>?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) II ve III

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

6. **Aşağıdakilerden hangisi diğerlerinden farklı türde bir yazıdan alınmıştır?**

A) Üsküdar'da otururduk. Çocukluğumuzda İstanbul'a geçmek için pek fırsat düşmezdi. "Karşı" dediğimiz İstanbul kıyısında oturan bir yakınımız ve akrabamız da yoktu. O zamanlarda ahbaplık hududu semti hatta mahalleyi pek geçmezdi. Onun için ben çocukluk dediğimiz çağda İstanbul'a ancak bir iki defa geçmiştim. Bunlardan birisi, kaç yaşımda olduğumu hatırlayamadığım bir tarihte ama meşhur komik Abdürrezzak Efendi'yi görmek için babam tarafından götürülüşümdür... O tuluat dediğimiz sistemde oynayan bir sanatkârdı.

B) Dar, çapraşık, taş döşeli ve sessiz sokaklarda dolaşmaya başlıyorum. Sokakların iki yanında kalın ve siyah taşlarla örtülü duvarlar yükseliyor. Bütünüyle düz bir yüzey üzerine kurulmuş bir şehir: Evleri ya bir parça görünüyor, ya hiç görünmüyor. Ve görünen ev parçalarında, tavanları örtülü şaşılası balkonlar, dışarıdan taş merdivenler var. Dümdüz damların üstü de toprak ve çimen. Bu sokaklar, bu duvarlar ve bu evler insana sanki bir Arabistan izlenimini veriyor.

C) İki adayı geçtik. Ortalık iyiden iyiye karardı, biraz önümüzde, körfezin önünde iki ada daha var. İki kıyının ucu bu iki adayı bizim bayrağımızdaki ayın uçları gibi tutuyor. Birden uzakta, uzun bir yalıyı, bütün kıvrıktan, sırtları, kavisleri ile çizen ışıklar göründü: Sanki bir donanma gecesine giriyoruz. Gördüğüm şehirlerden hiçbiri bu kadar aydınlık değildi.

D) Venedik'in bir havası var ki, Rilke'nin benzetişini haklı çıkarıyor: "Her şey ellerle, yüreklerle değil, aynalarla alınıyor Venedik'te." demiş. Biri düş, biri gerçek iki şehir, sularda yan yana yaşıyor. Çatıları, kubbeleri, sarayları, kulübeleri, bir kere de bu yankılar yaratıyor. Hem bu yaratış gerçekten güzel. Sokaklar daracık, bildiğimiz gibi. Ama hepsi büyük yapılarla donatılmış. Hangi köprünün başında dursanız, bir tarih size aynasını gösteriyor.

E) Bahçede bulunan tipik restoranlar, su üstündeki direkler üzerinde duruyor. Burası sadece tropikal çiçeklerle bezenmiş sıradan bir gezinti yeri değil. Değişik yerlerde çok ilginç gösteriler de yapılıyor. Bir yandan Budist rahipler dinsel bir tören yapıyor, bir yandan da ilkel araçlarla çanak çömlek yapan ustaların gösterisi var. Dünyaca ünlü Siyam ipeğinin yapılışı öyle güzel anlatılıyor ki… Olaya ipek böceğinin dut yaprağıyla beslenip büyümesinden başlanıyor.

7. (I) Türk edebiyatında eleştiri, gazetenin ortaya çıkmasıyla birlikte Tanzimat'tan itibaren görülen bir yazı türüdür. (II) Tanzimat Dönemi'nde Namık Kemal, Muallim Naci, Recaizade Mahmut Ekrem gibi yazarlar, eleştiri türünde eserler vermiştir. (III) Servetifünun Dönemi'nde Ahmet Şuayip ve Hüseyin Cahit Yalçın gibi yazarlar nitelikli eleştiriler ortaya koymuştur. (IV) Millî Edebiyat Dönemi'nde Abdülhak Şinasi Hisar, Rauf Mutluay, Reşat Nuri Güntekin gibi yazarların eleştiri yazıları vardır. (V) Cumhuriyet Dönemi'ndeki büyük ve hızlı gelişmelerin etkisiyle eleştiri türünde Ahmet Hamdi Tanpınar, Mehmet Kaplan, Nurullah Ataç, Vedat Günyol, Tahir Alangu, Asım Bezirci, Fethi Naci, Mehmet Fuat, Metin And gibi yazarlar eleştiri türünde eserler vermiştir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bilgi yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Bu yazılarda öne sürülen kişisel görüş ve düşüncelerin doğruluğu, daha çok okuyucunun kabulüne bırakılır. Ele alınan sorun ya da düşünceler çeşitli yöntemlerle geliştirilir ama kanıtlama yoluna gidilmez. Bir eleştirmen ---- yazarlığını, günübirlik yaşayan bir kelebeğe benzetmiştir. Göz alıcılığı ve zarifliği ile tanıdığımız kelebeğin ömrü ne kadar kısa ise ---- da ömrü o kadardır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

A) deneme - deneme yazısının

B) fıkra - köşe yazısının

C) röportaj - röportajın

D) anı - hatıranın

E) eleştiri - eleştiri yazılarının

9.
- Günlük olarak yazılabileceği gibi sonradan da yazılabilir.
- Yaşanan olayın üzerinden uzun bir zaman geçtikten sonra yazıldığı için; belleği yanıltma özelliği gözden uzak tutulmaz.
- İlgiyle okunabilmesi için ilginç olay ve bilgileri içermesinin yanı sıra inandırıcılık açısından anlatımın içten, abartısız olması gerekir.

Bazı özellikleri verilen yazı türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Öykü B) Günlük C) Anı D) Deneme E) Gezi yazısı

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

1. Aşağıdaki parçalardan hangisi parantez ( ) içindeki yazı türünün özelliklerini içermemektedir?

A) Bütün gün baktım trenin penceresinden. Baktım da gördüklerimden bir şey kaldı mı aklımda? Hayır. Ama bir köpek... Unutamayacağım o köpeği. Bir ayağı kırık, büyük, ak bir köpek, gelmiş, yolculardan ekmek bekliyor. Duruyor öyle. Bir iyilik akıyordu o hayvanın yüzünden. **(Günlük)**

B) Falih Rıfkı, 20 Eylül 1918'de Kâzım Şinasi Dersan, Necmettin Sadak ve Ali Naci Karacan ile *Akşam* gazetesini çıkarmaya başlar. Babasından kalan evini satarak bu gazeteye ortak olur. Burada *Günün Fıkraları* adı altında yazıları çıkar. Millî Edebiyat Dönemi'nin başlamasıyla, Türkçülük ve Türkçecilik cereyanlarının etkisine giren yazar, kalemini bu uğurda kullanmaya başlar. **(Biyografi)**

C) Erzurum; Türk tarihine, Türk coğrafyasına 1945 metreden bakar. Şehrin macerası düşünülürse bu yükseklik daima göz önünde tutulması gereken bir şey olur. Malazgirt Zaferi'nin açtığı gedikten yeni vatana giren cetlerimizin ilk fethettikleri büyük merkezî şehirlerden biridir. Tarihimizin ikinci dönüm yerinde Millî Mücadele'nin ilk temeli gene Erzurum'da atılır. Her şeye rağmen hür ve müstakil yaşamak iradesi ilkin bu kartal yuvasında kanatlanır. **(Anı)**

D) E-devlet'te dün yürürlüğe giren bir hizmet büyük ilgi gördü. Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü başlığı altında "Alt-Üst Soy Bilgisi Sorgulama" bölümü kullanıma açıldı. Hizmetin yürürlüğe girdiği bilgisinin sosyal medyada yayılması üzerine e-devlet sitesi kilitlendi. "Alt-Üst Soy Bilgisi Sorgulama" bölümüne girenler "Yaşanan talep yoğunluğu nedeniyle işleminiz sıraya alınmıştır. İşlem sonucunuz birazdan otomatik olarak görüntülenecektir." uyarısıyla karşılaştı. **(Haber yazısı)**

E) Bodrum Kalesi diye duyarım, "Şuna gideyim de bir bakayım." dedim. Kale zaten kentin ortasındaki bir yarımada üzerine kurulmuş. Beş altı yüzyıl önce Sen Jan Şövalyeleri tarafından yapılmış bu bina. Şövalyeler bu alameti yapabilmek için, kentte Fidyas'ın, Praksiteles'in ne kadar şaheseri varsa kırıp kırıp kale duvarlarında yapı taşı diye kullanmışlar. Arkeolojik bilgilerden hiç hoşlanmam. Not almaya da niyetim yoktu. Neler gördüğümü size düpedüz anlatayım: Koca kale, genel savaşta adamakıllı bir top ateşi yemiş. **(Gezi yazısı)**

2. Ünlü kişilerin yaşadıklarını gelecek kuşaklara aktarma isteği, bu türün doğmasını sağlamıştır

Bu cümle, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisinin sonuna getirilebilir?

A) Anı; bilim, sanat, politika gibi alanlarda ünlü kişilerin başlarından geçen önemli olayları ya da yaşadıkları dönemin önemli olduğunu düşündükleri özelliklerini kendi gözlem ve bilgilerine dayanarak anlattıkları edebî türdür. ----.

B) Öz yaşam öyküsü de denilen otobiyografi bir kişinin kendi hayatını kendisinin anlattığı yazılardır. ----.

C) Özel mektuplarda kişilerin birbirlerine yönelik samimi duygu ve düşüncelerinin, edebî mektupta ise daha ciddi bir üslupla sanat ve düşünce konularının paylaşılması amaçlanır. ----.

D) Gezi yazıları, metin boyunca okuyucuyu; yazıyı kaleme alan gezginin gözlem ve hayal dünyasında yaşatır. ----.

E) Tanımında geçen "günü gününe" sözüyle kastedilen yazarın her gün, o günle ilgili bir şeyler yazmak zorunda olduğu değildir; günlüğü tutan kişinin önemsediği bir olayı, duygu ve düşüncelerini üzerinden uzun zaman geçmeden aktarmasıdır. ----.

3. Hatıralar insan hayatının dokusu, insan hayatının kendisidir. Onları atınız, insan da kalmaz. Hatıralar şuurumuzdan geçtikleri, bizden birer parça oldukları, bir daha yaşanmayacak olan duyguları taşıdıkları değerde ölçüsüzdürler. Hatıralar, zaman içinde yani şuurun akışı içinde uzaklaşarak koyulaşan sislere büründükçe güzelleşirler. Zaman, bazı hatıraları silerek, bazılarını düzelterek, bazılarını da belirterek bir sanatçı gibi çalışır. Geçen anların düpedüz fotoğrafları sandığımız hatıraların gerçekten bir manzaraya veya çehreye yeni bir ifade veren tablolardan farkı yoktur. Onların bize birer sanat eseri gibi tesir edişi, sanat eserindeki değişiklikleri gerçekleştirmiş, günlük hayat ile olan bağları kırmış olmasında aranmalıdır. Bizim için kaybolan her şey hatıra olduğu ve hayalin emrinde değiştiği için güzeldir.

Bu parça aşağıdaki edebî türlerin hangisinden alınmış olabilir?

A) Deneme B) Eleştiri C) Günlük D) Gezi yazısı E) Makale

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

4. Doğruyu hangi elden görsem sevinçle karşılar; uzaktan kokusunu alır almaz silahlarımı atar, teslim olurum. Fazla yukarıdan ve insafsız olmadıkça yazılarıma çatılmasını hoş görmüş, çok kez karşımdakini kırmamak için yazdıklarıma istenen biçimi verdiğim olmuştur. Zararıma da olsa eleştirmeciye uysal davranmalıyım ki beni her zaman serbestçe uyarsın, kendimi düzeltmeme yardım etsin. Doğrusu çağdaşlarımı böyle bir işten yana çekmek kolay değil. Düzeltilmek herkesin ağrına gittiği için kimse kimseyi düzeltmeyi göze alamıyor. Düşüncesini saklayarak konuşuyor çokları.

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Sözcüklerin mecaz anlamlarından yararlanıldığı
B) Terimlere ağılık veren bir anlatımının olduğu
C) Kişisel duygu ve düşüncelerin içten bir anlatımla dile getirildiği
D) Anlatıcının, eleştiriye karşı hoşgörülü tutumunu yansıttığı
E) Deneme türündeki bir yazıdan alındığı

5. Gazete ve dergilerin değişik sayfalarında, özel başlıklar altında, toplumu ilgilendiren güncel bir olayı ya da konuyu anlatan kısa yazı türüdür. Bu yazılarda ele alınan konular, değişik bakış açılarıyla yorumlanır. Herhangi bir konuda kamuoyu oluşturmak amacıyla yazılır. Bunu yaparken konuyu örneklemelere başvurarak kanıtlama yoluna gitmez. Canlı ve çarpıcı bir üslupla hedef kitlesine uygun bir dil kullanılır.

Bu parçada söz edilen yazı türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Röportaj B) Fıkra C) Makale
D) Deneme E) Sohbet

6. Yazar; gördüğünü, duygularını, yaşadığını içtenlikle ifade eder. Bunu yaparken çoğunlukla okuyucuyu düşünmez. Yani "Bir gün okuyucular da benim özel yaşantımı, olaylar karşısındaki düşüncelerimi öğrensinler." diye bir kaygı taşımaz. Aksine bu türün yazarı "Yazdıklarımı nasıl olsa bir tek ben okuyacağım." düşüncesiyle kimseye söyleyemediklerini, anlatamadıklarını geçirir yazıya. Onun bu tutumu da yazdıklarının samimi ve inandırıcı olmasını sağlar.

Bu parçada söz edilen tür aşağıdakilerden hangisidir?

A) Mülakat B) Fıkra C) Günlük
D) Deneme E) Sohbet

7. Aşağıdakilerden hangisi diğerlerinden farklı türde bir yazıdan alınmıştır?

A) Behçet Necatigil'i tanıdıktan sonra bu dünyadan uzak insanı da elimle koymuş gibi tanıdık, bildik buldum. 1945'in sıcak mı sıcak yaz günlerinden birindeydik. Boğazı, Marmara'yı tepeden kucaklayan bir gazinoda üç beş sanatçı arkadaş oturmuştuk. Galiba orda olmayan birini, yalnız birini değil, ötekini berikini çekiştiriyorduk. Konuştuklarımız incir çekirdeğini doldurmaz birtakım gevezeliklerdi.

B) Yakup Kadri ile beraber bir İtalyan vapuruyla İzmir limanına girdiğimiz vakit, henüz şehrin bizim elimizde olduğunu bilmiyorduk. Tabyalarda Türk bayrağını görünce duyduğum sevinç, bir bayram sabahının çocuk çığırışı idi. Herkesin boynuna atılmak, sarılmak, herkesle bağrışıp ağlaşmak istiyordum.

C) Bodrum'un neresinden bakılırsa iki koyu tam ortasından biçip dikilen Bodrum Kalesi şehrin en ilginç yapısıdır. On beşinci yüzyılda Rodoslu Sen Jan Şövalyeleri tarafından yapılmış olan kale bugün tam onarılmış durumda, dünyanın en zengin sualtı arkeoloji müzelerinden birini barındırmaktadır. İki koy arasında kocaman bir çıkıntı olarak yükselen kale bir zamanlar ada olan Zephyria adlı kayalık bir toprak üzerine kurulmuştur.

D) Yabancı memleketlerde bir kasabaya sokulup uzun süre yaşamaktaki bezginliğin ne olduğunu bilir misiniz? Beş, on gün çarşı sokak gezdikten sonra, tanıdık yüz, alışabileceğiniz yer bulamamaktan bezer, odanıza girer, yalnızlığın içine sinersiniz. Çam dallarında sallanan bir tırtıl torbası gibi kafanızın içi, durmadan, gece gündüz kıvrılıp bükülen soğuk uyarımlı düşüncelerle dolu, kımıltılı, ağır ve yüklüdür. Can sıkıntısının sesini böyle bir zamanda, o gurbet odasında duyarsınız.

E) Yalılar yalnız yazın oturmak içindi. Kış gelince göçler olur, köyde kimse kalmazdı. Onun için, Vaniköyü'nün fevkalade hayatı yaza mahsustu. Paşalar ve beyler her akşam bir yalıda toplanıp sohbet ettikleri için, yatsı ezanına yakın, yalıların sokak kapılarından, muhteşem muşamba fener önde evin efendisi çıkar ve o gece toplanılacak yalıya yönelirdi.

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Bu testte 15 Türk Dili ve Edebiyatı sorusu vardır.

1. Zurnacı, Pişekâr havasını çalar. Pişekâr meydana gelip iki eliyle seyirciyi selamladıktan sonra zurnacıyla şöyle konuşur:

Pişekâr: Amma benim pehlivanım!

Zurnacı: Buyur benim pehlivanım!

Pişekâr: Bu da hesap değildir.

Zurnacı: Nedir hesabın?

Pişekâr: Borcu sıkıyor kasabın?

“Yazıcı oyununun taklidini aldım, çal da oyunumuz başlasın, tenezzülen teşrif buyurun zevât-ı kirâm zevk-yâb olsunlar.” der.

İçerik özellikleri dikkate alındığında bu parça, orta oyununun hangi bölümünden alınmış olabilir?

A) Muhavere B) Tekerleme C) Fasıl D) Bitiş E) Giriş

AYT - 2022 ÖSYM

2. (I) Karagöz ve orta oyunu geleneksel Türk tiyatrosunun belli başlı türlerindendir. (II) Bunlar, önceden yazılmış ve ezberlenmiş metinlere dayanmaktan ziyade gösteriyi ön plana alır. (III) Orta oyununda asıl konunun işlendiği bölüme “fasıl” adı verilirken Karagöz’de bu bölümün adı “muhavere”dir. (IV) Zaman zaman her iki oyuna da müzik eşlik eder. (V) Kişiler açısından bir karşılaştırma yapılırsa Karagöz’deki Hacivat’ın orta oyunundaki karşılığı Pişekâr, Karagöz’ün karşılığı ise Kavuklu’dur.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

AYT - 2021 ÖSYM

3. (I) Genellikle “gölge oyunu” olarak nitelendirilen Karagöz; çıra, mum, lamba gibi bir aydınlatma kaynağı ile yarı saydam bir perdeden yararlanılarak oynanır. (II) Karagöz ile Hacivat’ın başından geçen olayların anlatıldığı oyunda Çelebi, Bebe Ruhi, Tuzsuz Deli Bekir gibi yardımcı tipler de vardır. (III) Karagöz oyunu; giriş, muhâvere, fasıl ve bitiş olarak adlandırılan dört bölümden meydana gelir. (IV) Karagöz şakacı, nüktedan, meraklı ve patavatsız bir tipi canlandırırken Hacivat medrese kültürüyle yetişmiş eğitimli bir tiptir. (V) Toplumun aksayan yönlerinin eleştirildiği oyunda Karagöz mendil, baston, sandalye gibi aksesuarları kullanırken Hacivat bu aksesuarları kullanmaz.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

AYT - 2019 ÖSYM

4.

Bu görselde elinde kâğıt olan kişinin üstlendiği işlevi tiyatro oyununda yapan kişi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Aktör B) Aktrist C) Dublör D) Figüran E) Suflör

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

5. Bu oyunlar dile bağımlı olmadığından evrensel nitelikler taşır. Herhangi bir geleneğe bağlı olmadığından ortaya çıkışında görülen özellikleri her yerde benzer şekillerde koruduğu görülür. Dünyanın her yerinde bu oyun, taklit şeklinde başlayan hikâye anlatma sanatı, sözlü kültürle beraber devam etmiş; çok daha gelişmiştir. Mim kavramının insan üzerindeki etkisi sözle birleşip taklitle donanınca tiyatro kavramı görülür hâle gelmektedir.

Bu parçada söz edilen oyun türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Pandomim B) Skeç C) Opera D) Trajedi E) Komedi

6. Bu tiyatro türünde duygular yerine düşünceler öne çıkarılır. Amaç toplumsal eleştiri yapıp seyircileri konunun üzerine düşündürmektir. Erwin Piscator ve Bertolt Brecht bu tiyatronun kurucusu kabul edilir.

Bu parçada söz edilen tiyatro türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Komedi B) Trajedi C) Epik D) Absürt E) Dram

7. Tragedya öyküyü, güneşin doğuşu ve batışı arasında geçen zaman içinde ve aynı yerde tamamlamaya çalışır.

Bu cümlede tragedyanın hangi özelliğinden söz edilmektedir?

A) Zaman-olay-mekân birliğinden
B) Tarih-ülkü-zaman birliğinden
C) Soy-karakter-konu birliğinden
D) Fikir-dil-ülkü birliğinden
E) Dönem-karakter-konu birliğinden

8. Kepçe kulak şerbetçinin kavuğu olmaz bana,
Ayağı solak komşunun tavuğu gelmez bana.

Aklım ermez hesaba hiç, bol keseden atarım,
Pahalı alıp da ben ucuz ucuz satarım.

Köşemde pek uyku verir bulursam ayran bana,
Uykusuzlarla huysuzlar her zaman hayran bana.
Gözü kara, kaşı kara, alnı ak, işi kara,
Yok perdede benden başka top sakallı maskara.

Merakımdır hep uyurken parasız kebap yemek,
Uyanınca bulurum elimde az peynir-ekmek.

Bizim evde hiç kalmadı akıllı bir tek kedi,
Açlıktan fareler hepsini esir alıp yedi.

(…)

(*Ünver Oral*)

Bu manzumede tanıtılan oyun kişisi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kavuklu B) Pişekâr C) Çelebi D) Karagöz E) Hacivat

9. **Enone *(yaşlı koca):*** …
Bu ihanetinizden bahtsız çocuklara da
Pay düşer, ezilirler onlar kalıp arada
Aynı gün düşünün, hem annelerini alsın
Hem de bir yabancının oğluna ümit salsın

Enone *(yaşlı koca):*
Zalim, sizi şefkatim ne zaman meyus etti
Düşünün kucağıma doğduğunuz saati
Sizin için terk ettim ben yuvamı, yurdumu
Sadakatime karşı mükâfatınız bu mu?

Bu parça trajedi türünün

I. eserlerde gayriahlakilik bulunmaması,
II. manzum olarak düzenlenmesi,
III. üç birlik kuralına mutlaka uyulması,
IV. estetik bir dil kullanılması

özelliklerinden hangilerini taşımamaktadır?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II D) II ve III E) III ve IV

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

10. Aşk ile selam verip merhaba diyelim cümlenize
Merhaba!
Bir cüretle çıktık meydana
Döndük bir o yana bir bu yana.
Söz eyledik dinleyene, anlayana.

Hikâyemiz var, dilde kiracı.
Sevenimiz var, meddah kullarınıza duacı.
Hâsılı, eyleyelim muhabbet, kimse göstermesin hiddet.

---- bendeniz, gezer; dolanır.
Bir hikmet peşinde, gezer, aranır.
Ne ona yaranır ne buna yaranır…

---- bendenize eyle iltifat
Suali dolandır, saklama fakat
Yollarda perişan kalmadı takat
Dostlar sağ olsun hey… Meydan iştedir.
Öykü hayattandır… Kıssa düştedir.
Bir suret çıkardık kendimize, altı dokuzluktan biraz hâllice.
E, ne demişler: İnsanoğludur adı, beğenilmek biraz maksadı.
Değişmez insanoğlu, yer ve dahi zamanla…
Ben diyeyim cinaslı, sen ister duymazdan gel…
İster anla.
Üç kişiyiz biliriz birbirimizi.
Eylemeden bir bilmece hâlimizi,
Sergileyelim cümlemizi.
Cürmümüz kadar iş,
Yeni terlemiş bıyığımız kadar söz edelim…
Hoş geldiniz efendim.
Sefalar getirdiniz…

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Karagöz B) Hayalbaz C) Meddah D) Kavuklu E) Pişekâr

11. Aşağıdakilerden hangisi parantez ( ) içindeki terimle __örtüşmemektedir__?

A) Bir tiyatro oyununda oyuncuların bir defada söylediği parça **(Tirat)**
B) Oyuncunun, sözü karşısındakine bırakırken söyleyeceği son söz **(Monolog)**
C) Oyuncunun, dekor gereğiyle kullandığı eşyalar; dekora yardımcı olacak küçük parça eşyalar, sahne takımları **(Aksesuar)**
D) Bir duygu veya düşüncenin kaş, göz, ağız, yüz hareketleriyle anlatılması **(Mimik)**
E) Sahneye koyucunun belli bir oyun için oyuncuları düzene alması ve onları oyuna uygun bir uyum içine sokması için yaptığı hazırlık, çalışma **(Mizansen)**

12. **Prometheus:**
Bilirim amansız olduğunu,
Yasaları keyfince uyguladığını,
Ama o demin söylediklerim
Rahatını kaçırınca, görürsünüz
Nasıl gevşeyecek yüreği,
Diner o zaman bu azgın öfkesi,
Uzlaşmaya, dost olmaya kalkar benimle,
Kurtuluş sabırsızlığı aşar benimkini.
Korobaşı:
Ve kurtardım insanları, önledim
Hades'in karanlıklarında yok olup gitmelerini.
İşte bunun için çekiyorum bugün
Bu çekilmez, bu görmeye dayanılmaz acıları.
İnsanlara acıdım diye bana acımaz oldular.
Çarpıldığım ceza öylesine insafsız ki
Görülmesi şanını artırmayacak Zeus'un

Bu parçayla ilgili,

I. Trajedi türünün özelliklerini yansıtmaktadır.
II. Seçkin bir dil ve üslup tercih edilmiştir.
III. Sıradan kahramanlara yer verilmiştir.
IV. Manzum parçalardan oluşmuştur.

yargılarından hangileri __söylenemez__?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II D) II ve III E) III ve IV

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

13. Tragedyanın, Antik Yunan uygarlığının Arkaik Çağı sayılan İÖ VII. ve VI. yüzyıllarda Tanrı Dionysos onuruna yapılan törenlerde söylenen dithirambos şarkılarından doğduğu varsayılmaktadır. Bu koro şarkılarını söyleyenler, Dionysos'un kutsal hayvanı olarak teke kılığına giriyor; şarkılar söylüyor; kaba saba danslar yapıyorlardı. Giderek belli biçim kalıplarına göre yazılmaya ve şiirsel bir nitelik kazanmaya başlayan bu koro şarkılarına bir de konuşan kişi hipokrite (cevap veren) eklenince tiyatronun diyalog çekirdeği oluşmuş oldu. Yunanca "teke" anlamına gelen "tragos" sözcüğü ile şarkı anlamına gelen "aodio" sözcüğü birleşmesi ile bu konuşmalı şarkı "tragoidio (tragedya)" adını aldı ve dinsel törenin bir parçası olmaktan çıkıp bir sanat gösterisine dönüştü.

Bu parçadan hareketle tragedya ile ilgili;

I. mitolojik gerçeklik üzerine kurulduğu,
II. bir halk eylemi olarak ortaya çıktığı,
III. karşılıklı konuşmalara dayandığı,
IV. erdem ve ahlaka önem verdiği

ifadelerinden hangileri söylenemez?

A) Yalnız II B) Yalnız IV C) I ve II D) I ve III E) III ve IV

14. Aşağıdaki açıklamalardan hangisi parantez ( ) içinde verilen tiyatro terimiyle örtüşmemektedir?

A) Sahne oyunlarında gerektiğinde hayvanların, ağaçların ya da başka varlıkların yerine sembol olarak kullanılan karışık şarkıcı grubudur. **(Koro)**

B) Bir oyuncu topluluğunun oynayacakları oyunların listesine verilen genel ada denir. **(Repertuvar)**

C) Olağanüstü, acıklı konularda yazılmış müzikli oyuna verilen addır. **(Trajikomik)**

D) Ciddi sayılan bir yapıtın bir bölümünü ya da tümünü alaya alarak, biçimini bozmadan ona bambaşka öz vererek, biçimle öz arasındaki bu ayrılıktan gülünç etki çıkartan tür. **(Parodi)**

E) Tiyatroda oynanacak oyunu seçen, oyunun masa çalışmasını yapan kişidir. **(Dramaturg)**

15. I.

Angélique: (*Bitkin bir bakışla bakıp, gizli bir şey söylemek ister gibi.*) Toinette!
Toinette: Ne var?
Angélique: Biraz bana bak.
Toinette: Bakıyorum işte.
Angélique: Toinette!
Toinette: Peki, "Toinette", "Toinette", onu anladık; üst tarafı?
Angélique: Neden söz etmek istediğimi hiç sezmiyor musun?
Toinette: Eh, biraz sezer gibi oluyorum. Sanırım şu bizim genç âşıktan. Aslına bakarsanız, tam altı gündür hep ondan söz edip duruyoruz; siz her saat ondan söz etmezseniz, içiniz rahat etmiyor.

II.

Dona Sol:
Josefa!
DONA JOSEFA
Buyurun madam!
Dona Sol:
İçimi bir kurt yiyor. HERNANİ nerelerde kaldı?
(*Küçük kapıda ayak sesleri…*)
İşte geliyor!
Koş, kapıyı açıver, çabuk ol, acele et! (…)
Dona Sol: (*ona doğru koşarak…*)
HERNANİ!
Hernani:
Dona Sol, oh! Kavuştuk! Ne saadet!
Sizin bu duyduğum ses, rüya değil bu demek
Bana zoru ne bilmem, ayırmış bizi felek…
Hâlbuki ne kadar da ihtiyacım var size!
Sizsiniz dertlerimi unutturan mucize…

Numaralanmış bu parçaların ait oldukları tiyatro türleri aşağıdakilerin hangisinde doğru sırayla verilmiştir?

	I	II
A)	Dram	Trajedi
B)	Komedi	Dram
C)	Komedi	Trajedi
D)	Dram	Komedi
E)	Trajedi	Komedi

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

3. AY

Edebî Akımlar

Dünya Edebiyatı

İslamiyet Öncesi ve Geçiş Dönemi Türk Edebiyatı

APS

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

AYLIK PLANLAMAM

Gün	Konu Adı	Çözdüğüm Soru Sayısı	Çözdüğüm Süre	Doğru	Yanlış	Boş
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						
21						
22						
23						
24						
25						
26						
27						
28						
29						
30						
31						

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

- Hümanizm
- Klasisizm
- Realizm
- Romantizm
- Parnasizm
- Empresyonizm
- Modernizm
- Postmodernizm
- Ekspresyonizm
- Natüralizm
- Sembolizm
- Sürrealizm

TEST • 1

KAVRAMA

1. Klasisizm akımı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Bireysellik ve lirizm sanatın vazgeçilmez unsurları olarak görülmüştür.

B) Eski Yunan ve Latin edebiyatı sanatçıları ve onların eserleri örnek alınmıştır.

C) Trajedide “yer”, “zaman” ve “olay” birliğine dayanan üç birlik kuralına uyulmuştur.

D) Sanatçılar, eserlerinde kendi duygularını yansıtmaktan kaçınmıştır.

E) Aklın kesin rehberliği ve sağduyu, eserlerde ön planda tutulmuştur.

2. ---- akımında edebî türler arasında kesin kurallarla çizilmiş sınırlar vardır. Yazarlar, bu kurallara uymak zorundadır. Bu yüzden yeni bir edebî türün ortaya çıkması imkânsızdır. Oysa ----, edebî türlerin belli kurallar çevresinde kaleme alınması fikrine karşı çıktılar. Örneğin trajedi ve komedi arasında yeni bir tür olarak dram adı verilen bir tür ürettiler. Aynı şekilde nesri ve nazmı birbirine yaklaştırarak mensur şiire yakın örnekler kaleme aldılar.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerin hangisi getirilmelidir?

A) Romantizm - klasikler

B) Parnasizm - sembolistler

C) Klasisizm - romantikler

D) Sembolizm - parnasyenler

E) Natüralizm - realistler

3. Romantizm akımı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Manzum ve mensur eserlerde tasvire önem verilmiştir.

B) Ak-kara çatışması olarak ifade edilen zıtlıklara yer verilmiştir.

C) Duyguların ön planda olduğu lirik şiir öne çıkarılmıştır.

D) Konu değil konunun işleniş biçimi esas alınmıştır.

E) Hürriyet, eşitlik, adalet gibi konular işlenmiştir.

4.
- Tolstoy, *Harp ve Sulh* (*Savaş ve Barış*) adlı romanını yazabilmek için elinde haritalarla, tam iki gün at sırtında savaş alanında dolaşır.
- Alphonse Daudet’in eserlerini yazarken günü gününe tutulmuş bir yığın defteri vardır.
- Edmond de Goncourt, bir eserini yazmadan önce okuyucularından, samimi itiraflarını içeren mektuplar yazmaları, hatıra defterini göndermelerini ister.

Bu durumlar, realizmin özellikle aşağıdaki özelliklerinden hangisiyle ilgilidir?

A) Sanat için sanat anlayışının benimsenmesi

B) Mekân ve kişi tasvirine çokça yer verilmesi

C) Belgelere dayalı bir yazma anlayışının olması

D) Sanatçıların, eserlerinde kişiliğini gizlemesi

E) Olayın asgari düzeye indirgenmesi

5. Natüralizm akımı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Gerçekçilik anlayışının yanında deneyselliğe de önem verilmiştir.

B) Daha çok şiir ve tiyatro türlerinde etkili olmuştur.

C) Nesnel bir anlatım benimsenerek duygulardan kaçınılmıştır.

D) İnsan ele alınırken onun fizyolojik yapısı, irsiyeti, yaşadığı çevre dikkate alınmıştır.

E) Mekâna önem verilmiş, mekân tasvirlerinde realistlerden daha ileri gidilmiştir.

6. Realizm akımı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Özellikle roman ve hikâye türünde etkili olmuştur.

B) Sanatçılar, “hakikatten ayrılmamak” ilkesini benimsemiştir.

C) Gözlem ve belgeye önem verilmiştir.

D) Sanat için sanat anlayışı ile hareket edilmiştir.

E) Sanatçılar, eserlerinde kişiliğini gizlememiştir.

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. Sembolizm akımı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Dış dünya yerine insanın iç dünyası öne çıkarılmıştır.
B) İstiare, teşbih gibi edebî sanatlar çokça kullanılmıştır.
C) Anlam açıklığı yerine, anlam kapalılığı esas alınmıştır.
D) Sanat toplum için anlayışı ile hareket edilmiştir.
E) Akşam, tan vakti, şafak vakti, gece gibi belirli zaman dilimleri kullanılmıştır.

8. Parnasizm akımı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Biçim mükemmelliği esas alınmıştır.
B) Kafiye, ölçü gibi ahenk unsurları önemsenmiştir.
C) Sanat toplum içindir anlayışı benimsenmiştir.
D) Lirik şiir yerine didaktik şiir öne çıkarılmıştır.
E) Duygulardan kaçınılmış, nesnellik ön planda tutulmuştur.

9. Dramatik romanda her şeyi bilen, gözlemci, güvenilir anlatıcının bakış açısı ile yazarın sanatçı kişiliğinin bakış açısı çatışmaktadır. Ancak bu hikâyeci aracılığıyla verilen özet, tasvir ve ruh hâlleri mümkün olduğu kadar kısalmış, onların yerini roman dünyasının gerçeklerini daha objektif bir şekilde verebilen sahne tekniği almıştır. Dramatik romanda yazar, hikâyenin kendi kendisini anlatmasını sağlayacak sahneler yaratır. “Romanda vakayı öldürmeye çalıştık.” diyen Goncourt Kardeşler’in bu sözü meseleyi özetler niteliktedir.

Bu parçada söz edilen dramatik roman, aşağıdakilerden hangisiyle ilgilidir?

A) Romantizm B) Sembolizm C) Realizm
D) Klasisizm E) Parnasizm

10. Biz, sanatın özerkliğine inanıyoruz. Bizim için sanat, araç değil amaçtır. Bizim gözümüzde, güzel olan şeyden başka şeyi amaçlayan sanatçı, sanatçı değildir. Şekille düşünce ayrımını hiçbir zaman anlayamadığımız gibi, ruhsuz vücudu ya da vücutsuz ruhu da anlamıyoruz, hiç değilse bizim etkinlik alanımızda. Güzel bir şekil, güzel bir fikirdir. Çünkü hiçbir şey ifade etmeyecek olan bir şekil ne olabilir ki!

Gautier’in bu görüşleri özellikle aşağıdaki edebî akımlardan hangisiyle ilgilidir?

A) Parnasizm B) Sembolizm C) Romantizm
D) Sürrealizm E) Fütürizm

11. Flaubert, bir mektubunda “Olayları, bana göründükleri gibi ortaya koymakla, bana doğru görüneni ifade etmekle yetiniyorum. Doğruluğu sanata sokmanın zamanı gelmedi mi? Tasvirin tarafsızlığı o zaman kanunun yüksekliğine ve bilimin belginliğine ulaşacaktır.” der.

Flaubert’in bu görüşleri özellikle aşağıdakilerden hangisiyle ilişkilendirilebilir?

A) Romantizm B) Klasisizm C) Sembolizm
D) Realizm E) Varoluşçuluk

12. Aşağıdakilerden hangisi Türk edebiyatında romantizm akımından etkilenen sanatçılardan biri değildir?

A) Recaizâde Mahmut Ekrem
B) Abdülhak Hamit Tarhan
C) Namık Kemal
D) Yakup Kadri Karaosmanoğlu
E) Ahmet Mithat Efendi

Doğru Yanlış Boş Net

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

1. Nesneli aramalıyız, kişisel olmayana yönelmeliyiz. Bu, duygusuzluk anlamına gelmez. Lirizmi artık bir yana bırakalım. Şiir, bireysel bir destanda kanatlanamaz. Bilge bir kuşaktanız. Çağın aydınlık yoluna girmek için geçmişe yönelmeliyiz, geçmişten günümüze gelmeliyiz. Bilimin yoluna, pozitivizmin yoluna böyle girebiliriz. Artık geçmişi, imgelemlerle ya da yerel renklerle çağrıştırmak değil de en yeni belgelerin yardımıyla, fikirleri, olayları, özden yaşamı, var olma, inanma, düşünme, davranma nedenini, eski soyları oluşturan her şeyi yeniden yaşatmak söz konusudur. Uzun zamandan beri birbirinden ayrılmış olan bilim ve sanat, birbiriyle kaynaşmasa bile birleşmek zorundadır.

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Parnasizm akımının sanat anlayışını ortaya koymaktadır.
B) “Bilimin yoluna, pozitivizmin yoluna” ifadeleri akımın realizmle ilişkili olduğunu göstermektedir.
C) Parçadaki görüşler “Leconte de Lisle” tarafından ortaya konmuş olabilir.
D) “Artık geçmişi, imgelemlerle ya da yerel renklerle çağrıştırmak değil” sözüyle sürrealizm akımına gönderme yapılmıştır.
E) “Lirizmi artık bir yana bırakalım.” sözünden görüşleri dile getirilen akımın romantizme karşı olduğu ifade edilebilir.

2. Empresyonizmin doğuş zemini, sembolizmden pek farklı değildir. Bu akımın doğuş ortamını; öncelikle insanı fizyonomi, irsiyet ve çevrenin ürünü kabul edip onun iradesini inkâr eden ----, çok büyük ölçüde dış gerçekliğe takılıp kalan ----, şiiri, sanatçının duygu ve duyarlığından uzak, soğuk bir mermer pürüzsüzlüğüne indirgeyen ---- gibi akımlara ve bu akımlar çevresinde oluşan sanata duyulan tepkide aramak gerekir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) realizm - natüralizm - parnasizm
B) natüralizm - realizm - parnasizm
C) natüralizm - parnasizm - realizm
D) realizm - parnasizm - natüralizm
E) parnasizm - realizm - natüralizm

3.

Jean François, Başak Toplayan Kadınlar, 1857

Bu resim edebî akımlarla ilişkilendirilirse aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılamaz?

A) Realizm akımının özelliklerini yansıtmaktadır.
B) Gözleme dayalı bir anlatım söz konusudur.
C) Nesnel manzaraları yansıtmak amaçlanmıştır.
D) Duygu ve hayallerden arındırma söz konusudur.
E) Gerçeklik, olduğundan tamamen farklı biçimde anlatılmıştır.

4. ---- Eski Yunan’dan beri değişmeyen, her çağda ve her ülkede yaşayabilecek ideal insan tipine karşılık ----, kendilerine çağdaş kişileri ya da tarihten çıkardıkları yerli ve millî atalarını anlatmışlardır. Genel karakterler değil özelliği olan bireyler üzerinde durmuşlardır. Bu kişiler, ihtiras ve didişme içinde dalgalı bir hayat sürerler. Toplum içine, tarihî olaylara karışarak halk ile haşir neşir olurlar.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Klasiklerin - romantikler
B) Klasiklerin - realistler
C) Parnasyenlerin - sembolistler
D) Romantiklerin - realistler
E) Parnasyenlerin - romantikler

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

5. Rousseau, Goethe, Schiller, Stael, Chateaubriand, Wordsworth, Schlegel, Colridge romantizm (I) akımının öncü sanatçılarıdır. Coşkulu şiirleri, romanları ve dramları ile Victor Hugo (II), bu akımın en büyük temsilcisi sayılmaktadır. Lirik şiir ve romanlarıyla Alfred de Musset (III), kır hayatını anlatan romanları ile George Sand, derin felsefi şiirleri ile Alfred de Vigny (IV), konusunu Fransız tarihinden alan macera romanları ile halkın çok sevdiği Alphonse Daudet (V) bu akımın en tanınmış yazar ve şairleridir.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisi bilgi yanlışına yol açmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Ezop'tur babası benim kahramanlarımın.
Tarihleri uydurma da olsa bunların.
Ders olacak doğru şeyler vardır içinde.
Her şey konuşur burada, balıklar bile.
Bütün söyledikleri bizleredir ama:
İnsanları eğitin hayvanlar yoluyla.

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Dördüncü dizede "teşhis" ve "intak" sanatına gönderme yapılmıştır.

B) "Bunların" ve "burada" sözcükleri ile fabl türü kastedilmiştir.

C) Son dizedeki "insanları eğitin" sözü, söz konusu türün didaktik şiir özelliği gösterdiğine işaret etmektedir.

D) Klasisizm akımının özelliklerini yansıtmaktadır.

E) Söz edilen türün ustası Molière'e ait bir eserden alınmıştır.

7. **Aşağıdaki dizelerin hangisi ötekilerden farklı bir akımın temsilcisi tarafından yazılmıştır?**

A) Gözleri vardır şakaklara çekilen
Bir avuçluktur küçücük ayakları
Bakır lambalardan daha aydın bir ten
Kırmızı boyalı uzun tırnakları

B) Tut belagatı boğazından, sustur
El vurmuşken bir zahmete gir
Kafiyenin ağzına da bir gem vur
Bırakırsan neler yapmaz kim bilir

C) Bırak şehrin iğrenç kalabalığı gitsin
Yesin kamçısını hazzın sefil çümbüşte
Toplasın acı meyvesini nedametin
Sen gel, derdim, ver elini bana, gel şöyle

D) Sen ey uykulu savaşçı, kumlar üstünde
Yorgun bir su ısıtıyor güneş saçlarında
Ve bir günlük yakarak düşman yanağında
Karıştırıyor bir aşk şarabını gözyaşlarıyla

E) Nilüferler, dört yanında durmuş iç çekişir
Uyuyan ağaçta sarsar bir yuvayı bazan
İşte ordan bir hafif kanat sesi yükselir
Bir esrarlı şarkı damlar altın yıldızlardan

8.

Edebî Akım	Özellik	Temsilcisi
I	Drama roman	Stendhal
Natüralizm	II	Emile Zola
Parnasizm	Felsefi şiir	III

Bu tabloda numaralanmış yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

	I	II	III
A)	Romantizm	Lirik şiir	Victor Hugo
B)	Sürrealizm	Didaktik şiir	Baudelaire
C)	Varoluşçuluk	Belgesel roman	Gogol
D)	Realizm	Deneysel roman	Gautier
E)	Empresyonizm	Tasvirî şiir	Verlaine

Doğru Yanlış Boş Net

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Edebî Akımlar - III

TEST • 3

• PEKİŞTİRME •

1. Bu akımın temsilcileri ihtirasların insanlığın hayatı boyunca değişmez olduğunu belirtmek için özellikle Eski Yunan ve Latin eserlerini taklit etmeye çalışmışlardır. Akımın temsilcilerinden Racine, *İphigenie* tragedyasının ön sözünde bunu şöyle açıklar:

"Gerek Euripides'ten gerek Homeros'tan taklit ettiğim şeylerin tiyatromuz üzerinde yaptığı tesir karşısında, sağduyunun ve aklın her çağda aynı olduğunu sevinçle kabul ettim. Paris zevki, Atina zevkine uygun düştü. Seyircilerim, vaktiyle Yunanistan'ın bilgili halkını gözyaşlarına boğan aynı şeylerle heyecanlandılar."

Bu parçada söz edilen edebî akım aşağıdakilerden hangisidir?

A) Romantizm B) Klasisizm C) Realizm

D) Natüralizm E) Sembolizm

2. Gustave Flaubert, olay hikâyesinin kurucusu genç Maupassant'a şu öğütleri verir:

"Her şey görmekten ibarettir. Görmek ama doğru görmek. Üstat Edear'ın gözüyle değil, kendi gözlerinle ve doğru görebilmek için daha beklemen lazım. Bir sanatçının orijinalliği, 'büyük şeyler'de değil, önce 'küçük şeyler'de görülür. Şaheserler, basit konular üzerindeki önemsiz ayrıntılardan meydana gelmiştir."

Bu parçada Flaubert'in verdiği öğütler, aşağıdaki edebî akımlardan hangisinin anlayışını yansıtmaktadır?

A) Romantizm B) Klasisizm C) Realizm

D) Sembolizm E) Sürrealizm

3. Bu akım, daha önceki bütün gerçek anlayışlarını reddederek sanatçının ruhunda gizli olduğuna inandığı iç gerçeği kabul eder. Bu sebeple gerçek, nesnel değil öznel ve içseldir. Bu anlayış, akımı iç gözleme yöneltir. İkinci aşama ise bu iç gözlemlerin dışa yansıtılmasıdır. Dolayısıyla bu akımda bireysellik ve soyutlama söz konusudur. Buna rağmen faydalı ve eğitici bir sanat anlayışı savunulur. Bu akımın sanatçıları kendilerine özgü bir üslup geliştirmişlerdir. "Çığlık" kavramı, bu akımı benimseyen sanatçıların ortak özelliklerinin başında gelir. Akım, toplum sorunlarına başvurduğu için başarılı olamamıştır.

Bu parçada söz edilen edebî akım aşağıdakilerden hangisidir?

A) Romantizm B) Sembolizm C) Ekspresyonizm

D) Sürrealizm E) Realizm

4. Yıldızların vurduğu karanlık durgun suda
Beyaz Ofelya, iri bir zambak gibi yüzer
Gider ağır ağır uzun tülleri altında,
O uzak ormanlardan avcı sesleri iner.

Beyaz tayf gibi üzgün Ofelya yıllar yılı
Gezer bu uzun, karanlık nehrin üzerinde.
Gene yıllar yılı, onun tatlı çılgınlığı
Söyler durur şarkısını akşam melteminde.

Biçim, içerik ve anlatım özellikleri dikkate alındığında bu dizelerin aşağıdaki edebî akımlardan hangisinin bir temsilcisine ait olduğu söylenebilir?

A) Klasisizm B) Realizm C) Sembolizm

D) Parnasizm E) Sürrealizm

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

5.

Ressam Claude Monet, *Gün Doğumu* (1872) adlı bu tablosunda görüneni değil, görünenin kendisinde bıraktığı etkiyi ifade etmiştir.

Buna göre bu tablo ile aşağıdakilerden hangisi arasında benzerlik vardır?

A) Parnasizm B) Empresyonizm C) Realizm D) Klasisizm E) Natüralizm

6. Sanat eserinin aklın ve bilincin kontrolü dışında oluştuğunu savunan; ahlak, bilim ve felsefede kabul edilen değerlerin köklü bir şekilde yenilenmesini isteyen ----, 1924 yılında ---- tarafından yayımlanan ilk manifestosunda "ister sözle ister yazıyla ya da başka herhangi bir yolla, düşüncenin gerçek işleyişini belli etmek için başvurulan katıksız ruh otomatizmi" olarak tanımlanır. Bu akımda, aklın denetimi ve hiçbir estetik ve ahlaki kaygı olmadan düşünce ortaya konulur.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Dadaizm - Tristan Tzara
B) fütürizm - Marinetti
C) sürrealizm - André Breton
D) varoluşçuluk - Sartre
E) empresyonizm - Rilke

7. Ey göl! Henüz aradan bir sene geçti, ancak
Seyrine doymadığı o canım su yanında
Bir gün onu üstünde gördüğün şu taşa bak,
Oturdum tek başıma!

Ey göl, hatırında mı? Bir gece sükût derin,
Çıt yoktu su üstünde, gök altında, uzakta,
Suları usul usul yaran kürekçilerin
Gürültüsünden başka.

Bu dizelerin biçim, içerik ve anlatım özellikleri dikkate alındığında aşağıdaki edebî akımların hangisinin bir temsilcisine ait olduğu söylenebilir?

A) Klasisizm B) Realizm C) Romantizm D) Parnasizm E) Sürrealizm

8. "Sanat, sanat içindir." ilkesine sımsıkı bağlıdırlar. Bir romanın roman olmaktan başka amacı yoktur. Bir gül, nasıl sırf açılmak için açılırsa romancı da sırf yazmak için yazar. Romancı gözlemlerini hiçbir şey katmadan olduğu gibi ortaya koymalıdır. Yaşatılan kişiler, gerçekteki gibidir. Romancının onları beğenmeye veya kınamaya, onları istediği karaktere sokmaya veya kaderi yaşatmaya hakkı yoktur. Romancı, anlattığı olayın gerisinde tamamıyla silinmek zorundadır.

Bu parçada sanat anlayışından söz edilen edebî akım aşağıdakilerden hangisidir?

A) Empresyonizm B) Realizm C) Romantizm D) Ekspresyonizm E) Sürrealizm

9. Goncourt Kardeşler (Edmond ve Jules) "Tarih, yazılı belgelerden meydana getirildiği gibi bugünkü roman da anlatılmış veya doğadan çıkarılmış belgelerle yazılıyor. Tarihçiler, geçmişin hikâyecileri ise romancılar da şimdiki zamanın tarihçileridir." der.

Goncourt Kardeşler'in ortaya koyduğu bu görüşler özellikle aşağıdaki edebî akımlardan hangisiyle ilgilidir?

A) Realizm B) Klasisizm C) Romantizm D) Egzistansiyalizm E) Sürrealizm

Doğru Yanlış Boş Net

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

EAPS13EDB25-036

TEST • 4

• DEĞERLENDİRME •

1. Kalemle kâğıdı alıp düşüncenizin kendi üstüne kapanmasına en elverişli bir yere oturun. Gücünüz yettiği kadar alıcı durumuna geçin. Dehanızı, kabiliyetlerinizi ve başkalarının bütün hünerlerini bir yana koyun. Edebiyatın her şeye ulaştıran kasvetli bir yol olduğunu unutmayın. Önceden hiçbir konu düşünmeyerek, duraksamadan ve yazdıklarınızı okuma arzusu göstermeyerek yazın.

Bu parçada yazma yöntemi anlatılan edebî akım aşağıdakilerden hangisidir?

A) Natüralizm B) Empresyonizm C) Romantizm D) Egzistansiyalizm E) Sürrealizm

2. Makineyi, teknolojiyi ve hızı sanat dünyasına hâkim kılmak isteyen bir anlayış üzerine kuruludur. Gelenekleri, eski formülleri ve ahlakı inkâr eden bir akımdır. Modern hayatın hareketliliğini, tehlike tutkusunu, saldırganlık ve şiddeti yükseltir. Kübizm akımına da dâhil edilebilir bu akım. Akımı benimseyen ressamlar, kübizmden esinlenerek geometrik biçimleri benimserler.

Bu parçada söz edilen edebî akım aşağıdakilerden hangisidir?

A) Fütürizm B) Egzistansiyalizm C) Empresyonizm D) Ekspresyonizm E) Sürrealizm

3. ----, klişe ve saltanat otoritesi altında toplum konularına hiç dokunamıyor, millî işlere karışmıyorlardı. ----, İhtilalin getirdiği düşünceler ışığında toplumcu oldular. İnsanların eşitliğini, kardeşliğini coşkunlukla savundular. Acı çekenlerin, düşkünlerin, yoksulların koruyucusu, hakkın ve iyiliğin dostu oldular.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Klasikler - Romantikler
B) Klasikler - Realistler
C) Parnasyenler - Sembolistler
D) Romantikler - Realistler
E) Parnasyenler - Romantikler

4. Bu akımın sanatçıları, kâinatta her şeyin zıddıyla birlikte bulunduğunu savunurlar. Hem dış dünyada hem de insanın iç dünyasında daima zıtların savaşı söz konusudur. İyi ile kötü, güzel ile çirkin, akıl ile duygu iç dünyamızda hep kavga hâlindedir. İnsanın bu kavga karşısındaki durumu sanat eserinin konusudur. Görülüyor ki bu akımın sanatçılarında, tabiata hayranlık yanında derin bir içe bakış ve dolayısıyla kendini analiz etme arzusu vardır.

Bu parçada söz edilen edebî akım aşağıdakilerden hangisidir?

A) Romantizm B) Parnasizm C) Klasisizm D) Realizm E) Sürrealizm

5. gece kapıyı çalıyor olanaksız düşü
ve lambanın altındaki
portakal parçasını kemiriyor
geçmişin büyük acılarını
ve koşut yaraları açığa vuruyorsun
kaçıp kurtuluyorsun
mavi korkunun sınırındaki
yumuşak gelgit kolların belleğinden
ve terkediyorsun
ahtapotların devingen patikalarını
veya sadık dost gece
gülmek için aynı torbada
katlıyor nesneleri ve zamanı
ve koynundaki tüm yeryüzünü

Biçim, içerik ve anlatım özellikleri dikkate alındığında bu dizelerin aşağıdaki edebî akımlardan hangisinin bir temsilcisine ait olduğu söylenebilir?

A) Klasisizm B) Realizm C) Romantizm D) Parnasizm E) Dadaizm

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

6. Ünlü sanatçı Anatole France şöyle der: “İyi bir eleştirmen, şaheserler arasında kendi ruhunun serüvenlerini anlatır. Nesnel sanat olmadığı gibi nesnel eleştiri de yoktur. Eserine kendisinden başka bir şey koymakla övünenler çok aldatıcının, kuruntunun kurbanıdırlar. Gerçek şudur ki insan hiçbir zaman kendisinin dışına çıkamaz. En büyük belalarımızdan biridir bu. Göğü, yeri bir dakika için olsun, bir sineğin düzeylere ayrılmış gözüyle görebilmek veya doğayı bir orangutanın kaba ve basit beyniyle algılayabilmek için neler vermezdik. Ama bizim için imkân yoktur buna. Sürekli bir hapishanede gibi kendi benliğimizin içine kapatılmışız.”

Bu görüşlere sahip bir eleştirmen aşağıdaki edebî akımlardan hangisini benimsemiş olabilir?

A) Realizm B) Parnasizm C) Empresyonizm
D) Sürrealizm E) Natüralizm

7. I.
Her şey yerli yerinde: O delişmen asmalar
Sevimli çardak, iskemleler Hint kumaşından
Yaşlı adam, tükenmeyen hüznünü yakınan
Fıskiyeden gümüş bir sesle dökülen sular
(Paul Verlaine)

II.
Her şey yerli yerinde; masa, sürahi, çardak,
Serpilen aydınlıkta dalların arasından
Büyülenmiş bir ceylan gibi bakıyor zaman
Sessizlik dökülüyor bir yerde yaprak yaprak.
(Ahmet Hamdi Tanpınar)

II. dörtlüğün I. dörtlükle ilişkisi düşünüldüğünde Ahmet Hamdi Tanpınar’ın aşağıdaki edebî akımların hangisinden etkilendiği söylenebilir?

A) Realizm B) Parnasizm C) Romantizm
D) Sembolizm E) Sürrealizm

8. Kıvançtır sanat, sevinç kaynağıdır.
Fırtınada alev alev tutuşur,
Işığı, aydınlatır mavi göğü,
Sanat görkemidir tüm insanlığın
Gözlerindeki kıvılcımıdır halkın
Tanrı’nın alnındaki yıldız gibi.

Sanat, insanlığın düşüncesi!
Kırar prangaları, zincirleri,
O tatlı diliyle ele geçirir,
Onundur Tibet, onundur Ren Nehri.
Sanat özgür kılar köle halkları,
Özgür halkları ise devleştirir.

Bu dizelerin biçim, içerik ve anlatım özellikleri dikkate alındığında aşağıdaki edebî akımladan hangisinin bir temsilcisine ait olduğu söylenebilir?

A) Klasisizm B) Realizm C) Romantizm
D) Parnasizm E) Sürrealizm

9. Akıl ve mantıktan başka ahlak, töre, gelenek ve göreneklere de karşı çıkarlar. Aklın egemenliğindeki geleneğe de karşıdırlar. Faydacılığı esas almayan akım, çıkar gözetmez onlara göre. Şiirin kaynağını rüyada, buhranda ve uyku hâlinde görürler: “Yalnız rüya, insana özgürlüğünü istediği gibi kullanmak hakkını verir. Rüya ile ölüm artık karanlık anlamını kaybediyor ve hayatın anlamı başkalaşıyor… Daha şimdiden otomatlar çoğalıyor ve rüyaya dalıyorlar.”

Bu parçada söz edilen edebî akım aşağıdakilerden hangisidir?

A) Fütürizm B) Egzistansiyalizm C) Empresyonizm
D) Ekspresyonizm E) Sürrealizm

Doğru Yanlış Boş Net

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Edebî Akımlar - V

EAPS13EDB25-037

TEST • 5

• DEĞERLENDİRME •

1. Roman dediğin, bir uzun yol boyunca dolaştırılan bir aynadır. Bir bakarsın göklerin maviliğini, bir bakarsın irili ufaklı birikmiş çamuru görürsün. Sonra da kalkıp heybesinde bu aynayı taşıyanı ahlaksızlıkla mı suçlayacaksın? Aynası çamuru gösteriyor diye aynaya kabahat bulmak olur mu? Böyle çamuru çukuru bulunan yola, daha doğrusu suyun akmasını, kokmasını, çamur çukurları meydana getirmesini önlemeyen temizlik müfettişine…

Bu parçada dile getirilen düşünceler, aşağıdaki sanatçılardan hangisinin benimsediği edebî akımın sanat anlayışını yansıtmaz?

A) Flaubert B) Tolstoy C) Stendhal

D) Goethe E) Balzac

2.
- Akla ve sağduyuya değer verirler.
- Konularını Eski Yunan ve Latin edebiyatından alırlar.
- Kahramanları seçkin kişilerdir.
- Dil ve üslubu kusursuzca biçimlendirmek esastır.
- Sanatçılar eserlerde kendi kişiliklerini gizlerler.

Bazı özellikleri verilen edebî akım aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sembolizm B) Sürrealizm C) Klasisizm

D) Romantizm E) Empresyonizm

3. Bu akım, Descartes'ın "Düşünüyorum, öyleyse varım." yargısıyla formüle ettiği akılcılığına André Gide'nin *Dünya Nimetleri* adlı eserinde geçen "Hissediyorum, öyleyse varım." yargısıyla tepkilerini ortaya koyarlar. Bu akımda sanatçı için önemli olan, dış dünyanın gerçeği veya bu gerçekliğin nesnel bir şekilde ifadesinden çok önce, dış gerçekliğin kendi üzerinde bıraktığı izlenimlerin ifadesidir. Söz konusu izlenimlerin anlatımında doğal olarak ayrıntılar atılır, gerçeğin keskin çizgileri yumuşatılır. Dış gerçeklik yerine iç gerçeklik, sürekli ve kalıcı olanın yerine geçici olan, statiğin yerine dinamik olan esas alınır.

Bu parçada söz edilen edebî akım aşağıdakilerden hangisidir?

A) Romantizm B) Dadaizm C) Ekspresyonizm

D) Sürrealizm E) Empresyonizm

4. Bu akımın doğuşunda Fransız İhtilali'nin etkisi vardır. Bu akım, evrensel insana ve değerlere değil, yerel ve millî olana önem verir. Kendisinden önceki akımın güzellik anlayışının yerine güzelle çirkinin, aydınlıkla karanlığın, iyilikle kötülüğün bir madalyonun iki yüzü olduğuna inanan bir anlayış söz konusudur bu akımda. Yunan ve Latin tarihi yerine kendi tarihlerine döner, kendi krallarının ve büyük insanların hikâyelerini anlatırlar. Bireysel, öznel ve liriktir bu akımın sanatçıları.

Bu parçada geçen "bu akımın" **ve** "kendisinden önceki akımın" **sözleri ile kastedilen edebî akımlar aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?**

A) Klasisizm - romantizm

B) Romantizm - klasisizm

C) Romantizm - realizm

D) Klasisizm - realizm

E) Natüralizm - realizm

5.
- **Philippe Soupault:** Bir gün gelecek, imalatın anatomik ürünleri ve ucuz konutlar en yüksek kentleri yok edecek.
- **Roger Vitrac:** Mermer amirali çağırır çağırmaz, kutup yıldızını görünce şaha kalkan bir at gibi topukları üzerinde döndü ve bana, hayatımı geçirmek zorunda olduğum bir yöreyi, şapkasının içinde gösteriverdi.
- **Paul Éluard:** Çok anlatılan bir hikâyedir anlatacağım, yeniden okuyacağım bir şiirdir: Yeşil kulaklarım ve kavrulmuş dudaklarımla, bir duvara dayadım sırtımı.
- **Joseph Delteil:** Heyhat! Kuşların erdemine inanırım ben. Tek bir tüy beni gülmekten öldürmeye yeter.
- **Louis Aragon:** Bir parti arasında, oyuncuların yanar döner bir punç kâsesinin çevresinde toplandıkları bir esnada, ağaca sordum kırmızı kurdelesi hâlâ duruyor mu diye.

Bu cümleler aşağıdaki edebî akımlardan hangisine örnek oluşturmaktadır?

A) Parnasizm B) Natüralizm C) Empresyonizm

D) Sürrealizm E) Sembolizm

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

6. "Yaşamımın öyküsü yapıtımın öyküsüdür." ---- kişisel deneyim ve gözlemlerini nesnel bir tavırla aktarır. İnsanın aşk, maddi hırslar gibi toplumdan topluma değişmeyen evrensel denebilecek yönlerini malzeme olarak alır ve her zaman her dönemde geçerli olabilecek bir söylem yaratmayı amaçlar. ---- akımının başyapıtlarından sayılan *Goriot Baba* ve *Vadideki Zambak*'ın hâlen okunuyor olması gibi… Onun okuyucuda gerçekçilik duygusu uyandırmak adına farklı romanlarda aynı kişileri farklı işlev ve önem derecelerinde kurgulaması, bu akımın zamanla başvurduğu tekniklerden biri olacaktır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Victor Hugo - Romantizm
B) Emile Zola - Natüralizm
C) Honoré de Balzac - Realizm
D) Baudelaire - Sembolizm
E) Proust - Modernizm

7. Kardan top namluları sürekli uğursuzluğun vadilerini bombalıyor. Yıllanmış cesetler, gökyüzünün çevreleri artık aşkın odası değillerdir. Gümüş gülümseyişli veba, platin çerçeveli pencereleri kuşatır. Eriyik durumunda olan madenler dev güvercinlerden sünger kâğıtlarının üstüne süzülürler: sonra ufalanmış olarak volkanlara ve maden ocaklarına doğru yollanılır. Kurşun kırıntıları, mermer kırıntıları, madenler ve karbonlar, hiç kimsenin dolaşmadığı yeraltı dünyası, siz ölümün ayaklarına düşmüş ruh değil misiniz?

Otomatik yazı yöntemiyle yazılan bu parça aşağıdaki edebî akımlardan hangisinin özelliklerini yansıtmaktadır?

A) Realizm B) Natüralizm C) Empresyonizm
D) Sürrealizm E) Sembolizm

8. Mantığın egemenliğinden kurtulamadık daha. Moda olarak sürüp giden salt akılcılık, deneyimize sıkı sıkıya bağlı olaylardan başkasını ele almaya izin vermiyor. Öte yandan mantığın amaçlarını gözden kaçırıyoruz. Deneyin kendisine sınırlar çizdiğini hepimiz biliyoruz. Deney, bir kafesin içinde dönüp duruyor. Onu kafesten çıkarmak gittikçe güçleşiyor. Sağduyu onun bekçiliğini yapıyor. Uygarlık ve ilerleme uğruna, kuruntu ve batıl inanç denebilecek ne varsa haklı ya da haksız, hepsi zihinden dışarı atıldı. Kullanışa uygun olmayan her araştırma biçimi aforoz edildi. Görünüşe bakılacak olursa düşünsel dünyanın en önemli parçalarından biri son yıllarda rastgele aydınlığa çıkarıldı. Kimsenin ilgileniyormuş gibi görünmediği bu parça bence çok önemlidir. Buluşları için Freud'a teşekkür etmeliyiz.

Bu parçada dile getirilen düşünceler, aşağıdaki sanatçılardan hangisi tarafından ortaya konmuş olabilir?

A) Emile Zola B) André Breton
C) Stendhal D) La Fontaine
E) Balzac

9. Seylan Adası'nda safir
bir kahkaha patlaması
En güzel samanların
RENGİ SOLMUŞ
KİLİTLER ALTINDA
terk edilmiş bir çiftlikte
GÜNDEN GÜNE
güzel
kötüleşiyor
Bir araba yolu
sizi bilinmeyenin kıyısına götürür
kahve
azizine vaaz veriyor

Bu dizeler aşağıdaki edebî akımlardan hangisine örnek oluşturmaktadır?

A) Parnasizm B) Natüralizm C) Klasisizm
D) Sürrealizm E) Realizm

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Edebî Akımlar - VI

1.

Edebî Akım	Temsilcisi	Eser
I	Victor Hugo	*Hernani*
Natüralizm	II	*Germinal*
Realizm	Gogol	III

Bu tabloda numaralanmış yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

	I	II	III
A)	Romantizm	Emile Zola	*Ölü Canlar*
B)	Sürrealizm	Daudet	*Müfettiş*
C)	Romantizm	Balzac	*Ana*
D)	Sürrealizm	Hemingway	*Vişne Bahçesi*
E)	Parnasizm	Maupassant	*Anna Karenina*

2. Gustave Flaubert, “Bende, biri çok konuşmaya, lirizme, kartalın pervasız uçuşlarına, cümlenin bütün tanılarına, düşüncenin doruklarına gönül veren; öteki elinden geldiğinde derinden derine inceleyen, onu didik didik eden, küçük olayı olsun büyük olayı olsun aynı güçle ortaya koymayı seven, meydana getirdiği şeyleri size hemen maddeten duyurmayı arzulayan birbirinden farklı iki insan var.” der.

Bu parçada Flaubert'in “biri” **ve** “öteki” **sözcükleriyle kastettiği kavramlar aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?**

A) Realist - romantik
B) Realist - sürrealist
C) Romantik - realist
D) Romantik - natüralist
E) Natüralist - realist

3. Öğretinin, tumturaklı sözlerin, yapma duygunluğun, nesnel tasvirin düşmanıyız. Düşünceye hissedilir bir biçim vermeye çalışırız, bu öyle bir biçim ki amacını kendinde bulmaz ve düşünceyi ifade ederken düşüncenin eseri kalır. Öbür yandan düşünce kendini dış andırışların şatafatlı sü slerinden hiç de yoksun edilmiş görmemeli çünkü bizim sanatımızın esas karakteri, kendiliğinden düşüncenin tasarımına kadar gitmemektedir. Bundan dolayı bu sanatta tabiat manzaraları, insan hareketleri, bütün somut olaylar, kendi kendilerine var olamazlar; bunlar, duyularımızla kavradığımız birtakım görünüşlerdir ki görevleri esas düşüncelere olan gizli ilişkileri göstermektir. Böyle bir estetiğe birtakım dar görüşlü okuyucuların yüklediği ibham düşüncesine hiç şaşmamalı. Ne diyebiliriz buna? Pindaros'un şiirleri, Shakespeare'in *Hamlet*'i, Flaubert'in *Tentation de Saint-Antoine* da aynı taşlamalara uğramamışlar mıydı?

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) İlk cümledeki “nesnel tasvirin” sözüyle parnasizm akımına gönderme yapılmıştır.
B) “Bizim sanatımızın” ifadesi ile sembolizm akımı kastedilmiştir.
C) Parçada ismi geçen sanatçılardan biri realizm akımının temsilcisidir.
D) Parçadaki düşünceleri ortaya koyan sanatçının daha çok didaktik şiiri tercih etmesi beklenir.
E) Ahmet Haşim, görüşleri verilen akımın Türk edebiyatındaki temsilcisidir.

4. Sanat için sanat prensibini benimseyen bu akımda, şiirin tek gayesi güzellik ve biçim mükemmeliyetidir. Akımın sanatçıları, güzele muhteva (içerik) ile varılamayacağını düşünerek şekil işçiliğine önem vermişler. “Kolay, sanatı öldürür.” fikrinden hareket ederek en çetin malzemeyi seçip bu güç malzeme üzerinde şekil işçiliği yapmaya çalışmışlardır. Şairin malzemesi dildir ve şair dile hâkim olmalıdır. Onlara göre, şiir bir emek ürünüdür.

Bu parçadaki altı çizili söz yerine aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi en uygundur?

A) sembolizmde
B) parnasizmde
C) natüralizmde
D) romantizmde
E) realizmde

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

5. XIX. yüzyıldan itibaren aşırı idealizm ve lirizm tepki çekmeye başlar ve romantizm yerini Batı sanatının önemli bir özelliği olan ---- ile onun daha radikal hâli ve ileri aşaması durumundaki ---- bırakır. Elektrik ve buharın keşfiyle sanayileşmede büyük mesafelerin katedilmesi, orta sınıfın ekonomik gücünün artmasına ve insanlar arasında materyalist bir dünya görüşünün yaygınlaşmasına zemin hazırlar. Bilim alanındaki gelişmeler, objektiflik ve bilimselliği her şeyin ölçüsü hâline getirir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

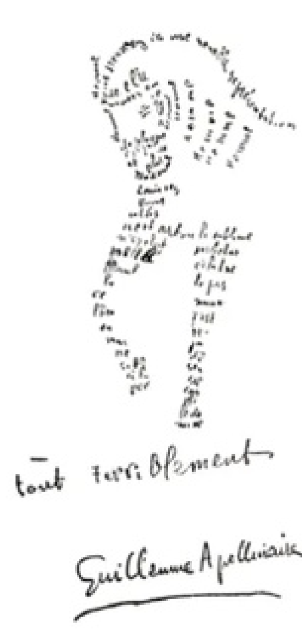
A) klasisizm - realizme
B) realizm - natüralizme
C) realizm - parnasizme
D) klasisizm - sembolizme
E) realizm - sembolizme

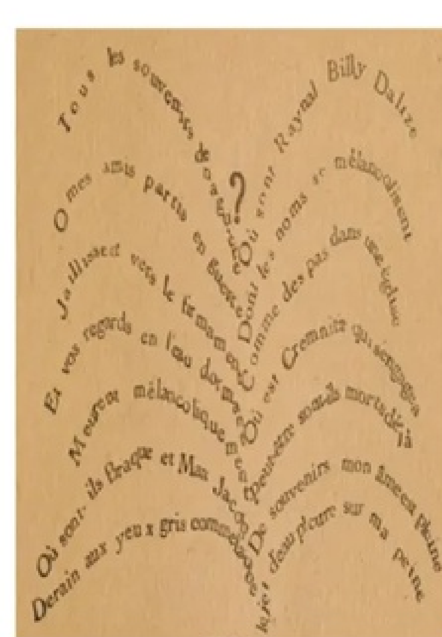
6. **Aşağıdaki özelliklerden hangisi parantez ( ) içindeki akımla ilgili değildir?**

A) Bilimsel ve deneysel gerçekliği esas alma **(natüralizm)**
B) Çevre betimlemelerini kişilerin psikolojilerini yansıtmak için kullanma **(realizm)**
C) Sadece seçkin ve olgun insanları anlatma **(klasisizm)**
D) Varlığın sanatçıda uyandırdığı izlenimleri anlatma **(empresyonizm)**
E) Bilinçaltını sanata uygulama görüşünü benimseme **(parnasizm)**

7.

Apollinaire'e ait bu görsel şiirler aşağıdaki edebî akımlardan hangisinin sanat anlayışını yansıtmaktadır?

A) Parnasizm
B) Natüralizm
C) Klasisizm
D) Kübizm
E) Realizm

8. Hayal ve duygunun merkezde olduğu ancak kendisinden önce bunu kullanan anlayışlara karşı bir tepkinin geliştirildiği bu akımda, dış dünya olduğu gibi algılanmaz. Önemli olan somut görüntülerin altında yatan ve sezgiyle kavranabilecek, imge düzeyinde yeniden üretilecek biçimdir. Dış dünyaya iç dünyadaki harmanlama ve dönüşümle ulaşabilmek, onların temel hedefidir.

Bu parçada söz edilen edebî akım aşağıdakilerin hangisidir?

A) Ekspresyonizm
B) Egzistansiyalizm
C) Klasisizm
D) Postmodernizm
E) Sembolizm

9. **Aşağıdakilerin hangisinde özellikle şiirde etkili olan akımlar bir arada verilmiştir?**

A) Sembolizm - parnasizm - fütürizm
B) Klasisizm - realizm - sürrealizm
C) Romantizm - natüralizm - parnasizm
D) Egzistansiyalizm - kübizm - realizm
E) Natüralizm - sembolizm - Dadaizm

10. İtalyan Şair Marinetti'nin (1876-1944), 1909'da Fransa'da yayımlanan bildirisiyle ortaya çıkmış olan, yaşamın sürekli bir değişim süreci içinde olduğunu, sanatın da yerleşik bütün kuralları bir yana bırakarak yaşamdaki bu hızlı değişmeye uygun yeni biçimler, yeni anlatım yolları ve olanakları bulmak gerektiğini savunan edebiyat akımıdır. Gelecekçilik anlamına gelen akımı Türk edebiyatında Nâzım Hikmet, bazı şiirleriyle temsil etmiştir.

Bu parçada söz edilen akım aşağıdakilerden hangisidir?

A) Fütürizm
B) Klasisizm
C) Romantizm
D) Dadaizm
E) Realizm

Doğru Yanlış Boş Net

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

- Antik Yunan Edebiyatı
- Latin Edebiyatı
- İspanyol Edebiyatı
- İtalyan Edebiyatı
- Alman Edebiyatı
- Rus Edebiyatı
- Fransız Edebiyatı
- İngiliz Edebiyatı

TEST • 7

• KAVRAMA •

1. Eserleri iyi dengelenmiş bir yapıya ve berraklığa sahiptir. Seçtiği temalar kozmik (evrene ilişkin) nitelik taşır. Fakat buna rağmen insana çok yakındır. Tanrı-insan ilişkisinin yanında hatta bundan daha da çok insanlar arasındaki ilişkinin karmaşıklığı üzerinde durmuştur. Tragedyalarının dokusu karmaşıktır. Kişileştirme *Antigone* ve *Elektra*'da olduğu gibi derinlikli ve ustalıklıdır. Şiiri ise Aiskhylos'a göre daha yumuşak, daha uyumludur. Yunan tragedyası onun eserlerinde kaynağındaki sadelikten uzaklaşmıştır. Koroyu 12 kişiden 15 kişiye çıkarır. Ancak onun korosu yine Aiskhylos'la kıyasladığımız zaman aksiyona daha az katılan ve geri planda kalan bir korodur. O, Yunan tragedya ozanları içinde gerçeği değil ideali yani olması gerekeni yansıtan bir yazar olarak karşımıza çıkar. Tragedyada üçüncü oyuncuyu getirdiği ileri sürülür. Sahne tekniğinde de birtakım yenilikler yapmıştır. Örneğin boyalı panoları getirmiştir.

Bu parçada söz edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Euripides
B) Sophokles
C) Aristophanes
D) Menandros
E) Seneca

2. Genelde "İngiltere'nin Ulusal Şairi" ya da "Avon'un Ozanı" olarak anılan ----, dünyanın en seçkin drama yazarı olarak kabul edilmektedir ve İngilizcede yazan en büyük yazar olduğu düşünülmektedir. Stratford-upon-Avon'da doğan efsane yazar, kariyerine Lord Camberlain's Men (Kings Men) isimli tiyatro şirketinin başına geçerek başlamış ve oldukça başarılı olmuştur. 23 Nisan 1616 yılında hayatını kaybeden sanatçı, en bilinen eserlerinin çoğunu 1589-1613 yılları arasında yazmıştır. Çoğunlukla tarihî ve komedi türünde olan oyunları 16. yüzyıl sonunda kültür ve sanatın zirvesine yükselmiştir. İngilizcenin en iyi ürünlerinden kabul edilen *Hamlet, Kral Lear, Othello* ve *Macbeth*'in, yazarın 1608'e kadar yazdığı trajedi türünün en iyi örneklerinden oldukları kabul edilmektedir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Shakespeare
B) Goethe
C) Bertolt Brecht
D) Molière
E) Aristophanes

3. *Persler, Thebai'ye Karşı Yediler, Yalvarıcılar, Agamemnon, Adak Sunucuları* ve *Eumenidler* gibi tragedyalarının ana teması adalettir. Ona göre tanrılar ve tanrıçalar, ölümlülerin daha iyi bir konuma ulaşma isteklerini zaman zaman aşırı gurur göstergesi sayarak bundan hoşnut olmamışlardır. Tanrısal varlıkların adaleti sürdürme yöntemi, insanları kendi gururları yüzünden çöküşe gidecek şekilde aldatmak olmuştur. Adaletsiz davranan insanlar her zaman doğrudan cezalandırılmazdı; bazen bu cezayı suçlunun soyunun devamı çekerdi. Adalet tanrısı Zeus, onun eserlerinde temel figür olarak yer alır.

Bu parçada söz edilen tragedya yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Euripides
B) Racine
C) Corneille
D) Aiskhylos
E) Sophokles

4. **Aşağıdakilerden hangisi Racine'in tiyatro eserlerinden biri <u>değildir</u>?**

A) *Andromak*
B) *Iphigenie*
C) *Horatius*
D) *Phaidra*
E) *Ester*

5. **Aşağıdaki sanatçı-eser eşleştirmelerinden hangisi <u>yanlıştır</u>?**

A) Victor Hugo - *Hernani*
B) Gogol - *Vişne Bahçesi*
C) Molière - *Cimri*
D) Aiskhylos - *Zincire Vurulmuş Prometheus*
E) Samuel Beckett - *Mutlu Günler*

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

6. Fransız şair, romancı ve oyun yazarıdır. Çocukluğu siyasi karışıklığın olduğu bir dönemde geçti. Babasının subay olması sebebiyle çocukluk seneleri seyahatlerde geçti. Onun Fransa'daki ünü ilk olarak şiirlerinden sonra da romanlarından ve tiyatro oyunlarından gelir. Romantik akıma olan ilgisi gençlik yıllarında başladı. François-René de Chateaubriand'ın düşüncelerinden ve eserlerinden etkilendi. Şiirleri, romanları ve piyesleri yanında düzyazıları da bulunan yazarın *Sefiller* adını taşıyan romanı dünyaca tanınmıştır.

Bu parçada söz edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ernest Hemingway B) Honoré de Balzac
C) Goethe D) Victor Hugo
E) Henry James

7. **Aşağıdaki eser-yazar eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?**

A) *Goriot Baba* - Honoré de Balzac
B) *Madam Bovary* - Gustave Flaubert
C) *Germinal* - Emile Zola
D) *Parma Manastırı* - Stendhal
E) *Babalar ve Oğullar* - Goethe

8. ----, romantizm akımının etkili olduğu bir dönemde yaşamasına rağmen gerçekçiliğin öncüleri ve kurucuları arasında yer almıştır. Özellikle toplumun yaşadıklarını yansıtarak hayattaki zıtlıkları, çelişkileri anlatmıştır. İnsan tek başına olduğunda değil toplumla birlikte anlam kazanır. Yazar, insanı yaşadığı çevreyle birlikte bir bütün olarak ele almıştır. En tanınan eseri *Kırmızı ve Siyah* adlı romanıdır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Stendhal B) Balzac C) Tolstoy
D) Turgenyev E) Hemingway

9. Dünya edebiyatında en çok okunan ve en güzel serüven romanı sayılan eser, Defoe'nun en önemli romanıdır. Romanda ıssız bir adada yirmi sekiz yıl yaşayan, bir başına doğanın acımasız koşullarıyla didişerek bütün gereksinimlerini karşılayan bir insanın serüveni anlatılmıştır. Başka bir deyişle doğayla insanın savaşımını göstermiştir Defoe. Bireyin kendisine güvenerek her türlü güçlüğü yenebileceğini yalın, duygusallıktan uzak, gerçekçi bir anlatımla işlemiştir.

Bu parçada söz edilen roman aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Vadideki Zambak* B) *Oliver Twist* C) *Salambo*
D) *Robinson Crusoe* E) *Diriliş*

10.

Yazar Adı	Eser Adı	Ulus Adı
I	*Budala*	Rus
John Steinbeck	II	Amerikan
Schiller	*Wilheim Tell*	III

Bu tabloda numaralanmış yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

	I	II	III
A)	Tolstoy	*Karamazov Kardeşler*	İtalyan
B)	Dostoyevski	*Gazap Üzümleri*	Alman
C)	Puşkin	*Don Kişot*	Fransız
D)	Balzac	*Fareler ve İnsanlar*	Yunan
E)	Emile Zola	*Toprak*	İspanyol

11. **Aşağıdakilerden hangisi edebî türü bakımından ötekilerden farklıdır?**

A) *Nana* B) *Büyük Ümitler* C) *Faust*
D) *Harp ve Sulh* E) *Vişne Bahçesi*

Doğru Yanlış Boş Net

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

1. **Harpagon:** Dur, neler aşırdın bakalım! Bir arayalım!
La flèche: İnsan nenizi aşırabilir sizin?
Harpagon: Gel hele, bir bakalım. Aç şu ellerini!
La flèche: Buyrun!
Harpagon: Aç öteki elini de.
La flèche: Ötekini mi?
Harpagon: Evet ya! Ötekini.
La flèche: Buyrun! İşte öteki!
Harpagon: *(Pantolonunu göstererek)*
Şurada bir şey yok mu, şurada?
La flèche: Kendiniz bakın.
Harpagon: *(Pantolonun dize yakın şişkin yerlerini yoklar.)*
Bu bol pantolonlar tam hırsızlara göre:
Çal çal içine doldur. Topunu asmalı böyle pantolon giyenlerin!

Bu oyun komedyanın

I. konuların günlük yaşamdan alınması,
II. kişilerin halk tabakasından seçilmesi,
III. sıradan ve bayağı bir dil kullanılması,
IV. vurma ve yaralama olaylarının sahnede gösterilmesi

özelliklerinden hangilerini taşımamaktadır?

A) Yalnız II B) Yalnız IV C) I ve II
D) II ve IV E) III ve IV

2. ----; İrlandalı oyun yazarı, eleştirmen ve şairdir. 20. yüzyıl deneysel edebiyatının önde gelen yazarlarından biridir. James Joyce'un takipçisi olduğu için "son modernistlerden", daha sonraki pek çok yazarı etkilemiş olduğu için de "ilk postmodernistlerden" biri olarak değerlendirilir. Sanatçı ayrıca Martin Esslin'in "Absürt Tiyatro" olarak adlandırdığı akımın en önemli yazarı sayılmaktadır. Eserlerinin çoğunu Fransızca ya da İngilizce yazıp diğer dile kendisi çevirmiştir. En bilinen eseri *Godot'yu Beklerken*'dir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Samuel Beckett B) Bertolt Brecht
C) Henrik Ibsen D) Anton Çehov
E) Arthur Miller

3. İki dünya savaşı arasında, sanat alanında bir farklılık yaşanmaya başladı: Artık doğalcı-gerçekçi akımlar pek de rağbet görmüyor, göz önünde olandan çok onun derininde olanı anlatmak önem kazanıyordu. Bunun tiyatro sanatına yansıması da epik tiyatro türü olarak şekillenecekti. Söz konusu epik tiyatro akımının kuramını belirleyen ve ilk uygulamasını yapan ise Alman şair, oyun yazarı ve tiyatro yönetmeni ---- oldu. Ona göre seyirci öncelikle "seyirci" kalmak zorundaydı. Çünkü tiyatro "öğretici" olmalıydı. Seyirci de öğrenmek için geldiği tiyatroda, konuya dışarıdan bakmalıydı. Bunu başarabilmesi için oyuncular da seyirciye yardım etmeli ve onlara "seyirci olduklarını" hatırlatmalıydı.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Henrik Ibsen B) Friedrich Schiller
C) Bernard Shaw D) Carlo Goldoni
E) Bertolt Brecht

4. **Aşağıdaki sanatçı-eser-ulus eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?**

A) Bernard Shaw- *Kırgınlar Evi* - Alman
B) Çehov - *Vanya Dayı* - Rus
C) Molière - *Cimri* - Fransız
D) Victor Hugo - *Cromwell* - İtalyan
E) Shakespeare - *Romeo ve Juliet* - İngiliz

5. Komedyaları dikkat çekici bir üslup yelpazesine sahiptir; söylev, hukuk, lirik şiir, tragedya söylemlerini kolaylıkla yankılar. Komedyasının hem yergici hem de lirik olduğunu söylemek az gelir. Hırçın öfkeyle yüklü, alay ve sövgülerle dolup taşan, ders veren, hem güçlülerin hem de halkın tüm kusurlarını yüzlerine çarpabilen, en bayağı pisliğe bulanan bu komedya müstehcenlikten hoşlanır, bunu şiirle taçlandırır. Başkişileri genellikle dürüst, saf çiftçilerdendir. *Kömürcüler, Atlılar, Bulutlar, Eşek Arıları, Kuşlar* eserlerinden birkaçıdır.

Bu parçada söz edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Menandros B) Euripides C) Seneca
D) Aristophanes E) Molière

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

6. Aşağıdaki açıklamalardan hangisi parantez ( ) içindeki yazarla örtüşmemektedir?

A) *Graziella* ve *Raphael* adlı romanları aşk ve doğa ögeleri üzerine oturtulmuştur. ***(Lamartine)***

B) Romanın kahramanı Jean Valjean, pişmanlık ve uğraşma sayesinde yükselen bir ruhu yansıtan bir tiptir. ***(Victor Hugo)***

C) İnsanoğlunun kötülükle, daha doğrusu doğanın kötü güçleriyle savaşını *Moby Dick* romanıyla destanlaştırmıştır. ***(Thomas Hardy)***

D) *Madam Bovary*, kent soylu yaşamın, insanı nasıl emip bitirdiğini, gücünü ve mutluluk özlemlerini nasıl tükettiğini gösterir bize. ***(Gustave Flaubert)***

E) *Oliver Twist*'te zenginlerle yoksullar arasındaki dengesizliğe ayna tutmuş, çocukluğundan beri yakından tanıdığı yoksul kesimlerin dertlerini ve sıkıntılarını dile getirmiştir. ***(Charles Dickens)***

7. Yazarın *Dava* adlı bu yapıtı yitirilmişliğe ayna tutarak gücü elinde bulunduranların bir yaşamı sessiz ve rahatça nasıl ortadan kaldırdığını yansıtır.

Bu cümlede söz edilen romanın yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Franz Kafka
B) Umberto Eco
C) Marcel Proust
D) Italo Calvino
E) Vladimir Nabokov

8. Roman, toprak köleliğinin hüküm sürdüğü Çarlık Rusya'sına tutulmuş bir ayna gibidir. Romanında tipleştirdiği, ölü canlar satın alarak kendisini zengin gibi göstermeye çalışan Çiçikov'un çevirdiği dolaplar tam bir gerçekçilikle çizilmiştir. Karakterlerin çizimindeki bu gerçekçiliği onun *Mirgorod Öyküleri*'ndeki kahramanların verilişinde de görürüz. *Taras Bulba* destan niteliği ağır basan tarihsel romanıdır.

Bu parçada söz edilen roman ve yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Ölü Canlar* - Nikolay Gogol
B) *Oblomov* - Gonçarov
C) *Babalar ve Oğulları* - Ivan Turgenyev
D) *Ölü Bir Evden Anılar* - Dostoyevski
E) *Geçmiş Zaman Peşinde* - Marcel Proust

9. Anamalcı düzenin yarattığı iç savaşları, uluslararası savaşları *Silahlara Veda, Çanlar Kimin İçin Çalıyor?* adlı romanlarında işlemiştir. Savaşın yıkımlarını yansıtmakla kalmamış, savaşın gerekliliği ve haklılığı düşüncesini de yıkmıştır temelinden. Yıktığı ve karşısına dikildiği bu düşüncenin yerine sınırsız bir doğa ve yaşam sevgisini, tutkusunu koymak istemiştir; öte yandan toplumun acımasız baskısı karşısında insanın direnme gücünü artırma, yaşamın tüm adaletsizliğine karşın insanın boyun eğmeme gerekliliğini vurgulamıştır.

Bu parçada söz edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

A) John Steinbeck
B) Ernest Hemingway
C) Charles Dickens
D) Victor Hugo
E) Thomas Mann

10-11. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Lev Nikolayeviç Tolstoy, Fyodor Mihayloviç Dostoyevski, Ivan Turgenyev Nikolay; Stendhal, Balzac; Charles Dickens XIX. yüzyılın önemli yazarları arasında yer alırlar.

10. Bu cümlede adı geçen yazarların ait olduğu uluslar aşağıdakilerin hangisinde bir arada verilmiştir?

A) Rus - Fransız - İngiliz
B) İtalyan - İngiliz - İspanyol
C) Yunan - Rus - Fransız
D) Rus - İtalyan - İspanyol
E) İtalyan - Fransız - İngiliz

11. Aşağıdaki eserlerden hangisi bu cümlede adı geçen yazarlardan birine ait değildir?

A) *Savaş ve Barış*
B) *Suç ve Ceza*
C) *Ölü Canlar*
D) *İki Şehrin Hikâyesi*
E) *Kırmızı ve Siyah*

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Bu testte 20 Türk Dili ve Edebiyatı sorusu vardır.

1. Geçmişin bütün sanat kuralları bir yana bırakılarak hayatın sürekli hareketine uygun yeni biçimler ve yeni anlatım yolları bulmak; sanatın her dalına dinamizmi, makineyi ve hızı sokarak geleceğe yönelmek amacını güden sanat akımıdır. Bu akıma göre şiirde geleneğe bağlı ölçü ve nazım biçimleri atılmalıdır. Üslup, yeni hayata egemen olan sanayi ve makinenin dinamizmine ve hızın güzelliğine uygun olmalıdır. Durağan bir güzelliğin anlatım aracı olan geleneksel dil bilgisi ve söz dizimi kuralları kırılarak şiirde sözcükler özgür bırakılmalıdır.

Bu parçada söz edilen edebî akım aşağıdakilerden hangisidir?

A) Realizm
B) Egzistansiyalizm
C) Fütürizm
D) Parnasizm
E) Empresyonizm

AYT - 2024 ÖSYM

2. ---- akımında sanatkâr; hayat, insan ve tabiat karşısında objektiftir. Onlar bireyin duygu ve hayallerinin esas olduğu lirik ve romantik şiirin yerine nesnel bir şiir isterler. Bu bakımdan dış dünyanın güzelliklerini açık bir nesnellik içinde anlatmayı tercih ederler. ---- akımında ise sanatkâr görülenin ve algılananın dışına çıkar. Onlara göre tabiatta duyularımızla algıladığımız her nesne, bir varlık özünün dış görüntüsünden başka bir şey değildir. Asıl gerçek ise söz konusu görüntünün arkasında gizlidir. Sanatkârın görevi de gizli manayı eserinde vermesi, en azından sezdirmesidir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Natüralizm - Romantizm
B) Realizm - Sürrealizm
C) Parnasizm - Sembolizm
D) Realizm - Romantizm
E) Parnasizm - Natüralizm

AYT - 2023 ÖSYM

3. XX. yüzyılın toplumlarda yarattığı travma ve güvensizlik hislerinin bir neticesi olarak ortaya çıkan bu akım, aklı reddederek hayal ve ötesini işlemeyi amaçlar. Sanatın pek çok alanında özellikle şiirde etkili olan bu akımın savunucularına göre akıl yoluyla kurulmuş sistemler ve düşünce biçimleriyle, bilinçaltının ortaya çıkması mümkün değildir. Bu yüzden akıl perdelemesinden kurtulup içinden geldiği gibi anlatmak, her türlü estetik ve ahlaki kaygıdan sıyrılıp düşüncelerini sağaltmak bu akımı benimseyen sanatçıların en önemli dayanağıdır. Sanatçılar bunu yaparken de rüyanın gücünden, daha önce ihmal edilen çağrışım biçimleri ve çıkarsız düşünceden yararlanarak tarif edilmesi ve anlaşılması zor imge, dil ve biçimlere başvurur.

Bu parçada söz edilen edebî akım aşağıdakilerden hangisidir?

A) Egzistansiyalizm
B) Dadaizm
C) Sembolizm
D) Sürrealizm
E) Empresyonizm

AYT - 2022 ÖSYM

4. Bu akımın “gerçek” anlayışı bizi nesneleri olduğu gibi değil olması gerektiği gibi, nesnenin kendisini değil manalarını vermeye çalışan bir gerçekçilikle yüz yüze getirir. Bu da doğal olarak soyutlama ve simgelemenin kapısını aralar. Zira dışarıdan görünen gerçek, özgün olamaz. Gerçek bizim tarafımızdan yaratılmalıdır. Nesnenin anlamı onun görüntüsünün arkasında saklıdır. Bir olaya inanarak, onu düşleyerek veya belgeleyerek doyuma eremeyiz. Gerçeği sanatkârın iç dünyasında bulan ve bu sebeple iç gözlem üzerinde yoğunlaşan bu sanat akımı, doğal olarak bütünüyle ferdiyetçidir. Bu noktada insanı içinde yaşadığı toplumdan hatta kendinden bile soyutlar. Geriye sadece iç ben/ruh kalır.

Bu parçada söz edilen edebî akım aşağıdakilerin hangisidir?

A) Ekspresyonizm
B) Realizm
C) Natüralizm
D) Klasisizm
E) Egzistansiyalizm

AYT - 2021 ÖSYM

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

5. ---- akımında yüreğimize kitap sayfalarından ulaşılmak istenir. Bize duyurulan her heyecanın eski, çok eski bir yazardan yapılan alıntıyla doğrulanması gerekiyor gibidir. ---- akımında ise doğrudan doğruya yüreğimize, yücelik duygumuza seslenilir. İşte aradaki büyük fark bence budur.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Klasisizm - Romantizm
B) Realizm - Romantizm
C) Realizm - Sembolizm
D) Natüralizm - Sembolizm
E) Klasisizm - Natüralizm

AYT - 2020 ÖSYM

6. Mantığın egemenliğinden kurtulamadık daha. Uygarlık, bilimsellik ve ilerleme uğruna, insan psikolojisinin ve zihninin açıklanamaz karmaşıklığı görmezden gelindi. Mantığa uygun olmayan ve belli bir amaca hizmet etmeyen tüm yöntemler aforoz edildi. Düşüncenin çıkar gözetmez oyununa, rüyanın ve çağrışımın sınırsız gücüne bugüne değin önem verilmedi; insan ruhunu ve gerçekliğini anlamak için bunlara yönelmenin zamanı geldi. Bugüne kadar şiirin görmezden geldiği bilinç dışı bütün alanları şiirin içine çekmek için buradayız.

Bu parçada dile getirilen düşünceler, aşağıdaki edebî akımlardan hangisi ile ilişkilendirilebilir?

A) Fütürizm
B) Dadaizm
C) Sürrealizm
D) Sembolizm
E) Egzistansiyalizm

AYT - 2019 ÖSYM

7. Roman yazarı, bilimsel metotları uygulayan bir deneycidir. O, sadece gözlem yapılarak öğrenilebilecek şartları kaydetmez, bireyin çevre şartlarıyla mücadelesini sebep sonuç ilişkisi içinde vererek başlangıçta oluşturduğu hipotezi ispatlamak zorundadır. Onun için en önemli şey, insan tabiatını objektif bir biçimde gözlemlemek, belli biyolojik kalıtımla doğan bir kişinin belli sosyoekonomik şartlar içinde kaderinin ne olacağını incelemektir.

Bu parçada söz edilen edebî akım aşağıdakilerden hangisidir?

A) Romantizm
B) Realizm
C) Natüralizm
D) Sembolizm
E) Sürrealizm

AYT - 2018 ÖSYM

8.
- İnsanın iç dünyasında olup bitenlerin yeniden yorumlanarak yazıya geçirilmesi esastır.
- Akımın sanatçıları realist ve natüralist sanatçıların nesnel, deneysel gerçeklik anlayışını benimsemezler.
- Şiirsel bir üst dil kurgusu oluşturulmaya çalışılır ve ahenge önem verilir.

Bu özelliklere sahip edebî akım aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sembolizm
B) Klasisizm
C) Romantizm
D) Fütürizm
E) Dadaizm

9. ---- akımının en önemli temsilcilerinden biri olan ----, *İnsanlık Komedyası* adlı eserinin ön sözünde bu akımı yansıtan şu düşünceleri ortaya koyar: "Rastlantı dünyanın en büyük romancısıdır. Verimli olmak için onu incelemek yeterli. Fransız toplumu tarihçi, bense onun yalnızca yazmanı olacaktım. Erdemsizliklerle erdemlerin dökümünü yaparak, tutkuların yol açtığı belli başlı olayları bir araya getirerek, karakterleri çizerek, toplumun yaşadığı belli başlı olayları seçerek, homojen birçok karakterin çizgilerinin bir araya getirilmesiyle oluşturulan tipler yaratarak, birçok tarihçinin yazmayı unuttuğu tarihi, törelerin tarihini yazmayı belki de başarabilecektim."

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

A) Romantizm - Victor Hugo
B) Realizm - Flaubert
C) Natüralizm - Stendhal
D) Realizm - Balzac
E) Natüralizm - Emile Zola

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

10-11. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Mahrem'de, iç içe geçen dairesel bir zaman anlayışı ve her şeyin aslında birbiriyle bağıntılı olduğu ilkesini, metinler arasılıktan da yararlanıp, görme fikri üzerine kurarak işlemiştir. Romanın kahramanı aşırı şişman genç kızla onun cüce sevgilisinin çizdikleri tablo da âdeta oturmakta oldukları evin, neredeyse yüz yıl önce kurulan zıtlıkların sergilendiği çadırın seyirliklerinin mirasçıları gibidirler. Bir tarafta görülmenin her şey olduğunu düşünen cüce, diğer tarafta ise mümkün mertebe görünmemeye çalışan şişman bir kız. Kız öyle şişmandır ki her şey ona yemeği hatırlatır. Renkler ancak bir yiyeceği çağrıştırır ve o yiyecekle adlandırılırken bir durumu da en iyi anlatan bir başka yiyecek olacaktır.

10. Aşağıdakilerden hangisi bu parçada romanı tanıtılan yazara ait eserlerden biridir?

A) *Cevdet Bey ve Oğulları*
B) *Heba*
C) *Pinhan*
D) *Unutma Bahçesi*
E) *Yedinci Gün*

11. Bu parçada söz edilen roman aşağıdaki edebî akımlardan hangisinin özelliklerini taşımaktadır?

A) Klasisizm
B) Postmodernizm
C) Realizm
D) Natüralizm
E) Parnasizm

12. Edebiyatta ----; doğanın yapaylığa, duygunun usa, basitliğin görkemliye, inancın kuşkuculuğa tepkisidir. Bu akım doğaya, eski uygarlıklara saygılı saf, kuşkusuz bir gelecek için yeni bir heyecanın oluşmasını ifade eder. Bu ifade de soylu Yunanlının, erdemli Romalının ve dindar Orta Çağ şövalyesinin keşfedilmesinde rol oynar.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) realizm
B) sembolizm
C) romantizm
D) klasisizm
E) parnasizm

13-14. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Ozan ne bir gerçek habercisidir ne bir yasa koyucudur. Ozanın dili "nesir" gibi anlaşılmak için değil fakat duyulmak üzere oluşturulmuş, musiki ile söz arasında, sözden çok musikiye yakın ortalama bir dildir.

13. Aşağıdaki sanatçılardan hangisinin bu parçadaki görüş doğrultusunda eser verdiği söylenebilir?

A) Mehmet Âkif Ersoy
B) Ahmet Haşim
C) Fazıl Hüsnü Dağlarca
D) Mehmet Emin Yurdakul
E) Cahit Külebi

14. Bu parçadaki düşünceler aşağıdaki edebî akımlardan hangisinin ilkelerini taşımaktadır?

A) Parnasizm
B) Sembolizm
C) Romantizm
D) Dadaizm
E) Natüralizm

15. Yoksulluk yüzünden ekmek çalarken yakalanıp kürek cezasına mahkûm edilen Jean Valjean'ın serüvenini anlatan bu roman, suçun bireyde değil toplum düzeninin bozukluğunda olduğu görüşü üzerine kurulmuştur.

Bu parçada söz edilen roman, aşağıdaki edebî akımlardan hangisinin etkisinde yazılmıştır?

A) Realizm
B) Romantizm
C) Natüralizm
D) Sembolizm
E) Egzistansiyalizm

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

16. ----, şiiri salt biçim olarak görürler. Bu nedenle biçim güzelliğini her şeyin üstünde tutarlar. Yine aynı nedenlerle ölçü ve uyağa çok önem vermişler, ritmi ön plana çıkarmışlardır. Sözcüklerin bir arada kullanılmasından doğacak müziği de şiir için gerekli görmüşlerdir. Romantizme tepki olarak doğduğu için bu akımda duygunun yerini düşünceler almış, şairler şiirde ayrıntılı ve nesnel betimlemelere yer vermişler, duygusallığı reddetmişlerdir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Sembolistler
B) Realistler
C) Parnasyenler
D) Empresyonistler
E) Natüralistler

17. 1990'lardan itibaren yaygınlık kazanan ---- romanda, bütün kapılar boşluğa açılır. Bilim, teknoloji ve ideolojiler eksenine toplanan modern değerlere şüphe duymaya başlayan bu anlayış, rasyonel dünya görüşüne karşı koyacak bir merkez kuvveti olmadığı için değerleri eşitleme yoluna gider. Tarih ile tarih dışı, mekân ile mekân dışı, dinsel ile din dışı, olgu ile tasavvur, ahlak ile ahlaksızlık kısaca her şey, her değer, birbirine karşı üstünlüğünü veya yenilgisini kaybeder. Orhan Pamuk, Oğuz Atay gibi isimler bu türde eser vermiştir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) büyülü gerçekçi
B) toplumcu gerçekçi
C) sürrealist
D) postmodern
E) realist

18. I. Eflatun, metafizik ve politika sistemini oluştururken dilin güzelliğine ve üsluba önem vermiştir.

II. Yunan filozoflarının çoğu, soyut fikirler üzerinde belagat sahibi hatip insanlardır.

Bu cümlelerden çıkarılabilecek ortak yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Felsefe, edebiyatı besleyen en önemli kaynaklardan biridir.
B) Felsefe en güçlü bağını edebiyatla kurmaktadır.
C) Edebiyat, bir anlatım aracı olarak felsefeye hizmet etmektedir.
D) Felsefi fikirler ancak edebî bir dille açıklığa kavuşur.
E) Dil, felsefe ve edebiyatın kesiştiği tek alandır.

19. Ekspresyonistler, hem yüzeydeki gerçekliğe ve toplumsal sorunlara olan sadakatleriyle ---- hem de hayal dünyalarına ait cennetlerinin güzelliğine ve hayaline tapınmasıyla ---- reddettiler. Bazı ortak kaygıların paylaşılmasına rağmen ekspresyonistler, modern makineler ve sanayi toplumunun ürünleri karşısında büyülenen ---- de kabullenmiyorlardı.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) realistleri - romantikleri - sembolistleri
B) natüralistleri - romantikleri - parnasistleri
C) romantikleri - parnasistleri - realistleri
D) natüralistleri - sembolistleri - fütüristleri
E) romantikleri - natüralistleri - fütüristleri

20. Sanat, yalnızca en coşkun tutku anlarını ifade etmekle kalmaz. Farklı duygular, günlük hayatın bizi göremeyecek kadar kaba ya da uğraşılarla yüklü hâle getirdiği düşünce incelikleri, söylenmesi pek çiğ kaçacak sözler, yapılması pek yersiz kaçacak işler, hepsi sanatla canlanır. Sanat yaşantıyı yakalayıp tutar; onu belleğe, belleği anlatıma, malzemeyi biçime dönüştürür. Anlatılmak istenen her şey; seslerle, sözlerle ve boyalarla yeni bir dünya oluşturacaktır. Bu, anlatılmak isteneni biçimlendirmektir. Bu etkinlik içinde yaşam yeni bir dile, yeni bir anlatıma kendi dilinden daha güçlü bir dile, bir anlamlılığa kavuşur.

Bu parçadan aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

A) Sanatta biçimlenen yaşamdır.
B) Her sanat eseri biriciktir.
C) Sanat, estetik üzerine temellenir.
D) Sanatın temel konusu insandır.
E) Sanat en temel gereksinimdir.

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

- Şölen
- Yuğ
- Ozan
- Baksı
- Sav
- Şaman
- Koşuk
- Sagu

TEST • 9

KAVRAMA

1. Türk edebiyatı;

I. İslamiyet'ten önceki Türk edebiyatı,
II. İslamiyet'in etkisi altındaki Türk edebiyatı,
III. Batı medeniyeti etkisi altındaki Türk edebiyatı

olmak üzere üç ana döneme ayrılır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin ötekilerden farklı bir döneme ait olduğu söylenebilir?

A) Vahdetün şarabından
Bir cür'a nûş edeyin
Enel Hak çağıruban
Dara gireyin Mevlâ

B) Kâtibi içelden câmı
Mest olup geçer eyyâmı
Şaşkın sel gibi müdamı
Çağlayup gezer yürürüm.

C) Hak'tan bir inayet gelir ererse
Meclisimiz son demine varırsa
Eğer dost köyüne yolun uğrarsa
O yârin hâlini sor seher yeli

D) Türlük çeçek yarıldı
Barcın yadım kerildi
Uçmak yeri körüldi
Tumlug yana kelgüsüz

E) Meydân-ı mahebbette ne tozlar koparır
Binsün biricik semend-i nâza tenhâ
Hakkumda burâk-ı 'âtifet sürmek içün
İtdüm o şeh-i hüsne üzengi ihdâ

2. **Sözlü Dönem Türk şiiri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?**

A) Nazım birimi dörtlüktür.
B) Hece vezni ve daha çok yarım kafiye kullanılmıştır.
C) Ana tema yiğitlik, yurt ve tabiat sevgisi, büyüklere saygıdır.
D) Şiirler kopuz denen saz eşliğinde söylenmiştir.
E) Şiirlerde sanatsal söyleyiş öne çıkarılmıştır.

3. İslamiyet öncesi Türk edebiyatının genel özelliklerini şöyle özetleyebiliriz:

I. Yabancı etkilerden uzak bir edebiyattır.
II. Dili saf Türkçe olup yabancı kelime yok denecek kadar azdır.
III. Eserler atlı göçebe hayatının özelliklerini yansıtır.
IV. Şiirler dönemin hükümdar ve din büyükleri tarafından yazılmıştır.

Buna göre numaralanmış ifadelerden hangileri <u>yanlıştır</u>?

A) Yalnız II B) Yalnız IV C) I ve II
D) II ve IV E) III ve IV

4. **Aşağıdakilerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?**

A) Uyak düzeni aaab şeklinde olan sagular, yedili hece ölçüsüyle söylenir.
B) Koşuklar, toy ya da şölen adı verilen törenlerde söylenir.
C) Eski Türklerde şairler; baksı, kam, ozan gibi adlarla anılmıştır.
D) Sagularda çoğunlukla aşk, kahramanlık ve doğa teması işlenir.
E) Savların çoğu ölçülü ve uyaklı manzume parçalarıdır.

5. Türklerin, İslamiyet'i kabulünden önceki şairlere verilen isimler birbirlerinden farklı olsa da genel olarak işlevleri benzerdir. Bu kişiler bir şairdir. Bununla birlikte gökteki tanrılara kurbanlar sunan, kötücül varlıklardan gelebilecek kötü şeyleri engelleyebilen, bazı ölülerin ruhlarını gökyüzüne göndererek hatıralarını yaşatabilen, bazılarını ise yerin karanlıklarına gönderebilen; şairliği ile birlikte sihirbaz, dansçı, müzisyen, hekim gibi birçok ünvana sahip kişilerdir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen isimlerden biri <u>değildir</u>?

A) Ozan B) Âşık C) Baksı
D) Kam E) Şaman

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

6. Tünle bile göçelim
Yamar suwın keçelim
Ternük suwın içelüm
Yuwga yagı uwulsun

(Geceleyin göçelim
Yamar suyunu geçelim
Kaynak suyunu içelim
Ta ki belamıza uğrayan düşman elimizde ufalansın)

Bu dörtlükten hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Yarım uyak kullanıldığı
B) Nazım türünün koşuk olduğu
C) 7'li hece ölçüsüyle söylendiği
D) Yuğ törenlerinde söylendiği
E) Düz uyaktan yararlanıldığı

7. Telim başlar yuwuldı met
Yagı andın yawuldı met
Küçi anın kewildi met
Kılıç kınka küçin sığdın

(Yiğitlerin başları yuvarlandı; bunun üzerine düşmanın öfkesi yatıştı ve gücü zayıfladı. Kılıç, üzerinde duran kanlar yüzünden kına ancak kuvvet kullanılarak sığdı.)

Bu dörtlüğün teması aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ölüm B) Yurt sevgisi C) Kahramanlık
D) Başkaldırı E) Doğa

8.
- Hece ölçüsü kullanılır.
- Yuğ adı verilen matem törenlerinde söylenir.
- Ölen kişinin kahramanlıkları, cömertliği, faziletleri anlatılır.
- aaab, cccb şeklinde kafiyelenir.

Bu özelliklere sahip nazım şekli aşağıdakilerden hangisidir?

A) Koşuk B) Sagu C) Semai
D) Varsağı E) Türkü

9. Urunçak alıp germedi
Alımlıg körü armadı
Adaşlık üze turmadı
Kalın eren tirgeşür

(Emaneti almaktan, hak sahibini görmekten ve onu oyalamaktan mahzun olmadı. Dostluğu devam ettirmedi. Şimdi büyük bir ordu yığarak bana doğru yöneldi.)

Bu dizelerle ilgili;

I. rediften yararlanıldığı,
II. zengin uyağa yer verildiği,
III. "aaab" biçiminde uyaklandığı,
IV. İslamiyet'in etkisini taşıdığı

ifadelerinden hangileri söylenemez?

A) Yalnız I B) Yalnız IV C) I ve III
D) II ve III E) II ve IV

10. Hazar ötesi Türkmenleri arasında
İki telli tambur çaldım
--I-- okudum
--II-- dediler adıma
At bindim Asya bozkırlarında
Hanların
Hakanların yanında bulundum
--III-- yaylattım kucağımda
--IV-- dediler adıma

Bu manzum parçada numaralanmış yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

	I	II	III	IV
A)	Koşuklar	Baksı	Kopuz	Ozan
B)	Sagular	Oyun	Kopuz	Âşık
C)	Koşuklar	Ozan	Bağlama	Şaman
D)	Semailer	Kam	Çöğür	Ozan
E)	Sagular	Şaman	Bağlama	Âşık

Doğru Yanlış Boş Net

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

İslamiyet Öncesi ve Geçiş Dönemi Türk Edebiyatı - II

EAPS13EDB25-043

TEST • 10

• PEKİŞTİRME •

1. Aşağıdakilerden hangisi Geçiş Dönemi Türk şiirinin özelliklerinden biri değildir?

A) Dilde Arapça ve Farsça kelimeler görülmeye başlanmıştır.

B) Uygur alfabesi yanında Arap alfabesi de kullanılmıştır.

C) Şiirde hem millî nazım birimi olan dörtlükler hem de yeni şiirin nazım birimi olan beyitler kullanılmıştır.

D) Hece vezni ile birlikte aruz vezni de kullanılmıştır.

E) Sadece Arap ve Fars edebiyatlarına ait nazım biçimleri tercih edilmiştir.

2.

Eser Adı	Yazar
I. *Atabetü'l-Hakayık*	• Ahmet Yesevi
II. *Divân-ı Hikmet*	• Yusuf Has Hacip
III. *Kutadgu Bilig*	• Kaşgarlı Mahmut
IV. *Divânu Lugâti't-Türk*	• Ali Şir Nevâî
V. *Muhakemetü'l Lugateyn*	

Yukarıdaki eser adları ile yazarlar eşleştirildiğinde hangi eser adı dışta kalır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. İslami Türk edebiyatının bilinen ilk büyük eseri olan ----, 1069-1070 yılları arasında ---- tarafından kaleme alınmıştır. Kitabın yazarı insanları her iki dünyada mutlu edecek bilgileri, aruz vezni ve mesnevi tarzında ortaya koymuştur. Yazar, eserini bir hikâye çatısı ve sembolik şahsiyetlerin karşılıklı konuşması şeklinde vermiş; ideal insanın, bu sayede de ideal cemiyet hayatının nasıl olması gerektiğini göstermiştir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

A) *Kutadgu Bilig* - Yusuf Has Hacip

B) *Divânu Lugâti't-Türk* - Kaşgarlı Mahmut

C) *Atabetü'l-Hakayık* - Edip Ahmet Yüknekî

D) *Divân-ı Hikmet* - Hoca Ahmet Yesevi

E) *Muhakemetü'l Lugateyn* - Ali Şir Nevâî

4. Yay karu ban er küzi
Aktı akın mundızı
Togdu yarık yulduzı
Tingle sözüm külgüsüz

Sözlü Dönem'e ait bir koşuktan alınan bu dörtlüğün aşağıdaki eserlerin hangisinde yer aldığı söylenebilir?

A) *Orhun Kitabeleri* B) *Atabetü'l-Hakayık*

C) *Divânu Lugâti't-Türk* D) *Dede Korkut Hikâyeleri*

E) *Kutadgu Bilig*

5.
- Siyasetname özelliği taşıyan bir eserdir.
- Mesnevi nazım şekli ve aruz vezniyle yazılmıştır.
- Ekleriyle birlikte seksen sekiz başlıktan oluşur.
- İçinde kaside şeklinde kafiyelenmiş, kırk beyitlik bir metin bulunmaktadır.

Bu özelliklere sahip eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Kutadgu Bilig* B) *Divânu Lugâti't-Türk*

C) *Atabetü'l-Hakayık* D) *Divân-ı Hikmet*

E) *Dede Korkut Hikâyeleri*

6. Yazarın XI. asırda yazdığı eser, çeşitli Türk boylarından derlenmiş bir ağızlar sözlüğüdür. Aynı zamanda dil özelliklerini açıklayan ses ve dil bilgisine ışık tutan gramer kitabıdır. Sözlük Türk tarihine, coğrafyasına, mitolojisine ve folklor ile halk edebiyatına dair zengin bilgiler içeren ansiklopedik bir yapıya sahiptir.

Bu parçada söz edilen yazar ve eseri aşağıdakilerden hangisidir?

A) Edip Ahmet Yüknekî - *Atabetü'l-Hakayık*

B) Yusuf Has Hacip - *Kutadgu Bilig*

C) Ali Şir Nevâî - *Muhakemetü'l Lugateyn*

D) Kaşgarlı Mahmut - *Divânu Lugâti't-Türk*

E) Zemahşerî - *Mukaddimetü'l Edep*

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7.

Eser Adı	Eser Özelliği
I. *Divân-ı Hikmet* II. *Dede Korkut Kitabı* III. *Atabetü'l-Hakayık* IV. *Kutadgu Bilig* V. *Divânu Lugâti't-Türk*	• Eserin yazılış amacı, her iki dünya için de ideal insana giden yolu göstermektir. Eser beyitlerle mesnevi tarzında yazılmıştır. • Eser tahmini olarak 12. yüzyılda yazılmış manzum bir ahlak ve öğüt kitabıdır. Türk ve Acem meliki Muhammed Dâd Sipehsâlâr Bey'e sunulduğu bilinmektedir. • Eser; Ahmet Yesevi'nin, Arapça ve Farsçadaki tasavvuf eserlerini anlayamayan Türkleri aydınlat-ma ve tasavvufi hakikatleri anlatmak amacıyla oluşan şiirlerinden oluşmaktadır.

Yukarıdaki eser adları ile özellikleri eşleştirildiğinde hangi iki eser adı dışta kalır?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve III D) II ve V E) IV ve V

8. Eser, klasik Türk edebiyatında görülen düzene sahiptir. Eserin baş tarafında besmele ile başlayan 10 beyitlik bir "tahmid" (Allah'a övgü), ardından 5 beyitlik "naat" (Hz. Muhammed'e övgü) ve 5 beyitlik "Dört Sahabenin Övgüsü" yer almaktadır. Kitabın ithaf edildiği ve sunulduğu Büyük Emir Muhammed Dâd Sipehsâlâr Bey'in methiyesi 14 beyit tutmaktadır. Beşinci bölümde yazar, 6 beyitle kitabı niçin yazdığını anlatmaktadır. Kitabın asıl konusu 101 dörtlükten oluşmaktadır: *Bilginin yararı ve bilgisizliğin zararı hakkında (12), dilin muhafazası hakkında (12 dörtlük), cömertliğin methi ve hasisliğin zemmi hakkında (10 dörtlük), tevazu ve kibir hakkında (7 dörtlük), harislik hakkında (6 dörtlük), kerem ve diğer iyilikler hakkında (16 dörtlük), zamanenin bozukluğu hakkında (21 dörtlük), kitap sahibinin özrü hakkında (5 dörtlük).*

Bu parçada içeriği hakkında bilgi verilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Kutadgu Bilig*
B) *Divânu Lugâti't-Türk*
C) *Atabetü'l-Hakayık*
D) *Divân-ı Hikmet*
E) *Muhakemetü'l Lugateyn*

9. Bela kelse sabr it ferahka küdüp
Küdüp tur ferahka bela renc yodup
Öçer mihnet otı keçer nevbeti
Kalur sabr idisi sevabın yüdüp

(Bela gelirse ferahı bekleyerek sabret, bela ve zahmeti yok etmeye çalışarak ferahı bekle, mihnet ateşi söner, nevbeti geçer, sabır sahibi sevap kazanmakla kalır.)

Bu dörtlükten hareketle Geçiş Dönemi Türk şiiriyle ilgili;

I. öğretici bir nitelik gösterdiği,
II. yarım uyak ve redif kullanıldığı,
III. Arapça kelimelerin bulunduğu,
IV. genelde aruz ölçüsünün kullanıldığı

ifadelerinden hangileri <u>söylenemez</u>?

A) Yalnız II B) Yalnız IV C) I ve III D) II ve IV E) III ve IV

10. **Aşağıdakilerden hangisi *Kutadgu Bilig*'de geçen temsilî kişilerden biri <u>değildir</u>?**

A) Kün Togdı B) Ay Toldı C) Ögdülmüş D) Odgurmış E) Alp Er Tunga

11. I. Ajun toldı udvan cefa cevr bile
Kanı bir vefalıg bar erse tile
Sen artak sen anın ajun artadı
Nelük bu ajunka kılur sen gile

II. Haram birle könglüm kara boldı kir
Bilig işke tutmaz özüm yüzde bir
Et öz eglü birmez hava bulnadı
Tapugka tegümez özüm açtı sır

Aşağıdakilerden hangisi numaralanmış bu dörtlüklerin ortak özelliği <u>değildir</u>?

A) 11'li hece ölçüsüyle yazılması
B) Didaktik bir boyut taşıması
C) Tam uyağa yer verilmesi
D) Eski Türkçe kelimeler bulunması
E) Sarma uyak düzeninde uyaklanması

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

İslamiyet Öncesi ve Geçiş Dönemi Türk Edebiyatı - III

EAPS13EDB25-044

TEST • 11

• DEĞERLENDİRME •

1. “Saadet veren bilgi” anlamına gelen *Kutadgu Bilig*; 6645 beyitten oluşmuş, aruzun *feûlün, feûlün, feûlün, feûl* vezninde kaleme alınmış manzum bir eserdir. Nazım şekli ve vezni bakımından Şehname geleneğine bağlı olan *Kutadgu Bilig*, kafiye bakımından da halk şiirine uyar. Halk şiirinde olduğu gibi *Kutadgu Bilig*’de de ekseriyetle yarım kafiye kullanılır. Hatta bazen, yine halk şiirinde görüldüğü gibi, birbirinin aynı olmayan fakat telaffuz yerleri yakın bulunan seslerle de kafiye yapılır. Çok seyrek de olsa cinaslı kafiyeye de rastlanır. Redif hemen göze çarpmayacak kadar azdır. Kafiye bakımından *Kutadgu Bilig*’in bir özelliği de Uygur şiirinde görülen mısra başı kafiyesini yer yer devam ettirmesidir. “K, b, t” seslerinin bazen birkaç beyit hiç değişmeden devam ettiği görülür.

Bu parçadan hareketle *Kutadgu Bilig* ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Adının karşılık geldiği anlama

B) Kaleme alındığı nazım biçimine

C) Eski Türk şiiriyle ilişkisine

D) Türk edebiyatındaki önemine

E) Yazıldığı nazım birimine

2. Ahmet Yesevi’nin tasavvufi şiirlerini içine alan eserine *Divân-ı Hikmet* adı verilir. Türk edebiyatının vücuda getirdiği eserler arasında *Divân-ı Hikmet*’in birçok bakımdan önemi vardır. Öncelikle Ahmet Yesevi’nin XII. yüzyılda öldüğünü düşündüğümüzde bu eserin İslami Türk edebiyatında, *Kutadgu Bilig*’den sonra, en eski örneği olduğu ortaya çıkar. Dil ve edebiyat ürünleri açısından pek az esere rastlanan bu dönemde eserin çok büyük bir öneminin olduğu gayet açıktır. İkinci olarak eski halk edebiyatının birçok unsurunu alarak İslam ruhunu o unsurlarla yani eski millî şekiller ve eski vezinlerle ifade eden ilk eser olması bakımından da *Divân-ı Hikmet* tasavvufi Türk edebiyatının en eski ve en önemli abidesi sayılır.

Bu parçadan hareketle *Divân-ı Hikmet* ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Dinî bir içerik ve amaçla yazıldığı

B) Bir siyasetname özelliği gösterdiği

C) Ölçü olarak hecenin kullanıldığı

D) Şekilce sözlü edebiyat özelliklerini taşıdığı

E) Türk edebiyatı açısından değerli olduğu

3. Türkçenin günümüze uzanan bu ilk sözlüğünde Sözlü Dönem’den kalma dörtlük ve ikilik şeklindeki şiir parçalarının sayısı 300 kadardır. Bunların toplam dize sayısı 764’tür. Bu 764 dizenin 100 kadarı ikiliklere, kalanı dörtlüklere aittir. *Divânu Lugâti’t-Türk*’te ayrıca 289 atasözü bulunmaktadır. Bunların bir bölümü, uyaklı ve ölçülü dizelerden oluşmaktadır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin *Divânu Lugâti’t-Türk*’te yer aldığı söylenemez?

A) Mende bulnur sewinç otı kadgu atar
Karşı körüp sagdıç anı uçmak atar

B) Aga büktir üze yardım
Barık yakıpkıya kördim
Anı bilig takı bardım
Tükel yagı tozı dogdı

C) Agdı bulıt kökreyü
Yağmur tolı sekriyü
Kalık anı ügriyü
Kanca barır belgüsüz

D) Alp erenni üdürdüm
Boynun anın kadırdım
Altun kümüş yüdürdüm
Süsi kalın kim öter

E) Âvâzeyi bu ‘âleme Dâvûd gibi sal
Bâkî kalan bu kubbede bir hoş sadâ imiş

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

4. Basa aydım emdi bu Ay Toldını
Anındın yaruyur ıduk kut küni

Bu Kün Togdı tegli törü ol köni
Bu Ay Toldı tegli kut ol kör anı

Basa aydım emdi kör Ögdülmüşig
Ukuş atı ol bu bedütür kişig

Anında basası bu odgurmış ol
Munı akıbet tep özüm yörmiş ol

İçerik ve biçim özellikleri dikkate alındığında bu beyitlerin aşağıdakilerin hangisinden alındığı söylenebilir?

A) *Kutadgu Bilig*
B) *Divânu Lugâti't-Türk*
C) *Divân-ı Hikmet*
D) *Atebetü'l-Hakayık*
E) *Risaletü'n-Nushiyye*

5. I. Sübhan izim bendegise lutfeylese
İçi yarup taşı köyüp biryan bolur
Pir itekin tutup âşık yolga kirse
Haknı izlep iki közi giryan bolur

II. Aşksızlara verme öğüt,
Öğüdünden alır değil.
Aşksız kişi hayvan olur,
Hayvan öğüt bilir değil

Bu dörtlüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) I. dörtlüğün II. dörtlüğe kaynaklık ettiği
B) Her iki dörtlüğün de hece ölçüsüyle söylendiği
C) I. dörtlükte tam, II. dörtlükte yarım uyak kullanıldığı
D) Tema bakımından benzerlik gösterdiği
E) I. dörtlüğün daha eski bir dönemde oluştuğu

6. Karahanlıların, İslamiyet'i kabulü ile birlikte devlet merkezi olan Kaşgar, aynı zamanda önemli bir Türk-İslam kültürü merkezi de olmuş; bu çevrede Türk-İslam sanatı ilk inkişafını göstermeye başlamıştır. Bu coğrafyanın ilk verimleri Balasagunlu Yusuf Has Hacip'in ---- adlı mesnevisi ve ---- *Divânu Lugâti't-Türk* adlı meşhur ansiklopedik sözlüğüdür.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) *Kutadgu Bilig* - Kaşgarlı Mahmut'un
B) *Atabetü'l-Hakayık* - Ali Şir Nevâî'nin
C) *Divân-ı Hikmet* - Edip Ahmet Yüknekî'nin
D) *Atabetü'l-Hakayık* - Kaşgarlı Mahmut'un
E) *Kutadgu Bilig* - Ali Şir Nevâî'nin

7. Menin hikmetterim keni hadis
Kişi nar almasa ol habis
Menin hikmetterim talibtin rızığı
Kanşama köp bolsa da kılmışı
(Benim hikmetlerimin madeni hadis
Bir kimse ondan ateş almasa o habistir
Benim hikmetlerim isteyenin rızığı
Suçu ne kadar çok olursa olsun)

Dil ve içerik özellikleri dikkate alındığında bu dörtlüğün aşağıdakilerden hangisine ait olduğu söylenebilir?

A) Edip Ahmet Yüknekî
B) Hoca Ahmet Yesevi
C) Kaşgarlı Mahmut
D) Yusuf Has Hacip
E) Ali Şir Nevâî

8. Yazar, eserinin 11. bölümü olan "Kitabın adını, tefsirini ve kendi ihtiyarlığını söyler." isimli bölümde eseri neden yazdığını anlatmaktadır. Bu bölümde anlatılanlara göre eser, ne bir tarih ne bir coğrafya ne de bir öğüt kitabıdır. Yazar okuyana yol göstersin diye eserin ismini bu şekilde koyduğunu söylemiştir. Eserde anlatılmak istenen temel konu, insanların toplum içerisinde maddi ve manevi anlamda huzurlu yaşamasının yollarıdır.

Bu parçada söz edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yusuf Has Hacip
B) Kaşgarlı Mahmut
C) Hoca Ahmet Yesevi
D) Edip Ahmet Yüknekî
E) Ali Şir Nevâî

Doğru Yanlış Boş Net

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

4. AY

- Halk Edebiyatı (Anonim Halk Edebiyatı)
- Halk Edebiyatı (Âşık Edebiyatı)
- Halk Edebiyatı (Dinî-Tasavvufi Halk Edebiyatı)
- Divan Edebiyatı (Şiir)
- Divan Edebiyatı (Nesir)

APS

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

AYLIK PLANLAMAM

Gün	Konu Adı	Çözdüğüm Soru Sayısı	Çözdüğüm Süre	Doğru	Yanlış	Boş
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						
21						
22						
23						
24						
25						
26						
27						
28						
29						
30						
31						

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Halk Edebiyatı (Anonim Halk Edebiyatı) - I

- Türkü
- Ninni
- Mâni
- Ağıt

TEST • 1

• KAVRAMA •

1. Aşağıdaki dörtlüklerden hangisinin halk şiiri geleneğini tam olarak yansıttığı <u>söylenemez</u>?

A) Bahçemizde nar ağacı
Kimi tatlı kimi acı
Gönüldeki dert ilacı
Ya bulunur ya bulunmaz

B) Gamlı yolumuzda çağlayan o su…
Göğsünde bir sarı ay yıkanırdı;
Akşam gölgesinde çağlayan o su;
O su, bir sır gibi mırıldanırdı.

C) Sözün bilmez bazı nadan elinden,
Erkân ağlar, usul ağlar, yol ağlar.
Bülbülün feryadı gonca gülünden,
Gülşen ağlar, bülbül ağlar, gül ağlar.

D) Şahinim var bazlarım var,
Tel alışkın sazlarım var,
Yâre gizli sözlerim var,
Diyemiyom ele karşı.

E) Gönül kuşu yuvadan uçtu
Giden gelsin bizimle dost iline
Katarlar bağlandı kafile göçtü
Giden gelsin bizimle dost iline

2. Halk edebiyatı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) Eserleri, büyük oranda "sözlü kültür ortamı"nın ürünleridir.
B) Dil ve üslupta süslü, ağdalı söyleyişten uzak durulmuştur.
C) Eserlerin icrasında müzik önemli bir yer tutmuştur.
D) Şiirlerin icrasında diyaloğa çokça yer verilmiştir.
E) Şiirlerde çoğunlukla tam kafiye tercih edilmiş, rediften yararlanılmıştır.

3. Halk edebiyatının, özellikle de âşık edebiyatıyla tekke-tasavvuf edebiyatının en önemli yazılı kaynaklarının başında, sözlü geleneğin temsilcileri olan fakat yazılı geleneğin temsilcileri kadar olmasalar da yazıyı kullanabilen sanatkârlar (âşıklar) ve sözlü edebiyat ürünlerine ve onları aktaranlara karşı ilgi duyan heveskârlar tarafından kaleme alınan ---- ve ---- gelmektedir.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) cönkler - mecmualar
B) menakıpnameler - seyahatnameler
C) *Dede Korkut Kitabı* - masal kitapları
D) Uygur metinleri - atasözü kitapları
E) fıkra kitapları - şairnameler

4. Halk şiiriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Şiirler saz eşliğinde ve belli bir ezgi ile söylenir.
B) Anonim, âşık tarzı ve dinî-tasavvufi olmak üzere ayrılır.
C) Şiirler işlenen konuya göre adlandırılmıştır.
D) Çoğunlukla doğaçlamaya dayanır.
E) Konu, şekil ve dil bakımından Arap şiirinin etkisindedir.

5.
I. Yer yer benzetmelerden yararlanılması
II. Çoğunlukla yarım kafiye kullanılması
III. Daha çok, hayalî bir söyleme dayanması
IV. Şiirlerin, nazım biçimleriyle adlandırılması
V. Toplumsal meselelerden uzak durulması

Numaralanmış özelliklerden hangileri halk şiirine ait <u>değildir</u>?

A) Yalnız II
B) Yalnız III
C) I ve IV
D) III ve V
E) IV ve V

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

6. Halk şiirinde tür ve şekil konusunu ele alan bir araştırmada aşağıdakilerden hangisinin bulunması ihtimali en zayıftır?

A) Yemeyenler kalır nâçâr
Gözlerinden kanlar saçar
Bu bir demdir gelir geçer
Duyamazsın demedim mi

B) Al gönlümü âyine-i ma'nâdır bu
Senden bana bir suret-i ra'nâdır bu
Hattın gelip ey mâh utanırsın bir gün
Hüsnünle gurur etme ki dünyâdır bu

C) Kanatlarım yoktur çırpınıp uçmaya,
Dizlerim tutmuyor karlı dağlar aşmaya,
Ellerim ermedi helallaşmaya,
Felek beni taşa çaldı neyleyim.

D) Bir odası vardır gayet küçücek
Kendi aklı sıra keyf yetirecek
Bir çanağı yoktur ayran içecek
Kahveyi bulunca fincan beğenmez

E) Yârin beyaz gerdanında
Türlü türlü hâller gördüm
Sıralanmış her yanında
Yıldız gibi benler gördüm

7. Halk şiiri; halk şairlerince ya da isimleri bilinmeyen sanatçılarca (I), heceyle, belirli bir dönemde kısmen de olsa aruz ölçüsüyle (II), değişik şekil ve biçimlerde, her konuda ortaya koydukları manzum ürünlere (III) verilen addır. Halk şiirinde şiirler genellikle 7'li, 10'lu ve 12'li hece ölçüsüyle (IV) ve dörtlükler hâlinde yazılır. Tarihî süreç içerisinde Türk halk şiiri; anonim halk şiiri, dinî-tasavvufî halk şiiri ve âşık şiiri (V) olmak üzere üç başlıkta sınıflandırılır.

Bu parçada numaralanmış yerlerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Benim yârim yanakları allıdır
Ak elleri deste deste güllüdür
Dertli olan bakışından bellidir
Her derdi atmanın zamanı geldi

Firkatle ağlayup şevkle gülünce
Gözümden dökülen yaşı silince
Bir dilberin elin ele alınca
Yaylaya çıkmanın zamanı geldi

Bu dörtlükler halk şiirinin

I. 11'li hece ölçüsünün kullanılması,
II. redif ve yarım kafiyeden yararlanılması,
III. söylendiği devrin Türkçesini yansıtması,
IV. sosyal olaylara tepkisiz kalınmaması

özelliklerinden hangilerini taşımamaktadır?

A) Yalnız II B) Yalnız IV C) I ve III D) I ve IV E) III ve IV

9. Aşağıdakilerden hangisi halk şiiriyle ilgili bir terim değildir?

A) Ayak B) Durak C) Tapşırma D) Makta E) Cinas

10. Halk şiiriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Asıl ölçü hece olmakla birlikte yer yer aruz ölçüsü de kullanılmıştır.
B) Kimi şiirler, ilk söyleyeni belli olmadığı için anonim olarak değerlendirilmektedir.
C) Dinî-tasavvufi düşüncenin etkisinde ürün veren sanatçılar vardır.
D) Divan edebiyatındaki nazım tür ve şekilleri hiç tercih edilmemiştir.
E) Nazım birimi ağırlıklı olarak dörtlük olmakla birlikte beyit de kullanılmıştır.

Doğru Yanlış Boş Net

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Halk Edebiyatı (Anonim Halk Edebiyatı) - II

EAPS13EDB25-046

TEST • 2

• PEKİŞTİRME •

1. Anonim halk edebiyatı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) İlk söyleyeni belli olmayan, halkın ortak malı olan ürünlerden oluşur.

B) Dili günlük hayatta konuşulan, sade ve açık bir Türkçedir.

C) Mâni, ninni, varsağı ve türkü şiir türündeki ürünleridir.

D) Ölüm, aşk, tabiat sevgisi, ayrılık acısı, özlem, yiğitlik, toplumsal aksaklıklar gibi konular işlenir.

E) Şiirlerde hece ölçüsünün 7'li, 8'li, 11'li kalıpları ağırlıklı olarak kullanılır.

2. Aşağıdakilerin hangisinde tümüyle anonim halk edebiyatı ürünleri bir arada verilmiştir?

A) Mâni - tuyuğ - şarkı - ninni

B) Türkü - ağıt - mâni - ninni

C) Varsağı - ninni - semai - koşma

D) Koşma - destan - şarkı - türkü

E) Tuyuğ - ağıt - koçaklama - varsağı

3. Aşağıdakilerden hangisi türkü nazım biçiminin anıldığı adlardan biri değildir?

A) Bozlak B) Hoyrat C) Durak

D) Türkmani E) Kayabaşı

4. Anonim halk edebiyatının en yaygın ürünlerinden olan ----, dört dizelik bir bütün içinde kendine özgü bir ezgi ile söylenen şiirlerdir. 7'li hece ölçüsüyle oluşturulur. Uyak düzeni aaba biçimindedir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) koşma B) ninni C) türkü

D) mâni E) semai

5. Mâni nazım biçiminin yapısına göre "düz mâni, artık mâni, kesik mâni ve karşılıklı mâni" gibi çeşitleri vardır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi "kesik mâni" **örneğidir?**

A) Kaşların ok dedikçe
Kirpiğin çok dedikçe
Pek mi gönlün büyüdü
Sen gibi yok dedikçe

B) Su gelir akmayınan
Dereyi yıkmayınan
Seven yâre doyar mı?
Uzaktan bakmayınan

C) Yara sızlar
Ok değmiş yara sızlar
Yaralının hâlinden
Ne bilsin yarasızlar

D) Ağlarım çağlar gibi
Derdim var dağlar gibi
Ciğerden yaralıyım
Gülerim çağlar gibi
Her gelen bir gül ister
Sahipsiz bağlar gibi

E) Ağam derim naçarım
İnci mercan saçarım
Dünya deniz olunca
Ben kuş olup kaçarım

6. I. Ürünlerin nesilden nesile aktarılarak varlığını koruması
II. Hecenin genelde 7'li, 8'li, 11'li kalıplarının kullanılması
III. Şiirlerde soyut ve hayalî benzetmelere başvurulması
IV. Her şiirin kendine özgü bir başlıkla adlandırılması
V. Mâni, türkü, varsağı gibi nazım biçimlerinden oluşması

Numaralanmış özelliklerden hangileri anonim halk edebiyatının özellikleri arasında yer alır?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve III

D) II ve V E) III ve IV

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. Çocuğun uyumasının sağlanması ya da ağlamasının durması için, sade bir dille ve hece ölçüsüne göre ezgili olarak söylenen ürünlerdir. Söyleyeni belli olmayan bu ürünler, dörtlüklerden ve nakarat bölümlerinden oluşur.

Bu parçada tanıtılan edebî tür aşağıdakilerden hangisidir?

A) Mâni B) Ninni C) Türkü D) Ağıt E) Varsağı

8. Türkü nazım biçimiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Düzenleyicisi bilinmeyen, halkın sözlü geleneğinde oluşup gelişen ürünlerdir.

B) Çağdan çağa, bölgeden bölgeye içerik ve biçimce değişikliğe uğrayabilmektedir.

C) Halkın duygu ve düşüncelerini, sevinç ve acılarını yansıtır.

D) Bent ve vasıta olmak üzere iki bölümden oluşur.

E) Hece ölçüsünün genellikle yedili, sekizli, on birli kalıbıyla söylenir.

9. Anonim halk edebiyatı; sözlü gelenek ortamında yaratılan, ilk söyleyicileri olan ama zaman içinde ilk
I
söyleyicilerinden bağımsızlaşarak kuşaktan kuşağa aktarılmak suretiyle yaşatılan halk edebiyatı ürünlerini kapsayan bir edebiyattır. Türk halk edebiyatı ürünleri, "sözlü iletişim ortamında" yayıldığı için değişikliğe uğrar.
II
Halk edebiyatına dair bir ürünün farklı yerlerde söylenmiş şekillerine bakıldığında, söylendikleri bölgenin özelliklerine göre değişip
III
çeşitlendiği görülebilmektedir. Anonim halk edebiyatı, İslamiyet öncesi Türk edebiyatının İslam kültürü içindeki
IV
devamı niteliğindedir. Bu edebiyat içerisinde bulunan, halk hafızasına yerleşen ürünler dinî karakter taşımakla
V
birlikte, belirli durum ve zamanlarda söylenerek veya icra edilerek, aktarıcıların içinde bulunduğu bağlama göre de çeşitlenip kuşaktan kuşağa aktarılmaktadır.

Bu parçada numaralanmış yerlerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Aşağıdakilerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) Konuları bakımından mâniler; sevda mânileri, Ramazan mânileri, şehir mânileri vb. olarak ayrılır.

B) Birinci dizesi yedi heceden az olan mânilere kesik mâni, altı dizeden oluşanlara ise yedekli mâni denir.

C) Türkünün uyak düzeni genellikle aaab/cccb, aaa/bb/ccc/bb veya aaab/cc/dddb/cc şeklindedir.

D) Bazı türkülerin söyleyeni belli olmakla birlikte bazıları anonimdir.

E) Halk şiirinin en küçük nazım biçimi olan ninni genellikle 7'li hece ölçüsüyle yazılmış dörtlüklerdir.

11. Genellikle ölümden kaynaklanan acı veya üzüntüyü anlatmak için söylenen şiirlerdir. Doğal afetler, hastalıklar ve benzeri durumlar karşısında hissedilen çaresizlik, korku, isyan gibi duygular ifade edilir; ezgiyle söylenir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen şiir türüne örnek verilebilir?

A) Şafak söktü tan yerleri atıyor,
Tren gelmiş acı acı ötüyor,
Kardeşim şehit olmuş yerde yatıyor,
Ak elleri kızıl kana batıyor

B) Olaydı dünyada ikbalim yaver
El etse sevdiğim acep el ne'der
Bilmem tecelli mi yoksa ki kader
Beni bir vefasız yâre yazmışlar

C) Bahçede hanımeli
Derdinden oldum deli
Âlemde hüner odur
Sevmeli sevilmeli

D) Neyleyim ol yâre varamaz oldum
Duman çöktü yolum kış oldu şimdi
Mübarek cemâlin göremez oldum
Derdim iki iken beş oldu şimdi

E) Yeşil kurbağalar öter göllerde
Kırıldı kanadım kaldım çöllerde
Anasız babasız gurbet ellerde
Ya ben ağlamayım kimler ağlasın
Şu mahzun gönlümü kimler eğlesin

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

1. I. İzmir'in içinde gül ile diken
Kör olsun dikeni yoluma diken
Ayrılık değil mi belimi büken

Vermem seni yâd ellere ellere
Hey kara gözlüm hey, hey sürmelim hey

II. Seni vuran dağlı mıydı
Kurşunları yağlı mıydı
Eloğlu seni vururken
Senin kolun bağlı mıydı

III. Yanakları misket elması
Çenesi bülbül yuvası
Ağzı şeker hokkası
Burnu Kâbe hurması

Bu dizelerin nazım türleri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

A) Türkü - ağıt - ninni
B) Mâni - ninni - türkü
C) Türkü - mâni - ağıt
D) Ağıt - türkü - ninni
E) Türkü - ninni - ağıt

2. Sürmeli
Mahmur gözler sürmeli
Seni gönül yarasına
Merhem diye sürmeli

Bu dizelerle ilgili;

I. 7'li hece ölçüsüyle söylendiği,
II. artık mâni örneği olduğu,
III. "aaxa" biçiminde uyaklandığı,
IV. cinaslı uyağa yer verildiği

ifadelerinden hangileri söylenemez?

A) Yalnız II B) Yalnız IV C) I ve II
D) II ve III E) III ve IV

3. I. Kara bağda talan var
Zülfün yüzde salan var
Ayak götür tezce gel
Gözü yolda kalan var

II. Ben izi
Gerdanda var ben izi
Gizli aşk çekenlerin
Uçuk olur benizi

III. Ağam derim naçarım
La'l ü gevher saçarım
Sen bir şahin olunca
Ben yerlere kaçarım

Adilem sen naçarsın
La'lü gevher saçarsın
Ben azrail olunca
Kuzum nere kaçarsın

IV. Gül yüzüne
Gül takmış gül yüzüne
Dostun ile hoş geçin
Düşmanın gül yüzüne
Al yârini yanına
Seyreyle gül yüzüne

Numaralanmış mâniler aşağıdaki mâni türleriyle eşleştirildiğinde hangisi dışta kalır?

A) Artık mâni B) Kesik mâni C) Düz mâni
D) Katar mâni E) Deyiş mâni

4. (I) Mâni, anonim halk edebiyatının en yaygın şeklidir. (II) Yedi heceli ve dört mısralı tek dörtlükten meydana gelir. (III) Dört mısralı mâniler; ikinci mısrası serbest, diğer mısraları kendi aralarında kafiyeli dörtlükler hâlinde söylenen nazım şeklidir. (IV) İlk iki mısra, çok defa asıl mana ve musikiyi hazırlayan giriş niteliğindedir. (V) Dörtlüğün anlam yükünü üçüncü ve dördüncü mısralar taşır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Anonim halk edebiyatının ürünlerinden nazım olanları (I) mâni, türkü, koşma, ağıt, tekerleme ve ölçülü sözlerden (II) oluşurken nesir olanları ise masal, efsane, menkıbe, fıkra (III) gibi ürünlerden oluşmaktadır. Bir de bu türlerden halk hikâyeleri (IV) nazım-nesir karışık bir yapı göstermektedir. Atasözleri ve bilmeceler ise hem nazım hem de nesir (V) olabilmektedir.

Bu parçada numaralanmış yerlerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Bilmeceler; bir şeyin adını anmadan, sadece özellikleri verilerek oluşturulan sözlü ürünlerdir. Yapısına göre manzum bilmeceler ve mensur bilmeceler olarak ayrılır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi manzum bir bilmece değildir?

A) Ey bulutlar bulutlar
Yusuf'u yiyen kurtlar
O hangi kuş ola ki
Ayağından su içip
Tepesinden yumurtlar

B) Ana beni ağlatma
Gözyaşımı damlatma
İnci gibi diziliyim
Kandil gibi asılıyım

C) Karadandır kazanı
Bacadan çıkar dumanı
Orta yerde oturur
Nice işler bitirir

D) Deniz coştu göl oldu
Yârim sana ne oldu
Benim sana yandığım
Memlekette şan oldu

E) Baldan tatlı zehirden acı
İyilik yapana duacı

7. **Oğul:**
Karşıda duran güzel
Açtı kalbime yara
Mânime mâni veren
Var mı bir gözü kara?

Baba:
Ne mavi yeşil kara
Sarıyım gözüm ela
Mâniye mâni veren
Geldi başına bela

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Karşılıklı mâni örneği olduğu
B) 3+4 duraklı olarak söylendiği
C) Ahenk unsurlarına yer verildiği
D) Asıl iletinin son iki dizede verildiği
E) Günlük konuşma dili kullanıldığı

8. Hastane önünde incir ağacı
Doktor bulamadı bana ilacı
Baştabip geliyor zehirden acı

Garip kaldım yüreğime dert oldu
Ellerin vatanı bana yurt oldu

İki bentten oluşan bu dizelerin nazım biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Koşma B) Destan C) Semai D) Varsağı E) Türkü

9. **Aşağıdakilerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?**

A) Ninnilerin söyleyicileri genellikle okuma yazma bilmeyen Anadolu kadınlarıdır.
B) Ninnilerde yerel ögelerle örf, âdet ve geleneklerimizin yanında tarihî ve sosyal birçok özellik bulunur.
C) Mânilerin bir konu sınırlaması olmamakla birlikte öne çıkan konuları aşk ve sevgidir.
D) Bilmece, divan edebiyatında muamma ve lugaz adları ile anılır.
E) Türk dilinde bilmece türünden bahseden en eski kaynak *Kutadgu Bilig*'dir.

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Halk Edebiyatı (Âşık Edebiyatı) - I

- Koşma
- Semai
- Varsağı
- Muamma
- Âşık
- Lebdeğmez
- Usta-Çırak
- İrticalen

TEST • 4

• KAVRAMA •

1. Âşık tarzı halk edebiyatı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Usta-çırak ilişkisiyle yetişen gezgin âşıklar tarafından icra edilen ürünlerden oluşur.

B) Çoğunlukla doğa, aşk, sosyal olaylar, ayrılık, özlem, ölüm, yoksulluk vb. konular işlenmiştir.

C) Şiirlerin son dörtlüğünde şairin takma adı kullanılmıştır.

D) Koşma, semai, varsağı ve destan nazım biçimleri kullanılmıştır.

E) Şiirlerde daha çok tam uyak kullanılmış, cinaslı sözlere yer verilmiştir.

2. Aşağıdakilerden hangisinin halk edebiyatındaki “âşık” **kavramının tanımlarından biri olduğu söylenemez?**

A) Halk içinde yetişen, deyişlerini sazla söyleyen sözlü şiir geleneğine bağlı halk şairi.

B) Genellikle saz eşliğinde din dışı konularda doğaçlama şiirler söyleyen ya da halk öyküsü anlatan kişi.

C) Saz eşliğinde irticalen şiir söyleyen, saz şairi, halk şairi ya da halk ozanı da denilen şairlerin ortak adı.

D) Kopuz ve tambur çalarak şiirler okuyan, gezgin halk şairi.

E) Daha çok kırsal kesimlerde yetişen, şiirlerini saz eşliğinde ve hece vezni ile vücuda getiren, halk hikâyesi tasnif edebilen ve anlatabilen sanatçıya verilen ad.

3. (I) Âşıklık loncalardaki gibi kendi içerisinde kuralları ve gelenekleri olan mesleki bir zümredir. (II) Bir ustaya çırak olunur, âşık meclisleri dolaşılarak ustadan saz, söz ve hikâyeler öğrenilir, mahlas alınır, zamanı geldiğinde ustanın izniyle nasip aranır. (III) Doğaçlama şiir söyleme yeteneğine sahip olan âşıklar karşılaşmalar yapar, saz eşliğinde atışırlar. (IV) Yarattıkları şiirleri diyar diyar dolaşarak sazları eşliğinde okurlar. (V) Görevleri sadece saz çalıp türkü söylemek ve toplumu eğlendirmektir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4.
I. Genellikle aşk ve doğa konusu işlenir.
II. Hece ölçüsünün 8’li kalıbıyla söylenir.
III. abab, cccb, dddb… biçiminde uyaklanır.
IV. Genelde ilk söyleyeni belli değildir.
V. En güzel örneklerini Yunus Emre vermiştir.

Semai nazım biçimiyle ilgili numaralanmış cümlelerden hangileri yanlıştır?

A) Yalnız III B) Yalnız IV C) I ve II D) II ve V E) IV ve V

5. Aşağıdakilerden hangisi koşma nazım biçiminin özellikleri arasında yer almaz?

A) Genelde 3 ila 5 arasında değişen dörtlüklerden oluşması

B) İslamiyet öncesi koşuklarla benzerlik göstermesi

C) İşlenen konuya göre farklı isimlerle anılması

D) Ağırlıklı olarak toplumsal konuları ele alması

E) Hece ölçüsünün 11’li kalıbıyla söylenmesi

6. Koşmalar, işledikleri konulara göre sınıflandırıldıklarında insan ve tabiat güzelliklerini, bu güzelliklere duyulan özlemi, sevgiyi dile getirenler ----; çeşitli toplumsal aksaklıkları, ahlaki çarpıklıklar vb. durumları yerme, eleştirme amacıyla söylenenler ----; kahramanlık, yiğitlik, savaş, vuruşma, meydan okuma gibi duyguları dile getirenler ---- ve ölen birinin ardından, onun ölümünden duyulan üzüntüyü, acıyı dile getirenler de ---- adını alırlar.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) taşlama - güzelleme - koçaklama - ağıt

B) taşlama - koçaklama - güzelleme - ağıt

C) güzelleme - taşlama - koçaklama - ağıt

D) koçaklama - ağıt - taşlama - güzelleme

E) güzelleme - koçaklama - ağıt - taşlama

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. Âşık tarzı halk edebiyatında özel bir ezgiyle söylenen şiirlerdir. 8'li hece ölçüsüyle söylenir. Bu şiirlere mertçe hava katmak için "behey, bre, hey gidi" gibi ünlemler kullanılır. Bu tarz şiirleri en çok söyleyen ve bu türün en güzel örneğini veren saz şairi, Karacaoğlan'dır.

Bu parçada söz edilen nazım biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Varsağı B) Mâni C) Koşma D) Semai E) Destan

8. Destan nazım biçimiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Biçim bakımından koşmaya benzer.
B) Daha çok, bireysel konular işlenir.
C) Dörtlüklerin uzunluğunda sınır yoktur.
D) Epik ve didaktik nitelikler gösterir.
E) Hikâye etme esasına dayanır.

9. Alacaklı der ki usandım senden
Para çıkmaz canın çıkmazsa tenden
Bana verenler de istiyor benden
Ben kimden alayım dünya yalandır

On iki dörtlükten oluşan bir şiirden alınan bu dörtlüğün nazım biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Semai B) Destan C) Koşma D) Varsağı E) Nefes

10. Emrah der ki düştüm dile
Bülbül figan eder güle
Güzel sevmek bir sarp kale
Ya alınır ya alınmaz

Bu dörtlük aşağıdaki nazım biçimlerinden hangisiyle söylenmiş olabilir?

A) Varsağı B) Semai C) Koşma D) Türkü E) Destan

11. Aşağıdakilerden hangisi parantez ( ) içinde verilen terimle örtüşmemektedir?

A) Doğaçlama şiir okuyan ve saz çalan kişidir. **(Âşık)**
B) Orta Asya'daki İslamiyet öncesi Türk kültürünün sanatçısı, şiir söyleyenin adıdır. **(Ozan)**
C) Toplum önünde şiirlerini sazı eşliğinde okuyup atışmalar yapan şairlerdir. **(Badeli âşık)**
D) Halk edebiyatında şiirlerin, çeşitli metinlerin toplandığı defterlerdir. **(Cönk)**
E) Okuma yazması olan, doğaçlama şiir söyleyemeyen çoğu zaman saz da çalamayan şairlerdir. **(Kalem şairi)**

12. I. xaxa, bbba, ccca...
II. aabb, ccbb, ddbb…
III. abab, cccb, dddb...
IV. aaab, cccb, dddb…
V. aaaa, bbba, ccca…

Numaralanmış uyak düzenlerinden hangileri "koşma" **nazım biçiminde ağırlıklı olarak kullanılan uyak düzeninden biri değildir?**

A) Yalnız II B) Yalnız IV C) I ve III D) II ve V E) III ve V

13. Ala gözlerine kurban olduğum
Şirin kelâmını kulak duyar mı
Ben bir divaneyim bir şeyi bilmem
Güzel olmayanı gönül sever mi

Bu dörtlükle ilgili;

I. nazım türünün koçaklama olduğu,
II. koşma nazım biçimiyle söylendiği,
III. istifham sanatına yer verildiği,
IV. divan şiirine özgü benzetmeler kullanıldığı

ifadelerinden hangileri söylenebilir?

A) Yalnız II B) Yalnız IV C) I ve II D) II ve III E) III ve IV

Doğru Yanlış Boş Net

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

1. Eyerleyip kır atıma binmeden
Alayları bölük bölük bölmeden
Bolu şehri ateşlere yanmadan
Göndersin Ayvaz'ı göresim geldi

Bu dörtlük, halk şiirinin

I. redifin ahenk unsuru olarak kullanılması,
II. çıkışları yakın seslerle kafiye oluşturulması,
III. yer yer aruz ölçüsünden yararlanılması,
IV. dinî yaşayışın etkisini taşıması

özelliklerinden hangilerini taşımamaktadır?

A) Yalnız II B) Yalnız IV C) I ve III
D) II ve III E) III ve IV

2. Âşıkların yetiştiği ortama göre sınıflandırılmasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Din ve tasavvuf ortamında yetişenler
B) Köy ortamında yetişenler
C) Kasaba ve şehir ortamında yetişenler
D) Asker ocakları ve yeniçeri ortamında yetişenler
E) Yurt dışında yetişenler

3. Bedensel özür ya da çevrede okulun olmaması gibi sebeplerden ötürü okuma yazma bilmeyen âşıklardır. Hiç öğrenim görmemişlerdir. Çoğu, saz çalmayı iyi bilir; bunun yanında sazsız söyleyen âşıklar da vardır. En önemli özellikleri doğaçlama şiir söyleyebilmeleridir. Bu özellikleri sayesinde âşık karşılaşmaları yapar, ustalıkla atışma yaparlar. Hece ölçüsüyle ve halkın diliyle şiirler söylerler. Nadiren Sümmanî, Âşık Şenlik gibi, aruz ile söyleyenleri de görülür. Âşık Veysel bu grubun en ünlü temsilcilerindendir.

Bu parçada söz edilen âşıklar aşağıdakilerden hangisiyle adlandırılır?

A) Kalem şuarası B) Ümmi âşıklar
C) Göçebe âşıklar D) Hak âşıkları
E) Çöğür şairleri

4. Hece ölçüsünün 4+4/ 5+3/ 3+5 duraklı sekizli kalıbıyla veya aruzun *mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün* vezniyle yazılan bu şiirlerin dörtlük sayısı üç ila beş arasında değişmektedir. Genellikle doğa, güzellik ve sevgi gibi konular işlenir.

Bu parçada söz edilen şiir biçimine aşağıdakilerden hangisi örnek verilebilir?

A) Behey elâ gözlü dilber
Vaktin geçer demedim mi
Haramî olmuş gözlerin
Beller keser demedim mi

B) Kime arz eylesem bunca figanı
Almak ister benden bile bu canı
Teselli et sen başını, zamanı
Bir darb-ı meseldir ayan âyânı

C) Ağlarım yaşım gider
Dursam yoldaşım gider
Geçmerem nazlı yârim
Bilsem de başım gider

D) Seğirttim ardından yettim
Eğildim yüzünden öptüm
Adın bilirdim unuttum
Çağırmayı çağırmayı

E) Felek beni terk-i diyar eyledin
Ol zülf-i kemendim nerde ben nerde
Bana nitdinse hepsini sen etdin
Şah-ı dil-pesendim nerde ben nerde

5. Çarh bozulmuş dünya ıslah olmuyor
Ehl-i fukaranın yüzü gülmüyor
Ruhsatî de dediğini bilmiyor
Yazı belli değil, hat belli değil.

Bu dörtlüğün nazım türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Taşlama B) Koçaklama C) Sagu
D) Ağıt E) Güzelleme

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

6. I. Döndür boyun benden yana
Âşıkını biraz tanı
Kurban oldum işte sana
Ettim feda ben bu canı

II. Kuloğlu der, bir eksikli gedâyım
Hasret bülbülüyüm, gülden cüdâyım
Yüzüm yerde, elim göğsümde dâyim
Dosta ben kem satı satmağı bilmem

III. Hasta düştüm hey ağalar
Hâlim bilmez dağlar şimdi
Düşman gibi dost karşımda
Zülüflerin bağlar şimdi

Numaralanmış dörtlüklerin nazım biçimleri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

	I	II	III
A)	Varsağı	Semai	Koşma
B)	Semai	Varsağı	Koşma
C)	Semai	Koşma	Varsağı
D)	Koşma	Varsağı	Semai
E)	Varsağı	Koşma	Destan

7. **Aşağıdakilerden hangisi aruz ölçüsüne dayalı âşık tarzı halk şiiri ürünlerinden biri değildir?**

A) Satranç B) Divan C) Kalenderî
D) Varsağı E) Selis

8. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi parantez ( ) içinde verilen koşma çeşidiyle örtüşmemektedir?**

A) Her dörtlüğünün son dizesindeki kafiyeli kelimenin, kendisinden sonra gelen dörtlüğün ilk dizesinin başında tekrarlanmasıyla meydana gelen koşmalardır. **(Zincirleme koşma)**
B) Koşmanın ilk dörtlüğünün, ilk iki dizesinden ve son iki dizesinden sonra ve diğer dörtlüklerden sonra beş heceli ziyade (artık) dize eklenmesiyle meydana gelen koşmalardır. **(Ayaklı koşma)**
C) Her dizesinin birinci ve ikinci kısımlarının birbiriyle kafiyeli olduğu yani iç kafiye bulunan koşmalardır. **(Musammat koşma)**
D) Bütün kafiyeleri cinaslı olan koşmalara verilen addır. **(Tecnis)**
E) On bir heceli ve kafiye düzeni xaxa, bbba, ccca, abab, cccb veya dddb şeklinde olan koşmalardır. **(Yedekli koşma)**

9. Âşıklar, şiirlerini ortaya koyarken genelde bir ayak üzerinde yoğunlaşırlar. Kullanılan bu ayak, âşığın kendisinin ortaya çıkardığı bir ayaktır fakat âşıkların şiirleri incelendiğinde, başka âşıkların ayaklarından da sıklıkla yararlandıkları gözlemlenir ki etkileşim sonucu ortaya çıkan bu süreç, âşığın şiirlerinin de çeşitliliğine olanak sağlamaktadır.

Bu parçada anlatılanlara numaralanmış

I. Yücesine çıktığım seyran eyledim
Güzeller içinde gördüm bir gelin
Nesin medhedeyim böyle dilberin
Başı ibrim ibrim telli bir gelin
(Karacaoğlan)

II. Gayrı çekticeğim ben bu çileyi
Kesildi dermanım dur seher yeli
Hâlim bir bir varıp yâre sen söyle
Yarama bir merhem vur seher yeli
(Ruhsatî)

III. Benden selam eyle sevgili yâre
Perişan hatırın sor seher yeli
Bildir ahvalimi dostuma benim
Sevdiğim ne söyler sor seher yeli
(Karacaoğlan)

IV. Ruhsatî de der ki geldim oturdum
Kırmızı gülümü derdim oturdum
Kulağı küpeli bir yâr yitirdim
Eteğinde kaldı gümanım dağlar
(Ruhsatî)

dörtlüklerinden hangi ikisi örnek verilebilir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

10. Bir dilberi metheylerim
Gayette kara kaşları
Dünden beri mezattadır
Çok ister para kaşları

Bu dörtlüğün nazım biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Semai B) Koşma C) Varsağı
D) Mâni E) Destan

Doğru Yanlış Boş Net

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

1. Aşağıda bir koşmaya ait üç dörtlük verilmiştir.

I. Ben bilirim yâr kokusu candandır
Yârsız bana fena dünya zındandır
Benim ulu korkum heman şundandır
Gayrılara gönül vere yâr deyi

II. Kul Mustafa'm kulluğunu bilmez mi
Varıp dostun bahçesine girmez mi
Dilber bize bir destmal vermez mi
Ağladıkça gözün yaşın sil deyi

III. Gece gündüz uyku girmez gözüme
İntizarım ela gözlü yar deyi
Gündüz hayalimde gece düşümde
Selamı yok bir efendim var deyi

Bu dörtlüklerin şiirde yer alma sırası aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

A) I - III - II
B) II - I - III
C) II - III - I
D) III - I - II
E) III - II - I

2. Cönklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Arap harfleri ile yazılı besmele ile başlar.
B) Şiirlerin ya da konuların sırası önemsenmemiştir.
C) Sayfa numarası bulunmaz.
D) Sığır dili denen biçimi yaygındır.
E) Sadece âşık tarzı şiir örnekleri bulunur.

3. I. Şiirlerini doğaçlama söylemeleri
II. Saz ve benzeri enstrüman çalmaları
III. Rüya görüp bade içmeleri
IV. Şiirlerinde heceyi kullanmaları
V. Koşma nazım biçimini kullanmaları

Numaralanmış durumlardan hangileri âşıkların, kendilerini divan şairlerinden üstün görmelerinin nedenlerinden biri olamaz?

A) Yalnız II
B) Yalnız IV
C) I ve III
D) III ve V
E) IV ve V

4. I. Yiğit kendini öğende
Oklar menzili döğende
Şeş-per kalkana değende
Kalkan gümbür gümbürlenir

II. Körpe maral idin dağlarımızda
Dolanırdın solu sağlarımızda
Taze fidan idin bağlarımızda
Felek mi budadı dalların hani

III. İş gelmez elinden gitmez bir kare
Aslında neslinde giymemiş hare
Sandığı gömleksiz duran mekkare
Bedestene gelir kaftan beğenmez

Numaralanmış dörtlüklerin nazım türleri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	Güzelleme	Ağıt	Taşlama
B)	Koçaklama	Güzelleme	Ağıt
C)	Koçaklama	Ağıt	Taşlama
D)	Güzelleme	Taşlama	Koçaklama
E)	Taşlama	Ağıt	Güzelleme

5. Şurda bir güzele meyil eyledim
Eğlenip orada kalasım geldi
Başına sokunmuş gülü nergisi
El sunup ucundan alasım geldi

Kız niçin söyledin bana bu sözü
Yüreğime koydun ateşi közü
Başına sokmuşsun gülü nergisi
Yüzümü yüzüne süresim geldi

Bu şiirle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) İlk söyleyeninin belli olmadığı
B) Nazım türünün güzelleme olduğu
C) Semai nazım biçimiyle söylendiği
D) Dinî yaşayışa ait ögeler kullanıldığı
E) Destanımsı bir anlatım benimsendiği

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

6. I. Yörü bire yörü Antep illeri
Senin yakışığın yazınan gelir
Başı top top olmuş eğri peçeli
Gelinler karışmış kızınan gelir

II. Bugün ben bir bağa girdim
Ne bağ duydu ne bağbancı
Gülün şeftalisin derdim
Ne bağ duydu ne bağbancı

III. Ben âşıkım el göğüste yüz yerde
Gel efendim del sînemi yüz yerde
Yaralarım göz göz oldu yüz yerde
Demem yârim ne yaradır o yara

Bu dörtlüklerin nazım biçimleri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	Semai	Varsağı	Koşma
B)	Mâni	Semai	Türkü
C)	Varsağı	Semai	Koşma
D)	Türkü	Mâni	Destan
E)	Varsağı	Türkü	Destan

7. Uzundu usuldu dedemin boyu
Yaz bahar ayında bulanır suyu
Yıldız'dır yaylası Banaz'dır köyü
Çaylar da ağlaşır Pir Sultan deyü

Pir Sultan kızıydım ben de Banaz'da
Babamı astılar kanlı Sivas'ta
Ağlamam gitmiyor baharda yazda
Darağacı ağlar Pir Sultan deyu

Bu şiirin nazım türünün belirlenmesinde aşağıdakilerden hangisi özellikle belirleyicidir?

A) Kafiye ve redif
B) Tema
C) Uyak düzeni
D) Nazım birimi
E) Hecelerin sayısı

8.

<table>
<tr><td>Bir üstada olsam çırak
Bir olurdu yakın ırak
Yapsalar kemiğim tarak
Yar zülfünün tellerine</td><td>Yıldız gibi muallakta
Doğarken gördüm şafakta
Gerdanında nokta nokta
Benlerini sayamam ki</td></tr>
<tr><td colspan="2">Dinleyin ağalar medhin edeyim
Elma yanaklımın kara kaşlımın
O gül yüzlerine kurban olayım
Dal gerdanlımın sırma saçlımın</td></tr>
</table>

Bu tablodaki şiirlerin aşağıda kapak görseli verilen kitapların hangisinde yer alması <u>düşünülemez</u>?

9. Aşağıdakilerden hangisi halk şiiri geleneğinde <u>yer almaz</u>?

A) Usta-çırak
B) Lebdeğmez
C) Mahlas alma
D) Mazmun kullanma
E) Dedim-Dedi tarzı söyleyiş

10. ---- belli olaylar üzerine yazılmış uzun halk şiirleridir. Hece ölçüsünün 11'li kalıbıyla oluşturulur. Temel karakterleri olay anlatmaktır. Fakat hiçbirinde olayın reel hikâyesine rastlanmaz. Şair benzer kişiler içinde olayların en sivri noktalarına şöyle bir dokunur geçer. Konusunu oluşturan olaylar çeşitlidir. Günlük hayatın ufak tefek olaylarından büyük sosyal hareketlere kadar her cinsten hadiseyi içine almış olanları vardır. Büyük bir kısmı güldürücüdür.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Koşmalar
B) Destanlar
C) Varsağılar
D) Semailer
E) Devriyeler

Doğru Yanlış Boş Net

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

1. I. Kimi vardır elleri gül döşürür
Kimi vardır külde gömeç pişirir
Danışmayan düzde yolun şaşırır
Danışan dağları aşar demişler
(Figânî)

II. Kirpikleri uzundur yârin hayale sığmaz
Eski meseldir âşık mızrak çuvala sığmaz
(Havaî)

Numaralanmış bu dörtlük ve beyitten hareketle halk şiiri ile divan şiirinde aşağıdakilerden hangisinin ortak olduğu söylenebilir?

A) Duyguyu pekiştirmek için atasözü kullanma
B) Benzetme ve telmihlere sıkça yer verme
C) Sevgili ile ilgili aynı mazmunları kullanma
D) Aynı tür uyak ve rediften yararlanma
E) Dinî ve tasavvufi terimleri sıkça kullanma

2. Âşıklık geleneği, yalnızca çalıp söylemeye dayanmayan, usta âşık tarafından öğretilmesi gereken bir iştir. Bir kişinin âşık olarak nitelenebilmesi için çağlar boyu gelişen geleneğe uyması gerekir. Âşık, âşıklık geleneğinin özünde yoğrulmalı, kendine özgü anlatımıyla geleneğe güçlü bir soluk getirebilmelidir. Âşık gerektiğinde ---- tam anlamıyla geleneği yansıtabilmelidir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi <u>getirilemez</u>?

A) halk hikâyesi de anlatabilmeli
B) doğaçlama şiir söyleyebilmeli
C) atışma yapabilmeli
D) lebdeğmez söyleyebilmeli
E) mazmun kullanabilmeli

3. Karacaoğlan'la sevda pınarından aktım
Köroğlu'yla, Dadaloğlu'yla,
Pir Sultan'la direndim haksızlığa
Seyranî'yle yerdim kimilerini
Yeri geldi
Ağıt yaktım gidenlerin ardından
Dili oldum halkımın
Sesi oldum

--I-- şairi dediler adıma

Kopuzuma bağırsak derisinden tel bağladım
At kuyruğu taktım
Bozkırlarında Orta Asya'nın
Venedik teli kullandım Anadolu'da
Parmakla çalarken kopuzu
Saza tezene vurdum
Yeni makamlar yarattım yeni yurdumda

--II-- şairi dediler adıma

Zor günler yaşadım yüzyıllarca
Divan modası çıktı horlandım
Yılmadım birlik olup halkımla
Ödün vermedim dilden
Köylük yerlerde sürdürdüm
Çoğu zaman varlığımı
Kimi yerlerde

--III-- âşığı dediler bana

Okuma yazma bilmedi kimilerim
Kimi zaman
Gönül gözümle çaldım sazımı
Arapgir'de Fehmi
Sivas'ta Veysel
Şah Turna oldum kadınlar arasında

--IV-- âşık dediler adıma

Bu manzumede boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

	I	II	III	IV
A)	Halk	Saz	Meydan	Ümmi
B)	Hak	Ozan	Meydan	Ümmi
C)	Saz	Kopuz	Kalem	Meydan
D)	Halk	Saz	Kalem	Hak
E)	Saz	Bağlama	Hak	Kalem

4. Bir kimseyi yahut iyi işlemeyen toplum düzenini yermek maksadıyla kaleme alınan şiirlerdir. Bu şiirlerin âşık edebiyatında zengin bir geleneği vardır. Divan şiirindeki hicviyeye karşılık gelen bu şiirlerde halk şairleri son derece etkili, zekice bir dille kinayeli şiirler söylemişlerdir. Biçim olarak koşmadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen şiir türünü temsil eden bir örnek olabilir?

A) Bütün âşıklardan istersen bacı
Karganın şahine yeter mi gücü
Sana bir söz derim zeherden acı
Sazı atıp dipden dibe senersen

B) Her köşeden gül kokusu duyardım
Her görüşte başka lezzet duyardım
Gâh o bana gâh ben ona uyardım
Şimdi onlar oldu yalan ağlarım

C) Mevlâ'yı seversen konuk et beni
Bu gece eğlenir yatar giderim
Gözden ırak olur gönülden cüdâ
Derbeder olurum yiter giderim

D) Güney yüzünün de karları gitmez
Virane bahçede bülbüller ötmez
Bir gece yatsam da misafir etmez
Kışın azgın olur yüzü dağların

E) Geda gönlüm bâb-ı şahda uyursa
Uyanıp meramın şaha duyursa
İçeri almayıp dışarda korsa
Koysun kapusunda bevvâb yerine

5. Hoylu değil bu bir kale
Seyret başa gelen hâle
Gitti aslan gelmez yola
Gelin ağlaşak Hoylu'ya

Bizim dağların kaplanı
Güreşse yıkar aslanı
Köroğlu'nun kahramanı
Gelin ağlaşak Hoylu'ya

Bu şiirle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Nazım türünün güzelleme olduğu
B) Semai nazım biçimiyle söylendiği
C) Âşık tarzı halk şiirinin ürünü olduğu
D) Düz uyak düzeninden faydalanıldığı
E) Hece ölçüsünün 8'li kalıbıyla söylendiği

6. I. Dedim: "Dilber dîdelerin ıslanmış."
Dedi: "Çok ağladım, sel yarasıdır."
Dedim: "Dilber ak gerdânın dişlenmiş."
Dedi: "Zülfüm değdi, tel yarasıdır."
(Erzurumlu Emrah)

II. Didüm yâre ki yüzün ergavândur
Didi kim kâmetüm serv-i revândur
Didüm yâkût-ı ter-durur dudagun
Didi agzum yarı kût-ı revândur
(Ahmedî)

Numaralanmış bu şiirlerden hareketle aşağıdaki yargılardan hangisi çıkarılabilir?

A) Sevgiliyi övme her şairin üzerinde yoğunlaştığı temaların başında gelir.
B) Aynı temalar farklı edebî türlerin anlatım imkânlarıyla ele alınır.
C) Farklı şiir geleneklerinin birbirine yaklaştığı söyleyişler bulunur.
D) Halk şiiri ile divan şiirinin söz dağarcığı ile söyleyiş özellikleri birbirinden tamamen ayrılır.
E) Kimi temalar gelenek içerisinde çağdaş bir yorumla sunulabilir.

7. Halk şiiri biçimlerinden biridir. 11'li hece ölçüsü ile yazılır. Uzunlukları üç ila beş dörtlük arasında değişebilir. Kafiye düzeni; abab, cccb, dddb… şeklindedir. Halk edebiyatı nazım biçimleri içinde en çok sevilen ve rağbet edilen bir şekil olan bu şiirler; duygu yüklü, içtenlikli, lirik şiirlerdir. Yakıp yandıran aşklar, üzüntüler, acılar, ölüm, kederden şikâyet, ardı arkası gelmez ayrılıklar, sevgilinin işve ve cilveleri bu şiirlerde en çok dile getirilen temalardır.

Bu parçada söz edilen şiir biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Semai
B) Varsağı
C) İlahi
D) Koşma
E) Destan

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

- Tekke Edebiyatı
- Tasavvuf
- İlahi
- Nefes
- Nutuk
- Şathiye
- Devriye

1. Dinî-tasavvufi halk edebiyatı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Kurucusu 12. yüzyılda Doğu Türkistan'da yetişen Hoca Ahmet Yesevi'dir.

B) Allah, insan, felsefe, doğruluk, ibadet gibi konular işlenmiştir.

C) İlahi, nefes, nutuk, devriye, şathiye, deme gibi nazım türleri kullanılmıştır.

D) Yunus Emre, Kaygusuz Abdal, Pir Sultan Abdal ve Hacı Bayram-ı Veli önemli temsilcilerindendir.

E) Nazım birimi olarak genelde dörtlük kullanılmış, şiirler sadece hece vezni ile söylenmiştir.

2. Aşağıdakilerden hangisi dinî-tasavvufi halk edebiyatı ürünü değildir?

A) İlahi B) Selis C) Nutuk D) Şathiye E) Devriye

3. (I) Divan şiirindeki tevhit yahut münacatın karşılığı sayılabilecek olan ilahi, Allah'ı övmek amacıyla söylenen şiirlerdir. (II) Kendilerine has bir ezgileri vardır. (III) Genellikle hece ölçüsünün 7 ya da 8'li kalıbıyla ve koşma biçiminde söylenir. (IV) Bazı tekke şairlerinin aruz vezniyle ilahiler söylediği de görülür. (V) İlahi türü Pir Sultan Abdal'la özdeşleşmiştir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. İlahiler, söylendiği çevreye, tarikata göre değişik adlar alır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi ilahinin adlarından biri değildir?

A) Ayak B) Ayin C) Tapuğ D) Durak E) Cumhur

5. Dörtlüklerden meydana gelen ve genellikle hece vezninin 7'li, 8'li veya 11'li kalıbıyla yazılan bu nazım türü Bektaşi şairlerin yazdıkları tasavvufi şiirlerin adıdır. Nazım birimi dörtlük şeklindedir. Bu şiirlerde genellikle vahdetivücut kavramı üzerinde durulur. Hz. Muhammed ve Hz. Ali için övgüler düzülür. Bu şiirlerde daha çok kalenderane bir söyleyiş hâkimdir.

Bu parçada söz edilen nazım türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Nefes B) Devriye C) Şathiye D) İlahi E) Nutuk

6. Mürşitlerin tarikata yeni giren dervişlere tarikat adabını öğretmek için söyledikleri şiirlere ---- denir. Bu şiirler genellikle 8'li ve 11'li hece ölçüsüyle söylenir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) devriye B) şathiye C) nefes D) nutuk E) ilahi

7. Kulun sana lâyık işi yok imiş
Yoktan sudûr eden zirâ yok imiş
Hüdâyî'ye senin fazlın çok imiş
Efendim medet hey sultânım medet

Bu dörtlüğün nazım türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Nutuk B) Devriye C) İlahi D) Şathiye E) Tevhit

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

8. ----, görünüşte saçma olan fakat şerh ve tahlili hâlinde çok derin anlamlar içerdiği anlaşılan şiirlerdir. Nitekim Yunus Emre'nin "Çıktım erik dalına anda yedim üzümü" dizesiyle başlayan şiiri ile "Denize bir ip serseler" dizesiyle başlayan diğer bir şiiri, Niyazi-i Mısri tarafından şerh edilmiştir. Tanrı ile samimi ve şakalı bir eda ile konuşur gibi yazılan manzumelere verilen addır. Mecazlarla örülü sembolik bir dil kullanılır. Bundan dolayı bu şiirler "işaret dili, mana dili, kuş dili" şeklinde nitelenir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Şathiyeler B) Nefesler C) Demeler

D) İlahiler E) Devriyeler

9. Devriye, ruhun âlemi dolaşmasını konu edinen şiirdir. Daha çok, Bektaşilerce başvurulan bir nazım türüdür. Devriye şiirleri; mutlak varlıktan insana, insandan aslına dönüşe kadar süren devri anlatan şiirlerdir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi devriye türündeki bir şiirden alınmıştır?

A) Zuhura gelmeden vücud-ı Âdem
Hak bana bu aşkı kıldı tecella
Merkez-i esmada hallak-ı âlem
Etti vücudumu masdar-ı eşya

B) Sabahın vaktında durup duaya,
El kaldırıp yüzün çevir semâya,
Yere yüzler sürüp yalvar Hüdâ'ya,
Hayırlar fethola, şerler defola.

C) Gerçi et ü deridir
Cümlenin serveridir
Hakk'ın kudret sırrıdır
Gayre bakmak hoş değil

D) Aşkınla çâk ettim hırka-i ârım
Yokluk makamında mahv oldu varım
Bi-hicâb tecelli eylese yârım
Kande olsam bana Tur olur peydâ

E) Geceler uykudan uyan,
Gizli sırlar olsun ayan,
Mahrum olmaz Allah diyen,
Yalvar kul Allah'a yalvar.

10. Âdemi balçıktan yoğurdun yaptın,
Yapıp da neylersin, bundan sana ne?
Halk ettin insanı, cihana saldın,
Salıp da neylersin, bundan sana ne?

Bakkal mısın, teraziyi neylersin?
İşin gücün yoktur, gönül eylersin,
Kulun günahını tartıp ne edersin?
Geçiver suçundan, bundan sana ne?

Bu dörtlükler içerik ve söyleyiş açısından aşağıdaki şiir türlerinden hangisine örnek verilebilir?

A) Nefes B) Devriye C) İlahi

D) Şathiye E) Nutuk

11. Ey kardeşler ey yâranlar sorun bana kanda idim
Divânlar dinler isen diyivirem ezelî vatanda idim

Evvel dilimdeki budur Tanrı bir rasûl Hak'dürür
Anı böyle bilmez iken bir acep gümânda idim

Kalü belâ dinilmeden tertip düzen eylenmeden
Hak'tan ayru değil idim ol ulu divânda idim

Bu beyitlerin nazım türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Şathiye B) Devriye C) Nefes

D) İlahi E) Nutuk

12. Cana cefa kıl ya vefa
Senden hem ol hoş hem bu hoş
Ya derdin gönder ya deva
Senden hem ol hoş hem bu hoş

(...)

Hâlim bir dem soragel
Diler isen bağrımı del
Ey lutfu hem kahrı güzel
Senden hem ol hoş hem bu hoş

Bu şiirin nazım türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Devriye B) Nutuk C) İlahi

D) Nefes E) Deme

Doğru Yanlış Boş Net

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

1. XIII. asır sonlarında yetişmiş, coşkun bir derviş şairdir. Anadolu'nun en ücra köşelerine kadar ilahileri nüfuz eden bu halk sanatkârı, kabına kolay kolay erişilemeyecek bir dehaya sahiptir. Oğuz Türkçesiyle Anadolu edebiyatının kurucusu; tekke, divan ve halk edebiyatının hepsine ilham veren öncüsü ve yedi yüzyıldan beri belki en büyük şairimizdir. Anadolu'da Türkçe şiirin öncüsü olan bir şair ve mutasavvıftır. Yaşamına ilişkin belgeler sınırlıdır. Vahdetivücut öğretisine ulaşan bir tasavvuf yorumunu benimsemiştir.

Bu parçada söz edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yunus Emre
B) Hacı Bektaş-ı Veli
C) Pir Sultan Abdal
D) Hacı Bayram-ı Veli
E) Eşrefoğlu Rumî

2. Anadolu'da tekkelere sığındım
İlahi duyguları ünledim usul usul
Doğruluğa
Dürüstlüğe
İnsanlığa çağırdım insanları
Yunus diye göründüm
Hak âşığı dediler bana

Aşağıdakilerden hangisi bu manzumede gönderme yapılan edebî geleneğin temsilcilerinden biri <u>değildir</u>?

A) Eşrefoğlu Rumî
B) Hacı Bayram-ı Veli
C) Kaygusuz Abdal
D) Pir Sultan Abdal
E) Ercişli Emrah

3. Yâ Rab senin mekânın yok
Yatağın yok yorganın yok
Hem dinin hem imânın yok
Her bir şeyden münezzehsin

Sesin çıkmaz âvâzın yok
Abdestin yok namâzın yok
Hiçbir yere niyâzın yok
"Kul huvallahu ahad"sın

Bu dörtlüklerin nazım türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Şathiye
B) Nefes
C) İlahi
D) Devriye
E) Nutuk

4. Her yeni fikir sistemi gibi, İslamiyet de Türkler arasında yayılırken sanatın ve sanatçının gücünden faydalanmıştır. Yeni dini halka aşılamak isteyen dervişler, onun emirlerini ve yasaklarını şiire ve saza da söyletmek suretiyle daha yumuşak daha kolay anlaşılır ve sevilir bir hâle koymuşlardır. Halk şiirinin sazla beraber eskiden beri Türkler arasında yaşayagelmiş olması bunların yardımcılığı ile gelen dinin kolay benimsenmesini sağlamıştır.

Aşağıdakilerden hangisinin bu parçada söz edilen şairlerden birine ait olduğu <u>söylenemez</u>?

A) El fakru fahrî el fakru fahrî
Dimedi mi ol âlemler fahri
Fahrını fakrın fahrını fakrın
Mahv u fenâda buldı bu gönlüm

B) Kim ki hayrete daldı
Nura müstağrak oldu
Tevhid-i zâtı buldu
Sen seni bil sen seni

C) Hakikat meyinden nûş edip kanıp
Can gözlerim o gafletten uyanıp
Kudretten her türlü renge boyanıp
Bu âlem-i nakş u elvâna geldim

D) Güzel ne güzel olmuşsun
Görülmeyi görülmeyi
Siyah zülfün halkalanmış
Örülmeyi örülmeyi

E) Bir araya geldi cümle erenler,
Can gözüyle Hakk'ı daim görenler,
Arzu edüb gelir tâlib olanlar,
Sıdk ile dest urur dâmânımıza.

5. **Aşağıdakilerden hangisi dinî-tasavvufi halk şiirinin özelliklerinden biri <u>değildir</u>?**

A) Şiirlerin, kendine özgü bir ezgiyle söylenmesi
B) Yer yer divan şiiri mazmunlarına başvurulması
C) Genelde tekke ve dergâhlarda meydana gelmesi
D) Genelde ağır ve sanatlı bir dil tercih edilmesi
E) Hem hece hem de aruz ölçüsünün kullanılması

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

6. 15. yüzyılın en tanınmış mutasavvıf şairlerindendir. Mısır kökenlidir. İznik'te doğan şairin doğum tarihi bilinmemektedir. Dili tam Anadolu Türkçesidir. Bursa'da Çelebi Mehmet medresesinde okumuş, Abdal Murat isimli bir meczubun tesiriyle tasavvufa merak sarmış, bir müddet sonra dersi bırakıp Ankara'ya gitmiş ve Hacı Bayram-ı Veli'ye intisap etmiş ve onun damadı olmuştur. Şiirlerinde Yunus Emre ve Âşık Paşa'nın tesiri görülür. İlahileri, mutasavvıflar arasında bestelenerek okunan şairlerin başında gelmektedir. Şair, hece ve aruz vezniyle lirik şiirler yanında didaktik mahiyette manzumeler de söylemiştir. Hece vezniyle söylenmiş şiirleri çok daha başarılıdır.

Bu parçada söz edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kaygusuz Abdal
B) Eşrefoğlu Rumî
C) Aziz Mahmut Hüdayi
D) Kul Himmet
E) Niyazi-i Mısri

7.

1. grup	2. grup
I. Kaygusuz Abdal	• *Minbernâme*
II. Yunus Emre	• *Şerh-i Nutk-ı Yunus Emre*
III. Niyazi-i Mısri	• *Makâlât*
IV. Aziz Mahmut Hüdayi	• *Risâletü'n Nushiyye*
V. Hacı Bektaş-ı Veli	

Yukarıda 1. gruptaki sanatçılardan hangisi 2. gruptaki yapıtlardan biriyle ilişkilendirilemez?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8.
- 18. yüzyılın araştırmacı bir kişiliğe sahip mutasavvıf şairidir.
- En tanınmış eserleri *İlahinâme* adlı divanı ve *Marifetnâme* isimli kitabıdır.
- Pozitif bilimlerle de ilgilenmiş, mutasavvıf bir bilim insanıdır.

Bu özelliklere sahip dinî-tasavvufi halk edebiyatı temsilcisi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Aziz Mahmut Hüdayi
B) Hacı Bayram-ı Veli
C) Hacı Bektaş-ı Veli
D) Kaygusuz Abdal
E) Erzurumlu İbrahim Hakkı

9. Alevi-Bektaşi geleneğinin en önemli temsilcilerinden sayılan ---- hayatı söylentilerle karışıktır. Hakkında sağlam bilgi yoktur. Kanuni Devri'nde ve İran Şahı Tahmasb zamanında yaşamıştır. Manzumeleri tamamen hece vezniyle yazılmıştır. Âşık edebiyatı tesiri altındadır. Alevilik akidelerini sade bir dille ve canlı bir ifade ile terennüm ettiği nefes türündeki şiirleriyle tanınmıştır. Şiirleri kuvvetli bir tasavvuf ruhu ile birlikte Şah İsmail'e taraftarlık, Osmanoğullarına isyan şeklinde siyasi bir hava taşır. Şair çok, lirik bir dille tasavvufi aşkını ve derdini anlatırken hep Ali sevgisini ve ona bağlılığını telkin eder.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Kaygusuz Abdal'ın
B) Kazak Abdal'ın
C) Hacı Bektaş-ı Veli'nin
D) Kul Himmet'in
E) Pir Sultan Abdal'ın

10. Aşağıdakilerin hangisinde tümüyle aynı yüzyıla ait dinî-tasavvufi halk edebiyatı temsilcileri bir arada verilmiştir?

A) Hacı Bektaş Veli - Yunus Emre
B) Kaygusuz Abdal - Pir Sultan Abdal
C) Erzurumlu İbrahim Hakkı - Yunus Emre
D) Hacı Bayram-ı Veli - Pir Sultan Abdal
E) Yunus Emre - Kaygusuz Abdal

11. XIV. yüzyılın ortaları ile XV. yüzyılın ilk yarısında yaşadığı tahmin edilen Rum Abdalları zümresine mensup bir kalenderî dervişidir. Tarihî ve tasavvufi kimliğini aydınlatacak bilgilerin oldukça sınırlı olduğu şair hakkında bilinen en yaygın kanaat onun, Alâiye emiri Hüsamettin Mahmut'un beyzadesi olduğu ve henüz genç sayılan bir yaşta makam ve şöhreti arkasında bırakarak tasavvufa yönelmiş olduğudur. Koşma, nefes, ilahi, methiye, nutuk, şathiye tarzında kaleme aldığı şiirleri üç yüze yakındır. Şiirlerinde Allah, insan, nefis, yaradılış, itikat, ihlas, gönül, ilahi aşk gibi konulara sıkça yer veren derviş; duygularını sade bir Türkçe ile aktarmıştır. Söyleyişi Yunus Emre'den etkiler taşır. Bunun yanı sıra bazı şiirlerinde nükteli, hicivli bir söyleyiş hâkimdir.

Bu parçada söz edilen dinî-tasavvufi halk edebiyatı temsilcisi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Pir Sultan Abdal
B) Kaygusuz Abdal
C) Kazak Abdal
D) Eşrefoğlu Rumî
E) Niyazi-i Mısri

Doğru Yanlış Boş Net

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Bu testte 19 Türk Dili ve Edebiyatı sorusu vardır.

1. Halk şiirinde sıkça işlenen “felekten şikâyet” temasında genellikle “felek” kişileştirilir ve âşığın başına gelen dertlerin sebebi kabul edilir.

Aşağıdakilerden hangisi bu açıklamaya uygun bir örnek değildir?

A) Neler geldi girdi benim düşüme
Felek bu dertleri taktı peşime
Bir yazı yazın ki mezar taşıma
Ferrahî dünyada gülmemiş deyin

B) Felek senden kime feryat edeyim
Bir müctehil yâre düşürdün beni
Başım alup ne diyare gideyim
İl içinde are düşürdün beni

C) Bak şu kaşa bak şu göze
Ciğer kebap oldu köze
Yakasız gömlekler bize
Felek biçer demedim mi

D) Bana yüklediğin çile reva mı
Bekledim vermedin bir gün devamı
Sımsıcacık olan mutlu yuvamı
Buz etmeye gerek var mı ah felek

E) Düşünce gönlüme o güzel melek
Ahımdan sarsılır kubbe-i felek
Mecnun gibi sahra sahra gezerek
İnleyen sazımı çalıp ağlarım

AYT - 2024 ÖSYM

2. Ne bende kaldı sevda
Ne sen eski o yarsın

Bu dizelerin başına aşağıdakilerden hangisi getirilirse cinaslı mâni oluşur?

A) Oyarsın
Şirin’e Ferhat isen
Varır dağı oyarsın

B) Düşümdeki o yarsın
Ferhat gibi âşıksan
Sözlerime uyarsın

C) Benim ile yar sevda
Dumanlı kara sevda
Ne sende var bir vefa

D) Ne sevdalıklar kalsın
Ne hasretlikler olsun
Ne dünya dönedursun

E) Sevda
Başıma bela sevda
Kederler beni sarsın

AYT - 2023 ÖSYM

3. I.
Gelen aynı Sümmani’nin başına
Sen de kavrulmuşsun aşk ataşına
Sevda temrenini mermer taşına
Sen de benim gibi vurabildin mi
II.
Karacoğlan söyler sözün başarır
Aşkın deryasını boydan aşırır
Seni her mecliste hacil düşürür
Kötülerle konup göçücü olma

Aşağıdakilerden hangisi bu dörtlüklerin ortak özelliklerinden biri değildir?

A) Ait oldukları şiirin son dörtlüğü olma
B) Aynı kafiye düzenine sahip olma
C) Güzelleme türünde yazılmış olma
D) Mecazlı bir anlatıma sahip olma
E) 11’li hece ölçüsüyle yazılmış olma

AYT - 2022 ÖSYM

4. Bu dünyaya sanki vefa gelmemiş
Gelmişse de bir kimsede kalmamış
Kim var ki dostundan cefa görmemiş
Cihanda bir söze duran mı kaldı

Bu dörtlükle ilgili aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

A) 11’li hece ölçüsüyle yazıldığı
B) Satirik şiire örnek olduğu
C) Düz kafiye düzeninde olduğu
D) Teşbih sanatından yararlanıldığı
E) Redife yer verildiği

AYT - 2021 ÖSYM

5. I. Ayrılır dosta gider
II. Sağ gelen hasta gider
III. Su gelir deste gider
IV. Gurbet yansın yıkılsın

Mâni nazım şeklinin biçim ve içerik özellikleri dikkate alınarak bir mâni oluşturulmak istense bu dizelerin sıralaması aşağıdakilerin hangisi olur?

A) I - II - IV - III
B) I - III - II - IV
C) III - I - IV - II
D) III - II - I - IV
E) IV - II - I - III

AYT - 2021 ÖSYM

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

6. O ki yaratıldık türab-ı Tur'a
Perverdigâr Hak Sübhan'ı biliriz
Türabın aslını yarattın nurdan
Nurdan evvel bir mekânı biliriz

Mekânda var iken nice bin seher
Anı ziynet kıldı ne mürg-ı meher
Günde yetmiş kere eyledi teher
Eklettiği rızk u nanı biliriz

Rızk u nanı visal eyledi Huda'm
Yoktan var edildi o zaman Âdem
Cihandan cihana basanda kadem
Ana nisbet dü cihanı biliriz

(...)

Bu şiirde olduğu gibi, dörtlüklerin sonlarındaki kafiye kelimesinin bir sonraki dörtlüğün başında yer almasıyla meydana getirilen koşmalara ne ad verilir?

A) Ayaklı koşma
B) Yedekli koşma
C) Zincirbent koşma
D) Musammat koşma
E) Koşma şarkı

7. I. Elinde ördüğün çöpür ağını
Kahan eylediğin kelem bağını
Şu kabal biçtiğin sap orağını
Al ulu Tanrı'ya bergüzar götür

II. Benim yavrum nazlı idi
Aslan şahan gözlü idi
Can evimde gizli idi
Ya ben ona yanmayım mı

Aşağıdakilerden hangisi numaralanmış şiirlerin ortak özelliği değildir?

A) Ek hâlinde redif kullanılması
B) Koşma nazım biçimiyle yazılması
C) Düz uyak şeklinde kafiyelenmesi
D) Hece ölçüsüyle yazılmaları
E) Dörtlük nazım biriminin kullanılması

8. Onun 18. yüzyıl sonlarında doğmuş, 19. yüzyılın ikinci yarısında ölmüş olduğu konusunda tüm araştırmacılar birleşmiştir. Yüzyılımızdan çok da eskilerde yaşamadığı da biliniyor. Buna rağmen yazılı hiçbir kaynakta yaşamı üzerine kesin bilgilere rastlanmadığı gibi, şiirleri de cönklerde yer almıyor. Öteki halk ozanlarında olduğu gibi, obası ile oradan oraya göçerken, sazının eşliğinde söylediği türkülerin, anlattığı ileri sürülen öykülerin günümüze kadar ağızdan ağıza geçerek ulaştığına inanılmaktadır. Yerleşik yaşamı seçmek yerine göçebe bir yaşam sürdüren, yerleşikliğe karşı 200 yıl kadar direnen Recepli Avşarlarından olması; onun Toroslar çevresinde dolaşıp durmasını da beraberinde getirmiş. Şiirleri bize Çukurova, Kahramanmaraş, Gaziantep, Niğde, Kırşehir ve Sivas gibi illere kadar bu yaşamın uzandığını söylüyor.

Bu parçada söz edilen halk şairi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Karacaoğlan
B) Dadaloğlu
C) Dertli
D) Köroğlu
E) Erzurumlu Emrah

9. Berber olsam gelmez bana müşteri
Usta ister kullanmağa neşteri
Katır çeksem kim yükletir göçleri
Uzak yolda çekmek ister meşakkat

Bu dörtlük, tema ve söyleyiş bakımından aşağıdaki nazım biçimlerinden hangisine en yakındır?

A) Koşma
B) Destan
C) Mâni
D) Türkü
E) Semai

10. Türklerin İslamiyet'i kabulü sonrasında, ilim alanında ve sosyal alanda halkın üzerinde değişimler ortaya çıktı. İlim dili Arapça olurken Farsça da edebî alanda ağırlığını hissettirdi. Türk şairleri, dille birlikte Fars ve Arapların kullandıkları aruz veznini ve şiir şekillerini de aldılar. Böylelikle Anadolu'da yavaş yavaş klasik edebiyat dönemi başladı. Fakat bilhassa kırsal kesimlerdeki sanatçılar kendi vezinleriyle yani hece vezniyle şiir söylemeye devam ettiler.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada altı çizili sözle kastedilen sanatçılardan biri değildir?

A) Dadaloğlu
B) Karacaoğlan
C) Gülşehrî
D) Köroğlu
E) Ercişli Emrah

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

11. I. Bu ırmak doğadan akıyor. Bu şıpırtı,
Suyun sesinden daha saydam bu çalkanış
Ovadan geliyor. Zeytinler yüzer gibi.
Tarlanın berisinde buğuya gömülmüş,
Azgın otları başlıyor setin. Sonra çit
Ve kalın kabuklu ihtiyar kestaneler.
Bu rüzgâr yaşlı kestanelerden geliyor.

II. Topraktan mı çıktı yarı toprak bir yaratık,
Gökten mi indi yarı gök bir kartal.
Bir Memet daha var oldu o sıra
Tepenin doruğunda kalpağı al.

III. Amana da deli gönül amana
Kalmadı iyi gün devr-i zamana
Cevheri de denk ettiler samana
Yük masnıtın bulmaz tay olmayınca

Bu dizelerin şiir türleri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

	I	II	III
A)	Lirik	Pastoral	Satirik
B)	Pastoral	Lirik	Didaktik
C)	Pastoral	Epik	Satirik
D)	Epik	Lirik	Pastoral
E)	Lirik	Didaktik	Satirik

12. Girin satıcılar evimin bülbülleri
Girin girin aydınlık bahçemden içeri
Üzüm satın armut satın nar satın bize
İndirin tüy gibi küfeyi sırtınızdan
Dağlar görünürken kapıda ardınızdan
Bir elmada bir mevsim dolsun evimize

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) 13'lü hece ölçüsü ile yazılmıştır.
B) Didaktik bir üslup kullanılmıştır.
C) "aabccb" şeklinde kafiyelenmiştir.
D) Rediften yararlanılmıştır.
E) İnsan sevgisi dile getirilmiştir.

13. Aşağıdakilerden hangisi parantez ( ) içinde verilen terimle örtüşmemektedir?

A) Sözlü Dönem'de bir kurban töreni olup şaman bu törende kurbanın kesilmesi öncesi ve sonrasında şiirler okur. **(Şölen)**
B) Ölen kişiler için yapılan yas törenleridir, bu törenlerde ölen kişinin ardından sagular söylenir. **(Sığır)**
C) Yılın belli dönemlerinde yapılan sürek avları sonrasında yapılan toy adlı ziyafetlerde söylenen yiğitlik, aşk ve tabiat temaları üzerine söylenmiş şiirlerin genel adıdır. **(Koşuk)**
D) İslamiyet sonrası bu tür şiirlere divan şiirinde mersiye, halk şiirinde ise ağıt adı verilmiştir. **(Sagu)**
E) Türklerin yaşadıkları geniş coğrafyada değişik Türk kavimleri arasında varlığını sürdürmüş, İslamiyet'in kabulüyle birlikte bir kimlik değişimi yaşamaya başlamıştır. **(Ozan)**

14.

Özgün Metin	Günümüz Türkçesi
Alın töpü yaşardı	*Dağların tepeleri yeşerdi*
Urut otun yaşardı	*Kuru otlar yenilendi*
Kölning suwın küşerdi	*Gölün suları neredeyse taştı*
Sıgır boga müngreşür	*Sığırlar ve boğalar böğürdü*

İslamiyet öncesi Türk şiirine ait bu dörtlüğün konu bakımından aşağıdaki şiirlerden hangisine kaynaklık ettiği söylenemez?

A) Çukurova bayramlığın giyerken
Çıplaklığın üzerinden soyarken
Şubat ayı kış yelini kovarken
Cennet dense sana yakışır dağlar

B) Rüzgâr eser dallarınız atışır
Kuşlarınız birbiriyle ötüşür
Ören yerler bu bayramda pek üşür
Sümbül niçin yaslı bakışır dağlar?

C) Koyun meler, kuzu meler
Sular hendeğine dolar
Ağlayanlar bir gün güler
Gamlanma gönül gamlanma

D) Bilmişim dünya hâlini
Terk ettim kıyl ü kalini
Baş açık ayak yalını
Çağırayım Mevlam seni

E) Katar katar oldu göçler
Donun geydi her ağaçlar
Deli deli öten kuşlar
Diller bağlar şimden geri

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

15. Karacaoğlan'ın edebî kişiliğiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Dil ve ölçü bakımından divan edebiyatının etkisinden uzak kalmıştır.

B) İç Anadolu insanının o çağdaki günlük konuşma diliyle yazmıştır.

C) Deyimler ve benzetmelerle halk şiirinde kendine özgü bir şiir evreni kurmuştur.

D) Bazı şiirlerinde ölçü uygunluğunu sağlamak için hece düşmelerine başvurduğu da görülür.

E) Halk şiirinin geleneksel yarım uyak düzenini ve yer yer de redifi kullanmıştır.

16.

Özgün Metin	**Günümüz Türkçesi**
Üdig mini komıttı	*Aşk beni coşturdu*
Sakınç manga yumıttı	*Dert geldi bende toplandı*
Könglüm angar emitti	*Gönlüm o güzele meyletti*
Yüzüm mening sargarur	*Yüzüm (o yüzden) sararıyor*

Günümüz Türkçesi ile birlikte verilen bu dörtlükle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) 7'li hece ölçüsüyle söylendiği

B) Nazım türünün koşuk olduğu

C) Düz uyak düzeninde uyaklandığı

D) İmgeli ve süslü bir söyleyiş benimsendiği

E) Yarım uyak ve redife yer verildiği

17. Halep dönüşü bir süre Develi'de bağıyla, tarlasıyla uğraşır. Gerek Develi'de gerek Kayseri'de şiirleriyle, sohbetleriyle dost halkasını genişletir. Fakat geniş bir âlemi görüp tanımış, kabına sığmayan bir yaratılışa sahip olan şair için Develi'nin sürekli mekân olamayacağı açıktır. Nihayet öyle de olur. Bir süre sonra elinde sazı Develi'den ayrılarak memleketin çeşitli yerlerini dolaşmaya başlar. Yaşı ilerleyip de artık dizlerinde dolaşacak dermanı kalmadığını görünce memleketine döner ve ömrünün kalan kısmını Develi'de tamamlayarak 1866'da Hakk'ın rahmetine kavuşur. Çoğu halk şairinin insan ömrünü safha safha anlatan yaş destanı vardır.

Bu parçada söz edilen halk şairi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Dertlî B) Gevherî C) Karacaoğlan D) Seyranî E) Kâtibî

18. Karahanlılar Devri'nde verilen birinci eser siyasetname türünde olup devlet idaresinin temel ilkeleri üzerinde durur, yöneten ve yönetilen insanların özelliklerini mesnevi nazım şeklinde aruz vezniyle anlatır. İlk Müslüman Türk devletlerinden biri olan Karahanlılar devrinde kaleme alınan eser 6645 beyit olup Buğra Han'a sunulur. İkinci eser Araplara Türkçe öğretmek için 1074 tarihinde kaleme alınan ilk Türkçe sözlüktür. Üçüncü eser ise ahlak ve nasihat kitabıdır. Dördüncü eser dinî-tasavvufi ahlakı şiirle anlatan bir eserdir.

Bu parçada aşağıdaki eserlerin hangisinden söz edilmemiştir?

A) *Divânu Lugâti't-Türk*

B) *Divân-ı Hikmet*

C) *Kutadgu Bilig*

D) *Muhakemetü'l Lugateyn*

E) *Atebetü'l Hakâyık*

19. I. Sultan Murat eydür gelsin göreyim
Nice kahramandır ben de bileyim
Vezirlik isterse üç tuğ vereyim
Kılıcından al kan saçtı Genç Osman

II. Yürün arslanlarım savaş edelim
Buna kavga derler bey ne paşa ne
Haykırıp haykırıp kelle keselim
Seyreyleyin el ayağı şaşana

Numaralanmış bu dörtlüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Nazım türü bakımından aynı olduğu

B) Farklı nazım biçimleriyle söylendiği

C) Aynı uyak düzeninden yararlanıldığı

D) Farklı şiir geleneklerine özgü nitelikler taşıdığı

E) Hece sayılarının birbirinden farklı olduğu

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

- Aruz Ölçüsü
- Mazmun
- Divan
- Gazel
- Kaside
- Mesnevi
- Rubai
- Tuyuğ
- Nazire
- Şarkı
- Terkibibent
- Terciibent

TEST • 10

• KAVRAMA •

1. Divan şiiriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Şiirlerde çoğunlukla bireysel heyecan ve duygulara yer verilmiştir.

B) Şiirlerde konu bütünlüğü ve güzelliği önemsenmemiştir.

C) Şiirler daha çok, dinî ve hamasi bir özellik gösterir.

D) Altyapısını medrese kültürü ve saray hayatının gelenekleri oluşturur.

E) İstiare ve mecaz, başvurulan edebî sanatların başında gelmektedir.

2. Aşağıdakilerin hangisinde tümüyle divan edebiyatı nazım biçimleri bir arada verilmiştir?

A) Kaside - varsağı - mesnevi - rubai

B) Gazel - müstezat - kıt’a - tuyuğ

C) Şarkı - murabba - koşma - gazel

D) Terkibibent - semai- rubai - kıt’a

E) Mesnevi - tuyuğ - kaside - varsağı

3. (I) Divan edebiyatı; klasik Türk edebiyatı, eski Türk edebiyatı ya da yüksek zümre edebiyatı gibi adlarla da anılmaktadır. (II) Yüksek zümre edebiyatı denmesinin sebebi, bu edebiyatı yapanların ve ona ilgi gösterenlerin seçkin çevrelerden oluşundandır. (III) Divan edebiyatının temel kültür kaynağı İslami bilimler, tasavvuf felsefesi, peygamberlerle ilgili öykü ve mucizeler, Türk tarihi, Türk kültürü ve İran mitolojisidir. (IV) Bu edebiyat, medrese kültürüyle yetişen aydın şairlerin Arap ve İran edebiyatını örnek alarak oluşturdukları klasik bir edebiyattır. (V) Zamanla taklidi aşarak Osmanlı terkibi ve üslubuna ulaşarak evrensel bir edebiyat aşamasına gelmiştir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Divan şiiriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Genellikle aşk, şarap, kadın, sevgili, ölüm, yergi, övgü, tabiat ve tasavvuf gibi konular işlenmiştir.

B) Şiirlerde mazmun adı verilen klişe ifadelere çokça yer verilir.

C) Genellikle dörtlük nazım birimi kullanılmışsa da beyit de kullanılmıştır.

D) Şairler genellikle son beyitte mahlas (takma ad) kullanır.

E) İlk temsilcisi Hoca Dehhanî, son büyük temsilcisi ise Şeyh Gâlip’tir.

5. Divan edebiyatında nazım biçimleri oluşturuldukları nazım birimi bakımından beyitlerle kurulanlar ve bent şeklinde olanlar şeklinde ikiye ayrılmaktadır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi nazım birimi bakımından ötekilerden farklıdır?

A) Gazel B) Kaside C) Mesnevi D) Rubai E) Kıt’a

6. Divan şiiri kelime ve kelime grupları yönünden Arapça ve Farsçadan oldukça çok etkilenmiştir. Süslü, sanatlı ve ağır bir dil kullanılmıştır. Redif ve kafiyeye önem verilmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi divan şiirini temsil eden bir örnek olamaz?

A) Gel ey gönül zen-i dünyâya pâymâl olma
Olup mücerred-i gül beste-i ayâl olma

B) Mahzûn gelen huzûrına dil-şâd olur gider
Dest-i gama esîr ise âzâd olur gider

C) Dilden garaz mahabbet-i ehl-i cihâddur
Biz kânı n’eylerüz ser ü kâr-ı güherdeyüz

D) Devlet başa, kökler kopuyor kendiliğinden
Kıl çengi yiğitler suyu sökmüş iliğinden

E) Dünyâyı hüsn-i hulkuna dilbeste eylemiş
Âyine eyleyen ruh-ı ikbâle devletin

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. Nazım türü şiirde işlenen konuyu ifade eden bir terimdir. Divan edebiyatında şiirler özellikle de kasideler, işlenen konuya göre farklı isimlerle adlandırılmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi divan edebiyatı nazım türlerinden biri değildir?

A) Methiye B) Naat C) Münacaat D) Nazire E) Hicviye

8. (I) Bu şiir tarzı İslamiyet'ten sonra, bu dine giren çeşitli milletlerin katkısı ile önce Arapçada, daha sonra Farsça ile Doğu ve Batı Türkçelerinde, sonra da Hint Müslümanlarının yazı dili olan Urducada gelişmiştir. (II) Nazım birimi beyittir. (III) Dört ve daha fazla dizeden oluşan bentler de kullanılmıştır. (IV) Ölçü aruz ölçüsü olmakla birlikte son zamanlarında hece kullanan şairler de olmuştur. (V) Kıt'a ve şarkı dışında bütün nazım şekil ve türleri Fars edebiyatı aracılığıyla Arap edebiyatından alınmıştır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9.
I. Redif ve kafiye önemsenmiş, göz için kafiye anlayışı benimsenmiştir.
II. Gazeller ve rubailer dışında şiirlerin belli bir adı yoktur.
III. Şiirin sonunda şairin mahlası geçer.
IV. Nazım şekil ve türleri kesin sınırlarla birbirinden ayrılmıştır.
V. Şiirlerde genellikle konu bütünlüğü olmadığı gibi bütün güzelliğine değil parça güzelliğine önem verilir.
VI. Kısmen kasidede ama özellikle mesnevilerde konu bütünlüğü vardır.

Divan şiiri ile ilgili numaralanmış bilgilerden hangileri yanlıştır?

A) Yalnız II B) I ve II C) III ve V D) IV ve VI E) III, V ve VI

10. (I) Divan şiirinde aşk, kadın, şarap konularında yazılan lirik şiirlere gazel denir. (II) Gazelin nazım birimi beyittir ve birim sayısı 5-15 arasında değişmektedir. (III) Kafiye örgüsü ise (aa, ba, ca, da…) şeklindedir. (IV) Gazelin ilk beytine "matla" son beytine "makta", en güzel beytine "taç beyit" denir. (V) Gazelin son beytinde şairin mahlası geçer.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Aşağıdakilerden hangisi parantez ( ) içinde verilen terimle örtüşmemektedir?

A) Nazım birimi beyit, birim sayısı sınırsızdır. **(Mesnevi)**
B) Dizeleri birbiriyle uyaklı beyitlere verilen addır. **(Musarra)**
C) Kasidenin sunulduğu kişinin övüldüğü bölümdür. **(Methiye)**
D) İşlediği konular hayat görüşü, nükte, hikmet, yergi vb. konulardır. **(Kıt'a)**
E) Gazelden türetilen bir türdür. **(Tegazzül)**

12. Bir gazele ait üç beyit şu şekildedir:

I. Şevk-i lebüne hâke düşen dâne-i eşküm
Benzer dür-i nâ-yâba ki yatur kül içinde

II. Ruhsârun eya gonce-dehen kâkül içinde
Bir gül gibidür kim açılur sünbül içinde

III. Bir gonceye dil bağlayamaz oldı Neşâtî
Sen lâle-rûhı seyr ideli şengül içinde

Bu beyitlerin şiirde yer alma sırası aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

A) I - III - II B) II - I - III C) II - III - I D) III - I - II E) III - II - I

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Divan Edebiyatı (Şiir)- II

TEST • 11

• KAVRAMA •

1. I. Âşüfte edip dilleri nezzârelerin hep
Bir bir duyar esrârın o bîçârelerin hep

II. Zülf-i siyâhın eyledi ol şâh pây-mâl
Erbâb-ı dilde hüzn ü melâlet ne boy görün

III. Ne turra esîr etmeğe kâdir ne girişme
Kimse bizi bend edemez âzâde-i aşkız

IV. Teşrîf itdi nazmunı ol şeh kabûl ile
Yahyâ-yı müstmende inâyet ne boy görün

V. Ashâb-ı fazîlet ana muhtâç degüldür
Câhillere nâ-dânlaradur hıdmet-i vâiz

Numaralanmış beyitlerden hangilerinin biçim ve söyleyiş özellikleri dikkate alındığında aynı gazelden alındığı söylenebilir?

A) I ve III B) I ve IV C) II ve IV D) II ve V E) III ve V

2. I. Aşktan duyulan ızdırap; âşığın yaşadığı ayrılık acısı, sevgiliye yakarması, kavuşma arzusu; sevgilinin cefa çektirmesi ve vefasızlığının ele alındığı gazellerdir.

II. Şarap ve şarapla ilgili düşünceler, dünyaya ve hayata aldırmama, yaşamaktan zevk alma gibi konuların işlendiği gazellerdir.

III. Kadın güzelliğinden, aşkın maddi ve manevi zevklerinden söz eden gazellerdir.

IV. Ahlaki düşünceler ve yaşanan hayat tecrübelerinin deyimler ve atasözleri kullanılarak anlatıldığı gazellerdir.

Numaralanmış cümlelerde söz edilen gazel türleri aşağıdakilerin hangisinde doğru sırayla verilmiştir?

	I	II	III	IV
A)	Âşıkane	Rindane	Şuhane	Hakimane
B)	Rindane	Âşıkane	Şuhane	Hakimane
C)	Şuhane	Hakimane	Âşıkane	Rindane
D)	Şuhane	Rindane	Hakimane	Âşıkane
E)	Âşıkane	Hakimane	Şuhane	Rindane

3. (I) Kaside, divan şiirinde din ve devlet büyüklerini övmek için yazılmış şiirlerdir. (II) Nazım birimi beyit, birim sayısı 33-99 arasındadır. (III) Kafiye şeması gazel gibidir: aa, ba, ca, da, ea... (IV) Kasidenin ilk beytine “matla”, son beytine “makta”, en güzel beytine “beytü’l-kasid” denir. (V) Şairin mahlasının geçtiği beyte “şah beyit” adı verilir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. I. 15-20 beyit kadar olan bu bölümde, konuyla ilgisi olmayan durumların -bahar, kış, Ramazan vb.- tasvirleri yapılır.

II. Methiye bölümüne geçerken söylenen beyit ya da beyitlerden oluşan bölümdür.

III. Kasidenin sunulduğu kişinin övüldüğü bölümdür.

IV. Kasidede şairin kendisini, sanatını övdüğü bölümdür.

Numaralanmış cümlelerde aşağıdakilerden hangisine ait bir bilgi <u>yoktur</u>?

A) Methiye B) Girizgâh C) Tegazzül D) Fahriye E) Nesib

5. ----, klasik Türk edebiyatında aruz ölçüsüyle yazılan dört dizelik bir nazım biçimidir. Aruzun yalnız *fâilâtün fâilâtün fâilün* kalıbıyla yazılır. Uyak düzeni aaxa biçimindedir. Ancak xaxa biçiminde uyaklananlar olduğu gibi, dört dizesi uyaklı olanlar da vardır. Bunlara “musarra” denir. Cinaslı uyak kullanılır. Mahlas kullanılmaz.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Gazel B) Kıt’a C) Tuyuğ D) Şarkı E) Murabba

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

6. Kasidenin başında şairin; sevgiliye bağlılığını, ona olan aşkını dile getirdiği; kasideyi süslemek, söze heyecanlı ve parlak bir başlangıç yapmak, sözü hararetlendirmek amacıyla söylediği ya da tabiat betimlemelerine, Ramazan ve bayram gibi özel gün ve ayların betimlemelerine yer verdiği bölüme nesib veya teşbib adı verilir.

Buna göre aşağıdaki beyitlerden hangisinin nesib bölümünden alındığı söylenemez?

A) Gül devri ayş eyyâmıdır zevk u safâ hengâmıdır
Âşıkların bayramıdır bu mevsim-i ferhunde-dem

B) Ehl olan kadrin bilir ben cevherim medh eylemem
Âlemin sermâye-i deryâ vü kânıdır sözüm

C) Rûh-bahı oldı Mesîhâ sıfat enfâs-ı bahâr
Açdılar dîdelerin hâb-ı ademden ezhâr

D) Canı yoh lâkin rızâ-yı halk hâsıl kılmağa
Geh aşaga geh yukaru segridüp canlar çeker

E) Ayağı tonmadı mı havzın evvelâ başdan
Ya düşmedi mi çenârın eli çemende meğer

7. **Aşağıdakilerin hangisi kasidenin bölümlerinden biri değildir?**

A) Methiye
B) Tegazzül
C) Tehzil
D) Dua
E) Girizgâh

8. **Aşağıdaki beyitlerden hangisi bir gazelin makta beyti olabilir?**

A) Yine zevrak-ı derunum kırılıp kenare düştü
Dayanır mı şişedir bu reh-i seng-sare düştü

B) Yûsuf da olsa sîne-i nâmûsı çâk ider
Çeşm-i siyâh-mestüne nezzâre eyleyen

C) Dil nakdin alur gamzesi itmez anı pürsiş
Ol çeşm-i siyehkâr inen sag degülmiş

D) Değildim ben sana mail sen ettin aklımı zail
Beni ta'n eyleyen gafil seni görgeç utanmaz mı

E) Ger derse ki Fuzûlî güzellerde vefa var
Aldanma ki şair sözü elbette yalandır

9. Sözlük anlamı "parça" demek olan ----, nazım terimi olarak iki ya da daha çok (9-10) beyitten oluşan, matla ve mahlas beyti bulunmayan, xa, xa, xa kafiyeli bir nazım şeklinin adıdır. Bu nazım biçimi çoğunlukla iki beyit şeklinde yazıldığı için aynı kelime, dörtlük anlamında da kullanılır. Mısralar arasında anlam bütünlüğü bulunur. Konuları önemli bir düşünce, hikmet, nükte, yergi, övgü, hayat görüşü vb. olabilir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) rubai
B) tuyuğ
C) müstezat
D) kıt'a
E) murabba

10.
- Her beyti kendi arasında kafiyelidir: aa, bb, cc, dd…
- Konu ve beyit sayısı bakımından sınır yoktur.
- Beyitler, kendi içinde anlam birliğine sahiptir; beyitler arasında konu birliği gözetilir.

Bazı özellikleri verilen nazım biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Mesnevi
B) Terkibibent
C) Müstezat
D) Kaside
E) Terciibent

11. Rubai (I), tek dörtlükten oluşan bir nazım biçimidir. Edebiyatımıza İran edebiyatından (II) girmiştir. Kafiye şeması "aaxa" şeklinde olup bütün mısraları aynı kafiyeli olan rubailer de vardır. Bu tür rubailere "terane" (III) adı verilir. Aruz ölçüsüyle yazılır ve kendine özgü tek kalıbı (IV) vardır. Konu olarak daha çok felsefi düşünceler (V) işlenir.

Bu parçada numaralanmış yerlerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

Doğru Yanlış Boş Net

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Divan Edebiyatı (Şiir)- III

EAPS13EDB25-057

TEST • 12

• PEKİŞTİRME •

1. I. Kişiyi, toplumu açık veya kapalı şekilde yeren şiirlere verilen addır. Âşık edebiyatındaki karşılığı taşlama, modern edebiyatta ise yergidir.

II. Ölen birinin ardından duyulan üzüntüyü dile getirmek, o kişinin iyi taraflarını anlatmak ve ölene karşı şairin ilgisini ifade etmek üzere yazılan lirik şiirlerdir. Halk şiirindeki karşılığı ağıttır.

III. Allaha yalvarmak, yakarmak, niyaz ve dua etmek amacıyla kaside, gazel, mesnevi, murabba gibi bütün nazım şekilleriyle yazılan; konusu Allah'a yakarış olan bir şiir türüdür.

IV. Bir şehrin güzellerini ve güzelliklerini anlatmak amacıyla yazılan şiirlere verilen addır. Bu şiirler, mahallî motiflerle süslü şehir hayatını ön plana çıkardıkları için divan edebiyatının farklı bir yönünü gösterir.

Numaralanmış cümlelerde söz edilen divan edebiyatı nazım türleri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla doğru olarak verilmiştir?

	I	II	III	IV
A)	Hicviye	Mersiye	Münacaat	Şehrengiz
B)	Tehzil	Tevhit	Mersiye	Münacaat
C)	Methiye	Naat	Tevhit	Münşeat
D)	Hicviye	Münşeat	Tevhit	Şehrengiz
E)	Methiye	Münacaat	Mersiye	Münşeat

2. Bugün bir nev-civân gördüm kimün cânânıdur kimdür
Şeh-i iklim-i ân gördüm kimün cânânıdur kimdür

Güzellerden güzel âfet katı pek ince bel âfet
Hele pek bî-bedel âfet kimün cânânıdur kimdür

Bu beyitlerde olduğu gibi ortalarında iç kafiye bulunan gazellere ---- adı verilir.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) mülemma gazel
B) müşterek gazel
C) musammat gazel
D) müzeyyel gazel
E) müreddef gazel

3. Fahriye, "övünme, şöhret" anlamlarına gelir. Eski Türk edebiyatı terimi olarak kaside, mesnevi vb. nazım şekillerinde şairin şairlik gücünü övdüğü bölümün adıdır. Fahriye muhteva bakımından methiyeye benzer fakat bu bölümde şair, kendisini diğer büyük şairlerle mukayese ederek onlara göre üstün olan yanlarını över. Burada kasidenin sunulduğu kişinin alelade biri tarafından değil, güçlü bir şair tarafından övüldüğü anlatılmak istenir.

Buna göre aşağıdaki beyitlerden hangisinin fahriye bölümünden alındığı <u>söylenemez</u>?

A) Ehl olan kadrin bilir ben cevherim medh eylemem
Âlemin sermâye-i deryâ vü kânıdır sözüm

B) Benim ol nâdire-gû şâir-i ma'nâ-perdâz
Reşk eder mertebe-i şi'rime sihr ü i'câz

C) Ol sihr-sâz-ı mu'ciz-gûyum ki nutkumun
Feyzi devât u kilke zebân u dehân verir

D) Benem zamânede ser-leşker-i sipâh-ı suhan
Benem zamânede erbâb-ı nazma ser-defter

E) Sun ey sâkî güle bize ol râh-i reyhânı
Ki gül yine bezemişdür bugün sahn-i gülistânı

4. Yine yâdıyla nâm-ı Zü'l-Celâlün
Kılalum ibtidâ nazm-ı makâlün

Kim anun hükm-i nâmına olup râm
Felek cünbiş kılupdur merkez ârâm

Kamu eşyâya oldur evvel âhir
Anun emrindedür pinhân u zâhir

Vücûdıdur kamu mevcûda kâhir
Nişânı cümle-i eşyâda zâhir

Bu dizelerin nazım biçimi ve nazım türü aşağıdakilerin hangisinde birlikte verilmiştir?

A) Mesnevi - naat
B) Kaside - münacaat
C) Mesnevi - tevhit
D) Terkibibent - tevhit
E) Kaside - naat

5. Geldi asker derilüp âlâya
Nitekim cûlar akar deryaya

Oldı gitdikçe ziyâde ordu
Döndi âdem denizine o sû

Bu dizeler aşağıdaki edebî türlerin hangisinden alınmış olabilir?

A) Tezkire B) Gazavatname C) Fütüvvetname
D) Seyahatname E) Pendname

6. **Aşağıdakilerden hangisi klasik bir mesnevide bulunmaz?**

A) Dibace B) Tevhit C) Sebeb-i telif
D) Agâz-ı dastan E) Döşeme

7. (I) Gazelin ilk beytine matla, son beytine makta, en güzel beytine ise beytü'l gazel veya şah beyit adı verilir. (II) Gazelde ilk beytin iki mısrası kendi aralarında; sonraki beyitlerin ilk mısraları serbest, ikinci mısraları ilk beyitle kafiyeli olur. (III) İlk beyitten sonraki beyte hüsnümatla, son beyitten öncekine ise hüsnümakta denir. (IV) Şair, mahlasını genelde hüsnümakta beytinde söyler. (V) Şairin, mahlasını söylediği beyte mahlas beyti ya da mahlashane adı verilir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8.

Nazım Şekli	Uyak Düzeni	Ağırlıklı Teması
I	aaxa, aaaa	Felsefi, dinî, tasavvufi fikirler
II	aa, ba, ca…	Aşk, kadın, şarap, ızdırap vb.
III	xa, xa, xa…	Aşk, felsefi ve tasavvufi fikir, dünya görüşü, bir olayın tarihi vb.
IV	aa, bb, cc…	Aşk, din ve tasavvuf, savaş ve kahramanlık vb.

Bu tabloda numaralanmış yerlere sırasıyla aşağıdaki nazım şekillerinden hangisi getirilmelidir?

	I	II	III	IV
A)	Şarkı	Kaside	Rubai	Mesnevi
B)	Tuyuğ	Kaside	Kıt'a	Terkibibent
C)	Rubai	Gazel	Kıt'a	Mesnevi
D)	Murabba	Gazel	Tuyuğ	Terciibent
E)	Rubai	Mesnevi	Tuyuğ	Murabba

9. Açıl bağun gül ü nesrini ol ruhsarı görsünler
Salın serv ü sanavber şive-i reftârı görsünler

Kapunda hâsıl itdi bu devâsuz derdi hep gönlüm
Ne derde mübtela oldı dil-i bîmarı görsünler

Bâkî'ye ait bir gazelden alınan bu beyitler, divan şiiriyle ilgili aşağıdaki özelliklerden hangisiyle örtüşmemektedir?

A) Sosyal konulardan uzak durması
B) Belli mazmunlara yer vermesi
C) Belirli nazım şekillerinin kullanılması
D) Dinî ve tasavvufi konulara yer vermesi
E) Kafiye ve redife yer vermesi

Divan Edebiyatı (Şiir)- IV

EAPS13EDB25-058

TEST • 13

• PEKİŞTİRME •

1. Gazab-nak olma mazlumı esirge
Ziyanı kabına ider sarp sirke

Gönülden halkı yakmak fikrini sav
Gazab odıyla olma bir çakım kav

Bilürsin akıbet bu yir seni yir
Ölecek cana gerek yatacak yir

İçerik özelliklerinden hareketle bu beyitlerin aşağıdaki metin türlerinin hangisinden alındığı söylenebilir?

A) Surname B) Pendname C) Kıyafetname D) Seyahatname E) Gazavatname

2. Divan edebiyatında görülen bazı türlerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Allah'la ilgili türler: Münacat
B) Ahlaki yönü ön planda olan türler: Pendname
C) Bilmece niteliği taşıyan türler: Lügaz
D) Bir mekânı veya yerleşim yerlerini anlatan türler: Şehrengiz
E) Övgü ve tebrik içeren türler: Hezel

3. Aşağıdaki açıklamalardan hangisi parantez ( ) içinde verilen terimle uyuşmamaktadır?

A) Ordunun akınlarını, savaşları, kahramanlıkları, zaferleri manzum ve mensur biçimde anlatan eserlere verilen addır. **(Gazavatname)**
B) Başta Hz. Muhammed olmak üzere peygamberler ve dört halifenin iç ve dış güzellikleriyle davranış biçimlerini anlatan eserlerin genel adıdır. **(Siyer)**
C) Bir kişinin saç, göz, kulak, el gibi organlarına ve dış görünüşüne bakarak onun karakter yapısı hakkında görüşler ortaya koyan eserlerin adıdır. **(Kıyafetname)**
D) İnsan ismi dışında kalan her şeyin çeşitli özelliklerini söyleyip kendisini gizleyen şiirlere denir. **(Lügaz)**
E) Hz. Muhammed'in doğumu başta olmak üzere, hayatı, mucizeleri, gazaları, ahlakı, vefatı ve hilyesini övgü ile anlatan, çoğunlukla mesnevi biçiminde yazılan eserlerin adıdır. **(Mevlit)**

4. ----, divan edebiyatında şairlerin ince ve yeni manalar bulma konusunda çaba sarf etmelerini sağlamış ve edebiyatımıza konu, hayal, dil ve ifade zenginliği getirmiştir. Bu şiir anlayışında anlam ön plandadır. Şairler bu üslubun etkisiyle, şiirde "anlam"ı önemsemişlerdir. Şiirde orijinal anlamlar bulma anlayışıyla birlikte, hayal ve heyecan unsurlarına da geniş yer verilmiştir. Bu şiir üslubunda zihnin, orijinal mana ve hayaller bulmaya zorlanması neticesinde, mübalağa sanatı ön plana çıkmıştır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Sebkihindi B) Mahallîleşme C) Hikemî tarz D) Türkîibasit E) Tasavvuf akımı

5. Aşağıdakilerden hangisi Hz. Muhammed ile ilgili şiir türlerinden biri değildir?

A) Ahmediyye B) Hilye C) Mevlit D) Miraciye E) Mersiye

6. Mazmun; bir cümlenin, bir mısranın, bir deyimin içerdiği ve onlardan herkesin anladığı hakiki ve mecazi mana demektir. Bir edebiyat terimi olarak da asıl mananın yanında bir isme, bir atasözüne, bir olaya telmihtir. Edebiyat araştırmacıları mazmunu "bir şeyi, o şeyin vasıflarını veya o şeyi çağrıştıracak kelime ve kavramları zikrederek bir ibarenin içinde gizleme"' diye tanımlamışlardır.

Buna göre aşağıdaki beyitlerin hangisinde altı çizili sözler bir mazmun değildir?

A) Eşcâr-ı bâğ hırka-i tecrîde girdiler
Bâd-ı hazân çemende el aldı çenârdan
B) Görüp ayakta şarâbı rağbet eylersem n'ola
Kanıma kanı karışır yâr-ı cânımdır benim
C) Bend-i zülfünden dil-i miskînim olmadı halâs
Gerçi onunçün çok akçe döktü çeşm-i eşk-bâr
D) Bir içim su istedi hecrinde Bâkî haste-dil
Vermedi kat'â cevâb ona dayandı hançerin
E) Senün mahzunun olmak bana şâdân olmadan yegdür
Gamunla aglamak illere handân olmadan yegdür

7. Gözlerün aç âlem-i bâlâya bak
Dikkat it mir'ât-ı nüh-sîmâya bak

Kılma insâna hakâretle nazar
Anla sırr-ı nüsha-i kübrâya bak

Olma dil-dâde nukûş-ı zâhire
Sûrete meyl eyleme manâya bak

Bu beyitler içerik bakımından aşağıdaki gazel türlerinden hangisiyle örtüşmektedir?

A) Âşıkane B) Hakimane C) Rindane
D) Sofiyane E) Şuhâne

8. Divan edebiyatında içinde bir ad sorulacak şekilde düzenlenen bilmecelere verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?

A) Muamma B) Hilye C) Mevlit
D) Seyahatname E) Elifname

9. Han Ahmed ol şehenşeh-i devrân ki rûzgâr
Adliyle dehre müjde-i emn ü emân verir

(...)

Hâkân-ı Çîn ki dergehine elçi gönderir
Hep kâse-şûy-ı matbahına armağan verir

Bu beyitler kasidenin hangi bölümünden alınmıştır?

A) Teşbib B) Girizgâh C) Methiye
D) Fahriye E) Dua

10. İslam dininin esaslarını temel alarak gelişen tasavvuf, ilahi meselelerden gündelik uğraşlara kadar her bilgiyi kendi bakış açısıyla değerlendirip yorumlar. Tasavvufun hedefi, nefsin terbiye edilmesi ve ruhun arındırılması ile mutlak varlığa erişmektir. Amacı ise insanın; benliğinin baskısından ve ağırlığından kurtulması, sembolik anlamda yok olması, keşfettiği yaratıcısının ahlakını benimseyerek ---- sıfatını kazanmasıdır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) insanıkâmil B) âşıkısadık C) zatıali
D) mürşit E) pirifâni

11. Cem'-i mâl itmek degildir ahılık
Hırs-ıla gitmek degildir ahılık

Dünyâya tapmak degildir ahılık
Dînini satmak degildir ahılık

Subha dek yatmak degildir ahılık
Kayguya batmak degüldir ahılık

Her yana akmak degüldür ahılık
Gayrıya bakmak degildir ahılık

Bu dizeler içerik bakımından aşağıdaki edebî türlerden hangisine örnek verilebilir?

A) Surname B) Seyahatname C) Fütüvvetname
D) Gazavatname E) Kıyafetname

12. Ey nihâl-i işve bir nev-res fidânımsın benim
Gördüğüm günden beri hâtır-nişânımsın benim
Ben ne hâcet kim diyem rûh-ı revânımsın benim
Gizlesem de âşikâr etsem de cânımsın benim

Beste kıldım saz-ı efkârı o zülf-i sünbüle
Oldu Gâlip perde-i âhım mûhâyyer sünbüle
Her çi bâd-a-bâd bağlandım hevâ-yı kâküle
Gizlesem de âşikâr etsem de cânımsın benim

Bu dizelerin nazım biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Rubai B) Murabba C) Tuyuğ
D) Muhammes E) Kıt'a

13. (I) Türk edebiyatında kaside nazım şeklinin kullanılmaya başlanmasına on üçüncü yüzyılda rastlanır. (II) Gülşehrî'nin (13. yy.) *Divân-ı Kebir*'inde 300 kadar kaside bulunmaktadır ve bu kasideler Türk şairlerini büyük ölçüde etkilemiştir. (III) Ahmet Fakih ve Şeyyad Hamza'nın (14. yy.) kasideleri ise bu nazım biçiminin ilk örnekleridir. (IV) Ancak başlangıç dönemindeki kasideler daha çok, mersiye ve methiye gibi türlerde yazılmıştır. (V) Âşık Paşa, Ahmedî gibi şairlerin yanı sıra divan şiirinin estetik anlayışının daha ileri derecede yansıdığı kasideler ise on beşinci yüzyıl şairi Şeyhî'de görülmektedir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangilerinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) Yalnız II B) I ve III C) II ve IV
D) III ve V E) II, IV ve V

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

1. Eserleri konu ve üslup hususunda son derece çeşitlilik gösterir. Hem şiir hem de nesir türlerinde eserler üretmiştir. Bazı eserleri oldukça kolay anlaşılır Türkçe ile yazıldığı hâlde, bazıları ağır şekilde Fars tesirinde bir tarzla yazılmıştır. Şiirlerinin en azından bir kısmı sade bir dille yazılmışken nesrinin genellikle süslü olduğu söylenilebilir. Osmanlı şiir dünyasında ona özel bir konum sağlayan, felsefi-ahlaki anlatım biçimi ve öğretici tarzı olmuştur.

Bu parçada söz edilen divan şairi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bâkî B) Nedîm C) Nâbî

D) Nef'î E) Neşatî

2. Aşağıdaki eserlerden hangisi Fuzûlî'ye ait değildir?

A) *Leylâ vü Mecnûn* B) *Beng ü Bâde*

C) *Sâkinâme* D) *Hadîkatü's-Süeda*

E) *Hayrabat*

3. Gençliğinden itibaren şiirleriyle dikkat çeken şair, Kanunî'nin saltanatı sırasında çağının en büyük şairi sayılarak kendisine "Sultânü'ş-şuarâ" ünvanı verilmiş; şöhreti Anadolu ve Rumeli'yi aşmıştır. Sayısı bir hayli çok olan ve bu alanda şöhret bulan kasideleri olmakla birlikte gazel şairi olan şairin bu alandaki üstünlüğü sonraki devirlerde de kabul görmüştür. Zevk ve eğlenceye düşkün, yaşamayı seven, neşeli, hoşsohbet olarak bilinen şairin gazellerine de hayatın zevklerini yaşamak, geçici olan bu hayatta olabildiğince gününü gün edip eğlenmek gerektiğini anlatan bir anlayış hâkimdir. Şiirlerinde tabiat ve İstanbul önemli bir yer tutar. Şiirlerinde tabiat canlı tablolarla anlatılmıştır. Temiz ve ahenkli bir üsluba sahip olan şair, divan şiirine İstanbul Türkçesini yerleştirmiştir.

Bu parçada söz edilen divan şairi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Nâbî B) Bâkî C) Nedîm

D) Fuzûlî E) Necatî

4. Halk kültürü ve yaşamı, klasik Türk edebiyatının önemli kaynaklarındandır. Bu bakımdan divan şairleri de temsilcisi oldukları toplumun kültürel değerlerini şiirlerinde başarıyla kullanmıştır. Özellikle halk kültürünün önemli unsurlarından biri olan halk inanışlarından, klasik Türk şiirinde yararlanılmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada anlatılanları temsil eden bir örnek olamaz?

A) Gönlümi yıkma hayâlün tahtıdur cânâ didüm
Didi olur meskeni gencînenün vîrâneler

B) Âdem oldur toğrusını söyleye nâ-geh seni
Göricek ağzum eğildi ey perî-zâdum benüm

C) Nüsha yazdırsa aceb olmaya bâdâm üzre
Teb-i hicrâna ilâc eylemek ister hâtem

D) Cân nakdini çaldurdugumı andı meger yâr
Yüzüm kızuban çınladı def gibi kulagum

E) Yılda bir olur bu dem-i ferhunde acep mi
Olmazsa her eyyâmda ger âlem-i nevrûz

5.

Yazar	Yüzyıl	Eser
I	14. yüzyıl	*İskendernâme*
Bâkî	II	*Kanunî Mersiyesi*
Zâtî	16. yüzyıl	III

Bu tabloda numaralanmış yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

	I	II	III
A)	Ahmedî	16. yüzyıl	*Şem ü Pervâne*
B)	Şeyhî	15. yüzyıl	*Fakrnâme*
C)	Âşık Paşa	17. yüzyıl	*Rebâbnâme*
D)	Gülşehrî	16. yüzyıl	*Tazarrunâme*
E)	Neşatî	15. yüzyıl	*Nigâristan*

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

6. Divan şiirinde sevgili soyut bir şekilde tasvir edilir. Sevgilinin fiziksel durumunun dışındaki davranışları vefasızdır, sevgisine güvenilmez. Âşık kul, sevgili sultandır. Sevgili, acı ve ızdırap vericidir. Sevgili âşığa sebepsiz yere eziyet eder.

Bu parçaya göre aşağıdaki beyitlerden hangisi sevgilinin özelliklerini temsil eden bir örnek olamaz?

A) Ne mümkin iltifât ümmîdi ol bî-rahmdan Nâbî
Tegâfül gâyetinde nâz u istignâ kemâlinde

B) Şîve vü nâz it disem bin nâz ider ol nâzenîn
Bu ne istignâ olur bir nâza ister bin niyâz

C) Bülbüller öter, güller açar, şâd gönül yok
Hiç böyleliğin görmemişiz fasl-ı baharın

D) Her nefeste ol tabîb-i cana ben öldüm desem
Hâlime kılmaz nazar vermez cevâb üç günde bir

E) Oklarun kim tende zahm-ı hûn-feşâna girdiler
Öldürüp ben hasteyi yok yire kana girdiler

7. Bilir irfanı şarkın
Ki fermanıyla Hakk'ın
Ezelden *Hüsn ü Aşk*'ın
Kıyılmıştır nikâhı

Arif Nihat Asya'ya ait bu dörtlükte aşağıdaki divan şiiri temsilcilerinden hangisine gönderme yapılmıştır?

A) Bâkî B) Şeyh Gâlip C) Fuzûlî D) Nef'î E) Nedîm

8. Babasının adı İbrâhim, dedesinin adı Mehmed'dir. Adı ve mahlası birlikte anılan divan şairi hakkında bilgi veren kaynakların hepsi onu Germiyanlı olarak gösterir. 808'de (1406) *Çengnâme* adlı mesnevisini Emîr Süleyman adına kaleme almıştır. *Divan*'ında da Emîr Süleyman adına yazılmış şiirleri vardır. *Tezkiretü'l Evliya* son eseridir.

Bu parçada söz edilen divan edebiyatı temsilcisi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Şeyyad Hamza B) Ahmed-i Daî C) Şeyhî D) Erzurumlu Kadı Darîr E) Ahmet Fakih

9. Geçti cânânın firâkı cânıma
Tîr-i cevri gibi girdi kanıma
Nâleden bir kimse gelmez yanıma
Söyle ey bâd-ı sabâ cânânıma

(...)

Âşık olal'dan ana leyl ü nehâr
Aşkım artar eksilir sabr u karâr
Olmasın Yahyâ gibi akdir u zâr
Söyle ey bâd-ı sabâ cânânıma

Bu dizelerin nazım biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tuyuğ B) Muhammes C) Murabba D) Şarkı E) Taştir

10. 9. sınıf Türk dili ve edebiyatı öğretim programlarında divan edebiyatı metinlerinin ünitelere dağılımı şu şekilde gösterilmiştir:

Sınıf	Tür	Metin
9	Masal/Fabl	Divan edebiyatından fabl özelliği gösteren bir mesnevi örneği
9	Mektup	Divan edebiyatından bir mektup örneği
9	Hikâye	Divan edebiyatından kısa bir mesnevi
9	Şiir	Divan şiirinden iki gazel Divan şiirinden bir kaside Divan şiirinden bir şarkı
9	Biyografi	Divan edebiyatından bir tezkire örneği

Bu tablodan hareketle aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılamaz?

A) Masal/Fabl ünitesinde *Harname* adlı eserden örnek verilmiştir.

B) Mektup ünitesinde Fuzûlî'nin *Şikâyetname*'sinden söz edilmiştir.

C) Hikâye ünitesinde Bâkî'nin bir eseri üzerinde durulmuştur.

D) Şiir ünitesinde Nedîm'in bir şarkısı örnek verilmiştir.

E) Biyografi ünitesinde Ali Şir Nevâî ile Sehi Bey'den bahsedilmiştir.

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

İSLAMİYET ÖNCESİ VE İSLAMİYET ETKİSİNDE GELİŞEN TÜRK EDEBİYATI

Divan Edebiyatı (Şiir)- VI

1. Divan şairleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Aşk ve ızdırap temasını en etkili biçimde işleyen ve bunu *Leyla vü Mecnun* mesnevisinde somutlaştıran bir şairdir. **(Fuzûlî)**

B) İstanbul Türkçesini en iyi şekilde kullanan, aruz veznindeki imale ve zihaf kusurlarını da en aza indiren şair olarak kabul edilir. **(Bâkî)**

C) Asıl şöhretini sosyal konulara yer verdiği terkibibendi ile elde etmiştir. **(Bağdatlı Ruhî)**

D) Korkusuz, cesur ve gözü pek bir kişiliğe sahip oluşu ona edebiyat tarihimizde müstesna bir yeri olan *Şehzade Mustafa Mersiyesi* gibi bir şiiri yazdırmıştır. **(Şeyhülislam Yahya)**

E) Kaside nazım şeklinin öncü şairi olmuş, kasideye fahriye ile başlayarak yenilik getirmiştir. **(Nef'î)**

2. Aşağıdaki eser-sanatçı eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

A) *Mantıku't Tayr* - Gülşehrî

B) *Divân-ı Kebir* - Mevlânâ

C) *İskendernâme* - Ahmedî

D) *Garib-nâme* - Âşık Paşa

E) *Hüsrev ü Şirin* - Ahmet Paşa

3. XVI. yüzyılda Bâkî (I) ile zirveye ulaşan klasik Türk şiiri XVII. yüzyılda da devam etmiştir. Bu yüzyılda ayrıca geleneğin elverdiği ölçüde yenilik arayışları da görülür. Kaside geleneği içinde Nef'î'nin (II), rubai tarzında Azmizâde Haletî'nin (III) deneyimleri ilgi çekicidir. Geleneğin imkânları çerçevesinde gerçekleştirilen yenilik arayışları içinde Nailî'nin öncülüğünü yaptığı Sebkihindi (IV) ile Nedîm'in temsil ettiği hikemî tarz (V) bu asra damgasını vurmuştur.

Bu parçada numaralanmış yerlerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Nef'î vâdi-i kasâidde suhan-perdâzdır
Olamaz ammâ gazelde Bâkî vü Yahyâ gibi

Bu beyitten hareketle

I. Nef'î kaside nazım biçiminde üstattır.
II. Bâkî ve Yahya gazelde Nef'î'den öndedir.
III. Bâkî gibi bir gazel üstadı hiç gelmeyecektir.
IV. Nef'î, Bâkî ve Yahya şiirin önemli temsilcileridir.

yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve III D) II ve IV E) III ve IV

5. Hikemî tarzın en güzel örneklerinden biri olan *Hayriyye* eseri ---- aittir. Eserde oğluna öğütler yazmıştır. Ahlaki, insani ve millî birçok öğütte bulunmuştur. Bu sayede de dönemin sosyal koşulları hakkında bilgi sahibi olmamızı sağlamıştır bu eseriyle. Masal tarzı unsurlara da yer verdiği mesnevi türünde yazdığı *Hayrabat* adlı bir eseri vardır. Eserde bir aşk hikâyesi ele alınır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Nef'î'ye B) Zatî'ye C) Necatî'ye D) Nâbî'ye E) Şeyhî'ye

6. Hayalî Bey ile birlikte Kanunî'nin Bağdat seferine katılan, bu sırada Fuzûlî ile görüşen şair "sahib-i seyf ü kalem" sıfatına lâyık asker şairlerden olup, *Şehzâde Mustafa Mersiyesi* gibi devrin şartları gereği yazılması cesaret isteyen şiiri kaleme alacak kadar gözü pek ve korkusuz bir kişiliğe sahipti. Kendi döneminde gazel ve mesnevi sahasının güçlü temsilcilerinden sayılmıştır. Nitekim hem divanında hem hamsesinde özgün olmayı başardığını ve kimseyi taklit etmediğini belirtir. Onun bilhassa kasideleri dikkat çekicidir. Bunların teşbib bölümlerinden itibaren hemen her beyitte bir kahraman şairin, bir Osmanlı gazisinin coşkun heyecanı akıcı bir üslup ve gür bir sesle yer almaktadır.

Bu parçada söz edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ahmet Paşa B) Zatî C) Şeyhülislam Yahya D) Necatî E) Taşlıcalı Yahya

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. Divan şiiri üzerine yapılan güncel değerlendirmelerden biri, bu dönemde verilen edebî metinlerde halk kültürünün ve bu kültüre ait unsurların (atasözleri, deyimler gibi) yer almadığı şeklindeki ifadelerdir. Divan edebiyatı üzerine yapılan bu iddia ne yazık ki yanlıştır. Çünkü bu dönemdeki şairlerin çoğunun aynı zamanda farklı meslekleri olduğu ve bu meslekleri de toplum yaşamı yani gündelik yaşam içerisinde icra ettikleri için onların halk kültüründen uzak olmaları düşünülemez.

Aşağıdaki beyitlerden hangisi bu parçada anlatılanları desteklememektedir?

A) Güldürmez âdemi dehr akıtmayınca göz yaş
Oğlana süt verilmez ağlamayınca kardaş

B) Gülnâr-ı lali cennet-i hüsnün kirâsıdır
Cânın virirse âşık ana diş kirâsıdır

C) Bir lebi gonca yüzi gül-zâr dirsen işte sen
Hâr-ı gamda andelîb-i zâr dirsen işte ben

D) Şahlar üzre şükûfe bâd ile oynar güler
Tıfla benzer kim ağaçdan ata olmışdur süvâr

E) Safâ virüp dile ab u havâsı kaplıcanun
Keder komadı giderdi safâsı kaplıcanun

8. O, söz konusu edildiğinde hemen akla gelen hususlardan biri de "şuhane üslup" olarak isimlendirilen tarzdır. Şuhane şiirler kadını ve aşkın güzelliklerini konu alan, zarif ve çapkınca bir anlatımı olan gazellere denilmektedir. Bu bakımdan "şuhluk" veya "şuhanelik" kavramları üsluptan daha ziyade "konu" ile alakalı bir meseledir. Şair, Lale Devri'nin o ihtişamlı eğlence hayatını ve yaşam tarzını şiir aynasıyla bize aksettirirken âdeta birbirinden renkli ve canlı tablolar çizer. İşte bu nedenle ondaki şuhluğu; bu tabloları vücuda getiren fırça izlerinde, özenle seçtiği kelimelerde, kullandığı mazmunlarda ve kurduğu hayallerde aramak icap eder.

Bu parçada söz edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bâkî B) Nergisî C) Enderunlu Vasıf
D) Nedîm E) Sümbülzâde Vehbî

9.
- Dil ve üslubundaki ihtişam, tam anlamını kasidede bulur.
- Muallim Naci, onu "Kasidecilik vadisinde Osmanlı şairlerinin cümlesine tercih olunan ateş sözlü şairdir." ifadesiyle tanıtır.
- Yahya Kemal, onu "yaradılışı coşkun, natıkası revan olduğu iyi hissedilen bir şair" ifadesiyle över.
- Kimi, onu "*Ettikçe kasideye serâğaz / Ta haşre dek olur yek-âvâz*" dizeleriyle yüceltir.

Bazı özellikleri verilen divan şairi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bâkî B) Şeyh Gâlip C) Nef'î
D) Nevî E) Nedîm

10. Aşağıdakilerden hangisi kaside ile gazelin ortak özelliklerinden biri değildir?

A) Beyitlerle kurulmaları
B) Kafiye düzenleri
C) Matla ve makta beyitlerine yer verilmesi
D) Aynı temaların işlenmesi
E) Mahlas beytine yer verilmesi

11. Beni asarsan eger karşuna begüm gel as
Ayagunı biricek tek gel iki gözüme bas

Kaşunla kirpigün öldürdi işte ben kulunı
Gider elünden okun hây efendi yayunı yas

Beni senünle görüb aglamagla âhından
Ko olsun engelün imdi yüzi gözi is pas

Bir gazelden alınan bu beyitlerin, dil ve anlatım özellikleri değerlendirildiğinde aşağıdaki şairlerin hangisi tarafından yazıldığı söylenebilir?

A) Nedîm B) Nef'î C) Edirneli Nazmi
D) Hayalî E) Neşatî

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Divan Edebiyatı (Şiir)- VII

EAPS13EDB25-061

TEST • 16

• DEĞERLENDİRME •

1. Doğuda ve batıda sınırların genişlemesi, halifeliğin Osmanlı bünyesine geçmesi sonucu bölgede elde edilen maddi ve manevi hâkimiyet beraberinde kültürel etkileşimi getirmiştir. Bunun doğal bir sonucu olarak dilin kullanım alanında bir genişleme olmuş, Türkçenin diğer dillerle etkileşimi artmıştır. Bu etkileşimin bir sonucu olarak da edebî dil, bir önceki yüzyıla göre daha ağır ve külfetlidir. Hatta şiir dilinin sadelikten uzaklaşıp giderek ağdalı bir hâl alması <u>bazı şairleri</u> daha sade bir dille yazma konusunda harekete geçirmiştir.

Bu parçadaki altı çizili sözle

I. Âşık Paşa
II. Neşatî,
III. Tatavlalı Mahremî,
IV. Nailî,
V. Edirneli Nazmî

şairlerinden hangilerine gönderme <u>yapılmamıştır</u>?

A) Yalnız II B) I ve III C) I ve IV D) II ve IV E) III ve V

2. Aşağıdaki açıklamalardan hangisi parantez ( ) içinde verilen divan şairi ile <u>örtüşmemektedir</u>?

A) Divan edebiyatının din dışı konularını işleyen ilk şair olan sanatçı, az sayıdaki şiirlerinde rintçe bir söyleyiş benimsemiştir. **(Hoca Dehhanî)**

B) Azeri Türkçesinin güçlü temsilcilerinden olmuş, tuyuğ nazım biçiminde yazdığı cinaslı şiirleriyle tanınmış aynı zamanda kadılık, vezirlik ve hükümdarlık yapmış âlim ve şair bir devlet adamıdır. **(Kadı Burhanettin)**

C) *Muhakemetü'l-Lugateyn*, onun 1500 yılında yazdığı, Türkçenin gücünü kanıtlamak istediği "meşhur" eseridir. **(Ali Şir Nevâî)**

D) 16. yüzyılın divan şairlerinden olan şairin *Gül ü Bülbül* mesnevisi divan şairlerinin tabiattaki varlıklara yükledikleri anlamları görmek açısından önemli bir örnektir. **(Kara Fazlî)**

E) *Lütfiyye* adlı eserinde Nâbî'nin *Hayriyye* adlı eserinin izinden gitmiştir. **(Bağdatlı Ruhî)**

3. Divan şiirinde yer yer günlük dilin söz kalıplarından ve söyleyiş biçiminden yararlanıldığı görülür.

Aşağıdakilerden hangisi bu açıklamayı destekleyen bir beyit <u>olamaz</u>?

A) Pîr gönlüm yine bir nevrese oldı âşık
A benüm tâze gülüm tâze cüvânum diyerek

B) Bu ehl-i hakîkat yoludur ehl-i mecâzın
Vâdîleri bu merhaleden hayli cüdadır

C) Sevdün görünce ol büt-i âyîne-talati
Kurbânun oldugum nice gördün mahabbeti

D) Kaddin ham eyleyüp komamış sende tâkati
Kûyın tolanmadan ne kaçarsun iki gözüm

E) Âlemün bir fikre sâlih kârı yokdur İsmetî
Vaz-ı nâ-sâz-ı cihân ya şöyledir ya böyledir

4. Divan edebiyatının en tanınmış rubai sanatçısıdır. Şairin 800-1000 kadar rubaisi vardır. Âlim bir kişi olan şair çok okuyan biridir. Kitaplarının kenarlarına notlar aldığı herkes tarafından bilinir. Nedîm onun için "Evc-i rubaide uçar, Anka gibi" demiştir.

Bu parçada söz edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

A) Azmizâde Haletî B) Nailî C) Şeyh Gâlip D) Nev'izâde Atâî E) Nef'î

5. Klasik Türk edebiyatının 15. yüzyıldaki önemli temsilcilerinden biri olan şair, Türk şiirinin bugünkü millî zemininin oluşmasına büyük ölçüde katkı sağlamış olan önemli şairlerden biridir. Atasözlerini şiir ile manzum hâle getirmiş, halk söylemek istediği atasözünü onun beyitlerinde bulmuş ve söylemiştir. Şiirinde kullandığı mazmunların yerli olması ve şiirinin yerli olması için büyük gayret göstermiş, halk söyleyişlerine sıkça yer vermiş, Acem şiirini taklitten özellikle kaçınmıştır.

Bu parçada söz edilen divan şairi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Necatî B) Hayalî C) Ahmet Paşa D) Şeyh Gâlip E) Şeyhî

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

6. XIV. yüzyılın üç büyük şairinden biri olan ----, XIII. yüzyılda Mevlânâ ve Yunus Emre ile Anadolu'da başlayan Türk İslam edebiyatının kurucu şairlerinden biridir. Bu yüzyılda Anadolu'da yetişmiş en büyük divan şairi olarak kabul edilir. Kurucu ve mütefekkir şairdir. Âlimdir; ilmini şiir diliyle ustaca kaleme almış; hayata, varlığa, bilgiye ve siyasete dair görüşlerini, bilgece tespitlerini ve tasavvurlarını ustaca kaleme almıştır. Bu açıdan onu ölümsüz kılan eseri, *İskendernâme*'dir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Şeyhî B) Ahmet Fakih C) Ahmedî D) Ahmet Paşa E) Âşık Paşa

7. Bir kaside incelemesinde aşağıdaki saptamalarda bulunulmuştur.

I. Kasidenin giriş bölümünde baharın tasviri yapılmıştır.
II. Şair bir beyitle methe (övgüye) başlayacağını bildirmiştir.
III. Kasidenin herhangi bir yerinde yeniden "aa" uyak düzeni bulunmaktadır.
IV. Kasidenin bazı beyitlerinde şair kendi hünerlerini methetmiştir.
V. Kasidenin bir beytinde şair, mahlasını kullanmıştır.

Buna göre numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) I'de kasidenin söz edilen bölümü nesib-teşbib, kaside ise bahariyedir.
B) II'de girizgâh bölümünden bahsedilmiştir.
C) III'te kasidenin tegazzül bölümü kastedilmiştir.
D) IV'te kasidedeki fahriye bölümü belirtilmiştir.
E) V'te kasidenin şah beytinden söz edilmiştir.

8. Bâde gam verir bize biz âşık-ı dîvâneyiz
Gelmeden bu bezme câm-ı aşk ile mestâneyiz

Çekmeziz renc-i humârı ömrümüzde gerçi biz
Gam değil mahmûr olursak sâkî-i meyhâneyiz

Âşık-ı yek-reng ü rindân-güşâde-meşrebiz
Bezm-i hâs-ı vahdete hem bâde hem peymâneyiz

Bu beyitlerin, içerik özellikleri dikkate alındığında aşağıdaki gazel türlerinin hangisinden alındığı söylenebilir?

A) Rindane B) Şuhane C) Âşıkane D) Sofiyane E) Hakimane

9. Bu yüzyıl, divan şiiri geleneği için kendi sınırları içerisinde bir değişim dönemidir. Eski ile yeni arasında şairlerin tam anlamıyla var olma mücadelesi verdiği bu dönemde özellikle şiir alışılmış kalıplardan sıyrılmaya başlar. Şairlerin "kaside" gibi uzun formların beyit sayılarını kısalttıkları, alışılmış divan tertibinin dışına çıktıkları görülür. Ayrıca şiirin konu alanı da genişler. Özellikle mahallîleşme akımının etkisiyle gündelik hayattan sahnelerle birlikte dönemin eğlence ve gezinti mekânları şiirde tüm canlılığıyla görülmeye başlar.

Bu parçada söz edilen yüzyıl aşağıdakilerden hangisidir?

A) 14. yüzyıl B) 15.yüzyıl C) 16. yüzyıl D) 17. yüzyıl E) 18. yüzyıl

10. Aşağıdaki şair-yüzyıl eşleştirmelerinden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) Nâbî - 17. yüzyıl
B) Nef'î - 17. yüzyıl
C) Bâkî - 16. yüzyıl
D) Şeyh Gâlip - 17. yüzyıl
E) Fuzûlî - 16.yüzyıl

Doğru Yanlış Boş Net

- Sade Nesir
- Orta Nesir
- Süslü Nesir
- Seci
- İnşa
- Münşi

TEST • 17

• KAVRAMA •

1. Divan nesrinde folklorik üslup, konuşma diline dayanan üslup düzeyidir. Genellikle sade nesir örneği olarak görülen eserlerin üslubudur. Günlük konuşma diline yakın, Türkçe sözlerin yoğun olduğu bu üslup, daha çok dinî-tasavvufi konulu eserlerde görülür. Cümleler kısadır ve cümleyi oluşturan sözcükler büyük ölçüde isim ve fiillerden ibarettir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen üslup türüne örnek gösterilebilir?

A) O her nesneyi bilür. Göklerde olanları ve yirde olanları, gizlüleri ve âşikâreleri bilür. Ağaçlarun yaprakları sağışını (sayısını) ve cemî‘ buğday ve arpa ve sâir dânelerün ve kurtlarun sağışını bilür. Asla bilmedüği nesne yokdur. Cüz'iyyâtı (azlığı) ve külliyyâtı (çokluğu) bilür. Geçmişleri ve gelecekleri bilür. Âdemün gönline geleni ve dili ile söyledügini ve içini ve taşını cümle bilür.

B) Kendü dahı şûh-tab‘ u şûrîde-şân u şûr-engîz bir akl u temyîz işve-sâz u âşık-nevâz vefâ-pîşe vü şikâr endîşe hüsnine mağrûr ve her kemâl ile ma‘mûr hânesi melce'-i yârân ve mecma‘-ı rindân hem-demleri ehl-i irfân her şeb meclisi gûyendeler ü sâzendeler ile reşk-i gülşen-i pür-bülbül ve bülbüller ile pür-gulgul ve her gün bezmi sâgar-ı pür-mey ve çihre-i sâkî-i lâle-‘izâr ile gül gül idi.

C) Selâm virdüm rüşvet degüldür diyü almadılar, hüküm gösterdüm fâ'idesüzdür deyü mültefit olmadılar. Eğerçi zâhirde sûret-i itâ‘at gösterdiler ammâ zebân-ı hâl ile cem‘î-i suâlüme cevâb virdiler. Dedüm yâ eyyüha'l-eshâb bu ne fi'l-i hatâ ve çîn-i ebrûdur. Dediler muttasıl âdetümüz bunlar.

D) Her bir def ‘a ser-menzil-i Safâ vü Merve'ye kadem-nih-i vüsûl oldukda zîr-i tâkda sûret-nümâ-yı cedâvil-i takvîm olan derecât üzre irtika ve tarîka-i sünnet-i seniyye üzre cânib-i harem-i mükerreme tevcîh-i kabâle-i huşû' ile âyet-i kerîme-i "İnne's-safâ ve'l merve" ilâ âhirih, ser-nâme-i dîbâce-i du‘â kılındı.

E) Gerçi şiddet-i şitâdan bâğı ve bağçesi yokdur ammâ Paşa sarâyında gül bâğçesi ve Hacı Murâd Bâğı Gülistânı ve Kefeniğnesioğlu Güllügü ve Bedros Bâğı Güllügü ve niçe gül bâğları dahi vardır. Ammâ bu zikr olunan bâğların mutabbak gülleri meşhûrdur. Câ-be-câ kış elması ve Ahlâd armudu vardır ammâ gayrı meyve aslâ olmaz.

2. Safâ ile Merve serây-ı İlâhî'nün cânib-i şarkîsinde birbiriyle zânû-zede-i tekâbül iki tâk-ı bülend-revâkdır ki tâk-ı Safâ cânib-i cenûbîde ve tâk-ı Merve cânib-i şimâlîde makdem-i germ-revân-ı âmed-şüd-i sa'ye âğûş-güşâ-yı merhabâ olmuşlardır.

Nazm:
Yek tarafeş Merve vü yek sû
Safâ Sâ'î-i ân nîst cüz ehl-i vefâ

Günümüz Türkçesi ile:
Safa ile Merve, İlahî sarayın (Kâbe'nin) doğu tarafında birbiriyle karşı karşıya diz çökmüş yüksek revaklı iki tepedir. Safa tepesi güney tarafta ve Merve tepesi kuzey tarafta, say yapanların sıcak ruhlarının geliş gidişine merhaba kucağını açmışlardır.

Şiir:
Bir tarafı Merve ve bir taraf Safa
Onun say eden vefa ehlinden başkası değil

Günümüz Türkçesi ile birlikte verilen bu edebî metin aşağıdaki eserlerin hangisinden alınmış olabilir?

A) *Tazarrunâme* (Sinan Paşa)

B) *Tuhfetü'l-Harameyn* (Nâbî)

C) *Sefaretnâme* (Kara Mehmet Paşa)

D) *Keşfu'z-Zünun* (Kâtip Çelebi)

E) *Şikâyetnâme* (Fuzûlî)

3. Ordunun savaşlarını, akınlarını şiir ya da düzyazı şeklinde anlatan ve tarih niteliği taşıyan eserlerdir. Savaşları bütün ayrıntılarıyla anlattıkları için canlılık taşırlar. Savaşların yanında padişahların kişiliğini yansıtması açısından da önemli olan bu eserler padişahın orduyu nasıl yönettiği, nasıl zorluklarla karşılaştığı, esirlere ve askerlere nasıl davrandığı hakkında bize bilgi verir. Bu bağlamda hem edebiyat hem de tarih açısından büyük önem taşımaktadırlar.

Bu parçada tanıtılan divan edebiyatı türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sefaretname
B) Gazavatname
C) Şehrengiz
D) Pendname
E) Menakıpname

4. Hz. Peygamber'in Bedir Savaşı'na kadarki hayatını anlatır. Eski siyer ve menakıp kitaplarının alışılagelmiş sade dilinin aksine, sanatlı dille yazılmıştır. Bununla beraber kendi kategorisi içinde düzgün, sağlam cümlelerle kurulmuş olması ve ifadedeki samimiyet ve duygusallık, eserin olumlu yanları olarak öne çıkar. İstanbul'da iki kez basılan eser yeni harflerle de yayımlanmıştır. Bu esere Nâbî tarafından bir zeyil (ek) yazılmıştır.

Bu parçada söz edilen yazar ve eseri aşağıdakilerin hangisinde bir arada verilmiştir?

A) *Siyerü'l Kebîr* - Şeybanî
B) *Siyer-i Veysî* - Veysî
C) *İksir-i Saadet* - Nergisî
D) *Tuhfetül Harameyn* - Nâbî
E) *Maarifnâme* - Sinan Paşa

5. *Vâkıanâme* ve *Rü'yânâme* adlarıyla da bilinen eser, I. Ahmed ile Büyük İskender'in rüyada karşılıklı konuşmalarına dayanır. Veysî 1017'de (1608) yazdığı eseri I. Ahmed'e sunmuştur. Hz. Âdem'den beri yapılagelen kötülüklerin hikâyelerle anlatıldığı eserde şair, devletin gerilemesine üzülen padişahı bir yandan teselli ederken bir yandan da devlet memurluklarına ehil kişilerin getirilmesi hâlinde ülkenin kötü durumundan kurtulacağını belirterek ona yol gösterir.

Bu parçada söz edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Nihalistan* B) *Habnâme* C) *Hüsn ü Aşk* D) *Hayrabat* E) *Çengnâme*

6. (I) Divan edebiyatındaki cönkler, şairlerin eserlerinin niteliklerine dair kısa değerlendirmeleri içermesi bakımından eleştiri türüne yaklaşır ancak bunların hiçbiri ayrı bir tür olan eleştiri sayılmaz. (II) Türk edebiyatında Batılı anlamdaki eleştiri, Tanzimat Dönemi'yle başlamıştır. (III) Bu dönemde başlangıçta bir yönteme dayanmayan, bir dönemi veya eser sahibini yerme anlayışıyla eleştiriler yazılmışsa da zamanla olgun örneklere ulaşılmıştır. (IV) Namık Kemal, Ziya Paşa, Recaizâde Mahmut Ekrem, Mizancı Murat, Muallim Naci ve Beşir Fuat bu dönemde eleştiri türünde öne çıkan isimlerdir. (V) Namık Kemal'in *Tahrib-i Harabat* adlı eseri, Türk edebiyatında Batılı anlamdaki ilk eleştiri örneklerindendir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bilgi yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7.

Eser	Özellik
I. *Tuhfetü'l-Harameyn* II. *Heşt Behişt* III. *Tezkiretü'l-Evliya* IV. *Tazarrunâme* V. *Fezleke*	• Hac seyahatnamelerinin en güzeli olarak tanımlanır. • Süslü nesrin ilk örneklerinden olan eser tasavvufi bir içerik taşır. • *Tarih-i Kebîr* olarak da nitelenen eser, kâinatın yaratılışından 1641 yılına kadar gelen bir tarih kitabıdır. • Anadolu sahasında yazılan tezkirelerin ilk örneğidir.

Yukarıdaki eser adları ile özellikleri eşleştirildiğinde hangi eser adı dışta kalır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. ----, divan edebiyatı geleneğinde bir eserin daha geniş biçimde açıklanması amacıyla yazılmış kitapları ifade eden telif türündeki eserlerdir. Ankaralı İsmail Rusuhî'nin Mevlânâ'nın *Mesnevi*'sine yazmış olduğu *Fatihü'l-Ebyat* adlı ---- bu türün bilinen ilgi çekici örneklerindendir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Menakıpnameler - menkıbesi
B) Şerhler - şerhi
C) Tefsirler - tefsiri
D) Münşeatlar - münşeatı
E) Tezkireler - tezkiresi

9. Edebiyatımızda seyahatname türünün önemli örneklerinden biri de *Tuhfetü'l-Harameyn*'dir. Şair, bu eserinde hac yolculuğuna nasıl başladığından, konakladığı menzillere; Urfa, Suriye, Filistin, Mısır ve nihayet Mekke'ye ulaşmasına kadar gördüğü yerleri tarihî, coğrafi ve sosyokültürel özellikleriyle beraber ayrıntılı biçimde anlatmış, seyahati esnasında başından geçen olaylara da yer vermiştir. Eserde ağdalı bir üslup kullanılmıştır.

Bu parçada söz edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Nâbî B) Bâkî C) Sinan Paşa D) Nergisî E) Veysî

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Bu testte 18 Türk Dili ve Edebiyatı sorusu vardır.

1. Cihânı hiçe satmakdur adı aşk
Döküp varlığı gitmekdür adı aşk

Elinden şekkeri ayruğa sunup
Ağuyı kendi yutmakdur adı aşk
(...)

Var Eşrefoğlu Rûmî bil hakîkat
Vücûdı fânî itmekdür adı aşk

Biçim ve içerik özellikleri dikkate alındığında bu beyitlerin aşağıdaki nazım şekillerinden hangisine ait olduğu söylenebilir?

A) Mesnevi B) Gazel C) Murabba
D) Kıt'a E) Müstezat

AYT - 2024 ÖSYM

2. **Aşağıdaki açıklamalardan hangisi parantez ( ) içinde verilen terimle uyuşmamaktadır?**

A) Kaside içinde şairin kendini övdüğü bölümdür; şair, kendini büyük şairlerle karşılaştırarak şiirinin ve şairlik gücünün onlardan üstün olduğunu abartılı bir şekilde dile getirir. **(Methiye)**

B) Bir kimsenin ölümünden duyulan üzüntü ve acıyı anlatmak için kaleme alınan şiirlerdir, genellikle terkibibent nazım biçimiyle yazılır. **(Mersiye)**

C) Allah'a karşı yalvarış ve yakarışlarda bulunulan şiirlerdir, genellikle divanların baş kısımlarında yer alan bu şiirler daha çok kaside biçimiyle yazılır. **(Münacaat)**

D) Bir kimseyi yermek amacıyla yazılan şiirlerdir, yerilen kişinin özellikleri abartılı ifadelerle eleştirilir. **(Hicviye)**

E) Allah'ın birliğini, kuvvet ve kudretini anlatan dinî şiirlerdir; kutsal bir konuyu içerdiği için genellikle divanların başında yer verilir, kaside biçimiyle yazılır. **(Tevhit)**

AYT - 2024 ÖSYM

3. Divan edebiyatında öyküleyici niteliğe sahip eserler üzerine çalışmalar yaparken şairlerin özellikle bir nazım şekline ağırlık verdiğini fark ettim. Bu nedenle söz konusu nazım şeklinde eserler veren şairlere odaklandım. Araştırmama öncelikle bu nazım şekliyle kaleme alınan ve Türk edebiyatındaki ilk siyasetname örneği olan eserle başladım. Sonrasında ise Anadolu sahasındaki Türk edebiyatına yönelerek Âşık Paşa, Nâbi ve Şeyh Galip'in bu nazım şekliyle kaleme aldığı eserlerini inceledim. Bununla birlikte hamse sahibi şairlerden bahsetmeyi de ihmal etmedim. Araştırmanın kapsamlı olabilmesi için Türk edebiyatındaki birçok şairi etkileyen farklı eserlere bakmam gerekiyordu. Bu nedenle Doğu edebiyatının Türk edebiyatına ilham veren eserlerini de araştırmama kattım.

Bu araştırmayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Odaklanılan nazım şekli Türk edebiyatına İran edebiyatından geçmiştir.

B) Araştırmada Lâmî Çelebi ve Ali Şir Nevâi gibi hamse sahibi şairlerden söz edilmiştir.

C) Araştırmanın başında incelenen eser Yusuf Has Hâcip tarafından kaleme alınmıştır.

D) Anadolu sahası Türk şairleri arasında *İskendername*'yi yazan şaire yer verilmiştir.

E) *Şehname* ve *Mantıku't Tayr* gibi klasikler araştırmaya dâhil edilmiştir.

AYT - 2023 ÖSYM

4. Bağdat'ın fethi sırasında tanıştığı ----, *Leylâ vü Mecnûn* mesnevisini yazması konusunda Fuzûlî'yi teşvik etmiştir. Bu önemli rolüyle birlikte şair, Türk edebiyatındaki asıl ayrıcalıklı konumunu hamse sahibi olmasıyla kazanmıştır. Hamsesinde *Yûsuf u Züleyhâ* mesnevisiyle klasik bir çizgide ilerlerken *Şâh u Gedâ* ile özgün konulara yönelmiştir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki şairlerden hangisi getirilmelidir?

A) Hayâlî Bey B) Bâki
C) Taşlıcalı Yahya D) Şeyhi
E) Ahmedi

AYT - 2023 ÖSYM

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

5. I.

Beni ağlan beni kim üstüme gelmez ölicek
Bir avuç toprak atar bâd-ı sabâdan gayrı

(Necati)

II.

Ne yanar kimse bana âteş-i dilden özge
Ne açar kimse kapum bâd-ı sabâdan gayrı

(Fuzuli)

Bu beyitlerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) İki beyitte de yalnızlık teması işlenmiştir.
B) İki beyitte de sabah rüzgârı, vefalı bir dost olarak gösterilmiştir.
C) İkinci beyitte tevriye sanatına yer verilmiştir.
D) İki beytin de kafiye düzeni aynıdır.
E) Birinci beyitte teşhis sanatına başvurulmuştur.

AYT - 2022 ÖSYM

6. **Aşağıdakilerin hangisinde bir varlık veya durum, olduğundan az veya çok gösterilmemiştir?**

A) Bâğ-ı cennetdür yüzün gûyâ dehânun selsebîl
Ka'bedür gûyâ cemâlün nûrıdur rûşen delîl

B) Seyl-i firâk gönlüm evin durmayup yıkar
Dünyâya gözlerüm yaşı deryâ olup akar

C) Göklere irişdi feryâd ile efgânum meded
Kuluna zulm eyleme devletlü sultânum meded

D) Kul itdün kâinâtı kendüne sultân-ı âlemsin
Güzellerde nazîrün yok perî-veş şekl-i âdemsin

E) Bu hicrânı işitsün ağlasun derd ehli âh itsün
Sen olmayınca sohbetde gözüm kime nigâh itsün

AYT - 2022 ÖSYM

7. 15. asırda Osmanlıda dinî-tasavvufi kültürün olgunlaşmasında çok önemli bir yere sahip olan Yazıcıoğlu Mehmed, ---- adlı eserini Gelibolu'da tamamlamıştır. Yazıldığı yıllarda Anadolu halkı arasında büyük bir heyecanla karşılanmış ve bu tesiri yüzyıllarca devam etmiştir. Nitekim Evliya Çelebi, eserin Gelibolu, Ankara ve Amasya halkı arasında ezbere bilindiğini kaydeder. Sade ve samimi ifadesi, akıcı üslubu ve halk dilinden tabirleriyle asırlardan beri geniş halk kitleleri üzerinde etkili olmuştur.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) *Rebabnâme*
B) *Muhammediye*
C) *Mantıku't Tayr*
D) *Mihnetkeşan*
E) *Garipnâme*

8. Onun mısralarında samimilik, sadelik ve lirizm hâkimdir. Okuyucuya pürüzsüz, konuşma diline yakın bir ifadeyle meramını kolayca anlatmış; özellikle toplumun aksayan yönlerini çok iyi teşhis etmiş; çağının kusurlarını, insanların mal mülk hırsını iğneleyici bir üslupla ortaya koymuştur. Dil ve anlatımda sadeliği tercih etmiştir. İçtenlik ve lirizmin hâkim olduğu gazellerinde rindane bir üslup vardır. Özellikle devrindeki bozuklukları dile getirdiği terkibibentleriyle edebiyatımızda yer edinmiştir.

Bu parçada söz edilen divan şairi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Taşlıcalı Yahya
B) Bağdatlı Ruhî
C) Güvahî
D) Bâkî
E) Fuzûlî

9. Klasik şiirin hem muhteva hem de şekil itibarıyla ilk karakteristik değişimi, onun şiirlerinde görülür. O, yazması ele geçmeyen Farsça *Selçuklu Şehnâmesi* ve ele geçen 6 gazel ve 1 kasidesi ile Türk şiirinde 600 yıl sürecek bir geleneğin ilk örneklerini veren şair olarak edebiyat tarihinde yer alır. O, gazellerinde işlediği din dışı konular ile Türk şiirinin beşerîleşmesinin temelini atan şairdir.

Bu parçada söz edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

A) Şeyhî
B) Ahmedî
C) Dehhanî
D) Âşık Paşa
E) Gülşehrî

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

10. Bağteten sâbit olup gurre firâşında imâm
Hâb için yatmış iken etdi terâvîhe kıyâm

Başkaldırmadılar öğleye dek uyhudan
Yevm-i şek zevkına hazırlanan ahbâb-ı kirâm

Serdi-i fasl-ı bahâr etmiş iken tab'a eser
Ataş-ı rûze ana kıldı mükâfat tamâm

Şu soğuk günlere bir pâre ısındırdı bizi
Bir gün evvel erişip geldi hele mâh-ı siyâm

Bu dizelerden hareketle divan şiiri ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine <u>kesin olarak</u> ulaşılabilir?

A) Belirli konular üzerinde yoğunlaşılmıştır.

B) Ağırlıklı olarak kişisel duygu ve zevkler yansıtılmıştır.

C) Toplumun dinî, sosyal ve ruhi yansımalarını görmek mümkündür.

D) Dil gündelik dilin çok uzağında ağır ve süslüdür.

E) Yaşam gerçekliğiyle örtüşmeyen, hayalî ögelere yer verilir.

11. I. Olmaz ilaç sine-i sâd pâreme
Çâre bulunmaz bilirim, yâreme
Baksa tabîbân-ı cihan, çareme
Çâre bulunmaz bilirim, yâreme

II. Dünyâ-yı denide çoktur âfât gibi
Evkâtuñı gör ki yok bu evkât gibi
Dünyâ ile her kim oynadı satrancı
Bu 'arsada 'âkıbet olur mât gibi

III. Perîşân hâlin oldum sormadın hâl-i perîşânım
Gamından derde düştüm kılmadın tedbîr-i dermânım
Ne dersin rüzgârım böyle mi geçsin güzel hânım
Gözüm cânım efendim sevdiğim devletli sultânım

Bu dizelerin nazım biçimleri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	Şarkı	Rubai	Murabba
B)	Murabba	Tuyuğ	Musammat
C)	Rubai	Murabba	Şarkı
D)	Şarkı	Kıt'a	Musammat
E)	Murabba	Rubai	Kıt'a

12.

II. Selim'in Belgrat'ta cülusunu tasvir eden bir minyatür

Padişahların tahta çıktıkları zaman dağıttıkları bahşiş veya daha çok bu münasebetle yazılmış şiir ve yazılara cülusiye adı verilmiştir. Cülusiyelerde yeni hükümdarın tahta çıkması münasebetiyle ülkenin mutluluk, huzur ve refaha kavuştuğu; halkın sevinç duyduğu vurgulanır ve Allah'a şükredilirdi.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin bir cülusiyeden alındığı <u>söylenemez</u>?

A) Şehinşâh-ı adâlet-pîşe Osman hân-ı sânî kim
Vücûdiyle hayât-ı tâze buldu mülk-i Osmânî

B) Togup gün gibi zerrîn tâc ile burc-ı saâdetden
Yitişdi şarkdan garba ziyâ-yı 'adl u ihsânı

C) Havzın safâsını edemem hiç sana beyân
Düşdük bugün o şûh ile zevrakda yan-be-yan

D) Yine teşrîf idüp bir mihr-i âlem taht-ı Osmânî
Yine geldi yirine mürde iken âlemün cânı

E) Bu hüsn ile bu ânı kimde görmişdür gören gelsün
Bulunur Yûsuf'a sânî bulunmaz anun akrânı

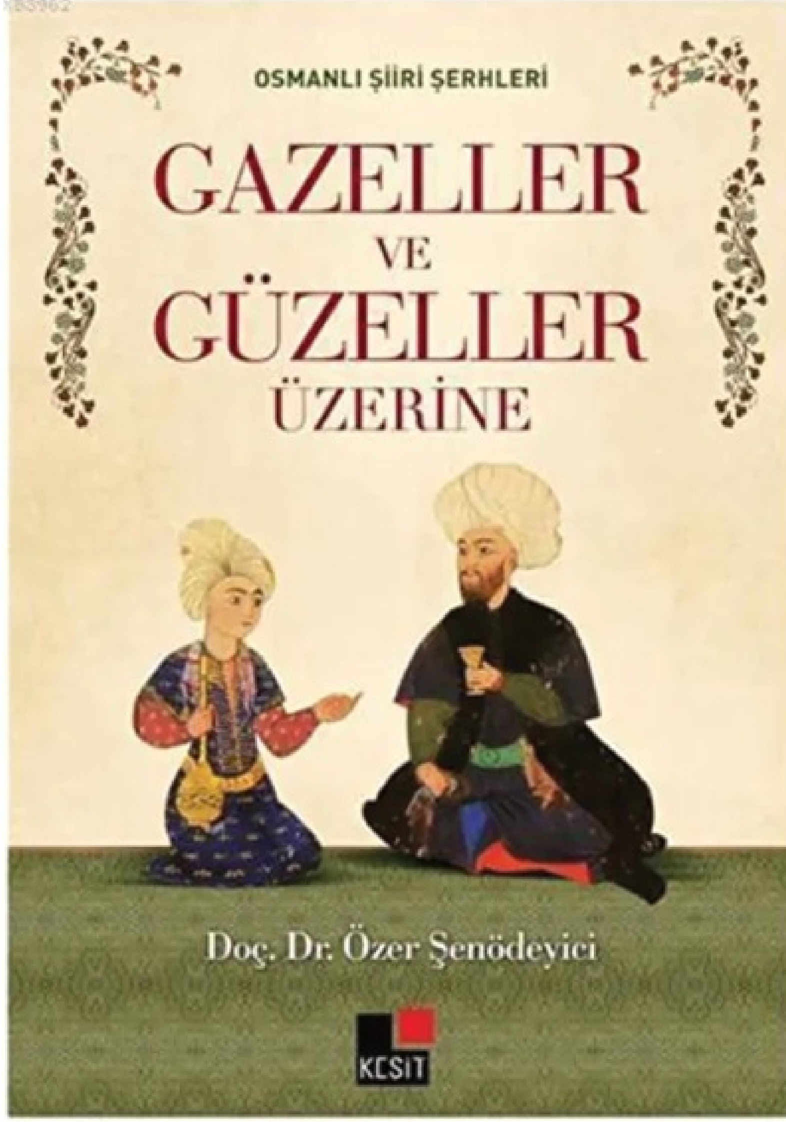
13. Gönlüm oldu aşkının âvâresi
Gamzenin gitmez gönülden yâresi
Derdime çok istedim derman velî
Yoğ imiş la'linden özge çâresi

Bu dizeler aşağıdaki nazım biçimlerinden hangisiyle yazılmış olabilir?

A) Şarkı B) Murabba C) Kıt'a
D) Tuyuğ E) Gazel

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

14.

Aşağıdaki beyitlerden hangisinin kapak görseli verilen bu kitabın içeriğiyle örtüştüğü söylenemez?

A) Çâk etdi câmesin atılıp cûybâra gül
Benzer ki yandı âteş-i âh-ı hezâra gül

B) Niçin sık sık bakarsın öyle mirat-ı mücellaya
Meğer sen dahi kendi hüsnüne hayran mısın kâfir

C) Nedür bu handeler bu işveler bu nâz u istiğnâ
Nedür bu cilveler bu şîveler bu kâmet-i bâlâ

D) Ne selâmın alur anun ne virür ana selâm
Neden incindi aceb bilsem o şeh Yahyâ'ya

E) Kaldır elin eyle duâ buldu kasiden intihâ
Şimdi duâ etmek sana hem müstehabdır hem ehem

15. 17. ve 18. yüzyıllarda, günlük hayata daha çok yaklaşan şiir anlayışının da yaygınlaşmasıyla düşük yoğunluklu bir imge kurgulanması sonucu şarkı şekli ortaya çıkmıştır. Bu nazım şeklinin en büyük ismi olarak ---- görülür. Bu geleneğin 19. yüzyıldaki takipçisi ----.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) Nedîm - Enderunlu Vasıf'tır
B) Nailî - Kara Fazlî'dir
C) Şeyh Gâlip - Keçecizâde İzzet Molla'dır
D) Nedîm - Necatî'dir
E) Nailî - Esrar Dede'dir

16. Tarz-ı selefe tekaddüm itdüm
Bir başka lugat tekellüm itdüm

Zannetme ki şöyle böyle bir söz
Gel sen dahi söyle böyle bir söz

Gencînede resm-i nev gözetdüm
Ben açdum o genci ben tüketdüm

Bu manzume ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Birden fazla uyak türü kullanıldığı
B) Nazım biçiminin mesnevi olduğu
C) Söz sanatlarına yer verildiği
D) Anlamın şiirsel söyleyişe yeğlendiği
E) Ahenk unsuru olarak redif kullanıldığı

17. Figân idüben uykudan uyandı
Nitekim lâle kan yaşa boyandı

Bu beyitte görülen en belirgin edebî sanat aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tenasüp
B) Tevriye
C) Hüsnütalil
D) Kinaye
E) İrsalimesel

18. Seni güden çoban gayrı gütmesin
Yaydığı yerlerde otlar bitmesin
Kuzunu yiyenler onup yetmesin
Kuzum kuzum der de meler bir koyun

Bu dörtlükte altı çizili sözcüklerin bir araya gelerek oluşturduğu edebî sanat aşağıdakilerden hangisidir?

A) İstiare
B) Mecaz
C) Teşbih
D) Telmih
E) Tenasüp

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

5. AY

- Tanzimat Edebiyatı (Şiir)
- Tanzimat Edebiyatı (Roman)
- Servetifünun ve Fecriati Dönemi Edebiyatı (Şiir)
- Servetifünun ve Fecriati Dönemi Edebiyatı (Roman)

APS

AYLIK PLANLAMAM

Gün	Konu Adı	Çözdüğüm Soru Sayısı	Çözdüğüm Süre	Doğru	Yanlış	Boş
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						
21						
22						
23						
24						
25						
26						
27						
28						
29						
30						
31						

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

- Batılılaşma
- İlk Gazeteler
- Tanzimat Fermanı
- Demdeme - Zemzeme Tartışması
- İstibdat Dönemi
- Hürriyet

TEST • 1
KAVRAMA

1. Tanzimat Dönemi şiiri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) İlk dönem şairleri sanat toplum için, ikinci dönem şairleri ise sana sanat için ilkesini benimsemişlerdir.
B) Yoğun olarak aruz ölçüsü kullanılırken hece ölçüsüyle de denemeler yapılmıştır.
C) İlk dönem şairleri şiire hürriyet, vatan, millet, meşrutiyet, medeniyet, hak, adalet, kanun gibi yeni izlekler getirmiştir.
D) Şairler, parça güzelliğinden ayrılıp konu birliğini, bütün güzelliğini benimsemişlerdir.
E) Kafiye ve redif, şiirin temel ögesi olarak ele alınıp göz için kafiye anlayışı benimsenmiştir.

2. Tanzimat I. Dönem şiiri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Klasik şiirin nazım biçimleri kullanılmaya devam edilmiştir.
B) Divan şiirinden farklı olarak şiirlere isimler konmuştur.
C) Söz oyunları ve ağdalı dil bırakılmaya çalışılmıştır.
D) Biçimden çok içerikte yenilikler getirilmiştir.
E) Ağırlıklı olarak bireysel duygu ve düşünceler yansıtılmıştır.

3. Divan edebiyatından bilinçli bir şekilde farklılaşan ilk şiirler onun tarafından yazılmıştır. Bu yeni şiirin en önemli özelliği, yeni bir içerik ve yeni bir dille yazılmış olmasıdır. Sanatçı evvela nükteyi, mazmunu edebiyattan çıkararak kelimeyi çıplak bırakmakla işe başlamıştır. Böylece, fikrin kendisiyle yetinen bir şiir dilinin yahut konuşmanın kapısını açmıştır.

Bu parçada söz edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Namık Kemal
B) Şinasi
C) Ziya Paşa
D) Abdülhak Hamit Tarhan
E) Recaizâde Mahmut Ekrem

4. Aşağıdaki dizelerin hangisinde özellikle Tanzimat Dönemi'ne özgü bir kavram <u>yoktur</u>?

A) Adl ü hikmetle eden sen gibi re'y ü tedbîr
Kahramandır ne kadar etmese de ceng ü cidâl

B) Aceb midir medeniyyet resûlü dense sana
Vücûd-ı mu'cîzin eyler taassubu tahzîr

C) Eşi yok bir güzeli sevdi beğendi gönlüm
Kıskanır kendi gözümden yine kendi gönlüm

D) Bu cebri men için akl-ı beşer kodu kanun
Ki ettiler ana hükmünce adl ü hak ta'bî

E) Mahveder kendini bülbül bile hürriyet içün,
Çekilir mi bu belâ âlem-i pür mihnet içün?

5. O, her ne kadar ilk gençlik yıllarında divan edebiyatı dairesinde yetişmiş, Encümen-i Şuara toplantılarına katılmışsa da Türk edebiyatının divan edebiyatı geleneğinden çıkarak yenileşmesinde etkili olmuştur. Gür bir sesle ülkenin güç şartlar içerisinde bulunduğu bir dönemde vatan, millet, hürriyet gibi yeni sosyal ve siyasi kavramlara geniş yer vermiş; insanlara vatan sevgisi ve insani değerler yükleme gayreti içinde olmuştur.

Bu parçada söz edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

A) Şinasi
B) Namık Kemal
C) Ziya Paşa
D) Muallim Naci
E) Recaizâde Mahmut Ekrem

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

6. Abdülhak Hamit Tarhan ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

A) Şiirlerinde özellikle "ölüm, ben ve tabiat" temaları öne çıkar.

B) *Hacle* adlı şiiri, tabiat tasvirlerini içeren ilk şiir örnekleri arasındadır.

C) *Makber* ve *Ölü* adlı şiirlerle metafizik, ölüm, kişisel hisler ve acı kavramlarını ön plana çıkarır.

D) Şiirlerinin bazılarında bilinçli bir şekilde Türkçe kullanımı ağır basarken bazılarında Farsça ve Arapçanın baskınlığı göze çarpar.

E) Şiirlerinde romantizm akımının da etkisiyle akıl ve düşünceden çok duygu ve hayale önem verir.

7. Aşağıdaki eserlerden hangisi ötekilerden farklı bir edebiyat döneminde kaleme alınmıştır?

A) *Nağme-i Seher*
B) *Şerâre*
C) *Sahra*
D) *Rübabın Cevabı*
E) *Makber*

8.
- Batılı anlamda ilk tiyatro yapıtını yazmıştır.
- Noktalama işaretlerini ilk kez kullanmıştır.
- Atasözleri üzerine ilk incelemeleri yapmıştır.
- İlk özel gazeteyi çıkarmıştır.

Bu yenilikleri edebiyatımıza kazandıran sanatçı ve dönemi aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

A) Namık Kemal - Tanzimat
B) Tevfik Fikret - Servetifünun
C) Şinasi - Tanzimat
D) Abdülhak Hamit Tarhan - Tanzimat
E) Ziya Gökalp - Millî Edebiyat

9. Osmanlı İmparatorluğu'nun sancılı bir döneminde yaşayan yazar, bu dönemin en önemli aydınlarından biridir. Ülkesinin ve milletinin mutlu geleceği için çaba gösterir, pek çok fedakârlık yapar, sıkıntılar yaşar. "Vatan şairi" olarak anılsa da sadece şiir alanında değil tiyatro, roman, makale türlerinde de eserlere imza atar. Ancak özgürlük, vatan ve ulus sevgisi temalı şiirleri halk üzerinde büyük etki bırakır. *Hürriyet Kasidesi* en bilinen şiirleri arasındadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada tanıtılan sanatçıya ait bir eser değildir?

A) *Harabat*
B) *Cezmi*
C) *Gülnihal*
D) *Akif Bey*
E) *İntibah*

10. Tanzimat'ın ilk nesli, edebiyatı sosyal ve manevi bünyeyi düzenlemek ve eğitmek için bir araç saydığı hâlde Tanzimat ikinci nesil ile edebiyat sosyal hizmetten çıkarak kendi kendinin hizmetine girer ve böylece sanat için sanat anlayışı önem kazanmaya başlar.

Buna göre

I. Güneş güler, kuşlar uçar havada,
Uyanırlar nazlı nazlı çiçekler.
Yalnız mısın o karanlık yuvada?
Yok mu seni bir kayırır, bir bekler?

II. Memleket bitti, yine bitmedi hâlâ sen, ben.
Bize bu hâl ile bizden büyük olmaz düşmen;
Dest-i a'dâdayız; Allah içün, ey ehl-i vatan!
Yetişir terk edelim gayri hevâ vü hevesi...

III. Ahvalimde hiç değildi âgâh
Hatta bana âşina değilken
Söylerdi lisan-ı hâli her gâh
Her hâline vâkıfım senin ben
Baktıkça alınır yüzünde bir hâl
Tavsifini mümkün olmaz ikmal.

IV. İkbâl için ahbâbı siâyet yeni çıktı,
Bilmez idik evvel bu dirâyet yeni çıktı.
Sirkat çoğalıp lâfz-ı sadâkat modalandı,
Nâmus tamam oldu hamiyyet yeni çıktı.
(...)
İslam imiş devlete pâ-bend-i terakki,
Evvel yoğ idi işbu rivâyet yeni çıktı.

şiirlerinden hangilerinin Tanzimat II. nesil şairlerinden birine ait olduğu söylenemez?

A) Yalnız II
B) Yalnız III
C) I ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Tanzimat Edebiyatı (Şiir) - II

TEST • 2
• PEKİŞTİRME •

1. I. Nâm u nişâne kalmadı fasl-ı bahardan
Düşdi çemende berg-i dıraht itibârdan
Eşcâr-ı bâğ hırka-i tecride girdiler
Bâd-ı hazân çemende el aldı çenârdan
Her yaneden ayağına altun akup gelür
Eşcâr-ı bâr himmet umar cûybârdan
(Bâkî)

II. Döner vâdide dûr a dûr bir ses, rûdlar çağlar,
Çemen mâî, koyunlar penbe, rengârenktir dağlar,
Şafaktan, bahrdan etmekte cem-i sîm ü zer bağlar.
Bu şenlikte benim gönlümdür ancak varsa bir ağlar.
Bulutlar, dalgalar, yıldızlar, etrafımda hep mahrem;
Ağaçlar, cûylar, kuşlar, çiçekler dâimâ hurrem...
(Abdülhak Hamit Tarhan)

Numaralanmış bu şiir parçalarından hareketle divan şiiri ve Tanzimat şiiri ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Divan şiirinde tabiata soyut, Tanzimat şiirinde ise somut bir yaklaşım benimsenmiştir.
B) Tanzimat'la birlikte şiir dilinde sadeleşmeye doğru gidilmiştir.
C) Tanzimat şiirinde divan edebiyatı nazım biçimleri terk edilmiştir.
D) Divan şiirinde ahenkli söyleyiş benimsenirken Tanzimat şiirinde anlam öne çıkarılmıştır.
E) Divan şiiri ile Tanzimat şiiri söyleyiş bakımından birbirine yakın durmaktadır.

2. Tanzimat'ın ikinci kuşağı olarak bilinen "Hamit/Ekrem/Sezai Mektebi"nin bir devamı niteliğindeki Servetifünun Dönemi ve Fecriati topluluğu gibi edebî hareketler; Tanzimat'la başlayan yenileşme ilgisinin hâlâ mecrasını bulamamış arayışları sayılmalıdır.

Aşağıdaki yapıtlardan hangileri "Hamit/Ekrem/Sezai Mektebinin" **ürünlerinden biri değildir?**

A) *Küçük Şeyler* B) *Zemzeme* C) *Rübab-ı Şikeste*
D) *Makber* E) *Duhter-i Hindu*

3. Tanzimat II. Dönem şiirinin özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

A) Şiirde hem biçimsel hem de içeriksel yönden yenilikler olmuştur.
B) Hürriyet, vatan, hak, özgürlük gibi konular genişletilerek işlenmeye devam edilmiştir.
C) Şairler romantik bir duyuşla şiirlerini yazmışlardır.
D) İlk dönem şiirlere göre ağırlaşmış, sanatlı ve süslü bir dil benimsenmiştir.
E) Kulak için kafiye anlayışı benimsenmiş, kafiyenin şiir için şart olmadığı belirtilmiştir.

4. Eyleyip ye's ile bir gün cüret
Tarz-ı garbi dedim olsun âdet
O zaman yazmış idim Sahra'yı
Keşfedercesine yeni dünyayı

Bu şiirin içerik özellikleri dikkate alındığında aşağıdaki şairlerden hangisine ait olduğu söylenebilir?

A) Recaizâde Mahmut Ekrem B) Muallim Naci
C) Namık Kemal D) Ziya Paşa
E) Abdülhak Hamit Tarhan

5. Tanzimat'ın ikinci kuşak yazarlarına karşı eski edebiyatı savunan ----, eski edebiyat yanlılarının öncüsü olarak görülür. Onun eski biçimli şiirlerinde Nedîm ve Nâbî'nin etkisi hissedilir. Şair, eski-yeni mücadelesinde eski edebiyat yanlılarından görülse de tam anlamıyla eskiye bağlı değildir. O, eski şiiri gerçekçi olmadığı için eleştirir. Bu nedenle kimi şiirlerinde gerçekçi doğa betimlemelerine yer verir. Batı'dan gelen her şeyin bir süzgeçten geçirilmeden alınmasına karşı çıkan şair, eskiye sıkı sıkıya bağlı olanların da karşısındadır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Muallim Naci B) Namık Kemal
C) Ziya Paşa D) Şinasi
E) Recaizâde Mahmut Ekrem

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

6-7. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Ona göre, şiirin tek amacı güzelliktir. Bu güzelliği romantizmin etkisiyle insan ve doğada arayan şaire göre, güzel olan her şey şiirin konusudur. Şiirde hissî, hayalî ve fikrî üç türlü güzelliğin olduğunu ileri süren şair, aynı zamanda şiirde hakikate benzerlik arar. O, şiiri bir bütün olarak değerlendirir. Bu nedenle öz-biçim birlikteliğine önem verir. Anlatımda açıklık, doğallık, ölçülülük ve akıcılığı benimser. Tanrı, tabiat, insan, hayat, ölüm ve aşk gibi temaları işler.

6. Bu parçada söz edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

A) Muallim Naci
B) Namık Kemal
C) Recaizâde Mahmut Ekrem
D) Ziya Paşa
E) Abdülhak Hamit Tarhan

7. I. Gül hazîn… Sünbül perîşan… Bâğzârın şevki yok
Derdnâk olmuş hezâr-ı nağmekârın şevki yok
Başka bir hâletle çağlar cûybârın şevki yok
Âh eder, inler nesîm-i bî-karârın şevki yok
Geldi ammâ n'eyleyim sensiz bahârın şevki yok!

II. Nedir bu cevr ü tegafül zaman zaman güzelim?
Kaçıncıdır bu eziyetli imtihan güzelim?
Tükendi sabr u tahammül… Üzüldü can güzelim.
Bu naz ise yetişir artık el-aman güzelim!

III. Top patlasın, âteşleri etrâfa saçılsın
Cennet kapısı cân veren ihvâna açılsın
Dünyâda ne bulduk ki ölümden de kaçılsın
Gavgâda şehâdetle bütün kâm alırız biz
Osmanlılarız, cân veririz, nâm alırız biz

IV. Diyar-ı küfrü gezdim beldeler kâşâneler gördüm
Dolaştım mülk-i İslâm'ı bütün virâneler gördüm
Bulundum ben dahi darüşşifa-yı Babıâli'de
Felâtun'u beğenmez anda çok divâneler gördüm

V. Bu ayrılık bana yaman geldi pek
Ruhum hasta, kırık kolum kanadım
Ya gel bana ya oraya beni çek,
Gözüm nuru oğulcuğum, Nijad'ım!

Yukarıdaki şiir parçalarından hangisinin bu parçada söz edilen şaire ait olduğu <u>söylenemez</u>?

A) Yalnız II
B) Yalnız IV
C) I ve III
D) II ve V
E) III ve IV

8.
- İdrâk-i meâlî bu küçük akla gerekmez
  Zîrâ bu terâzû o kadar sıkleti çekmez
- Âyînesi iştir kişinin lâfa bakılmaz
  Şahsın görünür rütbe-i aklı eserinde
- Pek rengine aldanma felek eski felektir
  Zîrâ feleğin meşreb-i nâ-sâzı dönektir
- Allah'a sığın şahs-ı halîmin gazabından
  Zîrâ yumuşak huylu atın çiftesi pekdir

Bu beyitler Ziya Paşa'nın;

I. filozofça bir tavır takınma,
II. hikemî bir tarz benimseme,
III. atasözlerine başvurma,
IV. klasik şiire özgü mazmunlar kullanma

özelliklerinden hangilerine örnek <u>gösterilemez</u>?

A) Yalnız II
B) Yalnız IV
C) I ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

9. I. Divan şiiri geleneği içerisinde yetişen ve eserlerinin büyük kısmını bu şiir anlayışına bağlı kalarak yazan sanatçı, *Kaside-i Adem* diye bilinen şiiri ile torunu için yazdığı *Mersiye*'de divan şiirine bağlı kalmamıştır.

II. Şiiri, Batı'dan gelen sosyal ve siyasi fikirlere açan sanatçının üzerinde durduğu yeni kavramlar arasında kanun, hak ve adalet önemli bir yer tutar.

III. Sanatçı, Tanzimat Dönemi Türk şiirine vatan, millet, halk, hak, hürriyet, istiklal, eşitlik gibi kavramları getiren ve bu konular etrafında heyecanlı bir hatip edasıyla yüksek sesle haykıran devrin gür sesi olmuştur.

IV. Tanzimat'ın ilk kuşağının başlattığı şiiri yenileştirme hareketini tamamlayan, eski edebiyatın yıkılması yolunda önemli aşamalar kateden, Servetifünun kuşağı için yol açıcı ve esin kaynağı olan, şiirin hem yapısında hem içeriğinde değişiklikler yapan şair olarak görülür.

Bu bilgiler aşağıdaki sanatçılarla eşleştirildiğinde hangi sanatçı dışta kalır?

A) Âkif Paşa
B) Muallim Naci
C) Abdülhak Hamit Tarhan
D) Şinasi
E) Ziya Paşa

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

- Batılılaşma
- Alafranga - Alaturka
- Tip ve Karakter
- Romantizm
- Realizm
- Natüralizm

TEST • 3
KAVRAMA

1. Aşağıdakilerden hangisi Tanzimat Dönemi romanlarında özellikle görülen temalardan biri <u>değildir</u>?

A) Yanlış Batılılaşma
B) Görücü usulüyle evlilik
C) Kölelik
D) Hayal-hakikat ikilemi
E) Tarihî kişi ve olaylar

2. Aşağıdakilerden hangisi Tanzimat Dönemi romancılarında <u>görülmez</u>?

A) Belli bir amaç ve inandıkları dava için roman yazma
B) Konuları ya tarihten ya da yaşanmış/yaşanabilir olaylardan alma
C) Genellikle birbirini görme olasılığı olan kadın ve erkek kahramanlara yer verme
D) Romanda kişiliğini gizlememe, olaylara kimi zaman müdahale edip okura bilgi verme
E) Roman kişilerini iyi kötü bütün özellikleriyle ele alma

3. Aşağıdakilerden hangisi Tanzimat Dönemi romanlarından biri <u>değildir</u>?

A) *Cezmi*
B) *Araba Sevdası*
C) *Kırık Hayatlar*
D) *İntibah*
E) *Taaşşuk-ı Talat ve Fitnat*

4. Osmanlı yeni hayat biçiminin birer edebî sonucu olarak Tanzimat romanlarında görülen Felâtun Bey, Ali Bey, Bihruz Bey, Nurullah Bey, Suphi Bey gibi Batılılaşmış tipler; klasik sanat anlayışına ve gelenek olgusuna itiraz etmelerinin dışında, alternatif ahlak endişesinin dışa vurumu olarak anlatım olanağının imkân ve vasıtalarından çok farklı bir perspektifte ortaya konmuş roman tipleridir.

Bu parçada yer alan roman tiplerinden hangisi bilgi yanlışına yol açmıştır?

A) Felâtun Bey
B) Ali Bey
C) Bihruz Bey
D) Nurullah Bey
E) Suphi Bey

5. Ahmet Mithat Efendi, bu romanının konusunu yaşadığı dönem ve toplumsal çevre içerisinden seçmiştir. Eser, Doğu ve Batı medeniyetlerinin karşılaştırılabilmesi ve yanlış Batılılaşma sorununun ortaya konulabilmesi için birbirine zıt iki roman kahramanının karşı karşıya getirildiği bir romandır.

Bu parçada söz edilen roman aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Dürdane Hanım*
B) *Dünyaya İkinci Geliş*
C) *Felâtun Bey ile Râkım Efendi*
D) *Paris'te Bir Türk*
E) *Esrar-ı Cinayat*

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) Esaret, Tanzimat Dönemi romanlarının en önemli konularından biridir.
B) Birinci kuşak Tanzimat romancıları romantizmin, ikinci kuşak yazarları ise realizmin etkisi altındadır.
C) Tanzimat romancıları eserlerinde genel olarak halkın konuştuğu bir dil kullanmıştır.
D) İkinci kuşak Tanzimat yazarları gözleme önem vermiş, romanlarda neden-sonuç ilişkisi aramıştır.
E) Tanzimat Dönemi romanlarında yapılan betimlemelerde mekân-insan ilişkisine gereği kadar yer verilmez.

7. Bu romanın kurgusal yapısının, farklı hikâyeler üzerinden "evlilik" teması üzerinde oluşturulduğu söylenebilir: Saliha Hanım-Rıfat Bey, Zekiye Hanım-Ali Bey, Hacıbaba-Zekiye Hanım, Fitnat-Ali Bey evlilikleri. Bir de bunlara gerçekleşemeyen Talat ve Fitnat'ınkini eklemek mümkün. Evlilikle -vuslatla- neticelenmeyen bu trajik aşk ilişkisi, romanın kurgusal yapısını biçimlendiren merkezî yapı unsurudur.

Bu parçada söz edilen romanın yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Samipaşazade Sezai
B) Şemsettin Sami
C) Namık Kemal
D) Ahmet Mithat Efendi
E) Recaizade Mahmut Ekrem

8. I. Romanda yazarın en çok üzerinde durduğu ve idealleştirdiği genç, Mansur'dur. Çökmekte olan imparatorluğu kurtarmaya çalışan dönem aydınlarından biri olan yazar, bu endişeyle yazdığı romanda, kendisi gibi bir idealist olan Mansur Bey tipini ortaya koymuştur.

II. Türk edebiyatının ilk realist romanı sayılan eserde, Batılılaşmayı gereği gibi kavrayamayıp hazmedemeyen ve Avrupa uygarlığının süs, giyiniş gibi yalnız dış yanını görüp taklit eden kimselerin toplum içindeki gülünç durumları gösterilmeye çalışılmıştır. Romanda geçen olaylar ve karakterler bütünüyle doğal ve yerlidir.

Numaralanmış parçaların ilgili olduğu romanlar aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla doğru verilmiştir?

A) *İntibah - Araba Sevdası*
B) *Taaşşuk-ı Talat ve Fitnat - İntibah*
C) *Turfanda mı yoksa Turfa mı? - Araba Sevdası*
D) *Sergüzeşt - Taaşşuk-ı Talat ve Fitnat*
E) *Müşahedat - Turfanda mı yoksa Turfa mı?*

9. ***Sergüzeşt*** **romanı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?**

A) Olay örgüsü Dilber'in macerası üzerine kurulmuştur.
B) Romanın ikinci önemli kişisi Celal Bey'dir.
C) Celal Bey, romanda Doğulu yaklaşımın temsilcisidir.
D) Köleliğe ve yerleşik zihniyete karşı yazılmıştır.
E) Hâkim bakış açısına göre yazılmıştır.

10. ----, toplumsal bağlamda eleştirilmesi gereken en ciddi temayı ele alır. Daha önce çeşitli düzlemlerde işlenen esaret temasını, tam karşıt bir tavırla ve tamamen reddederek ele almıştır. Esaretin birey yaşamındaki yok edici tarafını işaret etmiştir. Bireyin ontik düzlemde yaşamsal bütün fonksiyonlarını ortadan kaldırdığını ve bunun her türlü ortamda tekrarlandığını vurgulamıştır. Dilber'in şahsında yaşanan bu dramın, mekâna bağlı olarak her çevrede yaşandığına dikkat çekilmiştir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) *Henüz 17 Yaşında*
B) *Araba Sevdası*
C) *Sergüzeşt*
D) *İntibah*
E) *Taaşşuk-ı Talat ve Fitnat*

11. **Aşağıdakilerin hangisi parantez ( ) içinde verilen eserle uyuşmamaktadır?**

A) Romanda henüz hayatı tanımayan Ali Bey'in düşkün bir kadın olan Mehpeyker'e âşık olması, bu nedenle hayatının alt üst olması, yaptığı hatanın farkına vararak cariyesine dönmesi ve daha sonra Mehpeyker'in Ali Bey'den intikam almak için yaptıkları anlatılır. ***(İntibah)***

B) Romanın olay örgüsünün temelini ana kahraman Dilber'in yaşadıklarının oluşturduğu, romanın kötü bir sonla bittiği, bu sondaki ölüm olgusunun romanın gerçekçiliğini güçlendirecek bir biçimde işlendiği görülür. ***(Sergüzeşt)***

C) Görücü usulüyle evlenmenin sakıncalarını ve acı sonuçlarını bir aşkın faciayla sonuçlanması özelinde anlatan bu eser, kız çocuklarının eğitim alamaması ve toplumsal hayatın içerisindeki konumu gibi meselelere de değinir. ***(Taaşşuk-ı Talat ve Fitnat)***

D) Doğalcı (natüralist) türü denemek için yazdığı romana yazar; Beykoz'daki evinden işine gitmek için her gün bindiği Şirket-i Hayriye vapurunda şahit olduğu bir olayı anlatmakla başlar. ***(Felâtun Bey ile Râkım Efendi)***

E) Eserin konusu mirasyedi, yanlış yetiştirilmiş ve yanlış Batılılaşmış bir kişi olan Bihruz Bey'in, servetini sakınmadan harcaması ve yanlış bir aşkın peşinden sürüklenmesidir. ***(Araba Sevdası)***

12. Kara Ömer atıldı. Eşeğini öldürmek mi istiyor? Ekinini çok seven adam tarlasına harım etmeli. Hayvan bu! Aklı mı var? Ali Çavuş hâlâ bağırıyor idi:

— Seni gidi kâfir hayvan! Mah! Hoyrat olana hoyratlık! Kara Ömer koşup Ali Çavuş'un karşısına dikildi. İki adam soluk soluğa bir müddet birbirinin yüzüne baktılar. Kara Ömer bir müddet sonra dedi ki:

— Tarlana ni şekil harım itmiyon? Ali Çavuş, Kara Ömer'in yüzüne doğru bağırarak dedi ki:

— Ni hâl idelim? Mah! Alan ho yakada durup oturur.

Dil, anlatım ve içerik özellikleri dikkate alındığında bu parçanın aşağıdaki romanların hangisinden alındığı söylenebilir?

A) *Karabibik*
B) *Turfanda mı yoksa Turfa mı?*
C) *Taaşşuk-ı Talat ve Fitnat*
D) *Cezmi*
E) *Dürdane Hanım*

Doğru Yanlış Boş Net

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Tanzimat Edebiyatı (Roman) - II

EAPS13EDB25-067

TEST • 4

• PEKİŞTİRME •

1. I. Taravet, ağacın aşağısından bakıp da yukarıdaki kuşları düşüren yılan gibi beyazları kan içinde ve yalnız o gözlere mahsus bir nazar-ı vahşiyane ile ocaktan bir yanar odun çıkararak Dilber'e doğru yürüyünce, çocuk üzerine bir yanardağ geldiğini veyahut elindeki topuzuyla yanında bir zebani dolaştığını görünce rikkati en ziyade tehyiç eden havf ve hırastan hasıl olma bir tesli-miyet-i mutavaatkârâne ile hemen dışarı çıktı.

II. Mahpeyker; sevda tuzağına düşürdüğü erkeğin içinden geçenleri satır satır okumasını, uzun yılların tecrübeleriyle çok iyi öğrenmişti. Ali Bey'in o andaki düşünce ve duyguları da bir sinema şeridi gibi, derhâl gözünün önünde canlanıverdi. Her zamanki cilve hünerlerini göstermeye başladı.

III. Bu mektubu kapağa, zarfa koymağa mecalim yok. Hemen bitirdiğim gibi, Gülzar'ın eline bıraktım. Biçare kız da acemi; mektubu elinde tutarak kapıdan dışarı çıkıyor… Lâkin şu kadere bak, şu bahta bak: Annem sofada bulunmasın mı, mektubu kızın elinden kapıp pederime getirmesin mi?.. Ben Gülzar çıktıktan sonra, bulunduğum yerde donmuş gibi kalmışım, aklımı şaşırmışım… Gözlerimi bir yere dikmişim. Bir dakika geçer geçmez annem koşarak gelir… Kapıyı şiddetle itiverir…

Türk dili ve edebiyatı dersinde "Tanzimat Dönemi Romanı" **konusunu kronolojik olarak gören bir öğrencinin yukarıdaki parçaları hangi sırayla gördüğü söylenebilir?**

A) I - II - III
B) I - III - II
C) II - I - III
D) II - III - I
E) III - II - I

2. Bir zamanlar attar çıraklığı yaptığı Mısır Çarşısı esnafının içinde, onlarla yarenlik edermiş gibi yazar. Onun sanatı yoktur, daima halka yönelen iyi niyetleri vardır. Dil bu muharrirde sanki yazmaktan ziyade yârenlik içindir. Onda her şey, sokaktan, istikbalsiz hayattan içine girip yerleştiği ve zahmetlerini talihin koruyucu lütfü gibi kabul ettiği bu zümreyi verir. Üslubu meddah kahvelerinde dinlediğinden hiç şüphe etmediğimiz meddah hikâyelerinin devamıdır. Hakikatte onun bütün eseri bir halk okuma odasıdır.

Bu parçada söz edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ahmet Mithat Efendi
B) Namık Kemal
C) Şemsettin Sami
D) Sami Paşazâde Sezai
E) Ahmet Vefik Paşa

3. (I) Tanzimat romanı, genel anlamı ile Batılaşmanın doğurduğu problemler, gelenek, aile, toplumsal çözülmeler gibi konular etrafında yazılmıştır. (II) Sami Paşazâde Sezai'nin *Taaşşuk-ı Talat ve Fitnat* adlı eserinde görücü usulü evlilik yazar tarafından trajik bir şekilde ele alınmıştır. (III) *Taaşşuk-ı Talat ve Fitnat* adlı romanın geleneksel anlatı ile benzerlikleri oldukça fazladır. (IV) Romanda kadınların topluma kapalı olması, ilk görüşte aşk, görücü usulü evlilik gibi konular işlenmiştir. (V) Roman tıpkı mesneviler gibi kahramanın ölümüyle son bulmuştur.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

4. 1876 yılında yayımlanan ----, roman formunda edebî bir değer taşıyan ilk eserdir. Yazar, dönemin fikir insanı olma kimliğiyle eserlerinde "yeni insanın" tanıtımını yapmaya çalışmıştır. Romanda Ali Bey'e sözünü emanet eden yazar; mirasyedi, köle ve düşmüş kadın tipleri ile topluma mesajlar vermiştir. Ruhsal çözümlemeye yer vermesi açısından bu roman, o dönem için oldukça önemli bir eserdir. Ruh betimlemeleri ile modern romana yaklaşan eserde ne yazık ki eski anlatıların izleri çok sık görülmüştür. Kitabın en başında uzunca bir Çamlıca tasviri yapılmıştır. Bu tasvir, akıllara mesnevi ve kasidelerin giriş kısımlarındaki bahar tasvirlerini getirmiştir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) *Araba Sevdası*
B) *Karnaval*
C) *İntibah*
D) *Sergüzeşt*
E) *Müşahedat*

5. Bu roman, köy sorununu ele alması bakımından önemlidir. Bir gerçeği savunan yazar, Türk romanını ilk defa İstanbul dışına çıkartarak yenilik yapmıştır. İstanbul'un dışına çıkmak, gerçeğin peşine düşmek fikri natüralizmin deneye ve çevreye önem vermesindendir. Böylece roman Anadolu'ya, köylünün arasına girmiştir.

Bu parçada söz edilen roman aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Cezmi*
B) *Karabibik*
C) *Zehra*
D) *Dürdane Hanım*
E) *Taaffüf*

6. Aşağıdakilerden hangisi parantez ( ) içinde verilen romanla örtüşmemektedir?

A) Kılık kıyafette, Batılılaşma sürecinde Avrupa'nın özellikle Fransa'nın taklit edildiğini görüyoruz. ***(Araba Sevdası)***

B) Romanlarda esaretin insanın tabiatına uygun olmadığı, her insanın hür doğduğu ve hür yaşaması gerektiği fikri verilmek istenir. ***(Sergüzeşt)***

C) Türkiye'de Batılılaşmanın hangi düzeyde olduğu roman aracılığıyla verilmiştir. ***(Karabibik)***

D) Romanlarda eğitim ve öğretim aracılığıyla toplum düzeltilmeye çalışılır. ***(İntibah)***

E) Bazı romanlarda kahramanlar özel musiki dersleri almaktadır. ***(Zehra)***

7. Kaleme gitmediği günler ise saçlarını kestirmek, terziye esvap ısmarlamak, kunduracıya ölçü vermek gibi hiç eksik olmayan vesilelerle Beyoğlu'nda, ötede beride vakit geçirir; cumaları, pazarları da sabahleyin hocalarıyla yarımşar saat ders müzakeresinden sonra hanesinden çıkar; akşamlara kadar seyir yerlerinde dolaşırdı. Vilayetlerde bulunduğu zaman en büyük zevki; sırmalı esvap içinde, midilli veya at üzerinde, arkasında çifte çifte uşaklarla sokak sokak gezip dolaşmaktan ibaret olan bu beyin, İstanbul'a geldikten sonra merakı üç şeye masruf oldu ki birincisi araba kullanmak, ikincisi alafranga beylerin hepsinden daha süslü gezmek, üçüncüsü de berberler, kunduracılar, terziler ve gazinolardaki garsonlarla Fransızca konuşmaktı.

Bu parçada aşağıdaki roman kahramanlarının hangisinden söz edilmektedir?

A) Celal Bey B) Mansur Bey C) Ali Bey D) Bihruz Bey E) Talat

8. Tanzimat sonrası edebiyatımızda çağdaş ve Batılı insan tipiyle karşılaşmaktayız. Bu yeni insan tipinin ilk örnekleri "kalem efendileri" şeklinde görülür. Bu kişilerin çoğunda Batı özentisi ağır basar. Bunun yanı sıra, millî değerlerine bağlı insan tipleri de yer almaktadır.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde tümüyle millî değerlerine bağlı insan tiplerine yer verilmiştir?

A) Râkım Efendi - Naim Efendi - Mansur Bey

B) Senai Bey - Bihruz Bey - Talat

C) Celal Bey - Râkım Efendi - Ali Bey

D) Mihriban Hanım - Dilber - Celal Bey

E) Naim Efendi - Keşfî Bey - Talat

9. Eser, İslam ideolojisi ve Türkçülük ideolojisini anlatmıştır. Mansur karakteri, yeni insan modelinin bir temsilcisi olarak romanda yer almıştır. İdeallerini her şeyin üzerinde tutan Mansur, Türkçe konusunda da oldukça hassas bir tavır takınmıştır. Kendisine verilen vazifeleri en iyi şekilde yerine getirmek için çırpınmıştır. Eser, içerdiği fikirler açısından oldukça önemli bir eserdir.

Bu parçada söz edilen romanın yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sami Paşazâde Sezai B) Namık Kemal C) Ahmet Mithat Efendi D) Şemsettin Sami E) Mizancı Mehmet Murat

10. Ben, "edebî' sayılabilecek hiçbir eser yazmadım. Çünkü benim, eserlerimin çoğunu yazdığım sıralarda, memlekette, edebiyattan anlamayanlar, nüfusumuzun mübalağasız yüzde doksan dokuzunu teşkil ediyordu. Benim emelim de ekseriyete hitap etmek; onları tenvire, onların dertlerine tercüman olmaya çalışmaktı. Zaten, "edebiyat" yapmaya, ne vaktim ne de kalemim müsait değildi. Bunun içindir ki haddimi, hududumu bildim. Çizmeden yukarıya çıkmadım ve edebiyatı Hamitlere, Ekremlere yani erbabına bıraktım.

Aşağıdakilerden hangisinin, sanat anlayışından bu sözlerle bahseden yazara ait olduğu söylenemez?

A) *Felâtun Bey ile Râkım Efendi* B) *Dürdane Hanım* C) *Yeryüzünde Bir Melek* D) *Çengi* E) *Zehra*

11. Mustafa Meraki Efendi kemal derece alaturkalıktan yine kemal derece alafrangalığa birdenbire sıçramış bir adam olduğu ve bu tahavvül ise yalnız kendi telezzüzât-ı maddiyye ve maneviyyesi o yüzden hasıl olmaktan neşet eylediği cihetle böyle bir adamın hem de öksüz kalan evladı nasıl bir terbiye altında büyüyeceğini her kim düşünse bulabilir. Vakıa çocuk Mekteb-i Rüşdiyeye verilmiş olduğundan her gün çantası elinde gider gelirdi. Bundan başka bir de Fransız hocası vardı ki haftada iki defa gelir giderdi.

Bu parçada geçen "öksüz kalan evlat" **sözüyle aşağıdakilerden hangisi kastedilmiştir?**

A) Celal Bey B) Felâtun Bey C) Ali Bey D) Bihruz Bey E) Mansur Bey

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

- Sone
- Terzarima
- Müstezat
- Parnasizm
- Sembolizm
- Dekadanlar

TEST • 5

• KAVRAMA •

1. Bir beyaz lerze, bir dumanlı uçuş,
Eşini gaib eyleyen bir kuş gibi karlar
Geçen eyyâm-ı nevbaharı arar…
Ey kulûbün sürûd-i şeydâsu,
Ey kebûterlerin neşideleri,
O baharın bu işte ferdâsı
Kapladı bir derin sükûta yeri
Karlar
Ki hamûşâne dem-be-dem ağlar.
Ey uçarken düşüp ölen kelebek
Bir beyaz rîşe-i cenâh-ı melek
Gibi kar
Seni solgun hadîkalarda arar;

Bu dizelerden hareketle Servetifünun şiiriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Arapça, Farsça sözcük ve tamlamalar kullanılmıştır.

B) Cümle, bir dizede tamamlanmamış; diğer dizelere taşmıştır.

C) Aruz ölçüsü kullanılmıştır.

D) Bireysel konular işlenmiş, doğa tasvirlerine yer verilmiştir.

E) Manzum hikâye türünde şiirler yazılmıştır.

2. Daha dün, bütün âb u tâbı ile tebessümler eden çehre-i bahâr bizim için ne çabuk sarardı soldu. Daha dün, bütün revnakları ile nazar-pîrâ olan levha-i visal ne çabuk şu levha-i visal ne çabuk şu levha-i hicrana mübeddel oldu. Eğer bu, iki üç günlük hayat-ı baharın sekerâtı ise ne kadar sîne-sûz! Ne kadar medîd ve fâci!..

Bu parça ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Şiire özgü duyguların dile getirildiği

B) Mensur şiir türüne örnek olduğu

C) Servetifünuncuların hislerini yansıttığı

D) Türk edebiyatına özgü bir tür olduğu

E) Sanatsal söyleyişin anlama tercih edildiği

3. Tanzimat sonrasında kimi edebiyatçılar müstezata çok fazla rağbet göstermişlerdir. Bu dönemde müstezadın vezin, şekil ve kafiye özelliklerinde çok büyük değişiklikler yapılmış, müstezat âdeta uzunlu kısalı mısralarla yazılan manzume hâline gelmiş, geniş müstezat, serbest müstezat basamaklarından geçerek serbest nazımda noktalanmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi serbest müstezatı kullanan edebiyatçılardan biri <u>değildir</u>?

A) Ahmet Haşim
B) Namık Kemal
C) Tevfik Fikret
D) Cenap Şahabettin
E) Hüseyin Siret Özsever

4. Servetifünun şiiri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Abdülhak Hamit Tarhan'ın şekil alanındaki denemelerini bir düzen içinde değerlendirerek geliştirmişlerdir.

B) Aruz ölçüsü, etkili bir ahenk aracı olarak kullanılmıştır.

C) Mısra kırılmalarına yer verilerek şiir, düzyazıya yaklaştırılmıştır.

D) "Her şey şiirin konusu olabilir." anlayışını savunmuş ve uygulamışlardır.

E) Tanzimat şiirindeki dilde sadeleşme çabalarına şiirleriyle katkıda bulunmuşlardır.

5. (I) Servetifünun şiiri ile Fecriati şiirini birleştiren başlıca özellikler arasında, kullanılan malzemedeki birlik dikkati çeker. (II) Fecriati şiirinin başlıca temaları da Servetifünun şiirinde olduğu gibi aşk ve tabiattır. (III) Dilde ise Fecriaticiler konuşma dilinin sadeliğine iyice yaklaşmaya başlamıştır. (IV) Ölçü yine aruzdur. (V) Nazım şekillerinde yapılan başlıca değişiklik "müstezat" nazım biçiminin Fransız sembolistlerindeki serbet nazma tamamıyla benzetilmesidir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

6. Bu dönemin şiirinin genel özelliklerine bakarken göze çarpan ilk şey, kaçış temasının ağırlığıdır. Devrin bitmeyen kâbusu, ince duyarlılıklara sahip dönem şairlerini bu kaçış temasına sürüklemiştir. Kâbus, devrin en büyük gerçeğidir ve şairler bu kâbustan uyanmak için gerçeklerden uzaklaşmak ister.

Buna göre

I. Bahara benzetilir bir yeşil saadettir
Gülümseyen ovanın vech-i pür-gubarında
Köyün, uyur gibi, müstağrak-ı sükûnettir
Bütün hayatı ufak bir çayın kenarında
(...)
Ve bir dakikacık olsun sükût edip kederim,
Yavaş yavaş duyarım, bir inilti hâlinde,
Kaval sadaları târ-ı 'alil-i şi'rimden

II. Bazı, kırlarda gezerken görülür nefretle;
Bir çukur yerde birikmiş mütekeddir bir su,
Solucanlarla, sülüklerle, yılanlarla dolu.
(...)
Rûhunuzdan ne kadar gelse nidâ-yı nefret
Oradan ayrılamaz dikkatiniz bir müddet,
Oradan dönmeye kuvvet bulamaz gözleriniz...

III. Seyreyliyorum çeşm-i hayâlimle uzaktan
Bir külbe-i mes'ûd;
Üstündeki fersûde, herem-dîde ocaktan
Yükselmede bir ince duman, mâ'il ü memdûd.
(...)
Ben sürmedeyim şimdi hayâlimle bu köyde
Bir köylü hayâtı;
Karşımda ocaktan süzülen dûd-ı sefîde
Kaybolmada hep leyl-i hayâtın zulemâtı

şiirlerinin hangilerinde kaçış temasından söz edilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

7. **Aşağıdaki şiirlerden hangisi Servetifünun Dönemi sanatçılarından birine ait değildir?**

A) *Gizli Figanlar* B) *Fani Teselliler* C) *Sis*
D) *O Belde* E) *Elhan-ı Şita*

8. ELHÂN-I HAZÂN

Hâl-i bî-reng-i ihtizârında
Sonbahârın bu solgun elvâhı
Ra'şedâr etti kalb-i eşbâhı
Kuru yaprakların kenârında!

Ey tuyûrun sehâb-ı seyyâhı,
Bâd-ı zârın cenâh-ı zârında
Sen uçarken, bütün civârında
Soluyor kâinâtın ervahı.

Bu zaman hissi iştidâd eyler.
Her gönül kendi gizli derdinde:
Gel... gel ey yâr-ı dem'a-rîz-i keder,

Ey gül-i nevbahârî-i emelim,
Sonbahârın zılâl-ı zerdinde
Gelecek nevbahârı bekleyelim...

Bu şiir aşağıdaki nazım biçimlerinden hangisiyle yazılmıştır?

A) Sone B) Triyole C) Terzarima
D) Balad E) Serbest müstezat

9. **Servetifünun şairleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) Göz için değil, kulak için kafiye anlayışını benimsedikleri
B) Sembolizm ve parnasizm akımlarının etkisinde kaldıkları
C) Eski sözcüklerle yeni imge, hayal ve terkipler peşinde koştukları
D) Resim ile şiiri bütünleştirerek tablo şiirler yazdıkları
E) Şiirde bütün güzelliğinden ziyade parça güzelliğine önem verdikleri

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

1. I. Farkı yoktur giryeden rûy-ı çemende jâlenin.
Hûn-ı hasretle dolar câm-ı safâsı lâlenin.
Meh bile gayretle âğûşunda ağlar hâlenin!
Gönlüme te'siri olmaz âteş-i seyyâlenin.
Geldi ammâ n'eyleyim sensiz bahârın şevki yok!

(Recaizâde Mahmut Ekrem)

II. Bu memlekette de bir gün sabah olursa, Halûk,
Eğer bu memleketin sislenen şu nâsıye-i
Mukadderatı, kavî bir elin kavî, muhyî
Bir ihtizâz-ı temasıyla silkinip şu donuk,
Şu paslı çehre-i millet biraz gülerse... -O gün
Ben ölmemiş bile olsam hayâta pek ölgün
Bir irtibatım olur şüphesiz; -O gün benden
Ümîdi kes, beni kötürüm ve boş muhitimde
Merâretimle unut çünkü leng ü pejmürde
Nazarlarım seni mâziye çekmek ister; sen
Bütün hüviyyet ü uzviyyetinle âtisin:
Terennüm eyliyor el'an kulaklarımda sesin!

(Tevfik Fikret)

Yukarıdaki numaralanmış şiir parçalarından hareketle Servetifünun şiirinin Tanzimat şiirinden hangi yönden farklı olduğu söylenebilir?

A) Kullanılan ölçü
B) Nazmın nesre yaklaşması
C) İmgelere yer verilmesi
D) Ahengin önemsenmesi
E) Dil anlayışı

2. **Aşağıdakilerden hangisi edebî türü bakımından ötekilerden farklıdır?**

A) *Sis*
B) *Siyah İnciler*
C) *O Belde*
D) *Elhan-ı Şita*
E) *Bir Günün Sonunda Arzu*

3. Yine kış,
Yine şems-i mesâda, âh o bakış,
Yine yollarda serseri dolaşan
Âşiyansız tuyûr-ı pür-nâliş...
Tehî kalan ovalar
Sükût eder sanılır mevsimin gumûmuyla
Harab olan sarı yollarda kalmamış ne gelen,
Ne giden,
Şimdi yalnız kavâfil-i evrâk
Mütemâdî sürüklenir bir uzak
Ufk-ı pür-ıztırâb u nevmîde.
Yine kış, yine kış,
Bütün emelleri bir ağlayan duman sarmış.

Bu şiir ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Serbest müstezat nazım biçimiyle yazıldığı
B) Kişisel duygu ve heyecanların yansıtıldığı
C) Ahenk unsurlarına önem verildiği
D) Tabiat tasvirinin nesnel bir gerçeklikle yapıldığı
E) Fecriati şiirine özgü özellikler taşıdığı

4. Onun, Türk şiirine getirdiği yenilikler arasında o zamana kadar Türk edebiyatında eşine rastlanmayan terkipler kullanması öne çıkar. Üslupçu bir şair ve yazar olduğu şüphe götürmeyen sanatçı, okurlarında yeni imajlar uyandırmayı amaçlayan kavramlar, ifadeler, isim ve sıfat tamlamaları kullanmaya özen göstermiştir. Böyle terkiplere yer vermesi, dönemin önemli isimlerince de eleştirilmesine sebep olmuştur. Onun *Terâne-i Mehtâb* şiirinde geçen "saat-i semenfam" gibi ifadeler, eleştirilere maruz kalır.

Bu parçada söz edilen sanatçı hangisidir?

A) Tevfik Fikret
B) Ahmet Haşim
C) Cenap Şahabettin
D) Süleyman Nazif
E) Emin Bülent Serdaroğlu

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

5. KELEBEK

Mavi bir gölge uçtu pencereden,
Baktım: Âvâre bir küçük kelebek;
Yaramaz geldi kim bilir nereden?

Belli yorgundu; bir veremli çiçek
Gibi serpildi lâmbanın yanına;
Bir duman uçtu, gitti titreyerek

Anladım kıydı yavrucuk canına.
Söyle ey mavi gölge, söyle eğer
Bir ölümden de çok fenaysa bana,

Şu karanlık, şu kimsesiz geceler.

Bu şiir ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Mısra kırılmalarına yer verildiği
B) Terzarima nazım biçimiyle yazıldığı
C) Servetifünuncuların dil anlayışını yansıttığı
D) Örüşük uyak düzeninde uyaklandığı
E) Bent nazım birimiyle oluşturulduğu

6. ----, *Şiirde Mana ve Vuzûh* yazısında şiirde "anlam" demekle neyin amaçlandığını bilmediğini ifade ederek anlamın "bayağı düşünceler yığını" dediği fikir mi, hikâye mi yoksa mazmunlar mı olduğunu sorar. Açıklığın da bunların sıradan bir kavrayışa göre anlatılması olup olmadığını sorgulayan şair, "anlamı" (mana) ve "açıklığı" (vuzûh) bu şekilde anlayanları; şiiri tarih, felsefe ve söylevle karıştırıp onu tanımamakla itham eder.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Ahmet Haşim
B) Tevfik Fikret
C) Cenap Şahabettin
D) Süleyman Nazif
E) Tahsin Nahit

7. Servetifünun şiirinin şekil ve içerik açısından genel özellikleri aşağıda verilmiştir.

- Ağdalı, sanatlı, ağır ve örtük dil kullanmak
- ----
- Uzun şiir cümleleri kurmak ve mensur şiiri oluşturmak
- ----
- Batı edebiyatındaki sone, terzarima gibi türleri kullanmak

Buna göre boş bırakılan yerlere;

I. kırılgan duyarlılıkları belirten edat ve ünlemleri sıkça kullanmak,
II. klasisizm ve romantizm akımlarından etkilenmek,
III. anlamı dizeden dizeye erteleyerek şiiri düzyazıya yaklaştırmak,
IV. şiirde güzel olanı değil, yararlı olanı öncelemek,
V. serbest müstezat türünü ustaca kullanmak,
VI. göz için kafiye anlayışıyla şiirler yazmak

yargılarından hangileri getirilmelidir?

A) I, II ve IV
B) I, III ve V
C) II, III ve VI
D) II, IV ve V
E) III, V ve VI

8. Servetifünun ekolü içinde onun sadece adı geçer. His, duygu ve eserleri açısından bu gruptan çok farklıdır. Servetifünun'un ferdî planda kalan şiir ve sanat dünyasına karşı, onun şiir dünyası toplumun ızdıraplarını dile getirmekle şekillenmiştir. O, kendi için değil toplumu için yaşayan bir insandır. O, Servetifünun Devri'nin Namık Kemal'i olarak değerlendirilir. Dilde sadeleşmeye asla yanaşmamıştır. Beliğ bir hatip özelliği, nesrinde açıkça görülür. Nesri daima nazmından kuvvetlidir. *Gizli Figanlar* eserinde vatan sevgisini yansıttığı şiirlerinden bazılarını, Diyarbakır'da bulunduğu yıllarda kaleme almıştır.

Bu parçada söz edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tevfik Fikret
B) Süleyman Nazif
C) Celal Sahir Erozan
D) Hüseyin Siret Özsever
E) Hüseyin Suat Yalçın

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Servetifünun ve Fecriati Dönemi Edebiyatı (Şiir) - III

TEST • 7

• DEĞERLENDİRME •

1. TAHATTUR
Bir Acem bahçesi bir seccâde,
Dolduran havzı ateşten bâde!
Ne kadar gamlı bu akşam vakti!
Bakışın benzemiyor mûtâde!

Gök yeşil, yer sarı, mercan dallar,
Dalmış üstündeki kuşlar yâda!
Bize bir zevk-i tahattur kaldı
Bu sönen, gölgelenen dünyâda!

Bu şiir, Fecriati şiirinin;

I. ses uyumuna önem verilmesi,
II. sembollere yer verilmesi,
III. serbest müstezadın kullanılması,
IV. aruz ölçüsünün kullanılması,
V. gerçeklikten uzak tasvirler yapılması

özelliklerinden hangilerini taşımamaktadır?

A) Yalnız III
B) I ve II
C) II ve III
D) III ve V
E) IV ve V

2. Servetifünun'un son yıllarında, onun sanat anlayışında toplumculuğa doğru bir yöneliş başlamıştı. 1902 yılında, İstan-bul'u koyu bir sisin kapladığı bir gün şair,

"*Sarmış yine âfâkını bir dûd-ı muannid,*
Bir zulmet-i beyzâ ki pey-â-pey mütezâyid"

mısralarıyla başlayan *Sis* şiirini yazdı. Politika, toplum ve ahlakla ilgili birçok hiciv (yergi) ve lanetlemelerle dolu olan bu şiirde şair, İstanbul'un ebediyen örtünmesini, aşağı ve kötü olan yanlarını gizlemesini istiyordu.

Bu parçada söz edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

A) Cenap Şahabettin
B) Tevfik Fikret
C) Celal Sahir Erozan
D) Ahmet Haşim
E) Hüseyin Suat Yalçın

3. Bugün açız yine evlatlarım, diyordu peder,
Bugün açız yine lâkin yarın, ümid ederim,
Sular biraz daha sakinleşir… Ne çare, kader!
Hayır, sular ne kadar coşkun olsa ben giderim
Diyordu oğlu, yarın sen biraz ninemle otur
Zavallıcık yine kaç gündür işte hasta
(…)

Deniz dışarda uzun sayhalarla bir hırçın
Kadın gürültüsü neşreyliyordu ortalığa
Yarın küçük gidecek yalnız, öyle mi, balığa
– O gitmek istedi; "Sen evde kal!" diyor…
– Ya sakın
O gelmeden ben ölürsem?

Kadın bu son sözle
Düşündü kaldı; balıkçıyla oğlu yan gözle
Soluk dudaklarının ihtizaz-ı hasirine
Bakıp sükût ediyorlardı başlarında uçan
Kazayı anlatıyorlardı böyle birbirine
(…)

Tevfik Fikret'in *Balıkçılar* adlı şiirinden alınan bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Mısra kırılmalarına örnek kullanımlar olduğu
B) Hikâyeye özgü bir olayın şiir aracılığıyla aktarıldığı
C) Ölçü olarak aruz vezninin tercih edildiği
D) Manzum hikâye türüne örnek olduğu
E) Alaycı bir anlatıma yer verildiği

4. (I) Fecriati şiirinde amaç, duyguları dile getirmektir. (II) Dolayısıyla şiir, topluma faydalı olma kaygısı gütmemelidir. (III) Şairler, şiirlerinde genellikle aşk ve tabiat konularını işlemişler; aruz veznini tercih etmişlerdir. (IV) İlk kez onlarla edebiyatımızda görülen serbest müstezadı çokça kullanmışlardır. (V) Ahmet Haşim'in *Göl Saatleri*, Tahsin Nahit'in *Ruh-ı Bikayt*, Mehmet Behçet'in *Erganun* adlı şiir kitapları Fecriati şiirinin ürünleridir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

5. Küçük, muttarid, muhteriz darbeler
Kafeslerde, camlarda pür ihtizâz;
Olur dem-be-dem nevha-ger, nağme-saz
Kafeslerde, camlarda pür ihtizâz;
Küçük, muttarid, muhteriz darbeler...
Sokaklarda seyl-âbeler ağlaşır,
Ufuk yaklaşır... Yaklaşır... Yaklaşır;
Bulutlar karardıkça zerrâta bir
Ağır, muhtazır dalgalanma gelir;
(...)
Söner şimdi, manzûr olurken demin
Heyûlâsı karşımda bir âlemin.

Bu dizeler ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Servetifünun şiirine özgü nitelikler taşıdığı
B) Okurun işitsel bir haz almasının hedeflendiği
C) Yabancı kelime ve kelime gruplarına yer verildiği
D) Şiirdeki anlamın dizede tamamlandığı
E) Kelimelerin ses değerine ve uyumuna dikkat edildiği

6. I. Şiirlerinde tasvir ön plandadır. Varlığı bir fotoğraf gibi idrak etmek, renk ve şekilleri canlı tutmak, gerçeklik duygusu yaratmak onun, Servetifünun Dönemi içinde keşfettiği bir özelliktir.

II. Edebiyat tarihlerine Servetifünun şairi olarak geçen sanatçının bu toplulukla ilgisi, dağılma yıllarına yakın bir zamanda (1899) aralarına katılmaktan ibaret kalmıştır. Hemen bütün biyografilerinde kadın ve aşk şairi olarak anılmıştır.

III. O, duygusal yön ve lirizm açısından belirgin olarak dikkat çekmiştir. Servetifünun Dönemi'nde yazdığı şiirlerinde hep hisli, naif temalar seçmiştir. *Leyal-i Girizan* ve *Bağbozumu,* şiir kitaplarıdır.

IV. Şair, günlük hayatımızda hep yer alan fakat önemsiz gözüken unsurlar ve nesneler (küçük şeyler) üzerine yazdığı şiirlerle edebiyatımızda yer edinmiştir. Servetifünun Dönemi'ndeki şiirlerini *Lane-i Melal* eserinde toplamıştır.

Numaralanmış bu açıklamalar aşağıdaki sanatçılarla eşleştirildiğinde hangi sanatçı dışta kalır?

A) Celal Sahir Erozan
B) Faik Ali Ozansoy
C) Cenap Şahabettin
D) Hüseyin Siret Özsever
E) Hüseyin Suat Yalçın

7. En nağmeger, en mübtesim, en tâze ve en sâf
Bir mevsim ufuktan küreyi tazeliyordu;
En nağmeger, en mübtesim, en tâze ve en sâf
Bir bâd-ı rebiî seni yelpazeliyordu;
En nağmeger, en mübtesim, en tâze ve en sâf
Şeyler dil-i masumunu eyler idi tahrik;

En nağmeger, en mübtesim, en tâze ve en sâf
Kuşlar, kelebekler seni eyler idi tebrik;
En nağmeger, en mübtesim, en tâze ve en sâf
Bir lerze senin kalbini bûs eyledi nâgâh;
En nağmeger, en mübtesim, en tâze ve en sâf
Bir aşk idi ol bûse fakat bilmedin eyvâh!

Bu dizelerden hareketle Servetifünun şiiriyle ilgili;

I. ses ve musikiye çok önem verildiği,
II. şairane duyguların dile getirildiği,
III. gerçeklerden kaçış temasının işlendiği,
IV. ağır ve sanatlı bir dil kullanıldığı

ifadelerinden hangileri söylenemez?

A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I ve II
D) II ve III
E) III ve IV

8. O BELDE

Hangi bir kıt'a-yı muhayyelde?
Hangi bir nehr-i dûr ile mahdûd?
Bir yalan yer midir veya mevcûd
Fakat bulunmayacak bir melâz-i hulyâ mı?
Bilmem... Yalnız
Bildiğim, sen ve ben ve mâi deniz
Ve bu akşam ki eyliyor tehzîz
Bende evtâr-ı hüzn ü ilhâmı.

Uzak
Ve mâi gölgeli bir beldeden cüdâ kalarak
Bu nefy ü hicre, müebbed bu yerde mahkûmuz...

Bu şiirin nazım şekli aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sone
B) Triyole
C) Balad
D) Terzarima
E) Serbest müstezat

Doğru Yanlış Boş Net

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

- İstibdat Dönemi
- Edebiyat ve Hukuk
- Realizm
- Natüralizm
- Salon Edebiyatı

TEST • 8

• KAVRAMA •

1. Servetifünun Dönemi romanı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Dönemin romancıları realizm ve natüralizmin etkisinde ürün vermişlerdir.

B) Romanlarda sosyal konuları değil, bireysel ve psikolojik konuları işlemişlerdir.

C) Romancılar Fransız dilinin cümle kuruluşundan etkilenmişlerdir.

D) Romanlar, Tanzimat romanında görülen teknik aksaklıklardan arınmıştır.

E) Günlük konuşma diline yakın, sade ve sıcak bir dil tercih edilmiştir.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) Servetifünun Dönemi'nin belli başlı romancıları Halit Ziya Uşaklıgil ve Mehmet Rauf'tur.

B) Mehmet Rauf, Türk edebiyatına ilk psikolojik roman olan *Eylül*'ü kazandırmıştır.

C) Mehmet Rauf'un romanlarındaki kişi kadrosu, Halit Ziya'nın romanlarına göre dar ve olay örgüsü basittir.

D) Halit Ziya Uşaklıgil, Batılı anlayışta ilk olgun roman örneklerini *Sefile* ve *Nemide* adlı romanlarıyla vermiştir.

E) Hüseyin Rahmi Gürpınar, çağdaşı Servetifünun yazarlarından bağımsız bir roman anlayışı benimsemiştir.

3. Aşağıdakilerden hangisi Halit Ziya Uşaklıgil'in romanlarından biri değildir?

A) *Böğürtlen* B) *Bir Ölünün Defteri*

C) *Kırık Hayatlar* D) *Ferdi ve Şürekâsı*

E) *Nesl-i Ahir*

4. Aşağıdakilerden hangisi Servetifünun roman anlayışını yansıtmaz?

A) *Mai ve Siyah* B) *Aşk-ı Memnu* C) *Eylül*

D) *Mürebbiye* E) *Genç Kız Kalbi*

5. Bunu başka türlü tasarladım. O zamanın hayatından, idaresinden, memlekette teneffüs edilen zehirle dolu havadan muzdarip, mariz bir genç, kısacası devrin bütün hayalperest yeni nesli gibi bir bedbaht tasvir etmek isterdim ki ruhunun bütün acılarını haykırsın, coşkun bir delilikle çırpınsın ve bütün emelleri parmaklarının arasından kaçan gölgeler gibi silinip uçunca o da gidip kendini, ölmek için saklanan bir kuş gibi karanlık bir köşeye atsın. Bu gençte bir aşk yıldızı, bir sanat hülyası olacaktı ve bunların arasında bir sarhoş gibi yıkıla yıkıla, o duvardan bu duvara çarpa çarpa çekilip gidecek, nihayet bir kavukta sinip can verecekti, mavi hülyalar içinde yaşamak için yaratılmışken siyah bir uçuruma yuvarlanacaktı.

Bu parçanın yazarı ve söz ettiği eseriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Servetifünun neslini yansıtan bir romandır.

B) Modern Türk romanının kurucularından biridir.

C) Romanın başkarakteri Ahmet Celal adlı gençtir.

D) Yazar, realist ve natüralist çizgide eser vermiştir.

E) Eserde sanat, dil ve edebiyatla ilgili tartışmalara yer verilmiştir.

6. ---- romanlarında Türk romanının ilk ürünlerinden beri geçirdiği değişim ve gelişimin izlerini sürmek mümkündür. Başlangıçta geleneksel halk ve meddah hikâyelerine Batılı romanın özelliklerinin ilave edilmesiyle doğan Türk romanı; önce bu geleneksel eserlerimize yakınlığı dolayısıyla romantizm, daha sonra da realizm ve natüralizm etkisinde bir gelişim çizgisi takip etmiştir. Onun 1889'da *Âyine Şık*'la başlayan roman serüveninde her ne kadar realist ve sonrasında natüralist romanın özellikleri hâkimse de özellikle Ahmet Mithat Efendi'nin izini takip etmesi ve çocukluğunda teşekkül eden muhayyilesinin getirdikleriyle romantik tavrın etkileri önemli ölçüde kendini gösterir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Mehmet Rauf'un

B) Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın

C) Halit Ziya Uşaklıgil'in

D) Safveti Ziya'nın

E) Hüseyin Cahit Yalçın'ın

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. Romanın başkişisi Ahmet Cemil, babasını kaybettikten sonra ailesinin geçimini üstlenir. Bir taraftan çalışırken diğer taraftan geleceğe yönelik hayaller kurmaktadır. Bunlar içerisinde yazdığı şiirleri kitaplaştırıp ünlü ve zengin olarak iyi bir evlilik yapmak vardır. Bu arada kız kardeşi İkbal'in de geleceğini düşünmek de onun görevidir. Arkadaşı Hüseyin Nazmi'nin kız kardeşi Lamia'ya âşık olan Ahmet Cemil onunla evlilik hayalleri kurmaktadır. Ancak onun hayalleri bir bir yıkılır.

Bu parçada söz edilen roman aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Kırık Hayatlar*
B) *Mai ve Siyah*
C) *Karanfil ve Yasemin*
D) *Aşk-ı Memnu*
E) *Nesl-i Ahir*

8.
- Romanlarında özellikle kadın-erkek ilişkileri, cinsiyetler arasında görülen fikir ve duygu farklılıkları, evlilik kurumuna dair düşünceleri ayrıntılı olarak işledi.
- *Ferda-yı Garam* adlı romanı Macit ve Sermet arasındaki aşkı konu edinir.
- *Böğürtlen*'de, güç elde edilen bir aşkla kolay kazanılan bir aşkın karşılaştırmasını işledi.
- *Halas* romanını yazmasındaki önemi, eserin ön sözünde, "kurtuluş ve zaferi ileriki nesillerin hafızasına işlemek" sözleriyle vurgulamıştır.

Bu özelliklere sahip yazar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Hüseyin Cahit Yalçın
B) Halit Ziya Uşaklıgil
C) Mehmet Rauf
D) Faik Ali Ozansoy
E) Hüseyin Rahmi Gürpınar

9. *Nadide*, Ahmet Mithat Efendi'nin tesiriyle yazılmış, onun acemilik devrine ait bir cinayet romanıdır. *Servet-i Fünûn*'da tefrika edilen *Hayal İçinde* adlı romanı onun edebî eserleri arasında en değerlisi kabul edilir. Yazarın hayatından izler taşıyan eserde Nezih adlı temiz ve yüksek ideallere sahip bir gencin İstanbul'da bir Rum kızına âşık oluşu ve bu sebeple hayatın acı gerçekleriyle yüz yüze gelişi hareketli bir şekilde anlatılmaktadır.

Bu parçada söz edilen eserlerin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Cemil Süleyman
B) Safveti Ziya
C) Hüseyin Rahmi Gürpınar
D) Hüseyin Cahit Yalçın
E) Süleyman Nazif

10. Halit Ziya Uşaklıgil'in bazı romanlarıyla ilgili aşağıdaki açıklamalardan hangisi parantez ( ) içinde verilen romanla örtüşmemektedir?

A) Duygusal bir genç şairin hayal ve hayal kırıklıkları üzerine kurulmuş romanıdır. ***(Mai ve Siyah)***

B) Kendisinden yaşça çok büyük, iki çocuklu, varlıklı bir adamla evlilik yapan Bihter'in romanıdır. ***(Aşk-ı Memnu)***

C) İstibdat yılları siyasi ve sosyal olayları içerisindeki Meşrutiyetçi gençliğin karşılaştığı sorunları Süleyman Nüzhet ve çevresi aracılığıyla yansıtan bir romandır. ***(Bir Ölünün Defteri)***

D) Başkahramanı Avrupa'da öğrenim görmüş, evli, iki çocuklu bir doktor olan Ömer Behiç'in etrafında gelişen olayları anlattığı bir romanıdır. ***(Kırık Hayatlar)***

E) Aldatılmışlık hissiyle beraber hayal kırıklığına uğrayan kıskanç eşin, intikam duygularıyla neler yapabileceğini bütün çıplaklığıyla gözler önüne seren bir romanıdır. ***(Ferdi ve Şürekâsı)***

11. 1898'de *Servet-i Fünun* dergisinde tefrika edilen roman, gündelik yaşamdaki Batılılaşmayı yansıtmıştır. İstanbul'un muhtelif salonlarında düzenlenen vals gecelerinden biri, romanın esas dekoru olarak seçilmiş ve bu setin etrafına kozmopolit şehrin yansımaları işlenmiştir. Bu yansımalardan her biri muğlaktır. Türk genci Şekip ile İngiliz kızı Lydia'nın arasında geçen aşk, romantizm akımının değişmez mazmunları kullanılarak hülyalı bir şekilde anlatılmıştır.

Bu parçada söz edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Salon Köşelerinde*
B) *Mürebbiye*
C) *Şıpsevdi*
D) *Son Yıldız*
E) *Kan Damlası*

12. Türk edebiyatında ruhsal bozuklukların bir çeşidi olan paranoit bozuklukların bir roman kahramanı ekseninde ele alınıp işlenmesi Cemil Süleyman'ın ilk kez 1911 yılında yayımlanan ---- romanıyla gerçekleşir.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) *Siyah Gözler*
B) *Define*
C) *Sefile*
D) *Timsal-i Aşk*
E) *Sevda Peşinde*

Doğru Yanlış Boş Net

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Servetifünun ve Fecriati Dönemi Edebiyatı (Roman) - II

EAPS13EDB25-072

TEST • 9

• PEKİŞTİRME •

1. **Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın aşağıdaki bazı roman kahramanları arasındaki ilişki biçimlerinden hangisi <u>yanlış</u> verilmiştir?**

A) Anjel <----- (Kıskançlık) -----> Eda Hanım

B) Şöhret Bey <----- (Dostluk) -----> Baba Perdikis

C) Naki Bey <----- (Zoraki evlilik) -----> Bedia Hanım

D) Müştak Bey <----- (Maddi çıkar) -----> Saffet Hanım

E) Neriman <----- (Saygı) -----> Talat Hanım

2. Roman, mutlu bir aile tablosunun anlatılmasıyla başlar. Hüsamettin Bey, akşam yalıya gelir gelmez iki çocuğu ile şakalaşmaya başlamış; karısı ve kayınvalidesi de bu huzurlu manzarayı seyre dalmışlardır. Osman Vecdi'nin lalasının kederli bir şekilde yalıya gelip Osman Vecdi Bey'in, Hüsamettin Bey'i görmek istediğini söylemesiyle ailenin bir anda neşesi kaçar. Hüsamettin Bey apar topar yalıdan çıkar ve lala ile birlikte Çamlıca'ya, yani Osman Vecdi Bey'in köşküne doğru yol alırlar.

Bu parçada olay örgüsünün bir kısmı verilen roman aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Bir Ölünün Defteri* B) *Kırık Hayatlar*

C) *Nimetşinas* D) *Ben Deli miyim?*

E) *Karanfil ve Yasemin*

3. *Sahip olma kompleksi*

Osman Vecdi --------------------------------------- Nigar

(ölüm saplantısı, iç dünya) *(yaşam, ölümden kaçış)*

Çatışma ögelerinden biri verilen roman aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Nemide* B) *Bir Ölünün Defteri* C) *Böğürtlen*

D) *Nesl-i Ahir* E) *Şıpsevdi*

4. Onun, romancılığında yapmak istediği, toplumun bir fotoğrafını çekerek arz ettiği sorunları olanca çıplaklığıyla hicvedip ortaya koymak ve olayları anlatırken özellikle Batı'dan etkilendiği filozoflara dayanarak tabiatın ve insanın özüyle ilgili gerçeklere değinmektir. Bu suretle de halka kendi üslubuyla hitap ederek onları "yüksek bir felsefeye doğru çekmek"tir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen yazarın romanlarından biri <u>değildir</u>?

A) *Gulyabani* B) *Hakka Sığındık*

C) *Mürebbiye* D) *Kan Damlası*

E) *Kuyruklu Yıldız Altında Bir İzdivaç*

5. "Ah! O da böyle bir odaya, şöyle bir kütüphaneye, böyle kitaplara malik olabilseydi!.. Hüseyin Nazmi'nin evinde bu his birinci defa olarak onun temiz dimağına düştü. Bir kar tabakasının saf beyazlığı üzerine düşmüş bir katre leke gibi… Kendi kendisine utandı. Bugün ihtiyaç ile, maişet derdiyle ilk cerihayı almış olan bu taze kalp şu havai boyalı köşkün şu bahçeye nazır loş odasında mevcut olmak lazım gelen fikir sükûnuna, gönül rahatına, derin hayat zevkine karşı acı bir hüsran hissi duydu.

Şurada oturmak, bu etrafı muhit olan eşyaya tasarruftan doğacak bir kanaat ve itminan ile oturmak, panjurlardan birini hafifçe oynatmak, öyle ki bu uyuşukluk getiren loşluğa halel gelmesin; odanın müphem manzarasıyla bahçenin güneşli parıltısı arasında, işte şuracıkta pencerenin şu asude kenarında okumak…

***Mai ve Siyah* adlı romandan alınan bu parça, Servetifünun romanının;**

I. kahramanların iç dünyasının tahlil edilmesi,

II. olay ve durumların hâkim bakış açısıyla verilmesi,

III. sanatlı ve süslü bir dil ve anlatım benimsenmesi,

IV. natüralizm akımından etkiler taşıması

özelliklerinden hangilerini <u>taşımamaktadır</u>?

A) Yalnız I B) Yalnız IV C) I ve III

D) II ve IV E) III ve IV

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

6.

Romanın Adı	Romanın Özelliği
I. *Şık* II. *Mürebbiye* III. *Şıpsevdi* IV. *Sevda Peşinde* V. *Nimetşinas*	• Romanın ana kahramanı Şatırzade Şöhret Bey; anadan babadan kibar olmayan, eli iş tutamayan ve maddi imkânı olmadığı hâlde alafranga hayat meraklısı biridir. • Romanda, Kadıköy'de bir konakta hizmetçilik yapan ve kendisini konağa sevdiren Neriman adlı saf, sadakatli, iradeli, genç ve güzel bir kızın; Talat Hanım'ın kocası Nihat Bey'le yaşadığı aşk çatışması anlatılmaktadır. • Romanda, Batılılaşmanın toplumun kimi kesimi tarafından yanlış algılanması sonucu, nasıl büyük bir problem hâline geldiği ve bireyleri trajikomik durumlara düşürdüğü; Pehle-vizâde Meftun Bey ile Kaşıkçılar Kâhyası Kasım Efendi aileleri çerçevesinde işlenmektedir.

Yukarıdaki roman adları ile özellikleri eşleştirildiğinde hangi iki roman adı dışta kalır?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve IV

D) III ve V E) IV ve V

7. ***Aşk-ı Memnu*** **romanıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi** **<u>yanlıştır</u>?**

A) Halit Ziya'nın romancılığının en güçlü romanı olarak kabul gören eser, bireyin keşfedildiği bir Türk romanıdır.

B) Romanda Bihter'in yaptığı her hareketi bir sebebe bağlayan yazar, soya çekim unsurunu da kullanarak neden-sonuç ilişkisini güçlendirir.

C) Yazar, romantizm akımındaki gibi karakterleri ya hep iyi ya da hep kötü tanımlamak yerine değişebilir bir şekilde oluşturur.

D) Dönemin Batılılaşma ve alafranga yaşamının masum aile yapısında meydana getirdiği hırpalayıcı tesirler anlatılmaktadır.

E) Romanın olay örgüsünde değişmeyen unsur Behlül'dür, çatışmalar Behlül'le onu tamamlayan diğer roman kişileri arasında gerçekleşir.

8. Psikolojik gelgitlere ve hayal-hakikat zıtlıklarına yer veren ----; eşi tarafından ihmal edilen Suat'ın, ortak zevkleri paylaştığı Necip ile olan yakınlaşmasını işler. Eşi Süreyya'nın ailesi ile yaşayan ve kocasına sadık bir eş olan Suat'ın hayattaki tek amacı kocasını mutlu etmektir. Ayrı bir evde yaşamak isteyen Süreyya'yı sıkıntıdan uzak tutamamak, kendisiyle mutlu olduğunu hissedememek Suat'ın en büyük üzüntüsüdür. Suat, kocasını mutlu etmek için Boğaziçi'nde bir yalıya taşınmaları için gereken parayı babasından ister. Taşınmanın ardından Süreyya'nın hala oğlu olan Necip, çok sevdiği bu aileye olan ziyaretlerini sıklaştırır. Süreyya'nın balık tutma ve sandalla denize açılma tutkusu, Necip ve Suat'ı birbirine yakınlaştırır

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) *Aşk-ı Memnu* B) *Eylül*

C) *Mürebbiye* D) *Salon Köşelerinde*

E) *Hayal İçinde*

9. Aşağıda *Mai ve Siyah* adlı romanın olay örgüsü verilmiştir.

Psikolojik Gerçekler		Toplumsal Gerçekler
I. ---- (Maddi imkân/imkânsızlık)	Ahmet Cemil	Ailesi (Batılı/geleneksel yaşam)
		III. ---- (Eski/yeni)
II.---- (Sahip olma kompleksi)		IV. ---- (İç/dış dünya)

Buna göre bu tabloda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

	I	II	III	IV
A)	Hüseyin Nazmi	Lamia	Raci	Vehbi Efendi
B)	Ali Şekip	İkbal	Raci	Ahmet Şevki Efendi
C)	Hüseyin Baha Efendi	Lamia	Sabit	Ali Şekip
D)	Hüseyin Nazmi	İkbal	Sabit	Vehbi Efendi
E)	Ali Şekip	Lamia	Sabit	Ali Şekip

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

6. AY

- Millî Edebiyat Dönemi (Şiir) - Beş Hececiler
- Millî Edebiyat Dönemi (Roman)
- Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Türk Tiyatrosu
- Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Türk Hikâyesi

APS

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

AYLIK PLANLAMAM

Gün	Konu Adı	Çözdüğüm Soru Sayısı	Çözdüğüm Süre	Doğru	Yanlış	Boş
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						
21						
22						
23						
24						
25						
26						
27						
28						
29						
30						
31						

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

- Milliyetçilik
- Türkçülük
- Hece Ölçüsü
- Sade Dil
- Genç Kalemler
- Yeni Lisan
- Halka Yöneliş

TEST • 1

KAVRAMA

1. **Millî Edebiyat Dönemi şiir anlayışının özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?**

A) Halk şiiri biçimlerinden yararlanma
B) Konu seçiminde yerliliği esas alma
C) Yalın, sade ve açık bir dil kullanma
D) Didaktik ve lirik bir üslup benimseme
E) Aruzu, temel ölçü olarak kabul etme

2.
I. Bu bakımsız, en kuytu bir bucağın
Bence İrem Bağı gibi güzeldir.
Bir yıkılmış evin, harap ocağın,
Şu heybetli saraylara bedeldir.

II. Sen raksına dalarken için titrer derinden
Çiçekli bir sahnede bir beyaz kelebeğin;
Bizim de kalbimizi kımıldatır yerinden
Toprağa diz vuruşu dağ gibi bir zeybeğin.

III. Titreyen ellerimle penceremi
Açtım âfak-ı leyle karşı... Yine
Gecenin gölgeden menâzırına
İmtizâc eylemiş nücûm-ı bahâr…

IV. İçinden tanırım ben o illeri
Onlar ki zahirde viran olurlar
Ardıçlı dağları çamlı belleri
Aşanlar Şirin'e hayran olurlar

Türk dili ve edebiyatı dersinde "Millî Edebiyat Dönemi Şiiri" **konusunu gören bir öğrencinin yukarıdaki şiirlerden hangisiyle karşılaştığı söylenemez?**

A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve IV E) III ve IV

3. Millî Edebiyat; (I) ana hatlarıyla 1911'de *Genç Kalemler* (II) dergisi etrafında başlayan ve dilde sadeleşmeyi savunan, (III) konu olarak bireysel duyarlıkları anlatmayı (IV) hedefleyen bir akım olarak tanımlanabilir. Ömer Seyfettin (V)'in *Genç Kalemler*'de yazdığı *Yeni Lisan* adlı makalenin yayımlanması, Ali Canip ve Ziya Gökalp'in de yönlendirmesiyle şekil alan Millî Edebiyat, tarihî bazı baskılar sebebiyle zamanla muhaliflerini bile şaşırtacak kadar rağbet görmüştür.

Bu parçada numaralanmış ifadelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Millî Edebiyat Dönemi şairleri, kullandığı ölçü bakımından şöyle sınıflandırılabilir:

I. Sadece hece ölçüsü kullananlar: Mehmet Emin Yurdakul, Aka Gündüz ve ----.
II. Hem hece hem aruz ölçüsünü kullananlar: Ali Canip Yöntem, Enis Behiç Koryürek, Rıza Tevfik Bölükbaşı, ----.
III. Aruz ölçüsünü kullananlar: Yahya Kemal Beyatlı, Mithat Cemal Kuntay ve ----.

Buna göre bu numaralanmış cümlelerde boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

	I	II	III
A)	Şükûfe Nihal	Orhan Seyfi	Yusuf Ziya
B)	Ömer Seyfettin	Kemalettin Kamu	Mehmet Âkif
C)	Ziya Gökalp	Süleyman Nazif	Yusuf Ziya
D)	Halide Nusret	Faruk Nafiz	Mehmet Âkif
E)	Halit Fahri	Kemalettin Kamu	Süleyman Nazif

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

5. “Bazı genç şairler modern olsun diye mevzusuz şiir yazmak yoluna sapıyorlar. Size tavsiye ederim, toplumu ifade eden ve yansıtan şiirler yazınız.”

Aşağıdaki sanatçılardan hangisinin bu parçada anlatılmak istenenle örtüşmeyen şiirler yazdığı söylenebilir?

A) Faruk Nafiz Çamlıbel
B) Mehmet Emin Yurdakul
C) Ahmet Haşim
D) Enis Behiç Koryürek
E) Ziya Gökalp

6.
- Edebî sanatlardan yararlanma
- Bireysel duyarlılıkları öne çıkarma
- Mecazlara dayalı bir dil kullanma
- Kelimelerin musiki değerini önemseme

Aşağıdakilerden hangisinin bu özellikler doğrultusunda yazıldığı söylenemez?

A) *O Belde*
B) *Altın Işık*
C) *Elhan-ı Şita*
D) *Açık Deniz*
E) *Bir Günün Sonunda Arzu*

7. Ziya Gökalp, onun şiirinin bir “inkılap” olduğuna inanır: “Yunan Harbi başladığı sırada Türk şairi ----: *Ben bir Türküm, dinim cinsim uludur* mısrasıyla başlayan ilk şiirini neşretti. Bu manzume Türk hayatında yeni bir inkılabın başlayacağını haber veriyordu”. Her ne kadar 1897’de bu şiir köklü bir dönüşüm getirmese bile gerçekten de onun hece vezinli ilk şiirleriyle hece ölçüsü kullanıldığında şiirin hem basit bir Türkçeyle hem de aruzdan farklı olarak imale ya da zihaf gibi kusurlara gerek kalmadan yazılabileceği görülmüş; Türkçe şiirin hem dili hem de yapısı, onun şiirine doğru kaymaya başlamıştır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Mehmet Emin Yurdakul
B) Yusuf Ziya Ortaç
C) Faruk Nafiz Çamlıbel
D) Mehmet Âkif Ersoy
E) Enis Behiç Koryürek

8. *Asker Duası* adlı bu şiir 1913 yılında *Halka Doğru* adlı dergide yayımlanmıştır. O günlerde devam eden Balkan Savaşı nedeniyle ordumuz, Balkan devletleriyle derin bir mücadele içerisindeydi. Sanatçımız da bundan yola çıkarak kaleme almıştır bu dizeleri. Hatta söz konusu dizeler, Selçuklu Sultanı Alparslan’ın duygularının tercümesidir bir bakıma:

Yolumuz gaza, sonu şehâdet,
Dinimiz ister sıdk ile hizmet,
Anamız vatan, babamız millet,
Vatanı ma’mur eyle Yârabbi!
Milleti mesrur eyle Yârabbi!

Biçim ve içerik özellikleri dikkate alındığında bu dizelerin aşağıdaki sanatçılardan hangisine ait olduğu söylenebilir?

A) Nâzım Hikmet
B) Ziya Gökalp
C) Necip Fazıl Kısakürek
D) Namık Kemal
E) Tevfik Fikret

9. Memleketçi şiirin poetikası olarak değerlendirilen *Sanat* şiiri 1926 yılında, *Hayat* dergisinin beşinci sayısında yayımlanır. ----, bu şiirde kendi içinde bulunduğu ortamı önceleyen, öncelemesi gereken bir sanat anlayışının gerekliliğinden “*Sen anlayan gözlerle süzersin uzun uzun / Yabancı bir şehirde bir kadın heykelini / Biz duyarız en büyük zevkini ruhumuzun / Görünce bir köylünün kıvrılmayan belini / Başka sanat bilmeyiz, karşımızda dururken / Yazılmamış bir destan gibi Anadolu’muz*” mısralarıyla söz etmektedir. Esasında, sanata kaynak olarak gösterilen Anadolu’ya özne de yabancıdır. Onu dışarıdan, bir problem olarak kuşatmak ister. Çünkü Anadolu’nun destanı henüz yazılmamıştır ve yazılmasına gerek olmadığını düşünen diğer bir görüş ile yollar ayrılmıştır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Behçet Kemal Çağlar
B) Ahmet Kutsi Tecer
C) Faruk Nafiz Çamlıbel
D) Mehmet Emin Yurdakul
E) Ziya Gökalp

Doğru Yanlış Boş Net

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Millî Edebiyat Dönemi (Şiir) – Beş Hececiler - II

EAPS13EDB25-074

TEST • 2

• PEKİŞTİRME •

1. Şairin sanat yaşamı, kısmen bireysel duyarlılıkların kısmen de ülkenin içinde geçtiği siyasi ve kültürel değişiminin tesirinde şekillenir. Divan edebiyatı, Servetifünun ve Fecriati gibi edebî toplulukların zevk ve estetik anlayışıyla şiire başlar. Ancak Cumhuriyet'in ilanının yarattığı heyecan ve kültürel ortam, onun sanat hayatı üzerinde belirleyici olur. Ferdî aşk ve ızdıraplardan beslenen ilk dönem şiirlerinden farklı olarak toplumsal yönü kuvvetli şiirler yazmaya başlar. "Memleket edebiyatı" veya "memleketçi edebiyat" denilen döneme denk gelen bu şiirlerde Anadolu coğrafyası ve Anadolu insanı birçok yönüyle şiirinde canlı tablolar biçiminde yer alır. Olgunluk döneminde ise *Sanat* şiiri ile birlikte fikrî, mizahi ve tasavvufi yönü ağır basan şiirler yazar.

Bu parçada söz edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yahya Kemal Beyatlı
B) Faruk Nafiz Çamlıbel
C) Mehmet Âkif Ersoy
D) Halit Fahri Ozansoy
E) Mehmet Emin Yurdakul

2. Şiire Sevetifünun'un etkisi ile başlayan <u>bu şairler</u>, Yeni Lisan hareketinin öncüleri Ömer Seyfettin ve Ziya Gökalp'in teşvikiyle heceye yöneldiler. Şiirin sade, süssüz olması, şiirde konuşma dilinin kullanılması ilkelerinden hareketle hece ölçüsüyle eserler kaleme aldılar. Konuşulan Türkçeyi büyük ustalıkla kullandıkları şiirlerinde yerli unsurlarla yaşanan hayatı yansıtan bu şairler, Millî Edebiyat Dönemi'nin şiir cephesini başarıya ulaştırmışlardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçadaki altı çizili sözle kastedilen şairlerden biri <u>değildir</u>?

A) Halit Fahri Ozansoy
B) Yusuf Ziya Ortaç
C) Ziya Osman Saba
D) Orhan Seyfi Orhon
E) Enis Behiç Koryürek

3. Çekerek dizlerinin üstüne bir eski aba,
Sürünüp mangala yaklaştı bizim Seyfi Baba.
— Ihlamur verdi demin komşu... Bulaydık şunu, bir...
— Sen otur, ben ararım...
— Olsa içerdik, iyidir...
Aha buldum, aramak istemez oğlum, gitme...
Ben de bir karnı geniş cezve geçirdim elime,
Başladım kaynatarak vermeye fincan fincan,
Azıcık geldi bizim ihtiyarın benzine kan.
— Şimdi anlat bakalım, neydi senin hastalığın?
Nezle oldun sanırım çünkü bu kış pek salgın.
— Mehmet Ağa'nın evi akmış. Onu aktarmak için
Dama çıktım, soğuk aldım, oluyor on beş gün.
Ne işin var kiremitlerde a sersem desene!
İhtiyarlık mı nedir, şaşkınım oğlum bu sene.

Mehmet Âkif Ersoy'un *Seyfi Baba* adlı şiirinden alınan bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Manzum hikâye tarzında yazıldığı
B) Mısra kırılmalarına yer verildiği
C) Konusunu gerçek yaşamdan aldığı
D) Karşılıklı konuşmalara yer verildiği
E) Resme ait unsurlardan yararlanıldığı

4.
- Şiirlerindeki heyecan, iç ahenk, samimi ruh hâli ve tarih şuuru yönüyle özel bir yere sahiptir.
- Hayyam'ın rubailerini Türkçeye manzum olarak tercüme etmiştir.
- Aruz ölçüsünü büyük bir ustalıkla kullanmış, divan şiirine günümüzde de ilgi duyulmasını sağlamıştır.
- Şiirlerinde tarih, İstanbul, müzik, ölüm, rintlik, deniz, aşk, destan, doğa vb. konularını işlemiştir.

Bazı özellikleri verilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yahya Kemal Beyatlı
B) Mehmet Âkif Ersoy
C) Faruk Nafiz Çamlıbel
D) Yusuf Ziya Ortaç
E) Enis Behiç Koryürek

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

5. **Beş Hececiler ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?**

A) Faruk Nafiz Çamlıbel, Orhan Seyfi Orhon, Yusuf Ziya Ortaç, Halit Fahri Ozansoy ve Enis Behiç Koryürek'ten oluşmaktadır.

B) Şiirde dilin sadeleşmesini ve hece ölçüsünün kullanılmasını savunmuşlardır.

C) Anadolu ve Anadolu insanını şiire sokarak yurt sevgisi, yurt güzellikleri, kahramanlık, yiğitlik, aşk gibi konuları işlemişlerdir.

D) Şiire aruz ölçüsüyle başlamışlar ancak 1911 yılında *Genç Kalemler* etrafında toplanan sanatçıların gayretleriyle hece ölçüsüne yönelmişlerdir.

E) Şiirde ideolojik söylemlere karşı çıkmış, şiirin okurda estetik bir haz uyandırmasına öncelik vermişlerdir.

6. Edebiyat, topluma ışık tutmalıdır; fayda sağlamalıdır. Toplumun sorunlarını ortaya koymalı, onlara çözüm üretmelidir. Edebiyat, toplumsal duyarlığın dışına çıkmamalıdır.

Aşağıdaki sanatçıların hangisinin yapıtlarındaki tutumu genel itibarıyla bu parçada anlatılanlarla uyuşmaz?

A) Hüseyin Rahmi Gürpınar

B) Ahmet Mithat Efendi

C) Namık Kemal

D) Mehmet Emin Yurdakul

E) Yahya Kemal Beyatlı

7. **II. Meşrutiyet Dönemi ve Cumhuriyet Dönemi'nde ürün veren; millî ve vatani duyguların dışında bireysel aşk temasını da işleyen; tasavvufi duygu ve düşüncelerini dile getirdiği *Varidat-ı Süleyman* adlı eseri ile edebiyat çevrelerinde oldukça ilgi uyandıran şair aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Yusuf Ziya Ortaç
B) Şükûfe Nihal Başar
C) Enis Behiç Koryürek
D) Orhan Seyfi Orhon
E) Mehmet Âkif Ersoy

8. I.

SİS

Sarmış yine âfâkını bir dûd-ı munannid,
Bir zulmet-i beyzâ ki peyâpey mütezâyid.
Tazyîkının altında silinmiş gibi eşbâh,
Bir tozlu kesâfetten ibâret bütün elvâh;
Bir tozlu ve heybetli kesâfet ki nazarlar
Dikkatle nüfûz eyleyemez gavrine, korkar!
Lâkin sana lâyık bu derin sürte-i muzlim,
Lâyık bu tesettür sana, ey sahn-ı mezâlim!

II.

SİS'TE SÖYLENİŞ

Benzetmek olmasın sana dünyada bir yeri;
Eylül sonunda böyledir İsviçre gölleri.

Bir devri lânetiyle boğan şairin *Sis*'i.
Vicdan ve rûh elemlerinin en zehirlisi.

İstanbul'u konu edinen bu iki şiir parçası ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. parça Tevfik Fikret'e, II. parça Yahya Kemal'e ait bir şiirden alınmıştır.

B) I. parçada dil oldukça ağır ve süslüdür, II. parçada ise dil sade ve anlaşılırdır.

C) I. parçada İstanbul'a karşı eleştirel bir bakış, II. parçada ise övgüye dayalı bir bakış vardır.

D) II. parçanın alındığı şiir, I. parçanın alındığı şiire karşı yazılmıştır.

E) Her iki şiirde de benzetme ve kişileştirme sanatlarına yer verilmiştir.

9. **Mehmet Âkif Ersoy ile ilgili aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi yanlıştır?**

A) Şiirlerinde konuyu öne çıkarırken şiirselliği bilerek arka plana iter.

B) *Mahalle Kahvesi, Köse İmam, Meyhane, Seyfi Baba, Kocakarı ile Ömer* gibi manzumeleri, mesaj endişesinin hâkim olduğu eserleridir.

C) Türk edebiyatında manzum hikâyenin ilk örneğini vermiştir.

D) Aruz ölçüsünü Türkçeye uygulamada ustalık göstermiştir.

E) Topluma yönelik gözlemlerini realist bir anlayışla şiirlerinde sunmuştur.

Doğru Yanlış Boş Net

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

1-2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Zaman tüneline değil gökyüzüne açılan "uhrevî bir kapı"ya ihtiyaç vardı "Malazgirt Ovası'ndan yürüyen Türkoğlu"nu görebilmek için. Süleymaniye'de o kapıdan geçti şair ve yüzlerce şehrin toplarla birbirine seslendiği alperen coğrafyasında nefes alıp vermeye başladı. Yalnız İstanbul, Bursa, Konya, İzmir, Van yoktu o haritada; Kosova, Niğbolu, Varna, Belgrad, Budin, Mohaç hatta Tunus ve Cezayir vardı. Victor Hugo "*Asırların Efsanesi*"ni anlatır da o, Türk asırlarını güne taşımadan rahat eder mi! Cemil Meriç'in ifadesiyle, "<u>Dünün zevkini yaşadığı çağın insanlarına aşılayabilen bir büyücüydü o.</u>".

1. Bu parçada söz edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

A) Necip Fazıl Kısakürek
B) Yahya Kemal Beyatlı
C) Faruk Nafiz Çamlıbel
D) Cahit Sıtkı Tarancı
E) Orhan Veli Kanık

2. Bu parçadaki altı çizili sözden hareketle aşağıdaki dizelerden hangisinin söz edilen şaire ait olduğu <u>söylenemez</u>?

A) Şimşek gibi atıldık bir semte yedi koldan
Şimşek gibi Türk atlarının geçtiği yoldan

B) Uçtuk Mohaç ufkunda görünmek hevesiyle,
Canlandı o meşhur ova at kişnemesiyle!

C) Görmüş İstanbul'a yüz bin meleğin uçtuğunu,
Saklamış durmuş, asırlarca, hayâlinde bunu.

D) Koca Mustapaşa! Ücra ve fakir İstanbul!
Ta fetihten beri mümin, mütevekkil, yoksul

E) Fatih'te yoksul bir gramafon çalıyor
Eski zamanlardan bir cuma çalıyor

3.

Şair Adı	Edebî Dönem	Düşünce Akımı
I	Servetifünun	Batıcılık
II	Millî Edebiyat	Türkçülük
III	Millî Edebiyat	İslamcılık

Bu tabloda numaralanmış yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

	I	II	III
A)	Tevfik Fikret	Namık Kemal	Yahya Kemal Beyatlı
B)	Ahmet Haşim	Mehmet Emin Yurdakul	Namık Kemal
C)	Cenap Şahabettin	Ziya Gökalp	Faruk Nafiz Çamlıbel
D)	Tevfik Fikret	Ziya Gökalp	Mehmet Âkif Ersoy
E)	Ahmet Haşim	Yusuf Ziya Ortaç	Mehmet Âkif Ersoy

4. Aşağıdakilerden hangisi Beş Hececiler'in temsilcilerinden birine ait <u>değildir</u>?

A) *Akından Akına*
B) *Fırtına ve Kar*
C) *Efsaneler*
D) *Yeni Hayat*
E) *Akıncı Türküleri*

5. Kadın duyarlığına odaklı "ben" merkezli şiirler yazdı. Millî romantizmden sosyal gerçekliğe uzanan bir şiir serüveni oldu. İstiklal Savaşı yıllarının içsel bireyci şiirine sosyal bir karakter kazandırdı. *Hazan Rüzgârları* ve *Gayya* adlı şiir kitaplarında Anadolu insanıyla coğrafyasının genel görünümünü canlandırdı.

Bu parçada söz edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Halide Nusret Zorlutuna
B) Halide Edip Adıvar
C) Emine Işınsu
D) Şükûfe Nihal Başar
E) Müfide Ferit Tek

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

6. Fecriati edebî topluluğunun faaliyetlerini sürdürdüğü sırada *Rübab* ismiyle yayın hayatına başlayan edebî mecmuada, aynı zamanda Fecriati topluluğunun bir üyesi olan Şahabettin Süleyman, Nesl-i Ati adıyla anılan gençleri dolaylı olarak cesaretlendirir ve onları ---- adıyla takdim eder. Yahya Kemal'in etkisiyle meydana geldiği anlaşılan bu genç topluluk, Anadolu'daki Türk edebiyatının ilk devirlerine inmeyi ve böylece XIII. asrın büyük mutasavvıfları olan Mevlânâ Celaleddin-i Rumî ile Yunus Emre'nin şiirlerindeki samimi ifadeli, lirik ve mistik atmosferi yaşatmayı hedefler.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Beş Hececiler B) Nayiler C) Nev-Yunanilik

D) Rübabçılar E) Millî Edebiyatçılar

7. Millî Edebiyat hareketini bilhassa şiir alanında başarıya götüren ----, 1891'de İstanbul'da doğdu. İlk şöhretini *Rübab* dergisindeki şiir ve nesirleriyle yapan ve bir dönem Nayiler arasına da karışan şair, daha sonra Millî Edebiyat hareketine katılarak *Aruz'a Veda* adlı şiiriyle aruzu bıraktı. Şiirlerinde heceyi ve konuşulan Türkçeyi büyük bir başarı ile kullanan şair, tamamen ferdiyetçi bir karakter gösterir. Genellikle derin bir melankoli ve karamsarlık taşıyan şiirleriyle tanınmıştır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Salih Zeki Aktay B) Yusuf Ziya Ortaç

C) Halit Fahri Ozansoy D) Enis Behiç Koryürek

E) Orhan Seyfi Orhon

8. 1911'den sonra Millî Edebiyat'ın hararetli bir taraftarı olan sanatçı, 1911'de *Genç Kalemler* dergisinin başyazarlığını kabul ederek Ömer Seyfettin ve Ziya Gökalp ile birlikte *Yeni Lisan*'ı açıklamaya ve savunmaya çalıştı. Önce Fecriati'ye girip onun sanat anlayışına uygun şiirler yazmış olan sanatçı, 1911'den sonra, şiirlerini *Genç Kalemler*'de yayımlamaya başladı. Kısa bir süre içinde, aruzu da bırakarak heceyi kullandı. Şiirlerinin bir kısmını *Geçtiğim Yol* adlı eserde topladıktan sonra, şiiri de bırakarak edebî incelemelerle uğraştı.

Bu parçada söz edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Halit Fahri Ozansoy B) Yusuf Ziya Ortaç

C) Ali Canip Yöntem D) Orhan Seyfi Orhon

E) Hamdullah Suphi Tanrıöver

9. Edebiyatın, millî hayatı aksettirmesi gerektiği düşüncesiyle Namık Kemal; Türkçe ve Osmanlıcanın birbirinden ayrı olduğunu söylemekle Ahmet Vefik Paşa; realitede yaşayan halkın anlayacağı sadelikte bir dilin kullanılması yönüyle ----; Doğu ve Batı'nın tesirinden kurtulmuş vaziyette, tasfiyeciliğe kapılmadan dilde sadeleşmeyi öneren *Yeni Lisan* makalesiyle Ömer Seyfettin; heceyi, ozanı ve halkın konuştuğu Türkçeyi sahiplenen tarafıyla ----; dilde millî söyleyişe dikkat çeken tarafıyla ----; mektepten memlekete dönüşle ----; halkın sahip bulunduğu değerlere değinen yanıyla Faruk Nafiz Çamlıbel, Millî Edebiyat'ın genel çerçevesini çizerler.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada boş bırakılan yerlerden birine getirilemez?

A) Mehmet Âkif Ersoy B) Mehmet Emin Yurdakul

C) Şahabettin Süleyman D) Yahya Kemal Beyatlı

E) Ziya Gökalp

10. ----, *Sanat* başlıklı şiiriyle Millî Edebiyat'ın poetikasına yeni unsurlar katar. Hatta Millî Edebiyat'ın asıl poetikasının bu manzume olduğunu söylemek yanlış olmaz. Çünkü şiir; yeni şairi, eski ozanı dinlemeye davet ediyor. Bu; yeni şairin geleneğe, Türk kültürüne, Türk halk edebiyatına yönelmesini istemektedir; öz kaynağa gitmeye davettir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Faruk Nafiz Çamlıbel B) Ziya Gökalp

C) Mehmet Emin Yurdakul D) Ali Canip Yöntem

E) Orhan Seyfi Orhon

11. Şiirlerinde ölüm korkunç değildir. Onun için ölüm, "vatandan ayrılışının ızdırabı"dır. Şair, şiirlerini düşünerek, ritme ve ezgiselliğe önem vererek yazdığı için çok titiz çalışmış; bu titizliğini de "Mısra benim haysiyetimdir." sözüyle belirtmiştir. Şiirlerini yazarken çok titiz davrandığı ve şiirini olgun düşüncelerle beslediği için kimi şiirlerini on beş yirmi yılda yazmıştır. Bir başka özelliği de "Şiir, musikiden başka türlü bir musikidir." demesidir. Birer gereç gözüyle baktığı aruzla uyağı, yazdığı her şiirde özenle kullanmıştır. Bunun yanı sıra şiirlerinde resim çağrışımları da meydana getirmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen şairin şiir kitaplarından biridir?

A) *Şarkın Sultanları* B) *Kendi Gök Kubbemiz*

C) *Gönülden Sesler* D) *Balkonda Saatler*

E) *Âşıklar Yolu*

Doğru Yanlış Boş Net

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

- Memleket Edebiyatı
- Anadolu
- Köylü-Aydın Çatışması
- Gözlemci Gerçekçilik

TEST • 4

• KAVRAMA •

1-2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bu dönemde verilen eserlerde, önceki neslin verdiği eserlere nispeten daha sade bir dil kullanılmış; işlenen fikirler arasında Türk milliyetçiliği önemli bir yer tutmuştur. 20. yüzyıl edebiyatında en yaygın ve adından en çok bahsedilen akım olmakla birlikte, bir edebî beyannamesi olmadığı, sanatçıları da tek bir dergi veya grup altında toplanmadıkları için bu edebî eğilimin ne olduğu veya olmadığı üzerinde tartışmalar daha kendi döneminde başlamış, Cumhuriyet'ten sonraki yıllarda da devam etmiştir. Bu dönemde, o zamana kadar Anadolu'ya mesafeli duran yazarlar, artık Anadolu'yu keşfetmeye başlamışlardır. Dönemin yazarları Anadolu gerçeğini dışarıdan bakan bir gözlemci olarak değil, bizzat bu coğrafyada yaşayarak anlatma yoluna gitmişlerdir.

1. Bu parçada söz edilen edebî dönem aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tanzimat I. Dönem
B) Tanzimat II. Dönem
C) Servetifünun Dönemi
D) Fecriati Edebiyatı
E) Millî Edebiyat Dönemi

2. Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen edebî döneme ait romanlardan biri değildir?

A) *Halas*
B) *Ateşten Gömlek*
C) *Yeni Turan*
D) *Kiralık Konak*
E) *Gönül Hanım*

3. Millî Edebiyat Dönemi cephede savaşlar, memlekette Batılılaşma cereyanı ile mücadele verilen bir dönem olduğundan dolayı toplumun bu meseleleri romanlarda sıkça işlenmiştir. Batılılaşmanın toplumdaki etkileri; aile kurumu, kadının konumu, ekonomik tavır, yaşam tarzı olarak romanlarda ayrıntılı şekilde incelenmiştir.

Bu parçada anlatılanlara aşağıdaki romanlardan hangisi örnek verilemez?

A) *Yaprak Dökümü*
B) *Sodom ve Gomore*
C) *Kiralık Konak*
D) *Tehlikeli Oyunlar*
E) *Sinekli Bakkal*

4. ---- romanı 1921 yılında kaleme alınmış, ilk basımı ise 1932 yılında yapılmıştır. Olaylar birinci kişi ağzından anlatılmaktadır. Bu kişi Birinci Dünya Savaşı sırasında sağ kolunu kaybetmiş Ahmet Celal'dir. Savaştan sonra Ahmet Celal, emir eri olan Mehmet Ali'nin köyüne yerleşmiştir. Romanın vaka zamanı Ahmet Celal'in köye yerleştiği ve Sakarya Savaşı'nın kazanıldığı dönemdir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki romanlardan hangisinin getirilmesi uygun olur?

A) *Hüküm Gecesi*
B) *Kiralık Konak*
C) *Yaban*
D) *Hep O Şarkı*
E) *Panorama*

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) Millî Edebiyat Dönemi'nde Anadolu'ya ve taşraya yöneliş hız kazanmıştır.
B) Refik Halit Karay, keskin bir gözlem gücüyle yazdığı romanlarında realist bir yaklaşım sergiler.
C) Ahmet Hikmet Müftüoğlu'nun *Gönül Hanım*'ı Türkçülük ideolojisinin etkisinde yazılmış bir romandır.
D) Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun *Kiralık Konak* romanında, çöken bir imparatorluk üzerinden bir devrin kapandığı vurgulanır.
E) Halide Edip Adıvar'ın, *Ateşten Gömlek* ve *Vurun Kahpeye* romanlarında bireysel temalar işlenir.

6. Romanda, başkişi Mürşit Efendi'nin idealist bir Osmanlı aydını olarak Anadolu'da düştüğü dramatik durumun kızı Zehra tarafından geç fark edilişinin öyküsü anlatılır. İki boyutlu olarak kurgulanan anlatıda, olaylar Zehra ve Mürşit Efendi'nin gözünden ayrı ayrı yansıtılarak dramatik aksiyona derinlik kazandırılır.

Bu parçada söz edilen roman aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Eski Hastalık* B) *Hep O Şarkı* C) *Acımak* D) *Yeşil Gece* E) *Anahtar*

7. Millî Edebiyat Dönemi yazarları, toplumsal konulara eğilerek roman ve hikâyelerinde toplumun aksayan yönlerini farklı şekillerde dile getirirler. Cumhuriyet rejiminin getirdiği kazanımları topluma ulaştırmak ve yeni bir toplum düzenine zemin hazırlamak için eserlerini bu doğrultuda yazarlar.

Aşağıdaki eserlerden hangisi bu parçada anlatılanlara örnek verilebilir?

A) *Çete* B) *Yeşil Gece* C) *Kırık Hayatlar* D) *Mahşer* E) *Kiralık Konak*

8. Yazar, romanlarında pek çok konuyu ele alır. Bu konulardan birisi de Anadolu'dur. O, romanlarında toplumsal sorunlara yer verir. Bu sorunlar içinde "Anadolu" ayrı bir yer tutar. Çünkü Anadolu'da çok sorun vardır. Yazar; Anadolu'da eğitim, yol, su, doktor, öğretmen ile ilgili sorunlara değinir. Anadolu'yu ele almasında, Anadolu'yu tanımasının payı büyüktür. Öğretmen ve müfettişlik mesleği yanında, babasının memuriyeti dolayısıyla çeşitli köyleri, kasabaları, şehirleri gezmesinin de etkisi vardır.

Bu parçada söz edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Halide Edip Adıvar
B) Yakup Kadri Karaosmanoğlu
C) Refik Halit Karay
D) Reşat Nuri Güntekin
E) Ahmet Hikmet Müftüoğlu

9. I. Roman, idealist bir Türk kadınının öğretmen olarak geldiği Batı Anadolu kasabasındaki mücadelesini, evrensel anlamda bütün Türk milletinin Kurtuluş Savaşı içindeki yazgısını işler. Yeni ve akılcı bir kadın imgesinin, Millî Mücadele içinde yaşamış olduğu değişim ve dönüşümler, çevre konumundaki Anadolu ve Anadolu insanıyla ele alınır.

II. Türk kadını Cumhuriyet'in ilanından sonra büyük bir değişim yaşamış ve kendisine verilen imkânları toplumsal alanlara yansıtarak rollerini genişletmiştir. Romanda bir kadın olarak kendini gerçekleştirme arzusunda olan Ayşe Balkar, idealist ve hırslı bir Türk kızı olarak çalışma hayatına girer.

Numaralanmış bu parçalarda söz edilen romanlar aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II
A)	*Vurun Kahpeye*	*Sonsuz Panayır*
B)	*Ateşten Gömlek*	*Tatarcık*
C)	*Döner Ayna*	*Yolpalas Cinayeti*
D)	*Sinekli Bakkal*	*Zeyno'nun Oğlu*
E)	*Kalp Ağrısı*	*Yeni Turan*

10. Halide Edip Adıvar'ın romanları üç kategoride incelenebilir. Bunlardan ilki, ruh çözümlemelerine dayalı romanlardır. Bu romanlarda yazar, aşk konusuna ağırlık vermiş, bireysel konuları, özellikle de kadın psikolojisini irdelemiştir. İkinci kategoride ele alınacak romanları ise Kurtuluş Savaşı'nı işlediği romanlarıdır. Bu romanlarında Millî Mücadele Dönemi'ne yer verilir. Son dönem romanları ise töre romanları olarak sınıflandırılabilir. Yazar bu romanlarında toplum hayatına ait meseleleri ele alır.

Bu parçada belirtilen sınıflandırmaya göre aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

	I	II	III
A)	*Seviye Talip*	*Ateşten Gömlek*	*Tatarcık*
B)	*Handan*	*Kalp Ağrısı*	*Sinekli Bakkal*
C)	*Sonsuz Panayır*	*Vurun Kahpeye*	*Tatarcık*
D)	*Ateşten Gömlek*	*Sinekli Bakkal*	*Handan*
E)	*Yeni Turan*	*Vurun Kahpeye*	*Mev'ud Hüküm*

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

1. Anadolu halkının bir ruhu vardı, nüfuz edemedin. Bir kafası vardı, aydınlatamadın. Bir vücudu vardı, besleyemedin. Üstünde yaşadığı bir toprak vardı! İşletemedin. Onu, hayvani duyguların, cehaletin, yoksulluğun ve kıtlığın elinde bıraktın. O, katı toprakla kuru göğün arasında bir yabani ot gibi bitti. Şimdi, elinde orak, buraya hasada gelmişsin. Ne ektin ki ne biçeceksin? Bu ısırganları, bu kuru dikenleri mi? Tabii ayaklarına batacak. İşte, her yanın yarılmış bir hâlde kanıyor ve sen, acıdan yüzünü buruşturuyorsun. Öfkeden yumruklarını sıkıyorsun. Sana ızdırap veren bu şey, senin kendi eserindir; senin kendi eserindir.

Yaban **romanının başkişisi Ahmet Celal'in bu yüzleşmesinden aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?**

A) Anadolu'nun, içinde bulunduğu durumdan Türk aydınının sorumlu olduğuna

B) Anadolu halkının Millî Mücadele'yi gereği gibi anlamaktan uzak olduğuna

C) Anadolu'nun Millî Mücadele'nin parolası olarak üzerine düşeni yapamadığına

D) Anadolu köylüsünün Millî Mücadele'ye yanlış bir yaklaşım sergilediğine

E) Anadolu'nun Türk aydınının Millî Mücadele'ye dair taşıdığı umuttan yoksun olduğuna

2. Romanda Selma Hanım ve Neşet Sabit Millî Mücadele'ye gönül veren kimselerdir. Selma Hanım'ın Millî Mücadele'ye bakışı kendi içerisinde olumlu yönde bir değişim geçirir. Selma Hanım'ın yaşadığı değişim; İstanbul'dan Ankara'nın büyüsüne kapılarak ayrılan, Ankara'da ilk hayal kırıklığını yaşayan ve sonra Kurtuluş Savaşı'nın ve Türk inkılabının ruhu ile özdeşleşerek gelişen, büyüyen ve zenginleşen bir ruhun macerasıdır. Selma Hanım romanda, Ankara'nın ruhu ile özdeşleşir ve Ankara'nın sembolleştirdiği Anadolu ve Asya'nın engin derinliklerinden gelen ecdadın ruhu ile kaynaşır.

Bu parçada söz edilen romanın yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Halide Edip Adıvar

B) Aka Gündüz

C) Reşat Nuri Güntekin

D) Refik Halit Karay

E) Yakup Kadri Karaosmanoğlu

3. Romanda Millî Mücadele'ye gönül veren, Millî Mücadele ruhunu taşıyan kişi Necdet'tir. Romanın ilk bölümlerinde Necdet'in Millî Mücadele'ye olan bağlılığı ve Millî Mücadele ruhu zayıftır. Necdet o tarihlerde milliyetçi bir gencin yapması gerekenleri yapmaz, sadece işgal kuvvetlerine nefretle yetinir ve bu nefretten millî şuura ulaşır. Necdet, Anadolu'ya geçmez fakat zaman zaman Anadolu'da ve kendisinin içinde yaşadığı zevk ve eğlence hayatının dışındaki sessizliğiyle direnen ve bilinmez görünen İstanbul'da olmak ister. Anadolu gücünü ispat ettikçe Necdet millî şuurunu kazanır ve içinde bulunduğu bataklıktan uzaklaşır.

Bu parçada söz edilen roman ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Yazarı, Yakup Kadri Karaosmanoğlu'dur.

B) Leyla, önemli karakterlerinden biridir.

C) İşgal altındaki İstanbul konu edilir.

D) Adını sembolik iki şehirden almıştır.

E) Cemil Kâmi karakteri Batı'nın temsilcisidir.

4.

	Ülkü (Tematik) Değerler	Karşı Değerler
Kişiler Düzeyinde	Ali Şahin Rasim Necip Komiser Kazım	Hafız Eyüp Zühtü Zeynel Hoca Hafız Rasim Macit Molla
Kavramlar Düzeyinde	Kendini Gerçekleştirme Başkaldırı İdealizm/inkılapçılık Bilimsellik/pozitivizm Millî Mücadele Umut	Yozlaşma Sömürü Softalık Çıkar Cehalet Karamsarlık Hurafe

Bu tabloda tematik şeması verilen roman ve yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yakup Kadri Karaosmanoğlu - *Ankara*

B) Reşat Nuri Güntekin - *Yeşil Gece*

C) Halide Edip Adıvar - *Ateşten Gömlek*

D) Refik Halit Karay - *İstanbul'un İçyüzü*

E) Aka Gündüz - *Dikmen Yıldızı*

5. ***Ateşten Gömlek* romanı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) Romanın anlatıcısı olan Peyami'nin Millî Mücadele'ye dair düşünceleri Cemal, İhsan ve Ayşe ile tanıştıktan sonra değişir.

B) Ayşe romanda İzmir'in kurtuluşunun, Millî Mücadele'nin sembolüdür.

C) Romanda Millî Mücadele'ye destek veren bizzat Kurtuluş Savaşı'na katılarak cephede mücadele eden kişilerden biri de Ayşe'nin ağabeyi Cemal'dir.

D) Romanın kurgusunda Peyami'nin günlükleri ve günlüklerine kaydettiği duygularına yer verilir.

E) Ahmet Kerim, Millî Mücadele'ye bir asker gözüyle stratejik olarak bakar ve Millî Mücadele'nin başarılı olması için dağınık birliklerin isyanından çok düzenli bir ordunun gerekliliğini savunur.

6. Salime Hanım, kıpkırmızı en nazik Fransızcasıyla:
— Ah Mösyö, İngiltere'ye kendimizi muhakkak affettireceğiz, diye başlamıştı.
— İngilizler aflarını talep edenlere versinler.
Birdenbire şaşırdım. İhsan en aziz bir şey tehlike içinde imiş gibi Ayşe'ye doğru gitti. Haşmet Bey, genç askerler hatta o sivil paşa da ona dönmüştü. Söylenen Ayşe idi. Yerinden kımıldamıyor, yüzünde hareket yok, yalnız gözleri siyah daireleri içinden namütenahi açılmış; nihayetsiz bir itimadı nefs ve kudretle ve salim bir Fransızca ile söylüyordu. Odadaki etrafına toplanan hareketi görmemiş gibi devam etti:
— İngilizler aflarını talep edenlere versinler Mösyö, affı zalimler değil, mazlumlar verir. Çanakkale'de dövüşürken ne asi ne esirdik. Namuslu bir millet gibi dövüştük, öldük, öldürdük. Ne zamandan beri ve hangi milletle harp edilir de mağlup olduğu zaman ona katil denilir?
— İngiliz kanıyla Türk kanı bir mi, Madam?
— Mikroskop altında İngiliz kanını görmedim. Rengi bizimki kadar kırmızı mı yoksa mavi mi, bilmiyorum. Fakat Türk kanı ateş gibi sıcak ve kırmızıdır.

Bu parçadan hareketle Millî Edebiyat Dönemi romanıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Servetifünunculara göre sade bir dil kullanıldığı

B) Türkçülük ideolojisinin etkilerini taşıdığı

C) Yurdun her köşesinin mekân olarak kullanıldığı

D) Okura millî bir bilinç aşılanmaya çalışıldığı

E) Millî Mücadele ve savaş temasının işlendiği

7. İlk romanlarında romantik aşk serüvenlerini feminist bir bakış açısıyla işleyerek (I) kadının Osmanlı İmparatorluğu'ndaki bireysel ve toplumsal rollerini sorgulayan Halide Edip Adıvar (II), roman dünyasındaki şöhretini sağlam bir zemin üzerine oturtan *Sinekli Bakkal* (III) eseriyle olgunluk dönemine girer. Bu romanı ile birlikte yeni bir sürece giren yazarın romanları ve romancılık anlayışı, toplumsal sorunları irdelemesi ve romanları işleyiş biçimiyle de yeni bir biçim ve üslup üzerine kurulur. Toplumdaki sorunları eleştirel bir tarzda anlattığı (IV) olgunluk dönemi eserlerinden olan *Sonsuz Panayır, Döner Ayna*, Handan (V), *Hayat Parçaları* ve *Akile Hanım Sokağı* romanlarında toplumsal gerçekçi üslubun hâkim olduğu görülür.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. ----, II. Abdülhamit'in baskıcı yönetimi sırasında durumu korumak isteyenlerle değiştirmek isteyenler arasında yaşanan çatışmaları konu alan ve Türk toplumunu sadece dış görünüşüyle ve yaşam biçimi ile değil aynı zamanda psikolojik dünyasıyla ele alan bir romandır. Yazar bu romanıyla yakın zamanın yeniden bir değerlendirmesini yapar. Eser, dramatik aksiyon açısından Türk toplumunu Karagöz ve orta oyunu sahnesinde yeniden canlandırarak bir mahallenin ruhundan yeniden diriltilir. Böylece yazar, sevdiği bir sokağı ve insanlarını anlatıp, bir Doğu-Batı bileşimini yeniden kurarak senteze ulaşmayı amaçlar.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) *Yeni Turan* B) *Sinekli Bakkal*

C) *Kalp Ağrısı* D) *Tatarcık*

E) *Sonsuz Panayır*

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

1. Aşağıdaki açıklamalardan hangisi parantez ( ) içinde verilen romanla uyuşmamaktadır?

A) Romanın birinci derecedeki kahramanı İsmet, İttihat ve Terakki mensupları ile 1908'den sonraki siyasi karışıklıktan faydalanarak zengin olan insanların Millî Mücadele yıllarında yaptıklarını, duyduğu ve gördüğü gibi anlatmaktadır. ***(Bugünün Saraylısı)***

B) Sırasıyla *Denizde, Çölde, Dağda* başlıklarını taşıyan üç kısımdan oluşan eser; Marsilya'dan Orta Doğu'ya sefer yapan Mariette-Pacha vapurunda Zeliha ile Hikmet Ali'nin tanışmasıyla başlar, Suriye ve Irak'ta devam eder. ***(Yezidin Kızı)***

C) 1920-1921 yıllarında fedakâr vatan evlatlarının yurtlarını savunmak arzusu ile Amazon Dağları'nda düşman orduları ile mücadele için nasıl faaliyet gösterdikleri, vatansever, milliyetçi şahsiyet Kıran Bey ile onun çetesi etrafında hikâye edilmiştir. ***(Çete)***

D) Yazarın ikinci sürgün yıllarına ait hatıralarını aksettiren roman "Sabaha karşı Beyrut göründü." cümlesi ile başlar, sonra aynı bölümde İstanbul-Beyrut yolculuğu, roman kahramanı Hilmi Efendi'nin hüviyeti, vapurdaki insanlarla münasebeti değişen tabii manzaraya önem verilerek anlatılır. ***(Sürgün)***

E) Roman Cumhuriyet sonrası sosyal durumun ortaya çıkardığı mevki sahibi bir memurun (Kenan Bey) çok şiddetli sinir krizi geçirmesine sebep olan vakanın nasıl ortaya çıktığı anlatılarak başlamıştır. ***(Anahtar)***

2. I. Yedililer'in kamp yapmak için Poyrazköy'deki Feridun Paşa Korusu'na gelmesi

II. Lale'nin, Albay Nihat'ın daveti üzerine Feridun Paşa Korusu'ndaki köşke gitmesi

III. Albay Nihat'ın, Yedililer, Zehra ve Lale'yi köşke akşam yemeğine davet etmesi

IV. Sungur Balta'nın, Kübik Palas'ta karısı Suzan'a isim gecesi düzenlemesi

Olay örgüsünün bir kısmı verilen roman aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Sinekli Bakkal* B) *Tatarcık* C) *Kiralık Konak* D) *Sonsuz Panayır* E) *Akşam Güneşi*

3. I. Konağın sahibidir. II. Abdülhamit Devri'nde üst düzey devlet memuru olup çeşitli makamlarda görev almış birisidir. Gençliğinde, "İstanbulin" devrine yetişse de, yazar tarafından çokça eleştirilen "redingot" devri insanıdır.

II. Naim Efendi'nin torunu, Sekine Hanım ve Servet Bey'in kızıdır. Romanda olay örgüsünün ilerlemesine en büyük katkısı olan birinci kuşak karakterdir. Tüm çatışmaların merkezinde bulunan alafranga heveslisi genç kız, romanın büyük bölümünde, her zaman gitmek istediği Avrupa'nın hayalini kurmakla meşgul olmaktadır.

III. Konakta, ikinci kuşak sayılan Naim Efendi'nin kızı; Servet Bey'in eşidir. Otoritesiz, iradesiz, çekingen ve kabullenişleri yönüyle babasına benzeyen pasif bir kadındır. Servet Bey'in alafranga hevesleri yüzünden oradan oraya sürüklenir, hem kocasının hem de çocuklarının elinde "oyuncak" gibidir.

IV. Eserde alafranga tipini, bize en müthiş derece hissettiren kişilerden birisidir. Geleneksel değerlerden uzaktır, konaktaki her şeyi eski bularak bunları kendi zevkine göre düzenleme çabasındadır. Öyle ki evin çalışanlarını dâhi kendi zihniyetini yansıtan yabancı uyruklu hizmetlilerle doldurmuştur.

***Kiralık Konak* romanının şahıs kadrosunda yer alan aşağıdaki kahramanlardan hangisi yukarıda tanıtılmamıştır?**

A) Seniha B) Servet Bey C) Hakkı Celis D) Naim Efendi E) Sekine Hanım

4. Türk romanının Anadolu'ya yönelişinde önemli bir yeri olan romanlardan biri de ----. Eser, romanda Anadolu'ya açılan bir penceredir fakat bütünüyle köy romanı değildir. Onun köyle ilgisi, olayların Zeyniler köyünde geçtiği bölüm dolayısıyladır. Roman, yalnızca olayların İstanbul dışında, Batı Anadolu'nun değişik şehir, kasaba ve köylerinde geçmesiyle değil, konusunun ele alınış biçimiyle de her kesimden okuyucunun ilgisini çekmiştir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) *Çalıkuşu*'dur B) *Acımak*'tır C) *Yeşil Gece*'dir D) *Kan Davası*'dır E) *Yaprak Dökümü*'dür

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

5. Arkamda Fecriati, önümde bu büyük kumandanlar, "Sanat şahsi ve muhteremdir." bayrağı elde, yıllarca iniş, yokuş, yürümediğim yer, çatmadığım adam kalmadı. Sanat şahsi ve muhteremdir: Hiçbir şövalye kendi arması üstündeki dövizi için, eminim, benim kadar candan cihada çıkmamıştır. Bu coşkunluğum, sanat perisi yolunda bu serdengeçtiliğim, ilk millî felaketimiz olan Balkan Harbi'ne kadar, bütün ateşiyle devam etti. Fakat ne vakit ki Çatalca önüne dayanan düşman toplarının sesini ta yatağım içinden işitmeye başladım, hisseder gibi oldum ki hayatta benim yaptığım mücadeleden daha mühimleri vardır. Balkan Harbi'ni daha bir sürü millî felaketler takip etti. Ben gene "Sanat şahsi ve muhteremdir." diyordum. Fakat onun yanı başında, hiç değilse onun kadar şahsi ve muhterem şeyler olabileceğini düşünmeye başlamıştım.

Sanatındaki değişimi bu sözlerle ifade eden sanatçının aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

A) Reşat Nuri Güntekin
B) Ömer Seyfettin
C) Aka Gündüz
D) Halide Edip Adıvar
E) Yakup Kadri Karaosmanoğlu

6. Arada bir Çamlıca'daki Bektaşi tekkesinin yolunu boyluyordum. Orada ne yapılır? Nasıl vakit geçirilir? Bunu bir romanımda uzun uzun anlattığım için burada tekrar anlatmağa lüzum görmemekteyim. Ancak, şu da var ki çok defa bir gece kaldığımız o yerde bazen iki üç gece kaldığımız olurdu. O vakit, ben, derin bir vicdan azabı içinde dönerdim ve Yahya Kemal'i üst üste içtiği… dumanıyla bir akvaryuma dönen odasında bir koltuğa gömülü, elinde o tarihte yazmakta olduğum bu romanımın müsveddelerini gözden geçirerek beni bekler görürdüm.

Bu parçadan hareketle

I. Konuşan kişi Yakup Kadri Karaosmanoğlu'dur.
II. Kastedilen romanın konusu Bektaşi tekkeleridir.
III. *Miskinler Tekkesi* adlı romandan söz edilmiştir.

yargılarından hangileri söylenebilir?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

7. Taşların arasından minare merdiveni gibi dik bir yoldan inmeye başladık. Aşağıda, akşamın alaca karanlığı içinde kapkara bir servilik, etrafı çitle çevrilmiş, çıplak bahçeler arasında tek tük kulübeler, tahta evler görünüyordu. İlk bakışta Zeyniler bana, hâlâ yer yer dumanları tüten bir yangın harabesi gibi göründü. Köy denilince gözümün önüne yeşillikler arasında eski Boğaziçi yalılarındaki güvercinliklere benzeyen sevimli, şen manzaralı kulübeler gelirdi. Hâlbuki bu evler, çökmeye yüz tutmuş, simsiyah viranelerdi.

Bu parçadan hareketle Millî Edebiyat Dönemi romanları ile ilgili

I. betimlemelerde realist bir çizgi benimsendiği,
II. sade, açık ve doğal bir Türkçeye yer verildiği,
III. mekân seçiminde İstanbul dışına çıkıldığı,
IV. kişilerin özellikle iç dünyalarının yansıtıldığı

ifadelerinden hangileri söylenemez?

A) Yalnız II
B) Yalnız IV
C) I ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?**

A) Ebubekir Hazım Tepeyran'ın *Küçük Paşa* adlı romanında köy halkının sefalet içinde olması ve hastalıklarla boğuşması anlatılır.

B) Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun romanları, kronolojik anlamda Türk toplumunun geçirdiği zihniyete dair değişiklikleri Tanzimat'tan erken Cumhuriyet yıllarına kadar getiren romanlardır.

C) *Hüküm Gecesi* romanı, 1908-1911 yılları arasında İttihat ve Terakki Cemiyeti ile Hürriyet ve İtilaf Fırkası arasında yaşanan iktidar mücadelesi yıllarının kaotik yapısı içinde, muhalif yazar Ahmet Kerim'in siyasi ve sosyal mücadelesini konu alır.

D) *Sodom ve Gomore* romanında Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun yapmaya çalıştığı şey, içinde bulunduğu toplumu, Lut kavmi imgesi ile özdeşleştirerek eleştirmektir.

E) *Yeşil Gece*, Anadolu halkının içinde bulunduğu karanlık durumun dinin siyaset ve çıkar amaçlı kullanmasından kaynaklandığını düşünen ve bunu düzeltmek için savaşan Ömer Öğretmen'in romanıdır.

Doğru Yanlış Boş Net

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

- Batılı Tiyatro
- Sosyal Fayda
- Töre Komedisi
- Manzum Tiyatro
- Klasisizm
- Romantizm
- Çeviri ve Adapte

TEST • 7

• KAVRAMA •

1. 19. yüzyıl Türk tiyatrosu, Batılı anlamda tiyatronun Türk edebiyatına girmesi, teorik temellerin atılmasının yanında ilk örneklerin oluşturulması bakımından önem taşır. ----, ---- adlı oyununu 1859 yılında yazarak Batılı tiyatro anlayışının ilk örneğini, yerel bir konuyu gülmeye dayalı biçimde işleyerek verir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Ali Haydar Bey - *Sergüzeşt-i Perviz*
B) Şinasi - *Şair Evlenmesi*
C) Namık Kemal - *Vatan yahut Silistre*
D) Abdülhak Hamit Tarhan - *Macera-yı Aşk*
E) Ahmet Vefik Paşa - *Zor Nikâh*

2. **Aşağıdaki tiyatro eserlerinden hangisi yazıldığı dönem bakımından diğerlerinden farklıdır?**

A) *Akif Bey* B) *Pençe* C) *Macera-yı Aşk*
D) *Ecel-i Kaza* E) *Çerkes Özdenleri*

3. Molière'in, 29 eserinden 16'sını Türkçeye tercüme veya adapte eden ----, özellikle adapte eserlerinde büyük başarı kazanmıştır. Bu başarıda birinci etken, eserlerin seçiminde gösterdiği isabettir. İkinci etken ise yabancı hayatına ait olan olayların, Türk yaşayış ve geleneklerine uydurulması, isim ve karakterlerin büyük ustalıkla yerlileştirilmesi ve Türkçeleştirilmesidir. Abdülhak Hamit, onu "Türkçenin Molière'i" olarak adlandırmış; birçok araştırmacı ise onu Türk tiyatrosunun duayeni olarak kabul etmiştir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Ahmet Vefik Paşa B) Ziya Paşa
C) Ahmet Mithat Efendi D) Teodor Kasap
E) Direktör Ali Bey

4. Edebiyatımızın ilk tragedya yazarı olan sanatçı, *İbretnüma* adlı dergide çocuklar için faydalı olabilecek yerli ve yabancı eserleri çevirip yayınladı. Klasik Batı tiyatrosunu örnek alarak yazdığı *Sergüzeşt-i Perviz* isimli ilk oyunu mirasyedi bir gencin düşüşünü anlatır. Yazar, eserin mukaddimesinde, bu oyunu edebiyatımızda manzum tragedyayı başlatmak için yazdığını belirtir. İkinci oyunu, bir Sasani hükümdarının iki karısı arasındaki, cinayetle neticelenen kıskançlıkları anlattığı *İkinci Ersas*, tragedya kurallarına, ilk oyununa nazaran daha uygundur. Üçüncü eseri fantezi nitelikli ve Yunan mitolojisi kaynaklı *Rüya Oyunu*, edebiyatımızın ilk manzum komedisidir.

Bu parçada söz edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Namık Kemal B) Teodor Kasap
C) Ali Haydar Bey D) Şemsettin Sami
E) Ahmet Vefik Paşa

5. Namık Kemal, "eğlencelerin en faydalısı" diye nitelendirdiği tiyatro türünde altı eser yazmıştır. Genellikle ideolojik bir karakter taşıyan bu eserlerinin duygusal tarafı ağır basar. Bunlar, kuşatma altında bulunan bir kalenin kahramanlıklarla kurtuluşunu anlatan *Vatan yahut Silistre* (I); zulme karşı isyan ve hürriyet konulu *Gülnihal* (II); çatışan karşıt karakterler etrafında aile bağları ve kahramanlık konusunu işleyen *Akif Bey* (III); ferdî saadeti ve gençlerin evlenmede söz sahibi olmaları gerektiğini vurgulayan *Kara Bela* (IV); ahlaki değerleri hatırlatması noktasında bir ihtiras dramı olan *Zavallı Çocuk* (V) ve sırf okunmak için yazılmış, ideal bir hükümdar tiplemesiyle İslam birliği ülküsünü işleyen *Celaleddin Harzemşah* (VI)'tır.

Bu parçadaki bilgi yanlışının giderilmesi için hangi iki eser adı birbiriyle yer değiştirmelidir?

A) I ve III B) II ve IV C) II ve VI
D) III ve V E) IV ve V

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

6. Yazarın beş perdeden oluşan bir dram olan *Eyvah* adlı oyununun kurgusu, iki eşli Meftun Bey'in eşleri Sabire Hanım ve Leyla Hanım arasında kalmasına dayanır. *Açıkbaş* oyunu, dört perdeden oluşan bir komedidir. Eser, kendisine kızını vermeyen bir babayı nefesi kuvvetli bir hoca kılığına girip "şeran muteber, vicdanen mukaddes bir hile" ile yola getirip amacına ulaşan Açıkbaş Hoca'nın (Fettan) hikâyesini anlatır. *Çengi yahut Daniş Çelebi* oyunu ise Anadolu'dan İstanbul'a gelen ve bilgiç bir kadın olan Saliha Molla'nın biricik evladı Daniş Çelebi'yi anlatır.

Bu parçada eserlerinden söz edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ahmet Vefik Paşa
B) Ahmet Mithat Efendi
C) Abdülhak Hamit Tarhan
D) Namık Kemal
E) Recaizade Mahmut Ekrem

7. Aşağıdakilerden hangisi *Şair Evlenmesi* oyunu için söylenemez?

A) Sanatlı bir dil kullanılmış, seçkin kişilere yer verilmiştir.
B) Orta oyunu ve meddah geleneğinden faydalanılmıştır.
C) Türk toplumuna ait geleneksel bir olayı Batı teknikleriyle birleştirerek anlatmıştır.
D) Oyunda, geleneksel tiyatroda olduğu gibi müzik kendisini gösterir.
E) Görücü usulü ile evlenmenin yanlış olduğu düşüncesini işlemiştir.

8. O sıralarda Ebuzziya'nın *Ecel-i Kaza*'sı, Namık Kemal'in *Vatan yahut Silistre*'si çıkmıştı. Bir tiyatro da ben yazayım, dedim. *Macera-yı Aşk*'ı ne derin bir heyecan içinde yazdığımı size anlatamam. Dedim ya, çok genç ve ateşliydim o zamanlar. İlk eserimde ve onu takip eden birkaç kitabımda Namık Kemal'i taklit etmiştim. Zaten edebiyat, daima taklit ile başlar. Değil mi efendim? Sonra insan, ne ise o olur.

Bu parçada eserinden söz eden yazar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Şemsettin Sami
B) Nabizade Nâzım
C) Abdülhak Hamit Tarhan
D) Teodor Kasap
E) Recaizade Mahmut Ekrem

9. Aşağıdakilerden hangisi Tanzimat Dönemi tiyatro yazarlarının yoğunlaştığı konulardan biri değildir?

A) Görücü usulüyle evlenme
B) Meşrutiyet özlemi
C) Yanlış Batılılaşma
D) Bireyin iç dünyası
E) Batıl inanışlarla alay

10. Tanzimat Dönemi tiyatro sanatı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Eserlerde sosyal fayda amacı güdülmüştür.
B) Romantizmin etkisi yoğun olarak görülür.
C) Eğlenceli bir eğitim aracı olarak görülmüştür.
D) İlk dönemde halk diline yaklaşma çabası vardır.
E) Kaynağını, daha çok halk tiyatrosundan almıştır.

11. Namık Kemal'in tiyatro yazarlığı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) *Vatan yahut Silistre*'de Osmanlı kahramanı olan İslam Bey'in, kendisiyle beraber kıyafet değiştirip savaşa katılan Zekiye adlı kız ile savaş esnasındaki vatanseverliklerini işlemiştir.
B) Trajedi türündeki *Kara Bela*'da saray yaşantısının içyüzünü halkın gözleri önüne sermeyi amaçlamıştır.
C) *Celalettin Harzemşah*, sahnelenmek üzere değil okunmak üzere yazılmış tek tiyatro eseridir.
D) Tiyatroyu eğlencelerin en yararlısı olarak görmüş, eserlerinde eğlence ile toplumsal yararı birleştirmiştir.
E) *Akif Bey*'de, genç bir kızın, annesinin tamah ettiği maddi menfaatler uğruna, sevdiği genç erkek yerine istemediği zengin biriyle evlendirilmesinden doğan felaketleri anlatmıştır.

Doğru Yanlış Boş Net

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Türk Tiyatrosu - II

EAPS13EDB25-080

TEST • 8

• PEKİŞTİRME •

1. Üç fasıllık bir trajedidir. Sami Paşazade'nin oldukça acemice yazılmış bu eseri; sevgi-kıskançlık, intikam-pişmanlık çatışmaları üzerine kurulur. Kabil şehzadesiyle Hindistan hükümdarının kızı arasında bir aşk yaşanır. Bu aşk evlilikle neticelenir. Fakat bu evlilik şehzadenin kıskanç kız kardeşinin entrikalarıyla çekilmez bir hâl alır. Eser, bol ölümlü bir sahne ile biter.

Bu parçada söz edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Nesteren*
B) *Besa yahut Ahde Vefa*
C) *Şir*
D) *Gave*
E) *Zoraki Tabip*

2. Aşağıdakilerden hangisi Abdülhak Hamit Tarhan'ın, konusunu Endülüs tarihinden alan oyunlarından biri değildir?

A) *Nazife*
B) *İçli Kız*
C) *Tarık*
D) *Tezer*
E) *İbn Musa*

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) Direktör Ali Bey; *Kokana Yatıyor, Misafir-i İstiskal* gibi birer perdelik komedileri yanında Molière'den adapte ettiği *Ayyar Hamza* ile tiyatromuza katkıda bulunmuştur.
B) *Heder*'de Muallim Naci, doğru bildiklerini söylemekten çekinmeyen bir devlet memurunun haksız yere sürgün edilmesini ve genç bir şair olan oğlunun da memuriyeti sırasında amirlerinden gördüğü kötü muameleyi ele alır.
C) Abdülhak Hamit Tarhan; on fasıllık bir dram olan *İlhan*'da, tarihî kişiliği ile Ebu Said Bahadır Han ile veziri Emir Çoban arasındaki iktidar mücadelesini ele alır.
D) Recaizade Mahmut Ekrem'in *Vuslat*'ı konusunu kendi toplumumuzdan alarak yazdığı dört perdelik bir dramıdır.
E) Ali Haydar Bey'in *İşkilli Memo* adlı eseri Molière'in *Hayalde Aldatılmış Koca* adlı oyunundan uyarlamadır.

4. Tanzimat Dönemi tiyatro sanatıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Olayların genellikle kronolojik olarak aktarıldığı
B) Kişilerin çoğunlukla tek boyutlu olarak canlandırıldığı
C) Eserlerde didaktik bir amaç güdülerek kıssadan hisseye yer verildiği
D) Daha çok, trajedi türünde eserler yazılıp oynandığı
E) Tarihî ve sosyal konulara ağırlık verildiği

5. Aşağıdakilerden hangisi Servetifünun Dönemi'nde yazılmış bir tiyatro eseri değildir?

A) *Körebe*
B) *Çengi yahut Daniş Çelebi*
C) *Kâbus*
D) *Sansar*
E) *Şehbal yahut İstibdadın Son Perdesi*

6. Romantizm XIX. yüzyılın ikinci yarısında Fransa'dan Türkiye'ye geçer. Romantizmin Türkiye'deki en önemli temsilcisi Namık Kemal'dir. Hugo gibi, Kemal de fırtınalı bir yaşam sürer. Sürgün yıllarında Fransız edebiyatıyla ilgilenir ve ---- adlı oyunu yazmaya karar verir. Namık Kemal'in yapıtını önemli kılan ön sözüdür. Bu ön sözde Namık Kemal edebiyat alanındaki düşüncelerine yer verir. Klasisizmi eleştirerek romantizmi över, romantik dramın ilkelerini belirler.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) *Kara Bela*
B) *Vatan yahut Silistre*
C) *Celalettin Harzemşah*
D) *Akif Bey*
E) *Gülnihal*

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. **Aşağıda boş bırakılan yerlerden hangisine parantez ( ) içinde verilen oyun adı getirilemez?**

A) Mehmet Rauf'un ilk oyunu ----, *Servet-i Fünun*'da tefrika edildikten hemen sonra kitap olarak da basılır. Eser, oldukça kalabalık bir kişi kadrosuyla evlilik kurumunu işlemektedir. ***(Pençe)***

B) Ali Ekrem Bolayır'ın ---- adlı dört perdelik dram tarzındaki piyesi, "genç kızların eşlerini kendi iradeleriyle seçememeleri" meselesini konu edinir. ***(Baria)***

C) Hüseyin Suat Yalçın'ın ---- adlı komedisinde aşkı hastalık olarak gören ve onu yeryüzünden silmek için bir aşı geliştiren Dehrî Efendi'nin Clara isimli bir genç kıza âşık olması sonucunda gelişen olaylar anlatılmaktadır. ***(Deva-yı Aşk)***

D) Cenap Şahabettin ---- adlı piyesinde 31 Mart 1909'da meydana gelen askerî isyan ile ailevi meseleleri iç içe işlemiştir. ***(Yalan)***

E) Safvet Nezihi'nin, ---- adlı piyesinde bir Rum tefecinin faaliyetleri ve bu vesile ile devletin mali açıdan içinde bulunduğu kötü durum işlenmiştir. ***(Körebe)***

8. **Aşağıdakilerden hangisi Abdülhak Hamit Tarhan'ın manzum tiyatrolarından biri değildir?**

A) *Nesteren* B) *Eşber* C) *Tarhan* D) *Sardanapal* E) *Sabr ü Sebat*

9. Tanzimat birinci kuşak sanatçıları yabancı tiyatro yazarlarının, özellikle Molière'in eserlerini çevirme ve uyarlamayı tercih etmişlerdir. Molière uyarlamaları yapan ve komedi türünde eser veren yazarlardan biri de ----.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

A) Ahmet Vefik Paşa'dır
B) Teodor Kasap'tır
C) Direktör Ali Bey'dir
D) Abdülhak Hamit Tarhan'dır
E) Feraizcizade Mehmet Şakir'dir

10. **Meftun Bey:**
(*Mağrur Bey'den gayrısına hitaben*) Efendim gördünüz mü evvel mangalı Mağrur Bey'e getirip elinde yaktırdıktan sonra buraya bıraktı biz kendimiz yaktık işte bununla da…
Mağrur Bey:
(*Birazcık hiddet göstererek*) Canım bırak dedik a! Biz başka eğlenmemize bakalım.
Maver Bey:
Efendim bugün vaktimizi biraz burada, biraz da C… geçiririz. Gece kalacak mıyız?
Mağrur Bey:
Hay hay, gece de burada saat bire kadar eğlenip sonra kalkar sonra doğru Şark Tiyatrosuna hem de bu geceki oyun ne kadar güzelmiş böyle iyi olmaz mı?
Metrul Bey:
Canım niçin Şark Tiyatrosuna gidelim Fransız Tiyatrosu dururken!
Mağrur Bey:
Aman sen de sanki Fransızca biliriz de!
Mansur Bey:
Bilmemekle ne zararı var? Biz de bilir süsü veririz.
Maver Bey:
Öyle ya. Oraya gideriz!

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Komedi türünde yazıldığı
B) Yüzeysel Batılılaşmanın işlendiği
C) Diyalog tekniğinden yararlanıldığı
D) Sahne tekniğine uygun olmadığı
E) Dönemindeki bir aksaklığı yansıttığı

11. Türk edebiyatında manzum tiyatro türünün ilk örneği,---- 1866 yılında yayımlanan ---- adlı eseridir.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Ali Haydar Bey'in - *Sergüzeşt-i Perviz*
B) Namık Kemal'in - *Vatan yahut Silistre*
C) İbrahim Şinasi'nin - *Şair Evlenmesi*
D) Ebuzziya Tevfik'in - *Ecel-i Kaza*
E) Ahmet Mithat Efendi'nin - *Ahz-ı Sâr*

Doğru Yanlış Boş Net

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

- Tanzimat Hikâyesi
- Servetifünun Hikâyesi
- Fecriati Hikâyesi
- Millî Edebiyat Hikâyesi

TEST • 9

• KAVRAMA •

1. Tanzimat'ın ilanı sosyal ve siyasi hayatta olduğu gibi edebiyatta da değişimleri beraberinde getirir. Tanzimat'la birlikte Batı'ya açılan aydınlar; roman, hikâye, makale, tiyatro, eleştiri, deneme, fıkra gibi türlerle tanışır. Yeni bir edebî form olarak kabul edilmeye başlanan hikâyenin uzun bir süre tam olarak anlaşıldığı söylenemez. Modern anlamını henüz kazanmamış hikâye sözcüğünün, hem hikâye hem de roman türüne dâhil edilebilecek ürünleri topluca kapsamı içine alan bir üst kavram olarak kullanıldığı görülür. Ancak hikâye türünün ayrı bir edebî tür olduğuna dair ilk izlenimlere de Tanzimat Dönemi yazarlarında rastlamak mümkündür.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Edebiyat, toplumsal ve siyasi gelişmelerden etkilenir.
B) Hikâye, Tanzimat Dönemi'nde edebiyatımıza girmiştir.
C) Tanzimat Dönemi'nde hikâye günümüzdeki anlamıyla kullanılmamıştır.
D) Tanzimat Dönemi yazarları, hikâye ile romanı aynı edebî tür olarak değerlendirmişlerdir.
E) Tanzimat Dönemi'nde Batılı hikâye türünün en nitelikli örnekleri verilmiştir.

2. Tahkiye, sözlü edebiyat geleneğinden Tanzimat Dönemi'ne kadar, Türk edebiyatının her aşamasında çeşitli edebî türlerle kendini gösterir. Tahkiyeli eser; sözlü edebiyatta ---- ve ----, halk edebiyatında ----, divan edebiyatında ---- türleriyle varlığını sürdürerek Türk edebiyatının her döneminde, şiirle beraber, başat edebî türler arasındaki yerini korur. Farklı biçim ve biçem unsurlarına sahip bu ürünlerin ortak noktaları, "olay örgüsü, kişiler, zaman ve mekân" eksenli yapı taşlarıyla oluşturulmasıdır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) destan - masal - halk hikâyesi - mesnevi
B) halk hikâyesi - destan - masal - mesnevi
C) mesnevi - halk hikâyesi - masal - destan
D) masal - mesnevi - destan - halk hikâyesi
E) destan - halk hikâyesi - mesnevi - masal

3. Diğer edebî türlerle birlikte hikâye türünü de tanımaya çalışan Tanzimat Dönemi yazarları bir taraftan geleneksel hikâyenin didaktik yapısını korumaya çalışırken bir taraftan da Batılı hikâye tarzına yönelirler. Bu nedenle bu dönemde yayımlanan hikâyelerin bazıları eski ile yeni arasında geçiş özelliği gösterir. Batı tesiri olmaksızın 18. yy. sonunda kaleme alınan ancak Tanzimat'tan sonra dört defa baskısı yapılan Aziz Efendi'nin ---- adlı eseri, eski ile yeni arasında bir geçiş özelliği gösteren ilk hikâyelerdendir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) *Müsameretnâme*
B) *Muhayyelât*
C) *Küçük Şeyler*
D) *Hançerli Hanım*
E) *Kıssadan Hisse*

4. İlk yerli hikâye denemeleri 1870'li yıllarda görülmektedir. Bunları Tanzimat'tan önceki örneklerinden ayıran en önemli fark, bu hikâyelerin <u>hayalden çok gerçeğe dayanması</u> (I) ve vakalarının olabilirliğidir. <u>Halk hikâyeleri geleneğinden fazlasıyla yararlanan</u> (II) bu eserler, aynı zamanda bir çeşit realizme de yaklaşım denemesi içinde olmuş; yeni bir çığır açmışlardır. Bu yeni hikâyecilerimiz <u>Emin Nihat Bey ve Ahmet Mithat Efendi'dir</u> (III). <u>Emin Nihat Bey'in *Hançerli Hanım*'ı</u> (IV) 1872-1875 yılları arasında neşredilir. Ahmet Mithat Efendi'nin *Letâif-i Rivayât* serisi ise 25 cilttir ve daha uzun bir süre içinde neşredilir. Bu ilk hikâye denemelerinden sonra yavaş da olsa gerçek hikâyeye bir geçiş görülür. Bu geçişte ilk adımı <u>Sami Paşazade, küçük hikâyelerini topladığı *Küçük Şeyler* adlı eseriyle</u> (V) atar.

Bu parçada numaralanmış sözlerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

5. ----, Türk edebiyatı tarihinde sadece ilkeleriyle değil sanatıyla da bir öncü durumundadır. Hikâyeleri her ne kadar geleneksel unsurları barındırsa da bunları çağdaş hikâyeciliğimizin ilk basamağına yerleştirmek mümkündür. Türk hikâye ve romanına getirdiği yeni açılımlar ve bitmek tükenmek bilmeyen anlatma isteği onun bugün bile okuyucu bulmasına ve yüz yıl sonra okuyucuyla yaptığı konuşmayı sürdürebilmesine imkân vermiştir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Ahmet Mithat Efendi
B) Ahmet Vefik Paşa
C) Şemsettin Sami
D) Sami Paşazade Sezai
E) Nabizade Nâzım

6. Tanzimat Dönemi hikâye anlayışı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Kimi yazarlarda üslup kaygısı olmamış, okuru eğitme çabası öne çıkmıştır.
B) İlk hikâyelerde meddah hikâyelerinin etkisi görülmektedir.
C) Hürriyet fikri, evlilik, tahsil ve terbiye, birbirine zıt törelerin karşılaştırılması gibi problemler üzerinde durulmuştur.
D) İlk dönem hikâyelerinde romantizmin, ikinci dönem hikâyelerinde ise romantizm ve realizmin etkileri görülür.
E) İlk dönem yazarları bireyci, ikinci dönem yazarları ise toplumcu bir sanat anlayışını benimsemişlerdir.

7. ---- isimli eserde yedi hikâye toplanmıştır. Bunların bazıları uzun olup daha çok, uzun hikâye niteliği taşır. Bu hikâyelerin en kısası elli dört sayfalık *Binbaşı Rifat Bey*'in *Sergüzeşti*'dir. Yazar, kitaptaki hikâyelerin kış gecelerinde hoşça vakit geçirmek amacıyla kafa dengi bazı dostların her akşam bir yerde toplanıp gençliklerinde başlarından geçen olayları sırayla anlatmaları sonucu meydana geldiğini ifade eder.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) *Muhayyelât*
B) *Müsameretnâme*
C) *Kıssadan Hisse*
D) *Letâif-i Rivayât*
E) *Kar Yağarken*

8. Eser, birçok araştırmacı tarafından Türk edebiyatında modern anlamda kısa hikâyenin başlangıcı kabul edilmiştir. Hem romantizm hem de realizmin izlerini taşıyan eserde olay ve kahramanlar olağanüstü özellikler taşımaz. Bunun yanında eser hikâyecinin bakışındaki dikkati, tabiat ve eşya tasvirlerinin ruh hâllerine ve temaya uygun bir fonksiyon yüklenmiş olması, hikâyeye yabancı unsurların atılması ile sağlanan sanatkârane yoğunluğuyla Türk edebiyatında Avrupai tarz küçük hikâyenin ilk örneği sayılır.

Bu parçada söz edilen eser ve yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Küçük Şeyler* - Sami Paşazade Sezai
B) *Letâif-i Rivayât* - Ahmet Mithat Efendi
C) *Karabibik* - Nabizade Nâzım
D) *Müsameretnâme* - Emin Nihat Bey
E) *Hançerli Hanım* - Namık kemal

9-10. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) 1870-1891 yılları arası yazılan hikâyelerde geleneksel hikâyeden gelen özelliklerle birlikte romantizm akımının etkisini de görmek mümkündür. (II) Kişiler iyi-kötü karşıt örnekleriyle verilir. (III) Ahlaki kaygılar nedeniyle de hikâyelerin sonunda iyiler ödüllendirilir, kötüler cezalandırılır. (IV) Ödül ve ceza ise hem romantik akımın hem de geleneksel hikâyelerin etkisinden kaynaklanmaktadır. (V) Tesadüflere yer verilmesi Batılı realist hikâye anlayışının bir etkisidir.

9. Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. I. *Müsameretnâme*
II. *Rumuzu'l Edeb*
III. *Kıssadan Hisse*
IV. *Letâif-i Rivayât*
V. *Küçük Şeyler*

Bu parçada anlatılan hikâyelere numaralanmış eserlerden hangileri örnek gösterilemez?

A) I ve II
B) I ve IV
C) II ve III
D) II ve V
E) III ve IV

Doğru Yanlış Boş Net

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Türk Hikâyesi - II

EAPS13EDB25-082

TEST • 10

• KAVRAMA •

1. 1891-1911 döneminin önemli hikaye yazarlarından biridir. Sami Paşazade Sezai'nin *Küçük Şeyler* hikâye kitabı için "*Küçük Şeyler* beni çıldırttı. Sanat heyecanlarımın içinde bu kitaptan duyduğum zevke ve nişata yetişebilecek bir tahassüs bilmiyorum. Bu bana yeni bir ufuk, memleketin nesir ve sanat semasında vaitlerle dolu parlak bir meşrık göstermiş oldu." değerlendirmesini yapan yazar, bu eserden sonra hikâye yazmaya yönelir. Hikâyeciliğinin ilk yıllarında uzun hikâye/kısa roman tarzında hikâyeler yazan sanatçı *Küçük Şeyler*'i tanıdıktan sonra modern tarzda yoğun, kısa ve sıradan insanı anlatan hikâyeler yazar.

Bu parçada söz edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Recaizade Mahmut Ekrem
B) Halit Ziya Uşaklıgil
C) Mehmet Rauf
D) Hüseyin Cahit Yalçın
E) Ahmet Hikmet Müftüoğlu

2. Bu dönemin hikâyeciliğini daha çok roman türüne kalem hazırlıklarının yer aldığı bir çalışma sahası olarak değerlendirmek mümkündür. Yazılan bu hikâyelerde aşk, kötümserlik, yalnızlık, ölüm gibi temalar ağırlıklı olarak işlenmektedir. Roman türünde ortaya konan, bir mesaj vermek anlayışından ziyade sezdirmeyi ön plana alan bir anlayış esastır. Dönemin sosyal ve siyasi hayatına bağlı olarak daha çok kapalı ve dar mekânların söz konusu olduğu hikâyelerde bireyin kendisi ve toplumla olan anlaşmazlığından doğan uyumsuzlukların, sorunların, iç çatışmaların anlatıldığını görürüz.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen edebî dönemin hikâye kitaplarından biri <u>değildir</u>?

A) *Solgun Demet*
B) *Bir Acı Hikâye*
C) *Niçin Aldatırlarmış?*
D) *Son Emel*
E) *Onu Beklerken*

3. Bunun merkezi bir taraftan Sepetçiler'e, diğer taraftan Saraçhane'ye dönen sokağın köşesinde mebniydi (dikiliydi). Gözlerimi kapayarak çocukluğumun en derin siyahlıklarına, en uzak bucaklarına hatıramı sevk ettikçe, karanlık gecelerde müfrit (aşırı) bir dikkatle görülüyor zannedilen ışıltılar belirsizliğiyle mahiyeti anlaşılmaya vakit kalmadan uyanıp sönen iltimalar (parıldamalar) arasından başka muhitler, başka ufuklar hissetmek vehmindeyim (başka çevrelerin, ufukların hayalini kuruyorum). Fakat o mıntıka dairesinde hatıra ve tahassüslerimin vazıh (anı ve duygularımın net) bir levhasını görüyorum. Diyebilirim ki kendimi, o zamanın benini, adım adım bütün tafsilatıyla takip edebiliyorum; gözlerimin içinde onun hiç olmazsa altı senelik ömrünü böyle dönen levhalar şeklinde çevirip yaşattıkça sevilen bir küçük kardeşi büyütüyormuşçasına ruhumda mesut bir handenin mestilerini (gülüşün sarhoşluklarını) duyarım.

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Servetifünun edebiyatının dil ve üslup özelliklerini yansıttığı
B) Kahramanın melankolik bir şekilde şu andaki ihtiyar kendisiyle yüzleştiği
C) Kahramanın bir manzaradan hareketle çocukluk ve gençlik anılarını zihninde canlandırdığı
D) Düşüncelerin bilinç akışı tekniğinden yararlanılarak yansıtıldığı
E) Günümüzde pek dolaşımda olmayan kelime ve sözlerin anlamlarıyla birlikte verildiği

4. Halit Ziya Uşaklıgil, Mehmet Rauf, Hüseyin Cahit Yalçın ve Ahmet Hikmet Müftüoğlu isimlerinin ön plana çıktığı Servetifünun hikâyeciliği içerisinde asıl varlığın şiir ve roman eksenli olmasından ötürü hikâyeler romana hazırlık evresi olarak görülmüştür. Halit Ziya, 152 kısa ve 4 uzun hikâyesi ile dönemin en önemli hikâye yazarlarından birisidir. Akabinde Mehmet Rauf'u görürüz ki o da 132 hikâyesi ile önemli bir kalem olarak öne çıkar. ---- ise lirik bir anlayışla kaleme aldığı hikâyelerini *Haristan ve Gülistan* adlı eserinde toplamıştır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Hüseyin Cahit Yalçın
B) Cemil Süleyman
C) Ahmet Rasim
D) Hüseyin Rahmi Gürpınar
E) Ahmet Hikmet Müftüoğlu

5. O kadar uzun müddet, o kadar vahşi birtakım âlâmın zebûnu kalmıştı ki şimdi bu saadete tahammül edemiyordu; bir tazyîkidâhiliden bir gazoz şişesi gibi sanki patlayacaktı. Boğulurcasına büyük nefesler alıyordu, bütün dünya kendisinin olmuş zannedilirdi. Tahlili de elden bırakmıyordu, zaten fikritahlil bütün inbisâtlarında, bütün inşirâhlarında, neşterini sokarak her şeyin künhünü çıkaran, bütün yaraları parçalayıp her şeyi seren bir hassası değil miydi: “Benimki de saçma ya!” diyordu, “Görmemişlikten başka nedir? Fakat bütün şu pür neşeihayat mahlûklar benden daha iyi midir zannedelim? Memduh, sen yine şüphe etme ki sen hepsinden iyisin… O kadar fena, o kadar fena olduğun hâlde de… Zaten insanlar… Bir avuç çamur değil mi?

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Kahramanın iç dünyasının betimlenerek verildiği
B) Görüşlerin iç konuşma tekniğiyle aktarıldığı
C) Servetifünuncuların dil özelliklerini yansıttığı
D) Dinî ve millî değerlere gönderme yapıldığı
E) Tanrısal (hâkim, ilahi) bakış açısının kullanıldığı

6. Gözlem yeteneğinin çok iyi olması kaleme aldığı hikâyelerde de kendisini göstermiş ve çeşitli toplum kesimleri bu hikâyelerde oldukça gerçekçi bir yaklaşımla anlatılmıştır. Hikâyelerini üç kitapta toplamıştır: *Hayat-ı Muhayyel, Hayat-ı Hakikiye Sahneleri, Niçin Aldatırlarmış?*

Bu parçada söz edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

A) İzzet Melih
B) Ahmet Rasim
C) Hüseyin Cahit Yalçın
D) Mehmet Rauf
E) Mehmet Behçet Yazar

7. (I) Servetifünuncular, hikâyede romantik bir tavrı esas almış, yaşadıklarını aksettirmeye gayret etmişlerdir. (II) Romantik hisler, ilişkiler ve tabiata yaklaşım açısından romantizmin etkisi yer yer kendini göstermektedir. (III) Ancak hikâye kişilerini genelde kendilerine benzeyen insanlardan ve yaşadıkları muhitlerden seçmekle gerçekçi bir yaklaşım içinde olmuşlardır. (IV) Hemen çoğunu İstanbul zevk ve eğlence âlemlerinin müdavimlerini oluşturan hikâye kişileri yanında, mekânı da bu şehirle sınırlandırmışlardır. (V) Hayallerle dolu, zevk ve neşe içinde yaşamak isteyen kişileri anlatmak, onların en büyük zaafıdır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

8. ----, yeni Türk edebiyatının en dikkate değer yazarlarından biridir. Hikâye, roman, mensur şiir ve tiyatro türlerinde eserler vermiş; pek çok konuda makaleler yazmıştır. Edebiyat dünyasına girişi hikâye ile olmuştur. Yazar, *Hizmet* gazetesinde tefrika edilen eserlerini hayranlıkla okuduğu Halit Ziya’ya *Düşmüş* adlı hikâyesini gönderir. Halit Ziya da onun gönderdiği bu hikâyeyi yayımlar. Böylelikle *Düşmüş* hikâyesi yayımlanan ilk eseri olur. Yazar, “mühim” bulduğu, Türk edebiyatı için “pek yeni” olduğuna dikkati çektiği, “şiddetle meylettiğini” söylediği hikâye türünde 100’ün üzerinde örnek vermiştir. Aşk ve kadın, yazarın hikâyelerinin ana temalarını oluşturur. Bunları evlilik, karamsarlık ve hastalık takip eder.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Ahmet Rasim
B) Hüseyin Cahit Yalçın
C) Mehmet Rauf
D) Cemil Süleyman
E) Hüseyin Rahmi Gürpınar

9.

Hikâyenin Adı	Hikâyenin Yazarı	Hikâyenin Dönemi
I	Halit Ziya Uşaklıgil	Servetifünun
Timsal-i Aşk	II	Fecriati
Saime	Recaizade Mahmut Ekrem	III

Bu tabloda numaralanmış yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

	I	II	III
A)	*Kadınlar Vaizi*	Tahsin Nahit	Servetifünun
B)	*Kadın Pençesi*	Cemil Süleyman	Tanzimat
C)	*İhtizar*	Mehmet Rauf	Fecriati
D)	*Katil Buse*	Hüseyin Rahmi Gürpınar	Tanzimat
E)	*Onu Beklerken*	Cemil Süleyman	Servetifünun

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Bu testte 18 Türk Dili ve Edebiyatı sorusu vardır.

1. **Hüseyin:** İstanbul'u anlatmak Türk edebiyatçıları için bir mihenk taşı olsa gerek. Hemen aklıma Nedim'in "Bu şehr-i Sıtanbul ki bî-misl ü bahâdır / Bir sengine yekpâre acem mülkü fedâdır." beyti geliyor.

Şeyma: Gerçekten de İstanbul, hem tarihi hem de tabiatıyla paha biçilemez bir şehir. Peki, İstanbul her zaman böyle güzel mi anılır Türk edebiyatında?

Hüseyin: Hayır, bazıları İstanbul'un büyüklüğünden ve azametinden etkilenerek yalnızlık, korku ve acılarını bu şehirle özdeşleştirmiştir. Mesela "Sis" şiirinde ----, İstanbul'a kendi ruh hâlinden kaynaklanan karamsar bir perspektifle yaklaşır. İstanbul onun şiirinde pek çok olumsuz imgeyle yer alır.

Bu diyalogda boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Tevfik Fikret
B) Yahya Kemal
C) Cenap Şahabettin
D) Ahmet Haşim
E) Abdülhak Hamit

AYT - 2024 ÖSYM

2. Mekteb-i Mülkiyede başlayan hocalığı ile edebiyat çevrelerinde "üstat" olarak tanınan sanatçı, edebiyat üzerine değerlendirmeler yaparken Batılı yazarlardan büyük ölçüde etkilenir. Sanat eserinin olgunluğunda tek unsur olarak "güzellik"i görür. Ona göre edebiyatta ve özellikle şiirde bu güzellik unsurunu ortaya çıkaracak olan da üslup ve muhtevadır. Eski şiir tarzının daha çok şekil üzerindeki değişmelerine örnek olabilecek nitelikteki şiirlerinden oluşan *Nağme-i Seher*'den sonra *Yâdigâr-ı Şebâb* ile muhtevada bir yeniliğe yönelmiş gibidir.

Bu parçada söz edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Namık Kemal
B) Muallim Naci
C) Ahmet Mithat Efendi
D) Recaizade Mahmut Ekrem
E) Samipaşazade Sezai

AYT - 2024 ÖSYM

3. *Servet-i Fünun*'da akıl ve mantık oyunlarına dayanan tenkit yazıları yazar ve büyük kalem kavgalarında yer alır. Bunların en önemlileri dekadanlık meselesi ve Ali Kemal'le çatışmasıdır. Hem basın hayatını hem de edebiyat tecrübelerini *Kavgalarım*, *Matbuat Hatıraları* ve *Edebî Hatıralar* adlı eserlerinde yayımlamıştır. Bu eserlerde basın tarihinin iç yüzünü ve devrin şartlarını ayrıntılarıyla anlatır.

Bu parçada söz edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Hüseyin Cahit Yalçın
B) Ahmet Rasim
C) Tevfik Fikret
D) Hüseyin Rahmi Gürpınar
E) Refik Halit Karay

AYT - 2023 ÖSYM

4. Millî edebiyatın gelişme dönemlerinde yetişen şair, aruzdan ayrılıp hece vezniyle şiirler yazmaya başlar. *Fırtına ve Kar* adlı eserini aruzla kaleme alırken *Gönülden Sesler*, *O Beyaz Bir Kuştu*, *Kervan* adlı eserlerinde hece vezniyle kaleme aldığı şiirlere yer verir. Manzum masal tarzının ilk örneklerini *Peri Kızı* ile *Çoban Hikâyesi* adlı kitabında bir araya getirir. Mizahi yazılarında "Fiske" imzasını kullanan şair; *Akbaba*, *Papağan*, *Güneş*, *Resimli Dünya* gibi mizahi ve edebî dergilerde yazılar yazar.

Bu parçada söz edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

A) Faruk Nafiz Çamlıbel
B) Behçet Kemal Çağlar
C) Yusuf Ziya Ortaç
D) Halit Fahri Ozansoy
E) Orhan Seyfi Orhon

AYT - 2023 ÖSYM

5. Tanzimat sanatçıları arasında daha çok şiirleriyle tanınmıştır. Manzum hatta mensur tiyatro eserlerinde bile şairane bir üslubu vardır. Çoğu uzun şiir olan şiir kitapları ile manzum tiyatrolarında aynı şairane üslubu kullanmıştır. Şiirlerindeki kelime kadrosu, söz ve anlam sanatları, ifade çeşitleri nesirlerinde de görülür. *Nazife, Tezer, Eşber, Sardanapal, İlhan, Turhan* aruz vezniyle yazılmış oyunlarıdır. Edebiyat çevrelerinde bu eserlerle ilgili sahnelenmek için değil, okunmak için yazıldığı kanaati yaygındır.

Bu parçada söz edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Namık Kemal

B) Recaizade Mahmut Ekrem

C) Ahmet Mithat Efendi

D) Abdülhak Hamit Tarhan

E) Şemsettin Sami

AYT - 2022 ÖSYM

6. Şiirde konunun genişletildiği, yeni imgelerle beraber Arapça, Farsça sözcük ve tamlamalarla dolu ağır bir dilin tercih edildiği görülür. Sanatçılar içinde yaşadıkları siyasi ve sosyal yapıdan kaçıp uzaklaşma isteğiyle hayale yönelirler. Bunları bizzat yaşayan bir yazar, *Kırk Yıl* adlı kitabında şöyle demektedir: "Günden güne temas edilemeyecek mevzuların ve kalemin ucuna geldikçe atılacak kelimelerin, hele ne türden olursa olsun idareye, ahvale telmih denilebilecek sözlerin adedi, arta arta öyle bir yekûna çıkmıştı ki matbuatın sahası artık hareket edilemeyecek kadar daralmış, kullanılabilecek kelimelerin lehçesi, ilkel bir kavmin lisanı kadar küçülmüştü.".

Bu parçada söz edilen edebî dönem/topluluk aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tanzimat
B) Servetifünun
C) Millî Edebiyat
D) Fecriati
E) Cumhuriyet

AYT - 2022 ÖSYM

7.

Salıncak şimdi çılgın bir hevesle
Uçarken –bûsiş-i pâyinle mes'ûd-
Bahâr en tâze, en sâfî nefesle
Fısıldar bir müzehher şi'r-i memdûd.

Bütün meşcer, çiçekler, kuşlarıyle
Olur pîrâmen-i şevkında raksân!
Eder bir ruhu darb-ı şehperiyle
Ufak bir mevc-i dâmânın perîşân

Yukarıda olduğu gibi bir tablonun altına o tablonun içeriğine uygun şiir yazma aşağıdaki edebî eğilimin hangisinde yaygındır?

A) Tanzimat Dönemi
B) Servetifünun Dönemi
C) Yedi Meşaleciler
D) Beş Hececiler
E) Fecriati Topluluğu

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) Nabizâde Nazım'ın *Zehra*'sı daha önce işlenmemiş bir kadın karakter olarak roman tarihine geçmiştir.

B) *Sergüzeşt* bir geçiş dönemi eseri olduğu için realist ve romantik özellikleri bir arada bulundurmuştur.

C) Bihruz karakteri etrafında ilerleyen *İntibah*'ta gençlerin tecrübesiz olması, yanlış eğitimler alması, Batı'ya aşırı derece bağlanması konu alınmıştır.

D) Mizancı Murat'ın *Turfanda mı yoksa Turfa mı?* adlı eserinin en büyük yeniliği, Cumhuriyet Dönemi'nin aydın tipini ortaya çıkarmış olmasıdır.

E) *Taaşşuk-ı Talat ve Fitnat* romanının içinde tesadüflerin bol olması romandaki gerçekliğe zarar vermiştir.

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

9. Önceki neslin teknik kusurlarının ardından kısa sürede gelişen romanımız Halit Ziya Uşaklıgil ile toplumsal yapı ve ilişkilere daha derinden nüfuz edecek bir dil, kurgu ve anlatım gücü kazandı. Halit Ziya bir romanıyla kendi kuşağının istibdat toplumunda karşılaştığı boğucu yaşamı ve çıkmazını anlatırken, son romanıyla bu baskı rejimini yıkan Jön Türk kuşağını romana taşıyacaktır. Yeni yüzyılın başında ilk ürünlerini veren bazı romancılarımız ise artık bir "devrim çağı" yaşayan toplumumuzun köklü değişmelerini ve yeni insan tiplerini romanlaştırdılar. Nâzım Hikmet'in şiirle başlattığı sosyalist gerçekçi çığırı düzyazıya uygulayan yazarlar ise Cumhuriyet'le birlikte üstyapısına kavuşan kapitalistleşme sürecinin sorunlarını romanlaştırdılar.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Türk romanının tarihsel gelişimi ana kesitleriyle anlatılmıştır.

B) "Önceki nesil" sözüyle Ahmet Mithat Efendi, Şemsettin Sami, Namık Kemal gibi romancılara gönderme yapılmıştır.

C) Servetifünunculara, *Mai ve Siyah* ile *Nesl-i Ahir* adlı romanlara gönderme yapılmıştır.

D) "Bazı romancılarımız" sözüyle Halide Edip Adıvar, Yakup Kadri Karaosmanoğlu ve Reşat Nuri Güntekin gibi yazarlar kastedilmiştir.

E) "Sosyalist gerçekçi çığırı düzyazıya uygulayan yazarlar" sözüyle Peyami Safa, Tarık Buğra ve Oktay Akbal gibi yazarlara gönderme yapılmıştır.

10. Tanzimat Dönemi romanı, genel bir değerlendirmeye göre, iki farklı kulvarda devam eder: Birincisi ---- öncülüğünde gelişen ve yerli konuları, eski hikâye geleneğini modern anlayışla sentezlemeye çalışıp halkın anlayabileceği bir dille sunma çabası; ikincisi ise aydın bir okuyucu kitlesini baz alan, hikâye ve roman tekniğini sağlam bir dil yapısıyla oluşturmaya çalışan ---- ile başlatılabilecek roman anlayışıdır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Ahmet Mithat Efendi - Namık Kemal

B) Şemsettin Sami - Sami Paşazâde Sezai

C) Namık Kemal - Recaizâde Mahmut Ekrem

D) Namık Kemal - Nabizâde Nazım

E) Ahmet Mithat Efendi - Şemsettin Sami

11. Aşağıdaki dizelerin hangisinde *Araba Sevdası* adlı eserde de dile getirilen dönemin yaygın sosyal sorunu eleştirilmektedir?

A) Eyvâh!.. Ne yer ne yâr kaldı,
Gönlüm dolu âh u zâr kaldı.
Şimdi buradaydı gitti elden,
Gitti ebede gelip ezelden.

B) Baston elde gözde gözlük
Lehçe sakil aynı yüzlük
Şimdi moda bu yüzsüzlük
Şık beylerde olan hâlet
Kabul olunmaz rezalet

C) Top patlasın, âteşleri etrâfa saçılsın
Cennet kapısı cân veren ihvâna açılsın
Dünyâda ne bulduk ki ölümden de kaçılsın
Gavgâda şehâdetle bütün kâm alırız biz
Osmanlılarız, cân veririz, nâm alırız biz

D) Seyretdi hevâ üzre denir taht-ı Süleymân
Ol saltanatın yeller eser şimdi yerinde
Hürr olmak ister isen olma cihânın
Zevkinde safâsında gamında kederinde

E) Leyla... Ela gözlü bir çöl ahusu
Saçları bahtından daha siyahtır.
Kurmuş diye sevda yolunda pusu,
Döktüğü gözyaşı, çektiği ahtır.
Leyla... Ela gözlü bir çöl ahusu.

12. Uzak, çok uzağız şimdi ışıktan,
Çocuk sesinden, gül ve sarmaşıktan,
Dönmeyen gemiler olduk açıktan,
Adımızı soran, arayan var mı?..

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Düz uyak şemasından yararlanıldığı

B) Lirik şiire özgü nitelikler taşıdığı

C) Mübalağa sanatına yer verildiği

D) Nazım biriminin dörtlük olduğu

E) Yalnızlık temasının ele alındığı

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

13. Klasik şiir etkisinden uzak kalarak hece vezniyle şiir söyleyen ---- 1861 yılında Erzurum'un Narman ilçesine bağlı Samikale köyünde dünyaya gelmiştir. Erzurum çevresinde yaygınlık kazanan bir âşık ezgisinin sahibidir. *Gülperi* adlı bir halk hikâyesinin oluşturulmasından dolayı gerçek hayatı ile efsanevi hayatını birbirinden ayırmak güçtür. Çağdaşı olan Çıldırlı Âşık Şenlik ile yaptığı karşılaşmalar, âşık edebiyatı tarihinde önemli bir yere sahiptir. Doğu Anadolu bölgesinin kendisinden sonra yetişen bütün âşıkları üzerinde etkili olan âşık, 1915 yılında, doğduğu köyde vefat etmiştir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Karacaoğlan B) Âşık Sümmanî C) Dertli

D) Erzurumlu Emrah E) Kayıkçı Kul Mustafa

14. Tanzimat'tan sonra, divan edebiyatı nazım şekillerini sınır tanımadan değiştiren, gelenekten gelen kalıpları kıran ve Türk şiirinde inkılap yapan, karakteriyle de bu inkılabı destekleyen odur. Şair, şiirlerinde yaptıklarıyla kendinden öncekilerin salladıkları ancak yıkamadıkları gelenek ağacını bütün kökleriyle yok eden insan ünvanını almayı hak etmiştir.

Bu parçada söz edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

A) Recaizâde Mahmut Ekrem B) Namık Kemal
C) Abdülhak Hamit Tarhan D) Şinasi
E) Ziya Paşa

15. ----, *Servet-i Fünun* sayfalarındaki en içten varlıkların şiirini söylemeye ve varlıkların iç âlemlerinden sesler duyurmaya çalışan bir sanatkâr sıfatıyla tanınmıştır. Onun Fransa'daki parnasizm ve sembolizm akımlarının tesiri ile ördüğü şiirlerinde aynı zamanda alafrangalaştırılmış bir Osmanlı-İran zevkinin akisleri vardır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getiririlmelidir?

A) Mehmet Rauf B) Hüseyin Suat Yalçın
C) Cenap Şahabettin D) Süleyman Nazif
E) Muallim Naci

16. Aşağıdaki kavramlardan hangisi Fecriati şiiriyle ilişkilendirilemez?

A) Gece B) Empresyonist anlatım
C) Hece ölçüsü D) Mensur şiir
E) Serbest müstezat

17. Meşrutiyet'in ilanı ile birlikte her alanda olduğu gibi tiyatro alanında da faaliyetler hız kazanmış, halk ve yazarlar İttihat ve Terakki'nin de destek olduğu tiyatroya rağbet etmiştir. Bu dönemde tiyatro bir propaganda aracı olarak görülmüştür.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen dönemde yazılmış bir tiyatro eseri değildir?

A) *Hisse-i Şayia* B) *Kemal* C) *Füruzan*

D) *Binnaz* E) *Köprülüler*

18. Tiyatro oyunculuğu ve yöneticiliği de yapan yazar, özellikle başarılı adapteleriyle tanınır. Söz konusu adapteler, telif eser kadar yerli ve orijinaldir. Ayrıca yazarı tiyatronun vazgeçilemez şartlarından olan tabii konuşma dilini sahneye taşımada büyük başarı gösterir. Aynı başarıyı, oyunun kurgusunda da tekrar eder. Genç yaşta tiyatroya başlayan yazar özellikle Mütareke ve Millî Mücadele dönemlerinde Türk tiyatrosuna damgasını vurmuştur. *Şair, Şer'iye Mahkemesinde, Üç Misli* telif eserlerinden bazılarıdır.

Bu parçada söz edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

A) İbnürrefik Ahmet Nuri Sekizinci
B) Şahabettin Süleyman
C) Musahipzâde Celal
D) Hüseyin Rahmi Gürpınar
E) Reşat Nuri Güntekin

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. AY

- Cumhuriyet Dönemi Türk Şiiri (Saf Şiir - Yedi Meşaleciler)
- Cumhuriyet Dönemi Türk Şiiri (Serbest Nazım ve Toplumcu Şiir)
- Cumhuriyet Dönemi Türk Şiiri (Millî Edebiyat Zevk ve Anlayışını Sürdüren Şiir)
- Cumhuriyet Dönemi Türk Şiiri (Garipçiler)
- Cumhuriyet Dönemi Türk Şiiri (İkinci Yeniciler)
- Cumhuriyet Dönemi Türk Şiiri (Maviciler ve Hisar Topluluğu)

APS

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

AYLIK PLANLAMAM

Gün	Konu Adı	Çözdüğüm Soru Sayısı	Çözdüğüm Süre	Doğru	Yanlış	Boş
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						
21						
22						
23						
24						
25						
26						
27						
28						
29						
30						
31						

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

- Hece Ölçüsü
- Serbest Şiir
- Yalın, Anlaşılır Dil
- Millî Temalar
- İmge
- Söz Sanatları

TEST • 1

• KAVRAMA •

1. Saf şiir anlayışıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Türk edebiyatında Ahmet Haşim'in *Şiir Hakkında Bazı Mülahazalar* adlı makalesiyle başlar.

B) Sanatın bir form sorunu olduğuna inanılır, iyi ve güzel şiir yazmak hedeflenir.

C) Şiirde her türlü ideolojik sapmanın dışında bir eğilim gösterilir.

D) İçsel ve bireyci bir yaklaşımla evrensel insan tecrübeleri dile getiririlir.

E) Şiirde anlama önem verilir, açık ve anlaşılır bir dil tercih edilir.

2. "Sanat, yarar gözetmeyen bir uğraştır. O hâlde sanattan, yararlı hiçbir amaç beklememek gerekir."

Aşağıdakilerden hangisinin sanat görüşü bu parçadaki sanat görüşüyle örtüşmez?

A) Ahmet Hamdi Tanpınar
B) Cahit Sıtkı Tarancı
C) Ahmet Muhip Dıranas
D) Nâzım Hikmet
E) Yahya Kemal Beyatlı

3. Şiirde biçim endişesi duyan bu şairlerde dize ve dil, baş tacıdır. Disiplinli çalışarak mükemmele varan halis şiir yazma endişesi kendini hissettirir. Gizemsellik, simgecilik, bireysellik, ruh, ölüm, masal, rüya, mit temalarının yoğunca işlendiği bu şiirler zekâ ve bilincin disipliniyle bütünleştirilerek yazılmıştır.

Aşağıdaki şiirlerden hangisinin bu parçada söz edilen şiir anlayışı doğrultusunda yazıldığı söylenemez?

A) *Kaldırımlar*
B) *Otuz Beş Yaş*
C) *İstanbul'u Dinliyorum*
D) *O Belde*
E) *Bursa'da Zaman*

4. Desem ki vakitlerden bir nisan akşamıdır,
Rüzgârların en ferahlatıcısı senden esiyor,
Sende seyrediyorum denizlerin en mavisini,
Ormanların en kuytusunu sende gezmekteyim,
Senden kopardım çiçeklerin en solmazını,
Toprakların en bereketlisini sende sürdüm,
Sende tattım yemişlerin cümlesini.
Desem ki sen benim için,
Hava kadar lazım,
Ekmek kadar mübarek,
Su gibi aziz bir şeysin;
Nimettensin, nimettensin!

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Kişisel duyguların dile getirildiği

B) Öz şiir anlayışıyla örtüştüğü

C) Kelime tekrarlarıyla ahenk sağlandığı

D) Halk şiirinden etkiler taşıdığı

E) Şiirsel söyleyişin öncelendiği

5. Onun şiirinde kendi ifadesiyle iki dönem mevcuttur. Şiirini bireyin iç sıkıntısı olan öte problemi ile verdiği ilk döneminde, ölüm bir sığınma ve kaçış, hayattan soyutlanma boyutlarındadır. *Kaldırımlar* şiirindeki birey, kendini insanlığın sosyal duygusundan uzakta hisseder ve sokakta yalnızlığıyla ölmek ister. Çünkü bu yalnız insan ve taş arasında sevdalı bir ilişki vardır. Şiirinde sezgicilikten gelen eşya-insan ilişkisi yoğundur. Sokaktaki insanın yalnızlık hikâyesinin bir mekâna yöneldiği *Otel Odaları* ve *Ölünün Odası* şiirlerinde göze çarpan yoğun betimleme, bu hayattan soyutlanmanın ilgi çekici ifadelerini barındırır.

Bu parçada söz edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

A) Necip Fazıl Kısakürek

B) Ahmet Hamdi Tanpınar

C) Fazıl Hüsnü Dağlarca

D) Cahit Sıtkı Tarancı

E) Behçet Necatigil

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

6. Öğrenciler, derste inceledikleri bir şiir ile ilgili şu çıkarımlarda bulunmuştur:

- Güzellik duygusu uyandırılmaya çalışılmıştır.
- Dize yapısına ve kelime seçimine önem verilmiştir.
- Dil ve söyleyiş güzelliği öne çıkarılmıştır.
- İmgelere dayalı, sanatlı bir dil tercih edilmiştir.

Buna göre öğrencilerin

I. Ayva sarı nar kırmızı sonbahar!
Her yıl biraz daha benimsediğim.
Ne dönüp duruyor havada kuşlar?
Nerden çıktı bu cenaze? Ölen kim?
Bu kaçıncı bahçe gördüm tarumar?

II. Büyük insanlığın toprağında gölge yok
sokağında fener
penceresinde cam
ama umudu var büyük insanlığın
umutsuz yaşanmıyor

III. Haberin var mı taş duvar?
Demir kapı, kör pencere,
Yastığım, ranzam, zincirim,
Uğruna ölümlere gidip geldiğim,
Zulamdaki mahzun resim,
Haberin var mı?

IV. Ömrün gecesinde sükûn, aydınlık
Boşanan bir seldi avuçlarından,
Bir masal meyvası gibi paylaştık
Mehtabı kırılmış dal uçlarından

V. Dün gece yatmak üzere iken
Evin önünden biri geçti,
Ağız mızıkası çalarak…
Ve bana çocukluğumda
Akşamüzeri mangal yaktığımız
Bahçe kapısını hatırlattı
Emniyet Sandığı'ndaki evin…

şiirlerinden hangilerini değerlendirdiği söylenebilir?

A) Yalnız I
B) I ve IV
C) II ve III
D) III ve IV
E) IV ve V

7. Onun şiirinin kaynaklarından olan halk kültürü ve Anadolu coğrafyası, bu dönemde memleket şiiri ve inkılap şiiri yazan şairlerin de temel kaynakları arasındadır. Saf şiir anlayışını benimseyen şairler, eserlerinde folklorik ögelere yer vermese de o, kültürümüze ait unsurları şiir malzemesi olarak kullanır. "Din, inançlar, âdetler, savaşlar, eski Türk hayatı, masal, efsane ve destanlar, halk hikâyeleri, günlük köy yaşantısı, düğünler, ölümler, giyimler ve halk müziği; onun şiirlerinde karşımıza çıkan kültürel motiflerdir. Bu motifler, kimi zaman şiirin bütünü içinde gereksiz bir unsur olarak görülebilir. Örneğin *Kezban* şiirinde hasat yapan bir kadını tasvir eden şair, bu kadını izleyen kişiyi Köroğlu olarak tasavvur eder.

Bu parçada söz edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ahmet Hamdi Tanpınar
B) Cahit Sıtkı Tarancı
C) Asaf Halet Çelebi
D) Özdemir Asaf
E) Ahmet Muhip Dıranas

8. ----, Cumhuriyet'in ilk yıllarında ortaya çıkan ideolojik ve sanatsal tartışmalardan uzak durur. Dönemin birçok şairi gibi resmî ideolojiyi savunmayı gerekli görmez. "Yekpâre, geniş bir ânın / Parçalanmaz akışında" yaşadığı için yalnızca dönemsel bir zorunlulukla okunacak şiirler yazmak istemez. Sanatının ilkelerinden ödün vermeyen sanatçı, popüler eğilimlerin içinde yer almaz. Nitekim 1930'larda dönemin diğer şairleri kadar popüler olamamıştır. Şiirlerinin okur ve edebiyat dünyası nezdinde yeteri kadar ilgi görmemesinden şikâyet eder ve yazılarında bu konudaki sitemlerini dile getirir. Örneğin günlüğünde "Türkçenin beş on manzumesinden biri" olarak nitelediği *Deniz* şiirinden kimsenin bahsetmediğini yazar.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Ahmet Muhip Dıranas
B) Ziya Osman Saba
C) Ahmet Hamdi Tanpınar
D) Necip Fazıl Kısakürek
E) Fazıl Hüsnü Dağlarca

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

1. Aşağıdakilerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) Şiirlerini *Sebil ve Güvercinler* ile *Nefes Almak* adlı kitaplarda toplayan Ziya Osman Saba; insan ve yaşama sevgisiyle dolu, çocukluk günlerine özlem duyan bir şairdir.

B) Şiirlerinde devrin eğilimlerine uyarak hece veznini kullanan Vasfi Mahir Kocatürk'ün *Tunç Sesleri, Geçmiş Geceler, Bizim Türküler* şiir kitaplarından bazılarıdır.

C) Türk edebiyatında genellikle araştırmacı, eleştirmen, edebiyat tarihçisi ve denemeci yönleriyle bilinen Cevdet Kudret'in *Birinci Perde* adlı bir şiir kitabı vardır.

D) Yedi Meşaleciler içinde özellikle psikoloji alanındaki çalışmaları ve empresyonist şiirleriyle öne çıkan Muammer Lütfi Bahşi, şiirlerini *Odalar ve Sofalar* adlı kitapta bir araya getirmiştir.

E) Daha çok yayıncılık alanındaki çalışmalarıyla tanınmış olan Yaşar Nabi Nayır, şiirlerini *Onar Mısra* ve *Kahramanlar* adlı kitaplarda toplamıştır.

2. Şiirde mutlak güzelliği ve ifade mükemmelliğini esas alan saf/öz/halis şiir; Batı'da Charles Baudelaire, Paul Valéry, Stéphane Mallarmé gibi şairlerin öncülüğünde gelişen bir şiir akımıdır. Türk edebiyatında ise II. Meşrutiyet sonrasında ---- ve ---- şiir üzerine yazdıkları yazılardaki görüşlerin etkisiyle ortaya çıkar. Ancak saf şiirin kökeni divan şiirine hatta Yunus Emre'ye kadar götürülebilir. 20. yüzyılda saf şiire ulaşma gayreti “Batılı bir dikkat ve bilgiyle kendi şiir servetimize yönelme faaliyeti” olarak değerlendirilebilir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Ahmet Haşim - Yahya Kemal Beyatlı'nın

B) Faruk Nafiz Çamlıbel - Cahit Sıtkı Tarancı'nın

C) Cenap Şahabettin - Ahmet Hamdi Tanpınar'ın

D) Tevfik Fikret - Ahmet Haşim'in

E) Yahya Kemal Beyatlı - Faruk Nafiz Çamlıbel'in

3. ---- arasında *Sönen Gözler* adlı şiiri ile şairliğe adımını atan ve ona sonuna kadar bağlı kalan ----, mümin, mütevekkil ve alçak gönüllü kişiliği kadar Cahit Sıtkı Tarancı ile aralarındaki mektuplaşmaları ile de tanınan bir şairdir. Önceleri vezinli, kafiyeli, hece vezniyle şiirler kaleme alan şair, son zamanlarında serbest tarzı denemiş ve yaşadığı dönemde görülen bütün şiir tekniklerini kullanmıştır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Beş Hececiler - Faruk Nafiz Çamlıbel

B) Yedi Meşaleciler - Ziya Osman Saba

C) Fecriaticiler - Ahmet Haşim

D) Yedi Meşaleciler - Cevdet Kudret Solok

E) Serbest Şiirciler - Nâzım Hikmet

4. Dil ve söyleyiş güzelliğini önemseyen birine aşağıdaki şiirlerden hangisini okuması <u>önerilmez</u>?

A) *Ömrümde Sükût*
B) *Olvido*
C) *Örümcek Ağı*
D) *Lâmelif*
E) *Rahatı Kaçan Ağaç*

5. O; simgeci bir anlayışla dış dünyadan aldığı izlenimleri değiştirir, dönüştürür ve onları büyülü biçimde şiirine yansıtır. Ses ve müzik, onun şiirinde izlek kadar önemli bir ögedir. Dil konusunda büyük titizlik göstermiş; yıpranmış, eskimiş sözcüklerden çok, yaşayan bir sözcük dağarcığını benimsemiştir. O, daha çok lirizme önem vermiş bir duygu şairidir ve lirik şiiriyle hem kendi kuşağını hem sonraki kuşakları etkileyebilmiş; bir bakıma “her kuşağın şairi” olmuştur.

Bu parçada söz edilen ve edebiyatımızda daha çok *Fahriye Abla* şiiriyle tanınan şair aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ahmet Muhip Dıranas
B) Cahit Sıtkı Tarancı
C) Behçet Necatigil
D) Ahmet Hamdi Tanpınar
E) Asaf Halet Çelebi

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

6. Ziya Osman Saba'nın yazılarından, dönemindeki şiir hareketlerine dair fikir edinmek mümkündür. Saba'nın dikkate aldığı, beğendiği, haklarında yazı yazdığı şairlere baktığımızda, aynen kendisi gibi onların da birer Baudelaire ve Rimbaud hayranı olduklarını görürüz. Hemen hepsi de yenilik peşindedir, daha doğrusu arayış içindedirler. Şiir yazarlar fakat hikâye ve roman yazmayı da ihmal etmezler. Saba'nın da belirttiği gibi, 1940'larda farklı şiir akımlarının sayısı, değerlendirme ve sınıflandırma yaparken kişiyi zorlayacak derecede artmıştır. Bir yanda serbest şiirin güçlü isimleri, bir yanda hece vezniyle yazılan şiirin tavizsiz temsilcileri, diğer yanda da aynı derginin içinde bağımsız diyebileceğimiz kimi şairler bulunmaktadır. Saba; bu zenginliğin içinde kendi çizgisini en net ortaya koyabilen, bununla birlikte diğer çizgilere de saygıyla yaklaşan, yer yer onları anlamaya çalışan ender şairlerden biridir.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Aralarında Ahmet Hamdi Tanpınar ve Cahit Sıtkı Tarancı gibi şairlerin de bulunduğu kimi saf şiir temsilcilerine gönderme yapılmaktadır.

B) Nâzım Hikmet ve Orhan Veli Kanık'ın, 1940'lı yıllarda şiiri; nazım birimi, ölçü ve kafiye gibi şekilsel unsurların sınırlamalarından kurtardığı ifade edilmektedir.

C) Hece şiirinin tavizsiz temsilcileri sözüyle Necip Fazıl Kısakürek ve Ahmet Muhip Dıranas kastedilmektedir.

D) Şiirde yenilik arayışının Cumhuriyet Dönemi ile birlikte ortaya çıktığı anlatılmaktadır.

E) Ziya Osman Saba'nın kendi döneminin özgün şairlerinden biri olduğu vurgulanmaktadır.

7. Cumhuriyet Dönemi edebiyatında, Peyami Safa, Necip Fazıl Kısakürek, Ahmet Hamdi Tanpınar gibi bazı sanatçılar, insanı derinlik psikolojisi ve metafiziksel boyutlardan ele almaya çalışmışlardır. Cahit Sıtkı Tarancı da gençlik yıllarında bu sanatçıların etkisinde kalmıştır.

Aşağıdaki yapıtlardan hangisi, bu parçada söz edilen sanatçılardan birine ait değildir?

A) *Sonsuzluk Kervanı*
B) *Düşten Güzel*
C) *Bursa'da Zaman*
D) *Ömrümde Sükût*
E) *Yerçekimli Karanfil*

8. **Aşağıdaki şiirlerden hangisinin saf şiir anlayışıyla yazıldığı söylenebilir?**

A) Kimdir yıkananlar bu loş çeşmede
Tekrar doğar gibi ay ışığından?
Bir altın uçurum derinleşmede.
Ve meçhule doğru süzüldü kervan

B) Kim bilir kaç milyon ton ağırlığında
ummanda çalkalanmakta su.
En yalnız dalganın üzerinde
boş bir konserve kutusu…

C) Biliyorum kolay değil yaşamak
Gönül verip türkü söylemek yâr üstüne
Yıldız ışığında dolaşıp geceleri,
Gündüzleri gün ışığında ısınmak;
Şöyle bir fırsat bulup yarım gün,
Yan gelebilmek Çamlıca tepesine…

D) Neler görmüş, neler öğrenmişti kim bilir.
Denizle boğaz boğaza geçen hayatında!
Ağ yamamak, ağ atmak, ağ toplamak,
Olta yapmak, yem çıkarmak, kayık temizlemek…
Dikenli balıkları hatırlatmak için
Elleri ellerime değdi.

E) Karda ayak izleri var
Vurulup düştükleri yere kadar
Yüzleri tanınmayacak bir hâlde
Olduğu yerde kalmış cesetleri

9. **Yedi Meşalecilerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?**

A) Cumhuriyet Dönemi'nde kurulan ilk edebî topluluktur.

B) Hareket noktalarını "canlılık, samimiyet ve daima yenilik" olarak özetlemişlerdir.

C) Şiirin, içine düştüğü kısır döngüye yeni bir açılımla son vermek istemişlerdir.

D) Millî edebiyatın kalıplaşmış, nitelik kaybına uğramış yayılımını kırmayı hedeflemişlerdir.

E) Türk şiirinin özgün ve toplumcu bir damarı olmuş, dönemin genç şairleri üzerinde büyük etkiler bırakmışlardır.

Doğru Yanlış Boş Net

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

1. Kendisini bir “hülya adamı” olarak niteleyen ----, *Antalyalı Genç Kıza Mektup*’ta özgün üslubuyla şiirinin kaynaklarını açıklar. Çocukluğunda denizi, yıldızlı geceleri ve denizdeki ışık oyunlarını ne kadar sevdiğinden söz ettikten sonra, Antalya’daki Güvercinlik Mağarası’nın üzerinde bıraktığı etkiden bahseder. Şiirini “rüya estetiği” kavramı üzerine kuran şair, bu mağaranın kendisindeki rüya fikrini beslediğini söyler. Şiirinin anahtar kavramlarını “rüya ve şuurlu çalışma” ile “rüya ve musiki” olarak belirler.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Ahmet Muhip Dıranas
B) Ahmet Hamdi Tanpınar
C) Behçet Necatigil
D) Cahit Sıtkı Tarancı
E) Necip Fazıl Kısakürek

2. Şiir; sanatkârın samimi duygu, düşünce ve inançlarını anlatan bir metindir.

Buna göre aşağıdaki sanatçılardan hangisinin şiir anlayışı bu görüşle <u>örtüşmez</u>?

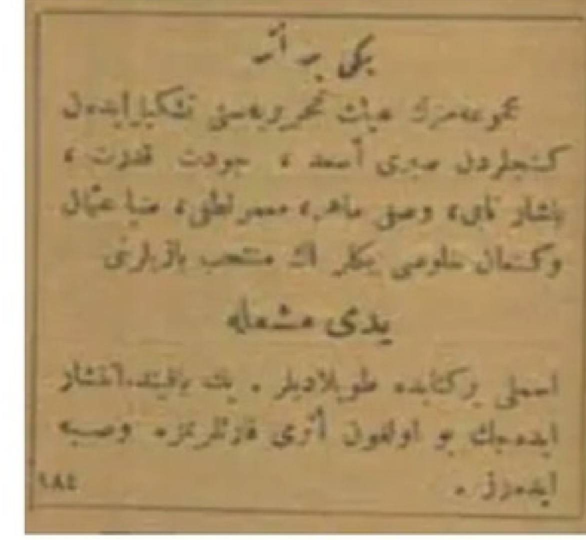
A) Ahmet Hamdi Tanpınar
B) Cahit Sıtkı Tarancı
C) Rıfat Ilgaz
D) Behçet Necatigil
E) Ahmet Muhip Dıranas

3. Şiir anlayışının şekillenmesinde Fransız sembolist şairlerinden Baudelaire, Verlaine, Rimbaud, Valéry ve Paul Éluard’ın etkisi vardır. İlk şiirlerinde vezin, şekil ve anlama büyük önem verdi. Yetişkinlik döneminde yurtta hâkim olan milliyetçi, yurtçu edebiyat dolayısıyla halk edebiyatından beslendi. Sonraki şiirlerinin ana temasını ölüm, ölüm karşısında duyulan çaresizlik ve korku, yalnızlık gibi kavramlar oluşturdu.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen şaire ait bir şiir kitabıdır?

A) *Düşten Güzel*
B) *Örümcek Ağı*
C) *Kapalı Çevre*
D) *Çocuk ve Allah*
E) *Dünya Kaçtı Gözüme*

4.

Yeni Bir Eser

Mecmuamızın heyet-i tahririyesini (yazı kurulunu) teşkil eden gençler, en müntehab (seçkin) yazılarını *Yedi Meşale* isimli bir kitapta topladılar. Pek yakında intişar edecek (yayımlanacak) bu olgun eseri, karilerimize (okuyucularımıza) tavsiye ederiz.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen gençlerden biri <u>değildir</u>?

A) Cevdet Kudret Solok
B) Yaşar Nabi Nayır
C) Vasfi Mahir Kocatürk
D) Muammer Lütfi Bahşi
E) Sabahattin Kudret Aksal

5. O, modern Türk şiirinin önemli fakat az anlaşılmış şairlerinden biridir. Şiirlerinde kullandığı ve ilk bakışta okuyucuya anlamsız gelen bazı sözler ve kalıplar dolayısıyla kendi zamanında anlaşılamamış şairlerdendir. Onun şiirlerinde İslam tasavvufu ile birlikte Budizm öğretisini aynı anda bulmak mümkündür. Türk efsaneleri ile birlikte Fransız folklorünü, Arap kültürü ile İspanyol mitlerini şiirine işleyebilmiş bir şairdir. Dolayısıyla onun şiirlerinde iç içe birçok imgeyi ve mesajı yakalamak mümkündür. Bu özellikleriyle şiirleri, yazdığı dönemde hiçbir akıma dâhil olmayıp “sıra dışı” ve “garip” ünvanını almış olan şair; günümüzde de bu özelliği ile bilinmektedir.

Bu parçada söz edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

A) Özdemir Asaf
B) Fazıl Hüsnü Dağlarca
C) Asaf Hâlet Çelebi
D) Ahmet Hamdi Tanpınar
E) Cahit Sıtkı Tarancı

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

6. Kelime seçerken de meydan senin
Bile bile bir nebze aldanmalı
Dumanlısı güzeldir türkülerin
Öyle hem seçik olsun hem kapalı
Güzel gözler tül ardında görünsün
Gün ışığı titremeli şiirinde
Ak yıldızlar maviliğe bürünsün
Ilgıt ılgıt sonbahar göklerinde
Dağılıp tozu sabah rüzgârına
Mısraların alsın başını gitsin
Kekik, nane kokaraktan, dört yana
Üst tarafı edebiyat bu işin

Aşağıdaki dizelerden hangisinin bu manzumedeki altı çizili sözlerle dile getirilen şiir anlayışıyla örtüştüğü söylenemez?

A) Kuşlar saçaklarda mahzun kanat çırpar
Usanmış durur damlar göğe bakmaktan

B) İşlerken hülyama sesten örgüler
Bir çini vazodan dökülen güller

C) Bu günün rüzgârında yıkanan mazi gülü
Dağılır yaprak yaprak hayalindeki suya

D) Nerde İstiklal Harbi'nin mutlu günleri
Türlü düşmana karşı kazanılan zaferi

E) Geceler çekmeyin benim için hüzün
Gelin siz ruhumu tenimden süzün

7. O, Cumhuriyet Dönemi Türk edebiyatında anı, deneme, makale ve hikâye türlerinde de eserler vermesine karşın şiirleriyle ön planda olmuştur. Yaşadığı dönemde hiçbir edebî topluluğa katılmamış, şiirlerini kendine özgü bir tarzda yazmıştır. Şiirlerinin genel karakteri; hacimce kısa, anlamca yoğun ve sen-ben ikilemi üzerine kurulu olmasıdır. Aşk, yalnızlık, ölüm, anılar ve toplumdaki sosyal sorunlar; şiirlerinde yer verdiği başlıca temalardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen sanatçının şiir kitaplarından biri değildir?

A) *Dünya Kaçtı Gözüme*
B) *Sen Sen Sen*
C) *Yumuşaklıklar Değil*
D) *Nasılsın*
E) *Dün Yağmur Yağacak*

8. Bizler sanat dünyasına girdiğimiz yıllarda, "*Benim gönlüm bir kelebek, / Dolaşıyor çiçek çiçek*" diye şiirler yazılıyordu; bizim kuşak, daha ilk adımda, "Öyle, bir talikanın (minyatür araba) döner tekerleğinde" dedi. Aradan yıllar geçtiği için unutuluyor, bugünkü şiire nasıl gelindiği bilinmiyor; sanılıyor ki bu hep böyle idi, 1928 yılında lise öğrencisi yedi delikanlı, kendilerinden önceki Meşrutiyet ve Mütareke artığı kuşaklardan ayrı bir yol tutma hevesine kapılmışlar; bütün acemiliklerine karşın, el yordamıyla da olsa, yeni bir şeyler yapma çabasına girişmişlerdi. Yeni mecazlar, yeni duyarlıklar, yeni söyleyişler.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen yedi delikanlıya ait bir şiir kitabı değildir?

A) *Sebil ve Güvercinler*
B) *Kahramanlar*
C) *Çiçekleri Yemeyin*
D) *Ergenekon*
E) *Birinci Perde*

9. *Sanat* adlı şiirinde "*Anladım işi, sanat Allah'ı aramakmış / Marifet bu, gerisi yalnız çelik çomakmış*" diyen şair, şiirini mutlak hakikati aramak için vasıta kılar. O, şiiri üstün manasıyla Allah'ı arayan bir alet olarak görüp mutlak gerçeği, "tek"i arama yolunda sonsuz bir uğraş vermiştir. Ses ve söyleyiş ustalığını yaratıcı imgelem gücüyle birleştiren, Türk edebiyatının "Üstat" lakaplı şairidir.

Bu parçada söz edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

A) Asaf Hâlet Çelebi
B) Necip Fazıl Kısakürek
C) Özdemir Asaf
D) Cahit Sıtkı Tarancı
E) Ahmet Hamdi Tanpınar

10. "Şiir; basmakalıp bir peyzaj, ulu orta bir hikâye olmadığı gibi, neyi ifade ettiği belli olmayan bir musiki de değildir. Fakat şiirde bunların hepsinden birer nebze bulunması icap eder. Ancak şairin maksadı, ne hikâye anlatmak ne musiki yapmak ne de resim çizmek olmadığı için bunlar ancak dozu kaçırılmadan şiire verilebilir kanaatindeyim. Şiirin mümkün olduğu kadar kısa olması, bünyesine daha uygundur."

Poetikasını bu sözlerle açıklayan bir şairin şiir anlayışı aşağıdakilerden hangisine en uzaktır?

A) Ahmet Hamdi Tanpınar
B) Cahit Sıtkı Tarancı
C) Orhan Veli Kanık
D) Asaf Hâlet Çelebi
E) Ahmet Muhip Dıranas

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

- Serbest Şiir
- Toplumcu Şiir
- Fütürizm
- Marksizm
- Sosyalizm
- Eleştirel Yaklaşım

1. Cumhuriyet Dönemi'ndeki şiir eğilimlerinden biri de ---- şiir hareketidir. Şiirin ideolojik boyuta girmesiyle, ölüme ait kavrayış ve anlatım da elbette fizikötesi çağrışım ve kabulü ortadan kaldıracaktır. Bu anlamda, Cumhuriyet Dönemi şiirimizde ideolojik çıkışın ünlü ismi ---- şiiri önemlidir. 1922 sonrası *Açların Gözbebekleri* ile başlayan dönem dikkate alındığında materyalist felsefenin insanı daima maddeye bağlı bir varlık olarak ele alışıyla, ondaki ölüm kavramı değerlendirilmelidir. Mısralarında gözyaşının, kadının bulunmadığını söyleyen şair için insani bir acı çok belirgin değildir. Ona göre Türk köylüsü ömürlük acı çeken ve ölmeden mezara konan insanlardır. Aynı mantığı *Rubailer*'de de görürüz. Rubai türüne, diyalektik materyalizmi uygular.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Serbest Nazım ve Toplumcu Gerçekçi - Nâzım Hikmet'in
B) Birinci Yeni - Orhan Veli Kanık'ın
C) Hisar Topluluğu - Mehmet Çınarlı'nın
D) Mavi Topluluğu - Attilâ İlhan'nın
E) Yedi Meşaleciler - Ziya Osman Saba'nın

2. İnsan, toplum ve üretim ilişkileri üzerine kurulan toplumcu gerçekçilik, edebiyatın sosyal ve eğitici yönünü ön plana çıkarır ve sanatçıyı sosyalist devrime hizmet etmekle görevlendirir. Devrime sonuna kadar bağlı olması gereken sanatçı, eserinde geçmiş ve şimdiki zamanın dışına çıkarak gelecek zamana dair söz söylemeli hatta geleceği kurmalıdır. Bu gelecekte hiç kuşkusuz işçi sınıfı başrolde yer alacaktır. İyimser bir bakış açısına sahip olması beklenen toplumcu gerçekçi sanatkâr; devrimci romantizmi benimsemeli, yarattığı olumlu tipler ve kahramanlar aracılığıyla Marksist ideolojiyi savunmalıdır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen sanat anlayışının temsilcilerinden biri <u>değildir</u>?

A) Ercüment Behzat Lav
B) Nâzım Hikmet
C) İlhami Bekir Tez
D) Behçet Necatigil
E) Cahit Irgat

3. kardeşim
sonu tatlıya bağlanan kitaplar yollayın bana
uçak sağ salim inebilsin meydana
doktor gülerek çıksın ameliyattan
kör çocuğun açılsın gözleri
delikanlı kurtarılsın kurşuna dizilirken
birbirine kavuşsun yavuklular
düğün dernek yapılsın hem de
susuzluk da suya kavuşsun
ekmek de hürriyete
kardeşim
sonu tatlıya bağlanan kitaplar yollayın bana
onların dediği çıkacak
eninde de sonunda da...

Bu dizelerin dil, biçim, içerik ve söz dağarcığı dikkate alındığında aşağıdaki şairlerden hangisine ait olduğu söylenebilir?

A) Cahit Külebi
B) Cahit Sıtkı Tarancı
C) Necati Cumalı
D) Nâzım Hikmet
E) Arif Nihat Asya

4. Sen istersen
Okuma, anlama bizi
Yağsız bir şaft yatağı gibi yanan kalbimizi
Biz haykıralım
Sen kes sesini
Açtık yeni sanatın 4'üncü vitesini
Coşuyoruz artık
Şiirimiz bizim
Konstrüktivizm

Aşağıdakilerden hangisi bu şiirde dile getirilen şiir anlayışına en uzaktır?

A) Nâzım Hikmet
B) İlhami Bekir Tez
C) Ahmed Arif
D) Cahit Sıtkı Tarancı
E) Arif Damar

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

5. ----, Sovyetlerde dönemin şartları içinde gelişen toplumcu gerçekçi sanat anlayışının Türk edebiyatındaki öncüsüdür. 20. yüzyıl Türk şiirinin kurulmasında önemli katkıları olan şair, çok küçük yaşta şiir yazmaya başlar ve 1918'de *Yeni Mecmua*'da *Hâlâ Servilerde Ağlıyorlar mı?* şiiriyle edebiyat dünyasına giriş yapar. 1920'lerde çeşitli dergilerde yayımlanan şiirleriyle Millî Edebiyat Dönemi'nin edebiyat anlayışını devam ettirir. "Yurtseverlik duygusunun" değişmez bir unsur olarak yer aldığı bu dönemin şiirlerinde Birinci Dünya Savaşı ve sonrasında yaşananların izleri görülür. İşgal altındaki İstanbul'u anlattığı *Kırk Haramilerin Esiri* şiiri *Alemdar* gazetesinde yayımlandığında büyük yankı uyandırır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Rıfat Ilgaz
B) Cahit Irgat
C) Nâzım Hikmet
D) Hasan İzzettin Dinamo
E) Hasan Hüseyin Korkmazgil

6. Toplumcu tarzdaki şiirlerini *Yarenlik, Sınıf* ve *Yaşadıkça* kitaplarında toplayan şair, söyleyiş ve yapı bakımından Garip anlayışına yakın bulunur. Şiirlerinde öyküleme ve ironi ile yer yer yaşamdan gelen yoksul sahnelerin lirizmi dikkat çeker.

Bu parçada söz edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

A) Niyazi Akıncıoğlu
B) Cahit Irgat
C) Rıfat Ilgaz
D) Ahmed Arif
E) Şükran Kurdakul

7. Nâzım Hikmet'in Rusya'dan döndükten sonra yeni dünya görüşüne ve edebiyat anlayışına bağlı olarak oluşturmak istediği şiirin ilk izleyenlerinden olmuştur. Bu bakımdan şiirlerinde ustasının etkisi belirgin bir biçimde görülür. Bununla birlikte Nazım'ı izleyen ilk kuşak şairler arasında en başarılısıdır. Birçok şiirinde Nâzım Hikmet'in sözcük, imge ve biçim özelliklerini kullandığı görünür. *24 Saat* adlı kitabındaki şiirlerle Türk edebiyatında işçileri konu edinen ilk şair kabul edilir.

Bu parçada söz edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

A) İlhami Bekir Tez
B) Hasan İzzettin Dinamo
C) Ömer Faruk Toprak
D) Abdülkadir Meriçboyu
E) Hasan Hüseyin Korkmazgil

8. Toplumcu gerçekçi şiir anlayışının en güçlü adlarından biri olan şair, ögelerin slogancılığına uzanmıştır. Romantik ve egzotik özellikler taşıyan ilk şiirlerinde Cahit Saffat imzasını kullanmıştır. Daha sonraki şiirlerinde ise kötümser, öfkeli bir söyleyişle toplumsal bozuklukların eleştirisine yönelmiş; bu nedenle toplumcu bir dünya görüşüyle toprak emekçilerini, küçük memurları, yoksulları, geçim sıkıntısı çeken insanları, kısaca yaşama güçlükleri altında acı çeken insanların çırpınışlarını yansıtmaya çalışmıştır. *Bu Şehrin Çocukları, Irgatın Türküsü*; eserlerinden bazılarıdır.

Bu parçada söz edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

A) Enver Gökçe
B) Ömer Faruk Toprak
C) Nevzat Üstün
D) Mehmet Başaran
E) Cahit Irgat

9. Daha çok roman ve hikâyeleriyle tanınmıştır. Halk şiirinden esinlenerek yazılmış şiirlerini içeren *Dağlar ve Rüzgâr* adlı kitabı, yazın çevrelerinde ilgi uyandırmıştır.

Bu parçada söz edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Şükran Kurdakul
B) Sabahattin Ali
C) Mehmet Başaran
D) Kemal Özer
E) Ahmet Oktay

10. İlk şiirlerini 1926'da *Resimli Ay*, *Servet-i Fünun, Uyanış* gibi dergilerde yayımladı. Nâzım Hikmet'inkine paralel bir dünya görüşü ve sanat anlayışıyla gelenekçi, sürrealist özellikler gösteren şiirleriyle tanındı. Sürekli arayış içinde olarak şiirlerini öz ve biçim yönlerinden geliştirmeye çalıştı. Son şiirlerinde soyut imgelerden uzaklaşıp hümanist bir anlayışla toplumcu konuları işledi.

Bu parçada söz edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

A) Hasan İzzettin Dinamo
B) Ömer Faruk Toprak
C) Ercüment Behzat Lav
D) Rıfat Ilgaz
E) Vedat Nedim Tör

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

1. Tek parti döneminde devlet, çeşitli muhalif görüşler ve isyanlarla karşılaşır. Bu yaşananlara bağlı olarak şair ve yazarlar da dönemin koşullarından etkilenir. Bireyselliği geri plana atıp toplumsal içerikli konularla ilgilenmeye başlarlar. Edebiyatta milliyetçilik ve gerçekçilik tartışmaları tekrar gündeme gelir. Nâzım Hikmet'in hapiste olduğu bu yıllarda -özellikle 1930'ların sonu ile 1940'ların başında- onun şiir anlayışını sürdürmeye çalışan ve toplumcu gerçekçi tarzda eser veren birçok şair yetişir. *Ses* (sonradan *Yeni Ses*), *Yeni Edebiyat, Hamle, Yürüyüş* ve *Yeni Yol* gibi yayın organlarında bir araya gelen bu şairler, edebiyat tarihimizde Toplumcu Kırk Kuşağı, Toplumcu Gerçekçi Kırk Kuşağı ya da 1940 Kuşağı olarak adlandırılır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen edebî kuşağın temsilcilerinden biri değildir?

A) Suat Taşer
B) Rıfat Ilgaz
C) Niyazi Akıncıoğlu
D) Süreyya Berfe
E) Hasan İzzettin Dinamo

2. Resim kültürünü sokağın basit ve dinamik söyleme biçimiyle birleştirerek toplumsal aksamaları ince bir alayla dile getirdi. Şiirlerini *Düdüklü Tencere, Sultan Palamut, Odun, Horozdan Korkan Oğlan, Türkiye'nin Adresi* adlı kitaplarda topladı.

Bu parçada söz edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

A) Şükran Kurdakul
B) Suat Taşer
C) Metin Eloğlu
D) Nevzat Üstün
E) Kemal Özer

3. İlk şiirlerinde farklı adlar kullanan şairin; *Günden Güne, İstanbul Bulutu, Kedi Aklı, Saat Sekizi Geç Vurdu, Alıcı Kuş, Seslerin Ayak Sesleri* gibi eserleri vardır. 1940 sonrası toplumcu gerçekçilik anlayışına bağlı bir şair olarak toplum sorunlarına bağlı, toplumun gelişmesine destek olan, toplum için savaşan bir sanat anlayışını benimsemiş; eşitlik, özgürlük, işsizlik, ekmek kavgası, siyasal ve bireysel zorbalığa karşı çıkış, emeğe ve emekçiye saygı gibi temaları işlemiştir.

Bu parçada söz edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

A) Suat Taşer
B) Cahit Irgat
C) Arif Damar
D) Mehmet Başaran
E) Necati Cumalı

4. **Aşağıdakilerden hangisi Toplumcu Gerçekçi Şiir'e örnek gösterilemez?**

A) Makine, toprak, köylü, şehirli,
Bunu böyle bil oğlum
Bu topraklar böyle yeşerir.
Ne köylü şehirsiz
Ne şehir köylüsüz
Ne toprak endüstrisiz
Ne de endüstrisiz toprak
Yelken açmıyacak

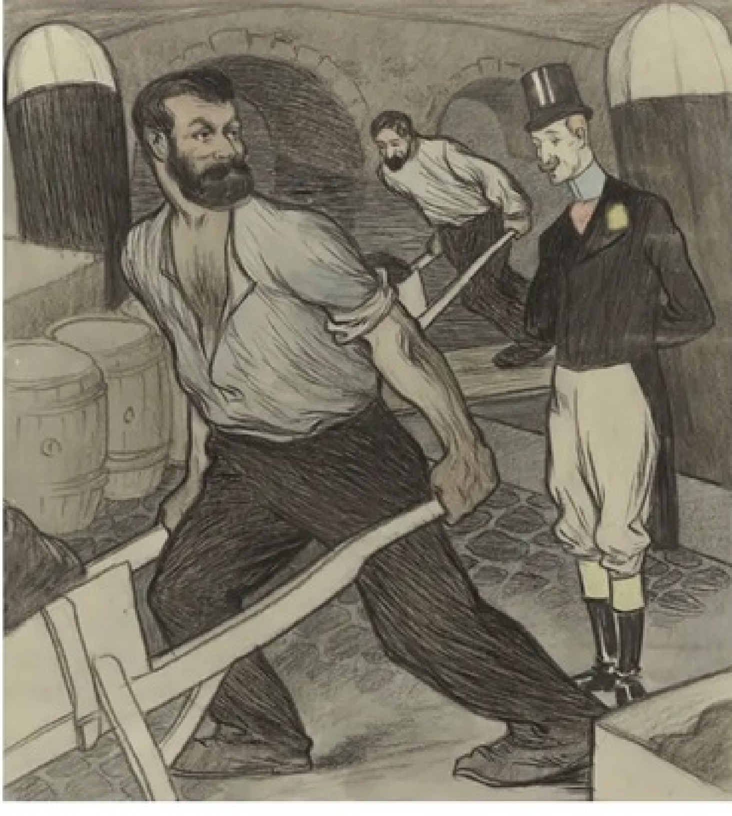
B) Yakın bir atide bile seni
Eski hülyalarının türbesinde ağlarken göreceğiz?
Ki biz, senin öz evlatların
Bugün yarın
Sana vadettiğimizi getirmek için
Ve yetirmek için ballı incirleri dalında
Dört gözle beklemekteyiz baharı?

C) Ağaçların daha bu bahçelerde
Bütün yemişleri dalda sarkıyor,
Umutların mola verdiği yerde
Geceler bir nehir gibi akıyor.

D) Hani vaktinde gitmedin değil,
Kötüleşti dünyanın hâli
En güzeli işin
Peşinde çoluk çocuk bırakmadın!
Kış geliyor, karakış
Ne soba var ne bir dirhem odun
İşleri sorarsan eskisinden sıkı
Ve aldığımız para malûm!

E) Dalların uçları çatlayacak,
Toprak ayaklanacaktı
Kerpiç evlerin sofalarında
Tarlalara bereket getiren,
Yağmurun sesi neredeyse duyulacak,
Ve gözler biraz dumanlanacaktı.

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

5.

Aşağıdaki eserlerden hangisi içerik bakımından bu görselin temasıyla ilişkilendirilemez?

A) *Memleketimden İnsan Manzaraları*

B) *Panzerler Üstümüze Kalkar*

C) *Örümcek Ağı*

D) *24 Saat*

E) *Kavel*

6. **Aşağıdakilerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?**

A) İlk şiir kitabı *Haykırışlar*'ı, hocası Orhan Şaik Gökyay'a ithaf eden M. Niyazi Akıncıoğlu, toplumcu gerçekçiliği benimsemeden önce yazdığı şiirlerde Orhan Şaik Gökyay ve Nihal Atsız'ın etkisiyle Türkçülük ideolojisine yakın durur.

B) İlk şiir kitabı *Tebliğ*'deki şiirlerde A. Kadir Meriçboyu, kişisel yaşamının beslediği hapishane atmosferi, toplumsal ile bireysel olan arasında gidip gelen bir duygusallığa yer verir.

C) İlk şiirlerini hece vezniyle ve bireyci duygusal bir söyleyişle yazan Ömer Faruk Toprak'ın *Hürriyet* ve *Dağda Ateş Yakanlar* isimli şiir kitaplarındaki şiirlerinde gerçekçi gözlem, didaktik eda ve toplumcu tarz öne çıkar.

D) 1930'ların sonunda savaş karşıtlığı, barış, hürriyet, emperyalist sistemin eleştirisi, hapishane yaşamı ve doğa temalarını işleyen şiirler yazan Hasan İzzettin Dinamo'nun *Özgürlük Türküsü, Mapushanemden Şiirler, Çoban Şiirleri* gibi şiir kitapları vardır.

E) Şairliğe ilk adımını 1939 yılında yayımlanan bir şiiriyle atan Kemal Özer; Kızılçullu Yolu, *Harbe Gidenin Şarkıları, Mayıs Ayı Notları, Güzel Aydınlık* gibi şiir kitaplarıyla tanınır.

7. Şiir yazmaya 1940'ta başlamasına rağmen ilk şiirini 1943 yılında *Yurt ve Dünya* dergisinde yayımlayan şair, toplumcu gerçekçi şiirleriyle tanınmıştır. Halk şiirinin söyleyiş özelliklerinden yararlanmış, genellikle kısa dizelerden oluşan, kendine has, toplumcu bir şiir geliştirmiştir. Şairin *Dost Dost İle Kavga* adlı bir şiir kitabı vardır.

Bu parçada söz edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

A) Metin Eloğlu
B) Enver Gökçe
C) Ömer Faruk Toprak
D) Mehmet Başaran
E) Hasan Hüseyin Korkmazgil

8. **Aşağıdakilerden hangisi, Nâzım Hikmet'e ait bir eser değildir?**

A) *835 Satır*
B) *Kuvayımilliye Destanı*
C) *Sakarya Meydan Savaşı*
D) *Gece Gelen Telgraf*
E) *Benerci Kendini Niçin Öldürdü?*

9. **Aşağıdakilerden hangisi 1940 Toplumcu Gerçekçi Şiir kuşağının özelliklerinden biri değildir?**

A) Halkı sanat yoluyla bilinçlendirmeye çalışma

B) Şiirlerde konuşma dilini kullanma

C) Dili öğretici işleviyle kullanma

D) Söz sanatlarından ve mecazlı söyleyişten uzak durma

E) Şiirlerde tamamen özgün imajlara yer verme

10. Bütün şiirlerini *Hasretinden Prangalar Eskittim* adlı tek şiir kitabında topladı. Şiirleri Anadolu coğrafyasının deli dolu akan ırmaklarına benzetilen; haksızlık ve duyarsızlığa başkaldırdığında bile lirik edasından taviz vermeyen bir özellik gösterdi. Şiir iklimini, söyleyiş tarzını ve imgelem yapısını Anadolu toprağının geleneksel birikiminden aldı. Toplumcu bir kimliği olmasına rağmen sloganik ve vaazcı bir söylemden uzak oldu, içten ve doğal hâliyle kendine özgü bir şiir dili oluşturdu.

Bu parçada söz edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ahmed Arif
B) Arif Damar
C) Şükran Kurdakul
D) Suat Taşer
E) Kemal Özer

Doğru Yanlış Boş Net

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

TEST • 6

• KAVRAMA •

- Millî Şiir
- Hece Ölçüsü
- Anadolu
- Folklor
- Memleketçilik
- Milliyetçilik

1. Torunlarım dört yana, kol kol gitsin;
Malazgirt'ten İstanbul'a yol gitsin!
Gelip sana çarpan gücü, yavaştan
Anlamazsa haritadan sil, gitsin!
Şehitlerim, Tanrı'ya, al al gitsin,
Yaralıma su verene bal gitsin!

Bu şiirin içerik, üslup ve söz dağarcığı, özellikle aşağıdaki şiir anlayışlarından hangisiyle örtüşmektedir?

A) Mistik Şiir
B) Millî Edebiyat Zevk ve Anlayışını Sürdüren Şiir
C) Saf Şiir
D) Serbest Nazım ve Toplumcu Gerçekçi Şiir
E) İkinci Yeni Şiiri

2. Millî Edebiyat zevk ve anlayışını sürdüren şiir ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Milliyetçi duygular, idealler öne çıkarılmıştır.
B) Anadolu'nun gerçekleri daha yakından gözlemlenmiştir.
C) Folklorik ögelerden bolca yararlanılmıştır.
D) Ağırlıklı olarak hece ölçüsü kullanılmıştır.
E) Süslü ve hayalî tabiat tasvirlerine yer verilmiştir.

3. Adana ve Malatya'da öğretmenlik yaparak Anadolu insanını yakından tanıması, şiirlerindeki millî romantik duyuş tarzına kaynaklık etmiştir. Bireysel duygular, günlük yaşam, tarih ve mazi, din ve tasavvuf, tabiat ve yurt güzellikleri, destanlar, kıssalar ve halk hikâyelerinden ilham almıştır. Edebiyatımızda millî romantik açılımın ses bayrağı ve "bayrak şairi" olarak ün yapmış; tarihsel duyarlılığı geçmişle gelecek arasında bilinçli bir kesişim olarak değerlendirmiştir. Cumhuriyet Dönemi'nin rubai şairi olarak da ün yapmıştır.

Bu parçada söz edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

A) Zeki Ömer Defne
B) Yusuf Ziya Ortaç
C) Ömer Bedrettin Uşaklı
D) Arif Nihat Asya
E) Orhan Şaik Gökyay

4. Cumhuriyet'in ilk yıllarında edebiyatın ana teması, millî hassasiyet etrafında doğan heyecanlardır. Bu dönemde Anadolu "boş, siyah, paslı günler içinde kalan; kederli, kara kefen giymiş, sürgün, top sesleri ve barut kokuları altında kalan; yoksul, aç, hasta, karanlıklar içinde" vb. sıfatlarla ele alınır. Millî Mücadele'nin zaferle sonuçlanması üzerine "zafer, büyük zafer, mucize, her sıkıntıya göğüs geren Anadolu insanı, bir kurtarıcı ve destan kahramanı gibi ele alınan Atatürk vb." temalar, edebiyatta sıklıkla işlenir.

Buna göre aşağıdaki dizelerden hangisi bu parçada anlatılanlara örnek <u>değildir</u>?

A) Bu diyar gök tavanlı, bulutlu bir zindan ki
Dağdan bir kafes sanıp geçmez ufkundan kuşlar.
Etrafla inen çıkan uçurumlar, yokuşlar
Bir kuyu çemberinde zincir izleri sanki...

B) Sesin ki etmişti hitap kızıl karanlıklara,
Bize kadar erişti gökleri yara yara.
Millet şehitlerinin olsa da bahtı kara,
Gömmez onları tarih topraktan bir mezara.

C) Topların yankısı bir uçtan uca;
Yağız erler yürür, yüceden yüce;
Şakıyan kılıçlar şavk verir gece;
Düzlere dönüşmüş kapkara taşlık
Sayende...

D) Eğer günün birinde beni ölmüş bulursan
Kabrime çelenk koyma, taşıma basma ayak.
Uzaklaş o diyardan, bana biraz acırsan,
Bu zavallı ölüyü mezarda rahat bırak.

E) Her nefer: "Hedefimiz Akdeniz'dir." diyordu!
Geçiyorduk yollardan kuş gibi, rüzgâr gibi,
Uçarak gidiyorduk istenilen menzile,
Anlatsa o günleri şu dağlar gelip dile!..

5. ----, Anadolu coğrafyasını yakından tanıyan bir şairdir. Kaymakamlık, vali vekilliği ve mülkiye müfettişliği gibi görevleri dolayısıyla Anadolu'nun farklı şehirlerini gezmiştir. Buralarda karşılaştığı tabiat manzaraları ve insan hikâyeleri, şiirinin hareket noktasını oluşturur. Memleket coğrafyasına ve insanına ait gözlemlerini, memleket edebiyatının duyuş tarzı çerçevesinde dile getirir. Onun şiirlerinde Anadolu'da gezip gördüğü pek çok şehir, kasaba ve köyün adı geçer. Artvin, Çoruh, Manavgat, Edremit, Antalya, Mudanya bunlardan birkaçıdır. *Yayla Dumanı,* ilk şiir kitabıdır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Bedri Rahmi Eyüboğlu
B) Ömer Bedrettin Uşaklı
C) Zeki Ömer Defne
D) Arif Nihat Asya
E) Halide Nusret Zorlutuna

6. Cumhuriyet Dönemi'nde halk edebiyatı, Millî Edebiyat ve özellikle Beş Hececiler'i örnek alan bu şairler, Anadolu insanının duyuş tarzından hareketle şiirler yazmışlardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçadaki altı çizili sözle kastedilen şairlerden biri değildir?

A) Ömer Bedrettin Uşaklı
B) Zeki Ömer Defne
C) Fazıl Hüsnü Dağlarca
D) Şükûfe Nihal Başar
E) Ahmet Kutsi Tecer

7. Halk kültürünü sanatının odağına yerleştiren şairlerden biridir. Halkın maddi ve manevi değerlerinin olumlu-olumsuz yönlerini fazla sorgulama ihtiyacı duymadan kabul eder ve yüceltir. Anadolu'ya ilgisi, öncelikle yetiştiği aileden gelir. Gençlik döneminde yaptığı Anadolu gezilerinde ise halk kültürünün çeşitli unsurlarını yakından tanıma imkânı bulur. Bu gezilerde halk sanatının farklı örnekleriyle de karşılaşan şair, hem resimlerinde hem de şiirlerinde halk sanatlarından ve diğer folklorik malzemelerden sıkça yararlanır. Mozaik, kilim, yazma, vitray ve heykellerine hayran olduğu Anadolu'nun tüm ses ve renklerini sanatına aktarır. Yüzyılların birikimiyle farklı uygarlıklar tarafından oluşturulan Anadolu kültürünün köklerine ulaşmaya çalışır.

Bu parçada söz edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Zeki Ömer Defne
B) Ömer Bedrettin Uşaklı
C) Bedri Rahmi Eyüboğlu
D) Ahmet Kutsi Tecer
E) Cahit Külebi

8. Savaş kazanıldıktan ve yeni bir devlet kurulduktan sonra Anadolu'ya giden aydınlar, orada şimdiye kadar unuttukları veya belirsiz olarak farkına vardıkları acı gerçekle karşılaşırlar: Çıplak bozkır ve zavallı Türk köylüsü. Bu karşılaşma, onlarda bir şok tesiri uyandırır.

I. Ey süslü salonların boyalı kızlarından
Kafiye toplayanlar, bunları da görünüz.
Memleketin bu bahtı siyah yıldızlarından
Istırabı duyarak birkaç mısra örünüz.

II. Şarkında dolaştım, garbında gezdim,
Seni her adımda yeniden sevdim;
Yeniden kalbimde uyandı sevda,
Ettim senden başka her şeye veda.

III. Kahramanlar vermiş yetim bir köyün,
Matemi dinmeyen şu berrak suyun;
Ey genç dul baharda solan arzunun,
Hüznünü görmeyen şair mi olur?..

Bu parçada söz edilen acı gerçeğin numaralanmış dörtlüklerin hangilerinde ifade edildiği söylenemez?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

9. Cumhuriyet'in ilk yıllarında halk edebiyatı ve folklor çalışmalarıyla öne çıkan şairlerin başında o gelir. 1921'de ilk şiirleriyle *Dergâh* mecmuasında yer alan şair; daha sonraki yıllarda *Millî Mecmua, Görüş, Oluş, Kalem, Yücel, Ülkü ve Varlık* gibi dergilerde yazar. 1932 tarihli *Şiirler*'den sonra başka bir şiir kitabı çıkarmaz. 1930'da edebiyat öğretmeni olarak Sivas'a atanan şair, buradaki öğretmenlik yıllarını halk kültürü ve folklor araştırmaları ile derleme çalışmaları yaparak geçirir. Özellikle Sivas'taki köy temsilleri, halk oyunları ve halk müziği hakkında titiz çalışmalar yürütür. Halk edebiyatı ve folklor kavramlarının birbirinden ayrılması gerektiğini düşünen şair, bu konuda birçok yazı yazar. Halk Şairleri Bayramı'nı düzenleyerek başta Âşık Veysel olmak üzere Sivaslı halk şairlerinin tanınmasına yardımcı olur. Aynı amaçla 1932'de Halk Şairlerini Koruma Derneğini kurar.

Bu parçada söz edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ahmet Kutsi Tecer
B) Halide Nusret Zorlutuna
C) Orhan Şaik Gökyay
D) Arif Nihat Asya
E) İbrahim Alâeddin Gövsa

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Cumhuriyet Dönemi Türk Şiiri (Millî Edebiyat Zevk ve Anlayışını Sürdüren Şiir) - II

TEST • 7

• PEKİŞTİRME •

1. **Proje ödevinde şiir poetikalarını inceleyen bir öğrencinin**

Bir şiir ki şehitlerin al kanıyla yazılmış;
Bir kılıç ki kitabının alt yanına asılmış;
Bir altundan heykeldir ki bir odaya konulmuş.

Biz o şi'ri isteriz ki çifte giden babalar,
Ekin biçen genç kızlarla, odun kesen analar,
Yanık sesin dinlerlerken gözyaşların silsinler.

Başlarını açık, beyaz sinesine koysunlar;
Yüreğinin, özleriçün çarpındığın duysunlar;
Bu çarpıntı, bu ses nedir? Neler diyor? Bilsinler.

dizelerindeki poetika ile aşağıdakilerden hangisi arasında yakın bir ilişki kurduğu söylenebilir?

A) Niçin şiiri olmasın sapan tutan anamın?
Ben dilenmem yabancı güzellikten ve süsten;
Dün mermiler bugün de orak taşıyan kadın
Bana daha yakındır kırık kollu Venüs'ten…

B) Eslâf kapıldıkça güzelden güzele
Fer vermiş o neşveyle gazelden gazele
Sönmez seher-i haşre dek o şi'r-i kadîm
Bir meş'aledir devredilir elden ele

C) Musiki, her şeyden önce musiki
Onun için tekli mısradan şaşma.
Kıvrak olur, erir havada sanki
Ağır aksak söyleyişe yanaşma.

D) Öksüz atıldım ben yaşamaya
Sahip çıkmak istedim evrene
Dizelerimin kılıcıyle.
Örtmek istedim kumral saçlarımı
şairlik tacıyle.

E) En son türkümde seni söyleyeceğim.
Bir emperyalist tankı altında
şair yüreğim ezilirken
Ya da dünyanın en güzel bir sabahında
Bir duvar dibinde kurşuna dizilirken.
Varsın ondan geri tonton şairler
Çember çeviredursun asfaltında şehrin

2. Çok genç yaşta şiir yazmaya başlayan şairin şiiri, hayat hikâyesinden ayrı düşünülemez. Hayatı boyunca bir yerden bir yere göç eden ve sevdiklerini kaybeden şair, iç dünyasının ızdıraplarını şiirlerine yansıtır. Anadolu gerçekliğini gözlemlemekle yetinen Hecenin Beş Şairi'nin aksine Anadolu halkının dünyasını yakından tanır, bir "halk çocuğu" olarak onların dertlerini paylaşır ve ferdî duygularıyla Anadolu insanının duygularını tek bir seste birleştirerek anlatır. Çünkü o, bir yolcu veya yabancı değil, bu toprakların yerlisidir. Türk şiirinde "gurbet şairi" olarak anılan şairin şiirlerinde gurbet, vatan sevgisi, yalnızlık, aşk ve Türk askerinin kahramanlıkları gibi temalar öne çıkar.

Bu parçada söz edilen şair aşağıdakilerden hangisidr?

A) Ömer Bedrettin Uşaklı
B) Zeki Ömer Defne
C) Kemalettin Kamu
D) Orhan Şaik Gökyay
E) Bedri Rahmi Eyüboğlu

3. **Aşağıdakilerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?**

A) Yurt güzellemeleriyle tanınan Zeki Ömer Defne'nin yazdığı yurt güzellemeleri şiirlerinde Erzurum, Eğin, Ilgaz, Isparta, Bursa, İstanbul ve Konya; çeşitli özellikleriyle yer almaktadır.

B) Edebiyat tarihi ve dil araştırmalarının yanı sıra millî duyarlılığı işleyen epik şiirleriyle tanınan Orhan Şaik Gökyay'ın en ünlü şiiri, *Bu Vatan Kimin* adlı şiirdir.

C) *Erciyes'ten Kopan Çığ*; Ankaralı Âşık Ömer mahlasıyla tanınan, sade dil ve hece ölçüsüyle şiirler yazan Behçet Kemal Çağlar'ın şiir kitaplarından biridir.

D) Daha çok, Millî Mücadele yıllarında kaleme aldığı vatani ve hamasi şiirleriyle tanınan Halide Nusret Zorlutuna, 1919-1927 yılları arasında yazdığı şiirlerini *Çakıl Taşları* adıyla yayımlamış; sonraki yıllarda *Hayat* mecmuasında yayımlanan *Bir Yolcuya* adlı şiiriyle ününü artırmıştır.

E) Aruz veznini kullanan ve aruzun son temsilcilerinden sayılan, şiirlerini, tek şiir kitabı olan *Türk'ün Şehnâmesi*'nde toplayan Mithat Cemal Kuntay'ın tarihî ve içtimai konulu şiirlerinde Mehmet Âkif ile Yahya Kemal'in, epik şiirlerinde ise Abdülhak Hamit'in etkisi görülür.

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

4.
- O kadar dolu ki toprağın şanla
  Bir değil, sanki bin vatan gibisin.
  Yüce dağlarına çöken dumanla
  Göklerde yazılı destan gibisin.

- Çamında buzlar var, dallar ağlamış
  Sesler var geçmişten, çayın çağlamış.
  Şimdi de karların seni bağlamış
  Bekletme bizleri yol ver geçelim…

Bu dörtlükler Millî Edebiyat zevk ve anlayışını sürdüren şiirin

I. Anadolu coğrafyasının millî duyarlıkla ifade edildiği,
II. süsten uzak ve romantik bir söyleyişin benimsendiği,
III. hece ölçüsünden ahenk unsuru olarak yararlanıldığı,
IV. halk arasından seçilmiş insanların yaşamının işlendiği

özelliklerinden hangilerini taşımamaktadır?

A) Yalnız II B) Yalnız IV C) I ve II
D) I ve IV E) III ve IV

5. Öğretmen olduğundan, şiirlerinde eğitici konulara yer verdi. Vatan, millet, bayrak, insan, doğa sevgisi; şiirlerinde sıkça işlediği temalar oldu. Birçok şiiri okul kitaplarında yer aldı. Daha çok, milliyetçi ve geleneksel çizgide ürün verdi. Aynı zamanda çocuklar için de şiirler yazdı. Şiirlerini *Deniz Üstü, Şu Dağlar Bizim Dağlar, Destan Atatürk, Çocuklar ve Papatyalar, Şiir İkliminde Bir Ömür* adlı kitaplarda topladı.

Bu parçada söz edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bedri Rahmi Eyüboğlu B) Ceyhun Atuf Kansu
C) Coşkun Ertepınar D) Cahit Külebi
E) Zeki Ömer Defne

6. Millî Edebiyat akımının öngördüğü sanat anlayışının Cumhuriyet'ten sonra takipçisi oldu. Şiire, *Ağlayan Kahkahalar* adlı mensur şiiriyle başladı. *Ric'at Devrinde* adlı şiirinin *Kadınlar Dünyası* dergisinde neşredilmesinden sonra tanındı. Şiirlerinde bir öğretmen olarak dolaştığı Anadolu'nun güzellikleri ile aşkı işledi.

Bu parçada söz edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

A) Halide Nusret Zorlutuna B) Şükûfe Nihal Başar
C) Cahit Külebi D) Zeki Ömer Defne
E) Ömer Bedrettin Uşaklı

7. Şair, *Şiir Yöntemim* adlı şiirinde poetik görüşlerini açıklar. Bu şiirinde "*Kimse yazmamı istemedi / Beş yaşımda kendim başladım*" diyen şairin şiirlerinde "halk, doğa ve kadın" önemli ögelerdir. Köylü dilini kullanmak, o dili şiir dili hâline getirmek, sonra da Anadolu'nun yazgısını bir köylü kilimi dokur gibi şiirinde işlemek, onun şiir anlayışının ana çizgileri olarak belirir. Şiirlerinin ilk okunuşta bıraktıkları izlenim; sadelik, rahatlık ve kolaylıktır. Ona göre, "Şiir, en eski sanatlardan biridir." ve "İnsanın kendi ana dili çalgısında söylenen bir türküdür." Serbest tarzda kaleme aldığı şiirlerinde kafiyenin ahenginden ve yinelemelerin verdiği ritimden yararlanan şairin şiirinde lirizm önemli bir öge olarak görülür. Şiirlerinde başta Sivas ve Tokat olmak üzere "Edirne'den Ardahan'a kadar" bütün Anadolu kentlerini görmek mümkündür.

Bu parçada söz edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bedri Rahmi Eyüboğlu B) Kemalettin Kamu
C) Dilaver Cebeci D) Cahit Külebi
E) İbrahim Alâeddin Gövsa

8. Aşağıdaki açıklamalardan hangisi parantez ( ) içindeki şairle örtüşmemektedir?

A) Millî Edebiyat Dönemi şairleri gibi şiire aruzla başlayan şair, heceye geçtikten sonra ise halk edebiyatının söyleyiş biçiminden etkilenir; pastoral manzaralara sahip şiirler -*Bingöl Çobanları*- yazar. **(Kemalettin Kamu)**

B) Nevit Kodallı tarafından *Atatürk Oratoryosu* olarak bestelenen *Atatürk Kurtuluş Savaşında* adlı uzun epik şiiriyle Atatürk'e karşı sevgisini ortaya koyar. **(Cahit Külebi)**

C) Faruk Nafiz Çamlıbel'le birlikte *Onuncu Yıl Marşı*'nı yazmıştır ve Tanpınar'a göre "bugünkü Türk şiirinde ihmal edilmez bir yeri" vardır. **(Behçet Kemal Çağlar)**

D) Anadolu'nun çeşitli manzaralarıyla birlikte ölüm, sevgi, gurbet, deniz özlemi vb. temaları işleyen şair, Ahmet Haşim'in etkisinde kalarak empresyonist ve sembolist şiirler de yazmış; kimi şiirlerini *Deniz Sarhoşları, Sarıkız Mermerleri* adlı kitaplarda toplamıştır. **(Zeki Ömer Defne)**

E) Ahmet Kutsi Tecer'in yol göstericiliğinde folklor araştırmalarına yönelen ve halk şiiri geleneğinden beslenen şiirler kaleme alan sanatçının şiir kitaplarından bazıları *Toprak İnsanları* ve *Toprağın İçindeki Toprak*'tır. **(İbrahim Zeki Burdurlu)**

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

1. Faruk Nafiz yolundan giden Ömer Bedrettin Uşaklı'nın, *Deniz Sarhoşları, Yayla Dumanı, Sarıkız Mermerleri* (I) adlı kitaplarında topladığı şiirlerin neredeyse biricik kaynağını, görevi icabı pek çok yerini gezip gördüğü Anadolu peyzajları oluşturur. Memleket Edebiyatı anlayışı içerisinde değerlendirilmesi gereken bir başka şair de Zeki Ömer Defne'dir (II). O, halk şiiri geleneği ile modern dünyayı kucaklamaya çalışan bir şair olarak anılır ve; *Zerdali Ağacı, Tokat'a Doğru, Yeşeren Otlar, Sivas Yollarında* (III) gibi şiirlerin yazarıdır. Hamasi söyleyişleriyle Memleket Edebiyatı'nın içinde yer alan iki şairden ilki *Bu Vatan Kimin* (IV) şiirini yazan Orhan Şaik Gökyay; ikincisi ise *Bir Bayrak Rüzgâr Bekliyor*'un yazarı Arif Nihat Asya'dır (V).

Bu parçada numaralanmış yerlerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. ----, Türk kültürünü ne Doğu'da ne Batı'da aramıştır. O, Cumhuriyet ideolojisiyle örtüşen millî bir sanatın peşindedir. *Türküler Dolusu* şiirinde sanat anlayışını açıklayan şair, "*Şairim / Şiirin gerçeğini köy türkülerimizde bulmuşum / Türkülerde yunmuş yıkanmış dilim / Onlarla ağlamış, onlarla gülmüşüm*" diyerek şiirlerindeki zihniyetin hangi temele dayandığını ortaya koyar. Yine aynı şiirde geçen "*Ne zaman bir köy türküsü duysam / Şairliğimden utanırım*" dizeleri, halk şairleri gibi şiir yazamayacağını düşünen şairin üzüntüsünü yansıtır. Memleketin sesi olan bu türküler, "*Ana südü gibi candan / Ana südü gibi temiz*"dir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Ömer Bedrettin Uşaklı
B) Ali Mümtaz Arolat
C) Zeki Ömer Defne
D) Bedri Rahmi Eyüboğlu
E) Ahmet Kutsi Tecer

3. "Cumhuriyet Dönemi Türk şiiri" konusunun işleneceği bir derste öğretmen, anlatacağı şiir anlayışıyla ilgili farklı şairlerin şiirlerinden seçtiği birkaç parçayı tahtaya yansıtmıştır. Bu şiir parçalarından ilki aşağıda verilmiştir.

Ey büyük ırkımın eşsiz unutulmuş çiçeği,
Sendedir milletimin hür yaşamış hür yüreği;
Kaç vatan varsa da yoktur sana benzer analar,
Sende bir eski beşik, öksüz oğul, boş yuva var…

Buna göre aşağıdakilerden hangisi öğretmenin seçtiği diğer örneklerden biri olamaz?

A) Bu ıssız, gölgesiz yolun sonunda
Gördüğün bu tümsek Anadolu'nda
İstiklâl uğrunda, namus yolunda
Can veren Mehmet'in yattığı yerdir.

B) Daha deniz görmemiş bir çoban çocuğuyum,
Bu dağların eskiden aşinâsıdır soyum,
Bekçileri gibiyiz "ebenced" buraların,
Bu tenhâ derelerin, bu vahşi kayaların.

C) Yelkenler biçilecek, yelkenler dikilecek;
Dağlardan çektiriler, kalyonlar çekilecek;
Kerpetenlerle surun dişleri sökülecek
Yürü, hâlâ ne diye oyunda oynaştasın?
Fatih'in İstanbul'u fethettiği yaştasın!..

D) Sivas yollarında geceleri
Katar katar kağnılar ilerler
Tekerleri meşeden.
Ağız dil vermeyen köylüler
Odun mu, tuz mu, hasta mı götürürler?
Ağır ağır kağnılar gider
Sivas yollarında geceleri.

E) Uyu! Gözlerinde renksiz bir perde,
Bir parça uzaklaş kederlerinden.
Bir ruh gülümsüyor gibi derinden,
Mehtabın ördüğü saatler nerde?

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

4. I. Niçin şiiri olmasın sapan tutan anamın?
Ben dilenmem yabancı güzellikten ve süsten;
Dün mermiler bugün de orak taşıyan kadın
Bana daha yakındır kırık kollu Venüs'ten…

II. Şiir yazmak coşkudur hem de nasıl coşku
Bu konuda ulaşamaz hiçbir azar bana!
Sıcakkanlı kişi, yoksa içinde korku
Şendir, özgürdür, her şeyiyle benzer bana

III. Sen anlayan bir gözle süzersin uzun uzun
Yabancı bir şehirde bir kadın heykelini;
Biz duyarız en büyük zevkini ruhumuzun
Görünce bir köylünün kıvrılmayan belini…

IV. Nefis şiirlerden, saf hakîkatle
Bir oktur, gelir saplanır gönlüme!
Aşk bu, ete kemiğe bürünüp de
Çıkar şiir giysisiyle önüme

V. Kelime seçerken de meydan senin
Bile bile bir nebze aldanmalı.
Dumanlısı güzeldir türkülerin
Öyle hem seçik olsun hem kapalı.

Yukarıdaki numaralanmış şiir parçalarından hangileri Millî Edebiyat zevk ve anlayışını sürdüren şiir anlayışını yansıtmaktadır?

A) I ve III B) I ve V C) II ve IV
D) II ve V E) III ve IV

5. ----, ilk şiirlerini 1930'lara doğru yayımlamaya başlamakla birlikte şairlik imzasını 1940'ların eşiğinde belirginleştirmiştir. İlk kitabı *Yaradana Mektuplar*'ın, *Garip*'le aynı yıl çıkması, öte yandan bu yapıtındaki şiirlerin 1940 Toplumcu Kuşağı'nın poetikasında var olan halk şiirinden yararlanma, folklor zenginliğini içerme, Nâzım Hikmet'in ses yapısını sürdürme vb. özellikleri taşıyor olması anlamlıdır. *Yaradana Mektuplar*'dan yedi yıl sonra *Karadut*'u yayımlamış; sonrasında ise *Tuz, Karadut 69, Dol Karabakır Dol, Yaşadım* adlı kitaplarıyla şiiri, başladığı yerden geliştirerek sürdürmüştür.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Zeki Ömer Defne B) Ömer Bedrettin Uşaklı
C) Ahmet Kutsi Tecer D) Bedri Rahmi Eyüboğlu
E) Yusuf Ziya Ortaç

6.

Aşağıdaki şiir kitaplarından hangisi içerik bakımından bu görselle ilişkilendirilemez?

A) *Bir Bayrak Rüzgâr Bekliyor*
B) *Burada Bir Kalp Çarpıyor*
C) *Ömrümde Sükût*
D) *Yurdumun Dört Bucağı*
E) *Bu Vatan Kimin*

7. Cumhuriyet'in ilk yıllarında heceyle şiir yazan birçok şair gibi o da şiir dilinde yalınlık ve sadelikten uzaklaşmaz. İmgeci bir şiir anlayışına sahip olmayan sanatçı, gündelik dilde kullanılan kelimelerle şiir yazar. Bazı şiirlerinde ise türkü, ağıt, masal, efsane, ninni ve atasözlerinin uyandırdığı çağrışımlardan yararlanır. Onun şiirinde sıfatlar ve mecazlar yok denecek kadar azdır. Akıllara kazınan iki şiiri vardır: *Nerdesin* ve *Orada Bir Köy Var Uzakta*.

Bu parçada söz edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ahmet Kutsi Tecer B) Cahit Külebi
C) Zeki Ömer Defne D) Ömer Bedrettin Uşaklı
E) Halit Fahri Ozansoy

8. I. Pastoral ögeler açık bir motif olarak yer alır.
II. Anadolu, huzur ve sükûn yeri olarak betimlenir.
III. Divan şiirine özgü mazmunlardan yararlanılır.
IV. Hitabete yakın, didaktik ve epik bir üslup kullanılır.
V. Şehirlerdeki küçük insan tipine sıkça yer verilir.
VI. Halk ve Batı edebiyatı nazım biçimlerinden yararlanılır.
VII. Yayın organı; *Kültür Haftası, Ağaç, Çınaraltı* gibi dergilerdir.

Millî Edebiyat zevk ve anlayışını sürdüren şiir anlayışı ile ilgili numaralanmış ifadelerden hangileri yanlıştır?

A) I ve III B) III ve V C) II, III ve IV
D) III, IV ve VI E) IV, V ve VII

Doğru Yanlış Boş Net

- I. Yeni
- İroni
- Sade Şiir

1. Türk şiirinde 1920'lerde Ercüment Behzat ve Nâzım Hikmet'le (I) ortaya çıkan yenilikçi yaklaşım, 1950'lerin sonuna doğru (II) Garip Hareketi'yle devam eder. Orhan Veli Kanık, Oktay Rifat ve Melih Cevdet Anday (III) tarafından başlatılan bu hareketle birlikte şiirde büyük bir değişim süreci yaşanır. Eski şiirin biçim, biçem ve söyleyiş tarzından tamamen uzaklaşan (IV) Garip şairleri, şiirde köklü bir devrim yaratma isteği (V) doğrultusunda eser verirler.

Bu parçada numaralanmış ifadelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. **Aşağıdaki yapıtların hangisinde hece ölçüsü tercih edilmemiştir?**

A) *Sessiz Nehir* B) *Garip* C) *Bu Vatan Kimin* D) *Bir Yudum Daha* E) *Yayla Dumanı*

3. **Aşağıdakilerden hangisi Garip Hareketi'nin şiir ilkeleriyle örtüşmez?**

A) Şiirin değişmez ilkeleri yoktur, şiir zaman ve mekâna göre değişiklik gösterir.

B) Şiir yalnızca vezinli ve kafiyeli söz demek değildir, vezin ve kafiye, şiirden atılmalıdır.

C) Şiirde anlam önemlidir; anlam, insanın beş duyusuna değil, kafasına hitap eder.

D) Şiir dili, konuşma dilinden ayrı bir dil olarak düşünülmelidir.

E) Şiir "müreffeh sınıflara" değil, ekmeğini alın teriyle kazanan kitlelere hitap etmelidir.

4. ----, şiiri söz söyleme sanatı olarak tarif eder ve şiirin geniş bir tanımını yapmak istemez. Çünkü şiirin belli kalıplarla sınırlandırılmasına karşıdır. Şiiri, edebiyat akımlarının getirdiği sınırlamalardan kurtarıp ona azami derecede genişlik ve özgürlük kazandırmayı amaçlar. Ona göre şiir, geçmiş asırlardan beri birçok değişikliğe uğrar ve her devir de kendine has bir şiir anlayışı oluşturur. Bu yüzden de yeni şiir diye bir tanım söz konusu değildir. Şair, kendi devrine has bir şiir anlayışı kurmak ister. Bu anlayışı da şiir geleneğindeki acayipliği ve şiiri şartlarla sınırlayan anlayışın göreceliği yeni nesle göstererek başlatmak ister.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Bedri Rahmi Eyüboğlu B) Ahmet Oktay C) Orhan Veli Kanık D) Nâzım Hikmet E) Sabahattin Kudret Aksal

5. Potinlerimle paltoma
Teşekkür etmeliyim
Teşekkür etmeliyim yağan kara
Bu güne bu sevince
Yere bastığım için şükür
Şükür gökyüzüne toprağa
Adını bilmediğim yıldızlara
Suya ateşe hamdolsun

Bu şiirin içerik, biçim ve üslup özellikleri dikkate alındığında aşağıdaki şairlerden hangisine ait olduğu söylenebilir?

A) Cahit Sıtkı Tarancı B) Attilâ İlhan C) İlhan Berk D) Oktay Rifat E) Ahmet Muhip Dıranas

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

6. Aşağıdakilerden hangisi Garip şiirine örnek gösterilemez?

A) Ağaçlardan kavağı severdi
Yıldızları da severdi
Ve en rahat
Anasının serdiği döşekte uyurdu
Şimdi burada yatıyor

B) Bütün güzel kadınlar zannettiler ki
Aşk üstüne yazdığım her şiir
Kendileri için yazılmıştır.
Bense daima üzüntüsünü çektim
Onları iş olsun diye yazdığımı
Bilmenin

C) Eski zamanda
Büyükler henüz küçük
Ölüler ölmemişti daha
Altmış para şekerin okkası
Portakalın sandığı bir mecidiye
Meyva sebil
Kiler dolu

D) Kışlanın ortasına yağmur yağdı
Talim yeri suyla doldu
Kafamda sevdiğimin adı
Askerde hatırlamamak olmaz.

E) Sular, sular, göklerin üstünden akan sular.
Sular yorgun gözlere beyaz haberler yollar.
Sesler eridi işte sessizliğin içinde,
Ömrün bütün sırları gecelerin elinde.

7. *Ukde* adlı şiiriyle şairliğe ilk adımını atmıştır. *Rahatı Kaçan Ağaç, Telgrafhane, Yanyana, Kolları Bağlı Odysseus* adlı kitaplarıyla tanınmıştır. O, çeşitli üslupları deneyen bir şairdir. Eserlerinde duygudan ziyade düşünce ön plandadır. Hakiki bir şiir duygusundan yoksun olduğu için, bu eksikliği ilk eserlerinde Marksist ideoloji, daha sonra materyalist felsefi fikirlerle gidermeye çalışmıştır. Bedri Rahmi gibi o da folkloru Marksist açıdan ele alır. Onun için önemli olan üslup değil, içerik daha doğrusu "maksat" veya "ideoloji"dir.

Bu parçada söz edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

A) Oktay Rifat
B) Attilâ İlhan
C) Tevfik Akdağ
D) Suat Taşer
E) Melih Cevdet Anday

8. *Varlık* dergisinde 1936 yılında çıkan şiirleriyle şairliğe adımını atan sanatçı, şiirlerinde geleneksel şiirin şekil özelliklerine yer verir. 1941'de ortaklaşa yayımlanan bir kitapla yeni şiirin öncüleri arasına girer. 1956'dan sonra Jacques Prevert etkisiyle daha serbest bir söyleyişe kayan şair, ironik ve eleştirel bir tavırla başta adaletsizlik olmak üzere toplumsal konuları işler. *Perçemli Sokak*'ta İkinci Yeni'nin kapalı şiirine kapı aralar. 1970'lerden sonra zengin bir şiire ulaştığı söylenir. Başka bir ifadeyle o da ilkin açık ve seçik, çoğu sosyal gayeli şiirler yazmış; sonra Batı'dan gelen gerçeküstücülük ve soyutçuluk akımlarının etkisiyle bir çeşit kelime oyunculuğu adı verilebilecek bir tarzda eserler kaleme almıştır. Onun şiir hakkındaki yazıları (*Şiir Konuşması*), şiirini anlama açısından son derece önemlidir.

Bu parçada söz edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

A) Cahit Külebi
B) Oktay Rifat
C) Melih Cevdet Anday
D) Cahit Irgat
E) Cahit Zarifoğlu

9. Nedir benim bu çilem!
Hesap bilmem
Muhasebede memurum.
En sevdiğim yemek imambayıldı,
Dokunur.
Bir kız tanırım çilli
Ben onu severim
O beni sevmez.

Bu şiirin üslup ve içerik özellikleri dikkate alındığında aşağıdaki şairlerden hangisine ait olduğu söylenebilir?

A) Mehmet Emin Yurdakul
B) Necip Fazıl Kısakürek
C) Ece Ayhan
D) Oktay Rifat
E) Faruk Nafiz Çamlıbel

Doğru Yanlış Boş Net

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

1. Garip şiirinde en çok işlenen tema, biraz da hareketin "poetik yapısındaki toplumcu yönelimin" gereği olarak sıradan insanın hayatıdır. Bu nedenle orta insan dediğimiz halkın günlük yaşantısındaki zevkleri, davranışları, duyguları, heyecanları; bazen ona özgü bir anlatım diliyle dikkatlere sunulur.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada anlatılanları temsil eden bir örnek olamaz?

A) Su taşırım, eşeğim önümde;
Deh, eşeğim, deh!
Bin kişinin canına can katar günde
Deh, eşeğim, deh!

B) Kiminiz kürek çeker sıya sıya,
Kiminiz midye çıkarır dubalardan,
Kiminiz dümen tutar mavnalarda,
Kiminiz çımacıdır halat başında.

C) Hiçbir şeyden çekmedi dünyada
Nasırdan çektiği kadar.
Hatta çirkin yaratıldığından bile
O kadar müteessir değildi.

D) Ey gülüşü sabahlardan güzel,
Dünyası düşüncelerden geniş!
Ey göğsünde ilahî geriniş,
Rüyalarıma hükmeden güzel!

E) Biri bir koca görür rüyasında:
Yüz lira maaşlı kibar bir adam.
Evlenir, sedire taşınırlar.
Mektuplar gelir adreslerine:
Şen Yuva Apartmanı, bodrum katı.
Kutu gibi bir dairede otururlar.
Ne çamaşıra gidilir artık ne cam silmeye;
Bulaşıksa kendi bulaşıkları.

2. **Aşağıdaki eserlerden hangisi diğerlerinden farklı bir şaire aittir?**

A) *Güzelleme* B) *Telgrafhane* C) *Çobanıl Şiirler* D) *Karga ile Tilki* E) *Elleri Var Özgürlüğün*

3. Akşam oldu yine bastı kareler
Gitme yavrum seni arslan pareler
Delik deşik sinemdeki yareler
Gitme yavrum seni arslan pareler
(Rumeli yöresine ait bir türkü)

Adana'nın yolları taştan
Aman sen çıkardın beni beni baştan
Hem anadan hem kardaştan
(Çukurova yöresine ait bir türkü)

Hükümat önünden geçtim,
Oturdum bir kahve içtim,
Hendek'te bir güzel gördüm,
Yavuklumdan vazgeçtim;
Hendeğin yolları taştan,
Sen çıkardın beni baştan.

(...)

"Akşam oldu yine bastı kareler."
Oturdum sırtın üstüne.
Geçmiş günleri düşündüm.
Askerdim, Adilhan köyündeydim;
Böyle bir akşamdı yine;
İçimde yine İstanbul hasreti,
Dalmış düşünmüştüm.
(Orhan Veli, *Yol Türküleri*)

Bu şiir parçalarından hareketle Orhan Veli şiiri için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Metinler arası gönderimler içerdiği
B) Folklorik ögelerden yararlanıldığı
C) Konuşma üslubunun benimsendiği
D) Öyküleyici anlatıma başvurulduğu
E) Şairane söyleyişin önemsendiği

4. **Aşağıdakilerden hangisi Garip şiirinin temsilcilerinden birine ait bir eser değildir?**

A) *Vazgeçemediğim* B) *Karga ile Tilki* C) *Hacivat'ın Karısı* D) *Destan Gibi* E) *Tanıdık Dünya*

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

5. Son üç kitabı *Denize Doğru Konuşma*, *Dilsiz ve Çıplak* ile *Koca Bir Yaz* adlı yapıtlarında, insanın varlığında merkezî öneme sahip zaman, yaşam ve ölüm gibi olguları şiirinin ana eksenine oturtmuştur. Adı geçen üç yapıttan anlaşıldığı kadarıyla, şair için artık yaşam, ölüm ve zaman birlikte bir bütünü oluşturmaktadır.

Bu parçada söz edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

A) Oktay Rifat
B) Melih Cevdet Anday
C) Sabahattin Kudret Aksal
D) Can Yücel
E) Asaf Hâlet Çelebi

6. Garip şiiri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Sanatkâr taklitçidir, sanat ise toplum içindir.
B) André Breton'un sürrealizm akımının etkileri görülür.
C) Geleneksel değerlerle alay, nükte, tekerleme, dünyevi arzular, içgüdülere göre yaşam şiire girer.
D) Ahenk konusunda mısracı ve musikici görüşler benimsenir.
E) Şiir, dinî öğreti ve ideoloji emrinde veya bunları aşılamakta bir araç olarak kullanılmamalıdır.

7. I. Cânân gülüyor eski yerinde
Cânân ki gündüzleri gelmez
Akşam görünür havz üzerinde.

(Ahmet Haşim)

II. Cânân ki Degüstasyon'a gelmez
Balıkpazarı'na hiç gelmez.

(Orhan Veli)

Numaralanmış dizelerden hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Orhan Veli, şiir geleneğini yeniden yorumlamıştır.
B) Orhan Veli, parodi yoluyla Ahmet Haşim'e göndermede bulunmuştur.
C) Ahmet Haşim şairane söyleyişi benimserken Orhan Veli sadeliği yeğlemiştir.
D) Orhan Veli, gündelik yaşamı şiire sokmuş, Ahmet Haşim ise bireysel duyguları yansıtmıştır.
E) Ahmet Haşim ağır bir dil benimserken Orhan Veli imgeli ve özlü bir dil benimsemiştir.

8. Garip şiiri ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi, verilen örnekle örtüşmemektedir?

A) **Yargı** : Konuşma dilinin sözcükleri, günlük dildeki anlam yapısı içerisinde kullanılır.
Örnek : Hiçbir şeyden çekmedi dünyada
Nasırdan çektiği kadar,
Hatta çirkin yaratıldığından bile
O kadar müteessir değildi;
Kundurası vurmadığı zamanlarda
Anmazdı ama Allah'ın adını,
Günahkâr da sayılmazdı.
Yazık oldu Süleyman Efendi'ye

B) **Yargı** : Şiirlerde öyküleme tekniğine başvurulur.
Örnek : Dağıtır saçlarını ve yalvarıp uzaktan
Mavi bir iklim gibi çağırır beni sesin,
Tertemiz göklerinde dal dal erguvan açan
Rüyalarıma ışık ve özlem serpmektesin.

C) **Yargı** : Yinelemelere, anlam vurgusunu oluşturan temel bir işlev yüklenir.
Örnek : Bedava yaşıyoruz, bedava;
Hava bedava, bulut bedava;
Dere tepe bedava;
Yağmur çamur bedava;
Otomobillerin dışı,
Sinemaların kapısı,
Camekânlar bedava;
Peynir ekmek değil ama
Acı su bedava;

D) **Yargı** : İroni, parodi gibi mizah ögelerine şiirde önemli bir yer verilir.
Örnek : Hakkınız var, güzel değildir ihtimal
Mübalağa sanatı kadar
Varşova'da ölmesi on bin kişinin
Ve benzememesi
Bir motorlu kıtanın karanfile
"Yârin dudağından getirilmiş."

E) **Yargı** : Şiirlerde sık sık cümle yapısında devrikleşme ve vurguyu şiirin son dizesine kaydırma dikkat çeker.
Örnek : İşim gücüm budur benim,
Gökyüzünü boyarım her sabah,
Hepiniz uykudayken.
Uyanır bakarsınız ki mavi.
Deniz yırtılır kimi zaman,
Bilmezsiniz kim diker,
Ben dikerim.

Doğru Yanlış Boş Net

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

1. Sürrealist şiire uygulanan bilinçaltını kurcalama yöntemlerinden de yararlanılarak kurulan bu yeni şiir eğilimi; soyutluğu sağlamak için alışılmadık yeni sözcükler üretme (canlamak, gecemsizlik, çınsızlık vb.) hatta anlamsız sözcükler uydurma (üvercinka vb.), yeni tamlamalar kurma (tenha boyun, kolay köşe, ham cuma, çınsızlığın güvensizliği vb.), yeni anlatım biçimleri deneme (gidip gelmemek biçimindeki oda vb.), yeni mecazlar kurma (çıplak ayaklı camlar vb.), cümle içinde sözcüklerin düzenini bozarak gerçeğin alışılmış düzenini altüst etme (*Bekle ki soğanlar, salatalar yağsın / Nisan yağmuru yeşersin vb.*), gramer kurallarını bozma (siz git ey, siz bak ey! Yüpyürek, dükkânsızlar, kahvelersiz sokaklar, vb.), birbiriyle ilgisiz ögeleri yan yana getirme (A harfinden bir çarşı güneşi gözünüzde, Geri rahvanımda ön akşam tülü vb.) gibi yollara başvurmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümlede söz edilen şiir eğiliminin temsilcilerinden biri değildir?

A) Cemal Süreya B) Ülkü Tamer C) İsmet Özel D) Edip Cansever E) İlhan Berk

2. **Aşağıdakilerden hangisi İkinci Yeni şiirinin özellikleri arasında yer almaz?**

A) Halk dilinden, gelenekten uzak durulur.

B) Mensur şiire yakın, uzun şiirler yazılır.

C) Şiirde imaj, şairanelik, anlaşılmazlık, anlamsızlık vardır.

D) Halkın içindeki sıradan insana değil, aydına seslenilir.

E) Şiir; somut olay, düşünce ve harekete dayandırılır.

3. **İkinci Yeni şiir anlayışıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) Edebî sanatlara özgürlük tanımışlardır.

B) Konuşma diline, ortak dile sırt çevirmişlerdir.

C) Basitlik, sıradanlık ve sadelikten uzaklaşmışlardır.

D) Şiiri diğer sanatlarla yakın ilişkiye sokmuşlardır.

E) "Şehirli küçük adam" tipine yoğunlaşmışlardır.

4. İkinci Yeni şairleri, olağan dil bilgisi ve sözcük bilgisi dışında yeni biçimlerle sözcükler oluşturmuşlardır. Kök ve ekleri, yeni kök ve eklerle birleştirerek olağan dilde olmayan yepyeni sözcükler oluşturmuşlardır.

Aşağıdakilerden hangisi İkinci Yeni şairlerinin bu özelliğine örnek gösterilemez?

A) Bir Bach konsertosunun dudakları gibi çilek korkunç hû

B) O zaman bütün İstanbulistan Vizansiyadan kalan sarıdaydı

C) Ilım günleri gelirdi taraçalar / Uzatırdı mevsimölçerlerini

D) Her çocuğun kalbinde kendinden büyük bir çocuk vardır

E) Dirim kısa ölüm uzundur cehennette herhal abiler

5.
I. "Şiir için şiir" anlayışıyla hareket etmişler; ahlak, erdem, toplum ve gerçek gibi kanunların şiirin dışında tutulması gerektiğini savunmuşlardır.
II. Bireysel mitolojiler ve imgeler sistemi kurarak dünyevi bir şiirin kendine özgü yapısını ve dilini oluşturmuşlardır.
III. Şiirde ahengin musiki ve anlatımla değil, ölçü ve uyakla sağlanabileceğini belirtmişlerdir.
IV. Büyükşehirde yaşayan ve biçimlenen "kent bireyi"nin sorunlarına odaklanmışlardır.
V. Şiirde değişik imge, çağrışım ve soyutlamalarla yeni bir söyleyiş bulma amacı taşırlar.

İkinci Yeni şiir anlayışıyla ilgili numaralanmış bilgilerden hangisi yanlıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

6. I. Gecenin dürüstlüğünden herkes kuşkulanır
Korkular o kuş yüklü iniltilerden
Ve mor ağzını gecenin kumuna batıran ben
Çağdaş serüvenler adına
Bütün fotoğraflarını yakan
Yakan ve bekleyen

II. Ey halk diyorum, ey çocuk, derken bende bir ağlama
İlençliyorum bütün bireyci şairleri hale gidiyorum portakal almaya
İlençliyorum o laf kalabalıklarını, kurumuş yürekleri, bireyin kurtuluşunu filan

Bu numaralanmış şiir parçaları dil, anlatım ve tema açısından sırasıyla aşağıdaki şiir geleneklerinden hangisini örneklemektedir?

A) Öz şiir - Garip
B) İkinci Yeni - Toplumcu şiir
C) Toplumcu şiir - Millî Edebiyat zevk ve anlayışını sürdüren şiir
D) Garip - Öz şiir
E) Yedi Meşale - Garip

7. ---- adıyla tanımlanan ancak her şairde birbirinden oldukça farklı söyleyiş ve imgeler dünyasıyla inşa edilen bu şiir hareketi; teknik, şiir dili, söyleyiş ve gerçeklikle kurduğu ilişkiler açısından gelenekli şiir algısından oldukça farklı bir güzergâh takip eder. Garip şiirine reaksiyon olduğu kaydedilen bu yeni şiir aslında Türk şiirinin kendi seyri içinde doğal olarak ulaştığı önemli bir duraktır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Birinci Yeni B) İkinci Yeni C) Maviciler
D) Hisarcılar E) Serbest Şiirciler

8. İkinci Yeni şiirinin özelliklerinden bazıları şunlardır:

- Alışılmamış bağdaştırmalara ve farklı bir söz dizimine sıkça yer verilmiştir.
- Sözcüklerde saptamalara gidilerek yeni sözcükler türetilmiştir.
- İmgelere dayalı bir anlatım benimsenmiştir.
- Dilin bütün imkânlarını zorlayan kapalı bir anlatım benimsenmiştir.

Bu özelliklerden hareketle aşağıdakilerden hangisinin İkinci Yeni anlayışıyla yazıldığı söylenemez?

A) Yorulan bir şairin ayak değiştirmesi
Ala ala hey! Artık şarkı olacak
Şiirin döndermesine genç hallaçlar ve
Kuşbakışlı çocuklar karşılık veriyor

B) İçim güvercinleri okşamış gibi rahat
Sen yanımdayken ister istemez
Geniş meydanlarda akşamüstleri
Üst üste üç kere deniz, üç kere çınarlar

C) Biz işte o zaman gördük onu
Ve çekilen denizi
O zaman çıktık kendimizden
Dışarda bir dilim ekmek gibiydi gök

D) Çocuklar ekmek yiyorlar gibidir sesin
Ön dişleriyle belli belirsiz
Bir martı kalıyor gibidir hiç almayandan
Çünkü biz ikimiz de çirkin değiliz

E) Alnımdaki bıçak yarası
Senin yüzünden
Tabakam senin yadigârın
“İki elin kanda olsa gel” diyor telgrafın

9. *Gül* şiirine gelinceye değin, her akşam sokak ortasında öldükçe gülün tam ortasında ağlayan birini daha görmemiştik hiçbirimiz. Trenlerin istasyonlarda biraz olduklarını da! Müthiş bir dil yeniliğiyle ve müthiş bir duyarlıkla, bir şair, hem de 24 yaşında bunları nasıl yazabilirdi? *Gül* şiiri belleğimdedir benim, tam 36 yıldır belleğimdedir.

Bu parçada söz edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

A) Hilmi Yavuz B) Edip Cansever
C) Necip Fazıl Kısakürek D) Cemal Süreya
E) Sezai Karakoç

Doğru Yanlış Boş Net

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

1. Aşağıdakilerden hangisi İkinci Yeni şiirine örnek gösterilemez?

A) Yalnızlığım sığmadı kente
Çünkü dağlara alışıktı bana alışıktı
Birden evlere sokaklara çarptı
Büzüldü çirkinleşti kıvrıldı
Çünkü kentlerin yalnızlığı korkaktır

B) Bulunmuş bir eşyayım da sanki, örneğin
Bir para cüzdanı, bir anahtar zinciri
Ya da eski bir saat… her neyse
Kullanıyorum kendimi bulduğum gibi.

C) Tutar bizi kan gibi tutar eksikliğimiz
Önce öyle sandırılırız, sonra inanırız
En kaba dağlarda incelik bulduğumuz
Yarım yamalak bir insan, bir sayı olduğumuz

D) Hani benim hayallerim, emellerim,
Suya girince balık sandığım ellerim?
Bir leğende bir deniz gören ben,
Bir leğende Çin'e varan yelken?
Beni ufuklardan ufuklara götüren,
İçine binmeden bindiğim tren?

E) Adam masaya
Aklında olup bitenleri koydu
Ne yapmak istiyordu hayatta
İşte onu koydu
Kimi seviyordu kimi sevmiyordu

2. *Galile Denizi, Çivi Yazısı, Otağ* ve *Mısırkalyoniğne* adlı şiir kitaplarıyla şiir dilinde aşırı ve beklenmedik denemelere girişti. Sürrealist şiir anlayışından alınan "otomat yazı" anlayışını başarılı bir biçimde uygulayarak imgeye ve çağrışıma dayalı bir şiir dili kurdu. Dilin insan belleği tarafından her türlü biçimlendirilişine ve alımlanmasına karşı oldu.

Bu parçada söz edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

A) Edip Cansever B) İlhan Berk C) Ülkü Tamer
D) Cemal Süreya E) Turgut Uyar

3. Gelir dalgın bir cambaz.
Geç saatlerin denizinden.
Üfler lambayı.
Uzanır ağladığım yanıma.
Danyal yalvaç için.
Aşağıda bir kör kadın.
Hısım.
Sayıklar bir dilde bilmediğim.
Göğsünde ağır bir kelebek.
İçinde kırık çekmeceler.

Bu şiir dil, anlatım ve söyleyiş özellikleri açısından aşağıdakilerden hangisine en yakındır?

A) Yer, çarpmaktan kalmış bir yürek gibi:
Gök, yandı bir uçtan kelebek gibi
Tutunduğum her şey düşecek gibi;
Yağsın yağmur sicim sicim bu akşam.

B) Ben:
Ne köprü altında yatan,
ne de atlas yakalı sarhoş sofralarında
saz çalıp Arabistan fıstığı satanların şairiyim.

C) Güzeldir günler tatlı bir baş dönmesi kadar!
Hey gidi günler hey! Düşündükçe sizi
Bir tarla kuşu kadar hafifliyorum!
Duyuyorum büyük şarkılar için
Dünyaya doğduğumu…

D) Gelmiş bir kadınla konuşur Misrayim'den.
Yorgunluğu kusursuz bir at mor.
Uyuyakalmış kayalıklarda.
Yükselir niçin bilinmez deniz.
Ey batık gemiler! Ey Sürgün karaltıları!
Ağlayan bir melez ben.

E) Bir ömür sürüyoruz, bihaber,
Günün beyhude dağdağasından.
Gök hâlâ mavi mavi gülümser,
Yeşil yeşil dallar arasından

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

4. İkinci Yeni'nin açık söyleyişli şairi ----; *Göçebe* kitabına kadar ölümü, Garip şiirinden gelen ironiyle dile getirir. Şairin burada da şiirindeki temel özellik olan dile yeni bir soluk getirme çabası gözden kaçmaz. *Sizin Hiç Babanız Öldü mü?* şiirinde olay mesafesi içinde hayatı bu acı gerçekliğiyle anlatır. Şiirimize dünyadaki ölüm araçlarını da getirir ve onları ülke isimleriyle birleştirir: Mösyö Giyotin, Sinyor Kurşun, Elektrik Sandalyası, Herr Balta, İp Efendi.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Cemal Süreya B) Ece Ayhan C) Turgut Uyar

D) İlhan Berk E) Edip Cansever

5. Aşağıdaki eserlerden hangisi ötekilerden farklı bir şaire aittir?

A) *Bakışsız Bir Kedi Kara* B) *Ortodoksluklar*

C) *Yort Savul* D) *Zambaklı Padişah*

E) *Çağrılmayan Yakup*

6. Ben böyle deniz görmedim ne kadar seni düşündüm
Gittim ne kadar bilemezsiniz ne türlü karanlık
Baktım biri yok o kentlerin hiç olmamışlar gördüm
S bir kadın balkonunda baksam ne zaman olurdu
E sesinde yüzlerce trenler yürürdü Galile'de
Sizi bilmem ben galiba olmadım o dünyalarda
Salt bir it karanlık akşamüstü denizlere doğru
Durmuş nasıl bu gökle bu yalnızlıklar yaşamada
Ne yaşanmışsa görmemişiz yaşanmış o kentlerde
Gittik gittik bizi bu surlar tuttu böyle kaldık

Bu dizeler II. Yeni şiirinin

I. soyut betimlemelere ve uzak çağrışımlara dayanma,
II. sürrealizm akımına özgü söyleyişler içerme,
III. şehir yaşamında kaybolan yalnız insanı ele almak,
IV. dilde bulunmayan yeni sözcükler türetme

özelliklerinden hangilerine örnek gösterilemez?

A) Yalnız II B) Yalnız IV C) I ve III

D) I ve IV E) II ve III

7. 70.000 aşk ve 90.000.000 dize:
Ünlü şair İlhan Berk burada yatıyor!
N'olur yolcu, sevaptır, sakın üşenme,
Yukardaki sayıya bir sıfır da sen ekle.

Bu dizelerden hareketle İlhan Berk'in şairliği ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Üretken olduğu

B) Dilde titizlik gösterdiği

C) Birçok şairi etkilediği

D) Her konuyu işlediği

E) Sadece şiirle ilgilendiği

8. ----; ----, ----, ---- ya da ---- gibi, ortak bir bildirgesi olan veya belli bir dergide toplanan şairlerce önceden anlaşarak kurulmuş bir topluluk ya da hareket değildir. İlhan Berk, Edip Cansever, Cemal Süreya, Turgut Uyar, Sezai Karakoç ve Ece Ayhan gibi öncüler; birbirlerinden habersizce, 1950'li yılların ilk yarısından itibaren çeşitli dergilerde, dil, biçim ve içerik bakımından tümüyle "başka" şiirler yayımlarlar.

Bu parçada boş bırakılan yerlerden birine aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

A) Hisarcılar B) Fecriati C) Beş Hececiler

D) Yedi Meşaleciler E) Garipçiler

9. Onun şiirindeki ölüm, kapalı anlatım içinde çok belirgin verilmeyen bir duygudur. Sezdirilir, ilgi kurulur ve bilinç dışı bir duruma dönüştürülür. Ölüm, hayatı çıkışsız gören şair için varoluşçu sözlük içerisinde bir anlamdır. Yaşamak için kullanılan şeyler; sokak, şehir ve bir yığın ayrıntı insanı bir çember içinde tutmakta ve "Kendimi saklıyorum ya, bir yığın ölüden gelen kendimi" şeklinde ifade bulmaktadır. Özellikle *Umutsuzlar Parkı,* bu dil çevresinde gelişir.

Bu parçada söz edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sezai Karakoç B) İlhan Berk C) Edip Cansever

D) Cemal Süreya E) Ece Ayhan

Doğru Yanlış Boş Net

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

- Maviciler
- Hisarcılar
- Sosyal Realizm
- Milliyetçilik

TEST • 13

• KAVRAMA •

1. Çeşitli vesilelerle 1948 yılından itibaren Ankara Halkevinde toplanarak edebiyat sohbetlerinde bulunan ve halkın beğenisini kazanan gençler, Garipçilerin "yeni şiir" olarak niteledikleri anlayışın, başlangıçta dikkatleri üzerine çekmesine rağmen bu tarihlerde tamamen çığırından çıktığını ve dejenere olduğunu kabul ederek bu anlayışa ve sosyalist şiire bir tepki olarak, yoksunluğunu hissettikleri bir dergi çıkarmak ve etrafında toplanmak isterler. Mehmet Çınarlı tarafından 1949 yılında ilk dergi çıkarma teklifi ileri sürülmüştür. Bu nedenle, "yabancı taklitçiliğine karşı millî sanatı, ideoloji baskısına karşı hür düşünceyi, dilde tasfiyeciliğe karşı yaşayan Türkçeyi savunmasını" arzuladıkları derginin adı konusunda başlangıçta "Kale" denilmesi düşünülmüşse de telaffuz bakımından "e" sesinin bir düşüş göstermesi ve ağız doldurmaması gibi nedenlerden ötürü bundan vazgeçilerek yine sözü geçen ilkeleri savunmada kale vazifesi göreceği anlayışıyla ---- adında görüş birliğine varılır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) *Pazar Postası* B) *Hisar* C) *Mavi*
D) *Yaprak* E) *Dergâh*

2. Garip Hareketi'ne tepki veren ilk ve önemli isimlerden biri odur. *Mavi* dergisinde kurmaya çalıştığı ve Nâzım Hikmet çizgisinde devam ettirdiği şahsi poetikası fazla gelişmeden sönen şair, birçok edebiyat tarihçimiz tarafından modern Türk şiirinin önemli kilometre taşlarından birisi olarak kabul edilir. 1940 Toplumcu Gerçekçi Kuşağı'nı âdeta tek başına temsil eden şair, uzun şiir serüveninde farklı eğilimlerden etkilenmişse de -halk şiiri, divan şiiri, kent yaşamının bireye etkileri- geçmişin poetik deneyimlerini kendi kimliğini yaralamadan içselleştirir ve gelenekle gelecek arasında örnek bir köprü görevi üstlenir.

Bu parçada söz edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ahmet Oktay B) Yavuz Bülent Bakiler
C) Mehmet Çınarlı D) Attilâ İlhan
E) Ataol Behramoğlu

3. Dergi yönetiminin İstanbul'a giderek Attilâ İlhan ile evinde görüşmesi, derginin hem dünya görüşü hem de sanat çizgisinde belirleyici bir rol oynar. Çünkü bu görüşme ile "derginin sosyal gerçekçi bir çizgi izlemesi ve imgeci bir sanatı savunması" konusunda görüş birliğine varılmıştır. Yazı ve görüşleriyle dergi üzerinde derin etkileri olan Attilâ İlhan hem Garipçilere hem de Hisarcılara karşı "gerçek sanatı, gerçek kıymeti ortaya koyacak" bir kalem kavgasına tutuşmuştur. Attilâ İlhan, Nâzım Hikmet'in şiirini bu dergide devam ettirdiği tarzında beyanatlarda bulunmuştur.

Bu parçada söz edilen dergi aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Kadro* B) *Ağaç* C) *Mavi*
D) *Küllük* E) *Varlık*

4. Cumhuriyet Devri Türk şiirinde Munis Faik Ozansoy, Mustafa Necati Karaer, Nüzhet Erman, Mehmet Çınarlı, Gültekin Samanoğlu, İlhan Geçer, Yahya Benekay ve Nevzat Yalçın'dan oluşan şairler grubunun, çıkarmış oldukları dergiye nispetle ---- adı verilir.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Yedi Meşaleciler B) İkinci Yeniciler
C) Hisarcılar D) Toplumcu Gerçekçiler
E) Maviciler

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

5. **Hisar Topluluğu'nun görüşleri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?**

A) Sanatçı eserini üretirken tamamıyla hür ve bağımsız olmalıdır.

B) Batı'yı taklit veya kopya ederek millî bir sanat meydana getirilemez.

C) Sanatın sürekli değişmesi, yenileşmesi esastır fakat bu değişme ve yenileşme eskiyi ret ve inkâr ederek gerçekleştirilemez.

D) Edebiyatın dili; yaşayan, konuşulan, canlı dildir.

E) Şiir dilinde edebî sanatlar olarak bilinen söz ve anlam sanatlarına başvurulmamalıdır.

6. Şiir yazmaya ilkokul sıralarında başlayan, *Kayseri Gazetesi*'nde 1942 yılında yayımlanan *Türk* adlı şiirinin dışında, aynı yıl -ortaokul birinci sınıftayken- bir edebî dergide de *Yurdumun Dağlarına* adlı şiiri yayımlanarak şairliğe adımını atan şair, *(Sevmek Varken, Güvercin Uçurmak, Kuşlar ve İnsanlar, Kerem ile Aslı, Ses Mimarlarımızdan Şiirler)* bu tarihten itibaren dönemin çeşitli dergilerinde şiirlerini yayımladıktan sonra, 1950'de *Hisar* dergisinin kuruluşuna ve çevresinde toplanan Hisarcılar grubuna katılmıştır. Şiirlerinde çocukluğunda dinlemiş olduğu halk hikâyeleri ve ninnilerinin tesiri büyüktür. "Şiirin kaynağı sevgi ve güzelliktir." iddiasında bulunan şair, "aşk ve kadın, ölüm ve mistisizm" konularını işlemiştir.

Bu parçada söz edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

A) İlhan Geçer
B) Mustafa Necati Karaer
C) Bekir Sıtkı Erdoğan
D) Mehmet Çınarlı
E) Gültekin Samanoğlu

7. **Aşağıdakilerden hangisi Mavi Topluluğu'nun özelliklerinden biri değildir?**

A) Başlangıçta divan şiirine yakın bir şiirden yana olmuşlardır.

B) Şiirin zengin benzetmelerle bir derinliğinin olması gerektiğini belirtmişlerdir.

C) Attilâ İlhan'ın öncülüğünde gelişmiş bir topluluktur.

D) Garip Hareketi şiir anlayışını eleştirmişlerdir.

E) Attilâ İlhan ve Ahmet Oktay, şiirdeki önemli temsilcileridir.

8. Türk dünyasına bağlılığını düzyazılarında ve şiirlerinde dile getirdi. Anadolu'nun birçok şehrini şiirlerinde işledi. Anadolu insanının çektiği sıkıntıları şehir-insan bağlantısı çerçevesinde ele aldı. Türklerin ana yurdunu Altay Dağları'ndan Tanrı Dağları'na kadar hayal edip Türkistan coğrafyasına gönül bağlılığını ve Türk dünyasının sıkıntılarını anlattı. Türk toplumunun hem sosyal hem de kültürel altyapısını gösteren mekânları şiirlerine taşıdı. *Duvak ve Yalnızlık* şiir kitaplarından bazılarıdır.

Bu parçada söz edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yavuz Bülent Bakiler
B) Gültekin Samanoğlu
C) Mehmet Çınarlı
D) Mustafa Necati Karaer
E) Munis Faik Ozansoy

9. Mehmet Çınarlı'nın şiirlerinde temiz bir Türkçeye rastlarız. O, şiir dilini ağır sözcüklerle yoğurmaz. Türkçede yer almayan, anlaşılmakta zorluk çekilebilecek ifadelere de başvurmamıştır. Bunun yanı sıra, Öz Türkçe çabalarının da peşinde değildir. Dilimize yerleşmiş ve herkesçe anlaşılır olan yabancı unsurları Türkçeleştirme çabasında da değildir. Dilde olduğu gibi anlatımda da açık ve anlaşılır anlatımı yeğlemiştir Çınarlı. Bilinçli olarak yazılan anlamsızlığı esas alan şiir anlayışına karşı durmuş ve aşırı derecede simgelere dayanan üslubu gereksiz gördüğünü belirtmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin Mehmet Çınarlı'ya ait olduğu söylenemez?

A) Yenilen ekmekte göz var, içilen suda gözyaşı;
Kaçacak bir yer kalmamış, kaplamışlar dağı taşı.
Bir yeşillik görünse de ulaşılmadan kuruyor.
Her gün can damarlarını kurtlar kemirip duruyor.

B) Sorma, eski tadı yok dalların, yaprakların;
Altında ilkbaharın yabancı bayrakların
Beyaz bir taş üstüne oturdum yapayalnız,
Uzak bir rüya gibi ellerin, dudakların.

C) Çağırır cümbüşe yıllar yılı binlerce çiçek.
Neyleyim geçti geçen, pek kısa artık gelecek.
Şimdi olmazsa, bu şair ne zaman keyfedecek?
Yazlar az kaldı gülüm, bil ki baharlar sayılı.

D) Hisarlı balıkçı ağlarını ayıklıyor
Ağları pembeden hüzne giden
Dip sularında mercanlar gibi koyulaşan
Kirpiksiz gözleri böyle daha güzel
Çil basmış yüzünü bütün
Parmakları capcanlı, pavuryalar gibi
Merhaba, desem bir kucak balık atacak önüme

E) Saçlar ağardı, sanma ki yaşlanmışız gülüm,
Vallahi neyse sende ki, hoşlanmışız gülüm.
Yıllar geçtikçe gönül uslanır sanıp
Düşmüş büyük hatalara aldanmışız gülüm.

Doğru Yanlış Boş Net

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

1. İlk şiirlerini lise talebesi iken 1941'den itibaren başta *Antalya Gazetesi* olmak üzere devrin diğer dergilerinde yayımlayan ve özellikle *Çınaraltı* dergisinde çıkan şiirleriyle tanınan şair, 1950 yılında *Hisar* dergisinin kurucuları arasında yer alır ve bu dergi etrafında kümelenen Hisarcılar grubunun en güçlü ve adı dergiyle özdeşleşen bir siması olarak dikkati çeker. Gerek *Hisar* dergisinde gerekse diğer dergilerde grubun sanat ve edebiyat anlayışını gündeme getiren, derginin teorisyen şahsiyetlerinden biridir. Türk şiirinin geleneksel değerlerine bağlı kalarak aruz ve hece vezniyle kaleme aldığı şiirlerinde şekil ve içerik mükemmelliği dikkati çeker. Fakat kendisinde "geleneğe uymakla beraber, onu aşan bir taraf"ın olduğu söylenir. Kelimelerini bir kuyumcu titizliğiyle seçer. Ölçülü ve uyaklı tarzdaki şiirlerinde gazel, yeni mesnevi, dörtlük ve beşlik gibi nazım biçimlerini kullandığı görülür. *Güneş Rengi Kadehlerle, Gerçek Hayali Aştı* şiir kitaplarından bazılarıdır.

Bu parçada söz edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

A) Munis Faik Ozansoy
B) Gültekin Samanoğlu
C) Mehmet Çınarlı
D) Yavuz Bülent Bakiler
E) Bekir Sıtkı Erdoğan

2. İlk şiirini 1941'de okuyucuyla buluşturan şairin şiir serüveni, elli yılı aşkın süre içerisinde farklı doğrultularda gelişir. Bu gelişimi üç ana bölümde incelenebilir. İlk olarak 1941-52 yıllarını kapsayan toplumcu gerçekçi dönem gelir. Bu dönemde halk şiiri geleneği ve Nâzım Hikmet şiiri onun için en büyük ilham kaynaklarıdır. Şiirlerinin temel konuları arasında hümanizm, eziyet, siyasi baskı, yoksulluk, savaşlar, hürriyet mücadelesi yer alır. II. Dünya Savaşı'nın ardından yazdığı *Duvar* şiiri, toplumcu gerçekçi şiirin lirik sesini taşır. Şair, 1951'de Paris'e gidişinde, yurda sosyal realizm düşüncesiyle döner. Onun düşünceleri, Mavi Hareketi'nin yön değiştirmesine zemin hazırlamıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen şairin şiir kitaplarından biridir?

A) *Bir Yeni Dünya Kurmuşum*
B) *Büyüyen Eller*
C) *Bir Yağmur Başladı*
D) *Masmavi*
E) *Tutkunun Günlüğü*

3. Aşağıdakilerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) İlk şiir kitabı *Bir Yağmur Başladı* olan Bekir Sıtkı Erdoğan, aruz ve hece vezniyle şiirler yazmış; şiirlerinde, dönemin serbest söyleyişlerinin aksine, saz şiiri geleneğiyle aruzun iç musiki değerleri kaynaşmıştır.

B) *Bir Aşkın Şiirleri, İstanbul Caddesi, Dinle Neyden* şiir kitaplarının yazarı Feyzi Halıcı, geleneksel halk şiiri biçimlerini, çağdaş şiire başarıyla uygulayan şairlerimizdendir.

C) Şiirlerinde karamsar, yaşadığı hayattan beklentisi olmayan, hasretle bu dünyadan ayrılacağı günün gelmesini bekleyen bir şair duyarlılığı olan Mustafa Necati Karaer'in ilk şiir kitabı *Büyük Mabedin Eşiğinde* adlı kitaptır.

D) Cumhuriyet Dönemi'nin, halk kültürünü ve yaşayışını kendisine özgü üslubu ile aktaran gelenekçi şairlerinden Nüzhet Erman, *Gazi Mustafa Kemal Atatürk* adlı şiir kitabında Atatürk'ün gençlik yıllarından başlayarak kronolojik bir biçimde yaptıklarını nazma döker.

E) Hece ölçüsüyle ve serbest tarzda kaleme aldığı şiirlerinde hüznün ve romantizmin egemen olduğu görülen Yahya Benekay, gezi yazısı ve röportaj türlerinde kaleme aldığı eserlerle ön plana çıkar.

4. O, ilk şiir kitabından itibaren toplumcu gerçekçi şair görüntüsünü muhafaza etmeyi başarmıştır. İlk şiirlerinde bazen Anadolu insanını ele alan şair, bunun yanında bazı şiirlerinde kullandığı imgelerle özgün bir şiirin sinyallerini vermiştir. Anadolu insanını ele aldığı şiirlerinde bile sadece o havayı sezdirmekle yetinmiş, şiirinde folklorik malzemeye kesinlikle yer açmamıştır. Ezilen halk kesimi olması dolayısıyla ilk şiirlerinde yer verdiği Anadolu insanı daha sonra şiirlerinde görülmez. Bu durum, onun Anadolu'yu dolaştıktan sonra edindiği izlenim ve söz konusu çabanın anlamsız kaldığına ilişkin düşünceleriyle ilgilidir. Zaten, ikinci şiir kitabı olan *Her Yüz Bir Öykü Yazar*'dan sonra onun şiirlerindeki imge yoğunluğunun arttığı ve şiirlerinde kullandığı dilin daha kapalı olmaya doğru yol aldığı görülür.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen şairin şiir kitaplarından biri değildir?

A) *Dr. Kaligari'nin Dönüşü*
B) *Sürgün*
C) *Yağmur Kaçağı*
D) *Ağıtlar ve Övgüler*
E) *Yol Üstündeki Semender*

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

5. Hisarcıların sanat anlayışlarına dair görüşleri; eskiye körü körüne bağlanmadan eskiden ilham alarak yeni bir şiir ortaya koyma, sanatı ideolojilerin hizmetine vermeme, Batılı sanat anlayışını kopya ve taklit etmeden, Batı şiirinin tekniğinden faydalanarak millî değerler üzerine herkesin anlayabileceği bir dille eserler verme hususları üzerinde toplanmıştır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi Hisar Topluluğu'nun temsilcilerinden birine ait olamaz?

A) Canevimden baktım sana İstanbul!
Rüzgârların, anamın duası kadar serin.
Beyaz şamdanlar gibi yükseliyordu
İnce, kalem kalem minarelerin.

B) Bir adam Sivas'ı düşünüyordu:
Ne hasret ne gurbet ne yâr
Bir kırlangıç gibi çıkıyordu evinden
Toz toprak içindeydi sokaklar

C) Bir ana gülümserken yorgun ve güzel
Yüreği müjdelerle tüy gibi hafiflerken,
Orda, bir çocuk doğar sımsıcak dünyamıza
Burda ben...

D) Bilir misin köylerde akşam olunca
Çekilir el ayak ortalıktan...
Bir hüzünlü ay doğar karanlığa sapsarı.
Başlar bir ağıt gibi sulardan, kapılardan
Kurbağa feryatları, köpek ulumaları...

E) Hangi adalardan topladıktı bu taşları
Bir öğleüstü, girip de Pan kılığına. Hani
İçimizde o baş dönmesi. Güney bulantısı
Parmaklarımız bir balık sürüsü kıvraklığında
Ve ayaklarımız kokulu otlar arasında
Başımızda Minos kralının büyülü tacı

6. **Aşağıdaki eser-şair eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?**

A) *Gölgeleri Kullanmak* - Ahmet Oktay
B) *Ben Sana Mecburum* - Attilâ İlhan
C) *Bir Yeni Dünya Kurmuşum* - Yahya Benekay
D) *Uzun Vuran Gölge* - Gültekin Samanoğlu
E) *Kışlada Bahar* - Bekir Sıtkı Erdoğan

7. kaman cıvarına bahar gelince
yıkılır ovadan apdal çadırları
yücesinde pâre pâre duman tutmuş
düdüldağ'ın yaylasında mekân kurulur
hoş gelmişsin evvel bahar
nisan ayı içinde donanır dağlar
donanır yeşilinden alından
istasyon deresi kabarmıştır
hacıdağ'ın selinden
dağlar sıra sıradır eylim eylim
dağlar uzanır bir uçtan bir uca
dağlar birbirinden yüce
yamaçlarında kireç yakılır
bir ömür boyunca kahrı çekilir
kimse anlamamış sırrını hikmetini
bu bereket nerden gelir
başınızdan duman eksilmesin gâvurdağları
siz hikâyet eylediniz bana
bahçe kazasının kaman köyünden
cebbar oğlu mehemmed'in hikâyesini

Attilâ İlhan'ın *Cebbar Oğlu Mehemmed* adlı şiirinden alınan bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Bölge ağızlarına özgü kullanımlara yer verildiği
B) Dil kurallarına aykırı sapmalara örnek kullanımlar olduğu
C) Halk şiirini anımsatan söyleyişler bulunduğu
D) İnsan dışı varlıklara insana özgü özellikler verildiği
E) Biçimsel bakımdan âşık tarzı halk şiirine yaklaştığı

8. Kimi eleştirmenler onu Sivas şairi, kimileri de ana şairi olarak anar. Onu bütün unsurlarıyla Türk milletinin şairi saymak da mümkündür. Onun şiirinde bireyden yola çıkarak gerçekçi bir tutumla toplumu, toplumla birlikte ait olduğu kültürü, tarihi ve medeniyeti göz önünde tutarak bütün Türk milletini, Turan coğrafyasını kucaklayarak zamandan bağımsız evrensel bir yörüngede ilerlediğini söyleyebiliriz. Bir bakıma Türk insanını iç içe dalgalar biçiminde ele alır ve merkezden dışa doğru ilerler. Onun burada hareket noktası Sivas'tır. Şairin gözlem yapabildiği, etkileşim içinde olduğu toplum, Sivas'ta yaşayan halktır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen şairin eserlerinden biri değildir?

A) *Yalnızlık* B) *Duvak* C) *Harman*
D) *Elde Var Hüzün* E) *Seninle*

Doğru Yanlış Boş Net

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

8. AY

- Cumhuriyet Dönemi Türk Şiiri (1960 Sonrası Toplumcu Şiir)
- Cumhuriyet Dönemi Türk Şiiri (1960 Sonrası Metafizik Anlayışı Öne Çıkaran Şiir)
- Cumhuriyet Dönemi Türk Şiiri (Cumhuriyet Sonrası Halk Şiiri)
- Cumhuriyet Dönemi Türk Romanı (1923 - 1950)
- Cumhuriyet Dönemi Türk Romanı (1950 - 1980)

APS

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

AYLIK PLANLAMAM

Gün	Konu Adı	Çözdüğüm Soru Sayısı	Çözdüğüm Süre	Doğru	Yanlış	Boş
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						
21						
22						
23						
24						
25						
26						
27						
28						
29						
30						
31						

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

- Toplumcu Şiir
- Marksizm
- İdeolojik Yaklaşım
- Nâzım Hikmet Ekolü

TEST • 1

• KAVRAMA •

1. Türkiye'de 1940 Toplumcu Gerçekçi Kuşağı'nın, kapılarını açtığı; Nâzım Hikmet, Ahmed Arif, Ceyhun Atıf Kansu gibi isimlerle ciddi açılımlar kazanan Marksist şiire, 1960 Toplumcu Kuşağı daha kuramsal ve daha eylemci bir kimlik kazandırmıştır. 1960 sonrası, Türkiye koşullarının değişmesi, Marksist literatürü okuma olanaklarının artması, Nâzım Hikmet ve Ahmed Arif'in şiirlerinin gün ışığına çıkması, 1960 Toplumcu Kuşağı'nın doğmasını sağlamıştır. Bu dönemde karşımızda haberci ve değiştirici bir ozan vardır. Kendi benini yaşayan ozandan sarnıcının dışına çıkması istenmektedir. Ozan artık düşünen değil, kendisinden önce düşünce şekli biçimlenmiş bir ideolojinin emrindeki insandır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen 1960 Toplumcu Kuşağı'nın temsilcilerinden biri değildir?

A) Ataol Behramoğlu B) Süreyya Berfe C) İsmet Özel
D) Behçet Necatigil E) Refik Durbaş

2. İlk kitabı *Yazma*'nın yayımlanışından yirmi yılı aşkın bir süre sonra *Sevgi Duvarı*'yla lirizm ve humor ögelerini ustalıkla birleştiren bir şair kimliği gösterdi. 1974'te yayımlanan *Bir Siyasinin Şiirleri*'yle toplumsal yergi türüne yeni bir canlılık ve güncellik kazandırdı.

Bu parçada söz edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

A) Süreyya Berfe B) Nihat Behram C) Refik Durbaş
D) Can Yücel E) Kemal Özer

3. (I) 1960-1980 döneminde Türk şiirinde yenilikler olur, ülke ve yurt sorunları tekrar gündeme gelir. (II) Şiirde soyuttan somuta, anlamsızlıktan anlam arayışına doğru bir yöneliş başlar. (III) Bu durumun neticesinde de İkinci Yeni şiirini eleştirenler olur. (IV) İkinci Yeni şiirinin işlevini kaybetmeye başladığı, değişen ve gelişen toplumun ihtiyaçlarını karşılamadığı, yeni bir şiir anlayışına ihtiyaç duyulduğu düşüncesi öne sürülür. (V) Bu düşünceyi öne sürenlerin başında da Hilmi Yavuz gelir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. I. *Hücremde Ay Işığı* adlı kitabıyla 1960 sonrası toplumcu şairler kuşağı içerisinde yer alarak şiirlerinde kenar mahalle insanının duygu ve düşüncelerini yansıttı.
II. İlk kitabı *Bir Ermeni General*'den sonra şiiri daha çok toplumsal gerçekçi bir çizgide gelişerek yalın ve içten bir söyleyiş kazandı.
III. Somut ve nesnelci bir toplumsal eleştiri üzerine kurulu *Evet İsyan* adlı şiir kitabıyla devrimci duyarlılığını yansıttı.
IV. Toplumcu anlayışı epik anlayışla bağdaştıran şair; şiirlerini *Kavganın Yüreği, Yaşadığımız Günlerin Şiirleri, Sen de Katılmalısın Yaşamı Savunmaya* adlı kitaplarda topladı.

Numaralanmış cümlelerde aşağıdaki sanatçılardan hangisi ile ilgili bir bilgi yoktur?

A) İsmet Özel B) Nihat Behram
C) Kemal Özer D) Ataol Behramoğlu
E) Refik Durbaş

5. **1960 Sonrası Toplumcu Gerçekçi Şiir anlayışı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) İkinci Yeni'yi, "bireyci, toplumdan uzak bir burjuva şiiri" olarak suçlarlar.
B) Şiirlerinde hece ölçüsü, kafiye ve redif gibi ahenk unsurlarına önem vermişlerdir.
C) *Ant, Devinim, Halkın Dostları, Gelecek, Yansıma* gibi dergilerde şiirlerini yayımlamışlardır.
D) Halkın ve işçi sınıfının sorunlarını, güncel olayları şiirlerine yansıtmışlardır.
E) Ataol Behramoğlu, İsmet Özel, Süreyya Berfe, Refik Durbaş, Nihat Behram, Kemal Özer, Gülten Akın gibi şairler önemli temsilcileridir.

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

6. ---- ve ---- 1950 ve 1960 yılları içerisinde kendi içine dönük, soyut, kapalı, şekilci, değişen ve gelişen hayatın ihtiyaçlarına cevap veremeyen şiir anlayışına karşı çıkarlar. İkinci Yeni şiirini hedef alarak bu şiire savaş açarlar. Âdeta bir devrim hareketi içerisine girerler. Bu devrimi edebiyat üzerinde yapmaya çalışırlar. Bu devrim hareketini gerçekleştirebilmek için de dönemin yayın organı olan *Ant* dergisini kullanırlar.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Ataol Behramoğlu - İsmet Özel
B) Hilmi Yavuz - Behçet Necatigil
C) Kemal Özer - Fazıl Hüsnü Dağlarca
D) Attilâ İlhan - Cahit Zarifoğlu
E) Salah Birsel - Haydar Ergülen

7. Aşağıdakilerin hangisinde aynı şaire ait şiir kitapları bir arada verilmiştir?

A) *Bir Gün Mutlaka - İyi Bir Yurttaş Aranıyor*
B) *Eski Nisan - Hayatımız Üstüne Şiirler*
C) *Çaylar Şirketten - Savrulan*
D) *Sevgi Duvarı - Gözüm Seğirdi Vakitten*
E) *Geceleyin Bir Koşu - Bakış Kuşu*

8. Ona göre şiir, hayatın içinden olanı, gerçeği anlatmalı. Bu nedenle sanatçı; toplumun gelenek göreneklerine, gerçeklerine sırt çevirdiğini düşündüğü İkinci Yeni'yi eleştirir. İkinci Yeni şiirinin zayıf yönlerini ortaya koyan bir mücadelenin içerisinde olur. İkinci Yeni şiirinin soyut, kendi içine dönük, değişen ve gelişen hayatın ihtiyaçlarına cevap veremediği düşüncesi de İkinci Yeni şiirine karşı mücadelesini destekleyen diğer nedenlerdir.

Bu parçada söz edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Behçet Necatigil
B) Ataol Behramoğlu
C) Ece Ayhan
D) Tevfik Akdağ
E) Ahmed Arif

9. Bu dönem, Türk toplumunun kimlik arayışı içinde olduğu, çalkantılı bir dönemdir. Bu yüzden şiir, kapılarını sonuna dek güncele açmıştır. Bu da onun hayatla irtibatını sağlamıştır. Şiir hiçbir dönemde görülmediği ölçüde sivilleşmiştir. Böylelikle ortada haykıran, direnen, değişimi savunan bir şiir oluşmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada anlatılan şiir anlayışını temsil eden bir örnek olamaz?

A) Parkta rastladığım adamın
Bir kolu kesikti bileğinden
Çiftçiymiş
Tekirdağ'ın köylüklerinden
Bir kızı veremden ölmüş
Bu şehri İstanbul'da
Karısı tutturmuş:
Kızımın mezarı nerde ben orda

B) Görüyorsun işte küçük adamları
Köhnemiş silahlarıyla saldıran sana
Kimi tutsak düşmüş kendi dünyasına
Kimisi düpedüz halk düşmanı
Diren öyleyse, diren, yılma
Yürüt daha bir inatla kavganı

C) Serin rüzgârlara pencereni aç!
Karşında fecirle değişen ağaç,
Bak, seyret ağaran rengini ufkun
Mahmur gözlerinde süzülsün uykun.

D) Nereye bakıyorsun
İşte yaralı insanların fotoğrafları
İşte yangından çıkarılan çocuk cesetleri
Bu, savaşmış bir atlının sakat kalan ayağı
Bu kesik kol, önemsiz bir iş kazası

E) Savaşa karşıdır bütün çocuklar
kışın: kar altında her sabah
tükenip erise de solgun nefesi
yazın: göğsü sırmalı fabrikalarda
çarkları döndürse de yoksul alevi
savaşa karşıdır bütün çocuklar
nice ölümlerden geçmişlerdir
nice rüzgârlar içmişlerdir
gelincik tarlası çocuklar

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

1. İyi değiliz gözlük bak durmadan
kırmaya çalışıyorlar bizi hiç iyi
değiliz iki gözüm, bende can, sende cam
bırakmadılar, daha kırılacak ne varsa bizde,
gözlüğü olmayanlar çok mu acımasız oluyor
ne, çekip alıyorlar seni gözümden, öyle
çok eziliyoruz ki gözlük, sen bensiz kırık,
ben sensiz karanlık, nerde insanlık
bizi bu kadar kırmasalar, di'mi cam
dostum, onlara da birer gözlük alırdık!
Ne güzel gözümün önünde olman yine,
sensiz ne gülüşün tadı var ne de bakışın
sen olmayınca kötülük daha kötü görünüyor
gözüme, yumruklar daha zalim, sözler daha
sert iniyor yüreğime, sensiz bu dünya
bomboş görünüyor gözüme, sana gözüm
gibi bakacağım, artık senden başkasını görecek
gözüm yok, bizi görmeyenlere
söyleyecek sözüm yok, bizi çok kırdılar gözlük

Bu şiirden hareketle aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Serbest nazım tekniğiyle yazıldığı
B) Mısra kırılmalarına örnekler olduğu
C) İç kafiyelerle ahenk sağlandığı
D) Toplumsal duyarlılıkların öncelendiği
E) Gözlük imgesinin kişileştirilerek aktarıldığı

2. Beatnik-Marjinalci şiir, 1950'lerin sonlarıyla 60'ların başlarında Amerika'da gelişen "Beat generation" hareketi uçlarda yaşayanların dünyaya bakışlarını, kurallara karşı çıkışını, yeraltını, isyankârlığı, aykırılığı temel alan alternatif bir yaşam biçimi ve edebiyat anlayışı ile hareket etmiştir. Başlangıçta yaşamda, edebiyatta, şiirde özgürlük olarak başlayan bu anlayış zamanla bir çözülmeye yol açarak sözcüklerin hesapsız, disiplinsiz, gelişigüzel kullanımı sonucunu doğurmuştur.

Bu parçada söz edilen şiir anlayışının en belirgin örneklerini aşağıdaki sanatçılardan hangisi vermiştir?

A) Hüseyin Atlansoy
B) Küçük İskender
C) Haydar Ergülen
D) Tuğrul Keskin
E) Roni Margulies

3. Şair "gündeliğin ayrıntılarındaki ideolojik muhteva"yı yapıtlarının ana temalarından biri olarak değerlendirir. Onun gelenekle kurduğu ilişkide, geniş zamanda geçerli olanı bulup işleme arzusu vardır. "Bugün"ün içinde yaşayan geçmişin değil, "geçmiş"in içinde görülen "bugün"ün izini sürer. Çünkü geçmişin içindeki bugün, şairin bugünü ile hesaplaşması için en uygun malzemedir. O, insanlığın evrilme sürecinin temalarını işler ve okurunu kendisi ile yüzleştirmeye çalışır. Okurun kendisi ile yüzleşmesini sağlayan eleştirilerini, bazen doğrudan, bazen de sezilerek alımlanacak biçimde yapıtına serpiştirerek yapar. *Osmanlıya Dair Hikayat, Kum Saati, Sahtiyan, Yaz Sinemaları, Eski 45'likler, Mırıldandıklarım adında* şiir kitapları bulunmaktadır.

Bu parçada söz edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

A) Enis Batur
B) Murathan Mungan
C) Tuğrul Keskin
D) Sedat Umran
E) Vural Bahadır Bayrıl

4. Genel olarak dünya görüşleri ve sanat anlayışları bakımından ayrışıklık gösteren 1980 Kuşağı, şiire dolayısıyla sanata saygı ilkesi çerçevesinde bağdaşıklık gösterir. Bu dönemde poetik eğilimlerini belirlemeye çalışan yazar ve şairler kendilerinden önceki sanat anlayışlarının etkisinden tamamen uzaklaşamazlar. Birçok şair ve yazarın esin kaynağı, kendilerinden önceki kuşakların ustaları olur.

Buna göre 1980 Kuşağı içinde Garip Hareketi'nin şiir anlayışına yakın duran şair aşağıdakilerden hangisidir?

A) Haydar Ergülen
B) Enis Batur
C) Sunay Akın
D) Ahmet Erhan
E) Metin Altıok

5. 1992 yılında "Behçet Necatigil Şiir Ödülü"nü almasından bu yana hakkında hep "gelenek merkezli şiirin peşinde olduğu" yönünde değerlendirmeler yapılan ve artık bu kimlikle tanınan şair, 1980 Kuşağı'nın, geleneği poetik olarak şiirinin merkezine alan ve bu doğrultuda kendi özgün sesini bulabilen bir şairdir. Şairin *Melek Geçti, Şer Cisimler, Arzuda Tenha* ve *Elmas Sıkıntı* adlı dört şiir kitabı vardır.

Bu parçada söz edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

A) Adnan Özer
B) Nurer Uğurlu
C) Hüseyin Atlansoy
D) Vural Bahadır Bayrıl
E) Şükrü Erbaş

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

6. 1980 Kuşağı şairleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) 1980'li yılların önemli şairleri arasında "imgeci şair" olarak tanınan Haydar Ergülen, ilk şiir ödülünü *Karşılığını Bulamamış Sorular* kitabındaki Unutulmaz *Bir Yaz İçin* adlı şiiriyle almıştır.

B) İlk şiir kitabı *Alacakaranlıktaki Ülke* ile Behçet Necatigil Şiir Ödülü'ne layık görülen Ahmet Erhan, saf bir gerçekçilik yerine bireysellikle toplumsallığı harmanlayıp kişisel bir bakış açısına dayanan gerçekçiliği savunmuştur.

C) İnsanı merkeze aldığı şiirlerinde geçmişle günümüz arasında bağ kurarak düşüncelerini yansıtan toplumcu şairlerden biri olan Tuğrul Keskin'in *Bir Suyun Kıyısında, Kırılan Kar Sesi, Tacir ve Cinayet, Kanda'har* şiir kitaplarından bazılarıdır.

D) *Nar, Ateşli Kaval, Çıngırağın Ölümü* şiir kitaplarının yazarı Ahmet Özer, şiirlerini tarihî ve mistik ögeler üzerine kurmuş; temelinde insan olan ve daima doğayı yücelten bir şiir anlayışı geliştirmiştir.

E) Bütün şiirlerini ölüm, emek, barış, acı, ayrılık, aşk, yalnızlık, çocuk, insan, özgürlük temaları ve sözcükleri ekseninde yazan Hüseyin Atlansoy'un *Küçük Acılar, Aykırı Yaşamak* ve *Yolculuk* adında şiir kitapları bulunmaktadır.

7. O; gündelik hayatı, ona ait en ufak parçaları, nesneleri şiirlerinde ayrıntılı bir biçimde tahlil eden bir şairdir. Daha önce işlenmemiş konuları içeriyor olması, şirinin özgünlüğünün önemli bir yönünü oluşturmaktadır. Şair, hadiseleri ve eşyayı olduğu gibi algılamak yerine, hayal dünyasını kullanarak onların arka planlarını canlı olarak görür ve okuyucuya da göstermeye çalışır. Bu bakımdan onun şiirlerinde; benzeri başka konuların yanı sıra, terzi ve terzilikle ilgili birçok imgeye rastlamak mümkündür. Pek çok şiirinde dikiş, düğüm, sökmek, biçmek, makara, makas, iplik, iğne gibi terziliğe ait imgelere yer veren şair bazen de şirinin tamamını sadece bu imgelerle oluşturmuştur. *Leke*, en tanınmış şiir kitaplarındandır.

Bu parçada söz edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

A) Metin Cengiz
B) Sedat Umran
C) Tuğrul Tanyol
D) Haydar Ergülen
E) Lale Müldür

8. I. adımlarım
bir yere götürmüyor artık beni
yağmur saralı bir dilenci
devriliyor ardımsıra
yürüdüğüm her sokak
duvarlaştırıyor kendini
ellerim
eriyorlar bir bahçede
kopuyor küpelerin halkası
kemerlerin tokası

II. Eşiklerinde duruyorum evlerin
At nalı. Çan. Sarmısak.
Paspasa ayağımı siliyorum uzun uzun
Ellerim var benim. Çana dokunuyorum.
Fısıltılı konuşmalar yalnızca.
Ellerim var benim. Yok mu acaba?
Kim tanık olacak bu yalnızlığıma?
Kybele'nin son oğluyum ben.

III. Kaçıyorum, şurda ulu bir çınar,
Ötede yolumu kesen bir konak,
Ne tarafa gitsem beni kovalar,
Ucu topuğuma değen bir mızrak.

Numaralanmış dizelerden hangilerinin 1980 sonrası Türk şiirinin temsilcilerinden birine ait olduğu söylenemez?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve III
E) II ve III

9. 1987 yılının Aralık ayında *Yenibütün Şiir Manifestosu* yayımlanır. Bu manifesto *Broy* aylık şiir dergisinde ve ---- *İnsanın Beyaz Kokusunda*, ---- *Ölüler Diyaloğu*, ---- *Bir Tufan Sonrası* ve ---- *Kırılan Kar Sesi* adlı kitaplarında da yer alır. Her kesimden insanı kucaklayan ve ayrım yapmayan bir anlayışa dayalı dünya görüşünü benimseyen bu topluluk, insanı ve toplumu teslim alan paranın dayanılmaz gücüne başkaldırır. Yenibütüncüler, paranın ve nesnenin tutsağı olan, emekçileri sömüren, köleleştiren zihniyete karşı çıkarlar. Kısaca "Yenibütün şiir, paranın büyüsünü bozmaya adanmış zekânın lirizmi" olarak belirir.

Bu parçada boş bırakılan yerlerden birine aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

A) Seyyit Nezir'in
B) Veysel Çolak'ın
C) Haydar Ergülen'in
D) Metin Cengiz'in
E) Tuğrul Keskin'in

Doğru Yanlış Boş Net

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

BATI ETKİSİNDE GELİŞEN TÜRK EDEBİYATI - II

Cumhuriyet Dönemi Türk Şiiri (1960 Sonrası Metafizik Anlayışı Öne Çıkaran Şiir)

TEST • 3

• KAVRAMA •

1. I. Kaçır beni âheng, al beni birlik!
Artık barınamam gölge varlıkta.
Ver cüceye, onun olsun şâirlik,
Şimdi gözüm, büyük sanatkârlıkta!

II. İbrâhîm
içimdeki putları devir
elindeki baltayla
kırılan putların yerine
yenilerini koyan kim

III. Çiçekler damlıyor gecenin parmaklarından,
dudaklarımda
eski bir mektep türküsü,
karanlıkta sana doğru uzanmış ellerim,
gözlerim, gözlerini arıyor durmadan;
nerdesin?

IV. Bana sormayın böyle nereye
Koşa koşa gidiyorum.
Alnından öpmeye gidiyorum
Evleri balkonsuz yapan mimarların

V. Sağır kulaklarını açar yüce Allah
Akşam, öğle, ikindi, yatsı her sabah
Kurtuluş sadece dünyadan öte
Sıyrılıp bedenden tam hürriyete
Kavuşmanın sevincini tadanlar
Kubbelerin ne demek istediğini anlar!

Yukarıdakilerden hangileri mistik şiire örnek gösterilemez?

A) Yalnız III
B) I ve II
C) II ve IV
D) III ve IV
E) IV ve V

2. **Aşağıdaki şiir kitaplarının hangisinde metafizik ögelerden söz edilemez?**

A) *Menziller*
B) *Erbain*
C) *Yağmur*
D) *Çile*
E) *Yol Üstündeki Semender*

3. Ölüm bir melek elinde gelir
Ve öper usulca çocuk yüzleri.
Belki bir gün kurtuluruz
Karıncaların yolunu şaşırtan ince rüzgârlarla
Kaplumbağaların hasret kaldığı derin tepelerde
Çocuk gibi bakalım mavi sulara
Şehirlere bakalım insanlığımızı eskittiğimiz
Sislerden dumanlardan yollara atılan
Mısır koçanlarından
Belki tutarız bir gün belki kurtarır bizi
Simsiyah saralım bezlerle dağları rüzgârları
Gül bahçeleri ağlasın
Dallarda salınan çocuk salıncakları ağlasın
Kırmızı balonlar bizsiz kaybolsun gökyüzünde.

Bu şiirden hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Dinî değer ve motiflerden söz edildiği
B) İmgeli ve örtük bir dil kullanıldığı
C) Serbest ölçüyle kaleme alındığı
D) Kent yaşamının olumsuzlandığı
E) Ahenk unsurlarının öncelendiği

4. Edebiyat dünyasında İkinci Yeni tarzındaki şiirleriyle tanınmaya başladı. İçerik açısından İslami kaynaklara yönelerek onlardan ayrıldı. Kapalı ve kilitli bir şiir dili anlayışıyla İslami muhtevayı birleştirdi. *Menziller* kitabıyla birlikte İslami düşünceyi öncelemeye başladı. *Korku ve Yakarış* adlı şiir kitabıyla şiirine lirik niteliğini kaybetmeden evrensel nitelikli düşünsel unsurları da ekledi. Çocuk sevgisi ve terbiyesi, şiirlerinin baş tacı oldu. Şiirlerinde hiçbir şekil endişesi taşımadı.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen şairin bir şiir kitabıdır?

A) *Risaleler*
B) *Taha'nın Kitabı*
C) *İşaret Çocukları*
D) *Yankı ve Hüzün*
E) *Güz Türküleri*

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

5. Yasin okunan tütsü tüten çarşılardan
Geçerdi babam
Başında yağmur halkaları
Anam yeşil hırkalar görürdü düşünde
Daha ilk güzelliğinde
Alnını iki dağın arasına germiş
Bir devin göğsüne benzer
Göğsünden dualar geçermiş
Çarşılar ellerinde ekmek iğneleri
Cami avlularına açılan
Havuz sularına kapılan çocuklar
Görmeden güneşin bütün renklerini
Götürmezlerdi dükkândaki babalarına
Ocaktan akan kaynar yemekleri
Nenelerinin koyduğu avuç taslarına

Bu dizelerden hareketle şairin şiir anlayışı ile ilgili

I. Kapalı ve imgeli bir şiir diline sahiptir.
II. Şiirlerinde şekil endişesi taşımaz.
III. Divan ve halk şiirinden etkiler taşır.
IV. Dinî kavramlardan yararlanır.

yargılarından hangileri <u>söylenemez</u>?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) II ve IV

6. İlk şiir kitabı olan *Sebep Ey* 1973'te yayımlanır, ardından ikinci şiir kitabı olan *Risaleler*'i 1987'de yayımlar. Bu kitabın yayımlanmasından bir yıl sonra "Türkiye Yazarlar Birliği 1988 Yılı Şiir Ödülü"nü kazanır. 1998 yılında da sanatçının *Gelecek Zaman Risalesi* adlı son şiir kitabı yayımlanır. Halk ve Divan şiiri geleneğinden yola çıkan ----, şiirlerini modern temalarla bezediği görülür. Şair, şiirlerinde hem geleneksel hem de duygusal temaları ön plana çıkarır. Afganistan'da on yıl süren Sovyet işgali, şairin duygularını derinden etkiler. Böylece kendisinde dinî sorumluluğu yoğun bir şekilde hisseden ve bunu kendisine vazife bilen şairin şiirlerinde mistik-metafizik yönelimler görülür.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Erdem Bayazıt'ın B) Cahit Zarifoğlu'nun
C) İsmet Özel'in D) Nurullah Genç'in
E) Sedat Umran'ın

7. 1960'lı yıllarda Batı'da ve Türkiye'de etkili olmuş bir düşünce akımı olan "varoluşçuluk", ---- şiirinde de önemli bir yer tutmaktadır. Şair, şiirlerini genellikle serbest nazım tarzında yazmıştır. O, şiirsel ahenge ve şiirde müziğe önem veren bir şairdir. Orta uzunluktaki şiirlerinde, dili son derece rahattır. Şiirleri zengin görsel çağrışımlar içerir ve coşkun bir lirizm, okuru hemen şiire bağlar. 1970'e kadar Marksist dünya görüşüyle şiirlerinin izleğini oluşturan şair, 1974'te yayımlanan ve bir beyanname niteliği taşıyan *Amentü* adlı şiiriyle İslami söyleme yönelir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Ebubekir Eroğlu B) İsmet Özel
C) Erdem Bayazıt D) Cahit Zarifoğlu
E) Hilmi Yavuz

8.

Bu görselin teması aşağıdaki şiir kitaplarından hangisinin içeriğiyle ilişkilendirilebilir?

A) *Âşık Merdiveni* B) *Elde Var Hüzün*
C) *Düşten Güzel* D) *Evet İsyan*
E) *Korku ve Yakarış*

9. Şiirleri ve şiir üzerine yazılarıyla dikkat çeken bir şairdir. Türk şiirinin modernleşme serüvenini anlatan *Modern Türk Şiirinin Doğası* adlı eserin yazarıdır. İslamcı şiirin içeriğini metafizik sorgulamalarla zenginleştiren şairlerden biridir. *Kuşluk Saatleri, Kayıpların Şarkısı ve Yirmi Dört Şiir;* onun şiir kitaplarıdır.

Bu parçada söz edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

A) Nurullah Genç B) Ebubekir Eroğlu
C) İsmet Özel D) Sedat Umran
E) Erdem Bayazıt

Doğru Yanlış Boş Net

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

- Âşık
- Saz Ustası
- Hece Ölçüsü
- Lebdeğmez
- Sade Dil
- Âşıklar Bayramı

TEST • 4
KAVRAMA

1.
- Türkiye'de önce şairlik yönüyle tanınmıştır.
- Ustası, Âşık Şenlik'in oğlu Âşık Kasım'dır. Doğaçlama şiir kabiliyeti son derece yüksek bir âşıktır.
- Şiirleri daha çok 8'li ve 11'li hece ölçüsünde koşma, türkü ve destan türündedir.
- Şiirlerinde sıkça işlediği temalar; Allah, Kur'an, peygamber, vatan, millet, bayrak, tabiat sevgisidir.
- 1981 yılında TRT Kurumunun açtığı "Atatürk Konulu Güzelleme Yarışması"nda *Biri Anadolu Biri Atatürk* şiiriyle birincilik ödülünü kazanmıştır.
- UNESCO'nun 1988'de hazırladığı Dünya Sanat Dizisi'nde, Türkiye'deki âşıklar içinde yalnızca kendisinin çekimleri yapıldı. Danimarka'da yapılan ve 24 ülkenin katıldığı Vikinglerin Doğuş Günü ve Gün Dönümü Geleneği Festivali'ne, Türkiye'yi temsilen tek isim olarak davet edildi.

Bu bilgiler aşağıdaki sanatçılardan hangisi ile ilgilidir?

A) Murat Çobanoğlu
B) Şeref Taşlıova
C) Abdurrahim Karakoç
D) Âşık Mahzuni Şerif
E) Yaşar Reyhanî

2. Kahramanmaraş'ın Afşin ilçesinin Tarlacık köyünde doğmuştur. Âşıklar Derneğinin kuruluşunda bulunmuştur. Daha çok siyasi içerikli şiir ve türküleri ile tanınmıştır. Sanatçının türkülerinin yer aldığı dört yüze yakın plak ve elliden fazla kaseti vardır. *İşte Gidiyorum, Bu Mezarda Garip Var, Bizden Geriler (Gam Kasvet)* adlı şiirleri ünlüdür.

Bu parçada söz edilen halk ozanı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Neşet Ertaş
B) Şeref Taşlıova
C) Murat Çobanoğlu
D) Âşık Veysel
E) Âşık Mahzuni Şerif

3. Aldanma cahilin kuru lafına
Kültürsüz insanın külü yalandır
Hükmetse dünyanın her tarafına
Arzusu hedefi yolu yalandır

Kar suyundan süzen çeşme göl olmaz
Gül dikende biter diken gül olmaz
Diz diz eden her sineğin bal'olmaz
Peteksiz arının balı yalandır
(...)
Cahil okur amma âlim olamaz
Kâmillik ilmini herkes bilemez
Veysel bu sözlerin halka yaramaz
Sonra sana derler deli yalandır

Bu dörtlüklerden hareketle Cumhuriyet sonrası halk şiiriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Halk şiiri geleneğinin devam ettirildiği
B) Yarım uyaktan yararlanıldığı
C) Koşma nazım biçiminin kullanıldığı
D) Ağırlıklı olarak aşk temasına yer verildiği
E) Ahenk unsuru olarak redif kullanıldığı

4. "Babamla ben aynı ruhun insanlarıyız." diyerek asıl ilham kaynağını ifade eden ----, bir saz ustası olan babasının geleneğini devam ettirmiştir. "Bozkırın Tezenesi" olarak tanınan ozan, herkesin dilinde olan *Zahidem, Acem Kızı, Gönül Dağı* adlı türküleriyle tanınmıştır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Neşet Ertaş
B) Şeref Taşlıova
C) Murat Çobanoğlu
D) Davut Sulari
E) Âşık Feymanî

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

5. Asıl adı, Osman Taşkaya'dır. Şiirlerinde tasavvufi bir eda hâkimdir. Allah'ın birliğini, peygamberleri ve din büyüklerini ele almıştır. Adana insanının duygularını, düşüncelerini, sevinçlerini sazıyla, sözüyle dile getirmiştir. Şiirleri *Ahu Gözlüm* ve *Gönül Sarayı* adlı kitaplarda yer alır.

Bu parçada söz edilen halk şairi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Âşık Mahzuni Şerif
B) Âşık Feymanî
C) Abdurrahim Karakoç
D) Murat Çobanoğlu
E) Şeref Taşlıova

6. O, hemen her konuda şiirler söylemiştir. Ancak orijinaldir ve kendisine hastır. Bunu ezgileri ile de bütünleştirince ister istemez şöhrete ulaşmıştır. Şiirlerinde her ferdin düşüncesine, duygusuna, inancına ve dünya görüşüne yer vermiş birisi olarak şiirlerinde; aşk, tabiat, fikir, dert, yergi-eleştiri, dinî-tasavvufi-mistik, millî, kendisiyle ilgili, ünlü kişiler, kuruluş-tesis, gurbet, gönül, yurt-belde, öğüt, fanilik, zümre gibi konuları ele almıştır. İşlediği konular göz önünde tutulduğunda onun dert, tabiat, vatan-millet ve birlik şairi olduğu söylenebilir. Edebiyatımızda özellikle *Kara Toprak* ve *Uzun İnce Bir Yoldayım* adlı şiirleriyle oldukça tanınmış ve sevilmiştir.

Bu parçada söz edilen halk şairi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yaşar Reyhanî
B) Âşık Şeref Taşlıova
C) Âşık Veysel
D) Âşık Feymanî
E) Âşık Mahzunî Şerif

7. O, geleneksel halk şiiri vadisinde şiir söylemiş bir edebî şahsiyettir. İlk şiirlerini yakmıştır. Daha sonra yazdığı şiirleri de sistemin dışladığı insanları anlattığı taşlamalardır. *Hasan'a Mektuplar* adıyla 1965 yılında basılan taşlamalar, Türk edebiyat tarihinde, ilk iki baskısı onar bin basılan ilk ve tek şiir kitabıdır.

Bu parçada söz edilen halk şairi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yaşar Reyhanî
B) Âşık Feymanî
C) Âşık Veysel
D) Abdurahim Karakoç
E) Murat Çobanoğlu

8.
I. Bülbül gibi eyleyim mi figânı
Zârım ile ağlatırım cihânı
O gül yüzlü âhu gözlü civanı
Çarh-ı felek elimizden alır mı

II. İnsan dedikleri duvara benzer
Hele suvakları dökülsün de gör
Gördüğün her güzele aldanma
Saç ağarsın bel bükülsün de gör

III. Bir kökte uzamış sarmaşık gibi
Dökülmüş gerdana saçların güzel
Gözlerin ufukta bir ışık gibi
Kara bulut gibi kaşların güzel

IV. Yine cûş eyledi bu derdli yürek
Sînemi çâk etti bu devr-i felek
Mevlâ'nın verdiğine kanaât gerek
Gönül çok isterken az elden gitti

Numaralanmış bu dörtlüklerin, dil ve söyleyiş özellikleri dikkate alındığında hangilerinin Cumhuriyet sonrası halk şiirine ait olduğu söylenebilir?

A) Yalnız II
B) I ve III
C) I ve IV
D) II ve III
E) II ve IV

9.
- Konya'da, 1966'da ilk kez kutlanan Türkiye Âşıklar Bayramı'na katılmıştır, bayramda gösterdiği başarı ve 1969 yılında çıkardığı *Kiziroğlu Mustafa Bey* isimli plağı ile tanınmaya başlamıştır.
- Kars'ta uzun yıllar sürdürdüğü âşıklar kahvesi işletmeciliği ile sanatkârları ve dinleyicileri buluşturmuş; aynı zamanda sazı, sözü ve sesiyle kitlelere ulaşmayı başarmıştır.
- Şiirlerinin tamamını hece vezniyle söylemiş; aşk, doğa, gurbet, sevgili gibi konuları işlemiştir.
- Dili, yaşadığı coğrafyanın (Kars) özelliklerini gösterir.
- *Cumhuriyet Destanı, Öğretmen, Yaradan, Dertli Bülbül* isimli şiirleri ünlüdür.

Bu özelliklere sahip halk şairi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Âşık Feymanî
B) Âşık Murat Çobanoğlu
C) Âşık Şeref Taşlıova
D) Abdurrahim Karakoç
E) Neşet Ertaş

Doğru Yanlış Boş Net

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

1. “Sanatın ekleme değil, çıkarma olduğunu günden güne daha iyi anlıyorum.” diyen ---- için şiirde, saklanmış dahi olsa bir anlam gereklidir. O, şiirde kırk yılını, doğumundan ölümüne, orta hâlli bir vatandaşın; birey olarak başından geçecek durumları hatırlatmaya; ev-aile-yakın çevre üçgeninde, gerçek ve hayal yaşantılarını iletmeye, duymaya harcadı. Arada biçim yenileştirmelerinden ötürü yadırgandığı da oldu ama genellikle eleştirmenler onun için, tutarlı ve özel bir dünyası olan bir şair dediler. Aynı zamanda onun arkadaşı da olan şair Cahit Külebi onun şiirini şöyle özetler: “Çok duygulu bir kişinin, bu duyguları saklama çabası onun şiir biçeminin bir özelliği olmuştur. Özlemler, iç sızlanması, bir acıma, hoşgörü, işte onun söylenebilecek özellikleri.”

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Fazıl Hüsnü Dağlarca
B) Cahit Sıtkı Tarancı
C) Behçet Necatigil
D) Ziya Osman Saba
E) Özdemir Asaf

2. **Aşağıdakilerden hangisi ötekilerden farklı bir şaire aittir?**

A) *Kapalı Çarşı*
B) *Çevre*
C) *Arada*
D) *Dar Çağ*
E) *Toprak Ana*

3. Yaşamına pek çok şiir ve hikâye kitabı, piyes sığdırmış olan şairin ilk şiiri *Varlık* dergisinde çıktı. Önceleri Garip şairleri etkisinde, yaşamanın tadını çıkarmaya bakan avarelik şiirleri yazdı; hayatın gündelik akışında bireysel sevinç ve mutlulukları dile getirdi. 1960’lardan sonra şiirinin ağırlık noktasını kişinin evrendeki yerini, değerini aramaya, felsefi düşünceye kaydırdı. Hikâye ve oyunlarında da psikolojik ögeyi, biçim kaygısını öne aldı. Şiirlerinde sözcüklerin çağrışımlarından yararlandı. Sözcüklerdeki sesten ve biçimden gelen uyuma büyük önem verdi.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen şairin şiir kitaplarından biri değildir?

A) *Şarkılı Kahve*
B) *Gün Işığı*
C) *Duru Gök*
D) *Eşik*
E) *İki Başına Yürümek*

4. İlk şiiri *Yavaşlayan Ömür* 1933’te *İstanbul* dergisinde çıktı. Edebiyat dünyasında adını duyurması 1934’te, Harp Okulu öğrencisiyken *Varlık*’ta yayımladığı şiirlerle oldu. Şiirlerini *Yücel, Türk Dili, Yeditepe, Çağrı, Ataç, Yön* gibi dergilerde yayımladı. 1960’tan sonra güncel yurt ve dünya sorunları karşısındaki tepkilerini yansıtan şiirler yazdı. Cumhuriyet’i izleyen yıllarda özlenmiş olan destan şiirini meydana getirdi. Şiirlerinde çocuğa en çok yer veren Türk ozanıdır. Yirmiden fazla çocuk kitabı vardır. Cumhuriyet dönemi Türk edebiyatının en verimli şairlerinden biri olan şairin bir özelliği de bütün edebî yaşamını sadece şiire adamış olmasıdır. Şiirleri pek çok dile çevrilmiş ve birçok ödül almıştır.

Bu parçada söz edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

A) Hilmi Yavuz
B) Salah Birsel
C) Cahit Külebi
D) Fazıl Hüsnü Dağlarca
E) Özdemir Asaf

5. O, eski Türk edebiyatının, hüznü tema olarak benimsemiş Fuzûlî ve Şeyh Gâlip gibi ünlü sanatçılarına eklemlenmeye çalışan, bu anlamda kendini hüzün şairleri zincirinin halkalarından sayan bir şairdir. “Daima kalbine hüzünler ihbar edilen bir şair” olduğunu söyleyen şair, *Erguvan Sözler* isimli şiir kitabındaki *Bursa ve Zaman* şiirinde, hüznü, özlem duygusu eşliğinde tema olarak işleyip geliştirmiştir.

Bu parçada söz edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

A) Dilaver Cebeci
B) Hilmi Yavuz
C) Özdemir Asaf
D) Cahit Külebi
E) Ahmet Oktay

6. **Salah Birsel ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) *Haydar Haydar*, toplumcu etkilerin en fazla görüldüğü kitabıdır.
B) Şiirinin ayırıcı özellikleri; alay, ironi ve yergi unsurları ile sözcük işçiliğidir.
C) Ona göre şiir bir bütündür; konusu, sözcük dağarcığı, biçimi ayrı ayrı değerlendirilemez.
D) Şiir dışında herhangi bir edebî türle ilgilenmemiş, her düşüncesini şiir yoluyla aktarmıştır.
E) Şiir anlayışına ve şiire ilişkin görüşlerini *Şiirin İlkeleri* adlı kitapta ortaya koymuştur.

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. İlk şiirlerinde Cahit Sıtkı Tarancı, Orhan Veli Kanık ve Garip akımının etkisindedir. 1960'tan sonra şiirinde felsefi anlamda varoluşsal sorgulama ve düşünce unsuruna, zaman kavramını irdelemeye, sonsuzluk ve evren kavramına, modernizm sonucu yabancılaşmaya, ölüm, tabiat, Anadolu, yalnızlık gibi konulara önem verdi. 1976'dan sonraki süreçte son dönem şiirleri daha kapalı ve imge yoğunlukludur. Modern kent insanının psikolojik sorunlarına yer verdi. Genel olarak şiirlerinde hem hece veznine hem de serbest vezne yer verdi. En çok beyit ve dörtlük nazım şekillerini kullandı. Öz Türkçe kelimeleri kullanmaya özen gösterdi. Nesneler dünyasına dille ulaşmaya, bu dünyayı dille yeniden kurmaya çalıştı. Ona göre mısra birimdir, şiirin en büyük özüdür, her şeyidir. Şiiri "büyülü matematik" olarak görmüştür.

Bu parçada söz edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

A) Salah Birsel
B) Özdemir Asaf
C) Behçet Necatigil
D) Hilmi Yavuz
E) Sabahattin Kudret Aksal

8. **Aşağıdakilerin hangisinde aynı şaire ait şiir kitapları bir arada verilmiştir?**

A) *Nötron Bombası - Dar Çağ*
B) *Duru Gök - Kikirikname*
C) *Zebra - Sevgilerde*
D) *Zaman Şiirleri - Eşik*
E) *Adamın Biri - Divançe*

9. **Aşağıdakilerden hangisi Fazıl Hüsnü Dağlarca'nın şiir kitaplarından biri değildir?**

A) *Daha*
B) *Çakırın Destanı*
C) *Anıtkabir*
D) *Dışarıdan Gazel*
E) *En/Cam*

10. Rahatsızlığın şairi ---- göre ölüm düşüncesi iki dönem olarak ele alınmalıdır. İlk dönemi hayattan ölüme kaçma dolayısıyla ölüme sığınma; ikincisi hayattan eve kaçma düşüncesiyle ölüme uzak durmadır. *Lades* şiirinde mezarlığa yakın bir eve taşınmak isteyen ve *Kabul Günü*'nde ölmek isteyen şair, bu ilk dönemde kendini anlatır. Ardından fakir ve sıradan bir hayat süren küçük insanın sonunu aynı karamsarlıkla anlatmaya *Evler* kitabıyla başlar. Ona göre ölüm evin "-den" hâlidir. Eksik bir yaşama hâli vardır onun şiirinde ve bu duygu ölümle tamamlanır. *Baş Sağlığı*, toplumdaki ölüseverlik gösterisine bir karşı çıkıştır. *Bir Bir Daha Bir Daha* şiirinde onun problem karşısında hayatı anlatırken takındığı sıkışık ve eksik duygunun yansıması vardır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Behçet Necatigil'e
B) Dilaver Cebeci'ye
C) Necati Cumalı'ya
D) Ziya Osman Saba'ya
E) Salah Birsel'e

11. Cahit Külebi, şiirimizin ana damarlarından ve Türkçenin önemli şairlerinden biridir; onunla ilgili şunları söyleyebiliriz:

I. Halk şiirinin içtenliğinden ve türkülerinden yararlanmıştır. Orhan Veli etkisini duyuran şiirlerinin dışında yapaylık görülmez Külebi'de.
II. Şiirlerinde maskeli söyleyişlere yer vermez; söz oyunlarına, dolambaçlı yollara sapmaz, ne söyleyecekse süslemeden söyler.
III. Kendisini "Karac'oğlan'ın bacanağı" ilan eden şair, şiirimizde kendisine özgü bir yer edinmiş, kendi şiirini oluşturmuştur.
IV. Yaşadığı coğrafyayı, mahallî renkleri şiirine dokumuştur âdeta; şiiri yaşadığı yerin aynası gibidir.
V. Halk şiiri geleneğiyle yazdığı *Yayla Dumanı* ve *Sarıkız Mermerleri* adlı eseriyle tanınmıştır.

Cahit Külebi ile ilgili yukarıda numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışlığı yapılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Doğru Yanlış Boş Net

Bu testte 14 Türk Dili ve Edebiyatı sorusu vardır.

1. Mahallemizde
Senden başka ağaç olsaydı
Seni bu kadar sevmezdim.
Fakat eğer sen
Bizimle beraber
Kaydırak oynamasını bilseydin
Seni daha çok severdim.

Güzel ağacım!
Sen kuruduğun zaman
Biz de inşallah
Başka mahalleye taşınmış oluruz.

Bu şiirin biçim, içerik ve anlatım özellikleri dikkate alındığında aşağıdakilerin hangisine ait olduğu söylenebilir?

A) Ece Ayhan
B) İsmet Özel
C) Özdemir Asaf
D) Orhan Veli Kanık
E) Sezai Karakoç

AYT - 2024 ÖSYM

2. Uzun sanat yaşamı boyunca deneyci yaklaşımıyla Türk dili ve şiirine pek çok yeni öge kazandırmayı başaran sanatçı, kendini sürekli yenilemesini bilmiştir. Millî romantik duyuş tarzından çocukların dünyasına, bireyin içsel çatışmalarından toplum sorunlarına kadar her konuyu ele almıştır. *Havaya Çizilen Dünya*, *Çakır'ın Destanı* ve *Üç Şehitler Destanı* gibi ilk dönem şiir kitaplarında çoğunlukla dörtlüklere, ölçülü ve uyaklı söyleyişlere yer veren sanatçı; *Toprak Ana* kitabından itibaren daha çok beşlik ve altılık bentlere başvurur.

Bu parçada söz edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Arif Nihat Asya
B) Fazıl Hüsnü Dağlarca
C) Ahmet Kutsi Tecer
D) Faruk Nafiz Çamlıbel
E) Bedri Rahmi Eyüboğlu

AYT - 2024 ÖSYM

3. - Oh benim oğlum, gel etme kırma sakın!
Ne istedin küfeden yavrum? Ağzı yok, dili yok,
Baban sekiz sene kullandı... Hem de derdi ki: "Çok
Uğurlu bir küfedir, kalmadım hemen yüksüz..."
Baban gidince demek kaldı âdeta öksüz!
Onunla besleyeceksin ananla kardeşini,
Bebek misin daha öğrenmedin mi sen işini?
Dedim ki ben de:
- Ayol dinle annenin sözünü!

Biçim ve içerik özellikleri dikkate alındığında bu şiirin aşağıdaki şairlerden hangisine ait olduğu söylenebilir?

A) Cenap Şahabettin
B) Ahmet Haşim
C) Yahya Kemal Beyatlı
D) Mehmet Akif Ersoy
E) Ziya Paşa

AYT - 2023 ÖSYM

4. Çağdaşı pek çok şair gibi başlangıçta şiirlerini aruzla yazdıktan sonra tecrübelerini heceye aktarıp dizelerdeki duraklarda yaptığı değişikliklerle kuvvetli bir ahenk sağlar. İlk şiirlerini *Miras* adıyla yayımlayan şair, gür sesli kahramanlık şiirleriyle şöhret kazanır. Daha sonra kaleme aldığı mistik şiirlerini *Varidat-ı Süleyman Çelebi* adıyla kitaplaştırır. Şiirimizde efsaneleri heyecanlı bir üslupla işleyen şair, özellikle korsanlıkla ilgili şiirleriyle sevilmiştir.

Bu parçada söz edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

A) Faruk Nafiz Çamlıbel
B) Orhan Seyfi Orhon
C) Enis Behiç Koryürek
D) Yusuf Ziya Ortaç
E) Halit Fahri Ozansoy

AYT - 2022 ÖSYM

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

5. “Gölgesinde Oturduğum Ağaç ve Ben” adlı ilk şiiri, 1921’de *Dergâh*’ta yayımlanır. Başlangıçta romantizm, aşk, ölüm, yalnızlık, hüzün gibi bireysel temaları işleyen şair; halk kültürünün zengin kaynaklarıyla tanıştıktan sonra ülke ve toplum sorunlarına yönelir. Geleneksel Türk tiyatrosundan etkilenerek yazdığı *Köşebaşı* ve mensur destan-piyes şeklindeki *Koçyiğit Köroğlu* adlı eserleriyle de tanınır.

Bu parçada söz edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Behçet Kemal Çağlar

B) Ahmet Kutsi Tecer

C) Kemalettin Kamu

D) Necati Cumalı

E) Bedri Rahmi Eyuboğlu

AYT - 2022 ÖSYM

6. Troya’da siz sözü güzeldi eskiden
Baktım öpüşündü duran baktım bungun.
Benim şimdi Hitit çağı benim yorgun
Benim ey gök çılgın uzaklığın hep ben.

Büyük sularıma sen o hep geç gelen
Beni çıktığınız gecelere tutun.
Beyaz, kâğıtlarca gittiniz ya uzun
Güzelliğimde bir yarı geceler sen.

Ellerin bir daha sarı ovalarım.
Sesini dönmeyim bütün yalnızlığım
Bütün gök gök gök, o akşamlara kadar.

Güzel yalnızlığım işte dünya kadar.
Ne denizler gördüm hiç anmamışımdır
Bir sesim ben git git o binlerce yıldır.

Bu şiirin biçim, içerik ve anlatım özellikleri dikkate alındığında aşağıdaki şairlerin hangisine ait olduğu söylenebilir?

A) Cahit Külebi
B) İlhan Berk
C) Orhan Veli
D) Attilâ İlhan
E) Nâzım Hikmet

AYT - 2021 ÖSYM

7. 1940’lı yıllarda Türk şiirini şekillendiren iki yönlü bir hareketin varlığından söz edilebilir. Birincisi 1940 Kuşağı olarak anılan kuşaktır. 1930’lu yıllarda, Türk şiirinin toplum sorunlarına eğilen, şiirini ideolojisinin bir anlamda sözcüsü hâline getiren Nâzım Hikmet, 1938’de tutuklanır ve kitaplarına yayın yasağı konulur. 1940’larda ise onun şiir anlayışını sürdüren bazı isimler dikkat çekerler. O yıllarda bir de Garip şiiri vardır. 1950’li yıllara bu iki yönlü şiir hareketiyle girilir. 1950’li yılların başında Türk şiiri Garip şiirinin taklitleri ile dolar. İşte bu yıllarda, Garip şiirinden farklı ve ona tepki olarak doğan bir şiir arayışının varlığı hissedilmeye başlanır. Bu yeni şiir arayışı farklı şiir anlayışlarının gelişmesine ön ayak olur.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Cumhuriyet Dönemi’nde ortaya çıkan üç şiir hareketinden söz edilmiştir.

B) 1950’li yıllarda hissedilen şiir anlayışı sözüyle Attilâ İlhan’ın temsilcisi olduğu Maviciler kastedilmiştir.

C) Orhan Veli Kanık, Melih Cevdet Anday ve Oktay Rifat üçlüsünün şiir hareketinden bahsedilmiştir.

D) İkinci Yeni şiirinin Garip şiirine tepki olarak ortaya çıktığı belirtilmiştir.

E) Ahmed Arif, Arif Damar, Şükran Kurdakul, A. Kadir, Ömer Faruk Toprak, Cahit Irgat gibi şairlere gönderme yapılmıştır.

8. Aşağıdaki beyitlerden hangisinin Cumhuriyet Dönemi’nde yazıldığı söylenebilir?

A) Erbâb-ı garaz bizden ırağ olduğu yeğdir
Düşmez yire zîrâ okumuz sâhib-i şestiz

B) Bir güneş yüzlü melek gördüm ki âlem mâhıdur
Ol kara sünbülleri âşıklarunun ahıdur

C) Karşumda âller geyüp ol lâle-ruh yine
Gül-gûnîlerle aklum alur san piyâledür

D) Cân u dil kaydını çekmekten özüm kurtardım
Cânı canâneye ettim dili dil-dâra fidâ

E) Gün doğumundan gün batımına kızardı bahçe
Bir bir leylâk nergis lâle ve sümbül düştü

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

9. I. Diz çök ey zorlu nefs, önümde diz çök!
Heybem hayat dolu, deste ve yumak.
Sen, bütün dalların birleştiği kök;
Biricik meselem, sonsuza varmak...

II. Ben bu kadar değilim
Kışlada ölü bir zaman
Bir güzel at durdukça gider
Gittikçe döner bir bir güzel at durdukça
Askerim, benim ağzım kuşlardan.

III. Fakat
benim
şiirime ilham veren perinin
omuzlarında açılan kanat:
asma köprülerimin
demir
putrellerindendir…
Dinlenir,
dinlenmez değil
bülbülün güle karşı feryatları…
Fakat asıl
Bakır, demir, tahta, kemik ve kirişlerle çalınan
Beethoven'in sonatları…

Numaralanmış şiirlerin temsil ettiği şiir anlayışları aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	Garipçiler	Hisarcılar	İkinci Yeniciler
B)	Hisarcılar	Maviciler	Garipçiler
C)	Öz Şiir	Mistik Şiir	Maviciler
D)	Mistik Şiir	İkinci Yeni	Toplumcu Gerçekçiler
E)	Öz Şiir	İkinci Yeni	Hisarcılar

10. Türk edebiyatında kimi şairlere işledikleri temalardan dolayı bazı ünvanlar verilmiştir. Bu bağlamda ---- "Bayrak Şairi", ---- "Evler Şairi", ---- "Anadolu / Yayla Şairi", ---- "Gurbet Şairi" olarak adlandırılmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada boş bırakılan yerlerden birine getirilemez?

A) Kemalettin Kamu
B) Arif Nihat Asya
C) Behçet Necatigil
D) Ömer Bedrettin Uşaklı
E) Bedri Rahmi Eyüboğlu

11. Aşağıdakilerden hangisinde yapılan açıklamayla parantez ( ) içindeki sanatçı uyuşmamaktadır?

A) *Daha, Çakırın Destanı, Aç Yazı ve Asu* en genel ifadesiyle şairin, insanı doğayla ve evrenle ilişkisi bağlamında ele aldığı eserlerdir. **(Fazıl Hüsnü Dağlarca**)

B) *Mau Mau*'da uzun ve kısa cümlelerin dizilişleri aracılığıyla şiiri genişletmiş ya da daraltmış; kimi dizeleri daha içeriden yazarak şiirin biçimindeki tekdüzeliği bozmuştur. **(Ercüment Behzat Lav)**

C) 1966'da *Elleri Var Özgürlüğün* kitabıyla en parlak dönemini yaşayacak olan şair burada, Homeros etkisinin hissedildiği *Agamemnon* gibi uzun ve daha sonra kısa lirik pastoral tarzda şiirler kaleme almıştır. **(Oktay Rifat)**

D) İlk kitabı *Kuş Tufanı* ve ardından gelen *Çırak Aranıyor*, *Çaylar Şirketten* modern Türk şiirinde; yeni izlekler, konular, temalar, sorular kazandırması ve izlek ile temaları sorunsallaştırmasıyla önemli bir çıkış olur. **(Refik Durbaş)**

E) Cumhuriyet Dönemi Türk şiirinin bireyci şairleri arasında olup ilk şiir kitabı *Bakış Kuşu*'nda daha çok, halk ve divan şairleri; Ahmet Haşim, Yahya Kemal, Asaf Halet Çelebi ve Ziya Osman Saba'nın etkisinde kalır. **(Behçet Necatigil)**

12. Kızıla boyanmış koynunda sular,
Yandın mı bu gurbet elinde Çoruh?
Bayburtlu Zihnî'nin koşması mı var
Türküler söyleyen dilinde Çoruh?

Ufkunda parlayan şafak olaydım,
Denize döktüğün toprak olaydım.
Ne olur bir sarı yaprak olaydım,
Denize yollanan selinde Çoruh.

Biçim ve anlatım özellikleri ile söz dağarcığı dikkate alındığında bu şiirin aşağıdaki sanatçılardan hangisine ait olduğu söylenebilir?

A) Melih Cevdet Anday
B) İsmet Özel
C) Ömer Bedrettin Uşaklı
D) Edip Cansever
E) Ahmet Hamdi Tanpınar

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

13. Ben burada bir sıkıntıyım, atımdan iniyorum
Benim atım her zaman
Kim bilir kime sesleniyorum, sessizlik
Yosunlar, taşlar, o mezar yazıtlarından
Yaz gelmiş zakkumlar açmış, elimi bile sürmedim
Sürsem bile ne çıkar, ama sürmedim
Ölü bir şey kalıyor dünyadan, yapraklardan.

Şiir anlayışı ve geleneği bakımından aşağıdakilerden hangisinin bu şiirin devamı olduğu söylenebilir?

A) olmadık sorular geliyor aklıma:
yanılmak
bir devrimcinin işi mi,
mayhoş bir elmayı koklamadan
kavgaya katılmak sonra,
çığlıklar besleyebilmek
ağlayarak baktıkça
bir ırmağın bulanık sularına?

B) Ne oldu çocukluğum?
Köşelerinde nefes nefese konuştuğum
Odalar?
Ortalarında tahta at koşturduğum
Geniş sofalar?
Sofalarında gizli köşelerim, gizli yerlerim?
Hani benim kurşun askerlerim?
Bir oda içinde kurduğum şehir,
Geçtiğim nehir?

C) Gördüm mü görmedim mi bilmiyorum da
Güneşle sarmalanmış limon çiçekleri
Elimi uzatınca hemen kaybolan
Elimi çekince ele veren kendini
Bir bungunluk ki işte, bilmem ne yapsam
Öyle bir kulp gibi biçimlenip de
Bir yerlere mi boşaltsam kendimi

D) Şayet yağmurlu bir günde,
Görmezsen geçtiğimi
Kapınızın önünden
Anla ki bu şehirde en nihayet
Senden başka her şeyden bıkmışım.
Anla ki içimde nedamet,
Bir uzun yolculuğa çıkmışım

E) Ucu denize varan güneşli bir bahçeden
Ilık yeşil sulara kendini verir gibi
Işık, sonsuz ışıklar özleyen ruhum neden
Bu gece karanlığa bağlıdır esir gibi?

14. 1980 dönemi şairleri, şiir geçmişimize sahip çıkmakla birlikte tamamen gelenekçi değildir. Kuşağın şairleri, özgün ürünlerinin de ön plana çıkarılması gerektiğini savunurlar. Bu kuşak, şiiri yeniden gündeme getirerek, şiirin bir araç değil amaç olduğunun bilincine varmış, önce şiir görüşünü benimsemiştir. Şiirin çok seslilikle gelişeceğine inanmışlardır. Kuşağı birleştiren ortak nokta, amaçlarının şiir olması ve bu yolda farklı çizgideki şairlerin bir araya gelerek şiiri geliştirmek istemesidir. Geçmiş dönem şiirlerinden beslenip yeni anlayışlar ortaya koyarlar.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin 1980 dönemi temsilcilerinden birine ait olduğu söylenemez?

A) kişi gürültüsündeki dünyayla yalnızlık arasında
ne çocuğuz annemiz var ne sevgilimiz
ağlar gibi gözlerini döken heykeldir çocuk
anne, paslı evlere konuk gelmiş bir örtü

B) bir gül ararım
yetmiş bir diken batsın ellerime
öyle bir nârım ki yanarken gül
burcu bir toprak
dökülsün isterim bedenime

C) bir tek sana tembih ettim saadeti
hiç bir şey hatıra değil aslında
kaynayan sular gibi bakardın ya bana
donan sular gibi gülerdin ya
bütün büyük sular korkutuyor şimdi beni

D) İz!
Beyaz bir ülkeden çıkıp gelen ikiz!
Lacivert çarşaflara buzdan siluetini çizen sonsuzluk
ve giz, Yaklaş!
Beden nerede parçalandıysa kartallar oradadır. Uykunun
beyaz kum tanecikleri gibi dağıldığı bir gün

E) Bildikleri ne? Ver dediklerinde vermek,
Öl dediklerinde ölmek,
Toprak kıt, ürün ucuz, çarşı pahalı,
Bu türlü üç beş olay üç beş kelime.
Ondan öte anlatamadıkları
Yeşil yeşil, sarı sarı, allı allı
Gittiler her biri gömlek gömlek.

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

- Toplumcu Gerçekçilik
- Gözlemci Gerçekçilik
- Bireyin İç Dünyasını Ele Alan Anlayış
- Nehir Roman

TEST • 6
• KAVRAMA •

1. **1923-1950 arası Türk romanı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) Yakup Kadri, Halide Edip, Reşat Nuri gibi Millî Edebiyat sanatçıları da bu dönemde eser vermeye devam etmiştir.

B) Yazarlar, Cumhuriyet devrimlerini, yeni kurum ve değerleri ele alan tezli romanlar yazmıştır.

C) Ağırlıklı olarak romantik bir anlayışla memleket meseleleri ele alınmıştır.

D) 1930'lardan itibaren Sadri Ertem ve Sabahattin Ali gibi yazarlar, toplumcu gerçekçi anlayışla daha eleştirel bir tutum sergilemişlerdir.

E) Romanların tekniğinde ve edebî değerinde önceki yıllara göre ciddi gelişmeler görülür.

2. **Aşağıdakilerden hangisi toplumcu gerçekçi roman anlayışının özelliklerinden biri değildir?**

A) Realizm ve natüralizm akımlarının etkilerini taşıma

B) Kişilerini ait oldukları yörenin ağzıyla konuşturma

C) Ezen-ezilen, işçi-işveren, köylü-ağa vb. toplumsal çatışmalara yer verme

D) Halkın konuştuğu, sade, açık ve doğal bir dil kullanma

E) Kişilerinin iç dünyalarını ayrıntılı olarak betimleme

3. **Aşağıdakilerden hangisi toplumcu gerçekçi romancılardan biri değildir?**

A) Sadri Ertem
B) Mithat Cemal Kuntay
C) Reşat Enis Aygen
D) Kemal Tahir
E) Sabahattin Ali

4. 1923'ten sonraki Türk romancılarının I. Dünya Savaşı ve Kurtuluş Savaşı'nın trajedisine ve ardından Cumhuriyet'in kurulmasına tanıklık etmeleri, daha romantik duygularla roman yazmalarına yol açar. Mensup oldukları milletin varlıkla yokluk arasında gidip gelişine şahit olmuşlardır. Bir kısım romancılar eserlerinde Millî Mücadele'yi konu edinirler. ---- bu romanlardan biridir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

A) Halide Edip Adıvar'ın *Ateşten Gömlek*'i

B) Kemal Tahir'in *Yorgun Savaşçı*'sı

C) Tarık Buğra'nın *Küçük Ağa*'sı

D) Sabahattin Ali'nin *Kuyucaklı Yusuf*'u

E) Kemal Tahir'in *Esir Şehrin İnsanları*

5. Cumhuriyet'in ilk dönem yazarları, Anadolu'ya yönelirler. Anadolu, âdeta yeniden keşfedilmeye başlanmıştır. Cumhuriyet'in yükselen değeri olan milliyetçilik, uygarlaşma, hurafelere çağdaş değerlerle karşı çıkma, millet olma bilincinin uyandırılması gibi konu ve temalar, Cumhuriyet kuşağı romancılarının ana temalarını oluşturur. Cumhuriyet Dönemi romanlarında değişim bununla sınırlı kalmaz. Yeni kurulan devletin prensipleri doğrultusunda kurulan eğitim kurumlarının yaygınlaşması ve bu kurumlarda Cumhuriyet'in idealize ettiği çağdaş insan tipinin yetiştirilmeye çalışılması ve Cumhuriyet'in idealize ettiği çağdaş yaşam biçimleri ideolojik söylemlerle dile getirilir. Cumhuriyet ideolojisinin kaçınılmaz sonucu olan bu durum, döneme damgasını vuran romanlarda yankısını bulur.

Aşağıdaki romanlardan hangisi bu parçada anlatılanları temsil eden bir örnek olamaz?

A) *Yaban*
B) *Yeşil Gece*
C) *Vurun Kahpeye*
D) *Toprak Kokusu*
E) *Çalıkuşu*

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

6. ---- romanı İstanbul'u üç ayrı dönemde, daha çok siyasal değişime göre biçim alan sosyal hayat, seçkinler, aydınlar ve iktidar ile elit tabaka arasındaki ilişkileri merkezine alarak hikâye etmektedir. Romanda, eserin başkahramanı Adnan'ın yaşam çizgisi izlenerek onun etrafında yer alan kişi(lik)ler, Adnan'ın diyalog içinde bulunduğu çevre ve insanlar toplumsal yaşam alanının bütünüyle ilgili bir kanıya varılmak amacıyla bol ayrıntıya yer verilerek hikâye edilir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Mithat Cemal Kuntay'ın *Üç İstanbul*

B) Refik Halit Karay'ın *İstanbul'un İçyüzü*

C) Yakup Kadri'nin *Sodom ve Gomore*

D) Peyami Safa'nın *Sözde Kızlar*

E) Aka Gündüz'ün *İki Süngü Arasında*

7. Kadının ezilişi teması onun romanlarının ana temalarından biridir. Yazar bu temaya kendinden önce gelenlerden daha derin bir bakış açısı getirir: Kadının özgürlüğü yasa düzeyinde erkeklerle eşit olmasıyla sağlanamaz. Üretim ilişkilerinin kadına özgürlük sağlayacak biçimde düzenlenmesi gerekir. *Yalancı Dünya, Kötü Yol, Sokaklardan Bir Kız, Arkadaş Islıkları* romanlarında kadının bir nesne durumuna düşürülüşü sergilenir.

Bu parçada söz edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kemal Bilbaşar B) Samim Kocagöz

C) Orhan Kemal D) Talip Apaydın

E) Dursun Akçam

8. Cumhuriyet Dönemi Türk romanında bazı sanatçılar bireyin iç dünyasını esas alan eserler vermişlerdir. Bu sanatçılar, olaylardan ve insanlardan hareketle bireyin iç dünyasını yansıtmaya çalışmışlardır.

Aşağıdakilerden hangisi "bu sanatçılar" **sözüyle kastedilen sanatçılardan biri değildir?**

A) Peyami Safa B) Ahmet Hamdi Tanpınar

C) Kemal Tahir D) Tarık Buğra

E) Abdülhak Şinasi Hisar

9. **Aka Gündüz'ün romanlarıyla ilgili aşağıdaki açıklamalardan hangisi parantez ( ) içinde verilen romanla örtüşmemektedir?**

A) Kurtuluş Savaşı sırasında sevgilisinin şehit olduğu haberini alan bir kadının, akli dengesini yitirmesinden sonra sevdiklerinin yardımıyla bu rahatsızlığın üstesinden gelmesi anlatılmaktadır. ***(Dikmen Yıldızı)***

B) Romanın olay örgüsü, uğradığı iki ayrı ihanet neticesinde Gülöz'ün yaşadığı hayal kırıklıkları üzerine inşa edilmiştir. ***(Onların Romanı)***

C) Kimsesiz ve yalnız kalan genç bir kızın -Emine'nin- uğradığı bir iftira yüzünden maruz kaldığı haksızlıklar, toplum tarafından dışlanışı, hayata tutunmak için verdiği mücadele işlenmiştir. ***(İki Süngü Arasında)***

D) Romanının olay örgüsü Eligül'le Umur arasındaki aşk ile Müfehham'ın Eligül'e, Gülören'in ise Umur'a olan tek taraflı aşkları çerçevesinde gelişir. ***(Yaldız)***

E) Babası Millî Mücadele'de şehit düşen köylü bir kızın, Petek'in, hasta annesine bakmak amacıyla şehre çalışmaya gitmesi ve burada başından geçen hadiseler anlatılmaktadır. ***(Bir Şoförün Gizli Defteri)***

10. Eğer bir adamın hayatında duyduğu haz ve keder yekûnları hesap edilecek olursa görülecektir ki hiç kimse kimseden daha fazla ne mesut ne de bedbahttır. Hepimiz kahkahalarımızı gözyaşlarımızla ödüyoruz ve bu hususta bir dilenci, bir milyarderden farksızdır. Çok gülenin çok ağladığını söyleyen atalar sözü de bize heyecanlarımız arasındaki muvazeneden doğan bu büyük müsavatı bildiriyor. Bunun için muvakkat hazlar ve kederler istisna edilirse insanlar arasında devamlı bir saadet ve felaketten bahsedilmesini bile fazla bulanlardanım. Kararlarım üzerinde mesut olmak ümidi ve bedbaht olmak korkusu tesirini kaybetmişti. Bütün amellerimizin neticeleri arasında ızdırap ve zevk itibarıyla ahenk bulunduğuna bir kere daha kani olduktan sonra…

Bu parçanın dil, anlatım ve içerik özellikleri aşağıdaki yazarlardan hangisinin roman anlayışına en yakındır?

A) Kemal Bilbaşar B) Samim Kocagöz

C) Orhan Kemal D) Peyami Safa

E) Talip Apaydın

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Cumhuriyet Dönemi Türk Romanı (1923 - 1950) - II

TEST • 7

• KAVRAMA •

1. Yazarın, Doğu-Batı ikilemini yaşayan kahramanlarında kültürel bocalama belirgin bir şekilde kendisini hissettirir. Tereddüt psikolojisinin desteklediği tutunamama hissini yaşayan kahramanlar, aslında bir neslin tereddüdünü sembolize eder. Çünkü o, kendi çağının ve neslinin yazarıdır. Bu çağın nesli, Osmanlı Devleti'nin çöküşünü, I. Dünya Savaşı ve Kurtuluş Savaşı yıllarının yıkıcı sarsıntısını yaşayan bir nesildir. Felaketlerin aklın biçimlendirdiği bütün düzenleri ters yüz etmesi, bireyin hem kendine olan güvenini hem de manevi değerlerin tekrar gözden geçirilmesini zorunlu kılmıştır. Batılılaşma da aydınların şüphe ile baktığı değerler arasındadır. Onun romanlarında yaşanan tereddüt ve şüphe ikilemi, bireysel düzlemden toplumsal alana kayar ve kuşaklar arası çatışmanın temel sebebi olur.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen yazarın romanlarından biri <u>değildir</u>?

A) *Fatih-Harbiye* B) *Mahşer* C) *Sözde Kızlar*

D) *Kurt Kanunu* E) *Biz İnsanlar*

2. Şiiri esas kabul eden ve güzelliğin timsali olarak gören sanatçı; romanlarını, diğer türlere oranla geç tarihlerde yazmaya başlamıştır. Türk edebiyatı ve Türk romancılığı açısından ise yazdığı romanlarla oldukça başarılı olmuştur. Yazarın roman türüne bakışı şöyledir: "Şiir, söylemekten ziyade bir susma işidir. İşte o sustuğum şeyleri hikâye ve romanlarımda anlatırım. (...) Şu farkla ki şiirde dolayısıyla kendimin, hikâye ve romanlarımda kendimle beraber mümkün olduğu kadar hayatın ve insanların -benden başkalarının- peşindeyim." Onun şiirleri bir nevi iç dünyasının dil malzemesiyle harmanlanarak bize aktarılmasıdır. Ancak bir birey yalnız içinde yaşadığı toplumla var olur. Ferdin hikâyesi anlatılırken içinde yaşadığı toplum göz ardı edilemez. Bu sebeple romanları onun da zikrettiği gibi hayatı, insanları, çevreyi ve bireyin toplum içindeki yerini yansıtmak durumundadır. Nitekim o da romanlarında bu yolu izlemiştir.

Bu parçada söz edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Peyami Safa B) Ahmet Hamdi Tanpınar

C) Sâmiha Ayverdi D) Tarık Buğra

E) Oktay Akbal

3. 1920'li yıllardan itibaren Türk edebiyatına toplumcu gerçekçi çizgide farklı bir soluk getirmiş; birçok eserinde öğretici, bilgilendirici, aydınlatıcı bir anlayışla toplumsal konuları işlemiştir. Eserleri aracılığıyla toplumsal yapıyı sorgulamış, olumsuzlukları eleştirmiş, toplumsal karakterli çatışmaları dikkate sunmuştur. Yaşadığı dönemde özellikle *Çıkrıklar Durunca* adlı romanı ve öyküleriyle toplumcu gerçekçiliğin öncü yapıtlarını vermiştir.

Bu parçada kendisinden söz edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Samim Kocagöz B) Sadri Ertem

C) Oktay Akbal D) Reşat Enis Aygen

E) Reşat Ekrem Koçu

4. Peyami Safa'nın, Müfid-Pervin-Sacid arasındaki ilişkileri, aile kurumunun bozuluşunu ve şüphe kavramını anlattığı romanı aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Şimşek* B) *Sözde Kızlar* C) *Bir Akşamdı*

D) *Biz İnsanlar* E) *Mahşer*

5. Romanın temel konusu Türk toplumunun ve aydınının yaşadığı büyük değişme ve bu değişimin toplumumuzda bıraktıklarıdır. Söz konusu değişim Tanzimat'la başlayıp günümüze dek süren "Batılılaşma"dır. Medeniyet değişimi yazarın ruh ve düşünce dünyasını derinden etkileyen bir husustur. Aslında o, Batılılaşmayı zaruri görür. Ancak Batılılaşmanın bir ikilik yarattığını belirtir. Yazar bu ikililiği "eşikte kalma" olarak açıklar. Yazar bu ikililikten kurtulmak için devam düşüncesini önerir.

Romandaki şu kısım, bu konudaki fikirlerini gösterir:

"Aç kapıyı bezirgânbaşı, bezirgânbaşı

Kapı hakkı ne verirsin? Ne verirsin?..

Devam etmesi lâzım gelen, işte bu türküdür."

Bu parçada söz edilen romanın yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Peyami Safa B) Tarık Buğra

C) Oktay Akbal D) Ahmet Hamdi Tanpınar

E) Sevinç Çokum

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

6. I. Romanda, Macit'in çalmak istediği keman Batı'yı, Neriman'ın nefret etmeye başladığı ut ise Doğu'yu temsil etmektedir.

II. Yanya'nın eski valilerinden birinin çocukları olan Samim, Besim ve Mefharet babalarının servetiyle varlıklı bir hayat sürmektedirler.

III. Olaylar, başkarakter Ferit'in izlenimleri ve değerlendirmeleri aracılığıyla sunulmaktadır.

IV. Romandaki kapalı mekânlar Raif'in apartmanı, Mualla'nın yaşadığı konak ve yazarın kaldığı otel olarak sıralanabilir.

Numaralanmış bilgilerle aşağıdaki romanlar eşleştirildiğinde hangisi dışta kalır?

A) *Yalnızız*
B) *Matmazel Noraliya'nın Koltuğu*
C) *Biz İnsanlar*
D) *Fatih-Harbiye*
E) *Bir Tereddüdün Romanı*

7. Modernleşme süreci ile birlikte başlayan roman türünün Cumhuriyet sonrasında da en çok temas ettiği konu Batılılaşmadır. Çünkü bizatihi roman yazarları bu sürecin içerisinde yer almakta ve toplum içerisindeki değişimlere tanıklık etmektedirler. Bu dönemde romanlarda işlenen konularda iki ana unsurdan söz etmek mümkün olmaktadır: Toplumsal olayları ve değişimleri konu alan romanlar ve bireyi ele alan, bireyin iç dünyasındaki trajik ögeleri işleyen romanlar.

Bu parçada anlatılanlar aşağıdaki romanlardan hangisiyle desteklenemez?

A) *Mahşer*
B) *Ayaşlı ve Kiracıları*
C) *Kuyucaklı Yusuf*
D) *Sözde Kızlar*
E) *Aylak Adam*

8. **Aşağıdakilerden hangisi Peyami Safa'nın düşüncelerini ileten roman kahramanlarından biri değildir?**

A) *Matmazel Noraliya'nın Koltuğu*'nda Yahya Aziz
B) *Sözde Kızlar*'da Nadir
C) *Mahşer*'de Kerim
D) *Fatih-Harbiye*'de Faiz Bey
E) *Biz İnsanlar*'da Süleyman

9. *Kadıköyü'nün Romanı* ve *Ülker Fırtınası*, yazarın Cumhuriyet'in ilk yıllarında, toplumumuzda Batılılaşma ve geleneksel değerlerin, kuşaklar arasında farklılaşan değer yargılarının ve yaşam biçimlerinin çatışmasını irdeleyen iki romanıdır. Yazarın zengin hayat deneyimini yansıttığı bu eserlerde yeni neslin etkisi altında kaldığı kültür, Batı kaynaklıdır. Zira kahramanların içinde doğup büyüdüğü dönem, millet olarak Doğu kültüründen Batı kültürüne geçişin gerçekleştiği Cumhuriyet'in ilk yıllarıdır. Bu yıllarda yeni neslin eski kuşakla ağırlıklı olarak belli alanlarda çatışma içinde olması doğaldır.

Bu parçada söz edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Müfide Ferit Tek
B) Safiye Erol
C) Emine Işınsu
D) Suat Derviş
E) Sevinç Çokum

10. Hem Cumhuriyet öncesi dönemde hem de Cumhuriyet'in kuruluş süreci ve sonrasında eserler kaleme alarak Türk romanının şekillenmesinde yer alan önemli romancılarımızdan biri de ----.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

A) Reşat Nuri Güntekin'dir
B) Refik Halit Karay'dır
C) Aka Gündüz'dür
D) Peyami Safa'dır
E) Yaşar Kemal'dir

11. Sabahattin Ali'nin ilk romanı olan ---- , yaklaşık olarak 1903-1915 yılları arasında Edremit'te geçen, ana eksenini aşk hikâyesinin oluşturduğu bir kasaba romanıdır. Eksen konu olan aşkın yanı sıra, romanda eşraf-halk, kasaba-doğa, tabiilik-yozlaşmışlık gibi birçok çatışma yer alır. Romandaki kişiler genellikle iyi canlandırılmıştır. Edremit'in ve kasaba eşrafının gerçekçi bir şekilde çizilmesinde yazarın gözlem gücünün ve roman kişilerinin birçoğunun gerçek yaşamdan alınmış olmasının önemi büyüktür.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) *İçimizdeki Şeytan*
B) *Dönemeçte*
C) *Yağmur Beklerken*
D) *Toprak Uyanırsa*
E) *Kuyucaklı Yusuf*

Doğru Yanlış Boş Net

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

1. Bizim sanat anlayışımıza göre sanatın toplumla ilişiği olması gerekir. Toplum etkisinde geniş bir halk edebiyatı, halkın edebiyatı olması gerek. Çünkü toplumu meydana getiren halktır. Onun problemlerini, onun isteklerini göz önünde tutmak bizim anlayışımıza göre sanatçının başlıca amacı olacaktır.

Aşağıdakilerden hangisinin sanat anlayışı bu parçanın yazarının sanat anlayışına en uzaktır?

A) Kemal Bilbaşar
B) Sadri Ertem
C) Sabahattin Ali
D) Orhan Kemal
E) Ahmet Hamdi Tanpınar

2. ---- romanı, kahraman anlatıcı tekniğiyle yazılmıştır. Birinci tekil şahıs anlatım kullanılmıştır. Yazar, anlatma işini romanın başkahramanı olan on beş yaşındaki Hasta Çocuk'a vermiştir. Romanın bir diğer özelliği "otobiyografik roman" olmasıdır. Romanın başkahramanı Hasta Çocuk ile yazarı arasında ciddi manada benzerlikler vardır. Romanda Hasta Çocuk küçük yaşta babasını kaybetmiş, annesiyle beraber yaşamaktadır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) *Bir Tereddüdün Romanı*
B) *Biz İnsanlar*
C) *Yalnızız*
D) *Mahşer*
E) *Dokuzuncu Hariciye Koğuşu*

3. Romanda atıfta bulunulan konuların başında yazarın, hayatı boyunca üzerine kafa yorduğu ve hem manzum eserlerinde hem de yazılarında izlerini gördüğümüz Doğu-Batı, eski-yeni ikiliği gelir. Romanda bu konunun genellikle Mümtaz, İhsan ve arkadaşları arasında tartışıldığına tanık oluyoruz. Yazar, yeniye karşı çıkmaz yalnızca eskiyle bağların kopmasından ve devam zincirinin bozulmasından rahatsızdır.

Bu parçada söz edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tarık Buğra
B) Peyami Safa
C) Ahmet Hamdi Tanpınar
D) Kemal Tahir
E) Sâmiha Ayverdi

4. Romanın olay örgüsü; Kastamonu vilayetinin Bolu mutasarrıflığına bağlı Gerede nahiyesinin bir karyesi olan Adaköy'de ve Adaköy çevresindeki köylerde, geçimini dokumacılıktan sağlayan halk ile Avrupa'dan ithal, ucuz fabrika kumaşı satan Sıddıkzâde ve diğer büyük tüccarlar arasındaki ekonomik temelli çatışma üzerine kuruludur. Ekonomik temelli bu çatışma, Hz. Ali'nin mezarının Adaköy'de bulunduğunu iddia ederek köyde dergâh kuran ve "peygamberliklerini" ilan eden Dudu ile Esma'nın, Sıddıkzâde'nin sömürüsü altında ezilen Alevi köylerini ve dağlardaki eşkıya reislerini dergâh etrafında toplaması; buna karşılık Sıddıkzâde'nin de yanına çektiği bürokrasi ve din adamları ile dinî duygularını istismar ederek etrafında topladığı Sünni halkı Alevilerin karşısında örgütlemesi sonucunda, zaman içerisinde dinsel bir zemine kayar.

Bu parçada olay örgüsü verilen romanın yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Samim Kocagöz
B) Sadri Ertem
C) Suat Derviş
D) Tarık Buğra
E) Oktay Akbal

5. Aşağıdaki açıklamalardan hangisi Tarık Buğra'nın parantez ( ) içinde verilen romanının içeriğiyle <u>uyuşmamaktadır</u>?

A) Romanda İtalya'ya doktora öğrencisi olarak giden ve ismi verilmeyen bir Türk gencinin başından geçen olaylar işlenir. ***(Siyah Kehribar)***

B) Romanda Akşehir temel alınarak genel anlamda Anadolu'yu işgallere karşı savunmak için bir önder liderliğinde halkın örgütlenmesi işlenir. ***(Küçük Ağa)***

C) Geleneksel Türk tiyatrosunun temel türü orta oyununun büyük temsilcisi, devrinin şöhretli ismi Naşit'in hayatından hareketle yazılan bir romandır. ***(İbiş'in Rüyası)***

D) Romanda birinci meclisin Mehmet Akif, Hüseyin Avni, Hasan Basri gibi ilk fırsatta tasfiye edilmeleri beklenilen önemli isimlerinin gözünden, Millî Mücadele ve Millî Mücadele Dönemi'nin Ankara'sı anlatılmaktadır. ***(Dönemeçte)***

E) Romanda, İhtiyar adında birisinin ülkenin tüm kurumlarına sızarak ülkeyi ele geçirmek için planlar yapması anlatılır. ***(Gençliğim Eyvah)***

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

6. Romandaki ana mekân apartman dairesidir. Yazar, Cumhuriyet'in ilk yıllarının Ankara'sının doğurduğu insan tiplerini, değer karmaşasını ve kuşaklar arasındaki uyumsuzlukları göstermeye çalışır. Roman, büyük ölçüde de tek bir mekân ve bu mekânda yaşayan insanlar arasındaki ağ üzerine yapılandırılmıştır. Burada Ayaşlı İbrahim Efendi'nin oda oda kiraya verdiği dokuz odalı bir apartman dairesi, mekân olarak karşımıza çıkar.

Bu parçada söz edilen romanın yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yakup Kadri Karaosmanoğlu
B) Memduh Şevket Esendal
C) Sabahattin Ali
D) Tarık Buğra
E) Ahmet Hamdi Tanpınar

7. Benim kitaplarım üç aşama geçirmiştir.

Birinci dönem eserlerim: *Sözde Kızlar, Canan, Mahşer* çocukluk kitaplarımdır. Bunlar yirmi yaşımın etrafında doğmuşlardır. Tamamını, özellikle *Canan*'ı ele alınmayacak kadar kusurlu görürüm.

İkinci dönem eserlerim: *Şimşek, Bir Akşamdı*'dır. Bunlarda teknikten daha çok insan ruhuna ait endişeler itibarıyla fark görülür. Vaka ile birlikte sebeplere nüfuz etme ihtiyacı da artıyor.

Üçüncü dönem eserlerim: *Dokuzuncu Hariciye Koğuşu, Fatih-Harbiye, Bir Tereddüdün Romanı*'dır. Bunlarla çalışma hedefime daha fazla yaklaştığımı düşünüyorum.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Eserleri hakkında değerlendirmeler yapan yazar, Peyami Safa'dır.
B) Yazarın en az beğendiği romanlarından birinin kahramanları Nihat ve Muazzez'dir.
C) Yazarın, sanat anlayışına en yakın bulduğu romanlarından birinin başkahramanı Doktor Ferit'tir.
D) Yazar, Mütareke Dönemi'nde kaybolan babasını bulmak için Anadolu'dan İstanbul'a gelen Mebrure'nin hikâyesini anlattığı romanını kusurlu görmektedir.
E) Yazarın ikinci dönem eserlerinden birinin konusu, yanlış Batılılaşma, kültürel yozlaşmanın zararlarıdır.

8. Bu roman, bir imamın tereddüt ve çelişkilerini göstermesi bakımından ilgi çekici bir eserdir. Yazar imanın aşkla sevgiyle beslenmesi gerektiği tezini işler. Bu bakımdan eserin tasavvufi arka planı hemen kendisini hissettirir. Sarhoş Tahir'den bilge bir dost çıkaran sistemin tarikat ve tasavvuf bağlantısı olduğu vurgulanır. Eserin ikinci bölümünde neredeyse herkesin doğru yolu bulup hidayete ermesi, yazarın kaleminin bir hüneri olarak görülebilir. Halis Efendi'nin imamlık ettiği mahalle ahlak bakımından hiç de iyi bir sicile sahip değildir. Mahalle kahvesinin sahibi Şakir Ağa'nın oğlu kahvede kumar oynatmaya başlamıştır. Turşucu Feyzullah faizle para vermektedir. Müezzin Salim Efendi bir borsa adamı olmaya doğru giden bir üçkâğıtçıdır. Halis Efendi hiç kimsenin namaz kılmadığı bu camiye sabah namazında gelip ezan okuyup kendi başına namaz kılmaktadır.

Bu parçada tanıtılan romanın yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Emine Işınsu
B) Tarık Buğra
C) Oktay Akbal
D) Sevinç Çokum
E) Sâmiha Ayverdi

9. Romanda hayvani ruh seviyesinden insan seviyesine yükselen Şevket'in hikâyesi anlatılır. Şevket, her şeye sahip olduğunu düşünürken aslında hiçbir şeye sâhip olmadığını, elindekilerin maddi ve fani şeyler olduğunu, elindekileri kaybettikten sonra anlar. Tasavvufta asıl varlık, yokluktan sonra elde edilir. İnsan, bedenini ve bedene ait nefsani arzularını aradan çıkardığında gerçek anlamda kendisini, dolayısıyla Hakk'ı bilir. Bu nedenle romanda, önce yokluk sonra varlık bulmanın hikâyesine yer verilir. Şevket, yaşadıkları karşısında iradesizliği ve acizliği ile külli ve cüzi iradeyi tanıyacak; hakikate ulaşma yolunda aklın değil vecd ve cezbenin rol oynadığına inanacaktır. Böylece romanda hem irade hem de nefis terbiyesi iç içe işlenir.

Bu parçada özetlenen roman aşağıdakilerden hangisidir?

A) *İnsan ve Şeytan*
B) *Mesihpaşa İmamı*
C) *Şimşek*
D) *Bir Akşamdı*
E) *Yağmur Beklerken*

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

1. *İçimizdeki Şeytan*, yazarın 1940 yılında yazdığı bir romandır. Macide ve Ömer isimli iki önemli karakter içerir. Bu eserde kişilerin iç konuşmaları ve kendileri ile hesaplaşmaları yaygın olarak kullanılmış ve bu yolla duygu ve hisler çok başarılı bir şekilde anlatılmıştır. Yazar, bu romanında toplumsal gündemin kişilikler üzerine baskısını ve güçsüz insanın "kapana kısılmışlığını" gösteriyor.

Bu parçada tanıtılan romanın yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kemal Bilbaşar
B) Oktay Akbal
C) Sabahattin Ali
D) Peyami Safa
E) Sevinç Çokum

2. Roman, Boyalısakal Mehmet'in hikâyesiyle başlar. Boyalısakal Mehmet kendi hâlinde köyünde yaşayan bir çiftçidir. Ekip sürdüğü verimli bir tarlası vardır. 1915'te Birinci Dünya Savaşı'na katılır. İki yıl esir kaldıktan sonra 1917'de köyüne döner. Fakat az bir zaman sonra Ermeniler Adana ve civarında isyan ederek Müslüman halkı katletmeye başlamıştır. Boyalısakal Mehmet de köyün öteki gençleri gibi çetelere katılarak Ermenileri susturur. Fakat geride bıraktığı köyü Ermeni çetecilerin saldırısına uğrar. Babası Ömer Hoca Ermeniler tarafından öldürülür, karısı Hatice de tecavüze uğrar. Hatice bu utançla köyde kalamaz. Tek başına çetecilik yapar. Namusunun bedelini Ermenilerden alır. Fakat yakalanır ve Fransızlar tarafından kurşuna dizilerek can verir. Köyüne dönen Boyalısakal Mehmet acı gerçeği öğrenir. Artık yaşlı anası ve kızı ile birlikte baş başa kalmıştır.

Bu parçada özetlenen roman aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Toprak Acıkınca*
B) *Toprak Uyanırsa*
C) *Bereketli Topraklar Üzerinde*
D) *Toprak Kokusu*
E) *Azap Toprakları*

3. Sabahattin Ali ve Peyami Safa'nın roman anlayışlarına dair çalışma yapan bir öğrenci, iki yazar arasında kurgusal bir karşılaşma tasarlar. Bu karşılaşmada iki yazar, roman üzerine hayali bir tartışmaya girişir.

Aşağıdakilerden hangisi bu tartışmada geçebilecek bir diyalogdan alınmıştır?

A) **Sabahattin Ali:** Azizim roman halka hizmet etmeli, toplumun aynası olmalı, köylü ve şehirlinin sıkıntılarını dile getirmeli. Haksızlığa uğrayanları ele almalı ki romanın işlevi yerine gelsin.

Peyami Safa: Değerli dostum, bireyin sorunlarına inmeden genel sorunlara çare bulamayız. Öncelikle romanlarımızda bireyin iç dünyasına yer vermeliyiz ki topluma da yansıyan sıkıntıları keşfedebilelim.

B) **Sabahattin Ali:** Kişinin ruhsal sorunlarına eğilip psikolojik çözümlemeler yapsaydınız romanınız daha iyi yerlerde olabilirdi.

Peyami Safa: Bireyin toplum içindeki konumu da önemli. Onu iyi ya da kötü yapan aslında toplumun kendisidir.

C) **Sabahattin Ali:** Üslubu içeriğe kurban edemezsiniz. İnsanlara mesaj verme kaygısıyla sözcük seçimini, dil ve üslubu görmezden gelemezsiniz.

Peyami Safa: Bir yaraya dokunamayacaksanız yazmayı bırakmalı bence. Romancı toplumun önderi olmalı ve eserleriyle ona mücadele yöntemini göstermelidir.

D) **Peyami Safa:** Sürrealist bir bakış açısıyla karakterlerin bilinçaltına inerek insanoğlunun yalnızlaşmasını işlemekle bir yere varamazsınız.

Sabahattin Ali: Muhterem, kalabalıklar içinde kendini yalnız hissedip bunalım yaşayanların toplumla hesaplaşmasını anlatarak sanata katkıda bulunuyoruz.

E) **Peyami Safa:** Azizim, sanata hizmet etmek yerine topluma hizmet etmek daha mantıklı. Usta bir yazar hem ezilenin haklarını dile getirir hem de sanatını sergiler.

Sabahattin Ali: Sanat sergilemek biraz da söyleyiş güzelliğine bağlı. İçeriğe önem verelim derken sanatlı söyleyişi terk edemezsiniz.

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

4. Cumhuriyet Dönemi romanı hakkında yaptığım araştırma ödevimde ister istemez bazı bölümleri atlamak zorunda kaldım. Öncelikle her yeni edebî grubun özelliğini yansıtacak bir roman tespit edip onu okuyup inceledim. İlk olarak Millî Edebiyat Dönemi'nin özelliklerini devam ettiren yazarlardan birer roman alıp okudum. Bu romanlar, Millî Edebiyat Dönemi'nin özelliklerini aynen yansıtıyordu. Ardından edebiyatımıza damgasını vuran diğer bir grup olan toplumcu gerçekçilerden de en meşhur eserleri alıp okudum. Toplumun sıradan ve ezilen insanlarının edebiyatta nasıl yer bulduğunu gördüm. Ödevimi teslim etme zamanı geldiği için bireyin iç dünyasını esas alan gruba ne yazık ki yönelemedim.

Bu araştırmayı yapan kişi aşağıdaki eserlerden hangisini okumamıştır?

A) *Dikmen Yıldızı*
B) *Kuyucaklı Yusuf*
C) *Çıkrıklar Durunca*
D) *Abdülhamit Düşerken*
E) *Matmazel Noraliya'nın Koltuğu*

5. *Ağlama Duvarı* romanı II. Dünya Savaşı İstanbul'undan enstantanelerle doludur. Savaşın yol açtığı sıkıntılar, varoşlardaki hayat, devlet dairelerinin ve memurlarının durumları, mahalle kahvelerindeki parti dedikoduları, Cağaloğlu'ndaki kitapçılar ile İstanbul'daki Rumların gelenek ve görenekleri iç içe anlatımla dikkatlere sunulur.

Bu parçada söz edilen romanın yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Reşat Enis Aygen
B) Tarık Dursun K.
C) Selahattin Enis
D) Suat Derviş
E) Orhan Hançerlioğlu

6. *Kıskanmak* romanı, onun geniş kitleler tarafından en çok bilinen eseridir. Bu romanın olay örgüsü ancak kötülük tanımı ile birlikte okunduğunda anlaşılabilir Çünkü roman salt kötülük olarak adlandırılacak fayda sağlamayı amaçlamayan ve aslında kötü de sayılmayan Seniha'nın eylemleri üzerine kurulmuştur.

Bu parçada söz edilen romanın yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Reşat Nuri Güntekin
B) Mahmut Yesari
C) Sadri Ertem
D) Şükûfe Nihal Başar
E) Nahit Sırrı Örik

7. O, romanlarını oluştururken daha çok kadın karakterleri tercih eden ve bu karakterler vasıtasıyla kadın sorunlarına değinen bir yazardır. O, Millî Mücadele yılları ve sonrasının kadınlarını konu olarak seçer. Toplumun hemen her kesiminden kadın portrelerine yer verilen romanlarda kadınlar statülerine göre tasnif edilir gibi sistematik olarak anlatılır. Romanlarda değişik konumlarda yaşayan kadınların her zaman karşılaşabilecekleri benzer problemler sıralanmaktadır. Yazarın kadın sorunlarına getirdiği çözümler meseleye farklı açıdan bakan birisi olarak dikkate değerdir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen yazarın eserlerinden biri değildir?

A) *Dikmen Yıldızı*
B) *Üç Kızın Hikâyesi*
C) *Bir Şoförün Gizli Defteri*
D) *Fosforlu Cevriye*
E) *Yayla Kızı*

8. 1923-1950 arası dönemde Türk romanında genelde şu temalar işlenmiştir; eskiye karşı yeni değerlerin yüceltilmesi, maziyle barışma, geçmiş günlere özlem, işçi-işveren ilişkisi, bireyin psikolojik tahlilleri.

Buna göre aşağıdaki yazarlardan hangisinin romanları söz edilen temalardan biriyle doğrudan ilişkilendirilemez?

A) Abdülhak Şinasi Hisar
B) Yusuf Atılgan
C) Peyami Safa
D) Sadri Ertem
E) Yakup Kadri Karaosmanoğlu

9. Yazarın sefahat, ahlaki yozlaşma, alafranga hayat gibi temaları işlediği romanı *Çoban Yıldızı* üç bölümden oluşmaktadır. Romanın geniş bir şahıs kadrosu vardır. Bu kadroyu oluşturan kişilerin -Doktor Kazım Bey hariç- hepsi alafranga hayat tarzını benimsemiş, Batılı olmayı yanlış anlamış, zevk ve eğlence düşkünü, ahlaki olarak yozlaşmış tiplerdir. Romanın başkişisi, Hüseyin Bahaddin Paşa'nın kızı Sadiye'dir. Sadiye, şımarık ve serbest yetiştirilmiş, alafranga hayatı seven, zevk ve eğlence düşkünü bir kadındır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen yazarın eserlerinden biridir?

A) *Çulluk*
B) *Tersine Giden Yol*
C) *Çöl Güneşi*
D) *Renksiz Izdırap*
E) *Yol Arkadaşları*

Doğru Yanlış Boş Net

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

1. 1930'lardan sonra insanın düşünsel ve ruhsal gerçekliği romanlara daha yoğun bir şekilde girmeye başlar. Bu tür romanlarda, kadın ve erkeğin kimyasını ayrıştıran yazarlar, onların toplumsal ve bireysel hassasiyetlerinden hareketle eserlerini kurgularlar. Böylece, Tanzimat Dönemi'nde daha çok görülebilen davranışlarıyla Doğu-Batı çatışmasını yaşayan insanlar, giderek iç dünyalarına çekilmiş, çatışmayı daha zihinsel bir süreçte yaşamış, medeniyet değişimini daha derinden problem hâline getirmiş insanlar olarak görünürler.

Bu parçada altı çizili sözcükle kastedilen yazarlar aşağıdakilerin hangisinde birlikte verilmiştir?

A) Sadri Ertem - Peyami Safa

B) Sabahattin Ali - Sâmiha Ayverdi

C) Peyami Safa - Ahmet Hamdi Tanpınar

D) Sadri Ertem - İlhami Bekir Tez

E) Mithat Cemal Kuntay - Sabahattin Ali

2. *Fatih-Harbiye* romanında Doğu'yu ve Batı'yı temsil eden pek çok sembol vardır. İnsan, mekân ve nesnelerden oluşan sembolleri söyle bir şemada gösterebiliriz:

Doğu	Batı
Şinasi	III. ----
Fatih	Harbiye
I. ----	Köpek
Esans	IV. ----
II. ----	Keman

Buna göre, bu tabloda numaralanmış yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

	I	II	III	IV
A)	Tilki	Bağlama	Faiz Bey	Parfüm
B)	Kedi	Piyano	Ferit	Gül suyu
C)	Kedi	Ut	Macit	Parfüm
D)	Kurt	Kemençe	Ferit	Deodorant
E)	Kurt	Ut	Macit	Gül suyu

3. Eser, İstanbul'un değişen üç siyasi yüzünü yansıtması bakımından önemlidir. Adnan adlı bir gencin, Abdülhamit Devri'ndeki tavırları ile İttihat ve Terakki Dönemi'ndeki hayatını konu alan roman, İstanbul'un değişen yüzünü üç boyutlu bir prizma gibi okuyucuya seyrettirir.

Bu parçada söz edilen roman ve yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Üç İstanbul* - Mithat Cemal Kuntay

B) *İstanbul'un İçyüzü* - Refik Halit Karay

C) *Sodom ve Gomore* - Yakup Kadri Karaosmanoğlu

D) *Huzur* - Ahmet Hamdi Tanpınar

E) *Kadıköyü'nün Romanı* - Safiye Erol

4. Güldüler, "Sandık uçmaz!" dediler. Sandıklarda paralar, önemli kâğıtlar, altınlar vardı. Muhtarın aklı fırlayıp gitti tepesinden. Büyük gelin girdi içeri,

"Baba sini yok, baba sahanlar yok!" dedi.

Muhtar düşündü, "Valla uçmuşlardır belki!" dedi.

Güldüler, "Sandık uçmaz!" dediler.

"Peki, ama konuklar, konuklar ne oldu?"

"İşte o dürzüler uçmuştur!" diye bağırdı bir komşu.

"Sandıkları, sahanları da onlar uçurmuşlardır…"

Olup bitenleri ertesi gün daha iyi anladılar. Yükte hafif, pahada ağır ne varsa alıp gitmişlerdi. Ama iş işten de geçmişti. Yapacak hiçbir iş yoktu. Kimdiler, neciydiler, ne kadar uzaktan gelmiştiler, hiçbiri bilmiyordu. Yediden yetmişe toplanıp durumu görüştüler: "Bundan sonra gelene gidene dikkat! Bilmediğimiz cipi, tanımadığımız iti köye sokmak yok!" diye ağızlarını birlediler.

Bu parçadan hareketle Cumhuriyet Dönemi roman ve hikâyesi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

A) Köye ve köylüye yönelme anlayışıyla hareket edilmiştir.

B) Toplumsal sorunların metinlere yansıtılması amaçlanmıştır.

C) Konuşma diliyle edebî dil arasındaki mesafe ortadan kalkmıştır.

D) Gözleme dayalı bir anlatımla eserler kaleme alınmıştır.

E) Kişilerin psikolojik çözümlemeleri eserlerde yer bulmuştur.

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

5. Romanlarında (I), Doğu-Batı, madde-ruh ve insan psikolojisi (II) konularını ele alan Ahmet Hamdi Tanpınar (III), edebî değeri düşük yapıtlarını (IV) Server Bedi (V) takma adıyla yayımlamıştır.

Bu cümledeki bilgi yanlışının giderilmesi için aşağıdaki değişikliklerden hangisi yapılmalıdır?

A) I'e "Denemelerinde" getirilmelidir.
B) II'ye "aşk, kadın ve ölüm" getirilmelidir.
C) III'e "Peyami Safa" getirilmelidir.
D) IV'e "yetkin eserlerini" getirilmelidir.
E) V'e "Âgâh Kemal" getirilmelidir.

6.

Yazar Adı	Roman Adı	Kahraman Adı
I	*Üç İstanbul*	Belkıs
Peyami Safa	II	Nihat
Ahmet Hamdi Tanpınar	*Huzur*	III

Bu tabloda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

	I	II	III
A)	Suat Derviş	*Bir Tereddüdün Romanı*	Celal
B)	Mahmut Yesari	*Sözde Kızlar*	Hayri İrdal
C)	Refik Halit Karay	*Yalnızız*	Suat
D)	Sadri Ertem	*Bir Akşamdı*	Vildan
E)	Mithat Cemal Kuntay	*Mahşer*	İhsan

7. **Aşağıdakilerden hangisi ötekilerden farklı bir romanın kahramanıdır?**

A) Yusuf
B) Mümtaz
C) Şahinde Hanım
D) Muazzez
E) Kaymakam Selahattin Bey

8. **Cumhuriyet Dönemi romanıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?**

A) I. Dünya Savaşı ve Millî Mücadele ile ilgili konular, Atatürk ilke ve inkılaplarıyla ilgili kararlar, Anadolu insanının yaşamı, Doğu ve Batı karşılaştırması sıkça işlenmiştir.
B) Hem yakın dönemin tarihi işlenir hem de devrimlerle biçimlenen yeni Türkiye Cumhuriyeti'nin çeşitli sorunlarına değinilir.
C) Batılı ve Doğulu değerleri temsil eden kuşaklar arasındaki çatışmalar ve yeni gençlik fikri birçok romanın konusunu oluşturur.
D) Bazı yapıtlarda realist ögeler bulunsa da bu dönemde verilen eserlerde ağırlıklı olarak romantizmin etkileri görülür.
E) Çoğu eserde eski dönemin tipleri, değişen tipler ve yeni dönemin idealist tipleri yan yana bulunur.

9. I. Romanın belli başlı kişileri; Şinaver Bey, Şinaver Bey'in eşi Şemsa Hanım, oğulları Sacit ve kızları Mualla'dır. Romanın hareket noktası olan tez çerçevesinde Tanzimat Dönemi'nin yarattığı uydurma, türedi, Batı taklitçisi aristokrat aile tipi ve bu tip aileleri yaratan Tanzimat ve Tanzimat sonrası dönemin zihniyeti eleştirilir.

II. Romanda küçüklüğünden beri bacağından rahatsız olan fakir bir delikanlının kendisinden dört yaş büyük bir kıza âşık olması konu edilmiştir. Beraberliğe dönüşmeyen bu aşkın getirdiği sıkıntı ve heyecanlardan en önemlisi de roman kahramanının umursamazlığından dolayı hastalığın ilerlemesidir. Neticede roman kahramanı ameliyat olmuş ve sağlığına kavuşmuştur.

III. Eser, Peyami Safa'nın tek tarihi romanı olma özelliğine sahiptir. Beşinci yüzyıl Hun ve Roma medeniyetlerine ışık tutan eserde yer yer yabancı kaynaklara ve tarihî belgelere de yer verilmektedir.

IV. Roman "arkadaşlık" teması etrafında şekillenir. Kahraman-anlatıcı ile Kalver, Mis Molli ve Meyye adlı üç arkadaşı Kırım'a bir gezi yaparlar; ortak bir zamanı, ortak mekânları, duygularını, düşüncelerini ve hayallerini birbirleriyle paylaşırlar. Bu geziden sonra her biri başka maceraya sürüklenir.

Numaralanmış cümleler eşleştirildiğinde aşağıdaki romanlardan hangisi dışta kalır?

A) *Attila*
B) *Düşkünler*
C) *Sözde Kızlar*
D) *Yol Arkadaşları*
E) *Dokuzuncu Hariciye Koğuşu*

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

TEST • 11
• KAVRAMA •

1. Kaymakam Fikret Bey, önceleri iyi niyetle yaklaştığı çeltik ağalarının çıkar kaygılarından haberdar olunca onlarla mücadele etmeye başlar. Amacı köylülerin haklarını korumaktır. Ancak ağaların kaymakamı Ankara'ya şikâyet etmeleri ile Fikret Bey ilçeden aldırılarak Kağızman'da görevlendirilir. İlçeye gelişinde muazzam kutlamalarla karşılanan Fikret Bey'in ayrılış sahnesi alaylar ve hor görmelerle süslenmiştir. Ancak genç kaymakam, bu maceradan ideallerine dair yara almadan kurtulur.

Bu parçada söz edilen roman aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Vukuat Var*
B) *Teneke*
C) *Kölelik Dönemeci*
D) *Ortakçılar*
E) *Onuncu Köy*

2. Romanlarını tarihî bir atmosfer içerisinde yazan ve özellikle Osmanlı tarihini konu edinen ---- Cumhuriyet Dönemi'nin öne çıkan yazarlarından biridir. Özellikle Osmanlının son dönemini konu alan yazar, Cumhuriyet'e kadar olan süreçte Türk toplumunun yaşadıklarını, değişen aile yapılarını konu edinir. *Pertev Bey'in Üç Kızı*, *Pertev Bey'in İki Kızı*, *Pertev Bey'in Torunları* adlı romanları Osmanlının son zamanlarında değişen aile yapıları ile birlikte bireylerin toplumsal çatışmalarını ele alır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Sâmiha Ayverdi
B) Emine Işınsu
C) Mehmet Seyda
D) Münevver Ayaşlı
E) Hıfzı Topuz

3. Kemal Tahir 1953 yılında kaleme aldığı ---- romanında, Birinci Dünya Savaşı'ndan yenik çıkan milletin yaşadığı buhranlı yılları ele alır. İstanbul'un işgali ve Millî Mücadele yıllarını gerçekçi bir üslupla anlatan yazar, Kâmil Bey'in dramından yola çıkarak toplumun dramını ortaya koyar.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) *Esir Şehrin İnsanları*
B) *Yorgun Savaşçı*
C) *Yol Ayrımı*
D) *Kurt Kanunu*
E) *Rahmet Yolları Kesti*

4. Bireyin iç dünyasını ele alan yazarlarla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Eserlerinde Doğu-Batı, madde-mana, hayal-hakikat çatışmaları çokça görülür.
B) Bilinçaltına yönelmişler, bilinç akışı ve iç monolog tekniğine sıkça başvurmuşlardır.
C) Eserlerinde insanı birçok yönden ele almışlar, psikolojik çözümlemelere başvurmuşlardır.
D) Eserlerde, gergin sosyal ortamlara, mistik ve esrarlı havalara, bunalımlı insanlara sıkça rastlanır.
E) Eserlerinde olaylar ve şahıslar, bir düşünceyi doğrulamak veya haklı göstermek amacıyla anlatılmıştır.

5. "Fakir Baykurt, Cevat Şakir Kabaağaçlı, Yaşar Kemal, Kemal Bilbaşar gibi sanatçılar köy ve kasabaları konu alan romanlar kaleme alırken Sabahattin Ali, Kemal Tahir, Orhan Kemal, Samim Kocagöz ise kent insanının ve büyük kentin sorunlarını romanlarında dile getirmişlerdir." **cümlesinde geçen yazarlardan hangisi anıldığı konuyla uyuşmamaktadır?**

A) Kemal Bilbaşar
B) Samim Kocagöz
C) Cevat Şakir Kabaağaçlı
D) Orhan Kemal
E) Fakir Baykurt

6. Modernizmi esas alan roman anlayışı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Gerçeklik karşısında tedirgin olan, iç dünyasına çekilen, ona yabancılaşan birey işlenir.
B) Gerçekliğin parçalanması, çok boyutlu hâle gelmesi, tam olarak algılanamaması üzerine kurulmuştur.
C) Olayların kurgusunda neden-sonuç ilişkisine özen gösterilir.
D) Geleneksel olan, hâlihazırda olana uydurulmaya çalışılır.
E) Sanatlı ve imgeli bir dil benimsenir, kelimeler çağrışım değerleriyle kullanılır.

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. Cumhuriyet Dönemi'nde kaleme alınan, Sâmiha Ayverdi'nin *İbrahim Efendi Konağı* (I); Mustafa Necati Sepetçioğlu'nun (II) *Kilit, Anahtar, Kapı* adlı romanları ile Hüseyin Nihal Atsız'ın *Yalnızlar* (III) romanı önemli tarihî romanlar arasındadır. Bu dönemde bireyi merkeze alan romanlar da yazılmıştır. Ahmet Hamdi Tanpınar'ın *Huzur*, *Saatleri Ayarlama Enstitüsü;* (IV) Oğuz Atay'ın *Tutunamayanlar*, Yusuf Atılgan'ın *Anayurt Oteli,* (V) Ferit Edgü'nün *Hakkâri'de Bir Mevsim* romanları bireyi konu edinen romanlardır.

Bu parçada numaralanmış yerlerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Ben biyografik romanla başladım işe. 1914'ten 1945'lere kadar getirdim. Birbirini tamamlayan, ayrıca her biri bağımsız bir cilt olan üç roman yazdım. Böylece Türk toplumundan otuz yıllık bir kesit vermek istedim. Hatta bu tarz romanlara -yazmadım, söylemedim ama- "kesit roman" diye bir ad taktım kendi kendime. Uyguladığım roman tekniğinde kendimce yapmak istediğim şey bu: O zamana kadar olaylar tek kahramanın üzerine örülür, tek kahramanın serüveniyle roman biterdi. Ben ise Süleyman'ın çevresinde toplumun türlü kişilerini vermeye çalıştım.

Bu parçada roman yazma tekniğinden söz eden yazar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yaşar Kemal B) Cevdet Kudret Solok
C) Attilâ İlhan D) Kemal Tahir
E) Aziz Nesin

9. Batılılaşma sorunsalı üzerinde duran önemli yazarlardan biri de ----. *Nizami Bey'in Alafrangalığı ve Şeyhliği* onun önemli romanlarından biridir. Roman, İstanbul'da rahat bir yaşam süren ve parasını kadın ve kumara harcayan Ali Nizami Bey'in hayatını konu edinir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Ahmet Hamdi Tanpınar'dır B) Nahit Sırrı Örik'tir
C) Mithat Cemal Kuntay'dır D) Peyami Safa'dır
E) Abdülhak Şinasi Hisar'dır

10. Yazarın 1967 yılında yayımlanan bu romanı Osmanlı Devleti'nin kuruluş aşamasını tarihsel bir atmosfer içerisinde ele alan ve döneminde oldukça ses getiren önemli bir yapıttır. Romanda, Osmanlı Devleti'nin kuruluşu sırasında Söğüt'te yaşayan Türkmenlerin yaşayışları, âdetleri, gelenek ve görenekleri tarih çerçevesi içinde anlatılır. Yazarın farklı bir millet olarak gördüğü Osmanlıların büyük bir devlet olma aşamasında hangi yapı ve teşkilatlanmalara sahip olduğunu göstermek amacıyla kaleme aldığı bu roman gerek muhteva bakımından gerekse dil ve üslup bakımından edebiyatımızda önemli bir yere sahiptir.

Bu parçada tanıtılan roman ve yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Ruh Adam* - Hüseyin Nihal Atsız
B) *Küçük Ağa* - Tarık Buğra
C) *Sahnenin Dışındakiler* - Ahmet Hamdi Tanpınar
D) *Devlet Ana* - Kemal Tahir
E) *Konak* - Mustafa Necati Sepetçioğlu

11. Bu romanında Adalet Ağaoğlu, Türk toplumunun 1938-1968 yılları arasındaki süreçte yaşadığı siyasi ve sosyal olayları gözler önüne serer. 1938 yılında bir köy okulundan mezun olan Aysel ve arkadaşlarının yaşadıkları vasıtasıyla bu süreçteki tarihî, sosyal ve siyasi gelişmeleri takip edebiliriz.

Bu parçada söz edilen roman aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Kılavuz* B) *Ölmeye Yatmak* C) *Gece*
D) *Yalnızlar* E) *Kimse*

12. 1960 yılından itibaren toplumcu gerçekçi bakış açısıyla yazılan romanlar ağırlık kazanır. Köyden kente göç, işçi ve işçi problemleri bu dönemin romanlarında en sık işlenen konulardır. Bu romanlarda özellikle II. Dünya Savaşı'ndan sonra değişen toplum yapısını, tarih içerisinde geçirdiği serüvenleri göz önünde bulundurarak ele alan bir bakış açısı vardır. Attilâ İlhan'ın, 1960 öncesi Türkiye'sini ele alan ve Demokrat Parti Dönemi'ni eleştiren ---- romanı bu bağlamda değerlendirilebilecek romanlardan biridir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) *Kurtlar Sofrası* B) *Dönemeçte*
C) *Deniz Küstü* D) *Devlet Ana*
E) *Deli Kurt*

Doğru ◯ Yanlış ◯ Boş ◯ Net ◯

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Cumhuriyet Dönemi Türk Romanı (1950 - 1980) - II

EAPS13EDB25-110

TEST • 12

• KAVRAMA •

1. Aşağıdakilerden hangisi, parantez ( ) içinde verilenle <u>örtüşmemektedir</u>?

A) *Düş Ekmeği* ve *Batık Bir Gemi* adlı eserleri bireyi konu edinen romanlarıdır. **(Oktay Rifat)**

B) *Sultan Hamit Düşerken* romanında, Osmanlı Devleti'nin yıkılış süreci ve yaşadığı zorluklar tarihî bir atmosfer içerisinde işlenir. **(Nahit Sırrı Örik)**

C) *Yalnızız* romanında Doğu'yu temsil eden Samim ve onun karşısında hayatta hiçbir hedefi olmayan Besim ve Batılı hayata özenen Meral ve Feriha'nın yaşadıkları ele alınır. **(Peyami Safa)**

D) Çukurova yöresini ele aldığı *Hanımın Çiftliği*, *Kanlı Topraklar*, *Eskici ve Oğulları* romanlarında, işçi sorunlarına, onların hikâyelerine değinir. **(Orhan Kemal)**

E) 1955 yılında ilk romanı olan *Sağırdere*'yi ardından onun devamı niteliğinde olan *Körduman* adlı romanını yayımlar. **(Kemal Tahir)**

2. Romanın ana karakterleri (Selim, Turgut) burjuva düzeninin kurallarına ve yaşam biçimine ayak uyduramayan, topluma yabancılaşmış yalnız insanlardır. İçinde yaşadıkları toplumsal sınıfın yüzeysel, sıradan, yabancılaşmış ve başarı odaklı yaşamlarından kurtulmak isteyen bu karakterler, küçük burjuva yaşantısının toplumsal ve kültürel sınırlarını kırmak için, kendilerini son derece yoğun bir eleştiri ve sorgulamadan geçirirler. Romanda yazarın amacı geleneksel romanlarda olduğu gibi okura mesaj vermek değildir. Önemli olan bireyin ruhsal gelişimi ve iç dünyasıdır. Dil kullanımı da romanla örtüşür niteliktedir. Biçem çeşitlemeleriyle, alışılmadık dil oyunlarıyla bezenmiş, oyunbaz, şakacı, ironik, bir o kadar da özenli bir dil kullanır yazar.

Bu parçada söz edilen roman aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Sessiz Ev* B) *Tutunamayanlar* C) *Gece*
D) *Aylak Adam* E) *Kimse*

3. İlk romanı *Ülkü* dergisinde yayımlanmaya başlanan ve ölümüyle birlikte tamamlanmamış olarak kitaplaşan *Mahur Beste*'dir. Yaşarken basılan ilk romanı ise 1949 yılında yayımlanan *Huzur*'dur. Bir aşk romanı olmasının yanı sıra iki medeniyet arasına sıkışmış bir aydını ve Doğu-Batı sorununu ele alarak Batı'ya yüzümüzü dönerken geçmişle de bağımızı koparmamamız gerektiği üzerinde durur. Bir sonraki kitabı 1962 yılında yayımlanan *Saatleri Ayarlama Enstitüsü'dür*. Bu romanda, eleştirel bir tarzda iki medeniyet arasına sıkışmış toplumu, yenileşme çabalarını, köksüz devrimleri ve bürokrasiyi ele almıştır.

Bu parçada söz edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Nahit Sırrı Örik B) Tarık Buğra
C) Ahmet Hamdi Tanpınar D) Selim İleri
E) Sâmiha Ayverdi

4. Yazar, bu romanında da kahramanlarını oldukları gibi göstermiştir. Bu insanların bütün yalanlarını, bencilliklerini olduğu gibi gösteren yazar, onların yaşadıkları ortamda başka türlü davranamayacaklarının bilincinde olduğu için kahramanlarına anlayışla bakar. Çünkü hepsinin amacı ekmek kavgasıdır ve bunun için yaşarlar. Hatta yazar, sürekli kötülük yapan kahramanından hiç beklenmeyen iyi bir davranışı anlatarak iyimser, umutlu tutumunu gösterir. Yazar, romanda en etkili, canlı kişi olarak Pehlivan Ali'yi çizmiştir. Köse Hasan ise diğer iki arkadaşının yanında silik bir tip olarak kalmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen yazarın romanlarından biridir?

A) *Dik Bayır* B) *Orta Direk*
C) *Çıkrıklar Durunca* D) *Yediçınar Yaylası*
E) *Hanımın Çiftliği*

5. *Bizim Diyar* romanı ile Balkanlarda yaşayan Türklerin, Slav-Bulgar-Rus iş birliği ile nasıl bir entrikaya kurban gittiklerini gösteren yazar; bir sonraki romanı *Hilâl Görününce*'de, Kırım Türklerinin bir nevi millî mücadelesini dile getirir. *Ağustos Başağı*'nda ise okuyucuyu Millî Mücadele yıllarına götürür.

Bu parçada söz edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Adalet Ağaoğlu B) Emine Işınsu
C) Füruzan D) Kemal Tahir
E) Sevinç Çokum

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

6. Sanat anlayışım temel taşı olarak insanı alır ve “Sanat, sanat içindir.” ilkesine dayanır, özetini bu ilkede bulur. Sanatçı toplumun kültür, medeniyet ve töreleri ile sınırlıdır; onlarla beslenir. Ama diğer insanlardan ayrı ve ayrıcalıklı olarak onlara katkıda bulunur, onları düzeltir, geliştirir. Sanatçının “fildişi kule”ye çekilmesi, “Sanat, sanat içindir.” ilkesine bağlanması; bu büyük görevinin, bu geliştiriciliğinin katkıda bulunuşunun, düzelticiliğinin gereğidir. Başta politika olmak üzere, katkıda bulunacağı, geliştireceği, düzelteceği, yapıcı ve iyi anlamda baskıda tutacağı kuvvetlere araç olmaması içindir.

Sanat görüşünü bu sözlerle açıklayan yazar aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) Orhan Kemal
B) Talip Apaydın
C) Tarık Buğra
D) Faik Baysal
E) Fakir Baykurt

7. ----, onun kelimeler dünyasında yaptığı ihtilalin edebiyatımıza postmodern bir yansımasıdır. Eser, Turgut Özben adlı genç bir mühendisin kaybolmasıyla başlar. Bu kayboluş, insan psikolojisinin girdaplarına kuşbakışı bir görünüm sunmaz; bizzat bu girdaplarda ayak izi bırakır. Ayak izini takip ettiğimizde karşımıza Selim Işık karakteri çıkar. İzler kaybolduğundaysa Olric...

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) *Tutunamayanlar*
B) *Kılavuz*
C) *Yaşarken ve Ölürken*
D) *Aylak Adam*
E) *Kimse*

8. Yazar, eserlerinde zaman meselesine büyük bir yer vermektedir. ---- romanında zaman hem sembol hem de yaşamın bir bileşeni olarak ele alınmaktadır. Zamanı bir akış olarak ele alan yazar bu romanında zamanı, duran ve çarpık bir hâl alan bir tarzda ele almaktadır. Düş ve gerçek arasında salınan bir hayat yaşayan Hayri İrdal günlük yaşamla uyum sağlayamayan, sürekli bir çatışma hâlinde olan ve güçlü bir hayal gücüne sahip bir karakterdir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) *Sahnenin Dışındakiler*
B) *Aydaki Kadın*
C) *Saatleri Ayarlama Enstitüsü*
D) *Huzur*
E) *Mahur Beste*

9. Günler geçer, sonra haftalar. Yaşlılarla aç çocuklar ölür. Yağmurla güneşin acıması yoktur. Çukurlarına gömülü gözleriyle kadınlar, çocuklarının feryadı ve ölüm acısına kanıksamış kadınlar çok az konuşarak beklerler.

Erkekleri gelecektir, er geç gelecektir erkekleri!

Haftalıkların daha çok düşürülemeyeceği günler gelir çatar.

Kara kazma vakti.

Tilkiden çok daha kurnaz elçiler, ırgatbaşılar aç insanların arasına dağılırlar:

“Irgadın da hani pek bir gereği yoktu ya, neyse…”

“Ağamız acıdı halınıza acıdı!”

“Ağamız gibi var mı? Herifte vicdan tonla. Baktı halınıza yüreği parçalandı. Yesinler, içsinler sevabıma; kazmalarıyla da tarlada şöyle bir dolansınlar dedi…”

Çoğunlukla yaya düşülür yollara. Yukarda güneş, aşağıda çamur, toz… Yalın ayaklarla kilometreler tepelenir.

Bu parçanın dil, anlatım ve içerik özellikleri aşağıdaki yazarlardan hangisinin edebî anlayışına en uzaktır?

A) Orhan Kemal
B) Fakir Baykurt
C) Samim Kocagöz
D) Yusuf Atılgan
E) Kemal Bilbaşar

10. Vedat Türkali’nin; ön planına Kenan ile Günsel aşkının bunalımlı sürecini yerleştirdiği, arka planında ise Türkiye’nin geçirdiği zorlu süreci yansıttığı romanı aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Bir Gün Tek Başına*
B) *Sabah Olmadan*
C) *Sisli Yaz*
D) *Gizli Emir*
E) *Garipler Sokağı*

11. Aşağıdakilerden hangisi, Tezer Özlü’nün otobiyografik niteliği ağır basan bir romanıdır?

A) *Korsan Çıkmazı*
B) *Ötelerin Çocukları*
C) *Gençliğim Eyvah*
D) *İnsan Kurdu*
E) *Çocukluğun Soğuk Geceleri*

Doğru Yanlış Boş Net

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Cumhuriyet Dönemi Türk Romanı (1950 - 1980) - III

EAPS13EDB25-111

TEST • 13

• PEKİŞTİRME •

1. Yazar, eserlerinde daha çok Ege insanının hayatından kesitler sunar. İlk hikâye kitabını *Anadolu'dan Hikâyeler* adıyla 1939'da yayımlayan yazar; hikâyelerinde sınıf farkı, fakirlik, rüşvet, memurların sorunları, çok partili hayata geçisin etkileri, göç, gecekondulaşma, köy ve kasaba yaşantısı, batıl inanç ve gelenekler gibi çeşitli toplumsal meseleler üzerinde durur. İlk romanı 1943'te yayımlanan ve psikolojik roman türünde bir eser olan *Denizin Çağırısı* olmakla birlikte yazar, daha çok *Cemo* romanı ile tanınır. Yazar, *Cemo*'da Doğu Anadolu Bölgesi'nde yaşayan insanlar arasındaki ağa-köylü çatışmasını, hazin aşkları masalsı ve şiirsel bir üslupla anlatır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen yazara ait bir roman değildir?

A) *Zühre Ninem*
B) *Yonca Kız*
C) *Yeşil Gölge*
D) *Kölelik Dönemeci*
E) *Sarı Traktör*

2. *Çelo* adlı roman Çelo karakterinin, kendisine babasından kalmış olan toprağı geçimini sağlamak amacıyla alabilmek için verdiği savaşa dayanmaktadır. Çelo, evine sığındığı amcasının bu toprakları kendisine vermek istememesi nedeniyle onunla sık sık tartışmaktadır. Böyle sıradan bir konusu olan anlatı, Çelo'nun çevresindekilerle ilişkileri ya da amcasının kızı Kezik'e olan aşkı gibi yan konularla zenginleştirilmiştir.

Bu parçada tanıtılan romanın yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bekir Yıldız
B) Kemal Bilbaşar
C) Abbas Sayar
D) Ümit Kaftancıoğlu
E) Kemal Tahir

3. ----, konularını çoğunlukla Ege Bölgesi'nde yaşayan insanların hayatından seçer. Eserlerinde toprak sorunu, sınıfsal çatışma, tarımda makineleşme, köylü-ağa ilişkileri gibi toplumsal temaları ele alır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

A) Samim Kocagöz
B) Orhan Kemal
C) Oktay Akbal
D) Erhan Bener
E) Bekir Yıldız

4. Ona göre romanın toplumda Batı medeniyetinde olduğu gibi yer alması felsefe ve dünya görüşünün değişmesine bağlıdır. Yani öncelikle "insan" değişmelidir. İnsanın kendi başına var olması ve özgürlüğünün toplum karşısında tanınması gerekmektedir. Ancak o zaman bireyi merkeze alan ve ondan hareketle toplumu kaleme alan eserler yazılabilir.

Bu parçada roman anlayışı belirtilen yazarın görüşleri, aşağıdaki yazarlardan hangisiyle uyuşmamaktadır?

A) Ahmet Hamdi Tanpınar
B) Fakir Baykurt
C) Tarık Buğra
D) Sâmiha Ayverdi
E) Peyami Safa

5. Bazı yazarlar zaman, psikolojik sorunlar, hastalık, bireysel bunalım, Doğu-Batı çatışmalarının yol açtığı krizler, kaçış, geçmiş-şimdi, birey-toplum gibi konuları ele alır. *Yalnızız, Çamlıca'daki Eniştemiz, Saatleri Ayarlama Enstitüsü, Mabette Bir Gece* bu tarz eserler arasındadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada yer alan eserlerden birinin yazarı değildir?

A) Ahmet Hamdi Tanpınar
B) Peyami Safa
C) Tarık Buğra
D) Sâmiha Ayverdi
E) Abdülhak Şinasi Hisar

6. Cumhuriyet Dönemi Türk romanında tarih konulu roman yazarları arasında öncü bir kişiliğe sahiptir. O, Türk tarihini romanlarında doğru biçimde yansıtmıştır. Ayrıca Türk tarihini kendi bütünlüğü içinde sergilemiştir. O, romanlarında Türk gençliğine millî bilinç kazandırma düşüncesinde olmuştur. Bu bakımdan onun *Kilit, Konak, Anahtar, Çatı, Üçler Yediler Kırklar, Bu Atlı Geçide Gider* gibi nehir roman tarzında yazdığı tarihî romanları edebiyatımızda önemli bir yere sahiptir.

Bu parçada söz edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bahaeddin Özkişi
B) Emine Işınsu
C) Kemal Tahir
D) Sevinç Çokum
E) Mustafa Necati Sepetçioğlu

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. I. Yazarın bu romanı yazmasındaki amaç çökmüş bir imparatorluğun yarattığı aşağılık duygusunu silmek ve Osmanlı insan tipini, onun erdemlerini, devlet kurma yeteneğini belirtmektir.

II. Yazar bu romanda, Millî Mücadele Dönemi'ni bir Osmanlı yüzbaşısı ve İttihat ve Terakki üyesi olan Yüzbaşı Cemil'in hikâyesi üzerinden anlatır.

III. Bu romanda, Mütareke Dönemi İstanbul'u, o dönemde İstanbul'da yaşananlar ve Millî Mücadele'ye destek veren bazı İstanbullu ailelerin hikâyesi Kamil Bey adlı karakter üzerinden anlatılır.

IV. Bu romanda "Kurtlukta düşeni yemek kanundur." acımasızlığı açıkça ortaya serilmiştir. Eserde, Atatürk'e düzenlenmek istenen İzmir Suikastı ve Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasının kapatılma dönemi anlatılır.

Kemal Tahir'e ait aşağıdaki eserlerden hangisinin içeriği ile ilgili bilgi verilmemiştir?

A) *Kurt Kanunu*
B) *Yorgun Savaşçı*
C) *Esir Şehrin İnsanları*
D) *Sağırdere*
E) *Devlet Ana*

8. *Yalancı Şafak* dört bölümden oluşur. Yazarın tek aşk romanıdır. Roman aynı zamanda İstanbul'u geçmişten taşıdığı iz düşümlerle anlatır. Romanda Belma Esen'in yazdığı *Gurbet Diye Bir Kadın* adlı oyun, yazarın *Seni Kalbime Gömdüm* senaryosundan hareketle oluşturulmuştur. Romanda, tiyatro yazarı Belma Esen ve ayrıldığı sevgilisi Mimar Orhan'ın zihninden geçenler aracılığıyla sanat çevresindeki ilişkiler ve içinde bulunduğu bu ilişkilerden bıkan Belma'nın içsel huzursuzlukları anlatılır.

Bu parçada söz edilen romanın yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sâmiha Ayverdi
B) Oktay Rifat
C) Selim İleri
D) Sevinç Çokum
E) Sevgi Soysal

9. **Gazeteci:** Romancılığımızda 1950 sonrasına gelindiğinde bir yanda toplumcu gerçekçi yazarların, diğer yanda sanatı ön plana çıkaran yazarların varlığından söz ediliyor. Bunu biraz açar mısınız?

Eleştirmen: Evet, 1950'den sonra, toplumcu gerçekçiler köy ve köylünün sorunlarına yöneldi. Köy Enstitülerinden yetişen ya da köyü iyi tanıyan yazarlardan oluşan nesil, bunda etkili olmuştur. 1950'de Mahmut Makal tarafından yayımlanan bir eser yeni bir dönemin başlangıcı olur.

Gazeteci: Köye toplumcu bir bakış açısıyla yaklaşan yazarlardan en önemlileri kimlerdir?

Eleştirmen: En çok tanınan eserleri *Bereketli Topraklar Üzerinde* ve *Murtaza* olan; ilk romanı Sağırdere'de köy konusu çerçevesinde ağalık ve eşkıyalığa da değinen; Anadolu'da bir eşkıyanın ortaya çıkışı ve kahramanlaşmasını anlattığı romanıyla ismini duyuran yazarımız sayılabilir.

Gazeteci: Bu dönemde bireyin iç dünyasına önem veren, eserde estetik yanı ihmal etmeyen yazarların başında kim gelmektedir?

Eleştirmen: Bu yazarımızın yarıda kalmış iki romanı bulunmaktadır. Özellikle, romanın başkişisinin sanatçı kişiliği ile gerçek hayat arasındaki çatışmayı anlattığı eseri bir başyapıttır.

Bu diyalogdan hareketle eleştirmenle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Makal'ın görev yaptığı köylerle ilgili gözlemlerini anlattığı *Bizim Köy* adlı esere göndermede bulunmuştur.
B) Orhan Kemal ve Kemal Tahir'i eserlerinin ismini söyleyerek anmıştır.
C) "Anadolu'da bir eşkıyanın ortaya çıkışı ve kahramanlaşmasını anlattığı romanı" sözüyle *Rahmet Yolları Kesti* adlı roman kastedilmiştir.
D) Bireyin iç dünyasına eğilen yazarların en önemlisini Ahmet Hamdi Tanpınar olarak görmektedir.
E) Tanpınar'ın *Mahur Beste, Aydaki Kadın* ve *Huzur* adlı romanlarından söz etmiştir.

10. **Kişileri; Oktay, Aysel, Sulhi, Selim ve Seyda olan *Yarın Yarın* adlı romanın yazarı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Sevinç Çokum
B) Pınar Kür
C) Dursun Akçam
D) Nezihe Meriç
E) Ferit Edgü

Doğru Yanlış Boş Net

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

1. Türk romanı; belirtmek gerekir ki özellikle yetmişli yıllara kadar, bazı küçük istisnalar dışında büyük ölçüde tek bir çizgide, başka bir ifadeyle klasik gerçekçi anlayış istikametinde gelişimini sürdürür. Bu hâkim anlayışın belki başlangıçta küçük ama giderek güçlenen sarsıntılarla kırılma ve dönüşümlere uğraması, şüphesiz altmışlı yılların sonu ile yetmişli yıllarda olur.

Bu parçadaki altı çizili sözle;

I. *Tutunamayanlar*,

II. *Eskici ve Oğulları*,

III. *Anayurt Oteli*,

IV. *Bozkırdaki Çekirdek*

romanlarından hangilerine gönderme yapılmamıştır?

A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II D) I ve IV E) II ve IV

2. Yazar, bu romanında bürokrasinin acımasız bir eleştirisini yapıyor. Türkiye gibi bir tarım ülkesinde, bozkırı yeşertmek çabasındaki köylülere tarım memurunun verdiği cevap: "Siz benden yazılı bir kâğıt, bir afiş, bir broşür, ne bileyim bir... yani mesela bir bilgi isteyin, vereyim. Ama çubuk? Çubuk yok arkadaş!"tır. Bağ hâline getirilen purluğun elden gidişi de romanda bürokrasinin hem gücünü göstermek için hem de eleştirilmesi için kullanılır.

Bu parçada söz edilen roman ve yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Kaplumbağalar* - Fakir Baykurt

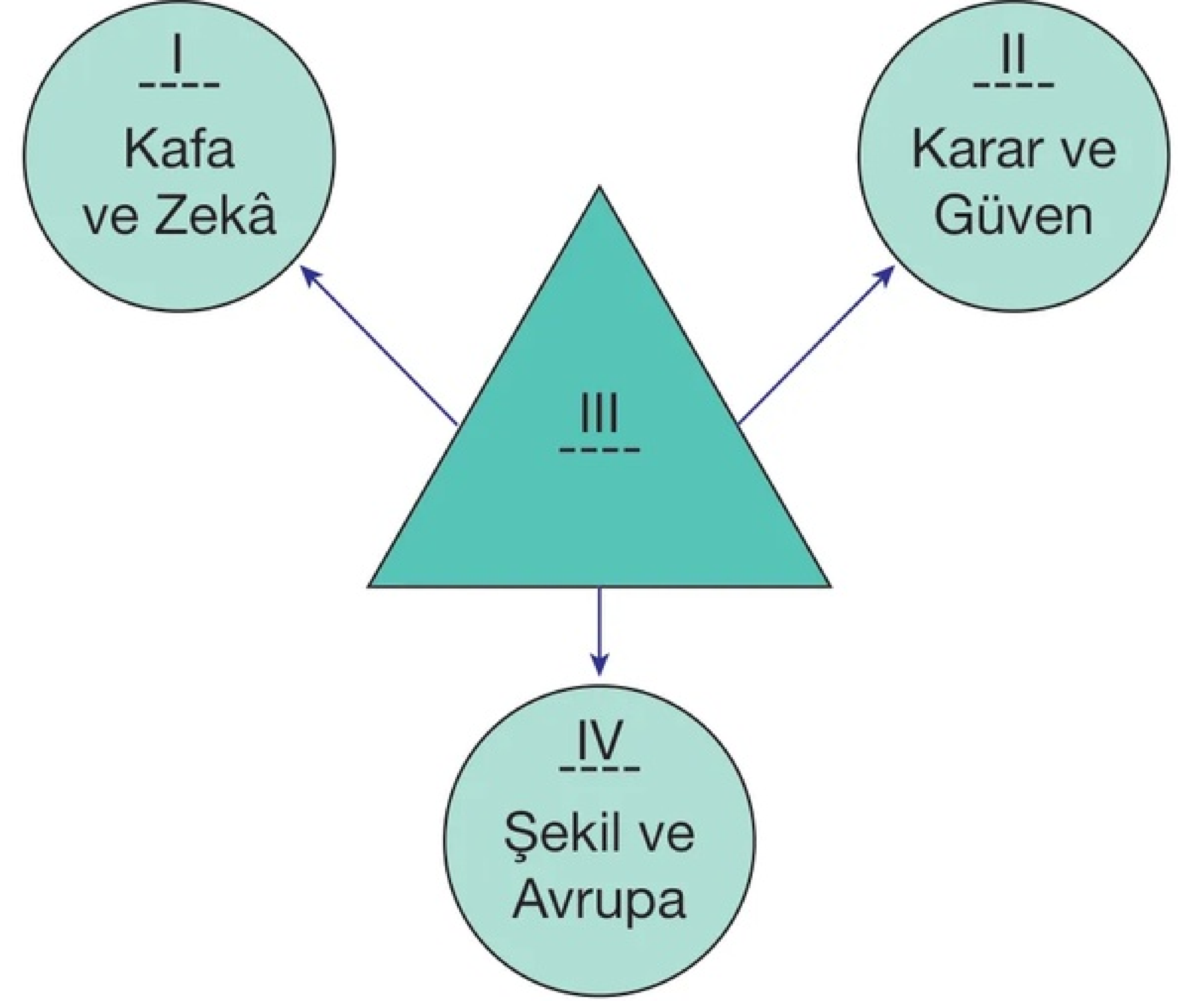
B) *Sarduvan* - Faik Baysal

C) *Tütün Yorgunu* - Talip Apaydın

D) *Yediçınar Yaylası* - Kemal Tahir

E) *Kanlıdere'nin Kurtları* - Dursun Akçam

3. Peyami Safa'nın *Biz İnsanlar* romanındaki çatışma aşağıda gösterilmiştir:

Bu şemada numaralanmış yerlere romanın kişi kadrosu göz önünde bulundurulduğunda aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

	I	II	III	IV
A)	Ali	Pervin	Sacit	Müfit
B)	Fahri	Nadir	Müberra	Behiç
C)	Orhan	Bahri	Vedia	Rüştü
D)	Bahri	Rüştü	Müberra	Behiç
E)	Rüştü	Ali	Vedia	Nadir

4. Konusu köyde, kentte, bütün Türkiye'de geçmektedir. Bekçiden, bakana kadar çok insan vardır içinde. Kurtuluş Savaşı sonrasını örnekleyen olayları işlemektedir. Bir bakıma Cumhuriyet'in hesabıdır. Kime ne verdi, ne kadar verdi? Neyi ne kadar değiştirdi? Biraz geniş bir roman. Bununla halkımızın bilincini ve bilinçaltını söylemek; onun büyük özlemleri, bir kısır döngüde takılıp kalmış olan büyük gücünü açıklamak istedim.

Fakir Baykurt'un, kendisine sorulan bir soruya karşılık değerlendirdiği bu romanı aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Tırpan* B) *Köygöçüren* C) *Amerikan Sargısı* D) *Onuncu Köy* E) *Yüksek Fırınlar*

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) *Ötelerin Çocuğu* romanında Halikarnas Balıkçısı, hayatını denize adamış erkeklerin yokluğunda aşksız ve yalnız büyümüş Tiycan adlı genç kızın yasak aşkını, savunduğu değerleri korumak için ahlaksız köy ağasına yiğitçe direnişini ve ölümünü dramatize eder.

B) *Sarı Yazma;* Rıfat Ilgaz'ın çocukluk, ilk gençlik ve 1950'lilere kadar geçen öz yaşamsal anılarının iz düşümünde yazılmış otobiyografik bir romandır.

C) *Ortadirek*, Çukurova'nın bir kasabasına kaymakam olarak atanan yeni mezun Fikret Irmaklı'nın, kanunlara aldırmadan, insan hayatını önemsemeden fahiş kazançlarını büyük bir iştiha ile devam ettirme emelinde olan Çeltik ağalarıyla mücadelesini anlatır.

D) *Karanlık Dünya* romanında Orhan Hançerlioğlu, kasaba olarak zikredilen Mazılık'a (Adana) hâkim olarak atanan Ahmet'in buradaki iki yıllık macerasını sade bir olay örgüsüyle okurlara sunar.

E) *Yeşilkaya Savcısı* romanı; okuldan yeni mezun genç idealist bir savcının, ilk görev yeri olan Anadolu'nun bir kasabasında yıllardır devam edegelen çeşitli sorunlarla mücadelesini anlatır.

6. Daha çok, *47'liler* romanı ile ünlenen ----, uzun öykü hüviyetindeki *Güz Mevsimidir* ve Almanya'daki Türk işçileri ile ilgili anılarını romanlaştırdığı *Berlin'in Nar Çiçeği* dışında, yazıldığı yıllarda oldukça ilgi gören romanı *47'liler*'de devletin resmî politikalarıyla uzlaşamayan aydınların çeşitli yerlere savrulmasını anlatır. Romanda, emperyalizme karşı geliştirilen sol ideolojik söylemler ön plana geçer. Konusunu 1947 doğumlu asli kişi Emine Semra Kozlu'nun yaşam öyküsünden alan roman, onun kişiliğinde 12 Mart döneminin dışarıya yansımayan kapalı dünyasına ayna tutmaktadır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Bekir Yıldız
B) Faik Baysal
C) Füruzan
D) Sevgi Soysal
E) Erdal Öz

7. 1939'da yayımlanan roman, başkişi Aliye'nin kendisini bulmak yolundaki macerasını anlatır. Aliye'nin bu arayışı, onu büyükbabası İrfan Paşa'dan kalan defterlere ve oradan da Prof. Dr. Kerim Bey'e bağlar. Aliye, dedesinin hatıralarına hakikati anlattıkları için "Batmayan Gün" adını verir. Aliye, aşktan ibarettir ve dünyaya aşk için gelmiştir. Kendi manasını Kerim Bey aracılığıyla bularak yokluğa ulaşır ve aşkta eriyerek birliğe varır. Yazar; romanında ayet ve hadislerden, Kenan Rifaî'nin, Marc Orel'in, Eflatun'un, Sokrates'in sözlerinden alıntılar yapmıştır. Bu anlamda yazarın en kapsamlı romanı, fikrin en fazla yer aldığı eseridir, diyebiliriz.

Bu parçada tanıtılan romanın yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Emine Işınsu
B) Sevinç Çokum
C) Sâmiha Ayverdi
D) Peyami Safa
E) Tarık Buğra

8. Roman yazmaya 1966'da Turizm ve Tanıtma Bakanlığının açtığı yarışma ile başladı. Son romanı *Bukağı*'ya kadar yazdığı tüm romanlarında Türk toplumunun son kırk yıl içinde geçirdiği sarsıntıları, yaşadığı buhranları, kitlesel dalgalanmaları, sağ-sol şeklinde biçimlenen kutuplaşmaları, iyice hazmedilmemiş reçetelerle ve siyasal doktrinlerle kendilerine bir yer tutmaya çalışan ve yaşamlarını bunlarla yönlendiren dönemin gençliğini ve sorunlarını içten ve yalın anlatımıyla öyküleştirdi.

Bu parçada söz edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sevinç Çokum
B) Sâmiha Ayverdi
C) Selim İleri
D) Emine Işınsu
E) Safiye Erol

9. *Sınıf Arkadaşları*, *Havada Bulut Yok*, *Karıncayı Tanırsınız* adlı üç ciltten oluşan nehir romanların yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Orhan Kemal
B) Cevdet Kudret Solok
C) Melih Cevdet Anday
D) Oktay Rifat
E) Faik Baysal

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

1. Cumhuriyet Dönemi'nde ortaya çıkan bu edebî eğilimle birlikte siyasal konuların, yerini toplumsal konulara bıraktığını görürüz. Yazarların, roman ve öykülerinde kapalı köy yaşamını ve büyükşehirlerdeki kenar mahalle sakinlerinin yönetici tabakalar karşısındaki durumlarını güçlü ve keskin bir şekilde saptadıklarına şahit oluruz. Köye, köylüye ve kırsal yaşama kentli aydınlar gibi dıştan değil, o mekânı ve sosyal şartları bizzat tanıyan ve yaşayanlar olarak içten bakarlar.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen edebî eğilimin etkisinde yazılmış bir roman değildir?

A) *Yer Demir Gök Bakır*
B) *Sağırdere*
C) *Irazca'nın Dirliği*
D) *Çiçekler Büyür*
E) *Kaplumbağalar*

2. Oktay Rifat (I), öykülerinde olduğu gibi romanlarının da konularını ilk gençlik yıllarındaki anılarından (II) alır. Farklı bir söyleyişle onun romanlarında yaşam öyküsünün izlerini bulmak mümkündür. İlk romanı olan *Garipler Sokağı* (III)'nda 1950'li yıllarda modern bulvarlarıyla ve apartmanlarıyla değişen İstanbul'dan nostaljik kesitler sunarken sonraki romanlarında eski İstanbul mahallesinden büyük kente açılır. *Suçumuz İnsan Olmak* (IV)'ta evli ama mutsuz ve huzursuz bir aydının yasak aşk çevresinde mutluluk arayışını, *İnsan Bir Ormandır* (V)'da ise yine tekdüze evliliğin sıkıcılığı içinde yasak aşka yönelişini ve bu sırada duyguları ile mantığı arasındaki iç çatışmaları işler.

Bu parçada numaralanmış yerlerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Balkanlarda Türklere karşı yaşanan yabancılaşmanın sorgulandığı ve bireylerin kendi içlerine dönüşünün ve kopuşunun temel alındığı *Osmanoflar* adlı romanın yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Cevdet Kudret Solok
B) Mehmet Seyda
C) Kenan Hulusi Koray
D) Emine Işınsu
E) Mustafa Necati Sepetçioğlu

4. Sanat endişesi diye bir şey kabul etmem. Aksi takdirde edebiyat ve sanatın cemiyette fonksiyonu kalmaz, sanat ve edebiyat bir çeşit zevk ve eğlence aleti mertebesine düşer.

Aşağıdakilerden hangisinin sanat görüşü bu parçanın yazarının sanat görüşüyle örtüşmemektedir?

A) Orhan Kemal
B) İlhan Tarus
C) Dursun Akçam
D) Oğuz Atay
E) Samim Kocagöz

5. Romanın merkeze aldığı ve bu merkez içerisinde sorguladığı ana mesele, gelişen ve değişen siyasal ve sosyal yapının insan üzerindeki olumlu ve olumsuz yanlarını sorgulamaktır. Peyami Safa'nın sıklıkla ele aldığı insan ve toplum arası ilişkilerde, doğruların yanlışlara galip gelmesini zıtlıklardan hareketle gerçekleştirir. Bir tarafa canlarını seve seve vermek için cepheye koşanların duyguları ve beklentileri, diğer tarafta cephe gerisindekilerin beklentileri arasındaki çelişki, romana yön vermekte ve onun kader çizgisini oluşturmaktadır.

Bu parçada söz edilen roman aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Yalnızız*
B) *Mahşer*
C) *Biz İnsanlar*
D) *Bir Akşamdı*
E) *Bir Tereddüdün Romanı*

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

6. Romanın teması, insanlık ve memleket yolunda yürüyen onbinlerin hayatta mutlu olacağı, iradesizlik gösteren ve kişisel zevkleri uğruna hayat yolundan, ideal yolundan dönen on binlerin ise kişiliklerini kaybedip yenilgiye uğrayacakları gerçeğidir. Eserde iki temel kişi vardır: Recep ve Halit. Recep yürüyen on binlerden, Halit ise bohem hayat düşkünü bir kadın yüzünden dönen on binlerdendir. Ancak romanın sonunda o; sefil hayattan, fikirsizlikten kurtulacak tekrar yürüyen on binlere dâhil olma azmi kazanacaktır.

Bu parçada söz edilen romanın yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Talip Apaydın
B) Samim Kocagöz
C) Necati Cumalı
D) İlhan Tarus
E) Kemal Tahir

7. Dokuz bölümden oluşan romanın adı Halit Ziya'nın *Aşk-ı Memnu* romanının son sözüdür. 12 Eylül, Türkiye tarihinin bir döneminin bir gecede sona erdirildiği gündür. Kavgalarla, iç çatışmalarla yaşanan bu döneme nasıl gelindiğini sorgulayan roman, aynı zamanda aydınların bencilliğinin eleştirisini yaptığı için tepkiyle karşılanır. Bu roman yazarın iki dönemden oluşan romancılığının tam ortasında durmasıyla, başka bir ifadeyle, her iki dönemin özelliklerini taşımasıyla arafta kalmış bir roman olarak da önem taşımaktadır. Yazar, 1987'de *Yaşarken ve Ölürken* adını taşıyan bu romanıyla *Milliyet Sanat* dergisince Yılın Romanı Ödülü'ne layık görüldü.

Bu parçada söz edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sevinç Çokum
B) Bilge Karasu
C) Selim İleri
D) Necati Cumalı
E) Sâmiha Ayverdi

8. **Safiye Erol'un, değişen değerler dünyası içinde hür ve bağımsız yetiştirilen bir genç kızın -Gülbün'ün- yaşadığı hazin aşk hikâyesini anlattığı romanı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) *Dineyri Papazı*
B) *Ülker Fırtınası*
C) *Ciğerdelen*
D) *Çiçekler Büyür*
E) *Kadıköyü'nün Romanı*

9. Ürünlerini 1950'den sonra veren yazarlar arasında romanlarının yapısını geçmiş-şimdi kutupluluğu üzerine kuranlar da oldukça fazladır. Bu romancılardan Abdülhak Şinasi Hisar, Sâmiha Ayverdi ve Ahmet Hamdi Tanpınar gibi romancılar, Cumhuriyet öncesine kadar uzanan mutlu çocukluk dönemlerini, yıkılan bir uygarlığa ait kaybolan değerlerin özlemi içinde ve sisli bir camın arkasından okura yansıtırken kimileri de Oktay Akbal gibi gazete yazarlığının sağladığı imkânlarla ve röportaj yöntemlerinden yararlanarak geçmiş-şimdi, fert-toplum değer yargıları çatışmaları içinde toplumsal sorunları öncelikli olarak işlerler.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen yazarlara ait bir eser değildir?

A) *Saatleri Ayarlama Enstitüsü*
B) *Çamlıca'daki Eniştemiz*
C) *Suçumuz İnsan Olmak*
D) *Dünyanın En Pis Sokağı*
E) *Mabette Bir Gece*

10. Zengin bir kaynak olarak yazara geniş imkânlar sunan tarihten yola çıkan Sevinç Çokum, kaleme aldığı ilk tarihî romanı ---- 1978'de yayımlar. Balkan göçleri sırasında yaşanan dramları anlatan bu eser; bir neslin, bir devrin, bir çöküşün, bir facianın romanıdır. Eser, dokuz asır süren Türk medeniyetinin sona ermesinin, Türk topraklarının paylaşılmasının trajik hikâyesidir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) *Azap Toprakları'nı*
B) *Ak Topraklar'ı*
C) *Bizim Diyar'ı*
D) *Çiçekler Büyür'ü*
E) *Karanlığa Direnen Yıldız'ı*

11. **Aşağıdaki eser-bölge eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?**

A) *Tütün Zamanı* - Ege
B) *Hanımın Çiftliği* - Çukurova
C) *Kaplumbağalar* - Güneydoğu Anadolu
D) *Başka Olur Ağaların Düğünü* - Doğu Anadolu
E) *Yılkı Atı* - İç Anadolu

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

1. ----, Ferit Edgü'nün ilk romanıdır. Roman, yazarın Hakkâri dönüşü izlenimleriyle yazılmış, otobiyografik nitelikte bir yapıttır. Yazar, hiç tanımadığı bir coğrafyayla, hiç tanımadığı insanlarla ve hiç tanımadığı bir yaşam biçimiyle karşılaşır Hakkâri'de. Kendisi ve yazarlık kariyeri için bir dönüm noktası olan bu karşılaşma, romanın konusunu oluşturmaktadır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) *Ağustos Başağı*
B) *Son Menzil*
C) *Sahnenin Dışındakiler*
D) *Kimse*
E) *Yağmur Beklerken*

2. İlk romanında daha çok kentli olan C'nin bunalımlarını anlatan yazar, bu romanında kasabalı ya da küçük taşra kentinin üçüncü sınıf bir otelinin merdiven altındaki resepsiyonuna sıkışmış kalmış, kimsesiz ve iletişimsiz Zebercet'in dünyasına ayna tutar. Genetik bir iğdişe uğramış bu silik karakter feodal düzenden Meşrutiyet'e oradan Cumhuriyet'e uzanan kısa Türkiye tarihinin bütün travmalarını miras almış bir kişilik sergiler. Bunun Zebercet'in kişiliğindeki yansıması yalnızlık, uyumsuzluk, asosyallik ve tutunamamaktır.

Bu parçada söz edilen romanın yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tahsin Yücel
B) Adalet Ağaoğlu
C) Yusuf Atılgan
D) Selim İleri
E) Vüs'at O. Bener

3. Aşağıdaki romanlardan hangisinin teması Kurtuluş Savaşı'yla ilgili <u>değildir</u>?

A) *Doludizgin*
B) *Esir Şehrin İnsanları*
C) *Küçük Ağa*
D) *Saatleri Ayarlama Enstitüsü*
E) *Toz Duman İçinde*

4.

Eserin Adı	Eserin Yazarı	Eserin Kahramanı
I	Talip Apaydın	İzzet Ağa
Sahnenin Dışındakiler	II	Cemal
Kalpaklılar	Samim Kocagöz	III

Bu tabloda numaralanmış yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

	I	II	III
A)	*Sarı Traktör*	Ahmet Hamdi Tanpınar	Talip
B)	*Tütün Yorgunu*	Tarık Buğra	Kır Abbas
C)	*Toprak Uyanırsa*	Sâmiha Ayverdi	Murat Ağa
D)	*Ortakçılar*	Peyami Safa	Nuri Kayalı
E)	*Yoz Davar*	Oktay Akbal	Meryemce

5. Otobiyografik özellikler taşıyan ve çok başarılı ruh tahlillerinin yapıldığı ilk romanı olan *Küçük Dünya* ile Malazgirt'in 900. yıl dönümü vesilesiyle yazılan *Ak Topraklar* hariç, diğer bütün romanlarının konusunu günümüz toplumundan ve Türkiye dışı Türklerin dramından çıkaran yazar, şiir diline yakın bir üslupla ve "tez"li tekniği ile yaşadığımız olayları romanlaştırmıştır. 1966'da TRT Mikrofonik Oyun Yarışması'nda *Bir Yürek Satıldı* adlı eseri ile birincilik kazanan yazar, fikrî ve edebî çalışmalarını sürdürmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen yazara ait bir roman <u>değildir</u>?

A) *Bukağı*
B) *Sancı*
C) *Nisan Yağmuru*
D) *Zor*
E) *Tutsak*

6. Aşağıdaki romanlardan hangisinin konusu köy ve köy hayatıyla ilgili <u>değildir</u>?

A) *Amerikan Sargısı*
B) *Bir Karış Toprak*
C) *Huzur*
D) *Can Şenliği*
E) *Acı Tütün*

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. Romanın asıl kahramanı, Necati Cumalı'yla neredeyse bire bir örtüşen Avukat Nihat Arda'dır. Romanda insanın güçsüzlüğü-tabiatın hâkimiyeti, haklı-haksız mücadelesi, ekonomik güç-yoksulluk gibi toplumsal sorunlar zaman zaman öne çıksa da romanın asıl kurgusu, kasabadaki imkânların dar olması ve kısır bir döngü içerisinde yaptıklarının tekrarlanmasından huzursuz olan genç bir avukatın, bir yıllık kasaba yaşantısından meydana gelen otobiyografik bir yapı üzerine kurulmuştur.

Bu parçada söz edilen roman aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Acı Tütün*
B) *Viran Dağlar*
C) *Aşk da Gezer*
D) *Zeliş*
E) *Yağmurlar ve Topraklar*

8. ----, 1960 ihtilalinden sonra Anadolu'yu dolaşarak edindiği tecrübeleri romanlarına yansıtmıştır. Özellikle, *Denizin Kanı* romanında Bodrum ve yöresinde denizcilikle uğraşan köylülerin yaşantısını konu edinmiştir. Yazar, 1980 sonrası ustalık dönemine erişmiştir, bunu romanlarında açıkça görebiliriz. *Alçaktan Uçan Güvercin*'de siyasi gücü elinde bulunduran halkın parti çekişmelerini, *Kayabaşı Uygarlığın Yükselişi ve Birdenbire Çöküşü* romanında; Anadolu'dan Almanya'ya çalışmak maksadıyla giden Türk işçilerini, *İyi Geceler Dünya*'da Berlin şehrini konu ederek ele almıştır. Yazar hemen her romanında gittiği şehirleri mekân olarak kullanmıştır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

A) Talip Apaydın
B) Abbas Sayar
C) Tarık Dursun K.
D) Mehmet Seyda
E) Samim Kocagöz

9. **Aşağıdaki romanlardan hangisi konusunu hapishane hayatından almamaktadır?**

A) *Kelleci Memet*
B) *Karartma Geceleri*
C) *Yaralısın*
D) *Bozkırdaki Çekirdek*
E) *Büyük Gözaltı*

10. **Aşağıdakilerden hangisi parantez ( ) içinde verilen yazarla uyuşmamaktadır?**

A) TRT Roman Ödülü'nü kazanan ve olumlu olumsuz pek çok eleştiri alan *Yanartaş* romanı, kendisinin Zonguldak madenlerinde çalıştığı yıllardaki gözlemlerine dayandığı için bir bakıma otobiyografik hüviyetlidir. **(Mehmet Seyda)**

B) *Uluç Reis*, *Turgut Reis* gibi köklerini aradığı tarihsel romanları dışında yazdığı yapmacıklıktan uzak, gözleme dayanan eserleriyle konu kısırlığı çeken Türk romanına yeni soluklar kazandırmıştır. **(Cevat Şakir Kabaağaçlı)**

C) İlk adı *O* olan, sinemaya uyarlandıktan sonra *Hakkâri'de Bir Mevsim* adını da alan roman, onun yedek subay öğretmeni olarak gittiği görev yerindeki gözlem ve izlenimlerinden oluşan bir yapıtıdır. **(Ferit Edgü)**

D) İkinci romanı *Yarbükü*'nde Eskişehir'in Yapılı köyünün "Yarbükü" adlı mevkisinde köylüler arasında cereyan eden su ve toprak savaşını ele alır. **(Samim Kocagöz)**

E) *Viran Dağlar* adlı romanı Fransız İhtilali ile yayılan milliyetçilik akımı ile başlayan Balkanların Osmanlının elinde çıkma sürecini anlatmaktadır. **(Necati Cumalı)**

11. Roman, "Damalı" bölümü ile başlayıp "Bu Dünya Kalmaz Böyle" bölümü ile biter. Romanın başlangıç bölümünden bitiş bölümüne kadar gerçekleşen olaylar kahramanımızın mücadelesinin gidişatını gösterir. Bir başkaldırı romanıdır. Haksızlıklar karşısında yılmayan, adaleti arayan, halkı bilinçlendirerek halkı uyandırmayı amaçlayan, bu uğurda her zorluğu göze almış, doğru söylediği için de dokuz köyden kovulmuş bir öğretmenin toprak ağalarına, bürokrasiye, imamlara ve özellikle eğitimsizliğe karşı gösterdiği mücadelesinin romanıdır.

Bu parçada söz edilen roman aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Bozkırdaki Çekirdek*
B) *Onuncu Köy*
C) *Yorgun Savaşçı*
D) *Dönemeçte*
E) *Gurbet Kuşları*

9. AY

- Cumhuriyet Dönemi Türk Romanı (1980 ve Sonrası)
- Cumhuriyet Dönemi Türk Tiyatrosu (1923 - 1950)
- Cumhuriyet Dönemi Türk Tiyatrosu (1950 - 1980)
- Cumhuriyet Dönemi Türk Tiyatrosu (1980 ve Sonrası)
- Cumhuriyet Dönemi Öğretici Metinleri

APS

A Y L I K P L A N L A M A M

Gün	Konu Adı	Çözdüğüm Soru Sayısı	Çözdüğüm Süre	Doğru	Yanlış	Boş
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						
21						
22						
23						
24						
25						
26						
27						
28						
29						
30						
31						

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

- Modernizm
- Postmodernizm
- Toplumcu Gerçekçilik
- Büyülü Gerçekçilik

TEST • 1

• KAVRAMA •

1. **Postmodernist romanların özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?**

A) Yazar-metin-kahraman üçlüsünün yerine okuru öne çıkarma
B) Anlatımın bir kurmaca olduğunu okura hissettirme
C) Başka eserlere gönderme içerme
D) Karamsarlık, yalnızlık, bunalım, gerçek arayışı gibi duygulara ağırlık verme
E) Olay veya durumları kronolojik olarak anlatma

2. ---- romanının çok katmanlı ve döngüsel bir kurgusu vardır. İki kısımdan oluşan romanın ilk kısmı 19 bölümden, ikinci kısmı ise 17 bölümden oluşur. Bu bölümlerin bazıları Galip'in kendisini terk eden eşi Rüya'yı ve gazeteci olan kuzeni Celal'i İstanbul'da aramasını anlatırken bazı bölümler de Galip'in yolculuğunu ve arayışını besleyen, yönlendiren köşe yazılarından oluşur. Böylece okur, bir taraftan karısı Rüya ile yazar kuzeni Celal'i İstanbul'da arayan Galip'in hikâyesini okurken bir yandan da İstanbul'u anlatan romanda Galip'in yazar olmayı öğrenme yolculuğuna tanıklık eder. Eser; Galip, Rüya, Celal gibi kahramanların öyküsü değil; zamanın, atmosferin, bireylerin, muğlak ve belirsiz imgelerin, görüntülerin birbirinin içinde eridiği, okurların ortak bilinçaltının izlerini gördüğü bir büyük labirent olarak tanımlanabilir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) *Yeni Hayat*
B) *Kar*
C) *Kara Kitap*
D) *Masumiyet Müzesi*
E) *Kafamda Bir Tuhaflık*

3. **Türk edebiyatında postmodernist roman eğiliminin temsilcileri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?**

A) Nedim Gürsel
B) Orhan Pamuk
C) İhsan Oktay Anar
D) Orhan Kemal
E) Bilge Karasu

4. Bu metinlerde yazar, artık yazdığı metnin ardında duran mutlak bir otorite değildir. Önümüzde, sadece gösterenlerin içsel oyunuyla organize olmuş, daha doğrusu bu akışkan gösterenlerin oyunuyla sürekli olarak organize edilen ve çözülen dilsel bir doku olarak metin vardır; onun ardında da başka metinler… Kısacası, öznesiz ve insansız bir metinler labirenti içindeyiz.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen roman anlayışıyla kaleme alınmamıştır?

A) *Benim Adım Kırmızı*
B) *Yağmur Beklerken*
C) *Puslu Kıtalar Atlası*
D) *Beyaz Kale*
E) *Gece*

5. **Orhan Pamuk'un romancılığıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) *Beyaz Kale*'de, Venedikli bir köle ile onu satın alan Hoca adlı Türk âlimin ikizleşme, Doğu-Batı, kimlik dertleri, bilim vb. temalar bağlamında örülen hikâyesini anlatır.
B) *Cevdet Bey ve Oğulları* romanında, tek bir ailenin serüvenini anlatarak bütün Türk toplumunu resmetmeye çalışır.
C) *Benim Adım Kırmızı*'da Batılı resim sanatıyla Osmanlı minyatürlerinin karşılaştırılmasını işler.
D) *Kara Kitap*'ta Türk kimlik ikilemine evrensel bir boyut kazandırmaya çalışır.
E) *Kar*, okuduğu bir kitap ile hayatının değiştiğini düşünen bir gencin, kitabı okuma süreci ve o kitapla ilişkili yaşamında yer alan kahramanların anlatıldığı bir romanıdır.

6. **Aşağıdakilerden hangisi** "Okur, kapalı bir yapı içinde başı sonu belli bir öyküyü izlemenin rahatlığını yaşadı yıllarca." **yargısıyla kastedilen romanlardan biri değildir?**

A) *Ortadirek*
B) *Kaplumbağalar*
C) *Gece*
D) *Bozkırdaki Çekirdek*
E) *Yer Demir Gök Bakır*

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. Latife Tekin'in kendi yaşamından izler taşıyan bu romanında, ailenin boş inançlara açık yanını ailenin despot babası Huvat ile romanın başkişisi konumundaki annesi Atiye temsil eder. Yazar, roman türünün sınırlarını zorlayarak ve geleneksel anlatma formlarını modern romana uyarlayarak fantastik roman denilen yeni bir türün yolunu açarken öyküsünü anlattığı aile bireylerinin inanç dünyasını ve davranışlarını karikatürize ederek bir aile dramından mizahi bir roman çıkarmayı başarır.

Bu parçada söz edilen roman aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Sevgili Arsız Ölüm*
B) *Yarın Yarın*
C) *Ormanda Ölüm Yokmuş*
D) *Ölü Erkek Kuşlar*
E) *Aşkı Giyinen Adam*

8. Onun romanlarında düşler ve gerçekler baştan sona bir arada yaşanmaktadır. Okur, anlatıcının yaşadığı bazı doğaüstü olayların düş mü gerçek mi olduğu konusunda kuşkuya düşer. Yazar, okuru bu konuda şaşırtmak için elinden geleni yapar. Rüya, gerçek ve düş arasında gidip gelir. Olayların ortasında, anlatıcı gerçekliği sorgulayınca okur da rüya âleminden uzaklaşarak olayları sorgulamaya başlar. Ancak olaylar zinciri okuru yeniden gizemli dünyaya götürür. Bir rüya, hayal ve gerçek zinciri arasına komik unsurlar yerleştirse bile çok sıradan olan ile olağanüstüyü bir araya getirerek gizemi sağlar. *Arzu Sapağında İnecek Var, Uyku İstasyonu* romanlarından bazılarıdır.

Bu parçada söz edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

A) İnci Aral
B) Nazlı Eray
C) Leyla Erbil
D) Pınar Kür
E) Buket Uzuner

9. **Aşağıdakilerden hangisi** "Olay örgüsü, bakış açısı ve anlatıcı, tematik kurgu, dil kurgusu, şahıs kadrosu, zaman ve mekân kurgusu gibi ögelerin bu eserlerde akli, mantıki ilkelerle çok da örtüşmeyen şekilde oluşturulduğu görülür." **cümlesinde kastedilen eserlere örnek verilemez?**

A) *Yeni Hayat*
B) *Fındık Sekiz*
C) *Mahrem*
D) *Gurbet Kuşları*
E) *Kafes*

10. Geleneksel romanların olay örgüleri gerçekliğe uygun biçimde, belli bir mantık silsilesi doğrultusunda, belli kurallara göre biçimlenmiştir ve olaylar çizgisel bir yol izler. Bu romanlarda birtakım stabilize yollara sapılır. Ancak sonunda gelinen yol yine bireyden varması istenilen yoldur. Metnin başındaki bir eksikliğin metnin ortalarına doğru giderilmeye çalışılması ve sonuçta eksikliğin ortadan kalkması geleneksel romanın olay örgüsünü belirler.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi geleneksel romana örnek verilemez?

A) *Sözde Kızlar*
B) *Ölmez Otu*
C) *Kara Kitap*
D) *Üç İstanbul*
E) *Kuyucaklı Yusuf*

11. İlk öykülerini ortaokuldan itibaren yazmaya başlayan yazar; evlilik, kaybedilen anne babaya özlem, yitirilen bir arkadaş, dile dökülememiş bir aşk, tekdüze giden yaşam, kadın olmanın zorluğu gibi pek çok konuyu işler. Yazar; gerçeklikten fantastiğe, fantastikten tarihî olaylara, tarihî olaydan günlük olaylara, gerçeklikten kurmacaya geçişi bazen sembollerle, bazen imalarla bazen de ironik bir dille kaleme alır. Masalsı, fantastik ve yer yer bilim kurguya varan bir anlatım biçimi vardır. Kaynağı Latin Amerika edebiyatına dayanan büyülü gerçekçilik akımından etkilenmiştir.

Bu parçada söz edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

A) İnci Aral
B) Adalet Ağaoğlu
C) Ayfer Tunç
D) Nazlı Eray
E) Sevinç Çokum

12. Bilge Karasu, ---- romanında düş ile gerçeği birleştirir. Anlatılanların yer yer yazarın yaşam öyküsüyle örtüştüğü romanda eylemden çok düşünce ön plandadır. Ama olayların akışı içinde sezdirilen 12 Mart ve 12 Eylül dönemlerini anımsayabilen okurlar, anlatılanların gerçek yaşamla yakından ilgili olduğunu kolayca fark edebiliyor.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) *Tehlikeli Oyunlar*
B) *Boğazkesen*
C) *Gece*
D) *Suskunlar*
E) *Kimse*

Doğru Yanlış Boş Net

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

1. Edebiyata hikâye yazarak başlayan yazar, ilk romanı *İki Yeşil Su Samuru*'nda aile ilişkilerine değinir. İkinci romanı *Balık İzlerinin Sesi*'nde kendi ütopyasını kurar. "Bana en fazla benzeyen" diye ifade ettiği romanı *Balık İzlerinin Sesi*, "normallik" ve "seçkinlik" kavramlarından dolayı eleştiriye uğrar. Üçüncü romanı *Kumral Ada-Mavi Tuna* ile toplumun son yirmi yılda geçirdiği değişim sürecini Tuna'nın yaşamından kesitler sunarak anlatır. Kendisini Doğu Akdenizli bir yazar olarak tanımlayan sanatçı, bu yanının altını tüm romanlarında olduğu gibi bu romanında da çizer.

Bu parçada söz edilen romanın yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Pınar Kür B) Buket Uzuner C) Sevim Burak D) İnci Aral E) Duygu Asena

2. Eserin takdim sahnesi Galip'in "mavi damalı yorganın engebeleri, gölgeli vadileri ve mavi yumuşak tepeleriyle örtülü tatlı ve ılık karanlıkta" uyuyan karısı Rüya'yı seyretmesiyle açılır. Düşsel bir atmosfer içinde düşsel ve soyut bir varlık gibi betimlenen Rüya'yı uyandırmadan evden çıkan Galip, dolmuşta Celal'in "Boğazın Suları Çekildiği Zaman" başlıklı köşe yazısını okur.

Bu parçada söz edilen eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ferit Edgü B) Vüs'at O. Bener C) Selim İleri D) Mehmet Eroğlu E) Orhan Pamuk

3. *Kafes* adını taşıyan roman, II. Abdülhamit Dönemi'nden 1990'lara kadar uzanır. Neveser Reşat ve onun ailesinin yaşamını anlatır. Çevirmenlik yaparak yaşayan Neveser Hanım Kınalıada'da bugünün gerçeklerinden uzak, kendine kurduğu dünyada, hayalleri ile yaşam arasında gidip gelir. Kafes ile birlikte yazarın romancılığındaki tarihsel bir temele dayanan siyasal eleştiriler yoğunluk kazanmaya başlar. Bu romanla birlikte, bireyin iç dünyası anlatılmakla birlikte, tarihsel bir bakışla Osmanlının son yılları ve Cumhuriyet Dönemi anlatılmaya başlanır.

Bu parçada söz edilen romanın yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Erhan Bener B) Buket Uzuner C) Ayla Kutlu D) Selim İleri E) Erendiz Atasü

4. Aşağıdaki bilgilerden hangisi parantez ( ) içindeki yazarla uyuşmamaktadır?

A) *Tuhaf Bir Kadın ve Karanlığın Günü* romanlarında kadının toplumdaki yerini sorgulamıştır. **(Leyla Erbil)**

B) *Bir Göçmen Kuştu O* ve *Emir Bey'in Kızları* romanlarında Kafkas göçmeni bir ailenin Anadolu serüvenini işler. **(Ayla Kutlu)**

C) *Yarın Yarın* adını taşıyan romanı Seyda ile Selim'in aşkını anlatırken 68 kuşağının yapısını sorgular. **(Pınar Kür)**

D) *İki Yeşil Su Samuru*, bir kadının düşsel ve fantastik dünyasını ele aldığı romanıdır. **(Elif Şafak)**

E) Milliyetçi düşüncenin önemli isimlerinden olan sanatçı; *Bozkurtların Ölümü, Bozkurtlar Diriliyor, Deli Kurt ve Ruh Adam* gibi eserleri yazmıştır. **(Hüseyin Nihal Atsız)**

5. Yazar; en çok 68 kuşağının "yenik bir ordunun askerleri" diye adlandırdığı bireylerini onların yenilgilerinden kaynaklı yalnızlıklarını, öz eleştirilerini, hayata tutunma çabalarını anlatır. Yazar, on yılı aşkın süre Avrupa'nın çeşitli yerlerinde sürgün olduğu için sürgün olan bireyin yaşadıklarına da eserlerinde sıkça yer verir. Yıllarca sürgün olan bireyin memleketine geri dönse dâhi sürgünlüğünün kalıcı olduğunu, zamanda sürgüne dönüştüğünü vurgular; bu yüzden karakterlerin kendilerini hiçbir yere ait hissetmediği görülür. Bunun sonucunda romanların genelinde karamsar bir hava hâkimdir ve karakterler gelecekten umutlu değillerdir. *Kedi Mektupları, Hiçbiryer'e Dönüş, Sıcak Külleri Kaldı, Erguvan Kapısı* öne çıkan romanlarıdır.

Bu parçada söz edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ayla Kutlu B) Ayfer Tunç C) Oya Baydar D) Duygu Asena E) Pınar Kür

6. Aşağıdaki yapıtlardan hangisi konusunu yurt dışındaki gurbetçilerin yaşamından almamaktadır?

A) *Geride Kalanlar* B) *Yüksek Fırınlar* C) *Gençliğim Eyvah* D) *Berlin'de Sanrı* E) *Kayabaşı*

7. Yazar, *Buzdan Kılıçlar*'da ilk iki romanına benzer bir problemden hareketle kentin kenar mahallelerinde yaşayan yoksul insanların para kazanma tutkuları ve şehir hayatına uyum süreçlerini anlatır. Eserde, kırsal kesimden kente üç erkek, bir kız çocukları ile gelen köylü bir ailenin serüvenleri anlatılır. Erkek kardeşlerin en büyüğü olan Halilhan Sunteriler, kardeşleri ile birlikte kurdukları Teknojen isimli bir şirketin yeniden canlandırılması çabasındadır. Halilhan Sunteriler'in en önemli zaaflarından biri olan Volvo marka otomobil sevdası romanın başından sonuna kadar anlatının merkezinde yer alır. Onun bu tutkusu nedeniyle şirketin canlanması ve zengin olma hayallerinin sürüncemede kalışı çerçevesinde gelişen olaylar, kardeşlerin değer yargılarını ve boş inançlarını ortaya koyan ayrıntılarla desteklenir. Yazar kimi zaman olayları bu otomobilin bakış açısıyla anlatırken onu, Halilhan'ın benliğini bütünleyen temel nesne olarak kurgulamakla *Araba Sevdası*'na yoğun göndermelerde bulunur. Temel meselenin dil olduğu bu romanda yoksulluğun nasıl dile dökülmesi gerektiği sorunsallaştırılır.

Bu parçada tanıtılan romanın yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Buket Uzuner
B) İnci Aral
C) Ayla Kutlu
D) Sevinç Çokum
E) Latife Tekin

8.
- Geleneksel romanın ana kurgusundaki olaylar zinciri yer almaz.
- Romanda anlam değil, imge önemlidir.
- Romancının öncelikli sorunu zaman kurgusudur.
- Başta iç monolog olmak üzere bilinç akışı, geriye dönüş, kolaj, montaj, edebî alıntı ve leitmotiv anlatı teknikleri kullanılır.
- Onlara göre insan, doğaya, çevresine, içinde yaşadığı topluma ve yeni teknolojik ürünlere yabancılaşmaktadır.
- Yalnızlık ve yabancılaşma temel temalardır.
- Romancılarda hiçbir şey sanat kadar önem taşımaz.

Aşağıdaki romanlardan hangisinin, özellikleri verilen roman anlayışıyla kaleme alındığı söylenemez?

A) *Kara Kitap*
B) *Tehlikeli Oyunlar*
C) *Bir Düğün Gecesi*
D) *Gece*
E) *Bereketli Topraklar Üzerinde*

9. Bilim, romanlarda Türk toplumunu çağdaşlaştırmanın bir aracı olarak ele alınmıştır. Bilim; dini kaynaklı ve sezgiye dayalı bir toplumu pozitive edecek, onu laikleştirecek bir araç olarak işlenmiştir. Bu noktada geleneksel bilgiyle Batı'dan gelen pozitif bilginin çatıştığı görülür. *Beyaz Kale, Puslu Kıtalar Atlası ve Kitabü'l Hiyel* romanları, Osmanlı Dönemi'nde bu çatışmanın örneklerini verirler. *Cevdet Bey ve Oğulları* romanında Selahattin Bey'le *Karanlığa Direnen Yıldız* romanında Sebati Bey, Türkiye toplumunu gerilikten kurtarmanın yolu olarak bilimi görürler. Onlar için bilim, halkın geleneksel bilgi biçimini ve hayat tarzını değiştirebilecek en önemli araçtır.

Bu parçada yer alan romanlar;

I. Alev Alatlı,
II. Orhan Pamuk,
III. Bilge Karasu,
IV. İhsan Oktay Anar

adlı yazarlardan hangileriyle ilişkilendirilemez?

A) Yalnız I
B) Yalnız IV
C) I ve III
D) II ve III
E) II ve IV

10.
- *Fehmi K.'nın Acayip Serüvenleri*
- *Sevgili Arsız Ölüm*
- *Benim Adım Kırmızı*
- *Ağır Roman*

Bu romanların ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Aynı yazar tarafından yazılmaları
B) Postmodern metinlere örnek olmaları
C) Geleneksel roman anlayışını sürdürmeleri
D) Ait oldukları yazarların ilk kitabı olmaları
E) Toplumcu bir anlayışla kaleme alınmaları

11. ***El Yazması Rüyalar*'da fantastik ile ironiyi dış dünyanın gerçekliğiyle uzlaştıran; *Ay Işığı Sofrası*'nda okuru düş gücünün sınır tanımaz evreninde gezdiren fantastik gerçekçi yazar aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Nazlı Eray
B) Ayla Kutlu
C) Elif Şafak
D) Buket Uzuner
E) Latife Tekin

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

1. ---- romanında toplumu etkileyen en önemli araç sinemadır. Bir bakıma 1980 sonrasındaki televizyonun işlevini 1960'lı ve 70'li yıllarda sinema üstlenmiştir. Bir taraftan insanların hoşça vakit geçirmesini sağlayan sinemalar, öte taraftan Batılı bir kültür anlayışının Türkiye'de yayılmasına zemin hazırlar. Örneğin Celal'in "Bedii Usta'nın Evlatları" adlı üçüncü yazısında Doğu-Batı ilişkisi, Türkiye'de Batılılaşma, gelenekten kopma gibi konulara değinilirken geleneksel kimliğin kaybedilmesinde Batılı kültürü yayan sinemaların işlevinden bahsedilir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) *Tehlikeli Oyunlar*
B) *Kara Kitap*
C) *Yeni Hayat*
D) *Küçük Oyuncu*
E) *Romantik Bir Viyana Yazı*

2. Eserde bütünlüğün olmaması, bölümler arası bağlantılarda görülen kopukluklar, olayların mantık silsilesi içinde gelişmemesi, birbirleriyle ilişkili olmayan kahramanlar, kahramanı olmayan romanlar/öyküler ---- bir eserde karşılaştığımız en belirgin özelliklerdir. Anlatılanların gerçekten düşe, düşten saçmaya doğru gelişmesi okurun kendisini gerçek ile düş arasında bir yerde -eşikte- hissetmesine neden olurken eserdeki anlam bütünlüğü de bozulmaktadır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) modernist
B) gelenekçi
C) realist
D) postmodern
E) natüralist

3. "Süleyman'ın Dünyası" **başlıklı *Sınıf Arkadaşları, Havada Bulut Yok ve Karıncayı Tanırsınız* adlı romanlardan oluşan üçlemenin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Rıfat Ilgaz
B) Oktay Rifat
C) Cevdet Kudret Solok
D) Melih Cevdet Anday
E) Kemal Tahir

4. Roman, görünüş olarak Ayhan'ın Zafer'i arama serüvenini anlatır. Ayhan, polisiye romanlarda olduğu gibi delilleri toplayarak Zafer'e ulaşmaya çalışır. Ancak romanı bu olay merkezinde değerlendirmek mümkün değildir. Bu arayış içerisinde bir başka durumu barındırmaktadır. Bir başka deyişle romandaki amaç, arayış serüvenini anlatmak değildir. Amaç, bu serüven aracılığıyla 68'li olan bireyi irdelemektir. Dolayısıyla ön planda somut bir olay olmasına rağmen romanın olay merkezli olduğu söylenemez. Romanda, sonuçsuz kalan, amacına ulaşamayan mücadelelerin insanı olumsuz yönde etkilediği, onu yabancılaştırdığı fikri üzerinde durulur.

Bu parçada söz edilen roman ve yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Geç Kalmış Ölü* - Mehmet Eroğlu
B) *Dağın Öteki Yüzü* - Erendiz Atasü
C) *Ölü Bir Deniz* - Erhan Bener
D) *Yarın Yarın* - Pınar Kür
E) *Hiçbir Aşk Hiçbir Ölüm* – İnci Aral

5. Buket Uzuner iki kadının dünyasından insanları, aileleri, çevreyi ve genel olarak insanlığı sorguladığı bu romanında klasik roman kalıplarının dışına çıkarak olay örgüsünü bir bilmece hâline getiriyor. Zaten onun amacı da kişilerle okuru gâh yaklaştırıp gâh aralarını açarak aradaki boşlukların okur tarafından doldurulmasını sağlamaktır.

Bu parçada söz edilen roman aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Kumral Ada-Mavi Tuna*
B) *Berci Kristin Çöp Masalları*
C) *İki Yeşil Su Samuru*
D) *Şehrin Aynaları*
E) *Yıldızlar Mektup Yazar*

6. Aşağıdaki yazarlardan hangisi sanat görüşü yönüyle diğerlerinden ayrılır?

A) Kemal Tahir
B) Sabahattin Ali
C) Tarık Buğra
D) Yaşar Kemal
E) Rıfat Ilgaz

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. Yazar, Hikmet Benol'un şahsında dönemin aydınının kimlik problemlerini ele almıştır. Hikmet Benol, gerçek hayatla kurgusal hayatın dengesini sağlayamamış, daha çok kurgusal ağırlıklı bir dünya kurmuş, düşünen, sorgulayan ve gerçeği değiştiremediği için kurduğu dünyayı oyunlarla gerçekleştirmeye çalışan bir kişidir. Hikmet'i böyle davranmaya iten temel şey, toplumdaki bozulma, değerlerdeki aşınmadır. Bu kişilik yapısı ve ruh hâli Tanzimat'tan günümüze Türk aydınının en temel belirleyenlerindendir.

Bu parçada söz edilen romanın yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Orhan Pamuk
B) Yusuf Atılgan
C) Nazlı Eray
D) Leyla Erbil
E) Oğuz Atay

8. Roman, ana kişisi Günay Rodoplu'nun bir arkadaşıyla gitmiş olduğu bir cenazede başlar. Mart ayının ortalarında, yağmurlu, sisi geniz yakan bir gündür ve genç bir şaire ait cenaze öğle namazından sonra Şişli Camii'nden kalkmıştır. Cenazede, Oktay Akbal, Tarık Akan, Demirtaş Ceyhun, Onat Kutlar, İlhan Berk, Melih Cevdet, Zeynep Oral gibi Türk okurunun tanıdığı isimler de vardır. Günay Rodoplu, yazarın kendisi gibi bir bilim insanıdır. Aydın, akademisyen ve yazar olarak niteleyebileceğimiz Günay Rodoplu, akademisyenliği bırakıp serbest yazarlık yapmaya başlamıştır ve de okunan bir yazardır.

Bu parçada söz edilen romanın yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Adalet Ağaoğlu
B) Alev Alatlı
C) Buket Uzuner
D) Orhan Pamuk
E) Vüs'at O. Bener

9. **Aşağıdaki yapıtlardan hangisinde farklı bir edebî akımın etkisi vardır?**

A) *Tutunamayanlar*
B) *Yarın Yarın*
C) *Anayurt Oteli*
D) *Kaplumbağalar*
E) *Kara Kitap*

10. Roman, İstanbul'da bir üniversitede Türk dili ve edebiyatı okuyan, taşradan gelmiş Müslüman bir ailenin çocuğu olan Beşir'in bunalımını ve arayışlarını anlatır. Roman, 68 kuşağı olgusuna alışılmış, bilindik açıların dışında bir açıdan yaklaşır. Bu kuşağın özgürlükçü söylemini devlet, otorite, gelenek karşıtlığı üzerine kurmasının aksine; Beşir Güner bunalımını, varoluş sancısını gelenekle, millî tarih ve kültürle gidermeyi tercih eder. Varoluşunu toplumdan ve gelenekten kaçarak değil, aksine onlara yönelerek gerçekleştirmenin savaşını verir. Bu bakımdan öteden beri anlatılagelen 68 Kuşağı olgusuna alternatif bir duruş da ifade eder. Eser, bir bakıma 68 Kuşağı ibaresiyle kastedilen siyasal çevrenin dışında da bir kuşağın var olduğunu, onların da ciddiye alınması gereken bir varoluş savaşı verdiklerini, bunalım yaşadıklarını ispat için kaleme alınmış gibidir.

Bu parçada söz edilen roman ve yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Kaybolmuş Günler* - Mustafa Miyasoğlu
B) *Yarım Kalan Yürüyüş* - Mehmet Eroğlu
C) *Cumhuriyet Türküsü* - Emine Işınsu
D) *Bu Atlı Geçip Gider* - Mustafa Necati Sepetçioğlu
E) *Hava Kurşun Gibi Ağır* - Hıfzı Topuz

11. Orhan Pamuk'un "en renkli ve en iyimser romanım" dediği ---- 1591 yılında İstanbul'da karlı dokuz kış gününde geçiyor. İki küçük oğlu birbirleriyle sürekli çatışan güzel Şeküre, (...) babasının tek tek eve çağırdığı saray nakkaşlarını saklandığı yerden seyreder. Eve gelen usta nakkaşlar, babasının denetimi altında Osmanlı padişahının gizlice yaptırttığı bir kitap için Frenk etkisi taşıyan tehlikeli resimler yapmaktadırlar. Aralarından biri öldürülünce Şeküre'ye âşık, teyzesinin oğlu Kara devreye girer. İstanbul'da bir vaizin etrafında toplanmış, tekkelere karşı bir çevrenin baskıları, pahalılık ve korku hüküm sürerken geceleri bir kahvede toplanan nakkaşlar ve hattatlar sivri dilli bir meddahın anlattığı hikâyelerle eğlenirler. Herkesin kendi sesiyle konuştuğu, ölülerin, eşyaların dillendiği, ölüm, sanat, aşk, evlilik ve mutluluk üzerine bu kitap, aynı zamanda eski resim sanatının unutulmuş güzelliklerine bir ağıt.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) *Benim Adım Kırmızı*
B) *Kara Kitap*
C) *Beyaz Kale*
D) *Yeni Hayat*
E) *Cevdet Bey ve Oğulları*

Doğru Yanlış Boş Net

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

1. O, Türk edebiyatında düş ile gerçekliği bir araya getirerek oluşturmuş olduğu fantastik türdeki eserleriyle bilinmektedir. Yazar, 1960'lı yıllarda gençlik dönemlerinde yazmaya başlamasından bu yana edebiyat dünyasına çok sayıda eser kazandırmış ve bu eserlerinde de fantastik türün nimetlerinden asgari ya da azami düzeyde yararlanma yoluna gitmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen yazara ait bir eser değildir?

A) *Pasifik Günleri*
B) *Arzu Sapağında İnecek Var*
C) *Unutma Bahçesi*
D) *Yıldızlar Mektup Yazar*
E) *İmparator Çay Bahçesi*

2. Yazarın sırasıyla *Yeni Yalan Zamanlar*, *Hiçbir Aşk Hiçbir Ölüm*, *İçimden Kuşlar Göçüyor*, *Mor* ve *Taş ve Ten* adlı romanları yayımlanır. Romanlarındaki bireysel ilişkilerin içerisine yine onların yaşadıkları toplumun siyasi, ekonomik ve politik gerçeklerini de ustalıkla yerleştirir. Özellikle 80 ihtilalini ve bu darbenin aydın ve eğitimli insanlar üzerindeki yıkıcılığını, değiştiriciliğini de hemen hemen tüm romanlarına taşır.

Bu parçada söz edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Buket Uzuner
B) İnci Aral
C) Nazlı Eray
D) Leyla Erbil
E) Ayla Kutlu

3. Aşağıdaki eserlerden hangisi diğerlerinden farklı bir yazara aittir?

A) *Örümceğin Kitabı*
B) *Aşkı Giyinen Adam*
C) *Beyoğlu'nda Gezersin*
D) *Sis Kelebekleri*
E) *Yarın Yarın*

4. 1970'lerin sonu ve 1980 sonrası dönemde Türk edebiyatında postmodernizme yöneliş yaygınken bunun yanında fantastik türün özellikleriyle şekillenmiş olan eserler de yazılmaya başlanmıştır. Fantastik türde eser kaleme alan yazarlar; mitler, efsaneler ve halk hikâyeleri gibi türlerden beslenmişlerdir. Türk edebiyatında ---- fantastik tarzda eserler kaleme alan yazarlardan biridir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

A) Barış Müstecaplıoğlu
B) Nazlı Eray
C) Latife Tekin
D) Yusuf Atılgan
E) İhsan Oktay Anar

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) Pınar Kür, polisiye türünün tekniklerinden yararlanarak kaleme aldığı *Bir Cinayet Romanı*'nda bir yandan okuru, türün gereği olarak heyecanlandırırken öte yandan kurmaca metin ile gerçeklik arasındaki ince çizgiye dikkati çeker.
B) Bilge Karasu'nun kimi eleştirmenlerin postmodern roman, kimilerinin "kilitli roman" olarak nitelediği *Gece* romanı, simgelerin çok kullanıldığı kapalı bir eserdir.
C) Latife Tekin, ödüllü romanı *Aşkı Giyinen Adam*'da tarot kartları aracılığıyla fantastik gerçekçiliğin farklı bir yansımasını sunar okura.
D) Buket Uzuner'in *Uzun Beyaz Bulut-Gelibolu* romanı, Yeni Zelanda'dan gelen Viki adlı bir genç kadının Çanakkale Savaşlarında pek çok yararlıklar göstermiş bir Türk gazisinin kendi dedesi olduğunu iddia etmesini ve söz konusu gazinin torunu avukat Ali Osman ile aralarında başlayan aşkı anlatır.
E) Elif Şafak'ın *Pinhan* adlı romanı, tarih ile fantezinin karıştığı kimi eleştirmenlerin "masal" olarak niteledikleri bir eserdir.

6. Venedikli, Hoca, Padişah ve Paşa adlı kahramanlar aşağıdaki romanların hangisinde yer almaktadır?

A) *Beyaz Kale*
B) *Kitabü'l Hiyel*
C) *Boğazkesen*
D) *Kılavuz*
E) *Buzul Çağı'nın Virüsü*

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. Bu romanda, yaşamın çelişkileri arasında sıkışmış benliğinin varoluşsal mücadelesini sergileyen yazarın çocukluğundan itibaren onda derin izler bırakan anılarını okumak mümkündür. Yazar, aynı zamanda ilk romanı olan *Çocukluğun Soğuk Geceleri*'nde neyi anlatmak istediğini bizzat bir yazısında şöyle açıklamaktadır: “Bu kitapta bir şoku anlatmak istedim. On bir yaşındaki, bir Türk küçük burjuva ailesinin çocuğunun, 20 yaşına dek okumak için gönderildiği İstanbul kentindeki çeşitli yabancı okullardan biri olan Avusturya okulunda karşılaştığı Batı kültür ve eğitiminin yarattığı şoku.”

Bu parçada söz edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Leyla Erbil B) Mine Söğüt C) Alev Alatlı
D) Sevgi Soysal E) Tezer Özlü

8. ---- roman ve öykülerinde kendinden önce yerleşmiş edebiyat akımlarına bağlı kalmamıştır. Yazar, psikanaliz yöntemlerinden yararlanarak dinin, ailenin, okulun, toplumsallığın ürettiği tabularla dolu ideolojilere karşı 1956'da başlayan mücadelesini dilin yerleşik kurallar dizgisini değiştirerek sürdürmüştür. Roman ve öykülerinde yeni biçim arayışlarına girmiştir. Başlıca düşünce kaynaklarını Marx ve Freud olarak gösterir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Mustafa Miyasoğlu B) Leyla Erbil
C) Nazlı Eray D) Emine Işınsu
E) Ayla Kutlu

9. Öykü ve romanları pek çok yabancı dile çevrilmiş olan yazar, ilk romanı *Uzun Sürmüş Bir Yaz*'dan başlayarak bütün eserlerinde farklı anlatım tekniklerini denemesiyle ve şiirsel üslubuyla dikkati çeker. TDK Roman Ödülü'nü kazanan *Uzun Sürmüş Bir Yaz*'da roman kişileri, 12 Mart uygulamalarının ruhsal dünyalarında yaptığı olumsuz etkilerinden çocukluklarının büyülü dünyasına sığınarak kurtulurlar.

Bu parçada söz edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Nedim Gürsel B) Bilge Karasu
C) Sevim Burak D) Elif Şafak
E) İhsan Oktay Anar

10. Ölümden kaçmak ve sevgilisi Orphee'yi aramak için başka bir ülkeye gelen anlatıcının maceralarını işleyen bu romanda düşsellik yoğunluktadır. Yardımcısı Bay Gece ile aramalara başlayan anlatıcı, arkeolojik bir kazı alanında, mermer bir heykelle karşılaşır. Bu heykel, Roma İmparatoru Hadrian'a aittir. Heykelin bir güvercin vasıtasıyla gönderdiği mektuplarla iletişim kurarlar. Anlatıcı, imparatora, Yeni Çağ'ın getirdiği yenilikleri göstermeye çalışır. Bu sırada Ankara, bir uçak bileti alarak anlatıcının bulunduğu şehre taşınır. Bu kente yavaş yavaş yerleşmeye başlar. Anlatıcı ve yardımcısı, *Paris'te Son Tango* filmini Orphee'nin evinin duvarına yansıtınca film kahramanları ile Orphee bir araya gelir ve filmle gerçek karışır. Filmdeki kız tetiği çekince Orphee vurulur ve ölür.

Bu parçada söz edilen romanın yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) İnci Aral B) Latife Tekin C) Nazlı Eray
D) Ayla Kutlu E) Ayşe Kulin

11. Romanın kurgusu birçok açıdan hem *Mantıku't-Tayr*'ın hem *Hüsn ü Aşk*'ın hem *Mesnevi*'nin hem de *Binbir Gece Masalları*'nın kurgusunu çağrıştırır. Binlerce kuşun Simurg adlı padişahlarını ararken çetin bir yolculuk ve arayış neticesinde Simurg'un kendileri olduklarını anlamalarını anlatan *Mantıku't-Tayr*'ın kurgusu ile romanda Celal ve Rüya'yı arayan Galip'in, sonunda yazıyı yani kendisini bulması benzerdir. Başka bir ifadeyle Galip'in geçtiği eğitim süreci tasavvuftaki eğitim sürecine koşuttur; tasavvufta mürit, Allah'a ulaşma yolunda çeşitli sınamalardan geçer, dünyevi olan her şeyin faniliğinin ayrımına varır ve Allah'ı kendi içinde bularak öz bilincine ulaşır.

Bu parçada söz edilen roman aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Yeni Hayat* B) *Kitabü'l Hiyel* C) *Araf*
D) *Resimli Dünya* E) *Kara Kitap*

12. Nedim Gürsel'in, bir yandan Fatih'in döneminden aydınlık rüzgârlar estirirken bir yandan da Fatih'in özel yaşamını tartışmaya açtığı; konusunu İstanbul'da geçen bir aşktan alan tarihsel romanı aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Resimli Dünya* B) *Boğazkesen* C) *Amat*
D) *Suskunlar* E) *Yalnızlar*

Doğru Yanlış Boş Net

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

1. Romanda olay, İkinci Dünya Savaşı sonrası, 1950'li yılların hemen başlarında, bir iki aylık süre zarfında gerçekleşir. Romanın ana iletisi, arama motifi etrafında İkinci Dünya Savaşı sonrasında oluşan toplumsal çözülme ve yaşanan buhranlar eşliğinde varoluşsal bir problem etrafında kendi "ben"inin farkına varan bir bireyin, ötekinin, sorgulamaları ve gerçek mutluluğu bulmak adına edilgen tavrı üzerinedir. Romanda olaylardan ziyade hatırlamalar, sorgulamalar, tasarlamalar söz konusudur. Gerçekle hayalin iç içe girdiği romanda aydın olarak değerlendirilebilecek kişi, romanın başkişisi Mehmet Ali'dir. Bir de Mehmet Ali'nin tezinin daha iyi anlaşılmasına olanak tanıyan karşı güç olarak silik ve olumsuz bir tip olarak işlenen Ecvet'e rastlanır.

Bu parçada söz edilen roman aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Sokaktaki Adam*

B) *Zenciler Birbirine Benzemez*

C) *Kurtlar Sofrası*

D) *Bıçağın Ucu*

E) *Sırtlan Payı*

2. **Aşağıdaki eser-yazar eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?**

A) *Suda Bulanık Düşler* - Cemil Kavukçu

B) *Gece Rüzgârları* - Emine Işınsu

C) *Kuş Diline Öykünen* - Ayşegül Devecioğlu

D) *Adı Senfoni Kalsın* - Tahir Abacı

E) *Son Antlaşma* - Can Eryümlü

3. **Yaşar Kemal'in, kahramanları; Zeynel, Selim, İlhan, Hüseyin Huri, Gülizar, Kel Dursun ve Halim Bey Veziroğlu olan romanı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) *Yılanı Öldürseler*

B) *Yağmurcuk Kuşu*

C) *Kale Kapısı*

D) *Deniz Küstü*

E) *Tanyeri Horozları*

4. **Aşağıdakilerden hangisi parantez ( ) içinde verilen yazarla uyuşmamaktadır?**

A) Geriye dönüş tekniğiyle kaleme alınan *Gece Dersleri*, politik bir yapı içerisindeki Gülfidan adlı kahramanın içinde bulunduğu politik yapıyı sorgulaması ve bu süreçteki itiraflarına dayanan bir metindir. **(Latife Tekin)**

B) II. Dünya Savaşı'na katılmayan ama savaşın bütün sıkıntılarını sosyal yaşamda hisseden Türkiye'yi anlattığı *O Karanlıkta Biz* adlı romanında tematik kurguyu yönlendiren en büyük etken savaştır. **(Attilâ İlhan)**

C) *Mektup Aşkları* romanında aşkı, aşkın değişik anlamlarını, kişilerin aşka ve inançlara bakış açılarını, aşkın hep aranan ama ulaşılamayan ütopik yönünü ele almıştır. **(Leyla Erbil)**

D) *Korsan Çıkmazı* adlı romanında, iki kadın karakter üzerinden kadınların yaşadıkları sorunlara değinmiştir. **(Nezihe Meriç)**

E) *Karanlığın Günü* romanında, yaşadığı dönemi, çarpıklıkları ve insan ilişkilerini sorgulamıştır. **(Buket Uzuner)**

5. *Buzul Çağı'nın Virüsü* yazarın ilk romanıdır. 1950'li yıllarda, bir taşra kasabasında geçen bu romanda, İktisat Fakültesini yarıda bırakmış, Anadolu'nun bir ilçesinde mal müdürü olarak görev yapmış, bir ayağı topal, devlet memuru emeklisi Osman Yaylagülü'nün yaşamından kesitler sergilenir. *Bay Muannit Sahtegi'nin Notları* ikinci romandır. Bu roman, Bay Muannit Sahtegi isimli roman kişisinin, 1979-1984 yılları arasında, günlük tarzında tuttuğu notlardan oluşmaktadır. Biz bu süre içerisinde Bay Muannit Sahtegi'nin geçirdiği ruhsal değişimleri görürüz.

Bu parçada söz edilen romanların yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Elif Şafak

B) Ferit Edgü

C) Vüs'at O. Bener

D) Orhan Pamuk

E) Necati Tosuner

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

6. Aşağıdaki yapıtlardan hangisi edebî türü bakımından ötekilerden farklıdır?

A) *Amat*
B) *Kanın Sesi*
C) *Aşk-ı Muhabbet Sevda*
D) *Kırık Deniz Kabukları*
E) *Yalancı Şafak*

7. ----, “Kendisinin eleştirmeni olur yazar. Kendine bayılmazsan, acımazsan, kendini kayırmazsan, daha gerçekçi olursun.” düşüncesini savunur. İlk romanını *Sancı.. Sancı…* ismiyle çıkarır. Bunu *Yalnızlıktan Devren Kiralık* ve onun devamı olan *Bana Sen Söyle* romanları takip eder. 2008 yılında kaleme almaya başladığı üçlemesi; *Kasırganın Gözü*, *Susmak Nasıl da Yoruyor İnsanı!* ve *Korkağın Türküsü* romanlarından oluşur. Son olarak *Çırpınışlar* adlı romanını çıkarır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Hulki Aktunç
B) Cemil Kavukçu
C) Necati Tosuner
D) İskender Pala
E) Mustafa Miyasoğlu

8. Eserlerinde erkeklerden çok; onlara kıran kırana dövüşebilmeleri, ağlamamaları, acımamaları; kayıtsız, yenilmez olmaları gerektiğini öğreten; onlardan bu maske ile yaşamalarını isteyen toplumu eleştirir ve karşı cinsin de her zaman masum olmadığını derin çözümlemelerle ortaya koyar. Bunlarda *Ölü Erkek Kuşlar*’ın Ayhan ve Onur’u ile *Mor*’un Armağan’ı gibi, iyi bir eğitim aldıkları hâlde yetiştiği ortamın etkisinden kurtulamayan kahramanlar dikkat çeker. Yazar, romanlarında, kendilerine dayatılan öğretilerle mücadele konusunda daha başarılı oldukları için kadınları etken ve sancılı, erkekleri edilgen ve zavallı tipler olarak gösterir.

Bu parçada söz edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Nazlı Eray
B) İnci Aral
C) Ayşe Kulin
D) Ayfer Tunç
E) Ayla Kutlu

9. Aşağıdakilerden hangisi Tahsin Yücel’in romanlarından biri <u>değildir</u>?

A) *Mutfak Çıkmazı*
B) *Bıyık Söylencesi*
C) *Sis Kelebekleri*
D) *Yalan*
E) *Vatandaş*

10. 1992 yılında yayımlanmış *Kapak Kızı*’nda konuşma fırsatını hiç bulamayan, romanın diğer bireylerinin anlatımlarından tanınan ama aslında gizli başkişi olan Şebnem, yazarın yıllar sonra, 2010’da yayımlanan *Yeşil Peri Gecesi* romanında hem başkişi hem anlatıcı olarak okur karşısına geçmiştir. 2000 yılında, öykü olmaktan çıkıp roman olarak basılan *Aziz Bey Hadisesi*; bir karnavalesk roman olarak da değerlendirilebilen *Bir Deliler Evinin Yalan Yanlış Anlatılan Kısa Tarihi*; biçimce Türk edebiyatında farklı bir yapıt olan, yine bir öyküyken sonradan roman olarak yayımlanan *Suzan Defter*, iki farklı başkişiyi yabancılık ve yalnızlık noktasında birleştirmektedir. Yazarın eserlerinin etken maddesi denebilecek bir temi isim olarak alan *Dünya Ağrısı* ise linç kültüründen toplumsal yabancılaşmaya kadar bünyesinde birçok hikâye barındırarak özellikle taşra yabancılaşmasının ve yalnızlaşmasının altını çizmektedir.

Bu parçada söz edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ayfer Tunç
B) Ayla Kutlu
C) Nazlı Eray
D) Ayşe Kulin
E) Elif Şafak

11. Roman anlatıcı öznenin Amerika’daki hayatıyla başlar. Belli bir amaç için ve kısa bir süre için bu ülkede bulunduğu anlaşılan öznenin Türk ve Amerikalı dostlarından oluşan dar bir çevresi vardır. Başta Amerikalı bir fabrikatörle evli bulunan eski bankacı Sitare, onun sevgilisi Yavuz’un kız kardeşi Zelda ve Sitare’nin kocası Çarli bu kadroyu oluşturur. Sitare bu ülkenin bir kentinde bir bankada çalışırken fabrikatör Çarli ile tanışmıştır. Evli ve boyunca çocukları olan Çarli ile bankacı kızın evliliğini taraflar farklı yorumlamaktadır. Sitare’ye göre o Çarli’yi iflastan kurtarmıştır. Hatta ölümün eşiğinden kurtarıp yeniden toparlanmasını sağlamıştır. Dışarıdan bakanlar ise Sitare’nin Çarli’yi ayarttığını, onunla serveti için evlendiğini söylemektedir. Sitare bütün bunlara aldırmayan yaşamayı seven fakat içinde fırtınalar kopan bunalımlı bir kadındır. Bir yandan Çarli ile evli iken diğer yandan Yavuz ve vak’anin anlatıcısı kahraman ile gönül ilişkisi içindedir. İyi bir gelire sahip olduğu için savurgan bir yaşantı sürmektedir.

Bu parçada bahsedilen roman aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Amerikan Sargısı*
B) *Düş Ekmeği*
C) *Suskunlar*
D) *Sonuncu*
E) *Gül Yetiştiren Adam*

Doğru Yanlış Boş Net

- Modern Türk Tiyatrosu
- Çeviri Oyunlar
- Adaptasyon
- Töre Komedisi
- Dram
- Trajedi

TEST • 6

• KAVRAMA •

1. Gerçekçi Avrupa tiyatrosundan büyük ölçüde etkilenen Türk yazarları; bu doğrultuda yazdıkları oyunlarda öncelikle, Osmanlı toplumundan modern Türk toplumuna geçilirken yaşanan sancıları dile getirmeyi amaçlamışlardır. Bu geçiş dönemini yansıtmakta en başarılı olmuş yapıtlar arasında Reşat Nuri Güntekin'in ---- ve Ahmet Kutsi Tecer'in ---- adlı yapıtları sayılabilmektedir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) *Yaprak Dökümü - Köşebaşı*

B) *Özyurt - Satılık Ev*

C) *Taş Parçası - Sönmeyen Ateş*

D) *Bayönder - İnkılap Çocukları*

E) *Sönen Kandiller - Bir Pazar Günü*

2. **Aşağıdakilerden hangisi 1923-1950 arası dönemde yazılan tiyatro eserlerinde yoğun olarak işlenen konulardan biri <u>değildir</u>?**

A) Eski-yeni kurumların karşılaştırılması

B) Sosyal değerlerdeki değişimler

C) Cumhuriyet rejiminin faziletleri

D) Köyden kente göç

E) Atatürk'ün düşünceleri

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?**

A) Ahmet Kutsi Tecer'in manzum olarak yazdığı *Akın*, Türklerdeki her şeyden üstün olan yurt sevgisini verir.

B) 1923-1950 yılları arasında tiyatro, daha çok Cumhuriyet değerlerinin halka aktarılmasında bir araç olarak kullanılmıştır.

C) Halit Fahri Ozansoy; *Sönen Kandiller* adlı oyununda aşırı duygulu, heyecanlı, bunalımları olan kişileri inceler.

D) Hüseyin Rahmi Gürpınar, *Kadın Erkekleşince*'de kadının çalışmaya başlamasını ev yaşantısında ortaya çıkardığı sorunları ele alır.

E) Musahipzâde Celal, *Selma* adlı oyununda toplumdaki değer çalkantısını ahlak sorunu olarak ele alır.

4. Cumhuriyet Dönemi tiyatro yazarları üç grupta incelenebilir:

I. Meşrutiyet Dönemi'nden kalma yazarlar: Abdülhak Hamit Tarhan, Halit Fahri Ozansoy, İbnürrefik Ahmet Nuri, ---- vb.

II. Cumhuriyet'le birlikte oyun yazanlar: Faruk Nafiz Çamlıbel, Necip Fazıl Kısakürek, Cevdet Kudret Solok, Ahmet Kutsi Tecer, ---- vb.

III. 1950 sonrası oyun yazanlar: Haldun Taner, Turgut Özakman, Turan Oflazoğlu, Refik Erduran, Vasıf Öngören, Sabahattin Kudret Aksal, Necati Cumalı ---- vb.

Numaralanmış cümlelerde boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

	I	II	III
A)	Nâzım Hikmet	Reşat Nuri Güntekin	Aziz Nesin
B)	Musahipzâde Celal	Vedat Nedim Tör	Orhan Asena
C)	Münir Hayri Egeli	Behçet Kemal Çağlar	Aka Gündüz
D)	Nahit Sırrı Örik	Güngör Dilmen	Halide Edip Adıvar
E)	Yaşar Nabi Nayır	Hüseyin Rahmi Gürpınar	Tarık Buğra

5. Atatürk; yeni kurduğu cumhuriyet rejiminin yerleşmesi, korunması, inkılap ve ilkelerin halka benimsetilmesi, Türk milletinin yüce erdemleri, ülküsü ve değerlerinin yeniden halka tanıtılmasında tiyatrodan yararlanmış ve tiyatro yazarlarına piyesler sipariş etmiştir. Mesela ---- bu oyunlardan biridir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi <u>getirilemez</u>?

A) *Akın*
B) *Özyurt*
C) *Kahraman*
D) *Bir Ülkü Yolu*
E) *Kanaviçe*

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

6. Yazar, eserlerinde biçimsel estetizmi ön plana çıkarmıştır. *Güzel Helena* eserinde bu estetizm özelliği göze çarpmaktadır. Eseri manzum şekilde kaleme almış ve şiir tadında bir anlatım kullanmıştır. Yazar aynı zamanda eserlerinde konu olarak kendine mitolojiyi seçmiştir: Eski Yunan'ı ilk gençliğimden beri severim. Onların beyaz tanrılar dünyası, duygularımın ilk ışığı açıldığı günden beri beni bağlamıştır. Masallarına hayran olmuşum, filozoflarını sevmişim. Yunan düşüncesindeki açıklık, aydınlık beni içimden sarmış; kafamı şekillendirmiş; hayalimi beslemiştir."

Bu parçada söz edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ahmet Muhip Dıranas
B) Ahmet Kutsi Tecer
C) Selahattin Batu
D) Cevat Fehmi Başkurt
E) Cevdet Kudret Solok

7. **Aşağıdaki yazar-eser eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?**

A) Musahipzâde Celal - *Fermanlı Deli Hazretleri*
B) Cevdet Kudret Solok - *İlk Şair*
C) Necip Fazıl Kısakürek - *Bir Adam Yaratmak*
D) Faruk Nafiz Çamlıbel - *Kahraman*
E) Vedat Nedim Tör - *Fevkalasriler*

8. Oyunlarındaki genel yapı itibarıyla toplumsal sorunlar ve toplumsal uyumsuzluklar üzerinde durur. Ele aldığı kişileri, uyumsuzluk içinde kıvranan, sorunlarına çare bulamayan, monotonluktan kurtulup kendini aşamayan, değer yargılarına bağlanıp körü körüne inanan insanlar oluşturur. Yazar, bu toplumsal kargaşa içinde iyi ve kötüyü karşı karşıya getirerek toplumu ilgilendiren sorunlara eğilmiş ve bunun sorumluluğunu da bireylere yüklemiştir. *Kütük, Ölüler, İnanmak, Kafa Tamircisi* eser adlarından bazılarıdır.

Bu parçada söz edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sabahattin Kudret Aksal
B) Ismayıl Hakkı Baltacıoğlu
C) Yaşar Nabi Nayır
D) Ahmet Muhip Dıranas
E) Münir Hayri Egeli

9. **Söğüt:** Üç yıl var ki burada Işık sizinle birim.
Sizden önce yalnız ben yerlileri bilirim:
Onların da elinde taş vardı, kaya vardı;
Onlar da taşı yontar, kayaları oyardı,
Çıkarırdı onlardan ne lazımsa kendine:
Kayadan çanak, çömlek; taştan bıçakla iğne.
Sedirimiz yalçındı, damımız sazla kamış.
Taştan yuva kurmayı kimse hatırlamamış.

Demir Han: Senin kullandığın taş, benim kullandığım tunç
Birleşince ortada canlanan şey ne korkunç!
Öyle olmuş ki yerli kayalarla arkadaş,
Kesilmiş kullandığı eşya kadar kendi taş.
Akıncılar girerken bakırdan ok attılar,
Yerliler bize ok yerine taş fırlattılar.
Taşı tunç yapmak için asırlar belki azdır,
Türkler taşı üç yılda tunç yapan sihirbazdır.
Üç yılda yerlilere kazandırdık bir devir,
Çalışıyor şehirde yerli yabancıyla bir.
…
Alışkın elleriyle yerliler taş kırıyor.
İşliyor bizimkiler bu kırılmış taşları.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Türklerin uygarlığa hizmetleri konu edilmiştir.
B) Manzum biçimde yazılmış oyunlara örnektir.
C) Kahramanların tiratlarına yer verilmiştir.
D) Türklerin yerlilerden üstünlüğü vurgulanmıştır.
E) Sahnelenme tekniğine uygun yazılmamıştır.

10. **Aşağıdaki eserlerden hangisi diğerlerinden farklı bir yazara aittir?**

A) *Evin Üstündeki Bulut*
B) *Şakacı*
C) *Bir Odada Üç Ayna*
D) *Kadınlar Arasında*
E) *Kahvede Şenlik Var*

11. 1930'lu yıllarda, Atatürk'ün belirlediği amaç doğrultusunda; konusunu Türk tarihinden, uygarlığından, destan ve efsanelerinden, halk kültüründen, Cumhuriyet'in erdemlerinden, devrimlerinden alan birçok oyun yazılmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi, bu cümlede söz edilen oyunlara örnek gösterilemez?

A) *Bayönder*
B) *On Yılın Destanı*
C) *Köy Muallimi*
D) *Küçük Şehir*
E) *Tohum*

Doğru Yanlış Boş Net

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

1. **Ali:**
(*Sağdan girerek*) Buyurun efendim.
Âdem:
Hayvan sergisinde söyleyeceğim nutku yazdın mı?
Sadık:
Yazdım efendim, işte elimde...
Âdem:
Oku bakayım şunu bana.
Sadık:
(*Okumaya başlar*.) Muhterem misafirlerimiz, sayın davetliler hoş geldiniz. Kasabamız sizi sinesinde görmekle bahtiyardır. Beraberinizde getirdiğiniz bu iri cüsseli fakat sevimli hayvanları kasabamızın zirai hayatında yeni bir hamlenin müjdecisi olarak karşılıyoruz. (…)
Âdem:
Ulan, bu geçen sene söylediğim nutkun aynı be...
Sadık:
Evvelki, daha evvelki, ondan daha evvelki senelerde de aynı nutku söylemişsiniz efendim. Dosyadan bizzat çıkardım.
Âdem:
Her ne ise zararı yok fakat kulağında olsun, gelecek sene biraz değiştirelim. Gazetelerde İstanbul Belediye Reisinin bu kabil bir nutkunu görürsen kesip saklayıver.
Sadık:
Fakat efendim, gazeteleri herkes okuyor. Sonra ayıp olur.
Âdem:
Neye ayıp olacakmış? O da kim bilir kimin nutkunu okuyordur. Şimdi mesele o değil, kâtip... Geçen sene umumi müfettiş bey geldiği zaman söylediğim bir nutuk vardı ya...
Sadık:
Evet, Reis Bey.
Âdem:
Onu dosyasından bulup çıkar. Bu nutkun da baş tarafını al... İkisini karıştır ve yeni bir nutuk yaz...

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Bürokrasiye eleştiri getirilmiştir.
B) Komedi türünde yazılmıştır.
C) Günlük konuşma dili kullanılmıştır.
D) Kişilerin iç çatışmalarına yer verilmiştir.
E) Diyalog tekniğine başvurulmuştur.

2. **Safinaz:**
Şu evinizin hâline bakın… Frijideriniz var mı? Bizim iki tane var… Hava gazı fırınınız var mı? Bizim iki tane var… Elektrik süpürgeniz var mı? Bizim üç tane var… Her kat için bir tane… Bir de çamaşır yıkama makinemiz var.
Murtaza:
Hacı Bey, ciddi adamsın, çalışkan adamsın, azimli adamsın seni takdir ederim.
Hüsamettin:
Teşekkürler.
Murtaza:
Hâlin vaktin yerinde, ailenin namusuna diyecek yok, kızın güzel…
Hüsamettin:
Tabii tabii.
Murtaza:
Ve lakin para seni şımartmış… Ne oldum delisi olmuşsun, akli muvazenen bozulmuş… Senden kız almayı düşünürüm…

Bu parçada aşağıdaki çatışmalardan hangisine yer verilmiştir?

A) Şehirli-taşralı çatışması
B) Zengin-fakir çatışması
C) Materyalizm-mistisizm çatışması
D) Doğu-Batı çatışması
E) Toplum-birey çatışması

3. Özellikle 1930-40 yıllarında kimi oyunlar kalabalıkların beğenisiyle bütünleşti. Kimileri aylarca afişte kaldı. *İmralı'nın İnsanları, Kafatası, Bir Adam Yaratmak, Paydos, Sana Rey Veriyorum* gibi oyunlar dönemi yaşayanların anılarında yer etti. Tiyatromuzun gelişme döneminin öncü yapıtları olarak kitaplıklarda da yerini aldı.

Bu parçada aşağıdaki yazarlardan hangisine ait bir eser <u>anılmamıştır</u>?

A) Vedat Nedim Tör
B) Nâzım Hikmet
C) Ahmet Kutsi Tecer
D) Necip Fazıl Kısakürek
E) Cevat Fehmi Başkut

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

4. I. *Köroğlu*, hak ve adalet kavramını bir Türk efsanesinden yararlanarak ortaya koyduğu oyunudur.

II. Toplumumuzdaki geleneksel ailenin, değişen ve modernleşen değerler karşısında ortadan kalktığını ortaya koyduğu *Gölgeler* adlı oyunuyla tanınmıştır.

III. *Oğuzata*, *Kerem ile Aslı* onun mitolojiden yararlanarak yazdığı oyunlardır.

IV. *Mete* adlı oyununda Türklerin erdemleri ve uygarlığını yansıtır.

Aşağıdakilerden hangisi numaralanmış cümlelerde hakkında bilgi verilen yazarlardan biri değildir?

A) Faruk Nafiz Çamlıbel
B) Ahmet Kutsi Tecer
C) Yaşar Nabi Nayır
D) Selahattin Batu
E) Ahmet Muhip Dıranas

5. Aşağıdaki eserlerden hangisi diğerlerinden farklı bir yazara aittir?

A) *Hayalet*
B) *Baykuş*
C) *Sönen Kandiller*
D) *Nedim*
E) *Maske ve Ruh*

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) Necip Fazıl Kısakürek, *Mukaddes Emanet* oyununda 1908-1971 yılları arasındaki siyasi olayları eleştirel bir şekilde ele almıştır.

B) Güngör Dilmen'in üç bölümden oluşan *İttihat ve Terakki* oyununda İttihat ve Terakki'nin gizli bir örgüt olarak faaliyet gösterdiği yıllardan 1. Dünya Savaşı'nın sonuna kadar olan icraat ve politikaları konu edilmektedir.

C) *Fehim Paşa Konağı*, Turgut Özakman'ın tarihsel bakış açısından "göstermeci" anlatımla yazılmış oyunlarından biridir.

D) Önemli tarihi oyun yazarlarımızdan olan Orhan Asena; *Deli İbrahim, IV. Murat, Genç Osman* oyunlarında birbirinden farklı karakterler ve şartlarda olan bu Osmanlı padişahlarının trajedilerini konu eder.

E) Haldun Taner'in *Gözlerimi Kaparım Vazifemi Yaparım* oyununda, 31 Mart Vakası'ndan 1970'lerin sonlarına kadar olan Türkiye tarihi Vicdani ve Efruz adlı oyun kahramanlarından hareketle anlatılır.

7. Hüsamettin:

Dinle beni! O hesaplara on günde, on beş günde bir açıktan birer kilo şeker, yarımşar kilo zeytinyağı ilavesini unutma... Ha bana bak komşu, bazı veresiyeciler çift defter isterler... Yani sende bir defter, onda bir defter... Muhalefet etme, yalnız kurnazlığı da elden bırakma... Bugün bir kilo tuz veya yarım kilo yoğurdun hesabını yazmayı unut... Kasten unut... Ta ki müşteriye senin tok gözlülüğün, dürüstlüğün hakkında emniyet gelsin… Ondan, sonra aldırma her iki deftere de baş açıktan hesaplan. Bakkallığın en kazançlı taraflarından biri de budur.

Murtaza:

Yani defterlerde tahrifat mı? Hacı Bey bakkal numunesi diye karşıma öyle bir adam çıkarıyorsun ki onu taklit edebilmek hemen hemen imkânsız şey... Midesi bulanmayacak, merhamet ve insafı olmayacak, gözü korkmayacak, vicdanı sızlamayacak. Bezen aktörlük yapacak, bazen hamallığa, bazen kimyagerliğe özenecek, bazen muhteris bir muhasebesi, bazen hilekâr bir haydut olacak... Yahu ben bunları olabildikten sonra bakkallık yapacağıma, şehir şehir dolaşır, ey ahali insanlıktan bu kadar uzaklaşan bir Âdemoğlu gördünüz mü diye kendimi teşhir eder, yine istediğim parayı kazanırım...

Bu parçanın teması aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sosyal sorumluluğun gelişmemesi
B) Geleneklerin uygulanması
C) Toplumun geri kalması
D) Sosyal ahlakın bozulması
E) Siyasi ahlaksızlığın yaygınlaşması

8. 1923-1940 arası dönemde yazılan hiçbir oyunda kişisel özellikler öne çıkmamış, bireyin ruhsal gelgitlerine değinilmemiştir. Kişiler toplumun belli başlı sınıf ve zümrelerinin genel özelliklerini taşıyan belirgin çizgileri bulunmayan kişilerdir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen dönemde yazılmış bir tiyatro eseri değildir?

A) *Ferhat ile Şirin*
B) *Fevkalasriler*
C) *Branda Bezi*
D) *Andaval Palas*
E) *Kafatası*

Doğru Yanlış Boş Net

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

- Epik Tiyatro
- Absürt Tiyatro
- Müzikal
- Tarihî Trajediler
- Koro

TEST • 8

KAVRAMA

1. Yazarın kan davasını ele alan *Töre* adlı oyununda, törenin karşısına başka bir töre ile çıkılmakta, aynı zamanda iki töre birbiriyle çatışmaktadır. Yazar, oyununda kan davası gibi olumsuz bir törenin karşısına, Anadolu insanının güzelliğini yansıtan bir başka töreyle, misafirliğin töresiyle çıkmaktadır. Mustafa, kan davasında öldürülmemek için düşmanın evine sığınmıştır. Töreler gereği eve gelen misafir, düşman dahi olsa ona zarar verilememektedir. Ailenin reisi olan Kara Hasan, evde kıstırılmış olan bu genci öldürüp töreyi yerine getirmek istemektedir. Ancak evin en yaşlı kadını olan Nene, Kara Hasan'ın misafirliğin töresini hatırlatıp eve sığınmış genci öldürmesine izin vermez.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen yazarın oyunlarından biridir?

A) *Karayar Köprüsü*
B) *Dilsizlerin Dili*
C) *Tanrılar ve İnsanlar*
D) *Çığ*
E) *Güneşte On Kişi*

2. **Aşağıdakilerden hangisi halk hikâye ve masallarından, millî mitolojik unsurlardan faydalanılarak yazılan tiyatro eserlerine örnek <u>verilemez</u>?**

A) *Koçyiğit Köroğlu*
B) *Ferhat ile Şirin*
C) *Boş Beşik*
D) *Sabır Taşı*
E) *Uçurtmanın Zinciri*

3. Genellikle toplumsal gerçeklerden soyutlanmış aydınları ve orta sınıftan insanları ele alan oyunlarında ayrıntıya verdiği önem ve kişileştirme tekniğindeki ustalığıyla gülmece ve vodvil türünün en başarılı örneklerini verdiği kabul edilir. *Bir Kilo Namus* ve *Cengiz Han'ın Bisikleti* adlı eserlerinde yakaladığı üslup ve tema senkronizasyonunu hiç bozmaz ve bu çizgide yazmaya devam eder. Özellikle toplumsal noktada bireyler üzerinden yaptığı eleştiriler gerçekten ibretliktir ve dönemin sosyal yapısını aydınlatan bir lamba gibidir. Bu eserlere işlediği ince mizah anlayışıyla Türk tiyatrosunda kendine önemli bir yer edinmeyi başarmıştır. Otuzdan fazla oyun kaleme almıştır ve bu eserler birçok tiyatro sahnesinde kapalı gişe oynamıştır.

Bu parçada söz edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Nazım Kurşunlu
B) Haldun Taner
C) Refik Erduran
D) Turgut Özakman
E) Çetin Altan

4. Bu yazarlar değişimden çok, değişim sürecinin yarattığı sıkıntılar üzerinde durmuşlardır. Batı'ya karşı duyulan yüzeysel hayranlık bu kuşak tarafından da eleştirilmekle birlikte, Batılılaşma çabaları tümüyle reddedilmez. Birbiriyle çelişen değer yargıları ve yaşam biçimleri arasındaki çatışma sürmektedir ama önemli olan, bu çatışmanın uzlaşmayla sonuçlanmasını sağlayabilecek ortak değerleri üretmektir. ---- *Pembe Evin Kaderi* ve *Kanaviçe*, ---- *Cengiz Han'ın Bisikleti*, ---- *Tahteravalli*, ---- *Dışardakiler* ve *Fazilet Eczanesi* adlı oyunları bu eğilimin en tipik örnekleridir.

Bu parçada boş bırakılan yerlerden birine aşağıdakilerden hangisi <u>getirilemez</u>?

A) Refik Erduran'ın
B) Orhan Asena'nın
C) Turgut Özakman'ın
D) Haldun Taner'in
E) Çetin Altan'ın

5. Yazarın *Dilekçe* oyunu tek perde ve üç tablodan oluşmaktadır. Yazar, konularını günlük yaşamdan aldığı oyunları ile toplum sorunlarını işler. Bu oyunda da Saatleri Ayarlama Müdürlüğünde yaşanan olaylardan hareketle devlet yönetimindeki aksaklıklar ve sistem eleştirisi yapılmaktadır.

Bu parçada söz edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Recep Bilginer
B) Refik Erduran
C) Güngör Dilmen
D) Çetin Altan
E) Turgut Özakman

6. 1960'lı yıllar Türk tiyatro edebiyatı için parlak bir dönem olur. Oyun yazarları bu dönemde toplumsal sorunları cesurca tartışmaya açmış ve başarılı örnekler sunmuşlardır. ----, 1964'te sahnelenen *Keşanlı Ali Destanı*'yla geleneksel Türk tiyatrosunun belirleyici özelliklerini, toplumsal-siyasal bir içerikle birleştiren yeni bir yerli epik müzikalin yaratıcısı olur.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Refik Erduran
B) Güngör Dilmen
C) Aziz Nesin
D) Haldun Taner
E) Orhan Asena

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. **Rıza:** Sana kızıyorum. Bir türlü adam olmadın. Kardeşimsin, yükselmeni isterim. Bir kendi hâline bak, bir de benimkine…

İsmail: Ben hâlimden memnunum.

Rıza: Memnunmuş! Açlıktan nefesin kokuyor. Hâlbuki ben seni neler yapabilirdim.

İsmail: Neler yapardın?

Rıza: Neler mi? Oooo, çok şeyler… Partide herkes beni sever. Bir dediğimi iki etmezler. Banka müdürü yapardım.

İsmail: Para işlerinden hiç anlamam.

Rıza: Aptal. Sanki bütün banka müdürleri para işinden anlarmış gibi… Vali yapardım.

İsmail: Mülkiye mezunu değilim.

Rıza: Bütün valilerin mülkiye mezunu olduklarını sana kim söyledi? Mülkiye mezunu olanlar nahiye müdürleridir. Yönetim kurulu üyesi yapardım, mesela Deniz Yollarına…

İsmail: Tamam, çok münasip… Suyu bardakta görmüş bir adam denizcilikten çok anlar ya!

Rıza: Vay beyim, vay. Deniz Yolları Yönetim Kurulu üyeliğiyle denizciliğin alâkası ne? Bana bak, hiçbir iş için yapamam demeyeceksin, anladın mı? Eğer, her mesleğin başına o meslekten yetişmiş bir adam getirilirse bunca genel müdür, bunca müdür, bunca şef ne olacak? Zaten senin niyetin bütün bu masum memleket evlatlarını açlıktan öldürmek.

Bu parçada eleştirilen tutum aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bürokrasinin her işte etkinliğini göstermesi
B) Devlet yönetiminde liyakatsiz kişilerin yer alması
C) Siyasi hadiselerin toplumun her kesimini etkilemesi
D) Vatandaş ile devlet arasında uçurum olması
E) Devlet yönetiminde yer almanın kolay olması

8. Psikolojik derinliği bulunan ve felsefeyle ilgili olan insanın yalnızlığını ve gücünü sorgulayan oyunlara ilkin bu dönemde rastlanmaktadır. Sabahattin Kudret Aksal'ın ---- oyunu ile Turan Oflazoğlu'nun ---- oyunu, bu konudaki ilk oyunlardandır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) *Çatıdaki Çatlak - Dışarda Yağmur Var*
B) *Oğuzata - Boş Beşik*
C) *Kral Üşümesi - Sokrates Savunuyor*
D) *Kördövüşü - Ana*
E) *Sarı Naciye - Gültepe Oyunları*

9. **Aşağıdakilerden hangisi epik tiyatronun özelliklerinden biri değildir?**

A) İzleyiciye toplumsal çarpıklıkları eleştirip göstererek yansıtmayı hedeflemesi
B) Olay veya durumları parça parça vermesi
C) Oyun sırasında yer yer anlatıcıların devreye girmesi
D) Seyirciyi olaylar hakkında düşünmeye yönlendirmesi
E) Seyircinin ağırlıklı olarak duygularına hitap etmesi

10. Türk tiyatrosunda B. Brecht'in epik tiyatrosunun tanıtma ve uygulama aşamalarında önemli bir isimdir. Sanatçı epik yöntemi sadece *Asiye Nasıl Kurtulur?*'da değil, *Zengin Mutfağı*'nda da *Oyun Nasıl Oynanmalı?*'da da uyguladı. Yabancılaşma temasının ağır bastığı oyunlarında ekonomik, toplumsal ve siyasi sorunları işledi.

Bu parçada söz edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Vasıf Öngören
B) Dinçer Sümer
C) Nezihe Araz
D) Nazım Kurşunlu
E) Sabahattin Kudret Aksal

11. **Aşağıdaki eserlerden hangisi diğerlerinden farklı bir yazara aittir?**

A) *Evcilik Oyunu*
B) *Çatıdaki Çatlak*
C) *Tombala*
D) *Sınırlarda*
E) *Sultan Gelin*

12. **Behçet Kemal Çağlar'ın, Türk çocuğunun tarihini iyi bilmesinin gereğine dayanarak tarih eğitimi üzerinde durduğu oyunu aşağıdakilerden hangisidir?**

A) *Çoban*
B) *Attila*
C) *İnkılap Çocukları*
D) *Canavar*
E) *Tohum*

13. Pek çok konuda eser veren, gazetecilik yapan ---- *Sönmeyen Ateş, Muharrir, Alınyazısı* adlı oyunları vardır.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Selahattin Batu'nun
B) Nahit Sırrı Örik'in
C) Cevdet Kudret Solok'un
D) Necati Cumalı'nın
E) Ahmet Kutsi Tecer'in

Doğru Yanlış Boş Net

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

1. Altmışlı yılların oyun yazarlığında içerik ve biçimsel olarak çeşitlilik izlenir. İçerikteki çeşitliliği tema sayısında değil, yazarların konuyu işleyişteki ayrıntılarında aramak daha doğru olacaktır. Oyun yazarları ele aldıkları konuyu daha iyi ifade etme amacıyla, o güne kadar izlenen biçimsel kalıpların dışına çıkma eğilimi göstermişlerdir. Yazarlar kimi zaman bireyin iç dünyasına eğildikleri oyunlarda, bu soyut dünyanın ayrıntılarını, yine soyut ve simgeci yaklaşımlarla dile getirirler. ---- *Küp Hamit* ve *Avcı Karkap*, ---- *Kapılar Pencereler* ve *Batak* ile ---- *Çıkış* adlı oyunları bu eğilimin en belirgin örneklerini içerir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Güngör Dilmen'in - Gülten Akın'ın - Adalet Ağaoğlu'nun

B) Recep Bilginer'in - Adalet Ağaoğlu'nun - Güngör Dilmen'in

C) Gülten Akın'ın - Recep Bilginer'in - Haldun Taner'in

D) Turgut Özakman'ın - Orhan Asena'nın - Gülten Akın'ın

E) Turan Oflazoğlu'nun - Güngör Dilmen'in - Refik Erduran'ın

2. **Aşağıdakilerin hangisinde boş bırakılan yere parantez ( ) içinde belirtilen yazar adı <u>getirilemez</u>?**

A) ---- *Almanya Defteri*'nde kısa yoldan zengin olan bir "mahalle milyoneri"ni ve kendi hayallerinin peşinden sürüklenen bir aileyi sahneye getirir. **(Vasıf Öngören)**

B) ---- *İsyancılar* adlı oyununda seyircinin adalet duygusunu kanatan bir muhtar aracılığıyla yerel yönetim-parti-hükûmet-sermaye ilişkisi düzenini bozukluğun temel nedeni olarak göstermiştir. **(Refik Erduran)**

C) ---- *İspinozlar* adlı oyununda evin kızlarının elinden düşürmediği magazin dergilerini ele alır. **(Orhan Kemal)**

D) ---- *Toros Canavarı*'nda değerlerini korumak için bilinçli ya da bilinçsiz olarak içine, evine, ailesine kapanan, suskunluğu yeğleyen bireyin, "canavarlığın' itibar gördüğü bir düzendeki zavallılığını vurgular. **(Aziz Nesin)**

E) ---- *Evcilik Oyunu* ile evlilik kurumuna, toplumsal yapının bireye dayattığı kalıplara dikkati çeker. **(Adalet Ağaoğlu)**

3. Türk tiyatrosunun gelişmesine ciddi katkıları olan yazar, tiyatro eserlerinde çok çeşitli konuları başarılı bir şekilde işledi. Klasik tiyatroyu çok iyi bilen yazarın ilk eseri absürt (uyumsuz) tiyatronun bir örneğidir. Türk tarihine, Türk destanlarına, Yunan mitolojisine, Anadolu mitolojisine yer verdi; Klasik Yunan tragedyalarının tekniklerinden yararlandı. Köy hayatını anlatan eserler kaleme aldı. Tiyatroda dil ve üsluba önem veren yazar, konuya uygun türlerin yanı sıra dil ve üslubunu da konuya göre belirleyerek dramatik anlatıma ağırlık verdi. Oyunlarında koro ve dans unsurlarını kullandı. Oyun dışında deneme türünde eserler verdi, çeviriler yaptı ve çocuk kitapları da yazdı. Yazar, oyunlarında "ritmik bir dil" kullanmanın yanı sıra, geçmiş üzerinden kendi yaşadığı döneme eleştirel bir tavırla baktı ve görselliklere büyük önem verdi. *Deli Dumrul* ile Muhsin Ertuğrul Oyun Ödülü aldı.

Bu parçada söz edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Güngör Dilmen
B) Turan Oflazoğlu
C) Haldun Taner
D) Recep Bilginer
E) Oktay Arayıcı

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?**

A) Sabahattin Engin'in *İpsizler* oyunu kimsesiz, sahipsiz hayatın zorlukları ile baş etmeye çalışan insan hikâyelerini anlatır.

B) Çetin Altan'ın *Suçlular* oyununda eski bir devrimcinin gençliğinden itibaren yaşadığı hayal kırıklıkları ve başarısızlıkları sorgulaması konu edilmektedir.

C) Turan Oflazoğlu'nun *IV. Murat* oyunu IV. Murat'ın saltanat yıllarını anlatan bir trajedidir.

D) Güngör Dilmen'in *Canlı Maymun Lokantası* oyununda Amerikalı bir çiftin, canlı maymun beyni yemek için gittiği lokantada, maymunun kaçması ile orada bulunan Çinli bir ozanın beynini yemek için yaptıkları pazarlıkları ve yaşananları konu eder.

E) Nezihe Araz'ın *Ayak Bacak Fabrikası* oyunu halkın, batıl inançlarının belirli güçler tarafından sömürülmesini konu eder.

5. Hemen hemen bütün oyunları İstanbul Şehir Tiyatrosu, Ankara Devlet Tiyatrosu gibi ülkenin en güçlü topluluklarınca temsil edilmiş ve alkış almıştır. Onun önde gelen özelliği seyircisi ile kolay ilişki kurabilmiş olmasıdır. İçinde yaşadığı toplumun güncel sorunlarına seyircinin görüş açısından bakması ve seyircinin duygularına yönelmesi onu yaşadığı yılların en popüler tiyatro yazarı yapmıştır. O; sadece seyircisinin günlük yaşantısını etkileyen sorunları, onun düşünce ve duygusu doğrultusunda değerlendiren bir yazar değil, aynı zamanda düşüncesini en kolay anlaşılacak ve etkilenilebilecek biçimde aktaran bir yazar olmuştur. *Soygun, Kadıköy İskelesi, Tablodaki Adam* oyunlarından bazılarıdır.

Bu parçada söz edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Cahit Atay
B) Cevat Fehmi Başkut
C) Turan Oflazoğlu
D) Nezihe Araz
E) Nazım Kurşunlu

6. I. *Kahvede Şenlik Var* oyunu kadın ve erkek ilişkisi ve evlilik üzerine bir eserdir.

II. *Uzak* adlı oyununda bekâr odasında yaşayan genç bir erkeğin yalnızlığı ve iç dünyası konu edilir.

III. *Karagöz'ün Berberliği* oyununda Hacivat, kadınların Avrupalı berber merakını görünce Karagöz'e berber olmasını tavsiye eder ve onu Atmasyalı meşhur berber olarak tanıtır.

IV. *Yaralı Geyik* oyunu Ala Geyik efsanesi olarak bilinen bir halk baladından esinlenerek yazılmıştır.

Aşağıdaki yazarlardan hangisi numaralanmış cümlelerden biriyle ilişkilendirilemez?

A) Afif Yesari
B) Aziz Nesin
C) Necati Cumalı
D) Adalet Ağaoğlu
E) Sabahattin Kudret Aksal

7. ---- üç perdelik *Ben Devletim* oyununda, Deniz, Kara ve Hava Taşıma Umum Müdürlüğünden hareketle devletin işleyişindeki aksaklıklar anlatılmaktadır.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Recep Bilginer'in
B) Refik Erduran'ın
C) Turgut Özakman'ın
D) Oktay Arayıcı'nın
E) Haldun Taner'in

8. Refik Erduran, bu eserinde Batı kültürü ile yetişen insanlarla, Osmanlı kültürüne, geleneklerine ve şeriat sistemine bağlı insanları karşılaştırır. Bireysel davranış anlamında birçok farklılıkla birlikte Doğu ile Batı'nın gerek ekonomik gerekse medeni anlamda da çok farklı özelliklere sahip olduğunu dile getirmek ister. Yine bizdeki bazı insanların Batı kültürüne düşkünlüklerini yanlış Batılılaşma üzerinden örneklerle sunar. Bunun yanı sıra zıt kültürel donanıma sahip kahramanları yan yana getirir ki aradaki Doğu-Batı çatışması okuyucular tarafından daha iyi anlaşılabilsin.

Bu parçada söz edilen oyun aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Seher Vakti*
B) *Bahçemdeki Ayı*
C) *Yusuf ile Menofis*
D) *Şili'de Av*
E) *Cengiz Han'ın Bisikleti*

9. Edebiyata şiir yazarak başlayan ve daha çok şair kimliği ile tanınan sanatçının tiyatro yazarlığına adım atması otuzlu yaşlarında gerçekleşmiştir. Sanatçıyı tiyatro yazmaya yönlendiren Muhsin Ertuğrul'un etkileyici oyunculuğu ve teşvikleri olmuştur. Muhsin Ertuğrul'un teşvikiyle yazılan üç perdelik ilk piyesi *Tohum*'dur. 1937'de üç perdelik *Bir Adam Yaratmak* adlı piyesini yazar. *Bir Adam Yaratmak*'ın seyirci ve eleştirmenlerden gördüğü büyük ilgi üzerine bir yıl sonra üç perdelik *Künye* adlı piyesini yazar.

Bu parçada söz edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Vedat Nedim Tör
B) Necip Fazıl Kısakürek
C) Halit Fahri Ozansoy
D) Ahmet Kutsi Tecer
E) Yusuf Ziya Ortaç

10. Bireyin iç dünyasının ve yakın ilişkilerinde yaşadığı çelişkilerin en etkili örneklerini, yazarların evrensel bağlamda yansıttıkları oyunlarda buluruz. ---- *Mikado'nun Çöpleri* ve *İçerdekiler* adlı oyunları bu bağlamda dönemin en önemli ve etkili oyunları olarak görülmelidir. Burada bireyin karakter ayrıntıları, mutsuzluk nedenleri sorgulanır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Melih Cevdet Anday'ın
B) Recep Bilginer'in
C) Turan Oflazoğlu'nun
D) Nazım Kurşunlu'nun
E) Refik Erduran'ın

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

- Göstermeci Tiyatro
- Absürt Tiyatro
- Eleştirel Gerçekçilik
- Tragedya
- Mitoloji
- Epik Tiyatro

TEST • 10
• KAVRAMA •

1. Türk edebiyatının Shakespeare'i olarak görülen yazar, özellikle tarihî tiyatroları ile tanınır. Bu oyunları dün ile bugün arasındaki mukayese imkânını sağlamaları bakımından önemlidir ve belge kadar estetik gerçekliği de önemseyen yazar, tarihin içerisinden çıkacak trajediyi, ancak yazarın oluşturabileceğini belirtir. Çünkü tarih, tarihçinin kurduğu bir bilimdir. Tarihî nitelik taşıyan bir edebî eserde ise beklenen, yazarın şahit olmadığı bir devri anlatması, olayın üzerinden belirli bir zaman geçmesi ve anlatının estetik mesafeye uygun olmasıdır. Yazar, tiyatrolarının odağında Osmanlı tarihinden seçilen konular, genel olarak iktidar hırsı ve entrikalar vardır. Anlatıda kahramanların hem insan hem de yönetici olarak sınırları, karmaşaları, bocalama ve iç muhasebeleri detaylı olarak verildiği için trajik kahramanlar seçilmiştir. Yazar, Osmanlı tarihini, iktidar kavgaları noktasında ve kronolojik bir takiple işler.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen yazarın eserlerinden biri değildir?

A) *Cem Sultan*
B) *Genç Osman*
C) *III. Selim Kılıç ve Ney*
D) *Hürrem Sultan*
E) *Deli İbrahim*

2.
- *Sersem Kocanın Kurnaz Karısı* oyununda Molière'in *Gorge Dandin* komedyasının farklı zaman ve şekillerde sahnelenişi esas alınarak Türk tiyatrosu ile alakalı birçok mesele ve değişime yer verilmektedir.
- 1967'de sahnelenen *Vatan Kurtaran Şaban*'la birlikte kabare türünde oyunlar sahnelemeye başlar.
- *Sahib-i Seyf-ü Kalem* hikâyesinden oyunlaştırdığı *Dışardakiler*, onun klasik tarzdaki ilk oyunudur.

Bu özelliklere sahip yazar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Refik Erduran
B) Güngör Dilmen
C) Haldun Taner
D) Sermet Çağan
E) Turgut Özakman

3. Bu tarz oyunlarda, yaşamın gerçek gereksinimleri karşısında toplumsal ilişkilerin düzenlenme sürecinde ortaya çıkan yasaların, kurumların anlamsızlığı, mantıksızlığı, saçmalığı sergilenir. İnsanoğlu tutunacak değerler ararken sürekli düş kırıklıklarına uğrar; savaşlar, baskı yönetimleri, korkular, kuşkular, hepsini saran suçluluk duygusu içinde hiçliğe doğru sürüklenir. Saçmalıkların sergilenişi bir acıklı güldürü havası yaratır.

Bu parçada söz edilen tiyatro anlayışı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Epik
B) Komedi
C) Dram
D) Trajedi
E) Absürt

4. Aşağıdakilerden hangisi absürt tiyatronun özellikleri arasında yer almaz?

A) Oyunların açık uçlu ve yoruma açık olması
B) Olaylar yerine durumların sunulması
C) Kişilerinin adlarının çoğu zaman belli olmaması
D) Herkesçe bilinen mekân ve zamana yer verilmesi
E) En belirgin temanın iletişimsizlik olması

5. Göstermeci (açık biçim) tiyatro yöntemiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Seyirciye, gösterilen gerçeğin bir oyun olduğu sürekli hatırlatılır.
B) Parçalı yapı ve gevşek dokulu bir anlatım yolu tercih edilir.
C) Gösterilen ya da oynanan, hayatın bire bir kopyası değil yorumlanmış bir hâlidir.
D) Dans ve müzik, parçaları birbirinden ayırmak ya da yorumlamak adına kullanılan önemli bir unsurdur.
E) Olay belli bir zaman diliminde, belli bir mekânda başlayıp, düğümlerle gelişip sonuçlanır.

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

6. Türk edebiyatında tiyatro oyunlarıyla tanınan ----, eleştirel ve gözlemci bir gerçekçilikle edebî eserlerini kaleme aldı. 1960'dan sonra tiyatro oyunları yazmaya başlayan yazar, bireysel merkezli temalardan çok toplumsal içerikli temalara yönelerek döneme hâkim olan duygu ve düşünceleri yansıttı. Genellikle oyunlarında bozulan ve çürüyen değerlerin toplum nazarında yarattığı etkiyi, içinde bulunulan düzene bağlı olarak toplumun değişen yapısını, sınıf farklılıklarından dolayı kişiler arasında oluşan çatışmayı, hayata tutunmaya çalışırken yok olup giden insanların trajikomik öykülerini, kadının toplumdaki rolünü ve aile içi sorunları tema olarak seçti. Oyunlarında ele aldığı temaları tenkitçi bir perspektiften işledi. Genellikle mizah, trajedi ya da drama tarzını benimseyen yazar, oyunlarında yer vereceği kişileri günlük hayatın içinden tercih etti. 1962'de ilk oyunu *Kargalar*'ı sahneleyen yazarın *Şerefiye, Çark, Zemberek, Mutemet Ali Rıza Bey'in Yaşanmış Hayat Hikâyesi* gibi sahnelenmiş tiyatro oyunları bulunmaktadır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Nazım Kurşunlu
B) Erol Toy
C) Behçet Necatigil
D) Başar Sabuncu
E) Nezihe Araz

7. **Aşağıdakilerden hangisi Haldun Taner'in oyunlarından biri değildir?**

A) *Dev Aynası*
B) *Kurban*
C) *Yar Bana Bir Eğlence*
D) *Ayışığında Şamata*
E) *Hayırdır İnşallah*

8. **Sokrates:** Meletos, kendisini şair sandığı için bana düşman.
Anütos, politikacılar adına bana kırgın.
Lükon ise hatipler adına küskün.
Kendimi böyle kişilere bir türlü beğendiremedim.
Beğendirmeye de yok niyetim.
Ben bunu bilir bunu söylerim.
İşte düşündüklerimi açık açık söylemem.
Asıl nedeni başıma bu belaları getiren

Bu parçanın teması aşağıdakilerden hangisidir?

A) Demokrasi
B) Sömürü
C) Özgürlük
D) Kültürel bocalama
E) Kendini bilme

9. Oyunda geleneksel tiyatromuzda olduğu gibi kahramanlar sahnede kendilerini tanıtırken şişman polis gelir ve şu konuşmayı yapar:

Şişman Polis: (*Kenardan düdük çalarak gelir.*)
Bana şişman polis derler
Ben nizamın bekçisi
Kol gezerim mahalle sokak
Miting mi var, grev mi var
Kongre mi toplanıyor bir yerde
Hepsi kitaba uymalı
Burda oyun oynanıyorsa söz misali,
Adam gibi bir oyun olmalı
Yani hissi olmalı
Millî olmalı
Hamasi, vatani, ahlaki, inzibati olmalı
Sonunda vatandaşa bir ders-i ibret çıkmalı
Yazar tıraşı kesip
Diyeceğini kısa yoldan dimeli
Perde gece yasağından
Bir saat önce inmeli.

Bu parça aşağıdaki oyunların hangisinden alınmıştır?

A) *Asiye Nasıl Kurtulur?*
B) *Ak Tanrılar*
C) *Keşanlı Ali Destanı*
D) *Sular Aydınlanıyordu*
E) *Düdükçülerle Fırçacıların Savaşı*

10. O, Bertolt Brecht'in geliştirdiği epik tiyatro anlayışını, geleneksel tiyatronun açık-göstermeci anlatım biçimiyle birleştirmeyi başarmış ve bunu yaparken de seyircide politik bir bilinçlenmeyi ve tarihsel sömürü düzeni konusunda aydınlanmayı göz ardı etmemiş nadir yazarlardandır. Yazar, tiyatronun kolektif bir sanat olduğu fikrindedir. Tiyatroyu klasik kalıpların dışına çıkararak sokağa taşıma ve kitlelerle buluşturma çabası içinde olmuştur. *Ayak Bacak Fabrikası* adlı oyunu ile Türk tiyatrosunda önemli bir yer alır. Türk tiyatrosunun tartışmasız en ilginç, en özgün kişiliklerinden, sadece yazar olarak değil bu sanatın farklı alanlarında gerçekleştirdiği yenilikçi çalışmalarla tiyatro insanı kavramını pek çok bakımdan karşılayan sanatçılardan biridir.

Bu parçada söz edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sermet Çağan
B) Hidayet Sayın
C) Güner Sümer
D) Başar Sabuncu
E) Vasıf Öngören

Doğru Yanlış Boş Net

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

1. ----, ---- adlı oyununda kan davasıyla birlikte gelen kıyım karşısına sevgiyi; sevginin, mutluluğun en önemli araçlarından biri olan sanatı ve sanatla yoğrulan insanı koyar. Oyunda, bu anlamda iki uç noktayı oğul (Kara Hasan'ın oğlu) ve delikanlı (Çolakgillerin Mustafa) oluşturur. Oğul o güne kadar -muhtemelen- köyünden dışarı çıkmamış; töre, kan davası, ölme öldürme, namus gibi kavramların etkisi altında büyümüş, daha küçüklükten itibaren kinle beslenmiş bir köy çocuğudur. Diğer ucu oluşturan Mustafa ise onunla aynı köyde büyümüş olmakla birlikte günün birinde İstanbul'a gitme şansı elde etmiş, İstanbul'da Karagöz'le, orta oyunuyla, Kel Hasan'ın tiyatrosuyla, kantoyla, tangoyla, onların ölme öldürmeden uzak dünyasıyla tanışmış, bu yeni dünyanın etkisiyle hayata bakışını yeniden şekillendirmiş bir başka köy çocuğudur.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Turgut Özakman - *Töre*
B) Güngör Dilmen - *Kurban*
C) Turan Oflazoğlu - *Allah'ın Dediği Olur*
D) Recep Bilginer - *Sarı Naciye*
E) Orhan Asena - *Atçalı Kel Mehmet*

2. Muhsin Ertuğrul Oyun Ödülü'ne layık görülen *Deli Dumrul*'da, *Dede Korkut Hikâyeleri*'nde yer alan "Deli Dumrul" hikâyesini dramatik anlatım tekniğiyle başarılı bir şekilde tiyatrolaştırdı. *Hasan Sabbah* oyununda Hasan Sabbah dönemini anlatırken kendi yaşadığı döneme sembolik göndermelerde bulundu. *Eski Çağlılar*, *Osmanlılar*, *Cumhuriyetliler* şeklinde bir üçlemeden oluşan "Ben Anadolu"da Anadolu tarihini kadınlar üzerinden anlattığı gibi tarih boyunca kadınların yüklendikleri rolleri farklı kadın kimlikleri aracılığıyla sahneye taşıdı. *İnsan-Devlet Mithat Paşa* oyununda Mithat Paşa'nın sürgündeki yıllarını ve öldürülmesi olayını işledi. *Hâkimiyet-i Milliye Aşevi, Aşkımız Aksaray'ın En Büyük Yangını* oyunlarında Millî Mücadele Dönemi'ne eğildi.

Bu parçada söz edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Orhan Asena B) Haldun Taner C) Oktay Arayıcı
D) Nezihe Araz E) Güngör Dilmen

3. Onun tiyatroya ilgisi, on yaşında tedavi için gittiği İstanbul'da Karagöz oyunlarını tanımasıyla başlamıştır. Evlerinin bahçesinde arkadaşlarına Karagöz oynatan yazar, oyun denemelerini de üniversite yıllarında kaleme almış; ilk oyunu *Dışarıda Yağmur Var*'ı 1960'ta yazmıştır. 1974-1976 yılları arasında yazdığı *Bir Ölümün Toplumsal Anatomisi*,1978'de, Devlet Tiyatrosunda sahnelenmiştir. Yazarın "seyirlik tragedya" olarak tanımladığı, halk mahkemesi düzeniyle ve oyun içinde oyun biçiminde kurguladığı eser; devlet-ağa-köylü üçgenindeki sömürü düzenini eleştirmektedir. Yazar, 1977'de yazdığı *Rumuz Goncagül* ile bir başka toplumsal sorun olan evliliği konu almıştır.

Bu parçada söz edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Nazım Kurşunlu B) Oktay Arayıcı
C) Başar Sabuncu D) Sermet Çağan
E) Remzi Özçelik

4. **Aşağıdakilerin hangisinde aynı yazara ait eserler bir arada verilmiştir?**

A) *Kadıköy İskelesi - O Böyle İstemezdi - Soygun*
B) *Para - Yağmur Sıkıntısı - Yaşar ne Yaşar ne Yaşamaz*
C) *Lütfen Dokunmayın - Huzur Çıkmazı - Zilli Zarife*
D) *Fadik Kız - Ayakta Durmak İstiyorum - Kral Üşümesi*
E) *Branda Bezi - Melekler ve İnsanlar - Kaynana Ciğeri*

5. 1970'li yıllarda köy, modern yaşantının nimetlerinden yoksun, insanlık dışı şartların hüküm sürdüğü bir yer olarak ele alınır. Bu dönemde yazılan ve "köy" dekorunda gelişen oyunların çoğunda, "toprağa bağlılık" ile çoğu kez bir kurtuluş umuduyla aynı anlama gelen "kent özlemi"nin çatışması yoğun bir biçimde izlenir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen oyunlara örnek verilemez?

A) *Elif Ana* B) *Acılı Toprak* C) *Bozkır Güzellemesi*
D) *Zengin Mutfağı* E) *Taş Bademler*

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

6. ----, bu dönemde (1980-2000 arası) *Kadıncıklar* oyunuyla büyük bir çıkış yapar. *Kadıncıklar*'ın başarısını, bir kadının yıllar sonra karşılaştığı işkencecisiyle hesaplaştığı, çok beğenilen *Çıkmaz Sokak* izler. Yazar da dönemin en üretken yazarları arasına girmek üzeredir. *Çığ, Helikopter, Şapka, Matruşka, Boyacı* gibi çeşitli dramatik durumlardan kaynaklanan ve çeşitli toplumsal konular, özel ilişkiler ve bireysel çatışmalar üstünde odaklanan, çeşitli oyun yazma türlerinin kullanıldığı yeni oyunları Türk seyircilerle buluşurken, önce *Kadıncıklar* ve *Çıkmaz Sokak*, sonra da başka oyunları yabancı dillere çevrilerek yurt dışında sahnelenmeye başlar.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Ferhan Şensoy
B) Tuncer Cücenoğlu
C) Murathan Mungan
D) Bilgesu Erenus
E) Coşkun Irmak

7. **Turgut Özakman ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?**

A) *Ak Masal Kara Masal*'da Kara Masalcı ve Ak Masalcı olarak adlandırılan iki sanatçı karşı karşıya getirilir.
B) *Ben Mimar Sinan*'da büyük bir sanatçının nitelikleri ortaya konur.
C) *Duvarların Ötesi* ve *Paramparça*'da yoksul ve sorunlu insanların varlığı dikkat çekicidir.
D) İlk dönem oyunlarından *Güneşte On Kişi*'de kendi niteliklerini doğru tanımlamadan bu niteliklere uygun olmayan işlere soyunan insanların varlığı oyunun temelini teşkil eder.
E) *Mahmud ile Yezida*'da oyunun tematik yaklaşımının bir gereği olarak kusurlu gençleri ve kusurlu ebeveynleri görürüz.

8. **Delioğlan:**
Kolay değil biliyorum
Devlere karşı çıkmak
Ama bu zulüm, bu pislik
Başka türlü bitmez!
(…) (*Balkız, Zıpçıktı, Safalak ve Çirkin, Delioğlan'ın yanında yer alırlar.*)
Koro: (*Koronun bir bölümü*)
Evet, böyle gelmiş
Ama haklısın
Böyle gitmez!
Delioğlan:
Korkmayın
Onun silahı
Parası varsa
Biz de halkız
O bir, biz biniz
Koro: (*Katılanlar biraz daha artar.*)
Böyle gelmiş evet
Ama böyle gitmez!
Delioğlan:
Yüreğimiz var
Bileğimiz var
Emek bizde
Umut bizde
Akıl bizde
Hak bizde

Bu parçayla ilgili,

I. Turgut Özakman'ın bir oyunundan alınmıştır.
II. Türk halkına bir güzelleme niteliği taşımaktadır.
III. Absürt tiyatro anlayışıyla kaleme alınmıştır.

yargılarından hangileri söylenemez?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

9. **Aşağıdakilerden hangisi diğerlerinden farklı bir yazara aittir?**

A) *Yunus Emre*
B) *Ben Devletim*
C) *Sevgi ve Barış*
D) *Sırat Köprüsü*
E) *Ya Devlet Başa ya Kuzgun Leşe*

Doğru Yanlış Boş Net

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Cumhuriyet Dönemi Türk Tiyatrosu (1980 ve Sonrası) - III

EAPS13EDB25-126

TEST • 12

• DEĞERLENDİRME •

1. Türk bürokrasi geleneğini analiz eder bir yapıda kurgulanan *Sarıpınar 1914*'ün başarısında yazarın bürokrasi deneyiminin payını görmemek olmaz. Nitekim 1956 yılında Devlet Tiyatrosu Dramaturgluğu göreviyle başlayan ve oyunun sahnelendiği yıl itibarıyla TRT Genel Müdür Yardımcılığı görevine kadar süren devlet memuriyeti deneyimine işaret eden yazar, oyunu yazışını anılarında şu cümleyle değerlendirir: "*Sarıpınar 1914*'ü, ben yazmayacaktım da kim yazacaktı?"

Bu parçada söz edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Haldun Taner
B) Başar Sabuncu
C) Turgut Özakman
D) Orhan Asena
E) Turan Oflazoğlu

2. **Aşağıdaki yazar-eser eşleştirmelerinden hangisi <u>yanlıştır</u>?**

A) Cahit Atay - *Pusuda*
B) Güngör Dilmen - *Deli Dumrul*
C) Turan Oflazoğlu - *Gazeteciden Dost*
D) Turgut Özakman - *Pembe Evin Kaderi*
E) Muhsin Ertuğrul - *Yasin Efendi*

3. 1922 yılında Diyarbakır'da doğan sanatçının asıl mesleği doktorluktur. Şiir ve hikâye de yazan sanatçı, asıl ününü yazdığı oyunlarla kazandı. Babil efsanesi Gılgamış'tan etkilenerek yazdığı ilk oyunu *Tanrılar ve İnsanlar* 1954 yılında sahnelendi. *Hürrem Sultan*'da Kanuni dönemi ve sonrası iktidar mücadelelerini, *Tohum ve Toprak*'ta ise toplumu değiştirme projesini işledi. Yazar kırka yakın oyun yazdı ve bunların hepsi Türkiye'de sahnelendi.

Bu parçada söz edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Haldun Taner
B) Orhan Asena
C) Recep Bilginer
D) Refik Erduran
E) Turan Oflazoğlu

4. Gazeteci, edebiyatçı, şair nitelikleri taşıyan yazar daha çok yazdığı tiyatro oyunlarıyla tanınır. Tiyatrolarında mesaj vermeye ve toplumsal problemlere dikkat çekmeye çalışır, Türkiye'nin sosyal sorunlarını toplumcu bir anlayışla yansıtmaya gayret eder. Yazar, 1959'da kaleme aldığı *Gazeteciden Dost* -ilk adı *Son Misafir*- adlı oyunuyla tiyatro yazarlığına başlar. Eserde bir İstanbul gazetesinin, Ankara bürosunda geçen olaylar anlatılır. Uzun yıllar gazetecilik yapan yazarın kendi yaşamından esinlenerek bu eserini yazmış olabileceği düşünülebilir. 1964 yılında yazar, ikinci tiyatro eseri olan *İsyancılar*'ı yazar. Oyunda muhtarın köylüyü sömürmesi, topraksızlık gibi köylü sorunlarının yanı sıra, yönetilenle yönetenler ilişkisinde aracılığı kötüye kullanan muhtar yüzünden ezilen köylünün dramı işlenir.

Bu parçada söz edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Başar Sabuncu
B) Bilgesu Erenus
C) Refik Erduran
D) Recep Bilginer
E) Erol Toy

5. *Ana Hanım Kız Hanım, Allah'ın Dediği Olur, Fadik Kız, Susuz Yaz, Bozkır Güzellemesi, Sarı Naciye* ve *Nalınlar* adlı oyunlarda, kırsal kesimde yaşayan kadınların dinî inançlar ve gelenekler yüzünden ezilmesi, erkek egemen toplumda ikinci sınıf insan oluşları; başlık parası yüzünden meta gibi alınıp satılmaları; isteklerinin, sağlıklarının ve hayatlarının hiç önemsenmemesi gibi sorunlar işlenir.

Bu cümlede yer alan oyunlardan biri;

I. Cahit Atay,
II. Haldun Taner,
III. Turan Oflazoğlu,
IV. Nezihe Araz,
V. Refik Erduran,

adlı yazarlardan hangileriyle <u>ilişkilendirilemez</u>?

A) Yalnız II
B) I ve IV
C) II ve V
D) III ve IV
E) III ve V

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

6. Trajedinin Türk edebiyatındaki en başarılı ismi olarak görülen ----, Türk kültürünü Batı kültürü ile harmanlamayı ve kendi sentezini kurmayı başarmış bir yazar olarak özellikle tiyatrolarında millî bir söyleyişi ve yerli bir trajediyi yakalar. Klasik Türk musikisi, mimari, Dede Korkut gibi kolektif hayata, millî estetiğe ve halka ait unsurlar, yazarın eserlerinde yer bulur. Gelenekten kopmadan moderni yakalama telaşında olan yazar, bu sentezi hazırlarken seçkinci yönünden de taviz vermez. Yazar, özellikle tarihî tiyatroları ile tanınır. Bu oyunları dün ile bugün arasındaki mukayese imkânını sağlamaları bakımından önemlidir. Tiyatrolarının odağında Osmanlı tarihinden seçilen konular, genel olarak iktidar hırsı ve entrikalar vardır. Anlatıda seçilen kahramanların hem insan hem de yönetici olarak sınırları, karmaşaları, bocalama ve iç muhasebeleri detaylı olarak verildiği için trajik kahramanlar seçilmiştir. *Bizans Düştü Fatih, Cem Sultan, Kanuni Süleyman, IV. Murat, Deli İbrahim* Osmanlı tarihini ele aldığı oyunlarından bazılarıdır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Recep Bilginer
B) Orhan Asena
C) Refik Erduran
D) Turan Oflazoğlu
E) Güngör Dilmen

7. *Ayı Masalı* piyesinde insanların cehalet ve taassuba nasıl kurban oldukları ve bunların zararları ---- tarafından hikâye edilmiştir.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Orhan Asena
B) Refik Erduran
C) Nezihe Araz
D) Haldun Taner
E) Turan Oflazoğlu

8. Yazar, tiyatro türüne hem teori hem pratik alanında önemli katkılarda bulundu. Bir yandan oyun yazarken bir yandan da üniversitelerde ve çeşitli kuruluşlarda tiyatroyla ilgili dersler verdi. Yeni oyun yazarlarının yetişmesini sağladı, tiyatro sahneleri açtı, *Oyun* adında bir dergi çıkardı. Dramatik, epik ve kabare türünde oyunlar yazıp sahneledi. *Sahib-i Seyf-ü Kalem* hikâyesinden oyunlaştırdığı *Dışardakiler*, onun klasik tarzdaki ilk oyunudur. Yine klasik tarzdaki *Ve Değirmen Dönerdi, Fazilet Eczanesi* gibi oyunlarını da hikâyelerinden hareketle oyunlaştırdı. 1964'te sahneye konan *Keşanlı Ali Destanı*, Türkiye'deki ilk epik tiyatro örneği kabul edildi. Geleneksel tiyatronun anlatım biçimleri ile epik tiyatroyu birleştiren oyun, yurt dışında da büyük bir başarı yakaladı. Konusu itibarıyla Türk tiyatrosunun kısa bir tarihini veren ve Molière'in *Georges Dandin*'inin bir parodisi gibi olan *Sersem Kocanın Kurnaz Karısı* hem 1972 TDK Tiyatro Ödülü'nü hem de Sanat Severler Derneğinin 1972-1973 dönemi En İyi Yerli Oyun Ödülü'nü kazandı.

Bu parçada söz edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Güngör Dilmen
B) Vasıf Öngören
C) Haldun Taner
D) Orhan Asena
E) Refik Erduran

9.
- Oyunlarında, mitolojinin içerdiği dramatik unsurların gücünden faydalanan yazar; işlediği mitlere evrensel ögeler katarak onları zenginleştirmeyi bilmiştir.
- *Ben Anadolu* adlı eserinde Tanrıça Kibele'den başlayarak Hürrem Sultan'dan Halide Edip'e değin birçok tarihî kişiliği eserlerinde irdeler.
- Batının kapitalist düzeninin en net eleştirisini *Canlı Maymun Lokantası* adlı eserinde yapar.
- *Deli Dumrul* adlı eserinde kapitalist dünyanın toplumlar üzerinde yarattığı sömürüyü ve zorbalığı eleştirir.

Bu özelliklere sahip oyun yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Orhan Asena
B) Nazım Kurşunlu
C) Oktay Arayıcı
D) Recep Bilginer
E) Güngör Dilmen

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

TEST • 13
• KAVRAMA •

1. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde boş bırakılan yere, parantez ( ) içinde verilen sözcük getirilirse açıklama yanlış olur?**

A) Sadece soru-cevap yöntemi kullanılarak, kişiye sorular sorularak gerçekleştirilen ---- alanı görüşülen kişiyle sınırlıdır. **(mülakatın)**

B) ---- her çeşit konu ve olay ayrıntılı bir biçimde irdelenir; anlatılanlar fotoğraflarla, belgelerle desteklenir ve zenginleştirilir. **(Röportajda)**

C) ----, bir olayı sorgulamak, bir gerçeği ortaya koymak suretiyle kamuoyunu aydınlatmak amacıyla yapılır. **(Mülakat)**

D) ---- yalın, açık, duru bir dil ve anlatım kullanılır; ayrıntılara girilmez ve konuşmacının sözleri karşısında nesnel bir tutum takınılır. **(Mülakatlarda)**

E) ---- türünde muhataplara soru sormayla beraber, bir olayı öyküleme, izlenim ve betimlemelere yer verme söz konusudur. **(Röportaj)**

2. Toplumsal fayda kaygısı Mehmet Emin'in şiirlerini, zorunlu olarak lirizmden uzaklaştırmış, didaktizme götürmüştür. Böylece, şiirlerinde bir kuruluk göze çarpar. Çok duygulu bir yaratılışta olmasına rağmen, düş gücü yetersizliğinin ve sanatçı olarak zayıf bulunuşunun da bu sonuçta etkili olduğu muhakkaktır. Bununla beraber, şiiri büyük halk kitlesine mal etmeye çalışmak suretiyle, Türk şiirinde olumlu ve geleceği parlak bir çığırın öncüsü olduğunu da kabul etmek gerekir.

Bu parça, aşağıdaki edebî türlerden hangisine örnek gösterilebilir?

A) Biyografi B) Eleştiri C) Anı D) Köşe yazısı E) Deneme

3. Sevgili Attilâ,

Genellikle böyle densizlik yapmam ama bu kez ille de içimden geldiği gibi yazmağa karar verdim. İçimden geldiği gibi yazamamak, daha doğrusu yazıvermek korkusu, nasıl başlayacağımı bir türlü bilememek (özellikle hitap) öteden beri mektup yazmaktan vazgeçmek nedeni olmuştur benim için zaten. Roman yazmayı az buçuk biliyorum belki ama mektup yazmayı hiçbir zaman öğrenemedim. Aslında bu yazdıklarımı karşılıklı konuşabilmemiz gerekirdi. (Burada yeni paragraf gerekir miydi, hiç bilmiyorum.) Karşılıklı konuşmalıydık, çünkü iç dökeceğim ve de yardım isteyeceğim. Yazar kısmı derin iç dökmelerini mektuplara harcayacağı yerde romanlara saklamak ister, ufak tefek iç dökmelerini ise, ileride aleyhte delil olur korkusuyla kâğıda dökmek istemez. Ya da ben öyleyim, bilmiyorum.

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Sanatsal değer taşıyan edebî mektup türünden alındığı

B) Konusunun, yazarın hayatta yapmak istedikleri ve yaşadıkları olduğu

C) Mektupla ilgili düşüncelerin samimi bir üslupla dile getirildiği

D) Anlatıcının, mektuplaşmaları bir tür iç dökme olarak gördüğü

E) Aynı ögelerin hem mektupta hem de romanlarda yer alabileceği

4. Arşimet tarafından fark edilen ve ileri sürülen bir ilkeyle, suyun kaldırma kuvveti açıklığa kavuşmuştur. Su kendi yoğunluğundan da az yoğunluğa sahip olan cisimleri, yüzeyine doğru itmektedir. Yoğunluk farklılıklarından ortaya çıkan itme kuvveti etkisiyle cisim yüzmeye başlar. Burada her ne kadar gemi ve deniz mühendisliğinin alanına girdiğinden, örnek su olarak alınmışsa da bu ilke sıvılar için genel kuraldır.

Bu parça için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Öğretme ve bilgilendirme amacıyla yazıldığı

B) Terimlere dayalı bir anlatımının olduğu

C) Karşılaştırmadan yararlanıldığı

D) Makale türündeki bir yazıdan alındığı

E) Yargılarından birinin öneri niteliği taşıdığı

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

5. Halit Ziya Uşaklıgil'in doğum yılı olarak birbirinden farklı yıllar gösterilir. Kendisi bu yanlışlıkların önüne geçmek için asıl doğum yılının 1868 olduğunu belirtmiştir. İstanbul'da doğan yazarın ailesi Uşaklı olup sonradan İzmir'e yerleşmiştir. Babası Hacı Halil Efendi, halıcılıkla uğraşan dedesi tarafından İstanbul'daki bir şubenin başına gönderilmiştir. İlköğrenimine Mercan mahalle mektebinde başlayan Halit Ziya, okulun uzak oluşu ve kendisinin evin karşısındaki sübyan mektebine ilgi duyması sebebiyle bir yıl sübyan mektebine devam etmiştir. Daha sonra Fatih Askerî Rüştiyesine girmiştir. Okuma tadını geceleri Hacı Halil Efendi'nin evinde toplanan dostlarına gazete, edebiyat tadını da *Âşık Garip, Leyla ve Mecnun, Kerem ile Aslı* gibi öyküleri okuyarak almaya başlamıştır.

Bu parça ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Kişinin doğum yılı, ailesi, eğitim süreci, edebî ilgisinin kaynaklarıyla ilgili bilgi verilmiştir.

B) Kişinin yaşamından kesitler verilirken kronolojik bir sıra izlenmemiştir.

C) Yaşam öyküsü de denilen biyografi türünden alınmıştır.

D) Anlatıcının okura yönelik amacı öğretme ve bilgilendirmedir.

E) Genellikle nesnel ifadelere yer verilmiştir.

6. Salah Birsel *Ah Beyoğlu Vah Beyoğlu* adlı eserinde genelde alaycı bir üslup kullanır. Ayrıca yazarın en belirgin yönlerinden biri de kendisine has zengin kelime hazinesidir. *Benim Sözcüklerim* başlıklı yazısında bu türden aykırı ve ayrıcalıklı bir dile yönelişinin gerekçesini düşüncenin ufuklarını zorlama ve Türkçeyi daha zengin bir dil kılma çabası olduğunu ifade etmektedir.

Bu parçada altı çizili ifadeyle kastedilen edebî tür aşağıdakilerden hangisidir?

A) Deneme B) Günlük C) Eleştiri D) Fıkra E) Anı

7.
- Kişinin kendi hayatını kendisinin anlattığı yazılardır.
- Birinci kişili anlatımla oluşturulur, anlatım genellikle özneldir.
- Her şey yazarın bakış açısıyla, onun izlenimleriyle aktarılır.

Bu özelliklere sahip yazı türü, aşağıdakilerden hangisiyle ilişkilendirilebilir?

A) Cahit Sıtkı'da, elbette bütün yenileşme şiirimizde olduğu gibi, batıdan esen yellerin kokularını almak olağandır. Ama onun şiirinde, bu koku, Türkçeden ve Anadolu'dan geçerek gelmektedir; Karacaoğlan'ın obasına uğrayıp gelen bir bahardır onun baharı. Türkçeye getirdiği cemrenin özelliği buradadır. Dala değen, insancı şiirin cemresidir ama açan, kendi tarihimizin, kendi dilimizin, kendi insanımızın baharıdır.

B) Türkiye'ye dönüp dönmeyeceğimiz bir haftaya kadar anlaşılır. Zaten birçok dönen var. Mesela, Sabri Esat gidiyor. Size selam ve saygıları var. İstanbul'da sizi görecek. Öğrenci yurdunda beraber kaldığımız Enver Ziya da gidiyor. Sizi görmesini söyledim. Onunla çok eskiden tanışırız.

C) Hamdullah Suphi baba ve atalarının ilim ve irfana melce olan evlerinde medeni bir terbiye ile büyüdü; iptidai tahsilini bitirdikten sonra ikinci dereceli tahsilini almak için o zamanın en ciddi, en esaslı, en asri mektebi olan Galatasaray Sultanisine başlamıştı. Hamdullah Suphi'nin şairliği bu mektepte iken meydana çıkmıştı. Mektebin edebiyat sınıflarına geldiği zaman bu istidadı canlanmış, kendisi de fikirlerini, hislerini vezin ve kafiyelere tevfikan yazmaya başlamıştır.

D) Bilmem yazdıklarımı izliyor musunuz, izliyorsanız, ulusal bir bileşim için klâsik sanatımızdan, halk sanatımızdan yararlanmamız gerektiği konusunda nasıl direndiğimi elbet görmüşsünüzdür. Şimdilerde bir de dergi (Yelken) yönetiyorum, bilmem haberiniz oldu mu, o dergide bu işi daha bilinçli olarak yapmak, Frenk toprağındaki beşinci derece ozanları bilip de kendi klâsiklerini bilmeden yetişen genç kuşaklara hiç değilse bunun yolunu belli etmek için çırpınıyorum.

E) Beylerbeyi'nde doğmuşum, bostanlara karşı bir evde… Yıl, 1895… Babam, mühendis Süleyman Sami Bey. Yalnız çizgi adamı, rakam adamı değildi, kafa ve kalp adamı idi de… Ne güzel bir kalemi vardı. Bir kere eli kalkmadı bana… Bir kere öfke ile bakmadı gözlerime… Bir kere kaşları çatılmadı dargın dargın… İyi yetişmemi isterdi. İlkokulu bitirir bitirmez, Kuzguncuk'ta Alyans İsrailit mektebine yazdırdı beni: Fransızca öğreneyim diye.

Doğru Yanlış Boş Net

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

1. O içe dönük Batı şehri Bern, mizacıma çok uygundu. Eski, güngörmüş bir metropoldü kendi hâlinde. Sessizdi, yalnızdı, kapanıktı içine. Gölgelere doğru uzar giderdi yolları, hiç bitmeyecekmiş gibi. Beni de sürüklerdi peşinden. Kemerli yollarında dolaşmaya doyamazdım. O eski dükkânları, eski sanat eserlerini, ortaçağı yaşamış o sessiz akan çeşmelerini unutamayacağım. Ormanları, ağaçlıkları, yeşillikleri de sonsuzdu. Onlar da yalnızdılar; göklerle, dağlarla baş başaydılar, benim gibi… Alplerin karlı gölgeleri vururdu üstlerine, ak tepelerle, dik yamaçlarla çevriliydi çevre yanı. Paul Clee yıllarca bu yeşillikleri yaşamış orada, ormanlar içinde gezip yaratmış. Sayısız ressamlar, sanatçılar, yetiştirmişti bu belde, nice sokaklara, caddelere onların adları verilmişti. Arada hikâyelerini de okurdum kimilerinin, o yeşil yollarda birlikte dolaşırdım onlarla. İşte bir anda ayrıldım hepsinden. Dünya bir gelim-gidim yeri.

Bu parça içerik ve anlatım özellikleri bakımından aşağıdakilerden hangisiyle ilişkilendirilebilir?

A) Deneme B) Gezi yazısı C) Anı

D) Köşe yazısı E) Röportaj

2. Durakta üç kişi
Adam kadın ve çocuk
Adamın elleri ceplerinde
Kadın çocuğun ellerini tutmuş
Adam hüzünlü
Hüzünlü şarkılar gibi hüzünlü
Kadın güzel
Güzel anılar gibi güzel
Çocuk
Güzel anılar gibi hüzünlü
Hüzünlü şarkılar gibi güzel

Cemal Süreya'nın *Fotoğraf* adlı bu şiiri aşağıdaki öğretici metinlerin hangisine özgü nitelikler taşımaktadır?

A) Eleştiri B) Otobiyografi C) Deneme

D) Monografi E) Hatıra

3. Bu semtte kaç dil konuşuluyor acaba? Meydan kulesini saran kalabalık aklı, karalı, sarılı, esmer… Bir Cermen alayı, bir kilise kapısına kümelenmiş, içeriye dolmaya çalışıyor. Bir güneyli, kalabalık da koca bir sokağı doldurmuş. Şurada bir New York İngilizcesi, saf saf dileğini anlatmaya çalışıyor. Ötede bir Mısır Arapçası, bir Asya, Afrika lehçesi... Hindistan'ın, Uzak-Doğu'nun, Çin Maçin'in kara saçlıları; meşin derilileri, sarilere bürünmüş yuvarlacık omuzlar; ince, uzun parmaklı renkli eller; bir güney kalabalığının akışına katılıyorlar. Ve eski, unutulmuş metropollerin, Babil'in, Mezopotamya şehirlerinin, eski Roma'nın havasını getiriyorlar bugüne…

Bir gezi yazısından alınan bu parçanın anlatımında aşağıdaki anlatım türlerinin hangilerinden yararlanılmıştır?

A) Karşılaştırma - tanımlama - öyküleme

B) Açıklama - betimleme - karşılaştırma

C) Tartışma - karşılaştırma - öyküleme

D) Tanımlama - örnekleme - betimleme

E) Açıklama - tartışma - karşılaştırma

4. Gazetelerin ve dergilerin belirli sayfalarında belirli zaman aralıklarıyla yazılan, güncel, siyasal, toplumsal, kültürel konuları ele alan yazılardır. Yazar kendi bakış açısı, bilgi birikimi ve siyasi görüşü çerçevesinde günlük haberleri değerlendirir, eleştirir, yorumlar. Bu yazılar ile medya organları arasında doğrudan bir ilişki vardır. Gazete ve dergilerde yer alan haber, durum, olaylar kadar bunların yorumlandığı bu günübirlik yazılar da medya organları için önemli bir alan olmuştur.

Bu parçada söz edilen edebî tür aşağıdakilerden hangisidir?

A) Köşe yazısı B) Deneme C) Anı

D) Makale E) Röportaj

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

5. Aşağıdakilerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) Dünya edebiyatında köklü bir geçmişi olan günlük türünün ilk örneklerine Eski Yunan ve Roma dönemlerinde rastlanır. Ancak günlük türünün edebî olarak benimsenmesi ve değer kazanması Rönesans sonrasında gerçekleşir.

B) Stendhal, André Gide, Hugo, Puşkin ve Kafka gibi yazarların günlükleri bütün dünyada tanınmış ve çokça kişi tarafından okunmuştur.

C) Türk edebiyatına, Batılı anlamda günlük, Tanzimat'tan sonra girmiştir. Ancak divan edebiyatı döneminde tutulan ruzname adlı savaş notlarının ve Evliya Çelebi'nin *Seyahatname*'sinin bazı bölümlerinin günlük türünün özelliklerini taşıdığı görülür.

D) Tanzimat sanatçılarından Namık Kemal'in *Seyahat Jurnali* adlı eseri Batılı anlamda yayımlanmış ilk günlük örneğidir. Şair Nigâr Hanım'ın *Hayatımın Hikâyesi* adlı eseri de *Seyahat Jurnali*'nden sonraki diğer önemli eserimizdir.

E) Günlük türünün asıl gelişimi Cumhuriyet Dönemi'nde gerçekleşmiştir. Falih Rıfkı Atay "günlük" terimini edebiyatımızda ilk kez kullanan sanatçımızdır.

6. Kaç gündür bu ayrı günü bekliyordum, yola çıkacağım da onun için. Severim yolculuğu. Yolculuğu severim de gittiğim yerleri görmesini, insanlarıyla ilgilenmesini bilir miyim? Hayır, kitap adamıyım ben, bilmem çevreme bakmasını. Hele tabiat güzelliklerinden hiç anlamam. Şu yer güzelmiş, bu yer değilmiş, bana boş gibi geliyor bu sözler. Her yer güzeldir, dağlar, taşlar, kırlar, sular. Güzel demek de doğru değil, başka bir söz bulmalı, sadece canlı olduğu için, üzerinde yaşadığımız toprak olduğu için seviyoruz.

Bu parça aşağıdaki düzyazı türlerinin hangisinden alınmış olabilir?

A) Gezi yazısı
B) Günlük
C) Fıkra
D) Eleştiri
E) Anı

7. Deyimler, az sözle çok şey anlatmanın amaçlandığı toplumlara özgü söz kalıplarıdır. Bir deyim, ait olduğu dili konuşan topluma aittir ve onun hayata bakışını, düşüncesini yansıtır. Deyimlerin temel olarak iki kaynağı vardır. Bunların ilki toplumun kendisidir. Bir dilde kullanılan deyimler büyük ölçüde onu konuşan toplum tarafından üretilmiştir. Örneğin, günümüzde kullanılan "ağızdan baklayı çıkarmak", "Fransız kalmak", "ipe un sermek" vb. nispeten yeni diyebileceğimiz deyimlerde bile toplumun hayat ve düşünce tarzını görmek mümkün. Bir diğer kaynak ise çeviri deyimlerdir. Geçmişte bu tür deyimlerin kaynağı Doğu idi. Günümüzdeyse bu tür deyimlerin daha çok Batı dillerinden çevrildiği gözlenmektedir. Örneğin Türkçedeki "yüzsuyu dökmek", "gam yemek" deyimlerinin Farsçadan, "demir perde", "soğuk savaş" vb. deyimlerinse Batı dillerinden geçtiği düşünülmektedir.

Bu parça ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Tartışmacı anlatım biçimiyle yazılmıştır.
B) Tanımlamadan yararlanılmıştır.
C) Deyimlerin işlevine ve kaynaklarına değinilmiştir.
D) Örneklere yer verilmiştir.
E) Makale türündeki bir yazıdan alınmıştır.

8. ----; alanında ünlü kişileri tanıtmak veya bu kişilerin önemli olaylarla ilgili görüşlerini öğrenmek amacıyla yapılan, soru-cevap şeklindeki karşılıklı konuşmaların yazıya geçirilmesiyle oluşan, öğretici metin türüdür. Bilgi verme ya da tanıtma amacına yönelik, öğretmeye ve konuşmaya dayalı sözlü iletişim türlerindendir. Bir sanatçıyı eserlerinin dışında kendi anlatımıyla daha iyi tanımayı sağladığından edebiyata katkı sağlar. Yazılı bir tür olarak gazete ve dergilerin dışında televizyon, radyo ve genel ağ ortamında da yayımlanabilir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Mülakat
B) Söylev
C) Haber yazısı
D) Röportaj
E) Biyografi

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

1. Türk edebiyatına, Batılı anlamda günlük, Tanzimat'tan sonra girmiştir. (I) Cumhuriyet Dönemi yazarlarımızdan Nurullah Ataç bir gazetede günlük yazarak (II) bu türün ilgi çekmesini sağlamış ve bu yazılarına başlık olarak "günlük" yerine "günce" terimini kullanarak (III) bu sözcüğü edebiyatımıza kazandırmıştır. Ayrıca Salah Birsel, Cemil Meriç, Behçet Necatigil, Oktay Akbal'ın (IV) yanı sıra Oğuz Atay, Cemal Süreya, İlhan Berk ve Cahit Zarifoğlu (V) da edebiyatımızdaki önemli günlük yazarlarındandır.

Bu parçada altı çizili yerlerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Aşağıdakilerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) Biyografisi yazılan kişiyi tanıyanlardan bilgi alınarak yetiştiği ortamı oluşturan koşulları anlamak ve metne yansıtmak kişinin yaşam öyküsünü bütün boyutlarıyla anlatmak için önemlidir.

B) Sohbet adıyla da bilinen köşe yazıları, herhangi bir konuda kamuoyu oluşturmak amacıyla yazılır.

C) Yurt içi veya yurt dışında gezilip görülen yerleri, o yerlerin özelliklerini, oralardaki insanların yaşantılarını anlatan yazılara gezi yazısı; bu gezileri yapan kişilere de gezgin adı verilir.

D) Hatıralar, biyografi türüyle yakından ilişkilidir; yeri geldiğinde her ikisinde de konu edilen kişinin iç dünyasına, özel hayatına, duygu ve düşüncelerine yer verilebilir.

E) Otobiyografi, biyografinin bütün niteliklerini taşımasıyla birlikte anlatıcının farklı olması yönüyle biyografiden ayrılır.

3. Aşağıdakilerden hangisi denemenin belirleyici özelliklerinden biri değildir?

A) Kişisel duygu ve düşüncelere yer veren öğretici bir edebî türdür.

B) Okuru etkilemek için kullanılan üslup, senli benli bir üsluptur.

C) Bireyi veya toplumu ilgilendiren konular içten ve etkili bir dille okura aktarılır.

D) Okurların merak duygusunun kamçılanması amaçlanır.

E) Ele alınan düşüncelerin kanıtlanmasına gerek duyulmaz.

4. Cumhuriyet Dönemi yazarlarındandır. Edebiyatımızın çeşitli eserlerini ve sorunlarını inceleyen yazılarıyla tanınmıştır. Düşünce ve sanat hayatımızın gelişmesine katkı sağlamıştır. Özellikle eleştiri türünün genç yazarlarca benimsenmesinde önemli bir role sahiptir. Yazarın *Dile Gelseler, Çalakalem, Gölgeden Işığa* adında eleştiri ve incelemeleri; *Uzak Yakın Anılar, Yine de Yaşarken* adında da günlükleri vardır.

Bu parçada söz edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Orhan Şaik Gökyay
B) Vedat Günyol
C) Asım Bezirci
D) Mehmet Fuat
E) Metin And

5. (I) Denemeyi ilk kez bir tür olarak ortaya koyan, Fransız yazar Montaigne'dir. (II) Başlangıçta ayrı bir tür olarak değerlendirilmeyen deneme türü, zamanla kendi ölçü ve sınırlarını ortaya koymaya başlamış, bugünse kendine özgü bir tür olarak edebî türler arasındaki yerini almıştır. (III) Denemelerde hayat, ölüm, aşk, sanat, felsefe, din, ahlâk, gelenek, siyaset gibi kişiyi veya toplumu ilgilendiren her konu ele alınabilir. (IV) Denemede yazarın, kendisiyle konuşur gibi içten ve yapmacıksız bir anlatımı vardır. (V) Montaigne'den başka yine *Denemeler* adlı eseri ile İngiliz yazar André Gide bu türün önemli yazarlarındandır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

6. Tanzimat'la birlikte gelişen türün ilk olgun örnekleri, II. Meşrutiyet sonrası edebiyatımızda verilmiştir. Ziya Paşa'nın ----, Muallim Naci'nin *Ömer'in Çocukluğu*, Halit Ziya Uşaklıgil'in *Saray ve Ötesi* ile *Kırk Yıl*, Halide Edip Adıvar'ın *Mor Salkımlı Ev* ile ----, Yusuf Ziya Ortaç'ın *Portreler* ve ----, Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun *Zoraki Diplomat* ve *Politikada 45 Yıl*, Falih Rıfkı Atay'ın ----, Şevket Süreyya Aydemir'in *Suyu Arayan Adam* adlı eserleri edebiyatımızda türün tanınmış ilk ve önemli örneklerindendir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

A) *Defter-i Amal - Türk'ün Ateşle İmtihanı - Bizim Yokuş - Çankaya*

B) *Eş'ar-ı Ziya - Türk'ün Ateşle İmtihanı - Bizim Yokuş - Çankaya*

C) *Defter-i Amal - Ateşten Gömlek - Bizim Yokuş - Çankaya*

D) *Defter-i Amal - Türk'ün Ateşle İmtihanı - Kördüğüm - Çankaya*

E) *Defter-i Amal - Türk'ün Ateşle İmtihanı - Bizim Yokuş - Yolcu Defteri*

7. Cumhuriyet Dönemi şair ve yazarlarındandır. İstanbul Yüksek Veteriner Okulunu bitirdi. Almanya'da doktorasını yapıp yurda döndü. Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesinde öğretim üyeliği yaptı. Bir dönem milletvekilliği de yapan sanatçı, Suut Kemal Yetkin'le birlikte *Sanat ve Edebiyat* gazetesini çıkardı. Halk edebiyatından faydalanan bir görüşle memleketçi bir gerçekçiliğe bağlandı. Eski Yunan tragedyası doğrultusunda verdiği ve yabancı dillere çevrilip sahnelenen eserleriyle tanındı. Düzyazılarını sağlam bir düşünce ve geniş bir kültürle beslemiş, şiirlerindeki lirizmi buraya da yansıtmıştır. Sanatçının *İnsan ve Sanat* deneme; *Romancero, İsviçre Günleri, İspanya Büyüsü* gezi yazısı türündeki eserlerinden bazılarıdır.

Bu parçada tanıtılan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Selahattin Batu
B) Falih Rıfkı Atay
C) Azra Erhat
D) Reşat Nuri Güntekin
E) Nahit Sırrı Örik

8. Sanatçının "bizim yokuş" diye söz ettiği yokuş, kitabın ilk cümlelerinde de görülebileceği üzere Babıali Yokuşu'dur. Babıali Yokuşu, bir dönem başta İstanbul olmak üzere Türk yayıncılığının kalbinin attığı yerdir. Kitabevleri, gazeteler, matbaalar… O yokuş, deyim yerindeyse koca bir kültür-sanat pasajıdır. İçinde Servetifünunları, Akbabaları, Kehkeşanları, Safahatları, Hürriyetleri, Cumhuriyetleri, Cenap Şahabettinleri, Rıza Tevfikleri, Ziya Gökalpleri, Ahmet Haşimleri, Aziz Nesinleri, Refik Halitleri, Reşat Nurileri yaşatan bir yokuştur.

Bu parçada söz edilen yazar ve eserinin edebî türü aşağıdakilerin hangisinde bir arada verilmiştir?

A) Ahmet Hamdi Tanpınar - anı

B) Yusuf Ziya Ortaç - anı

C) Cemil Meriç - günlük

D) Peyami Safa - anı

E) Salah Birsel - fıkra

9. Tomris Uyar, ---- topladığı ---- adlı eserinde yaşamından kesitler sunarak gözlemlerine yer vermiş; sanat anlayışını, yaşama ve topluma bakışını ortaya koymuştur. Uyar, bu eserinde; karşılaştığı olay ve durumlarla olan uyumsuzluğunu, karşıtlıklarını sanatçı duyarlılığı içinde şiirsel bir üslupla ve yalın bir dille anlatmıştır. Anlatma ve iç konuşma tekniklerini kullanmıştır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) günlüklerini - *Gündökümü*

B) anılarını - *Yürekte Bukağı*

C) gezi yazılarını - *Yaza Yolculuk*

D) denemelerini - *Yürekte Bukağı*

E) öykülerini - *Gündökümü*

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Bu testte 20 Türk Dili ve Edebiyatı sorusu vardır.

1. Edebiyat hayatına “Sanat, şahsi ve muhteremdir.” düşüncesiyle adım atan sanatçı, Türk toplumunun maruz kaldığı sosyal ve siyasi şartların etkisiyle bu görüşünü değiştirir. İlk döneminde tiyatro, hikâye ve mensur şiir türünde eserler verdikten sonra roman ve hatıralarını yayımlar. Romanlarında Türk toplumunun 1908’den 1950’lere kadarki sosyal ve siyasal değişimini farklı boyutlarıyla ele alır. *Anamın Kitabı, Gençlik ve Edebiyat Hatıraları* gibi kitaplarında ise kişisel hayatında etki bırakmış şahıs ve hatıraları anlatmıştır.

Bu parçada söz edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Refik Halit Karay
B) Halide Edip Adıvar
C) Yakup Kadri Karaosmanoğlu
D) Reşat Nuri Güntekin
E) Memduh Şevket Esendal

AYT - 2024 ÖSYM

2. Roman türü genellikle deneyimlenmiş hayatın yansımalarını gösterir. Yazar, geçmiş zamanı bir şekilde yeniden kaleme alarak okurlarına sunar. Bunu bazen tarihte yaşamış kahramanlar ile onları kuşatan gerçek veya hayalî kişilerin hayat ve maceralarını işleyerek, bazen de toplumların devir ve hayat tarzı farklılıklarını romana konu ederek yapar. Türk edebiyatında özellikle ilk tarz romanlar; tarihî ve millî doku ile kahramanın aşk, fazilet ve yiğitlik motifleriyle süslenerek kaleme alınır. Bunu yaparken roman yazarının tarih yazıcılarıyla aynı hassasiyette olmasına gerek yoktur. Dilerse yaşamış kişilerin arasına hayalî kişiler ve varlıkları da katar yahut son derece silik şahsiyetleri, birinci dereceye çıkararak tarihin yaldızlı kapısından geçemeyen bu kişileri edebiyat tarihinin baş köşesinde ağırlar.

Aşağıdaki eserlerden hangisi bu parçada söz edilen roman türünde yazılmamıştır?

A) *Küçük Ağa*
B) *Devlet Ana*
C) *Sahnenin Dışındakiler*
D) *Yeni Turan*
E) *Yaprak Dökümü*

AYT - 2024 ÖSYM

3. 1940 sonrası Türk edebiyatında düzyazı, öykü ve tiyatro türünde eserler vermiş bir yazardır. Eserlerinde toplumsal yapıyı bütüncül bir biçimde ve gerçekçi bir üslupla sunmuştur. Eleştirel anlatımı, sosyal sorunları daha ilgi çekici biçimde sunmasına zemin hazırlamıştır. *Şişhane’ye Yağmur Yağıyordu, Ayışığında Çalışkur* gibi öykülerinde de yazarın söz konusu eğilimini açıkça görebilmek mümkündür.

Bu parçada söz edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Orhan Kemal
B) Halikarnas Balıkçısı
C) Haldun Taner
D) Memduh Şevket Esendal
E) Sabahattin Ali

AYT - 2023 ÖSYM

4. ----, Tanzimat’tan Birinci Dünya Savaşı’na kadar olan dönemde Batılılaşma sürecinde bireyi, kurum ve toplum hayatındaki yozlaşmayı konakta yaşayan insanların hayatları çerçevesinde romanlaştırır. Bir başka romanında ise bu yozlaşma sürecinin bir tekkedeki görünümünü dikkatlere sunar. Aynı dönemde ---- ise İstanbul ve Bursa çevresinden izler taşıyan romanında özellikle aşk ve sosyal meseleleri iç içe işler. Yazarın bu romanının en bilindik tarafı, bir genç kızın Anadolu kasabasında öğretmen olarak karşılaştığı zorluklara karşı verdiği amansız mücadelelerdir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) Halide Edip - Refik Halit
B) Yakup Kadri - Reşat Nuri
C) Reşat Nuri - Aka Gündüz
D) Refik Halit - Yakup Kadri
E) Aka Gündüz - Halide Edip

AYT - 2022 ÖSYM

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

5. Adalet Ağaoğlu, romanlarının gölgesinde kalan oyunları ve öyküleriyle modern Türk anlatısının en önemli isimlerindendir. Aslında sadece diğer türlerde yazdıkları değil, kimi zaman çok iyi romanları da başka romanlarının gölgesinde kalmıştır. Bugün herkes onu Türkiye'nin yakın tarihine aydının ve kadının gözünden bakan *Dar Zamanlar Üçlemesi*'nin yazarı olarak bilir oysa aynı olayı pek çok farklı kişinin bakışından tekrar tekrar anlattığı romanı *Üç Beş Kişi* veya bir gurbetçinin Almanya'dan köyüne otomobiliyle dönüşünü anlatan *Fikrimin İnce Gülü* romanı da çok iyi anlatılardır. Bence bu iki roman, üçlemedeki kitaplar kadar, mesela *Bir Düğün Gecesi* veya ---- kadar önemlidir, başarılıdır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) *Yaşamın Ucuna Yolculuk*

B) *Korsan Çıkmazı*

C) *Yenişehir'de Bir Öğle Vakti*

D) *Ölmeye Yatmak*

E) *Sevgili Arsız Ölüm*

AYT - 2022 ÖSYM

6. Bu "yaban" lafı, beni, önce çok kızdırdı. Fakat sonra anladım ki Anadolulular, Anadolu köylüleri, tıpkı eski Yunanların kendilerinden başkasına "barbar" lâkabını vermesi gibi, her yabancıya yaban diyorlar. Bir gün... bir gün onlara, ispat edebilecek miyim ki ben bir "yaban" değilim? Benim damarlarımdaki kan onların damarlarında işleyen kandır. Aynı dili söylemekteyiz. Aynı tarihî ve coğrafi yollardan, hep birlikte gelmişizdir. İspat edebilecek miyim ki aynı Allah'ın kuluyuz! Aynı siyasî mukadderât, aynı sosyal bağlar, bizi kardeşlik, evlâtlık, analık babalık üstünde bir yakınlıkla birbirimize bağlamıştır. Lâkin hangi sözlerle, hangi seslerle? Gündelik hayatın ufak tefek ihtiyaçlarını bile anca ifadeye güç bulabiliyorum. Nerde kalmış ki onlarla, bu kadar genel konular üzerinde konuşacağım!.. Gün geçtikçe daha iyi anlıyorum: Türk "entelektüel"i, Türk aydını, Türk ülkesi denilen bu engin ve ıssız dünya içinde bir garip yalnız kişidir.

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

A) Kahraman bakış açısı kullanılmaktadır.

B) Aydın ile halk arasındaki uçurum ele alınmaktadır.

C) Olay hikâyesine özgü bir anlatım sergilenmektedir.

D) Anlatıcının düşünceleri iç konuşmalarla verilmektedir.

E) Yaşananların anlatıcı üzerindeki etkisi işlenmektedir.

AYT - 2021 ÖSYM

7. Bu grubu oluşturan yazarlar, ilk eserlerini Sultan II. Abdülhamit Dönemi'nde kaleme almış olmakla birlikte asıl kimliklerini II. Meşrutiyet sonrasının hürriyet ortamında kazanmışlardır. Ayrıca onların önemli bir kısmı Balkan veya Binci Dünya savaşlarına kadar daha çok Servetifünun mektebinin etkisi altında bireysel hikâyeler yazdıktan sonra Millî Edebiyat Hareketi'ne katılıp toplumcu sanat anlayışı benimserlerken bir kısmı bu harekete katılmadan kendi yollarında yürümeyi tercih etmişlerdir. Cumhuriyet hikâyesi, zaman içinde ve toplumun sosyal, kültürel, ekonomik ve politik şartları ile dünya edebiyatında görülen hikâye anlayışındaki değişmeler ve bunları besleyen edebiyat anlayışları çerçevesinde gelişip zenginleşmiştir.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Aka Gündüz, Refik Halit, Yakup Kadri, Halide Edip ve Reşat Nuri'ye gönderme yapılmıştır.

B) Kimi yazarların sanat anlayışındaki değişikliklerden söz edilmiştir.

C) Cumhuriyet Dönemi hikâye anlayışının temelleri belirtilmiştir.

D) Toplumsal gelişmelerin edebiyat üzerindeki etkisi sezdirilmiştir.

E) Türk edebiyatında hikâye türünün yerleşmesinde rol oynayan faktörler açıklanmıştır.

8. "Ben edebiyatı, güveyilik fotoğraf çıkarmak için kendisine çekidüzen veren ve objektif karşısında vaziyet alan adama benzetmek isteyenlerden değilim. Eli şakağında şairane bir jestle aya bakan edebiyatın kızıl düşmanıyım. Bence edebiyatın şimdiye kadar uğraştığı meseleler şunlardır: Tabiat, insan mevzuları bizden evvelkiler tarafından eskitildi. Bugünün edebiyatı, cemiyet edebiyatı olmalıdır. Aşk ve alaka mektuplarını sevdiklerimize yazıp göndeririz. Matbaa mürettibine, makineye, kâğıt ve karta yazıktır."

Aşağıdaki eserlerden hangisi bu parçanın yazarının edebiyat görüşlerine en uzaktır?

A) *Silindir Şapka Giyen Köylü*

B) *Sırça Köşk*

C) *Telli Kavak*

D) *Hepsinden Acı*

E) *Anadolu'dan Hikâyeler*

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

9.
- Büyük olaylara, okuyucuyu peşinden sürüklemeye müsait meraklara yaslanmamak
- Vakanın ehemmiyeti ile tiplerin sivriliğini kırmış olmak
- Şuuraltı yoklamaları ve geniş şekilde fiziki ve ruhi tasvirlere yer vermemek
- Vakayı diyaloglarla geliştirmek, mizahi olmak

Bu özellikler aşağıdaki yazarlardan hangisinin hikâye anlayışıyla örtüşmektedir?

A) Ömer Seyfettin
B) Refik Halit Karay
C) Memduh Şevket Esendal
D) Sadri Ertem
E) Sabahattin Ali

10. Cumhuriyet Dönemi'nin en önemli hikâye yazarlarından biridir. Kendisine kadarki Türk hikâye geleneğini değiştiren ----; öykülerinde balıkçıları, işçileri, sefil çocukları işledi. Yapmacıktan uzak, konuşur gibi bir üslubu vardır. Sembollere dayalı alegorik bir anlatımı vardır. *Semaver, Sarnıç* öykülerinden bazılarıdır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Tarık Buğra
B) Memduh Şevket
C) Ahmet Hamdi Tanpınar
D) Sait Faik Abasıyanık
E) Ziya Osman Saba

11. Sanatçının *Değirmen, Kağnı, Ses, Yeni Dünya* ve *Sırça Köşk* adlı 5 hikâye kitabında toplam 64 hikâye vardır. Hikâyelerinde vaka ve anekdotun önemli bir yer tuttuğu görülür. Klasik vaka düzenine sahip Mauppasant tarzı bu hikâyelerde olaylar giriş, gelişme ve sonuç esasına göre ele alınır. Hikâyelerinde hemen hemen her toplumsal tabakadan insan karşımıza çıksa da onun üzerinde durmayı seçtiği belli başlı kişiler vardır. Yazar; eleştirisini köylü, işçi, aydın, bürokrat gibi bazı toplumsal sınıflara mensup kahramanlar aracılığıyla yapar.

Bu parçada söz edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sadri Erdem
B) Sabahattin Ali
C) Selahattin Enis
D) Bekir Sıtkı Kunt
E) Fakir Baykurt

12. Kemal Bilbaşar'ın romancılığıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) *Cemo* ve *Memo* romanlarında feodal düzen içinde Doğu Anadolu insanının dramını yansıtır.
B) İlk romanı olan *İzmir'in İçinde*'de çevresiyle uyumsuz bir öğretmenin hikâyesini anlatır.
C) *Ay Tutulduğu Gece* romanında Batı Anadolu'da bir kasaba çevresindeki balıkçı, çiftçi ve küçük üreticilerin feodal güçlerle çatışmasını verir.
D) *Bedoş* romanında işgal ve Mütareke yıllarını Cumhuriyet'in kuruluşunu, Cumhuriyet'le yetişen ilk kuşağın ideallerini anlatır.
E) Son romanı *Zühre Ninem*'de Rumeli'de yaşanan karışıklıkları anlatmayı dener.

13. Yazar 1970'li yıllardan başlayarak ilk kez Çukurova'nın dışına çıkarak denizi ve deniz insanlarını anlatır. *Al Gözüm Seyreyle Salih, Kuşlar da Gitti ve Deniz Küstü* romanlarını kaleme alır. *Kuşlar da Gitti*'de çocukların dünyasına girer. Böylece salt bir köy romancısı olmadığını kanıtlamaya çalışır. "Bir Ada Hikâyesi" üçlemesinde yüzyılın tarihinden kimi sahneleri romanlarına taşır. Yazar beslendiği kaynakları gizlemeden olduğu gibi yansıtan bir yazardır. Zengin Türk halk kültürü onun eserlerini besler. Fakat yazar çoğu zaman Marksist ideolojinin ve toplumcu gerçekçi sanat anlayışının bir kuralı olarak olumlu tip yaratma tuzağına düşerek eserlerini sığ bir ideolojik metin düzeyine indirgeme durumuna düşer.

Bu parçada söz edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kemal Tahir
B) Orhan Kemal
C) Faik Baysal
D) Kemal Bilbaşar
E) Yaşar Kemal

14. Aşağıdaki yapıtlardan hangisinin konusu İç Anadolu Bölgesi'nde geçmemektedir?

A) *Yılkı Atı*
B) *Sarı Traktör*
C) *Tırpan*
D) *Bir Çift Öküz*
E) *Körduman*

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

15. *Eylülün Gölgesinde Bir Yazdı*'da, sürekli olarak kendini arayan, kendini sorgulayan yalnız aydın; yerini hayatı tüm acımasızlığıyla ve en çirkin yüzüyle yaşayan, sıradan insanlara bırakmıştır. Bireysel olandan toplumsal olana, soyuttan somuta bir geçiş söz konusudur. İlk yapıtlarında baskın olan Kafkaesk ögeler, bu romanda neredeyse yok olmuştur.

Bu parçada söz edilen romanın yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bilge Karasu
B) Oğuz Atay
C) Ferit Edgü
D) Vüs'at O. Bener
E) Nezihe Meriç

16.
- Toplumcu gerçekçi anlayış içinde olan yazar sosyal ögelere ağırlık vermesinin yanında, estetik değerlerden ve sanat kaygısından da uzaklaşmamıştır.
- Edebiyatın kaynaklarını sinemanın büyüsüyle bir potada eriten *Kurşun Ata Ata Biter* romanı ile 1984 yılında Orhan Kemal Roman Ödülü'nü almıştır.
- *İnsan Kurdu* adlı romanında, bir kasabada işçilik yapan köylü bir gencin, Ali'nin 25 hikâyesini yalın bir dille okuyucuya aktarmıştır.

Bazı özellikleri verilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Samim Kocagöz
B) Necati Cumalı
C) Rıfat Ilgaz
D) Tarık Dursun K.
E) Orhan Hançerlioğlu

17. Orhan Kemal'in, kahramanları İflahsızın Yusuf, Köse Hasan ve Pehlivan Ali olan romanı aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Bereketli Topraklar Üzerinde*
B) *Eskici ve Oğulları*
C) *Gurbet Kuşları*
D) *Hanımın Çiftliği*
E) *Vukuat Var*

18. Romanın başkarakteri Zebercet, otelin kâtibidir. Otel vaktiyle Keçecizâde Malik tarafından yaptırılmış bir konaktır, Cumhuriyet'in kuruluş yılında konak otele çevrilir. Keçecizâdeler birçok feodal aile gibi zamanın gidişatına ayak uyduramayarak topraklarını elden çıkarmış eski bir hizmet-kârları olan Zebercet'in babası Ahmet Efendi'ye idaresini devretmişlerdir. Zebercet, babasının ölümünden sonra otelin kâtipliğini yapmaya başlar. Babasıyla birlikte sekiz yıl, onun ölümünden sonra da on yıl oteli yönetir.

Bu parçada söz edilen romanın yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Latife Tekin
B) Yusuf Atılgan
C) Ferit Edgü
D) Selim İleri
E) Orhan Pamuk

19. Adalet Ağaoğlu'nun romancılığıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) *Ölmeye Yatmak* romanında Ağaoğlu, Türk toplumunun 1938-1968 yılları arasındaki süreçte yaşadığı siyasi ve sosyal olayları gözler önüne serer.
B) *Fikrimin İnce Gülü*'nde Almanya'dan Balkız adını verdiği arabası ile memleketine dönen Bayram'ın hikâyesi anlatılmıştır.
C) *Bir Düğün Gecesi* romanında Adalet Ağaoğlu 12 Mart döneminin öncesiyle sonrasıyla siyasal, toplumsal ve psikolojik yapısını gözler önüne sermiştir.
D) *Yazsonu* romanında Profesör Aysel aracılığıyla mevcut birtakım kuralları sorgulamakta, toplum düzeni adına bazı çözüm önerileri sunmaktadır.
E) *Üç Beş Kişi,* bireysel, toplumsal ve siyasal olayların iç içe geçtiği bir şekilde kurgulanmış bir roman olup, farklı anlatım tekniğiyle de dikkate değer bir eserdir.

20. Yusuf Atılgan'ın, kahramanları C., Ayşe, Güler ve Sadık olan romanı aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Aylak Adam*
B) *Kimse*
C) *Huzur*
D) *Anayurt Oteli*
E) *Canistan*

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

CEVAP ANAHTARI

1. AY

Test - 1	1-D	2-B	3-C	4-C	5-D	6-D	7-E	8-C	9-D	10-B	11-E	12-A								
Test - 2	1-C	2-B	3-A	4-D	5-C	6-A	7-C	8-A	9-D											
Test - 3	1-D	2-C	3-A	4-D	5-D	6-C	7-B	8-E	9-B	10-D										
Test - 4	1-D	2-E	3-B	4-C	5-D	6-C	7-D	8-C												
Test - 5	1-A	2-B	3-D	4-E	5-A	6-D	7-D	8-C	9-B	10-A	11-C	12-D								
Test - 6	1-D	2-A	3-A	4-C	5-B	6-E	7-B	8-D	9-D	10-C	11-E									
Test - 7	1-A	2-C	3-E	4-C	5-E	6-C	7-C	8-A	9-C	10-B	11-C									
Test - 8	1-D	2-A	3-A	4-A	5-A	6-A	7-D	8-B	9-E	10-B	11-A									
Test - 9	1-C	2-B	3-C	4-B	5-A	6-D	7-C	8-A	9-A	10-C	11-C									
Test - 10	1-B	2-D	3-B	4-B	5-E	6-A	7-B	8-C	9-A	10-B										
Test - 11	1-D	2-C	3-B	4-D	5-C	6-E	7-D	8-E	9-B	10-A	11-E									
Test - 12	1-D	2-C	3-E	4-C	5-D	6-C	7-A	8-D	9-C	10-A	11-B									
Test - 13	1-A	2-A	3-D	4-A	5-B	6-E	7-D	8-C	9-C	10-D	11-C	12-A								
Test - 14	1-A	2-A	3-B	4-A	5-B	6-B	7-E	8-C	9-B	10-C										
Test - 15	1-E	2-C	3-A	4-C	5-E	6-C	7-A	8-A	9-D	10-D										
Deneme - 1	1-C	2-E	3-E	4-C	5-A	6-C	7-E	8-A	9-C	10-E	11-B	12-D	13-D	14-C	15-E	16-D	17-E	18-D	19-E	20-B

2. AY

Test - 1	1-C	2-E	3-D	4-E	5-D	6-C	7-D	8-D	9-B	10-A	11-B	12-D								
Test - 2	1-D	2-A	3-D	4-B	5-D	6-D	7-E	8-B	9-A	10-E	11-A	12-A								
Test - 3	1-E	2-C	3-E	4-B	5-D	6-C	7-C	8-E	9-E	10-B	11-B	12-B								
Test - 4	1-A	2-C	3-C	4-C	5-A	6-D	7-D	8-E	9-E	10-D										
Test - 5	1-A	2-C	3-A	4-B	5-E	6-C	7-A													
Test - 6	1-D	2-B	3-B	4-B	5-C	6-D														
Test - 7	1-C	2-B	3-B	4-D	5-E	6-C														
Deneme - 2	1-B	2-A	3-A	4-E	5-A	6-B	7-C	8-A	9-E	10-C	11-B	12-D	13-E	14-E	15-C	16-E	17-C	18-A	19-A	20-B
Test - 8	1-B	2-A	3-E	4-D	5-C	6-A	7-B	8-C	9-D	10-B	11-C									
Test - 9	1-D	2-B	3-C	4-A	5-E	6-C	7-E	8-D												
Test - 10	1-E	2-A	3-D	4-E	5-E	6-B	7-C	8-B	9-D	10-E	11-C	12-D								
Test - 11	1-C	2-D	3-A	4-E	5-D	6-B	7-A	8-B	9-D	10-C	11-D									
Test - 12	1-B	2-B	3-C	4-B	5-B	6-A	7-C	8-D	9-D											
Test - 13	1-E	2-B	3-B	4-B	5-B	6-A	7-D	8-B	9-C											
Test - 14	1-C	2-A	3-A	4-B	5-B	6-C	7-C													
Deneme - 3	1-E	2-C	3-E	4-E	5-A	6-C	7-A	8-D	9-A	10-C	11-B	12-B	13-B	14-C	15-B					

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

3. AY

Test - 1	1-A	2-C	3-D	4-C	5-B	6-E	7-D	8-C	9-D	10-A	11-D	12-D								
Test - 2	1-D	2-B	3-E	4-A	5-E	6-E	7-A	8-D												
Test - 3	1-B	2-C	3-C	4-C	5-B	6-C	7-C	8-B	9-A											
Test - 4	1-E	2-A	3-A	4-A	5-E	6-C	7-D	8-C	9-E											
Test - 5	1-D	2-C	3-E	4-B	5-D	6-C	7-D	8-B	9-D											
Test - 6	1-A	2-C	3-D	4-B	5-B	6-E	7-D	8-E	9-A	10-A										
Test - 7	1-B	2-A	3-D	4-C	5-B	6-D	7-E	8-A	9-D	10-B	11-E									
Test - 8	1-B	2-A	3-E	4-D	5-D	6-C	7-A	8-A	9-B	10-A	11-C									
Deneme - 4	1-C	2-C	3-D	4-A	5-A	6-C	7-C	8-A	9-D	10-C	11-B	12-C	13-B	14-B	15-B	16-C	17-D	18-C	19-D	20-A
Test - 9	1-D	2-E	3-B	4-D	5-B	6-D	7-C	8-B	9-E	10-A										
Test - 10	1-E	2-A	3-A	4-C	5-A	6-D	7-D	8-C	9-B	10-E	11-E									
Test - 11	1-D	2-B	3-E	4-A	5-C	6-A	7-B	8-A												

4. AY

Test - 1	1-B	2-E	3-A	4-E	5-D	6-B	7-D	8-B	9-D	10-D									
Test - 2	1-C	2-B	3-C	4-D	5-C	6-A	7-B	8-D	9-E	10-E	11-A								
Test - 3	1-A	2-A	3-D	4-C	5-B	6-D	7-B	8-E	9-E										
Test - 4	1-E	2-D	3-E	4-E	5-D	6-C	7-A	8-B	9-B	10-B	11-C	12-D	13-D						
Test - 5	1-E	2-E	3-B	4-D	5-A	6-C	7-D	8-E	9-C	10-A									
Test - 6	1-D	2-E	3-E	4-C	5-B	6-C	7-B	8-B	9-D	10-B									
Test - 7	1-A	2-E	3-A	4-A	5-A	6-C	7-D												
Test - 8	1-E	2-B	3-E	4-A	5-A	6-D	7-C	8-A	9-A	10-D	11-B	12-C							
Test - 9	1-A	2-E	3-A	4-D	5-D	6-B	7-D	8-E	9-E	10-A	11-B								
Deneme - 5	1-E	2-A	3-C	4-D	5-C	6-C	7-B	8-B	9-B	10-C	11-C	12-B	13-B	14-D	15-B	16-D	17-D	18-D	19-A
Test - 10	1-C	2-B	3-E	4-C	5-D	6-D	7-D	8-E	9-A	10-D	11-E	12-B							
Test - 11	1-C	2-A	3-E	4-C	5-C	6-B	7-C	8-E	9-D	10-A	11-D								
Test - 12	1-A	2-C	3-E	4-C	5-B	6-E	7-D	8-C	9-D										
Test - 13	1-B	2-E	3-B	4-A	5-E	6-E	7-B	8-A	9-C	10-A	11-C	12-B	13-C						
Test - 14	1-C	2-E	3-B	4-E	5-A	6-C	7-B	8-B	9-C	10-C									
Test - 15	1-D	2-E	3-E	4-B	5-D	6-E	7-C	8-D	9-C	10-D	11-C								
Test - 16	1-D	2-E	3-B	4-A	5-A	6-C	7-E	8-A	9-E	10-D									
Test - 17	1-A	2-B	3-B	4-B	5-B	6-A	7-C	8-B	9-A										
Deneme - 6	1-B	2-A	3-D	4-C	5-C	6-E	7-B	8-B	9-C	10-C	11-A	12-C	13-D	14-E	15-A	16-D	17-C	18-E	

5. AY

Test - 1	1-E	2-E	3-B	4-C	5-B	6-B	7-D	8-C	9-A	10-D	
Test - 2	1-A	2-C	3-B	4-E	5-A	6-C	7-E	8-B	9-B		
Test - 3	1-D	2-E	3-C	4-D	5-C	6-C	7-B	8-C	9-C	10-C	11-D	12-A
Test - 4	1-E	2-A	3-B	4-C	5-B	6-C	7-D	8-A	9-E	10-E	11-B
Test - 5	1-E	2-D	3-B	4-E	5-C	6-D	7-D	8-A	9-E		
Test - 6	1-B	2-B	3-D	4-C	5-C	6-A	7-B	8-B			
Test - 7	1-A	2-B	3-E	4-D	5-D	6-B	7-B	8-E			
Test - 8	1-E	2-D	3-A	4-D	5-C	6-B	7-B	8-C	9-D	10-C	11-A	12-A
Test - 9	1-B	2-A	3-B	4-D	5-B	6-C	7-E	8-B	9-A		

6. AY

Test - 1	1-E	2-B	3-D	4-D	5-C	6-B	7-A	8-B	9-C									
Test - 2	1-B	2-C	3-E	4-A	5-E	6-E	7-C	8-E	9-C									
Test - 3	1-B	2-E	3-D	4-D	5-D	6-B	7-C	8-C	9-C	10-A	11-B							
Test - 4	1-E	2-A	3-D	4-C	5-E	6-C	7-B	8-D	9-A	10-A								
Test - 5	1-A	2-E	3-E	4-B	5-E	6-C	7-E	8-B										
Test - 6	1-A	2-B	3-C	4-A	5-E	6-D	7-B	8-E										
Test - 7	1-B	2-B	3-A	4-C	5-E	6-B	7-A	8-C	9-D	10-E	11-E							
Test - 8	1-C	2-B	3-E	4-D	5-B	6-C	7-E	8-E	9-D	10-D	11-A							
Test - 9	1-E	2-A	3-B	4-D	5-A	6-E	7-B	8-A	9-E	10-D								
Test - 10	1-B	2-B	3-D	4-E	5-D	6-C	7-A	8-C	9-B									
Deneme - 7	1-A	2-D	3-A	4-E	5-D	6-B	7-B	8-C	9-E	10-A	11-B	12-C	13-B	14-C	15-C	16-C	17-C	18-A

7. AY

Test - 1	1-E	2-D	3-C	4-D	5-A	6-B	7-E	8-C		
Test - 2	1-D	2-A	3-B	4-E	5-A	6-D	7-E	8-A	9-E	
Test - 3	1-B	2-C	3-A	4-E	5-C	6-D	7-E	8-C	9-B	10-C
Test - 4	1-A	2-D	3-D	4-D	5-C	6-C	7-A	8-E	9-B	10-C
Test - 5	1-D	2-C	3-C	4-C	5-C	6-E	7-B	8-C	9-E	10-A
Test - 6	1-B	2-E	3-D	4-D	5-B	6-C	7-C	8-B	9-A	
Test - 7	1-A	2-C	3-D	4-B	5-C	6-A	7-D	8-D		
Test - 8	1-C	2-D	3-E	4-A	5-D	6-C	7-A	8-B		
Test - 9	1-B	2-B	3-D	4-C	5-D	6-E	7-E	8-B	9-D	
Test - 10	1-D	2-B	3-E	4-C	5-A	6-D	7-E	8-B		
Test - 11	1-C	2-E	3-E	4-D	5-C	6-B	7-B	8-E	9-D	
Test - 12	1-D	2-B	3-D	4-A	5-E	6-E	7-A	8-C	9-C	
Test - 13	1-B	2-D	3-C	4-C	5-E	6-B	7-A	8-A	9-D	
Test - 14	1-C	2-E	3-C	4-C	5-E	6-C	7-E	8-D		

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

8. AY

Test - 1	1-D	2-D	3-E	4-B	5-B	6-A	7-A	8-B	9-C					
Test - 2	1-D	2-B	3-B	4-C	5-D	6-E	7-B	8-C	9-C					
Test - 3	1-D	2-E	3-E	4-C	5-B	6-A	7-B	8-E	9-B					
Test - 4	1-B	2-E	3-D	4-A	5-B	6-C	7-D	8-D	9-B					
Test - 5	1-C	2-E	3-E	4-D	5-B	6-D	7-E	8-C	9-E	10-A	11-E			
Deneme - 8	1-D	2-B	3-D	4-C	5-B	6-B	7-B	8-E	9-D	10-E	11-E	12-C	13-C	14-E
Test - 6	1-C	2-E	3-B	4-D	5-D	6-A	7-C	8-C	9-E	10-D				
Test - 7	1-D	2-B	3-B	4-A	5-D	6-C	7-E	8-E	9-B	10-E	11-E			
Test - 8	1-E	2-E	3-C	4-B	5-D	6-B	7-C	8-E	9-A					
Test - 9	1-C	2-D	3-A	4-E	5-A	6-E	7-D	8-B	9-A					
Test - 10	1-C	2-C	3-A	4-E	5-C	6-E	7-B	8-D	9-C					
Test - 11	1-B	2-D	3-A	4-E	5-C	6-C	7-C	8-B	9-E	10-D	11-B	12-A		
Test - 12	1-A	2-B	3-C	4-E	5-E	6-C	7-A	8-C	9-D	10-A	11-E			
Test - 13	1-E	2-C	3-A	4-B	5-C	6-E	7-D	8-C	9-C	10-B				
Test - 14	1-E	2-A	3-C	4-B	5-C	6-C	7-C	8-D	9-B					
Test - 15	1-D	2-A	3-C	4-D	5-B	6-B	7-C	8-A	9-D	10-C	11-C			
Test - 16	1-D	2-C	3-D	4-A	5-D	6-C	7-E	8-C	9-D	10-D	11-B			

9. AY

Test - 1	1-E	2-C	3-D	4-B	5-E	6-C	7-A	8-B	9-D	10-C	11-D	12-C								
Test - 2	1-B	2-E	3-D	4-D	5-C	6-C	7-E	8-E	9-C	10-B	11-A									
Test - 3	1-B	2-D	3-C	4-A	5-C	6-C	7-E	8-B	9-D	10-A	11-A									
Test - 4	1-C	2-B	3-E	4-D	5-C	6-A	7-E	8-B	9-A	10-C	11-E	12-B								
Test - 5	1-B	2-B	3-D	4-E	5-C	6-C	7-C	8-B	9-C	10-A	11-E									
Test - 6	1-A	2-D	3-A	4-B	5-E	6-C	7-B	8-B	9-E	10-D	11-D									
Test - 7	1-D	2-B	3-C	4-A	5-E	6-D	7-D	8-C												
Test - 8	1-E	2-E	3-C	4-B	5-D	6-D	7-B	8-C	9-E	10-A	11-E	12-A	13-B							
Test - 9	1-A	2-B	3-A	4-E	5-B	6-D	7-A	8-E	9-B	10-A										
Test - 10	1-D	2-C	3-E	4-D	5-E	6-D	7-B	8-C	9-C	10-A										
Test - 11	1-A	2-E	3-B	4-C	5-D	6-B	7-E	8-C	9-E											
Test - 12	1-C	2-C	3-B	4-D	5-C	6-D	7-B	8-C	9-E											
Test - 13	1-C	2-B	3-B	4-E	5-B	6-E	7-E													
Test - 14	1-B	2-E	3-B	4-A	5-D	6-E	7-A	8-A												
Test - 15	1-D	2-B	3-D	4-B	5-B	6-A	7-A	8-B	9-A											
Deneme - 9	1-C	2-E	3-C	4-B	5-D	6-C	7-E	8-D	9-C	10-D	11-B	12-B	13-E	14-D	15-C	16-D	17-A	18-B	19-D	20-A